

ΑΡΧΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2005

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2005

ΑΘΗΝΑ 2006

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
A. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	12
B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	
Γ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	14
Δ. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	15
Α) ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	15
Β) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	16
Γ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	17
E. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΕ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	28
A. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	28
Α) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ	28
Β) ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ	28
Γ) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	29
ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	29
ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	30
ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΥΡΩΠΟΛ	30
ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	31
B. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ-ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	32
Α) ΟΔΗΓΙΕΣ	39
Β) ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	41
Αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	41
Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	43
Προϋποθέσεις επεξεργασίας	48
Συγκατάθεση του υποκειμένου	53
Γνωστοποίηση αρχείων	55
Ευαίσθητα δεδομένα	55
Μέτρα ασφαλείας	57
Δικαίωμα ενημέρωσης	58
Δικαίωμα πρόσβασης	59
Δικαίωμα αντίρρησης	60
Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις της Αρχής	60
Κυρώσεις	61
Αιτήσεις θεραπείας	63
Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν	63
Γ) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	64
Δ) Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ	70
α) Εισαγωγικά στοιχεία	70
β) Νομιμότητα και έλεγχος των καταχωρίσεων	70
γ) Νομολογία	72
δ) Στατιστικά στοιχεία	73

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΧΗ	78
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ - Λευκή λίστα	78
Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής	78
Τηλεοπτικές εκπομπές και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων	83
Έλεγχος της νομιμότητας απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων	89
Γενετικά δεδομένα	90
Βιομετρικές τεχνολογίες και προστασία ιδιωτικότητας	93
Δημόσια ασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων	97
Αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (spam)	99
Δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ	105
Ε. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ	107
ΣΤ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	111
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	118
A. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΒΑΣΕΙ	
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	118
B. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΕΙΤΕ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	
ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ	
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ	118
A. «ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29» ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ	118
B. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ SCHENGEN	119
<i>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ SCHENGEN</i>	
Γ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΥΡΩΠΟΛ	123
Δ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ	126
Ε. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ	127
ΣΤ. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ	128
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	132
ΟΔΗΓΙΑ ΑΡ. 1 / 2005	132
Οδηγία για την ασφαλή καταστροφή προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού επεξεργασίας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 1 / 2005	132
Μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 2 / 2005	133
Συλλογή εκκαθαριστικών σημειωμάτων της Εφορίας από την ΕΥΔΑΠ	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 3 / 2005	134
Απόφαση για κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης σε κατάσταση αερολιμένα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 4 / 2005	136
Μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης στην προέλευση των προσωπικών δεδομένων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 6 / 2005	138
Αναβολή εξέτασης προσφυγής με αναλογική εφαρμογή της διάταξης ΚΠολΔ 250	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 7 / 2005	142
Μη νόμιμη προσκόμιση αντιγράφου υγειονομικής επιτροπής για εγγραφή μέλους σε σύλλογο ατόμων με ειδικές ανάγκες	

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 8 / 2005	143
Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ ως δικαστική αρχή κατ' άρθρο 7 παρ.2 περ.γ του Ν.2472/97	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 9 / 2005	146
Προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε φάκελο ΕΔΕ - Εξέταση αντιρρήσεων κατ' άρθρο 13 παρ.2 του Ν.2472/97	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 10 / 2005	148
Δεδομένα υγείας σε υπηρεσιακό φάκελο εργαζομένων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 11 / 2005	150
Παραβίαση κανόνων επεξεργασίας σε διαδικασίες καταστροφής δεδομένων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 13 / 2005	154
Σύσταση προς την Υπουργό Παιδείας για την ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε γραπτά δοκίμια	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 14 / 2005	155
Παράνομη ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων εργαζομένου από εργοδότη τράπεζα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 15/ 2005	160
Ανακοίνωση λίστας επιλαχόντων σε Αστυνομικές και Στρατιωτικές Σχολές	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 16 / 2005	162
Νομιμότητα επεξεργασίας δεδομένων ευαίσθητων ή μη για το σκοπό επιστημονικής έρευνας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 18 / 2005	163
Ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης υπαλλήλου μετά την καταγγελία της σύμβασης εργασίας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 20 / 2005	165
Γνωμοδότηση για χορήγηση στοιχείων καταναλωτών ΔΕΗ σε Δήμους	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 21 / 2005	166
Γνωμοδότηση για τη νομιμότητα αρχείου του Υπουργείου Πολιτισμού	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 22 / 2005	167
Σύσταση για διαγραφή στοιχείων τρίτου από υπηρεσιακό φάκελο αστυνομικού	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 23 / 2005	168
Βιντεοσκοπήση ομιλιών πολιτικών προσώπων κατά τη διάρκεια δημόσιων συνεδριάσεων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 24 / 2005	169
Τηλεοπτική χρήση στοιχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα από ALTER CHANNEL	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 25 / 2005	169
Τηλεοπτική χρήση στοιχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα από EXTRA CHANNEL 3	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 26 / 2005	169
Τηλεοπτική χρήση στοιχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα από EXTRA CHANNEL 3	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 28 / 2005	169
Δημοσιοποίηση καταστάσεων ονομάτων δημοσιογράφων από την ΕΣΗΕΑ	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 30 / 2005	172
Ενημέρωση υποκειμένου δεδομένων από τους Δήμους πριν την ανακοίνωση προσωπικών του δεδομένων σε τρίτους με κάθε πρόσφορο τρόπο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 31 / 2005	175
Κρίση περί νομιμότητας συλλογής προσωπικών δεδομένων και χρήσης τους σε δίκη/ανάκριση/προανάκριση από αρμόδιο δικαστικό/εισαγγελικό λειτουργό	

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 32 / 2005	178
Δικαίωμα πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα ως εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας που επιβάλλεται από το νόμο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 33 / 2005	181
Έκδοση βιβλίου στα πλαίσια παρουσίασης αποφοίτων σχολείου (Βαρβάκειος Σχολή)	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 34 / 2005	183
Δημοσιοποίηση πορίσματος ελέγχου χρηματιστηριακών συναλλαγών βουλευτών	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 35 / 2005	185
Παράνομη επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς από εταιρεία διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 36 / 2005	186
Ενημέρωση δικηγόρων που δεν δικαιούνται μέρος	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 37 / 2005	188
Νομιμότητα λειτουργίας αρχείου ΤΕΙΡΕΣΙΑ	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 38 / 2005	191
Μη νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τηλεοπτικό σταθμό	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 39 / 2005	193
Συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τράπεζα χωρίς συγκατάθεση και ενημέρωση υποκειμένων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 40 / 2005	197
Κοινοβουλευτικός έλεγχος και πρόσβαση σε στοιχεία συνυποψηφίου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 41 / 2005	200
Επεξεργασία δεδομένων από την ΕΣΗΕΑ	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 42 / 2005	203
Αλληλογραφία μεταξύ μελών Επιμελητηρίου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 44 / 2005	205
Μείωση που είχε επιβληθεί σε Υπουργό για μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα υπηρεσιακού φακέλου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 45 / 2005	207
Μη νόμιμη τήρηση καταδικαστικής απόφασης Στρατοδικείου από Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 47 / 2005	208
Μη νόμιμη τοιχοκόλληση πρόσκλησης γενικής συνέλευσης σε εξωτερικό χώρο εισόδου πολυκατοικίας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 48 / 2005	210
Φωτογράφιση πελατών-μελών γυμναστηρίου κατά την είσοδο τους στο χώρο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 49 / 2005	212
Η νομιμότητα συλλογής προσωπικών δεδομένων στα πλαίσια προανακρίσεως κρίνεται αποκλειστικά από τον αρμόδιο δικαστικό/εισαγγελικό λειτουργό	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 50 / 2005	216
Χορήγηση αδείας στον υπεύθυνο επεξεργασίας του αρχείου του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων για πρόσβαση σε αυτό υποψήφιου διδάκτορα Ιστορίας για επιστημονική έρευνα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 51 / 2005	218
Παράνομη χορήγηση σε τρίτο ποσοποιητικού οικογενειακής κατάστασης άλλου προσώπου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 52 / 2005	221
Μη νόμιμη συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων συγγενικών προσώπων εργαζομένων από εργοδότη εταιρία	

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 53 / 2005	225
Διαγραφή αλλοδαπής από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 58 / 2005	226
Κάμερες διαχείρισης κυκλοφορίας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 59 / 2005	226
Απόρριψη αίτησης για εγκατάσταση πιλοτικού βιομετρικού συστήματος ελέγχου αθλητικών εγκαταστάσεων	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 60 / 2005	228
Απαλλαγή φυσικοθεραπευτών από υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 61 / 2005	230
Μη ικανοποίηση δικαιώματος πρόσβασης υπαλλήλου Τράπεζας στον υπηρεσιακό του φάκελο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 62/ 2005	232
Αξιολόγηση υπαλλήλων και πρόσβαση στο σχετικό φάκελο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 64 / 2005	234
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ: Δυσμενή οικονομικά δεδομένα	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 67 / 2005	236
Γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη δυνατότητα του υπευθύνου επεξεργασίας χορήγησης σε τρίτο στοιχείων (προσωπικών δεδομένων μη ευαίσθητου χαρακτήρα) που τηρεί στο αρχείο του	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 68 / 2005	238
Εμφάνιση της ανάκλησης συγκατάθεσης στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 69 / 2005	238
Γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με την κατάρτιση από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης βάσης δεδομένων με καταλόγους ("λίστας αναμονής") ιατρών (υποψηφίων για τοποθέτηση προς απόκτηση ειδικότητας ή προς εκπλήρωση της υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου) κατά Νοσοκομείο και ειδικότητα, που θα αναρτηθούν στο διαδίκτυο	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 70 / 2005	241
Τηλεοπτική χρήση στοιχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα από "Extra 3"	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 71 / 2005	242
Χορήγηση από την τράπεζα στοιχείων συζύγου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 72 / 2005	243
Νομιμότητα επεξεργασίας δεδομένων τελωνειακού υπαλλήλου από την Οικονομική Επιθεώρηση	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 73 / 2005	246
Απόρριψη αίτησης θεραπείας της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά της απόφασης της Αρχής	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 75 / 2005	246
Χορήγηση στοιχείων για προάσπιση έννομου συμφέροντος ενώπιον δικαστηρίου	
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 81 / 2005	249
Διαβίβαση δεδομένων από αρχείο τράπεζας σε τρίτους	
ΥΠΟΜΝΗΜΑ	252
Επί του σχεδίου νόμου που ενσωματώνει την οδηγία 2002/58/ΕΚ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή και έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Ν. 2472/1997 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. Έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της Γραμματεία, υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

Α. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια.

Το Α΄ κεφάλαιο περιλαμβάνει μια μικρή εισαγωγή για τη φύση και την αποστολή της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, τη σύνθεση της Αρχής καθώς και περιγραφή της υποδομής της Αρχής όσον αφορά: α) το Ανθρώπινο Δυναμικό, β) τα Οικονομικά Στοιχεία και γ) την Πληροφορική Υποδομή και τα έργα πληροφορικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εξελίξεις που αφορούν το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Αρχής στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την ενότητα Λειτουργικά προβλήματα, Αναγκαίες Ρυθμίσεις και Συνδρομή της Αρχής σε Νομοπαρασκευαστικές Εργασίες.

Στο Β΄ κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βασικές δραστηριότητες της Αρχής, με εκτενή αναφορά στις αντίστοιχες κατηγορίες, ήτοι τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων, την εξέταση προσφυγών με αναλυτική περιγραφή των αποφάσεων και της οδηγίας που εκδόθηκαν κατά το έτος 2005, καθώς και ανάπτυξη ιδιαίτερα σημαντικών ζητημάτων τα οποία απασχόλησαν την Αρχή, τη χορήγηση αδειών για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως και για την ίδρυση και λειτουργία σχετικών αρχείων, τη γνωστοποίηση ίδρυσης και λειτουργίας αρχείων με απλά προσωπικά δεδομένα και την επικοινωνιακή πολιτική της Αρχής.

Το Γ΄ κεφάλαιο της έκθεσης αναφέρεται στις διεθνείς εξελίξεις: στις εργασίες της Ομάδας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, της Κοινής Αρχής Ελέγχου Στένγκεν και της Κοινής Εποπτικής Αρχής Ευρωπόλ, στη Διεθνή Σύνοδο Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων 2005 που πραγματοποιήθηκε στο Μοντρέ της Ελβετίας και στην Εαρινή Σύνοδο των Επιτρόπων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων έτους 2005 που πραγματοποιή-

θηκε στην Κρακοβία της Πολωνίας. Στο Δ' κεφάλαιο παρατίθεται Παράρτημα με την Οδηγία για την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το τέλος της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας και τις πιο αξιόλογες αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν κατά το έτος 2005, καθώς και τις παρατηρήσεις της Αρχής επί του σχεδίου νόμου «για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ενσωμάτωση Οδηγίας 2002/58/ΕΚ) και την τροποποίηση του Ν. 2472/97», το οποίο έχει κατατεθεί στη Βουλή προς ψήφισιν.

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της ρόλου, η Αρχή προέβη στη διενέργεια είκοσι δύο (22) διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών σε είκοσι έναν (21) φορείς. Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν στο μεγαλύτερο μέρος τον τομέα υγείας (6 φορείς), τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα (2 φορείς), τον τραπεζικό τομέα (1 φορέας), λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (11 φορείς) καθώς και μία (1) πολυκατοικία ιδιώτη. Επίσης, η Αρχή συμμετείχε με εκπρόσωπό της και στον έλεγχο των αρχείων της Ευρωπόλ που πραγματοποιήθηκε από την αντίστοιχη Κοινή Εποπτική Αρχή. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθενται τα βασικά συμπεράσματα των ελέγχων αυτών.

Το 2005 η Αρχή επιλήφθηκε 1.225 προσφυγών και αιτήσεων σχετικών με την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, μετά από αιτήματα δημοσίων υπηρεσιών και φορέων, αλλά και με δική της πρωτοβουλία, η Αρχή εξέδωσε γνωμοδοτήσεις που αναφέρονταν στην εφαρμογή των βασικών αρχών της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Συγκεκριμένα, η Αρχή ασχολήθηκε με καταγγελίες πολιτών που αφορούσαν

τους τομείς: Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Ιδιωτικής Οικονομίας, Εργασιακών Σχέσεων, Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης, Χρηματοπιστωτικό, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Υγείας, Ασφαλιστικό, Παιδείας και Έρευνας, Εθνικής Άμυνας, Φορολογικό και το Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν. Η Αρχή εξέδωσε 81 αποφάσεις, εκ των οποίων η μία αναβλητική και μία οδηγία. Επίσης, η Αρχή ασχολήθηκε με μία σειρά ιδιαίτερα σημαντικών θεμάτων που άπτονται της αρμοδιότητας της, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στο δεύτερο κεφάλαιο και αφορούν τη «λευκή λίστα» που τηρεί ο ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, την παράταση της λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων σε τηλεοπτικές εκπομπές, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης, τα γενετικά δεδομένα, τις βιομετρικές τεχνολογίες και την προστασία της ιδιωτικότητας, τη δημόσια ασφάλεια και προστασία των προσωπικών δεδομένων και την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (spam).

Το 2005 υποβλήθηκαν στην Αρχή 62 αιτήσεις πρόσβασης και αντίρρησης σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Η μεγάλη μείωση σε σχέση με τα έτη πριν από το 2003 οφείλεται στο γεγονός ότι πλέον οι αιτήσεις αυτές κατατίθενται από τους ενδιαφερόμενους απευθείας στο Γραφείο SIRENE του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Οι προσφεύγοντες κατάγονται από 12 διαφορετικές χώρες, στην πλειοψηφία τους όμως είναι Ρώσοι και Αλβανοί. Από τις 62 προσφυγές του 2005 διεκπεραιώθηκαν οι 28. Από αυτές, διαγράφηκαν με απόφαση της Αρχής οι 5, σε 9 περιπτώσεις το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής, 2 περιπτώσεις διαγράφηκαν λόγω λήξης του μέτρου, 3 περιπτώσεις ανα-

βλήθηκαν μέχρι να προσκομιστούν νέα στοιχεία, 2 περιπτώσεις απορρίφθηκαν και σε 7 περιπτώσεις οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώριση.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαισθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε κατά το έτος 2005 την εξέταση 55 αιτήσεων και 15 αιτήσεων χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός ΕΕ. Από τις αιτήσεις αυτές, 66 κατέληξαν στη χορήγηση άδειας, ενώ 4 από αυτές εκκρεμούν, είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου, είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Επιπλέον, ενεργοποιήθηκε διαδικασία ελέγχου των αδειών που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας (2002-2005). Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε από τους υπευθύνους επεξεργασίας να ενημερώσουν την Αρχή σχετικά με τις ενέργειες συμμόρφωσής τους σύμφωνα με τους όρους των αδειών που κατέχουν. Επίσης, η Αρχή δέχθηκε 108 αιτήσεις ανανέωσης αδειών, από τις οποίες όλες βρέθηκαν ότι πληρούν τους όρους ανανέωσης τους.

Από επικοινωνιακής άποψης, η Αρχή, με κύριο στόχο τη διαρκή ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων καθώς και των υπευθύνων επεξεργασίας ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, συνέχισε να καταβάλλει ιδιαίτερες προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή. Σε καθημερινή βάση εξειδικευμένα στελέχη της Αρχής παρείχαν ενημέρωση – ηλεκτρονική και συμβατική – και συμβουλές σε θέματα αρμοδιότητας της Αρχής, αλλά και ειδικότερη ενημέρωση με ομιλίες σε συνέδρια και ημερίδες. Ακόμα, κατά το έτος 2005 πραγματοποιήθηκαν δύο ημερίδες με ιδιαίτερα σημαντικά θέματα στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η πρώτη συνδιοργανώθηκε από τις Αρχές Προστασίας Δεδομένων Ελλάδας και Ιτα-

λίας, το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο και την Εταιρεία Δικαστικών Μελετών, έλαβε χώρα στις 24.1.2005 και αφορούσε: «Προβλήματα και ειδικές ρυθμίσεις προστασίας κατηγοριών προσωπικών δεδομένων», ενώ τη δεύτερη διοργάνωσαν από κοινού η Αρχή Προστασίας Δεδομένων και η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και πραγματοποιήθηκε στις 5.4.2005 με θέμα «Προστασία των Γενετικών Δεδομένων». Επιπλέον, στις 8.2.2005 διοργανώθηκε στα γραφεία της Αρχής ενημερωτικό σεμινάριο για τους μαθητές Λυκείου του Εκπαιδευτηρίου «Σύγχρονη Παιδεία», στο οποίο παρουσιάστηκαν ζητήματα που ενδιαφέρουν τους νέους, παρέχοντας συμβουλές για την αποφυγή ενδεχομένων κινδύνων. Επίσης, σημαντικό μέσο ενημέρωσης αποτέλεσε η ιστοσελίδα της Αρχής, δίνοντας τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να ενημερώνονται ως προς τη σχετική νομοθεσία, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν, καθώς και την πρακτική της Αρχής. Με την επικείμενη υλοποίηση του έργου της αναβάθμισης του ιστοχώρου της Αρχής στο πλαίσιο της συμμετοχής της στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» αναμένεται μεγάλη βελτίωση των προσφερομένων από την Αρχή υπηρεσιών.

Γ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Πρόεδρος της Αρχής είναι ο **Δημήτριος Γουργουράκης**, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ε.τ. με **αναπληρωτή** του τον **Χρήστο Παλποκόστα**, Επίτιμο Αρεοπαγίτη.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΙΝΑΙ:

Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος από 14.11.2005, με **αναπληρωτή** του τον **Ιωάννη Γιαννίδη**, Αναπληρωτή Καθη-

γική του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, αναπληρωματικό μέλος επίσης από 14.11.2005.

Φίλιππος Δωρής, Καθηγητής του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό μέλος από 14.11.2005 με αναπληρώτριά του την **Πηνελόπη Φουντεδάκη**, Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου, της οποίας η θητεία ως αναπληρωματικού μέλους ανανεώθηκε από 14.11.2005.

Ανδρέας Πομπόρτσας, Καθηγητής Πληροφορικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αναπληρώτριά του την **Γραμματή Πάντζιου**, Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών.

Αγάπιος Παπανεοφύτου, Επίκουρος Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, αναπληρωματικό μέλος έως 14.11.2005 και έκτοτε τακτικό με αναπληρωτή του τον **Ιωάννη Τζιώνα**, Επίκουρο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, αναπληρωματικό μέλος από 14.11.2005.

Στυλιανός Σαρηβαλάσης, Επίτιμος Σύμβουλος του Συμβουλίου της Επικρατείας με αναπληρωτή του τον **Αναστάσιο Πράσσο**, τ. Αρεοπαγίτη.

Νικόλαος Φραγκάκης, Δικηγόρος με αναπληρωτή του τον **Χρήστο Πολίτη**, Δικηγόρο.

Τέλος, τον Οκτώβριο 2005 αποχώρησαν, μετά την ολοκλήρωση της θητείας τους και τον διορισμό των νέων μελών, τα εξής τακτικά μέλη: Σωτήριος Λύτρας, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθανάσιος Παπαχρίστου, Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και Νικόλαος Παπαγεωργίου, Καθηγητής Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου Αθηνών.

Δ. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Α) ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η Αρχή επικουρείται στο έργο της από τη Γραμματεία που λειτουργεί σε

επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από τρία τμήματα: **αα) το τμήμα Ελεγκτών**, στο οποίο κατά το έτος 2005 υπηρετούσαν 7 νομικοί και 5 πληροφορικοί ελεγκτές, ενώ ήδη από τις αρχές του 2006, μετά τον διορισμό νέων ελεγκτών, ο αριθμός των υπηρετούντων ανήλθε σε 12 νομικούς και 8 πληροφορικούς, **ββ) το τμήμα Επικοινωνίας**, στο οποίο έως τον Ιούλιο του 2005 υπηρετούσαν 3 στελέχη και με τον διορισμό μίας νέας υπαλλήλου ο συνολικός αριθμός ανήλθε σε 4, ενώ, με τον διορισμό το έτος 2006 άλλων 2 υπαλλήλων, ανήλθε σε 6 και **γγ) το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων**, στο οποίο κατά το έτος 2005 υπηρετούσαν 11 υπάλληλοι, τον Ιούλιο 2005 διορίσθηκε μία νέα υπάλληλος, ενώ το 2006, μετά τον διορισμό άλλων 3 νέων υπαλλήλων, ο συνολικός αριθμός ανήλθε σε 15.

αα) Το τμήμα Ελεγκτών έχει αρμοδιότητες καθοριστικού χαρακτήρα για την εκπλήρωση της αποστολής της Αρχής. Ενδεικτικά, στο τμήμα αυτό ανήκει η διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε κάθε αρχείο, η προπαρασκευή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων που εντάσσονται στο νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η προπαρασκευή για την έκδοση Οδηγιών με σκοπό την ενιαία εφαρμογή της προστατευτικής του ατόμου νομοθεσίας, η εξέταση προσφυγών και καταγγελιών, η σύνταξη εισηγήσεων και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων. Εξάλλου, το τμήμα Ελεγκτών αφιερώνει σημαντικό χρόνο στην εξέταση αιτήσεων και τη διαδικασία χορήγησης αδειών τήρησης και επεξεργασίας αρχείων προσωπικών δεδομένων. Επίσης, οι Ελεγκτές υποβοηθούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας και υποστηρίζουν την ενημέρωσή τους σε θέματα προστασί-

ας προσωπικών δεδομένων με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες. Ακόμη, στελέχη του τμήματος Ελεγκτών εκπροσωπούν την Αρχή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και σε διεθνείς ομάδες εργασίας και συνέδρια. Τέλος, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η προετοιμασία φακέλων, η εκπόνηση μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Το τμήμα στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες του κλάδου των επιστημών Νομικής και Πληροφορικής.

ββ) Το τμήμα Επικοινωνίας στελεχώνεται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του κλάδου της Επικοινωνίας, της Μετάφρασης και των Κοινωνικών Επιστημών. Είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής, μέρος της οποίας είναι και οι δημόσιες σχέσεις και η επικοινωνία της Αρχής με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες και με υπηρεσίες του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων για θέματα σχετικά με το αντικείμενο της Αρχής. Επίσης, στις αρμοδιότητες του τμήματος υπάγεται η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρίσεων στον Τύπο, καθώς και ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή, τις αρμοδιότητες και το έργο της, η μετάφραση κειμένων, η παρακολούθηση των Μ.Μ.Ε για θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

γγ) Το τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων αποτελείται από προσωπικό με γνώσεις Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών. Οι υπάλληλοι του τμήματος είναι επιφορτισμένοι με τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των Μελών, την πλε-

κτρονική τήρηση του πρωτοκόλλου, την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων, τη δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, την ταξινόμηση και διαρκή ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και τη σύνταξη και εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού της Αρχής. Στα καθήκοντα του τμήματος υπάγεται επίσης η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της υπηρεσίας (έκδοση ενταλμάτων πληρωμής, μισθοδοσίας, αποζημιώσεων και απολαβών των μελών και του προσωπικού, εκκαθάριση εσόδων και δαπανών), η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και η υποστήριξη των μηχανογραφικών εφαρμογών και του λογισμικού.

Β) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό, ο οποίος εγγράφεται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του οικείου Υπουργείου, εν προκειμένω του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3051/2002 "Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες Αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις", ο Πρόεδρος της Αρχής, ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της.

Κατά το οικονομικό έτος 2005, ο προϋπολογισμός ανήλθε στο ποσό των δύο εκατομμυρίων σαράντα έξι χιλιάδων ευρώ (2.046,000.00 ευρώ) και δαπανήθηκε στο σύνολό του. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για το έτος 2006 ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (2.550.000,00 ευρώ) και προβλέπει αυξήσεις στους κωδικούς μισθοδοσίας λόγω της πρόσληψης και ανάληψης υπηρεσίας το 2005 δύο νέων υπαλλήλων για τα τμή-

ματα Επικοινωνίας και Διοικητικό - Οικονομικό και της πρόσληψης στις αρχές του 2006 άλλων δεκαεννέα (19) υπαλλήλων για τα τρία τμήματα της Γραμματείας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, καθώς επίσης και στους κωδικούς που αφορούν τις δαπάνες που απορρέουν από την επέκταση των γραφείων της και την προμήθεια για τον ίδιο λόγο υλικού εξοπλισμού.

Γ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Στο πλαίσιο του Ε.Π. 'Κοινωνία της Πληροφορίας', η Αρχή πραγματοποιεί, με την υποστήριξη της ΚτΠ ΑΕ, ένα έργο πληροφορικής, δημιουργώντας παράλληλα την απαραίτητη υποδομή για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών και υπηρεσιών της με ειδικότερους στόχους:

- Τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών της στους πολίτες, οι οποίοι αποτελούν τα υποκείμενα των δεδομένων και τις επιχειρήσεις, δημόσιους φορείς, οργανισμούς και λοιπούς υπευθύνους επεξεργασίας.
- Την αναβάθμιση του τρόπου επικοινωνίας και πληροφόρησης των υποκειμένων των δεδομένων και των υπευθύνων επεξεργασίας για νομικά και τεχνικά ζητήματα, καθώς και του τρόπου εξυπηρέτησης των αιτήσεών τους.
- Τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας και επικοινωνίας μεταξύ των υπηρεσιών της Α.Π.Δ.Π.Χ., την αύξηση της αποδοτικότητάς τους και την ελαχιστοποίηση του χρόνου απόκρισης στις εκτελούμενες εσωτερικές λειτουργίες.
- Την εξαγωγή σημαντικών στατιστικών στοιχείων με την τήρηση διαχρονικών αρχείων στην Α.Π.Δ.Π.Χ.
- Την αύξηση της διαφάνειας των διαδικασιών που διέπουν την Α.Π.Δ.Π.Χ. και της αξιοπιστίας του έργου που παράγει.
- Την αξιοποίηση και την αναβάθμι-

ση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και την αύξηση της παραγωγικότητας.

- Την ανάπτυξη της υποδομής της Α.Π.Δ.Π.Χ. σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, προκειμένου να συνδεθεί με έργα της Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν σε υπηρεσίες προς τον πολίτη και πολλαπλασιάζουν τα οφέλη του έργου αυτού και διασφαλίζουν την ταχύτερη προσαρμογή στις νέες συνθήκες τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το έργο αυτό αποτελείται από τα ακόλουθα υποέργα:

1. Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ) για το έργο «Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης του πολίτη για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».
2. Προμήθεια περιφερειακού εξοπλισμού και τηλεφωνικού κέντρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.).
3. Πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.).

Στη συνέχεια, παρατίθενται συνοπτικές περιγραφές της εξέλιξης πραγματοποίησης των ανωτέρω υποέργων.

Στις 3-5-2005 υπογράφηκε η σύμβαση του έργου "Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης για το έργο «Ηλεκτρονικό Κέντρο Εξυπηρέτησης του πολίτη για την Προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» μεταξύ της "ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΕ" και της Ένωσης Νομικών Προσώπων «ICAP Ανώνυμος Εταιρεία Ερευνών και Επενδύσεων, Σύμβουλοι Επιχειρήσεων - Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας». Αντικείμενο του υποέργου είναι η παροχή υπηρεσιών Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ) για την

έγκαιρη και ορθή εκτέλεση του συνολικού έργου. Έργο του ΣΤΥ είναι η διαχειριστική, η τεχνική υποστήριξη του συνολικού έργου, η εκπόνηση μελετών και η παροχή εμπειρογνώμοσύνης για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισης και παρακολούθησης της υλοποίησης του συνολικού έργου. Το έργο του ΣΤΥ διακρίνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- Οργάνωση πλαισίου Διαχείρισης & Προγραμματισμός Υλοποίησης Κυρίως Έργου.
- Παρακολούθηση & Υποστήριξη της πορείας Υλοποίησης του Κυρίως Έργου.
- Προγραμματισμός και Υποστήριξη των διαδικασιών παραλαβής του Κυρίως Έργου.
- Υποστήριξη των αναγκών ενημέρωσης επί της προόδου υλοποίησης προς την ΚτΠ Α.Ε. και τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Εκπόνηση μελετών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΤΥ παρέδωσε, εντός του 2005, αφού ανταποκρίθηκε στον κριτικό σχολιασμό και τις διατυπωθείσες απαιτήσεις της Αρχής, τα ακόλουθα:

1. Πλάνο διαχείρισης και ποιότητας του έργου
2. Επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα κυρίως έργου
3. Μελέτη διερεύνησης υφιστάμενης κατάστασης της Α.Π.Δ.Π.Χ.
4. Μελέτη Αξιολόγησης Υφιστάμενης Κατάστασης Α.Π.Δ.Π.Χ.
5. Μελέτη ανασχεδιασμού λειτουργίας Α.Π.Δ.Π.Χ.

Στην παρούσα φάση του έργου, ο ΣΤΥ παρακολουθεί, υποστηρίζει το προσωπικό της Αρχής και συμμετέχει στον σχολιασμό των παραδοτέων των άλλων δύο υποέργων. Η διάρκεια του υποέργου είναι 18 μήνες.

Στις 27-10-2005 υπογράφηκε η σύμβαση του έργου “Πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προ-

σωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.)” μεταξύ της “ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΕ” και της Αναδόχου ALTEC ΑΕΒΕΕ. Αντικείμενο του έργου είναι η ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος (Π.Σ.) ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Α.Π.Δ.Π.Χ. που θα συμβάλει στην ουσιαστική εσωτερική και εξωτερική επιχειρησιακή της αναβάθμιση. Ειδικότερα, το έργο περιλαμβάνει:

1. Εκπόνηση μελέτης εφαρμογής του Π.Σ.,
2. Προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση υλικού και λογισμικού,
3. Ανάπτυξη λογισμικού για την υποστήριξη όλων των επιχειρησιακών λειτουργιών της Α.Π.Δ.Π.Χ. (εσωτερικές λειτουργίες, διαδικτυακή πύλη - portal),
4. Μετάπτωση και ψηφιοποίηση δεδομένων,
5. Υποστήριξη της πιλοτικής και παραγωγικής λειτουργίας του Π.Σ.,
6. Εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού της Α.Π.Δ.Π.Χ.,
7. Εγγύηση, συντήρηση και τεχνική υποστήριξη του Π.Σ.

Από τη στιγμή της υπογραφής της σύμβασης και μέχρι το τέλος του 2005, ο Ανάδοχος πραγματοποίησε τη μελέτη εφαρμογής, κατά την οποία γίνεται καταγραφή και ανάλυση των λειτουργικών και μη λειτουργικών απαιτήσεων για την ανάπτυξη του Π.Σ., σε συνεργασία με την Αρχή. Κατά την επόμενη φάση θα πραγματοποιηθεί η υλοποίηση του Π.Σ.. Το έργο θα ολοκληρωθεί σε 16 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.

Στις 27-10-2005 υπογράφηκε η σύμβαση του έργου “Προμήθεια περιφερειακού εξοπλισμού και τηλεφωνικού κέντρου της Α.Π.Δ.Π.Χ. μεταξύ της “ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΕ” και της Αναδόχου ANCO ΑΕ. Η προβλεπόμενη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης ανέρχεται στους 4 μήνες. Το υποέργο αυτό διακρινόταν στις ακόλουθες φάσεις:

1. Μελέτη εφαρμογής,
2. Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού - τηλεφωνικού κέντρου,
3. Καλή λειτουργία και εκπαίδευση και
4. Παραγωγική λειτουργία.

Ήδη εγκαταστάθηκε στην Αρχή τηλεφωνικό κέντρο τεχνολογίας Voice over IP καθώς και ένα σύνολο εφαρμογών με στόχο τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού CRM. Συγκεκριμένα, εγκαταστάθηκαν ένα VoIP PBX, ένας εξυπηρετητής για την εφαρμογή IVR, ένας εξυπηρετητής για το Contact Center (CCAgent) και ένας εξυπηρετητής για το Unified messaging που υλοποιεί την ολοκλήρωση των υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, φαξ και Voice Mail σε μία ενοποιημένη, καθώς και η απαιτούμενη διεπαφή του τηλεφωνικού κέντρου με το Πληροφοριακό Σύστημα της Αρχής με στόχο την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση του πολίτη και την αύξηση της παραγωγικότητας των υπαλλήλων της. Οι πιο σημαντικές υπηρεσίες είναι οι ακόλουθες:

1. Αυτοματοποιημένη εξυπηρέτηση του πολίτη με την εφαρμογή IVR, όπου ο πολίτης μπορεί να λαμβάνει την πληροφορία που επιθυμεί και να θέτει αιτήματα χωρίς την παρέμβαση υπαλλήλου (απαραίτητη είναι η διεπαφή της εφαρμογής IVR με το πληροφοριακό σύστημα του οργανισμού),
2. Δρομολόγηση των τηλεφωνικών κλήσεων των πολιτών προς την κατάλληλη ομάδα υπαλλήλων (agents),
3. Voice Mail, όπου ο πολίτης μπορεί να αφήσει φωνητικό μήνυμα στον αρμόδιο υπάλληλο όταν αυτός δεν είναι διαθέσιμος και στη συνέχεια αυτός να καλέσει τον πολίτη με την πρώτη ευκαιρία και
4. Unified Messaging όπου ηλεκτρονική αλληλογραφία, φωνητικά μηνύματα και φαξ που αφορούν έναν υπάλληλο μπορούν να παρέχονται σε αυτόν σαν μια υπηρεσία.

Ακόμα, στο πλαίσιο του υποέργου αυ-

τού, η Αρχή προμηθεύτηκε τους μεταγωγείς του 1ου ορόφου, καθώς και 25 σταθμούς εργασίας, 6 εκτυπωτές και 1 σαρωτή.

Τέλος, η Αρχή λόγω της επέκτασής της στον 1ον όροφο του κτιρίου, συνέδεσε τις καλωδιώσεις αυτού και του 5ου ορόφου με οπτική ίνα. Επίσης, με καλώδιο χαλκού διασυνδέθηκαν οι αναλογικές και ψηφιακές συσκευές (φαξ και τηλεφωνο) με το ανωτέρω αναφερόμενο τηλεφωνικό κέντρο.

Ε. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΕ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η Αρχή αντιμετωπίζει μια σειρά δυσκολιών και προβλημάτων, τα οποία θέτουν σοβαρά εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία της. Τα προβλήματα εκτείνονται από την έλλειψη επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού και ειδικής υλικοτεχνικής υποδομής έως και την έλλειψη κινήτρων απόδοσης του προσωπικού και κατάλληλων διαδικασιών και μέσων αντιμετώπισης έκτακτων περιπτώσεων. Τα προβλήματα αυτά έχουν αρνητική επίπτωση στο ελεγκτικό της έργο, καθιστούν δύσκολη και σε πολλές περιπτώσεις ανέφικτη την εκτέλεση ελέγχων σε όλη τη χώρα και δημιουργούν δυσχέρειες στην επίδωξη της Αρχής για υποστήριξη των πολιτών και των υπευθύνων επεξεργασίας. Επίσης, δημιουργούν δυσκολίες στην ποιοτική αναβάθμιση του έργου της Αρχής και ακόμα οδηγούν το ιδιαίτερος υψηλού επιστημονικού επιπέδου δυναμικό της Αρχής να την εγκαταλείψει και βεβαίως αποτρέπει την προσέλευση άλλων υψηλού επιστημονικού επιπέδου στελεχών, αν λάβει κανείς υπόψη ότι το 50% περίπου των επιτυχόντων στον διαγωνισμό του έτους 2005 για πρόσληψη σε θέσεις ελεγκτών δεν αποδέχτηκαν τον διορισμό. Ακόμα, η ύπαρ-

ξη και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών προκαλεί σύγχυση σε σχέση με τις αρμοδιότητες των αρχών προστασίας δεδομένων και διασφάλισης απορρήτου επικοινωνιών, θετικές και αρνητικές συγκρούσεις που αναγκαιώς θα οδηγήσουν σε δικαστικές παρεμβάσεις.

Για την αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, καθώς και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της, είναι αναγκαίες μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Ενίσχυση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για την πιο αποτελεσματική άσκηση της ελεγκτικής της αρμοδιότητας, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης της ειδικής τεχνολογικής υποδομής της Αρχής.
- Δημιουργία υποδομής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα προστασίας της ιδιωτικότητας και ενίσχυση για το σκοπό αυτό του τμήματος Επικοινωνίας της Γραμματείας της Αρχής.
- Νομοθετική πρόβλεψη για δυνατότητα της Αρχής να αναθέτει σε εξωτερικούς, ειδικούς εμπειρογνώμονες, με συμβάσεις έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου, την εκτέλεση εργασιών, όταν οι ανάγκες το επιβάλλουν.
- Αναμόρφωση του οργανισμού της Γραμματείας της Αρχής αναφορικά με τους ελεγκτές έτσι ώστε να προβλέπεται βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξή τους.
- Αύξηση των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Γραμματείας (ελεγκτών και διοικητικού προσωπικού) κατά είκοσι πέντε (25).
- Χορήγηση σημαντικών πιστώσεων για την ανεμπόδιστη εκτέλεση του έργου της Αρχής, στο σύνολό του, κατά τη βούληση του νομοθέτη (κοινοτικού και εθνικού) και την επιθυμία και προσδοκία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διενέργειας ελέγχων

σε πανελλαδική έκταση και ιδίως στις μεγάλες πόλεις.

- Ο προϋπολογισμός της Αρχής θα ήταν σκόπιμο και ενισχυτικό της ανεξαρτησίας της να έχει αυτοτέλεια ή τουλάχιστον να συνδεθεί με τον προϋπολογισμό της Βουλής, με το μόνο δηλαδή αρμόδιο όργανο που ελέγχει την Αρχή. Η Αρχή πρέπει, όπως επιβάλλεται και από το άρθρο 19, παρ. 1 εδ. θ του Νόμου 2472/97, το οποίο σημειωτέον μεταφέρει αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, να ενημερώνεται για νομοπαρασκευαστικές εργασίες που άπτονται των προσωπικών δεδομένων, για να εκφέρει τη γνώμη της ως προς αυτές και να αποφεύγονται έτσι ρυθμίσεις που δεν συνάδουν με το άρθρο 9Α του Συντάγματος και τον εκτελεστικό αυτού Νόμο 2472/1997.

Τέλος, προβλήματα προκαλούνται και σε σχέση με την εφαρμογή του Νόμου 2472/97 και τη μη ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Οι επόμενες ενότητες αναφέρονται στις παρατηρήσεις και προτάσεις της Αρχής που αφορούν στην τροποποίηση του Νόμου 2472/97 και την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, καθώς και στη συνδρομή της Αρχής σε άλλες νομοπαρασκευαστικές εργασίες ως προς τις ρυθμίσεις που αφορούν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Α. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 2472/97

Σε συμμόρφωση με τις παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην Πρώτη Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης συνέστησε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την τροποποίηση του αντίστοιχου ελληνικού Νόμου.

Η Αρχή υπέβαλε στην πιο πάνω Επιτροπή τις παρατηρήσεις και προτάσεις της, ώστε να επιτευχθεί ο μεγαλύτερος

δυνατός βαθμός εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Οδηγίας χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των υποκειμένων. Τα κυριότερα σημεία στα οποία επικεντρώθηκαν οι παρατηρήσεις της Αρχής αφορούσαν:

- τον ορισμό του αρχείου, όπου ενώ η Οδηγία αναφέρεται σε «διαρθρωμένα» αρχεία, ο προσδιορισμός αυτός λείπει από τη διατύπωση του ελληνικού Νόμου διευρύνοντας έτσι το πεδίο εφαρμογής του Νόμου,
- το πεδίο εφαρμογής του Νόμου, όπου ο ελληνικός Νόμος υπάγει στην αρμοδιότητα της Αρχής και κάθε επεξεργασία που λαμβάνει χώρα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και αφορά άτομα εγκατεστημένα στην ελληνική επικράτεια, δημιουργώντας πρόβλημα διπλής αρμοδιότητας,
- τον διευρυμένο ορισμό των ευαίσθητων δεδομένων από τον Έλληνα νομοθέτη, ιδίως σε ό,τι αφορά τα δεδομένα κοινωνικής πρόνοιας, αυτά που αναφέρονται σε συμμετοχή σε σωματεία και αυτά που τηρούνται για δημοσιογραφικούς σκοπούς,
- τη διεύρυνση και απλοποίηση του δικαιώματος ενημέρωσης και πρόσβασης των υποκειμένων, και
- τη διαδικασία εξέτασης του ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας στις τρίτες χώρες.

Με την ευκαιρία, η Αρχή προέβη σε προτάσεις τροποποίησης του σχετικού Νόμου που σκοπεύουν στην αποδοτικότερη λειτουργία της Αρχής, την αναβάθμιση του καθεστώτος του προσωπικού και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της.

Ειδικότερα, το Σχέδιο Νόμου υπεβλήθη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ενιαίως με το ΣχΝ για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Η Αρχή υπέβαλε εγκαίρως κατά το 2005 τις προτάσεις της στην Ειδική Νομοπα-

ρασκευαστική Επιτροπή, οι οποίες ενσωματώθηκαν εν μέρει στο ΣχΝ. Ορισμένα, ωστόσο, καίρια σημεία δεν ενσωματώθηκαν, ιδίως σχετικά με την έννοια του «αρχείου», τις προϋποθέσεις της επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, την επεξεργασία για δημοσιογραφικούς σκοπούς και σκοπούς καλλιτεχνικής έκφρασης, τις προϋποθέσεις διαβίβασης προσωπικών δεδομένων σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρμοδιότητα της Αρχής για την έκδοση Οδηγιών σε θέματα ασφάλειας των δεδομένων και των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών καθώς και την έκταση των ελέγχων στην τεχνολογική υποδομή του υπεύθυνου της επεξεργασίας που υποστηρίζει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Η αναλυτική αιτιολογία παρατίθεται στο Υπόμνημα που υπέβαλε η Αρχή στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής καθώς και σε άλλους κυβερνητικούς φορείς, το οποίο δημοσιεύεται στο Παράρτημα της παρούσας Έκθεσης (βλ. Υπόμνημα, στο Παράρτημα).

Επιπλέον, η Αρχή υπέβαλε προς την Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή προτάσεις για την τροποποίηση ορισμένων ρυθμίσεων που αφορούν το υπηρεσιακό καθεστώς των Ελεγκτών της Αρχής καθώς και όλου του προσωπικού της Γραμματείας της Αρχής. Έτσι, ως προς τους πρώτους προτάθηκε η χορήγηση ειδικού επιστημονικού επιδόματος λόγω των απαιτούμενων αυξημένων επιστημονικών τυπικών προσόντων για την πρόσληψή τους, και επιπλέον ότι θα πρέπει να λαμβάνουν τις αποδοχές του μισθολογικού κλιμακίου που αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας του βαθμού Β' με τον οποίο προσλαμβάνονται. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία και απαραίτητη βάσει της αρχής της ισότητας, διότι αντιστοίχως το άρθρο 3 του Ν. 3205/2003 για το ενιαίο μισθολόγιο των δημόσιων υπαλλήλων προβλέπει αντίστοιχη ρύθμιση για άτομα που διορίζονται ως προϊστάμενοι, δηλαδή

με βαθμό άλλον από τον εισαγωγικό βαθμό Δ' που ισχύει γενικώς για τις προσλήψεις στο Δημόσιο. Ως προς όλο το προσωπικό της Γραμματείας της Αρχής, προτάθηκαν ρυθμίσεις για την αναβάθμιση των αποδοχών τους και την καταβολή επιδομάτων που λαμβάνουν άλλες κατηγορίες υπαλλήλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δυστυχώς, οι προτάσεις αυτές δεν ενσωματώθηκαν στο Σχέδιο Νόμου, ενώ ο Πρόεδρος της Αρχής έχει επισημάνει προς όλες τις πλευρές την ανάγκη βελτίωσης του καθεστώτος των υπαλλήλων της Γραμματείας της Αρχής.

Β. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/58

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ετέθη υπόψη της Αρχής το ΣχΝ για την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2002/58.

Το ΣχΝ πρόκειται να αντικαταστήσει το Ν. 2774/99 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Επί του ΣχΝ, η Αρχή ήδη κατά το 2004 υπέβαλε στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή λεπτομερή σχόλια και ολοκληρωμένη νομοθετική πρόταση. Δυστυχώς, οι περισσότερες προτάσεις της Αρχής δεν ενσωματώθηκαν στο ΣχΝ που κατέθεσε τον Μάρτιο 2006 το Υπουργείο Δικαιοσύνης στη Βουλή, το οποίο οδηγεί σε αποφατικές και θετικές συγκρούσεις αρμοδιοτήτων μεταξύ της Αρχής και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) και επιπλέον δεν ενσωματώνει ορθώς ορισμένες διατάξεις ουσιαστικού δικαίου της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ (πβλ. και κεφάλαιο για την αζητήτη ηλεκτρονική επικοινωνία). Η Αρχή υπέβαλε Υπόμνημα στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής καθώς και σε άλλους κυβερνητικούς φορείς, το οποίο δημοσιεύεται στο Παράρτημα της παρούσας Έκθεσης (βλ. Υπόμνημα, στο Παράρτημα). Πέραν των επισημάνσεων που αναφέρονται στο ανωτέρω Υπόμνημα, η Αρχή

επεσήμανε διάφορα άλλα σημεία στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή που βασίζονται σε υποθέσεις και προβλήματα που αντιμετωπίσε από το 1999 κατά την εφαρμογή του Ν. 2774/99. Ιδίως επεσήμανε την ανάγκη η συγκατάθεση του συνδρομητή να δίδεται όχι μόνο εγγράφως αλλά και με ηλεκτρονικά μέσα λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σχετικές ρυθμίσεις αφορούν περιβάλλον ηλεκτρονικών επικοινωνιών και χρήσης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Ωστόσο, ενώ το άρθρο 5 παρ. 1 ΣχΝ ενσωματώνει αντίστοιχη ρύθμιση, περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της στο άρθρο 5 παρ. 3. Επίσης, η Αρχή επεσήμανε την ανάγκη να ρυθμισθεί η περίπτωση όπου μεσολαβούν ενδιάμεσοι φορείς για την παροχή της αιτηθείσας υπηρεσίας, και ως τέτοιοι νοούνται τόσο οι φορείς παροχής δημόσιου δικτύου ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών αλλά και οι ανεξάρτητοι αντιπρόσωποι τέτοιων φορέων. Το άρθρο 5 παρ. 3 ΣχΝ περιορίζεται μόνο στην πρώτη περίπτωση και επιπλέον απαιτεί έγγραφη ενημέρωση του συνδρομητή κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης, προϋπόθεση που κρίνεται προβληματική τόσο ως προς τον απαιτούμενο έγγραφο τύπο όσο και ως προς το χρόνο ενημέρωσης, διότι δύναται να προκύψει στο μέλλον η μεσολάβηση άλλων φορέων. Επίσης, η Αρχή επεσήμανε την ανάγκη ρύθμισης της περίπτωσης όπου προς το σκοπό επαλήθευσης της ταυτότητας των αιτούντων ζητείται επίδειξη ή φωτοτυπία των σχετικών εγγράφων με υποχρέωση των παρόχων να καταστρέφονται οι φωτοτυπίες με την ολοκλήρωση του ελέγχου ταυτότητας.

Ως προς τα δεδομένα κίνησης, η Αρχή πρότεινε τη ρύθμιση της περίπτωσης όπου ενδιάμεσοι φορείς εμπλέκονται στη χρέωση, όπως εταιρείες συλλογής απαιτήσεων. Επίσης, πρότεινε λεπτομερή ρύθμιση για την επεξεργασία των δεδομένων κίνησης προς το σκο-

πό ανίχνευσης της απάτης, όπως προβλέπει το άρθρο 6 παρ. 5 και 1 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σε συνδυασμό με τις αιτιολογικές σκέψεις 29 και 30 της Οδηγίας, ώστε να διασφαλίζεται, αφενός, η προστασία των δεδομένων των συνδρομητών και, αφετέρου, τα έννομα συμφέροντα των παρόχων. Στο άρθρο 7 ΣχΝ, ενσωματώθηκε σχετική πρόταση της Αρχής να εμφανίζονται στις αναλυτικές χρεώσεις μόνο οι συνδέσεις για τις οποίες χρεώνεται ο συνδρομητής και όχι οι ατελώς πραγματοποιούμενες κλήσεις. Αντιθέτως, δεν ενσωματώθηκε η πρόταση της Αρχής να μην εμφανίζονται στους αναλυτικούς λογαριασμούς συνδέσεις προς υπηρεσίες που παρέχουν συμβουλές για ευαίσθητα κοινωνικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας, όπου οι χρήστες επιθυμούν κατά κανόνα να παραμείνουν ανώνυμοι και απέναντι στο συνδρομητή. Ως προς το άρθρο 10 ΣχΝ σχετικά με τη λειτουργία των καταλόγων συνδρομητών, η Αρχή επεσήμανε τα εξής σημεία: καταρχάς, η καταχώριση στους καταλόγους προς το σκοπό της έρευνας των στοιχείων επαφής του συνδρομητή δεν απαιτεί συγκατάθεση του συνδρομητή, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 1 και 3 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, παρά μόνο ενημέρωση, εκτός και εάν τα στοιχεία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, π.χ. σκοπούς διαφήμισης ή αντίστροφης αναζήτησης βάσει του αριθμού της σύνδεσης. Αντιθέτως, το ΣχΝ απαιτεί συγκατάθεση και μάλιστα και δεύτερη συγκατάθεση σε περίπτωση χρησιμοποίησης των στοιχείων για άλλους σκοπούς, ενώ δεν αναφέρεται καθόλου στην αντίστροφη αναζήτηση. Τέλος, η Αρχή πρότεινε η μεταβατική διάταξη του άρθρου 16 παρ. 1 να ενσωματωθεί στο άρθρο αυτό, ενώ να καταργηθεί η παράγραφος 2 του άρθρου 16 ΣχΝ που οδηγεί στην αποδυνάμωση των δικαιωμάτων των συνδρομητών. Στο άρθρο 14 ΣχΝ σχετικά με την αστική ευθύνη, δεν ενσωματώθηκε η πρότα-

ση της Αρχής που αποσαφηνίζει ότι πρόκειται για ευθύνη με αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, όπως προκύπτει από το συνδυασμό της διάταξης αυτής με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 ΣχΝ, όπου καθίσταται σαφές ότι το κόστος των μέτρων ασφαλείας αποτελεί βασική παράμετρο. Τέλος, το άρθρο 15 ΣχΝ ενσωμάτωσε τις προτάσεις της Αρχής ως προς τη λεπτομερέστερη περιγραφή των πράξεων που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος και τη δίωξη σε περίπτωση αμέλειας.

Γ. ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΕΠΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ένα σημαντικό κομμάτι του ετήσιου έργου της Αρχής αποτελεί η συνδρομή των υπευθύνων επεξεργασίας σε ζητήματα που αφορούν την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ενόψει ιδίως της αυξανόμενης χρήσης των νέων τεχνολογιών. Γενικότερα, επισημαίνουμε το πλεονέκτημα για την πολιτεία να συμβουλευέται έγκαιρα την Αρχή ως προς ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Με τον τρόπο αυτό, αποφεύγονται προβλήματα εφαρμογής, μειώνεται το τελικό κόστος υλοποίησης ενός μέτρου και βέβαια αποφεύγεται τυχόν βλάβη των υποκειμένων των δεδομένων από ρύθμιση που δεν συνάδει με το συνταγματικώς πλέον κατοχυρωμένο δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Άλλωστε, σύμφωνα και με την Οδηγία 95/46/ΕΚ, η γνωμοδοτική αρμοδιότητα των εθνικών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων δεν είναι απλώς προαιρετική.

Ενδεικτικώς αναφέρουμε ότι το 2005 τέθηκαν ερωτήματα από διάφορα Υπουργεία ως προς τη νομιμότητα συγκεκριμένων επεξεργασιών, π.χ. το ΥΠΕΧΩΔΕ υπέβαλε ερώτημα σχετικά με το εάν επιτρέπεται η δημοσίευση

στο Διαδίκτυο των διατηρητέων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του φερόμενου ιδιοκτήτη και του αριθμού κτηματολογίου. Η Αρχή, αφού εξέτασε τον δηλούμενο σκοπό της επεξεργασίας που συνίσταται στην γενική πληροφόρηση του κοινού, κατέληξε στην άποψη ότι δεν θα πρέπει να δημοσιεύεται το όνομα του φερόμενου ιδιοκτήτη, διότι το στοιχείο αυτό υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας και ταυτόχρονα αποκαλύπτει την περιουσιακή κατάσταση των ιδιοκτητών, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο για το συγκεκριμένο σκοπό, και επίσης, χωρίς να διασφαλίζεται η ακρίβεια των εν λόγω δεδομένων. Επίσης, έκρινε ότι η δημοσίευση του αριθμού κτηματολογίου δεν είναι αναγκαία, εφόσον από αυτόν εμμέσως δύναται να αποκαλυφθεί η ταυτότητα του ιδιοκτήτη του διατηρητέου κτιρίου. Αντιθέτως, είναι επιτρεπτή η δημοσίευση του αριθμού ΦΕΚ της απόφασης κήρυξης ενός κτιρίου ως διατηρητέου ακόμη και εάν στην απόφαση περιέχονται τα στοιχεία του αιτούντος ή φερόμενου ιδιοκτήτη, διότι ο αριθμός του ΦΕΚ τεκμηριώνει το γεγονός της κήρυξης ενός κτιρίου ως διατηρητέου και συνεπώς δεν υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας. Επιπλέον, τα στοιχεία αυτά είναι προσβάσιμα μόνο μέσω του ΦΕΚ, το οποίο άλλωστε δημοσιεύεται. Σε μια άλλη περίπτωση, η Αρχή έκρινε το ερώτημα του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Ασφάλισης ως προς τη νομιμότητα της μετάπτωσης των υπηρεσιακών φακέλων του προσωπικού διάφορων υπηρεσιών παροχής υπηρεσιών υγείας από την έντυπη σε ηλεκτρονική μορφή βάσει απογραφικών δελτίων που συμπληρώνει κάθε υπάλληλος. Επίσης, τέθηκε το ερώτημα της συγκέντρωσης των εν λόγω στοιχείων σε κεντρική βάση του Υπουργείου. Η Αρχή κατέληξε στην άποψη ότι η μετάπτωση των φακέλων από την έντυπη στην ηλεκτρονική μορφή είναι νόμιμος σκοπός· θα πρέ-

πει, ωστόσο, να τηρούνται τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων. Έτσι πρότεινε, για παράδειγμα, η επεξεργασία να μη βασίζεται εξ ολοκλήρου στα απογραφικά δελτία που θα συμπληρώσει κάθε υπάλληλος, αλλά να γίνει εξακριβωση των στοιχείων αυτών βάσει των εγγράφων που τηρούνται ήδη στους φακέλους. Αντιθέτως, έκρινε ότι η συγκέντρωση όλων των στοιχείων (όπως τυπικά προσόντα, αναρρωτικές άδειες κλπ) σε κεντρική βάση του Υπουργείου δεν δικαιολογείται βάσει των στοιχείων που έθεσε υπόψη της Αρχής το Υπουργείο, όπως για παράδειγμα η αποτύπωση των πραγματικών αναγκών υγείας και χάραξης πολιτικής, διότι ο σκοπός αυτός μπορεί να εξυπηρετηθεί βάσει στατιστικών στοιχείων.

Επιπλέον, κατά το 2005 η Αρχή κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί Σχεδίων Νόμων ή για την εφαρμογή διατάξεων που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή να συμμετέχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, κατά το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. θ του Ν. 2472/97.

α) Σχέδιο Νόμου «Κατάρτιση και τήρηση Εθνικού Δημοτολογίου»

Το 2004 ετέθη υπόψη της Αρχής ΣχΝ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης για την κατάρτιση και τήρηση Εθνικού Δημοτολογίου στο πλαίσιο ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος. Η Αρχή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της ως προς διάφορα σημεία του ΣχΝ, ιδίως ως προς την ανάγκη προσδιορισμού του υπεύθυνου επεξεργασίας και του σκοπού της επεξεργασίας, της γενικής αρχής που πρέπει να ισχύει για την πρόσβαση στα δεδομένα, την υποχρέωση λήψης κατάλληλων μέ-

τρων ασφάλειας και την ανάγκη προσδιορισμού του σκοπού της επεξεργασίας σε περίπτωση καθιέρωσης ενιαίου αριθμού δημότη. Ο Ν. 3274/2004 (άρθρα 13 - 19) ενσωμάτωσε τις παρατηρήσεις της Αρχής και το Π.Δ. 3/2006 και καθόρισε τις αρμοδιότητες του υπεύθυνου επεξεργασίας. Απομένει η εξειδίκευση με υπουργική απόφαση των προϋποθέσεων πρόσβασης των φορέων του δημοσίου τομέα στο εθνικό δημοτολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 3. Στο σημείο αυτό, η Αρχή επισημαίνει ότι και το Σχέδιο της εν λόγω υπουργικής απόφασης οφείλει να τεθεί υπόψη της Αρχής, όπως επίσης και το Σχέδιο του Κώδικα για τις ληξιαρχικές πράξεις και τα δημοτολόγια που προβλέπεται στο άρθρο 19 Ν. 3274/2004, κυρίως διότι η Αρχή δέχεται μεγάλο αριθμό ερωτημάτων και προσφυγών ως προς τη νομιμότητα της διαβίβασης / πρόσβασης σε στοιχεία των δημοτολογίων καθώς και ως προς τα στοιχεία που περιέχουν τα διάφορα πιστοποιητικά που εκδίδονται βάσει των δημοτολογίων.

β) Νομοθετική Πρόταση ως προς τη

λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2006/2004/ΕΚ

Η Αρχή συμμετείχε στις εργασίες Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που συστήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή με αντικείμενο τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων για την εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού που αφορά τη διοικητική συνεργασία των αρμόδιων εθνικών αρχών για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή επεσήμανε ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας και εφαρμόζονται πλήρως οι διατάξεις του Ν. 2472/97 ως προς την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ενώ δεν υφίσταται λόγος περιορισμού των δικαιωμάτων ενημέρωσης και πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων, όπως δίνει τη δυνατότητα αυτή το άρθρο 13 παρ. 4 του εν λόγω Κανονισμού.

Η επιτροπή περαίωσε το έργο της και αναμένεται η δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στις κύριες δραστηριότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, η έκδοση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επίσης, η κατάρτιση υποδειγμάτων και τεχνικών οδηγιών και η παροχή πληροφοριών για την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας. Οι ενότητες που ακολουθούν αντιστοιχούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες βασικών δραστηριοτήτων.

A. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η δραστηριότητα αυτή της Αρχής, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/97, αποσκοπεί στην εξακρίβωση της τήρησης της νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας. Είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέσο προστασίας της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής του ατόμου. Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές είτε αυτεπάγγελα είτε ύστερα από καταγγελία και αφορούν τα αρχεία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

A) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ο έλεγχος εκτείνεται στη νομιμότητα της επεξεργασίας, στη φύση και την κατηγορία των δεδομένων, το σκοπό, την τυχόν διασύνδεση των αρχείων ή τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα βασικά χαρακτηριστικά του πληροφο-

ρικού συστήματος, τα μέτρα ασφαλείας των υπολογιστικών και δικτυακών υποδομών που πραγματοποιείται η επεξεργασία και τα προσόντα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία. Η Αρχή έχει καταρτίσει ενημερωτικές οδηγίες, όπου περιγράφονται οι απαιτήσεις ασφάλειας και τα αναγκαία οργανωτικά και διοικητικά μέτρα για την ασφάλεια της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής των υπευθύνων επεξεργασίας. Οι οδηγίες αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Αρχής στο Διαδίκτυο και παρέχονται στον ελεγχόμενο φορέα.

B) ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το έτος 2005, η Αρχή προέβη στη διενέργεια είκοσι δύο (22) διοικητικών ελέγχων αρχείων σε 21 φορείς (υπεύθυνους επεξεργασίας). Οι επιλεγέντες φορείς αφορούσαν στο μεγαλύτερο μέρος τον τομέα υγείας (6 φορείς), τον υπόλοιπο δημόσιο τομέα (2), τον τραπεζικό τομέα (1 φορέας), λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (11 φορείς), καθώς και μία πολυκατοικία ιδιώτη. Επίσης, η Αρχή συμμετείχε με εκπρόσωπό της και στον έλεγχο των αρχείων της Ευρωπόλ στη Χάγη που πραγματοποιήθηκε από την αντίστοιχη Κοινή Εποπτική Αρχή (βλ. σχετική ενότητα). Οι έλεγχοι διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Τακτικοί έλεγχοι του τομέα υγείας, δηλαδή νοσοκομείων, κλινικών και διαγνωστικών κέντρων εντάσσονται στο πρόγραμμα ελέγχου του τομέα υγείας, το οποίο αποσκοπεί επίσης και στην κατάρτιση και έκδοση σχετικής Οδηγίας. Ενώ το 2004 ελέγχθηκαν νοσοκομεία της Αθήνας, το 2005 επελέγησαν για το σκοπό αυτό νοσοκομεία της συμπρωτεύουσας.
2. Τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι με αποκλειστικό αντικείμενο τη συμμόρφωση των υπευθύνων επεξεργασίας με την Οδηγία 1122/26-9-2000, η οποία αναφέρεται στην εγκατάσταση και λειτουργία κλειστών κυκλω-

- μάτων τηλεόρασης.
3. Ειδικός τακτικός έλεγχος της Εθνικής Υπηρεσίας Ευρωπόλ στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης αίτησης χορήγησης άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.
 4. Λοιποί έλεγχοι, κατά κανόνα έκτακτοι έλεγχοι, η αναγκαιότητα των οποίων προέκυψε στο πλαίσιο εξέτασης προσφυγών ή καταγγελιών και ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή ή και δημοσιευμάτων του Τύπου.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι ελεγχόμενοι φορείς, σύμφωνα με την ανωτέρω κατηγοριοποίηση:

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΧΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

- TRAM ΑΕ
- Café Flocafe
- Λύκειο Θέρμης
- Eurocatering
- Πολυκατοικία ιδιώτη στη Δάφνη
- Πήγασος Εκδοτική
- Time Center
- Απολλώνιες Ακτές

ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

- ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΥΡΩΠΟΛ

ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

- SCHERING-PLOUGH ABEE
- ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
- ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ
- Βρεφονηπιακός Σταθμός 'Άγιος Στυλιανός'
- 'ΘΕΜΙΣ' Κατασκευαστική

- EXTRALINE ΕΠΕ
- NEWSPHONE HELLAS

Γ) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Οι έλεγχοι του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που πραγματοποιήθηκαν το 2005 επικεντρώθηκαν σε δύο αρχεία - ειδικές επεξεργασίες: δεδομένων σχετικών με αυξητική ορμόνη και δεδομένων σχετικών με νεοπλασίες. Ελέγχθηκε η συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας ως προς τους όρους των σχετικών αδειών που του έχουν χορηγηθεί και εξετάστηκαν οι διαδικασίες και τα μέτρα ασφαλείας που εφαρμόζονται.

Οι έλεγχοι του τομέα υγείας αποβλέπουν, όπως και οι έλεγχοι του έτους 2004, στη συλλογή και ανάλυση στοιχείων σχετικών με τα είδη των δεδομένων που δημιουργούνται ή παραλαμβάνονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, τις πηγές και τους αποδέκτες αυτών, τους τρόπους επεξεργασίας, καθώς και τα βασικά συστατικά στοιχεία των υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών που χρησιμοποιούν, συμπεριλαμβανομένων των οργανωτικών δομών και διαδικασιών. Η μελέτη των στοιχείων αυτών πρόκειται να αξιοποιηθεί, όπως προαναφέρθηκε, και στην κατάρτιση και έκδοση ειδικής οδηγίας προστασίας των δεδομένων του τομέα υγείας.

Στα βασικά συμπεράσματα των ελέγχων αυτών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: οι προϋποθέσεις και όροι που τίθενται σύμφωνα με τον Νόμο 2472/97 και την άδεια η οποία τους χορηγήθηκε από την Αρχή τηρούνται σε ικανοποιητικό βαθμό από ορισμένα νοσηλευτικά ιδρύματα, ενώ άλλα εμφανίζουν προβλήματα. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκαν, σε κάποιο ποσοστό, ελλείψεις και παραλείψεις, κυρίως σε σχέση με τη σύνταξη σχεδίων ασφαλείας και έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανο-

μένων πολιτικών ασφαλείας, κωδίκων δεοντολογίας και διαδικασιών ενημέρωσης, άσκησης δικαιώματος πρόσβασης και αντίρρησης, καθώς και άλλων διαδικασιών - μέτρων προστασίας της ιδιωτικότητας, όπως πλημμελούς προστασίας ιατρικών φακέλων και μη εφαρμογής διαδικασιών ανωνυμοποίησης και καταστροφής δεδομένων.

ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Ο πρώτος υπεύθυνος επεξεργασίας της κατηγορίας αυτής ελέγχθηκε σε σχέση με τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης που εγκατέστησε στις στάσεις και τις διασταυρώσεις του δικτύου τραμ. Διαπιστώθηκαν ορισμένες παραλείψεις ως προς την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των επιβατών και απευθύνθηκαν σχετικές συστάσεις.

Το Flocafe ελέγχθηκε μετά από καταγγελία σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στους χώρους του. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι κάμερες χρησιμοποιούνται για την επιτήρηση του χώρου, χωρίς τη λήψη ήχου και χωρίς καταγραφή εικόνας. Ωστόσο, διαπιστώθηκε έλλειψη σήμανσης για την ενημέρωση των επισκεπτών - υποκειμένων των δεδομένων που οδήγησε σε σχετική σύσταση εκ μέρους της Αρχής.

Μετά τη γνωστοποίηση του Λυκείου Θέρμης για την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στην περίμετρο του κτιρίου του σχολείου με σκοπό την αποτροπή ληστειών και πράξεων βανδαλισμού και την εγγράφως διατυπωθείσα αντίθεση της Δ' ΕΛΜΕ στην εγκατάσταση αυτή, η Αρχή πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο. Διαπιστώθηκαν τα ιδιαίτερα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος (τρόπος ενεργοποίησης, αριθμός καμερών και γεωγραφική κάλυψη, υποσύστημα καταγραφής, έλεγχος

πρόσβασης, εξουσιοδοτήσεις, κ.λπ.), καθώς και οι σχετικές διαδικασίες. Αναμένεται σχετική απόφαση της Αρχής.

Ο έλεγχος της Eurocatering είχε ως αντικείμενο την εξέταση της ανταπόκρισης του υπευθύνου επεξεργασίας στην Απόφαση 3/2005 της Αρχής. Διαπιστώθηκε η συμμόρφωσή του, δηλαδή η απεγκατάσταση των καμερών.

Μετά από καταγγελία πολιτών, πραγματοποιήθηκε έλεγχος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε πολυκατοικία ιδιώτη στη Δάφνη. Διαπιστώθηκε η εγκατάσταση κάμερας στο εξωτερικό μέρος του κτιρίου, η οποία μπορεί να καλύπτει και τους περιβάλλοντες την πολυκατοικία δρόμους. Αναμένεται σχετική απόφαση της Αρχής.

Στο πλαίσιο εξέτασης σχετικής γνωστοποίησης, η Αρχή ήλεγξε το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης της εκδοτικής εταιρίας ΠΗΓΑΣΟΣ, προτάθηκε δε να της χορηγηθεί η σχετική άδεια υπό την προϋπόθεση τήρησης ορισμένων όρων.

Τέλος, μετά από καταγγελίες πραγματοποιήθηκαν οι δύο τελευταίοι έλεγχοι της κατηγορίας αυτής. Οι διαπιστώσεις των ελέγχων οδήγησαν την Αρχή να απευθύνει, στη μία περίπτωση, συστάσεις για τη μετακίνηση καμερών έτσι ώστε να μην περιλαμβάνονται στην εμβέλειά τους θέσεις εργαζομένων.

ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Εθνική Υπηρεσία Ευρωπόλ είναι υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας με αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεση της Ευρωπόλ με τις ελληνικές αστυνομικές αρχές. Γνωστοποίησε δε στην Αρχή επεξεργασία δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Στο πλαίσιο εξέτασης της αίτησης που της υποβλήθηκε, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στο πληροφοριακό σύστημα του υπευθύνου επεξεργασίας.

Ο έλεγχος είχε ως αποτέλεσμα ορισμένες διαπιστώσεις σχετικά με ελλιπή

μέτρα και διαδικασίες, οι οποίες περιέχονται στο αντίστοιχο πόρισμα και οι οποίες οδήγησαν την Αρχή στο να απευθύνει συστάσεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας για τη διόρθωση των παραλείψεων. Προτάθηκε η χορήγηση της αιτηθείσας άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων υπό την προϋπόθεση συμμόρφωσης με τις συστάσεις και της τήρησης μιας σειράς όρων.

ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Στην περίπτωση της εταιρίας SCHERING-PLOUGH, ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε κατόπιν καταγγελίας για παράνομη επεξεργασία και διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων ασθενή στο πλαίσιο κλινικής μελέτης. Επικεντρώθηκε για το λόγο αυτό στο αρχείο κλινικών μελετών του υπευθύνου επεξεργασίας. Τα αποτελέσματα του ελέγχου δεν επιβεβαίωσαν την καταγγελία, αφού τα ονοματεπώνυμα των ασθενών δεν περιέχονται στο αρχείο κλινικών μελετών. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είχε καταθέσει αίτηση στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων για την αναφερόμενη στην καταγγελία κλινική μελέτη.

Μετά από καταγγελία, η Αρχή πραγματοποίησε έλεγχο στο φυσικό αρχείο της Τράπεζας Πειραιώς, όπου διαπιστώθηκε ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας τηρεί φωτοαντίγραφα των ταυτοτήτων των προσώπων στα οποία χορηγεί δάνειο. Σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας των Ελληνικών Τραπεζών, για τη διεκπεραίωση των δανειοληπτικών συμβάσεων απαιτείται η απόδειξη της ταυτότητας του αιτούντος. Ωστόσο, η τήρηση φωτοαντιγράφου της ταυτότητας του αιτούντος μπορεί να αντιβαίνει την αρχή της αναλογικότητας, η οποία υπαγορεύει την τήρηση των ελάχιστων δυνατών δεδομένων για την εκπλήρωση του σκοπού επεξεργασίας. Το θέμα αυτό πρόκειται να απασχολήσει την Αρχή σε επόμενη συνεδρίασή της.

Ο έλεγχος της εταιρίας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ πραγματοποιήθηκε κατόπιν κοινοβουλευτικού ερωτήματος ως προς τη συμμόρφωση του υπευθύνου επεξεργασίας με την Απόφαση 61/2004 της Αρχής.

Διαπιστώθηκε η εφαρμογή των συστάσεων της ανωτέρω απόφασης. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας επρόκειτο να αναθέσει σε ειδικό σύμβουλο την εκπόνηση μελέτης επικινδυνότητας και την κατάρτιση σχεδίου ασφαλείας. Ο έλεγχος στο Βρεφονηπιακό Σταθμό «Άγιος Στυλιανός» αποσκοπούσε στη συλλογή στοιχείων σχετικών με τα προσωπικά δεδομένα και ιδιαίτερα τα ευαίσθητα δεδομένα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στην κατηγορία αυτή των υπευθύνων επεξεργασίας, καθώς και σχετικά με τη ροή των δεδομένων αυτών και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται. Τα αποτελέσματα του ελέγχου πρόκειται να αξιοποιηθούν στην έκδοση ειδικών οδηγιών.

Ο έλεγχος στην εταιρία 'ΘΕΜΙΣ' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ πραγματοποιήθηκε κατόπιν καταγγελίας. Διαπιστώθηκε καταρχάς ότι καταγράφονταν οι υπεραστικές κλήσεις των εργαζομένων με εντολή της διοίκησης για το σκοπό της μείωσης των εξόδων του υπευθύνου επεξεργασίας. Εκκρεμεί και δεύτερος έλεγχος.

Ο έλεγχος στην εταιρία ExtraLine ΕΠΕ αποσκοπούσε κυρίως στη συγκέντρωση στοιχείων για τη μελέτη υπευθύνων επεξεργασίας που παρέχουν υπηρεσίες 'call center', τα είδη των δεδομένων που συλλέγουν, τους τρόπους επεξεργασίας και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, καθώς και στην εκτίμηση των κινδύνων παραβίασης της ιδιωτικότητας.

Τέλος, ο έλεγχος της NewsPhone Hellas είχε ως κύριο αντικείμενο λογισμικό ανάλυσης παραμέτρων φωνής του συνομιλητή σε τηλεφωνική συνδιάλεξη, το οποίο αξιοποιείτο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την παροχή σε συνδρομητές σχετικών υπηρε-

σιών. Έτσι, όταν ο συνδρομητής καλούσε συγκεκριμένο αριθμό και έκανε χρήση της υπηρεσίας αυτής, ενημερωνόταν για τις προθέσεις του τηλεφωνικού συνομιλητή του, δηλαδή για το αν έλεγε αλήθεια ή όχι. Η υπηρεσία αυτή διακόπηκε μετά την παρέμβαση της Αρχής.

Β. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ – ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Η εξέταση προσφυγών και η απάντηση ερωτημάτων είναι ίσως το πιο καίριο μέρος του έργου της Αρχής, αφού έχει άμεσο αντίκτυπο στην καθημερινότητα του πολίτη και την προστασία των δικαιωμάτων του, διαμορφώνοντας έτσι τη δημόσια εικόνα της Αρχής. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής, που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτητο ρόλο που της έχει ανατεθεί από το νόμο. Κατά τη διάρκεια του έτους 2005, τα εισερχόμενα έγγραφα που δέχτηκε η Αρχή ανήλθαν σε 6.416. Εξ αυτών, τα 2.565 αναφέρονται σε προσφυγές, ερωτήσεις και αιτήσεις, οι οποίες έχουν απαντηθεί ή επιλυθεί κατά ένα μεγάλο μέρος, τα 202 σε γνωστοποιήσεις τήρησης αρχείων και τα 3.649 σε διάφορα θέματα διοικητικής και οικονομικής φύσεως, επικοινωνιακής πολιτικής, συνεργασιών με φορείς και υπηρεσίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό και άλλα.

Η Αρχή επιλήφθηκε ύστερα από αιτήσεις και ερωτήματα ιδιωτών, δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών. Τα αιτήματα των ιδιωτών αφορούσαν κυρίως καταγγελίες για παράνομη χρήση προσωπικών τους δεδομένων από δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, από ιδιώτες και από το διατραπεζικό σύστημα πληροφοριών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Τα αιτήματα των δημοσίων υπηρεσιών και

οργανισμών αφορούσαν κυρίως στη χορήγηση άδειας επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων αναγκαίων για την επίτευξη των σκοπών τους.

Ειδικότερα, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά τη διάρκεια του έτους 2005 εξέδωσε 81 αποφάσεις, εκ των οποίων η μία αναβλητική και μία οδηγία. Σε 2 περιπτώσεις επιλήφθηκε αυτεπάγγελτα και στις υπόλοιπες ύστερα από σχετική αίτηση ή προσφυγή ιδιωτών, φορέων και οργανισμών του ιδιωτικού τομέα, δημοσίων υπηρεσιών και αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δημόσιων οργανισμών. Επίσης, σε 3 περιπτώσεις κηρύχθηκε αναρμόδια να αποφανθεί. Σε 59 περιπτώσεις απάντησε σε αιτήματα ή ερωτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες και φορείς του ιδιωτικού δικαίου. Σε 19 περιπτώσεις απάντησε σε αιτήματα ή ερωτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου δικαίου. Σε 39 περιπτώσεις έκανε εν όλω ή εν μέρει δεκτά τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από ιδιώτες ενώ σε 20 άλλες περιπτώσεις απέρριψε τα αιτήματά τους. Εξάλλου έκανε δεκτά εν όλω ή εν μέρει 11 αιτήματα που υπέβαλαν δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα και δημόσιοι οργανισμοί, ενώ απέρριψε 8 αιτήματα των φορέων αυτών. Σε μία περίπτωση διαβίβασε την υπόθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα. Σε 12 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε ιδιώτες υπεύθυνους επεξεργασίας και σε άλλες 10 απύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις. Εξάλλου σε 3 περιπτώσεις επέβαλε πρόστιμα σε δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ενώ σε 5 περιπτώσεις απύθυνε συστάσεις ή αυστηρές συστάσεις σε δημόσιες αρχές, νομικά πρόσωπα και φορείς του δημοσίου τομέα. Σε μία περίπτωση διέταξε τη διαγραφή παρανόμως τηρουμένων δεδομένων σε αρχείο ιδιώτη και σε άλλες 7 περιπτώσεις σε αρχείο δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

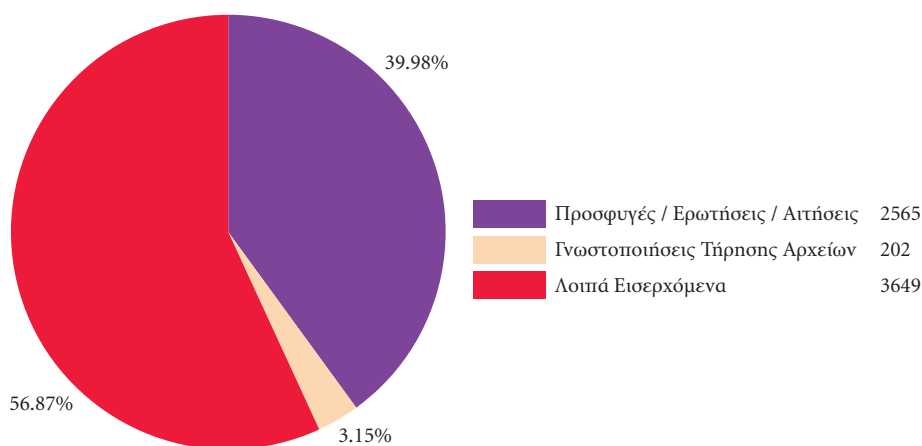
Σε μία περίπτωση διέταξε δημόσια υπηρεσία και σε άλλες 3 περιπτώσεις ιδιώτη υπεύθυνο επεξεργασίας να προβούν στη διακοπή παράνομων επεξεργασιών. Τέλος, σε μία περίπτωση αποφάνθηκε για το χρόνο τήρησης δεδομένων σε αρχείο και σε άλλη μία για το χρόνο τήρησης δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Δώδεκα (12) αποφάσεις της Αρχής που εκδόθηκαν το έτος 2005 προσεβλήθησαν στο Συμβούλιο Επικρατείας χωρίς

να έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις. Από την άλλη πλευρά, κατά το έτος 2005, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε αποφάσεις επί τεσσάρων (4) αιτήσεων ακυρώσεως αποφάσεων της Αρχής προηγούμενων ετών. Από αυτές οι τρεις αποφάσεις είναι απορριπτικές και επικυρώνουν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της Αρχής, ενώ μία κάνει δεκτή την αίτηση ακυρώσεως για κακή σύνθεση της Αρχής και ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Εισερχόμενα Έγγραφα	Αριθμός
Προσφυγές / Ερωτήσεις / Αιτήσεις	2565
Γνωστοποιήσεις Τήρησης Αρχείων	202
Λοιπά Εισερχόμενα	3649
Σύνολο	6416

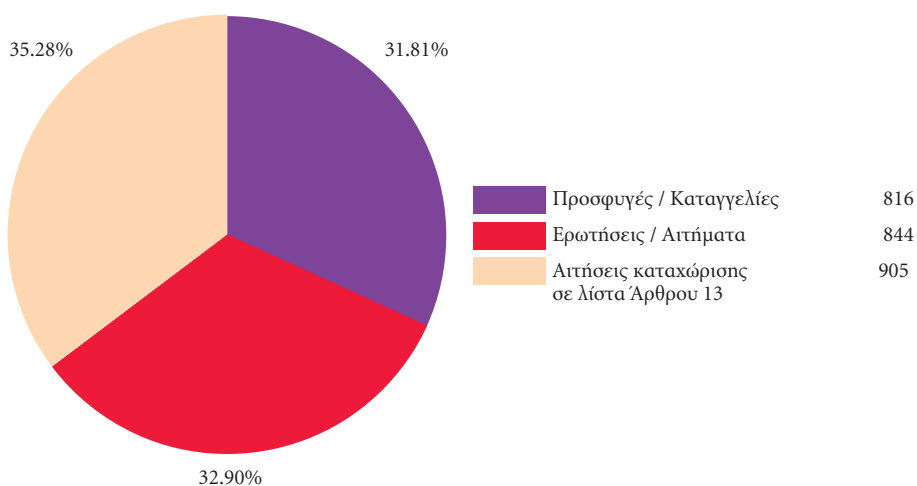
ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Η κατηγοριοποίηση των προσφυγών και γενικότερων αιτημάτων πολιτών παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

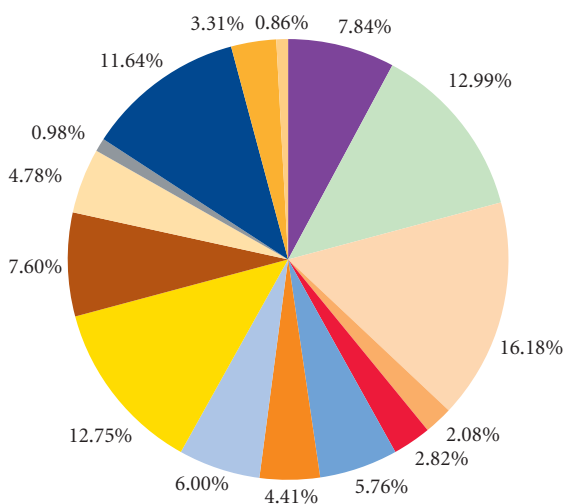
Κατηγοριοποίηση προσφυγών / ερωτήσεων / αιτήσεων	Αριθμός
Προσφυγές / Καταγγελίες	816
Ερωτήσεις / Αιτήματα	844
Αιτήσεις καταχώρισης σε λίστα Άρθρου 13	905
Σύνολο	2565

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ / ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ / ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Κατηγοριοποίηση Προσφυγών / Καταγγελιών	Αριθμός
Προσφυγές/Καταγγελίες κατά Τραπεζών	64
Προσφυγές/Καταγγελίες για πρόσβαση σε Αρχεία και παραβίαση δεδομένων	106
Προσφυγές/Καταγγελίες κατά υπηρεσιών του Δημοσίου	132
Προσφυγές/Καταγγελίες κατά εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	17
Προσφυγές κατά εταιριών πιστοληπτικής ικανότητας - Τειρεσίας ΑΕ	23
Προσφυγές κατά εταιριών Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας (σταθερή και κινητή τηλεφωνία, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.)	47
Προσφυγές κατά Νοσοκομείων/ Μαιευτηρίων/ Φορέων Τομέα Υγείας	36
Προσφυγές για κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	49
Προσφυγές κατά εταιριών προώθησης προϊόντων και πωλήσεων	104
Προσφυγές αλλοδαπών αναφορικά με το ΠΣ Σένγκεν	62
Σχετικά με λίστα του άρθρου 13	39
Προβληματική αναγραφή ονοματεπωνύμων κατά ΕΛΟΤ	8
Διάφορα	95
Τύπος - ΜΜΕ	27
Θρησκευτική ελευθερία - Θρήσκευμα	7
Σύνολα	816

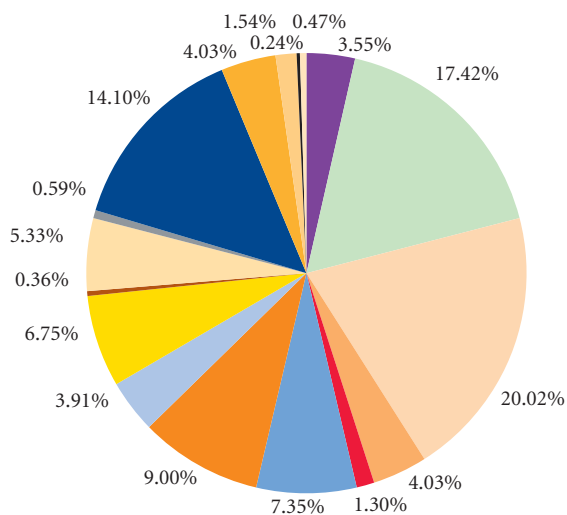
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

	Προσφυγές/Καταγγελίες κατά Τραπεζών	64
	Προσφυγές/Καταγγελίες για πρόσβαση σε Αρχεία και παραβίαση δεδομένων	106
	Προσφυγές/Καταγγελίες κατά υπηρεσιών του Δημοσίου	132
	Προσφυγές/Καταγγελίες κατά εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	17
	Προσφυγές κατά εταιριών πιστοληπτικής ικανότητας - Τειρεσίας ΑΕ	23
	Προσφυγές κατά εταιριών Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας (σταθερή και κινητή τηλεφωνία, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.)	47
	Προσφυγές κατά Νοσοκομείων/ Μαιευτηρίων/ Φορέων Τομέα Υγείας	36
	Προσφυγές για κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης	49
	Προσφυγές κατά εταιριών προώθησης προϊόντων και πωλήσεων	104
	Προσφυγές αλλοδαπών αναφορικά με το ΠΣ Σένγκεν	62
	Σχετικά με λίστα του άρθρου 13	39
	Προβληματικά αναγραφή ονοματεπωνύμων κατά ΕΛΟΤ	8
	Διάφορα	95
	Τύπος - ΜΜΕ	27
	Θρησκευτική ελευθερία - Θρήσκευμα	7

Κατηγοριοποίηση Ερωτημάτων	Αριθμός
Τραπεζικός τομέας	30
Πρόσβαση σε Αρχεία και παραβίαση δεδομένων	147
Κράτος και Δημόσια Διοίκηση	169
Εκπαιδευτικά ιδρύματα	34
Εταιρείες πιστοληπτικής ικανότητας - Τειρεσίας ΑΕ	11
Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (σταθερή και κινητή τηλεφωνία, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.)	62
Τομέας υγείας	76
Κλειστά κυκλώματα	33
Direct marketing, προώθησης προϊόντων	57
Προσφυγές αλλοδαπών αναφορικά με το ΠΣ Σένγκεν	3
Λίστα του άρθρου 13	45
Προβληματική αναγραφή ονοματεπωνύμων κατά ΕΛΟΤ	5
Διάφορα	119
Σχετικά με εφαρμογή Ν. 2472/97	34
Δημόσια Ασφάλεια - Άμυνα	13
ΜΜΕ	2
Ασφαλιστικά Ταμεία	4
Σύνολα	844

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

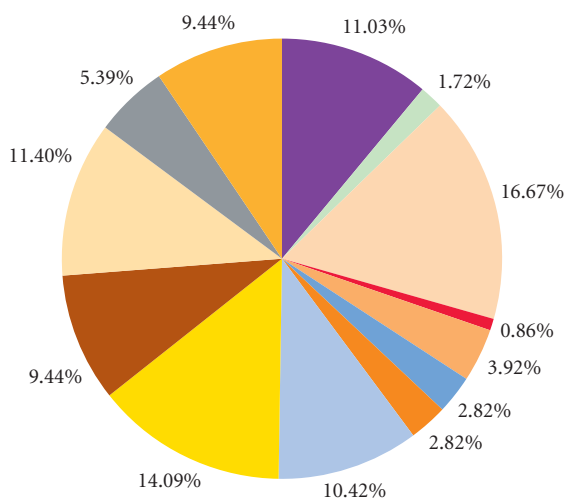
Τραπεζικό τομέα	30
Πρόσβαση σε Αρχεία και παραβίαση δεδομένων	147
Κράτος και Δημόσια Διοίκηση	169
Εκπαιδευτικά ιδρύματα	34
Εταιρείες πιστοληπτικής ικανότητας - Τειρεσίας ΑΕ	11
Ηλεκτρονικές επικοινωνίες (σταθερή και κινητή τηλεφωνία, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.)	62
Τομέας υγείας	76
Κλειστά κυκλώματα	33
Direct marketing, προώθησης προϊόντων	57
Προσφυγές αλλοδαπών αναφορικά με το ΠΣ Σένγκεν	3
Λίστα του άρθρου 13	45
Προβληματικά αναγραφή ονοματεπωνύμων κατά ΕΛΟΤ	5
Διάφορα	119
Σχετικά με εφαρμογή Ν. 2472/97	34
Δημόσια Ασφάλεια - Άμυνα	13
ΜΜΕ	2
Ασφαλιστικά Ταμεία	4

Στους παρακάτω πίνακες/διαγράμματα παρουσιάζεται η κατηγοριοποίηση των προσφυγών και γενικότερων αιτημάτων πολιτών βάσει διαφορετικών κριτηρίων:

Προσφυγές / καταγγελίες

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	90
Τομέας Εθνικής Άμυνας	14
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	136
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	32
Τομέας Ασφάλισης	23
Παιδεία και Έρευνα	23
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	85
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	115
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	77
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	93
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	44
Λοιπά	77
Σύνολα	816

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

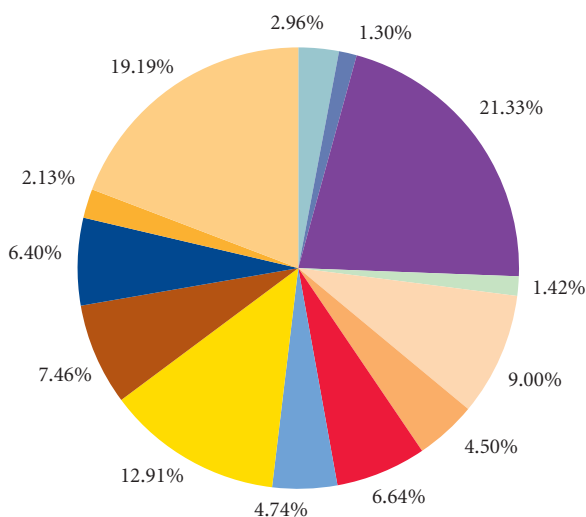

Τομέας Διωκτικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	90
Τομέας Εθνικής Άμυνας	14
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	136
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	7
Τομέας Υγείας	32
Τομέας Ασφάλισης	23
Παιδεία και Έρευνα	23
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	85
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Πλην χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	115
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	77
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	93
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	44
Λοιπά	77

Ερωτήματα

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	25
Τομέας Εθνικής Άμυνας	11
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	180
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	12
Τομέας Υγείας	76
Τομέας Ασφάλισης	38
Παιδεία και Έρευνα	56
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	40
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Πλνν χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	109
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	63
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	54
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	18
Λοιπά	162
Σύνολα	844

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Τομέας Διοικητικών Αρχών και Δημόσιας Τάξης	25
Τομέας Εθνικής Άμυνας	11
Δημόσια Διοίκηση - Αυτοδιοίκηση / Κρατική δράση	180
Φορολογικός Τομέας - Υπουργείο Οικονομίας / Οικονομικών	12
Τομέας Υγείας	76
Τομέας Ασφάλισης	38
Παιδεία και Έρευνα	56
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	40
Τομέας Ιδιωτικής Οικονομίας (Πλνν χρηματοπιστωτικού, Ασφαλιστικού, Τηλεπικοινωνιακού)	109
Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	63
Τομέας Εργασιακών Σχέσεων	54
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	18
Λοιπά	162

Α) ΟΔΗΓΙΕΣ

Το έτος 2005 η Αρχή εξέδωσε την Οδηγία 1/2005 που αφορά την ασφαλή καταστροφή προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού επεξεργασίας.

Όπως προέκυψε από πληθώρα καταγγελιών προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων, αλλά και σχετικών δημοσιευμάτων στον Τύπο, σε αρκετές περιπτώσεις οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν είναι ενημερωμένοι ή δεν διαθέτουν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων που διαχειρίζονται μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας. Χαρακτηριστική ένδειξη του ανωτέρω προβλήματος είναι το γεγονός ότι συχνά έγγραφα με προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων που επεξεργάζονται υπεύθυνοι επεξεργασίας (όπως π.χ. τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, Δημόσιες υπηρεσίες, κ.α.) έχουν βρεθεί εκτεθειμένα σε δημόσιους χώρους και κάδους απορριμμάτων εκτός των γραφείων των υπεύθυνων επεξεργασίας, κατά τρόπο που επιτρέπει στον καθένα να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε αυτά.

Σύμφωνα με το αρ. 10 του Ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Τα παραπάνω ισχύουν καθ'όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας και μέχρι το τέλος της, το οποίο ολοκληρώνεται με την καταστροφή των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. 1 δ) του Ν. 2472/1997. Κατά συνέπεια, το αρ. 10 του Ν. 2472/1997 αναφέρεται και στην ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, όπως αυτά να μην αποτελέσουν αντικείμενο αθέμιτης επεξεργασίας, όπως διάδοσης τους σε τρίτους. Ως εκ τούτου, μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να καταστρέψει τα δεδομένα με ασφαλή τρόπο.

Με σκοπό την καθοδήγηση και την υποστήριξη των υπεύθυνων επεξεργασίας ως προς την ασφαλή καταστροφή δεδομένων μετά το τέλος της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, η Αρχή εξέδωσε την Οδηγία 1/2005, λαμβάνοντας υπόψη αντίστοιχες υπάρχουσες Οδηγίες και πρακτικές που υπάρχουν σε ευρωπαϊκό (όπως στη Γερμανία και στο Ηνωμένο Βασίλειο) και διεθνές (όπως στην Η.Π.Α και στην Αυστραλία) επίπεδο. Σύμφωνα με την ανωτέρω Οδηγία, που αφορά δεδομένα σε έντυπη, ηλεκτρονική ή/και άλλη μορφή και καλύπτει τόσο την καθημερινή, όσο και την προγραμματισμένη μαζική καταστροφή δεδομένων, τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας αμέσως μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας. Ως ασφαλής τρόπος καταστροφής των δεδομένων θεωρείται κάθε σύνολο διαδικασιών και μέτρων που μετά από την ολοκλήρωση της εφαρμογής τους δεν είναι δυνατό να αναγνωρισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. Σε κάθε ασφαλή τρόπο καταστροφής δεδομένων η καταστροφή είναι μη αναστρέψιμη, δηλαδή δεν είναι δυνατή η ανάκτηση των δεδομένων μετά την καταστροφή με τεχνικά ή άλλα μέσα.

Μία ασφαλής διαδικασία για την καθημερινή καταστροφή προσωπικών δεδομένων που τηρούνται σε έντυπη μορφή (εγγράφων) περιλαμβάνει ενδεικτικώς τα εξής βήματα: α) Εναπόθεση των

προς καταστροφή εγγράφων από τους υπαλλήλους του υπεύθυνου επεξεργασίας σε ειδικούς υποδοχείς, που είναι τοποθετημένοι σε συγκεκριμένα σημεία εντός των εγκαταστάσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας, β) Συλλογή των προς καταστροφή εγγράφων από τους υποδοχείς και εναπόθεση τους σε κεντρικό υποδοχέα σε ειδικό χώρο εντός των εγκαταστάσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας και από εξουσιοδοτημένο προς το σκοπό αυτό υπάλληλο του υπεύθυνου επεξεργασίας, γ) Τεμαχισμό των εγγράφων σε λωρίδες με χρήση ειδικών μηχανημάτων τεμαχισμού εγγράφων εντός των εγκαταστάσεων και από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους του υπεύθυνου επεξεργασίας. Εναλλακτικά, ο τεμαχισμός των εγγράφων μπορεί να γίνει εκτός των εγκαταστάσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας μέσω ανάθεσης της καταστροφής σε εκτελούντα την επεξεργασία. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί και πολτοποιήση ή/και ανακύκλωση των εγγράφων.

Μία ασφαλής διαδικασία για την προγραμματισμένη καταστροφή μέρους ή του συνόλου των δεδομένων που τηρούνται σε έντυπη μορφή περιλαμβάνει ενδεικτικώς τα εξής βήματα: α) Διαχωρισμό των προς καταστροφή δεδομένων από τον αρμόδιο υπάλληλο του υπεύθυνου επεξεργασίας, β) Συλλογή και φύλαξη των προς καταστροφή δεδομένων σε ειδικά διαμορφωμένο ασφαλή χώρο εντός των εγκαταστάσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας, γ) Μαζική καταστροφή των δεδομένων με τεμαχισμό τους σε λωρίδες και πολτοποιήση/ανακύκλωσή τους (εναλλακτικά μπορεί να γίνει και αποτέφρωση του υλικού υποστρώματος των δεδομένων), δ) Σύνταξη πρωτοκόλλου καταστροφής που να περιέχει τουλάχιστον την ημερομηνία καταστροφής των δεδομένων, την περιγραφή των δεδομένων που καταστράφηκαν, τη μέθοδο καταστροφής, το ονοματεπώνυμο του αρμόδιου υπαλλήλου του υπεύθυνου επεξεργα-

σίας που είναι υπεύθυνος για την καταστροφή και τον εκτελούντα την καταστροφή (στην περίπτωση που η καταστροφή ανατίθεται σε εκτελούντα την επεξεργασία, και δεν πραγματοποιείται από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας).

Όσον αφορά την ασφαλή καταστροφή δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή, δεν επαρκεί η απλή διαγραφή τους (π.χ. με την εντολή «DELETE»), καθώς κατά τον τρόπο αυτό διαγράφεται μόνο η αναφορά στα δεδομένα, ενώ τα ίδια τα δεδομένα ενδέχεται να είναι ανακτήσιμα με χρήση ειδικών προγραμμάτων λογισμικού. Ο ενδεικνυόμενος τρόπος για την ασφαλή καταστροφή των δεδομένων που είναι αποθηκευμένα σε επανεγγράψιμα μέσα (π.χ. σκληροί δίσκοι, δισκέτες, επανεγγράψιμα DVD και CD) είναι η αλλοίωση των δεδομένων μέσω της αντικατάστασης τους με τυχαίους χαρακτήρες (overwrite). Η αλλοίωση μπορεί να γίνει με τη χρήση ειδικών προγραμμάτων (file erasers, file shredders, file pulveritizers). Στην περίπτωση της καθημερινής καταστροφής δεδομένων, ένας εναλλακτικός τρόπος καταστροφής είναι η μορφοποίηση του υλικού υποστρώματος (format). Στην περίπτωση της προγραμματισμένης καταστροφής του συνόλου των δεδομένων, ένας εναλλακτικός τρόπος καταστροφής (για ιδιαίτερα κρίσιμα δεδομένα) είναι και η φυσική καταστροφή του ίδιου του υλικού υποστρώματος (π.χ. με θρυμματισμό, κονιορτοποίηση, αποτέφρωση, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση ειδικών αποβλήτων / προστασία του περιβάλλοντος).

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να εφαρμόζει συγκεκριμένη διαδικασία για την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, καθώς και να εφαρμόζει τους κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου της ορθής τήρησης της διαδικασί-

ας αυτής. Τα παραπάνω πρέπει να είναι γραπτώς διατυπωμένα και υπογραφόμενα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Ειδικά μέτρα τίθενται στη περίπτωση ανάθεσης της καταστροφής σε εκτελούντα την επεξεργασία. Ιδίως ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την εξουσία διάθεσης των δεδομένων μέχρι την καταστροφή τους, συνεπώς τα προς καταστροφή έγγραφα πρέπει να τηρούνται χωριστά για κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας. Σε περίπτωση που τα δεδομένα προστατεύονται από ειδικό απόρρητο, θα πρέπει καταρχήν η καταστροφή να πραγματοποιείται από τον ίδιο και όχι από τρίτον εκτελούντα την επεξεργασία, και μόνο εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να ανατίθεται σε τρίτον. Στην τελευταία περίπτωση, προβλέπεται η πρώτη φάση της καταστροφής (π.χ. αλλοίωση των δεδομένων με ειδικό λογισμικό) να γίνεται στους χώρους του υπεύθυνου επεξεργασίας ή η καταστροφή να γίνεται υπό την επίβλεψη υπαλλήλου του υπεύθυνου της επεξεργασίας.

Β) ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Οι Αποφάσεις που εξέδωσε η Αρχή το έτος 2005 κατατάσσονται ως εξής κατά θεματικές ενότητες :

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Επιβεβαίωση της αρμοδιότητας της Αρχής με την απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά Απόφασής της, με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο σε ψυχίατρο για τη χορήγηση ιατρικής βεβαιώσεως της ψυχικής υγείας σε τρίτον, κρίνοντας ότι έπρεπε να τηρηθούν οι σχετικοί όροι και οι προϋποθέσεις του Ν. 2472/97. Η Αρχή δεν αποδέχθηκε τον ισχυρισμό της ψυχιάτρου ότι το υποκείμενο των δεδομένων δεν ήταν ασθενής της, δηλαδή δεν υφίστατο σχέση ιατρού - ασθενούς και επομένως δεν εφαρμόζεται ο Ν. 2472/97 (5/2005).

Αναβολή εξέτασης προσφυγής (αναλογική εφαρμογή της διάταξης του

άρθρου 250 ΚΠολΔ) μέχρι περάτωσης αμετακλήτως ποινικής δίκης, αφού η Αρχή έκρινε ότι αδυνατεί να ασκήσει έγκυρα τις αρμοδιότητές της σε σχέση με υπό κρίση προσφυγή, όσο αμφισβητείται ή δεν έχει αποδειχθεί η γνησιότητα των προσκομισθέντων στοιχείων, δηλ. σε ποιο βαθμό και ποια έκταση έγινε χρήση προσωπικών δεδομένων, εάν και σε ποια έκταση τα δεδομένα αφορούν προσφεύγοντες ή και τρίτα πρόσωπα και εάν έχουν ή όχι ευαίσθητο χαρακτήρα, και, τέλος, εάν είναι γνήσια ή πλαστά. Άλλως δεν θα ήταν δυνατή η κατανομή ευθύνης με βάση τις διατάξεις του Ν. 2472/97 (6/2005).

Αρμόδια η Αρχή να κρίνει τυχόν παραβίαση προσωπικών δεδομένων, αλλά αναρμόδια να κρίνει άλλα ανακύπτοντα θέματα, όπως π.χ. τη νομιμότητα κρίσεων Υπηρεσιακού Συμβουλίου και τοποθέτησης υπαλλήλων σε θέσεις Προϊσταμένων (10/2005).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει εάν η μετακίνηση υπαλλήλου και η ανάθεση σε αυτόν διαφορετικών και όχι τουλάχιστον ίσης αξίας καθηκόντων σε νεοσύστατη υπηρεσία Τράπεζας χωρίς τη συγκατάθεσή του, συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων της σύμβασης εργασίας του ή καταχρηστική άσκηση του διευθυντικού δικαιώματος εργοδότης Τράπεζας (14/2005).

Αρμόδια η Αρχή και όχι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης να κρίνει για την ύπαρξη ή μη αρχείου ευαίσθητων δεδομένων στη ραδιοφωνία και την τηλεόραση (24/2005).

Οι ονομαστικές καταστάσεις των δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα συνιστούν προσωπικά δεδομένα και η επεξεργασία τους υπό οποιαδήποτε μορφή εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής (28/2005).

Αναρμόδια η Αρχή να κρίνει τη νομιμότητα της συλλογής και χρήσης προσωπικών δεδομένων σε δίκη / ανάκριση / προανάκριση, αφού ο φάκελος της δικογραφίας εκκρεμούς δίκης και

κατ' αναλογία το ανακριτικό/προανακριτικό υλικό δεν αποτελεί αρχείο και επομένως η κρίση αυτή ανήκει αποκλειστικά στον αρμόδιο δικαστικό/εισαγγελικό λειτουργό (31/2005).

Αναρμόδια η Αρχή να κρίνει για το παράνομο ή μη της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, η οποία λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της προανάκρισης, με τη μορφή της σύνταξης εκθέσεως αυτοψίας, στην οποία καταχωρίστηκαν τα ευρήματα του ελέγχου της τήρησης διαβαθμισμένων και μη εγγράφων της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού σε προσωπικό φορητό υπολογιστή αξιωματικού που αποτελούν πληροφορίες σχετικά με τον ελεγχόμενο αξιωματικό. Τα προσωπικά αυτά δεδομένα στο μέτρο που εντάσσονται στα υπηρεσιακά αρχεία της ποινικής δικαιοσύνης, εκφεύγουν της εφαρμογής του Ν. 2472/1997, καθώς τα στοιχεία της δικογραφίας και κατ' επέκταση το ανακριτικό / προανακριτικό υλικό δεν αποτελεί αρχείο με την έννοια του Ν. 2472/1997 (49/2005).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα όταν τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης είναι εγκατεστημένα σε ιδιωτικούς χώρους από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών. Η Αρχή έχει αρμοδιότητα στα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης όταν η λήψη εικόνας γίνεται από κοινόχρηστους χώρους όπως είσοδο, πλατύσκαλο, διάδρομο, κήπο κλπ. καθόσον αυτή η λήψη συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (57/2005, άρθρο 2 της 1122/2000 Οδηγίας της Αρχής).

Δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της Αρχής η κρίση για την ορθότητα ή μη του τρόπου αξιολόγησης των εργαζομένων (62/2005).

Στην αρμοδιότητα της Αρχής ανήκει μόνο η κρίση για τη νομιμότητα συλλογής και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων εκ μέρους του εργοδότη-υπευθύνου επεξεργασίας για την επίτευξη συγκεκριμένου νομίμου σκοπού όπως είναι ο

σκοπός της διοίκησης προσωπικού (62/2005).

Η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης θα ενέπιπτε στην αρμοδιότητα της Αρχής μόνο αν τα αιτούμενα για την αξιολόγηση στοιχεία υπερέβαιναν το σκοπό της επεξεργασίας (62/2005).

Η εξέταση της ουσίας της αξιολόγησης των εργαζομένων εκφεύγει της αρμοδιότητας της Αρχής (62/2005).

Η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει τη μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης των προσφευγόντων (62/2005).

Αρμοδιότητα του δικαστικού λειτουργού ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση να κρίνει τη νομιμότητα δικαστικής χρήσης εγγράφων μνηύσεως κατ' αγνώστων και συμπληρωματικών υπομνημάτων καθώς και τη νομιμότητα υποβολής αυτών σε ποινική δικογραφία (63/2005).

Η Αρχή έχει αρμοδιότητα να διερευνά και αυτεπαγγέλτως στο πλαίσιο των εκ του Νόμου αρμοδιοτήτων της το βάσιμο των καταγγελιών προς αυτή ώστε να επιβάλει στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στους εκπροσώπους του διοικητικές κυρώσεις στην περίπτωση παραβίασεως της νομοθεσίας για προστασία των προσωπικών δεδομένων. Αυτό γίνεται πέραν του αιτήματος των καταγγελλόντων καθώς και πέρα από την ποινική αξιολόγηση των καταγγελλομένων και την τυχόν διαβίβαση του φακέλου στον αρμόδιο εισαγγελέα (63/2005).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να αποφαίνεται σχετικά με τη νομιμότητα της χρήσης των επίδικων προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος από την αντίδικο σε δίκη διατροφής. Αρμόδιο είναι μόνο το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου έγινε η χρήση αυτή (71/2005).

Δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της Αρχής η εξέταση καταγγελίας ότι οι αρμόδιοι επιθεωρητές συνέλεξαν στοιχεία από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, τις Δικαστικές Αρχές και τη Γραμματεία Πειθαρχικού του Υπουργείου Οικονομικών και εξέδωσαν πόρισμα

στο οποίο, με βάση τους ισχυρισμούς του καταγγέλλοντος, αναφέρονται ψευδή, συκοφαντικά και αλλοιωμένα στοιχεία, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωσή του (72/2005).

Η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει τη νομιμότητα των προανακριτικών πράξεων και κατά μείζονα λόγο τη σκοπιμότητά τους. Αυτή η αρμοδιότητα ανήκει στον Εισαγγελέα (74/2005).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

α) Νομιμότητα συλλογής - Σκοπός επεξεργασίας

Παράνομη η συλλογή από την ΕΥΔΑΠ των εκκαθαριστικών σημειωμάτων της εφορίας και των φορολογικών δηλώσεων πολυτέκνων καταναλωτών με σκοπό την εφαρμογή ειδικού μειωμένου τιμολογίου για πολύτεκνες οικογένειες, αφού τα έγγραφα αυτά περιέχουν και άλλα στοιχεία πέραν των ζητούμενων και αφού ο επιδιωκόμενος σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με την προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, θεωρημένης από την αρμόδια ΔΟΥ, όπου να βεβαιώνεται ο αριθμός των ενήλικων τέκνων που θεωρούνται προστατευόμενα μέλη (2/2005).

Παράνομη η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης από εταιρεία σε μισθωμένο χώρο κρατικού αερολιμένα όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, χωρίς τη συγκατάθεση και την προηγούμενη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων υποκειμένων, δηλαδή διερχομένων επιβατών, πελατών και εργαζομένων της εταιρείας (3/2005).

Παράνομη η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από κοσμηματοπώλη που απέστειλε στο υποκείμενο ευχετήρια κάρτα, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου και την προηγούμενη ενημέρωσή του, ενώ παρέλειψε να ικανοποιήσει και το δικαίωμά του πρόσβασης σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (4/2005).

Παράνομη η απαίτηση συλλόγου ατόμων με ειδικές ανάγκες όπως τα υποψήφια μέλη προσκομίσουν και καταθέσουν φωτοαντίγραφο της απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής προς απόδειξη της αναπηρίας τους, διότι η συλλογή τους υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας, αφού η αναπηρία έχει διαπιστωθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή στη σχετική απόφαση. Ο σκοπός της επεξεργασίας, που έγκειται στην αποφυγή παράνομων εγγραφών, επιτυγχάνεται και εξαντλείται με απλή επίδειξη στον υπεύθυνο επεξεργασίας της σχετικής απόφασης και την καταγραφή μόνο του αριθμού της και του ποσοστού αναπηρίας. Σε περίπτωση που θεωρηθεί αναγκαία η προσκόμιση της σχετικής απόφασης, π.χ. για συμμετοχή σε προγράμματα εργασιακής επιμόρφωσης των μελών, αυτή μπορεί να γίνει μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό (7/2005).

Παράνομη η ανακοίνωση από Τράπεζα σε όλο το προσωπικό της, της έκδοσης δύο απορριπτικών αποφάσεων Πρωτοδικείου επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δύο υπαλλήλων της, αφού τα στοιχεία που περιέχονται στις δικαστικές αποφάσεις αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (άρθ. 2 περ. α'), η επεξεργασία των οποίων απαιτεί προηγούμενη συγκατάθεση και ενημέρωση των υποκειμένων (14/2005).

Η Αρχή κρίνει ότι δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του Ν. 2472/97 η χορήγηση άδειας σε επιστήμονα ερευνητή, ώστε να λάβει στοιχεία από αρχείο που τηρεί η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθ. 9 Ν. 2643/1998 σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών». Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι

α) ο σκοπός της επιστημονικής έρευνας για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής είναι σύμφωνα με το άρθ. 16 παρ. 1 του Σ και το άρθ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97 νόμιμος,

β) ότι το θέμα της επιστημονικής εργασίας είναι σαφώς οριοθετημένο,

γ) ότι η επεξεργασία, εν προκειμένω η πρόσβαση, πρόκειται να πραγματοποιηθεί από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας,

δ) ότι οι αιτών ζητά να του χορηγηθούν τα εν λόγω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων,

ε) ότι πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως δε να διασφαλισθεί η εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα των δεδομένων, χορήγησε άδεια σύμφωνα με το άρθρ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97 (16/2005).

Νόμιμη η χορήγηση από τη ΔΕΗ στους δήμους, δεδομένων σχετικών με το εμβαδόν των ηλεκτροδοτούμενων κατοικιών ή επαγγελματικών χώρων, αφού τα δημοτικά τέλη που εισπράττονται από τη ΔΕΗ είναι αυστηρώς ανταποδοτικά (20/2005).

Η βιντεοκασέτα μεταδιδόμενη εκπομπής μπορεί να λειτουργήσει ως αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, διότι είναι ευχερής η πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνει, έστω με τη χρήση του μηχανικού μέσου του βίντεο (24/2005).

Η επανειλημμένη προβολή ιδίων αποσπασμάτων - νηπτικών στοιχείων σκανδαλώδους συμπεριφοράς, τόσο στο πλαίσιο της ίδιας εκπομπής αλλά και συνεχώς σε τέσσερις τουλάχιστον εκπομπές δεν μπορεί να νοηθεί ότι γίνεται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, αλλά υποκρύπτει προσπάθεια πρόκλησης σκανδάλου για άλλο σκοπό πλην εκείνου της δημοσιογραφικής έρευνας και δημοσιογραφικής ενημέρωσης, όπου εμπεριέχεται προεχόντως ο σκοπός της τηλεθέασης (25/2005).

Νόμιμη η επεξεργασία των ονομαστικών καταστάσεων των δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα από την ΕΣΗΕΑ για το σκοπό της εξέτασης της συνδρομής λόγων επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων για παραβίαση του άρθρου 9 του

Καταστατικού της και του άρθρου 5 των Αρχών Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος (28/2005).

Η κασέτα που σχηματίστηκε από τηλεοπτικό σταθμό κατά τη διάρκεια εκπομπής περιέχει ως μέρος αρχείου μη νόμιμα στοιχεία, διότι τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν ήταν ανακριβή (38/2005).

Μη νόμιμη η χρήση από τράπεζα των προσωπικών στοιχείων, τα οποία τηρεί και επεξεργάζεται στο αρχείο της από κάποια συναλλακτική σχέση της με το υποκείμενο των δεδομένων, για άλλο σκοπό, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση για άμεση εμπορία - αποστολή πιστωτικών καρτών (39/2005).

Μη νόμιμη η επεξεργασία από την ΕΣΗΕΑ στο απογραφικό της δελτίο των δεδομένων που αφορούν το αν κάποιο μέλος της είναι επιδοτούμενο από ταμείο ανεργίας και αν ναι από πότε, καθώς η συλλογή των παραπάνω στοιχείων δεν επιβάλλεται από καμία διάταξη του καταστατικού της ΕΣΗΕΑ έτσι ώστε να αιτιολογείται η συλλογή του δεδομένου αυτού (41/2005).

Είναι νόμιμη η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων εργαζομένων για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας (52/2005).

Παράνομη η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων συγγενικών με εργαζομένους εταιρείας τα οποία δεν συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με την εταιρεία-εργοδότη. Μία τέτοια συλλογή υπερβαίνει το σκοπό επεξεργασίας (52/2005).

Μη νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων, όπως δεδομένων δακτυλοσκόπησης, για τον έλεγχο πρόσβασης φιλάθλων και διαπιστευμένων ατόμων σε αθλητικές εγκαταστάσεις (59/2005).

Η αξιολόγηση του προσωπικού δεν συνιστά επεξεργασία που αντίκειται στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, γιατί εμπίπτει στο πλαίσιο της σχέσης εργασίας και συνε-

πώς δεν υπερβαίνει το σκοπό της διοίκησης του προσωπικού της Τράπεζας (62/2005, bis, infra υπό Αρχή της συνάφειας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας).

Νόμιμη η ανάρτηση στο Διαδίκτυο καταλόγου αιτήσεων ιατρών για ειδικότητα χωρίς τη συγκατάθεσή τους, ο οποίος περιέχει δεδομένα που δεν θίγουν τα υποκείμενα, όπως το όνομα του ιατρού, τη χρονολογία λήψης πτυχίου και την ημεροχρονολογία κατάθεσης της αίτησης, διότι έτσι εξυπηρετείται η αρχή της διαφάνειας και επιτυγχάνεται η καλύτερη εξυπηρέτηση-διευκόλυνση του κάθε ενδιαφερόμενου καθώς και η ανετότερη και υπό καλύτερες συνθήκες λειτουργία των αρμοδίων υπηρεσιών (69/2005).

Νόμιμη η δημοσιοποίηση στοιχείων δημοσιογραφικής έρευνας που περιέχουν προσωπικά δεδομένα (ανεξάρτητα από τον τρόπο συλλογής τους) που αφορούν σε δημόσια πρόσωπα και θεσμούς, διότι είναι απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά λόγους με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Η επανάληψη αυτών πρέπει να εξυπηρετεί αποκλειστικά τους σκοπούς της πληροφόρησης, λαμβανομένης υπόψη και της φύσης του τηλεοπτικού μέσου, καθώς και του βαθμού του δημοσίου ενδιαφέροντος που δημιουργείται για το θέμα. Εντούτοις, η συνεχής επανάληψη της προβολής των ίδιων προσωπικών δεδομένων δεν είναι επιτρεπτή (70/2005).

Νόμιμη η διαβίβαση από τον ΟΤΕ σε εταιρεία παροχής υπηρεσιών του καταλόγου συνδρομητών του, οι οποίοι δεν έχουν εξοφλήσει τα τέλη που αντιστοιχούν στην παροχή τηλε-ηχοπληροφόρησης της ανωτέρω εταιρείας, προκειμένου η εν λόγω εταιρεία να προασπίσει τα δικαιώματά της ενώπιον δικαστηρίου. Στο μέτρο που ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει και ευαισθητά προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων, απαιτείται άδεια της Αρχής και

προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων (75/2005).

β) Αρχή της συνάφειας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας

Παράνομη η απαίτηση συλλόγου ατόμων με ειδικές ανάγκες όπως τα υποψήφια μέλη προσκομίσουν και καταθέσουν φωτοαντίγραφο της απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής προς απόδειξη της αναπηρίας τους, διότι η συλλογή τους υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας, αφού η αναπηρία έχει διαπιστωθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή στη σχετική απόφαση. Ο σκοπός της επεξεργασίας, που έγκειται στην αποφυγή παράνομων εγγραφών, επιτυγχάνεται και εξαντλείται με απλή επίδειξη στον υπεύθυνο επεξεργασίας της σχετικής απόφασης και την καταγραφή μόνο του αριθμού της και του ποσοστού αναπηρίας. Σε περίπτωση που θεωρηθεί αναγκαία η προσκόμιση της σχετικής απόφασης, π.χ. για συμμετοχή σε προγράμματα εργασιακής επιμόρφωσης των μελών, αυτή μπορεί να γίνει μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό (7/2005).

Ο «τρίτος», με την έννοια του άρθ. 2 θ' Ν. 2472/97, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται, αλλά και να αποδεικνύει ότι τα στοιχεία που ζητά είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθ. 5 παρ. 2 ε' και 4 παρ. 1 β' Ν. 2472/97. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. και απόφαση της Αρχής 17/2004). Για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (άρθ. 2 β' Ν. 2472/97), όπως είναι και τα σχετικά με τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, που επίσης περιλαμβάνονται στο φάκελο

της σχετικής ΕΔΕ, στον οποίο ζητείται η πρόσβαση, ο Ν. 2472/97 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθ. 7 παρ. 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής (8/2005, παρόμοια και η 9/2005). Η ΕΣΗΕΑ έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει αντίγραφα καταστάσεων από το Υπουργείο Επικρατείας αναφορικά με ονόματα δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα προκειμένου να επιβάλλει πειθαρχικές κυρώσεις για την παραβίαση του άρθρου 5 και του άρθρου 9 του Κώδικα Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος. Ωστόσο, μη νόμιμη η δημοσιοποίηση στο Διαδίκτυο των στοιχείων αυτών, αφού υπερβαίνει την αρχή του σκοπού και της αναλογικότητας (28/2005).

Νόμιμη, καταρχήν, η δημοσιοποίηση της ονομαστικής κατάστασης των μη δικαιούμενων μέρη δικηγόρων και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, αφού αποτελεί υποχρέωση που επιβάλλεται από το Νόμο (άρθρο 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του Δικηγορικού Συλλόγου Καβάλας), σύμφωνα με το άρθρο 5 § 2 περ. β' του Ν. 2472/1997. Η σχετική όμως διάταξη είναι αντίθετη με την αρχή της προσφορότητας και της αναλογικότητας που επιβάλλει ο ιεραρχικά ανώτερος Ν. 2472/97, αφού ο σκοπός της διάταξης του άρθρου 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του Δικηγορικού Συλλόγου Καβάλας μπορεί να επιτευχθεί με προσφορότερο και ηπιότερο τρόπο, όπως η ατομική ενημέρωση του μη δικαιούχου, στην οποία θα αναφέρεται και η σχετική προθεσμία για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής (36/2005).

Μη νόμιμη η επεξεργασία από την ΕΣΗΕΑ στο απογραφικό της δελτίων δεδομένων που αφορούν τις ακριβείς αποδοχές των μελών της, καθώς τα εν λόγω στοιχεία δεν κρίνονται συναφή και πρόσφορα με το σκοπό που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 1 περ. ιε του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ

και αφορά τον έλεγχο σχετικά με το εάν μέλος της προσφέρει εργασία με μισθό κατώτερο από το επιτρεπτό όριο. Για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού του ελέγχου αρκεί υπεύθυνη δήλωση του μέλους ότι αμείβεται σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας (41/2005).

Μη νόμιμη η τήρηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας καταδικαστικής απόφασης Στρατοδικείου, οι πάσης φύσεως συνέπειες της οποίας είχαν αρθεί με μεταγενέστερο ΠΔ, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 2472/97, προκειμένου να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα τελευταία πρέπει να είναι ακριβή και επίκαιρα. Ο Ν. 2472/97 υπεριορίζει του στρατολογικού Νόμου και του Στρατολογικού Κανονισμού, αφού ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη ευρωπαϊκή Οδηγία και εξειδικεύει τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 9Α Σ. (45/2005).

Μη νόμιμη η τοιχοκόλληση από τον διαχειριστή πολυκατοικίας της πρόσκλησης έκτακτης γενικής συνέλευσης των συνιδιοκτητών, με θέμα τη λήψη απόφασης για την είσπραξη δικαστικώς των οφειλόμενων ποσών από τρεις ενοίκους, στον εξωτερικό χώρο της εισόδου της πολυκατοικίας, καθώς η παραπάνω ενέργεια αντίκειται στο άρθρο 4 του Ν. 2472/97. Η τοιχοκόλληση έπρεπε να γίνει στον εσωτερικό χώρο της πολυκατοικίας, αλλά σε διακριτικό σημείο ώστε να μην είναι αντιληπτή από τους εισερχόμενους που δεν είναι ένοικοι της πολυκατοικίας (47/2005).

Μη νόμιμη η φωτογράφιση πελατών-μελών γυμναστηρίου κατά την είσοδό τους στο γυμναστήριο και η αποθήκευση της φωτογραφίας τους σε υπολογιστή ώστε να διασφαλισθεί η είσοδος μόνον στα μέλη και όχι σε τρίτους, καθώς η συγκεκριμένη επεξεργασία υπερβαίνει τις αρχές της αναλογικότητας και αναγκαιότητας ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού – διασφάλιση εισόδου μόνο σε μέλη και όχι σε τρί-

τους – που καθιερώνονται στο άρθρο 4 του Ν. 2472/1997 (48/2005).

Η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων που συνδέονται με συγγενική σχέση με εργαζομένους εταιρείας χωρίς ωστόσο να είναι τα ίδια εργαζόμενοι είναι παράνομη καθώς η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της εταιρείας από ανταγωνιστικές πράξεις των υπαλλήλων της μέσω τρίτων προσώπων δεν υπερέχει των δικαιωμάτων και συμφερόντων των τρίτων αυτών προσώπων και επομένως δεν συντρέχει η εξαίρεση του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ε του Ν. 2472/97 (52/2005).

Η άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου κοινοβουλευτικού ελέγχου πρέπει να γίνεται με τήρηση του Ν. 2472/97 και με βάση την αρχή της αναλογικότητας που θεσπίζει ο Νόμος αυτός. Η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος να διενεργείται με τη μικρότερη δυνατή προσβολή των προσώπων στοιχεία των οποίων ζητούνται. Ειδικότερα δεν είναι νόμιμη η κατάθεση στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου των αντιγράφων κίνησης των αναλυτικών λογαριασμών των πιστωτικών καρτών που δόθηκαν ως μέρος αμοιβής σε μέλη της διοίκησης και στελέχη νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που η διοίκησή τους ωστόσο ορίζεται από την κυβέρνηση ή βασικός μετόχος τους είναι το δημόσιο ή επιδοτούνται σε σημαντικό ποσοστό από το κράτος. Είναι ωστόσο νόμιμη η κατάθεση των υπερβάσεων που τυχόν κατέβαλε η τράπεζα πέραν του καθορισμένου ποσού καθώς επίσης και η γνωστοποίηση του γεγονότος χορήγησης της κάρτας στους προέδρους και τους διευθύνοντες συμβούλους (56/2005).

Κριτήρια νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης είναι οι αρχές της αναγκαιότητας, της συνάφειας, της προσφορότητας και της συνάφειας. Επομένως οι σταθερές βιντεοκάμερες και ο τρόπος λήψης πρέπει να καθορίζονται έτσι

ώστε να μη συλλέγονται περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για το σκοπό που επιδιώκεται. (57/2005).

Παράνομη, υπό το πρίσμα των αρχών του σκοπού και της αναγκαιότητας, η εγκατάσταση πιλοτικού βιομετρικού συστήματος για τον έλεγχο της πρόσβασης σε αθλητικές εγκαταστάσεις, ακόμη και αν έχει καθαρά ερευνητικό χαρακτήρα. Αντίθετα η επίτευξη του ερευνητικού σκοπού μπορεί να πραγματοποιηθεί με άλλα ηπιότερα μέσα, όπως η δοκιμή του συστήματος σε εργαστηριακές συνθήκες (59/2005).

Η αξιολόγηση του προσωπικού δεν συνιστά επεξεργασία που αντίκειται στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, γιατί εμπίπτει στο πλαίσιο της σχέσης εργασίας και συνεπώς δεν υπερβαίνει το σκοπό της Διοίκησης του προσωπικού της Τράπεζας, ανεξαρτήτως αν ο προηγούμενος τρόπος αξιολόγησης παρείχε ενδεχομένως περισσότερα εκτέγγα αντικειμενικότητας (62/2005, bis, supra Νομιμότητα Συλλογής-Σκοπός Επεξεργασίας).

Δυσμενή οικονομικά δεδομένα που έχουν καταχωρισθεί στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και διαβιβάζονται σε τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς αποδέκτες δεν βρίσκονται σε αντίθεση με τις αρχές της αναλογικότητας και προσφορότητας ούτε συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος, δεδομένου ότι η διαβίβαση των πληροφοριών αυτών στους παραπάνω αποδέκτες είναι απολύτως αναγκαία για την προστασία της οικονομικής πίστης και των οικονομικών συναλλαγών σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων που θίγονται από την επεξεργασία αυτή, όπως έχει ήδη πει η Αρχή στην υπ' αρ. 24/2004 απόφασή της (64/2005).

γ) *Ακρίβεια, ενημέρωση και διάρκεια τήρησης των δεδομένων.*

Παράνομη η ανακριβής εγγραφή στο διατραπεζικό σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ,

συνιστάμενη σε εγγραφή κατάσχεσης στο όνομα του υποκειμένου των δεδομένων, η οποία στην πραγματικότητα αφορούσε δικαστική μεσεγγύηση (1/2005).

Παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από εργοδότηρια Τράπεζα που συνίσταται στην ανακοίνωση σε όλο το προσωπικό της πανελληνίως (περίπου 8.500 υπαλλήλους) δια του τοπικού της (εσωτερικού) δικτύου (intranet), της έκδοσης δύο απορριπτικών αποφάσεων Πρωτοδικείου, επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δύο υπαλλήλων της, εκ των οποίων η μία του προσφεύγοντος ενώπιον της Αρχής. Επειδή, η κρίση περί του κατά πόσον οι επίμαχες μεταθέσεις ήταν έγκυρες και ισχυρές δεν αποτελούσε ακριβώς το αντικείμενο της εν λόγω δικαστικής απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, είναι ανακριβής η επίμαχη ανακοίνωση. Ο προβαλλόμενος δε από την Τράπεζα ισχυρισμός ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία ήταν απαραίτητη για την εκτέλεση της σύμβασης του προσφεύγοντος, αλλά και των λοιπών υπαλλήλων της (άρθ. 5 παρ. 2 περ. α') κρίνεται απορριπτός, διότι η εργασιακή σχέση των δύο αναφερομένων στην ανακοίνωση υπαλλήλων (εκ των οποίων ο προσφεύγων), αλλά και των λοιπών υπαλλήλων, δεν εξυπηρετείται, ούτε εμμέσως, από την ανακοίνωση της εν λόγω δικαστικής απόφασης σε όλο το προσωπικό (14/2005).

Είναι νόμιμη η καταχώριση και η τήρηση στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. νεότερων δυσμενών οικονομικών δεδομένων φυσικών προσώπων που διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο από τα ήδη καταχωρισμένα, και επομένως ορθώς συνεχίζουν να υφίστανται όλες οι καταχωρίσεις, ανεξάρτητα αν κάποιες έχουν εξοφληθεί, έως ότου αποδεδειγμένα εξοφληθούν όλες οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και εφόσον μέχρι τη συμπλήρωση του προς τούτο χρονικού διαστήματος δεν προκύψουν άλλες νεότερες, ενόψει και του γεγονότος ότι τα στοιχεία της

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δεν είναι δεσμευτικά αλλά συμβουλευτικά (64/2005 η οποία ρητά επιβεβαιώνει την προγενέστερη απόφαση 24/2004).

Παράνομη η τήρηση των δεδομένων του υποκειμένου στο αρχείο (“λευκή λίστα”) της εταιρείας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, όταν το υποκείμενο ανακάλεσε τη συγκατάθεσή του και ζήτησε να διαγραφούν τα στοιχεία του, καίτοι υπάρχει η ένδειξη της ανάκλησης της συγκατάθεσης, διότι έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο υποκείμενο. Η δε ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θα πρέπει να ανακοινώνεται στους αποδέκτες των πληροφοριών, αλλά να διατηρείται στο αρχείο μη μεταδιδόμενων πληροφοριών που τηρεί η τράπεζα για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών (68/2005).

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράνομη η εγκατάσταση και λειτουργία από εταιρεία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης σε χώρους που εκμισθώνει σε κρατικό αερολιμένα και όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, χωρίς τη συγκατάθεση και την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των διερχομένων επιβατών, πελατών και εργαζομένων της εταιρείας (3/2005).

Απόρριψη αντιρρήσεων υποκειμένου δεδομένων σχετικά με τη χορήγηση σε τρίτο προσωπικών του δεδομένων, που περιέχονται σε φάκελο διενεργηθείσας σε βάρος του ΕΔΕ, καθώς και σχετική χορήγηση αδείας στον υπεύθυνο επεξεργασίας, με βάση το άρθρο 7 παρ. 2 περ. γ' Ν. 2472/97, για τη στήριξη της προσφυγής του αιτούντος στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, η οποία είναι δικαστήριο με την έννοια του άρθρου 7 παρ. 2 γ' Ν. 2472/97 (8/2005).

Ο τρίτος, με την έννοια του άρθ. 2 θ' Ν. 2472/97, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται, αλλά και να αποδεικνύει, ότι τα στοιχεία που ζητά είναι απολύτως

αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθ. 5 παρ. 2 ε' και 4 παρ. 1 β' Ν. 2472/97. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. και Απόφαση της Αρχής 17/2004). Για τα δε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (άρθ. 2 β' Ν. 2472/97), όπως είναι και τα σχετικά με τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, ο Ν. 2472/97 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθ. 7 παρ. 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής (8/2005, παρόμοια και η 9/2005).

Νόμιμη η δημοσίευση των ονομαστικών καταλόγων των επιτυχόντων και επιλαχόντων από τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, αφού η επεξεργασία αυτή επιβάλλεται για λόγους νομιμότητας και διαφάνειας και επιτρέπεται χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων (15/2005).

Νόμιμη η επεξεργασία ευαίσθητου προσωπικού δεδομένου υγείας εργαζομένης σε Δήμο, αφού ήταν νόμιμη η συλλογή και τήρηση της σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της εργαζομένης και συνεπώς δεν κωλύσαν ο Δήμος, εκ του Ν. 2472/97 να χρησιμοποιήσει το στοιχείο αυτό σε διαδικασίες επιλογής προϊσταμένων από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο (10/2005).

Νόμιμη η χορήγηση άδειας σε επιστήμονα ερευνητή, ώστε να λάβει στοιχεία από αρχείο που τηρεί η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών» (16/2005). Για τη χορήγηση της άδειας ελήφθησαν υπόψη τα εξής:

α) ο σκοπός της επιστημονικής έρευνας

για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής είναι, σύμφωνα με το άρθ. 16 παρ. 1 Σ. και το άρθ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97, νόμιμος,

β) ότι το θέμα της επιστημονικής εργασίας είναι σαφώς οριοθετημένο,

γ) ότι η επεξεργασία, εν προκειμένω η πρόσβαση, πρόκειται να πραγματοποιηθεί από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας,

δ) ότι ο αιτών ζητά να του χορηγηθούν τα εν λόγω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων.

Κατόπιν αυτών, χορηγήθηκε άδεια υπό τον όρο της λήψης των απαραίτητων μέτρων προστασίας των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως δε διασφάλισης της εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας των δεδομένων.

Μη νόμιμη η χορήγηση σε παλιό δικαιούχο περιπτέρου (τρίτο) στοιχείων του νέου δικαιούχου από αρχείο που τηρείται σε Νομαρχία, αφού το επικαλούμενο έννομο συμφέρον του τρίτου μπορεί να υποστηριχτεί με προσφυγή ενώπιον του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, το οποίο τηρεί το αντίστοιχο αρχείο (19/2005).

Νόμιμη η επεξεργασία μέσω βιντεοσκόπησης ομιλιών πολιτικών από πρωτοβουλία πολιτών, στο βαθμό που η επεξεργασία αυτή είναι πρόσφορη και περιορίζεται στα απαραίτητα για το σκοπό της ενημέρωσης των πολιτών δεδομένα (23/2005).

Η δημοσιοποίηση των ηχητικών στοιχείων σκανδαλώδους συμπεριφοράς πρέπει να καθίσταται απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά σκοπούς. Για τους λόγους αυτούς, είναι απολύτως αναγκαία και δικαιολογημένη η αυτούσια προβολή των επίμαχων ηχητικών στοιχείων που καλύπτουν πράξεις και εκδηλώσεις μητροπολίτη, οι οποίες δεν καλύπτονται από την ιδιαίτερη προστασία της προσωπικής ζωής (25/2005).

Νόμιμη η χορήγηση στην ΕΣΗΕΑ από το Υπουργείο Επικρατείας αντιγρά-

φών καταστάσεων αναφορικά με ονόματα δημοσιογράφων που απασχολούνται στο ευρύτερο δημόσιο, προκειμένου να επιβάλλει ενδεχομένως πειθαρχικές κυρώσεις για την παραβίαση του άρθρου 5 και του άρθρου 9 του Κώδικα Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος (28/2005). Νόμιμη η χορήγηση στα ΕΛΤΑ προσωπικών δεδομένων υπαλλήλου τους από τράπεζα και ασφαλιστική εταιρεία, για να διαπιστωθεί αν ο υπάλληλος καταχράστηκε χρηματικό ποσό από το κεντρικό κατάστημά της (29/2005).

Δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη νομιμότητα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων η εισαγγελική εντολή. Επομένως δεν απαιτείται εισαγγελική παρέμβαση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας (30/2005).

Υποχρεωτική εκ νόμου η ανακοίνωση από υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, τα οποία συνδέονται με δραστηριότητες σχετικές με την επαγγελματική δράση και δεν σχετίζονται με την ιδιωτική ζωή και περιέχονται σε δημόσια έγγραφα (32/2005).

Δεν υπάρχει κώλυμα από το Ν. 2472/1997 για τη δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών, ως αναγκαία επεξεργασία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή, εφόσον προηγουμένως ενημερωθούν τα υποκείμενα των δεδομένων για την εν λόγω ενέργεια, σύμφωνα με τα άρθρα 5 § 2 περ. δ και 11 § 3 του Ν. 2472/97 (34/2005).

Νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία από εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας των δυσμενών δεδομένων, που αναφέρονται στην Απόφαση 50/20-1-2000 της Αρχής, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 (35/2005).

Νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία (μη

ευαίσθητων) προσωπικών δεδομένων από την «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ» και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, καθώς η προστασία της εμπορικής πίστωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει προφανώς, υπό την έννοια του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του Ν. 2472/1997, των συμφερόντων των υποκειμένων και είναι απολύτως αναγκαία. Νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία (μη ευαίσθητων) προσωπικών δεδομένων από την «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ» χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε συμβατική ή εξωσυμβατική σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και της «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ» (37/2005).

Μη νόμιμη η επαναπροβολή της κασέτας που σχηματίστηκε από τηλεοπτικό σταθμό κατά τη διάρκεια εκπομπής, στο μέτρο που τα δεδομένα τα οποία περιέχει δεν είναι ακριβή, όπως δεν είναι νόμιμη και οποιαδήποτε χρήση του απομαγνητοφωνημένου κειμένου (38/2005).

Μη νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τράπεζα για την αποστολή πιστωτικών καρτών στα υποκείμενα των δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεσή τους, καθώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 εδαφ. ε του Ν. 2472/1997, διότι το έννομο συμφέρον της τράπεζας (ενίσχυση των Ολυμπιακών Αγώνων) δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερτερεί προφανώς των δικαιωμάτων των υποκειμένων (39/2005).

Νόμιμη η χορήγηση από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ σε ερωτώντα βουλευτή όλων των στοιχείων που είναι απαραίτητα για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο της κρίσης και επιλογής των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στο Νομό Ηρακλείου, όπως και των πρακτικών των συνεδριάσεων του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Όταν η κατάθεση εγγράφων, στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου, είναι αναγκαία για τη θεμελίωση της ερώτησης του βουλευτή, η πρόσβαση του βουλευτή σε οποιοδήποτε

έγγραφο συνδεδεμένο με δημόσια υπόθεση είναι επιτρεπτή, ακόμα και αν ο βουλευτής λαμβάνει γνώση προσωπικών δεδομένων. Η συνταγματική κατοχύρωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου επιβάλλει την πρόσβαση ακόμα και σε ευαίσθητα δεδομένα, εφόσον η γνώση τους από τον βουλευτή είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση του ελέγχου. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πρέπει να τηρήσει προηγουμένως την υποχρέωση για ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο (40/2005).

Νόμιμη η χορήγηση σε υπαλλήλους του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, που δεν επιλέχθηκαν σε θέσεις Προϊσταμένων, των πρακτικών των συνεδριάσεων του Υπηρεσιακού Συμβουλίου που αφορούν τις κρίσεις σχετικά με τις επιλογές των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων βάσει του άρθρου 5 § 2 περ. 3 του Ν. 2472/97, με την προϋπόθεση ότι σε αυτό δεν περιλαμβάνονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των συνυποψηφίων τους (όπως τυχόν ποινικές καταδίκες). Νόμιμη η χορήγηση και στην περίπτωση που τα παραπάνω πρακτικά περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όταν τα εν λόγω δεδομένα αποτέλεσαν κριτήρια για την προαγωγή/επιλογή Προϊσταμένων, οπότε το ΙΚΑ νόμιμα χορηγεί και τα στοιχεία αυτά ενόψει της διατάξεως του άρθρου 7 § 2 περ. γ' του Ν. 2472/1997 στον καθένα κρινόμενο υπάλληλο που δεν επιλέχθηκε σε θέση Προϊσταμένου από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο και για τον οποίο τα παραπάνω στοιχεία είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου, ώστε ο δικαιούχος να προσφύγει και να προσβάλλει την πράξη επιλογής Προϊσταμένων, ως έχει έννομο συμφέρον (40/2005).

Δεν υπάρχει κώλυμα από το Ν. 2472/1997 όταν δήμος, που ως υπεύθυνος επεξεργασίας επεξεργάζεται νομίμως προσωπικά δεδομένα, ανακοινώνει αυτά ή τα χορηγεί σε τρίτους,

κατ' εξαίρεση χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, αλλά μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος και εφόσον αυτά ζητούνται με τη νόμιμη διαδικασία που περιλαμβάνει έγγραφη αίτηση και αιτιολογία όπως π.χ. τεκμηρίωση υπέρτερου εννόμου συμφέροντος (51/2005). Είναι όμως παράνομη η χορήγηση προσωπικών δεδομένων σε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου και συγκεκριμένα η χορήγηση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης σε τρίτο πρόσωπο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (51/2005), bis, supra υπό Συγκατάθεση.

Απαγορεύεται η αποθήκευση εικόνας μέσω κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης και ως εκ τούτου δεν είναι νόμιμη η τήρηση των εγγραφών που τυχόν τηρούνται (57/2005).

Μη νόμιμη η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων όπως δεδομένα δακτυλοσκοπήσης για τον έλεγχο πρόσβασης φιλάθλων και διαπιστευμένων ατόμων σε αθλητικές εγκαταστάσεις (59/2005).

Παράνομη η διαβίβαση καταλόγου τηλεφωνημάτων μελών ΔΕΠ σε τρίτο αφού έγινε χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων και χωρίς να συντρέχει καμία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997. Στοιχειοθετείται επομένως ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας για παράνομη κατά τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 2472/1997 διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε τρίτο (63/2005).

Παράνομη διαβίβαση εγγράφων μηνύσεως και συμπληρωματικών υπομνημάτων υπάρχει, ακόμη και αν τα παραπάνω έγγραφα δεν αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όταν η διαβίβαση γίνεται χωρίς να τηρηθούν οι προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2472/1997 (63/2005).

Η περαιτέρω διαβίβαση εγγράφων μηνύσεως κατ' αγνώστων και συμπληρωματικών υπομνημάτων από τον παραλήπτη τους στον ανακριτή στο πλαίσιο άλλης υπόθεσης δεν είναι

παράνομη, αφού τα έγγραφα αυτά περιείχαν πληροφορίες ενδεχομένως χρήσιμες για τη διαλεύκανση της υπόθεσης αυτής. Σε κάθε δε περίπτωση κρίνεται από τον αρμόδιο δικαστικό/εισαγγελικό λειτουργό ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση (63/2005).

Παράνομη οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία εξωδίκου από την υπογράφουσα δικηγόρο και τον εντολέα της, όταν η εξώδικη δήλωση περιλαμβάνει πληροφορίες-προσωπικά δεδομένα του προσώπου προς το οποίο απευθύνεται και ταυτόχρονα σ' αυτήν δηλώνεται ότι η εντολέας και η δικηγόρος διαθέτουν προσωπικά δεδομένα που προκύπτουν από “ηχητικά, φωτογραφικά κ.ά. αποδεικτικά μέσα”. Συγκεκριμένα, η σύνδεση της πληροφορίας αυτής, ανεξάρτητα με το αν η τελευταία είναι αληθής ή όχι, με τα ως άνω αναφερόμενα στο εξώδικο αποδεικτικό μέσα, έστω και αν αυτά δεν υπάρχουν πράγματι, συνεπάγεται τον παράνομο χαρακτήρα κάθε περαιτέρω επεξεργασίας του εξωδίκου (63/2005). Νόμιμη και ορθή η καταχώριση στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. όλων των δυσμενών οικονομικών δεδομένων φυσικών προσώπων, ακόμη και αν έχουν εξοφληθεί οι παλιότερες οικονομικές τους υποχρεώσεις, εφόσον προκύψουν μέχρι τη συμπλήρωση του χρόνου διαγραφής τους νέα δυσμενή οικονομικά δεδομένα, σύμφωνα και με την παλιότερη Απόφαση 25/2004 της Αρχής, ενόψει και του γεγονότος ότι τα στοιχεία της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δεν είναι δεσμευτικά αλλά συμβουλευτικά (64/2005).

Η διαβίβαση υπερηχογραφήματος που έγινε ύστερα από εισαγγελική παραγγελία δεν αναιρεί τον παράνομο χαρακτήρα της συγκεκριμένης επεξεργασίας ευαίσθητου ιατρικού (προσωπικού) δεδομένου, αφού στην εισαγγελική παραγγελία αναφερόταν ότι επιτρέπεται η χορήγηση του δεδομένου μόνο εφόσον δεν προσκρούει σε κάποια ειδική διάταξη νόμου (66/2005).

Από τη στιγμή που η διαβίβαση ευαίσθητου δεδομένου υγείας από διαγνωστικό κέντρο σε ασφαλιστική εταιρεία δεν ήταν σύννομη, η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία του από την ασφαλιστική εταιρεία δεν είναι και αυτή νόμιμη, πολλώ μάλλον αφού δεν υπάρχει έγκυρη συγκατάθεση του υποκειμένου (66/2005).

Νόμιμη η παροχή πληροφοριών από την εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ σε τράπεζα σχετικά με το αν το υποκείμενο των δεδομένων, τα οποία τηρεί η εταιρεία σε αρχείο της (“λευκή λίστα”), έχει ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του και έχει ζητήσει να διαγραφούν τα στοιχεία του από το αρχείο, όταν το υποκείμενο δίνει έγγραφη τη συγκατάθεσή του (68/2005).

Παράνομη η τήρηση των δεδομένων του υποκειμένου στο αρχείο (“λευκή λίστα”) της εταιρείας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, όταν το υποκείμενο ανακάλεσε τη συγκατάθεσή του και ζήτησε να διαγραφούν τα στοιχεία του, καίτοι υπάρχει η ένδειξη της ανάκλησης της συγκατάθεσης, διότι έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο υποκείμενο. Η δε ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θα πρέπει να ανακοινώνεται στους αποδέκτες των πληροφοριών, αλλά να διατηρείται στο αρχείο μη μεταδιδόμενων πληροφοριών που τηρεί η τράπεζα για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών (68/2005).

Δεν αντίκειται στις διατάξεις του Ν.2472/97 η χορήγηση από τράπεζα σε διάδικο (πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος) σε δίκη διατροφής, αντιγράφων των αιτήσεων προεγγραφών μετοχών του προσφεύγοντος και των δύο παιδιών τους, η οποία έγινε χωρίς τη συγκατάθεση του προσφεύγοντος (71/2005).

Νόμιμη είναι η χορήγηση από μαιευτήριο χωρίς άδεια της Αρχής καταλόγου ονομάτων γυναικών που γέννησαν σε ορισμένη χρονική περίοδο που δεν περιέχει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, καίτοι απαιτείται συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Για

τη συγκεκριμένη χορήγηση αρκεί απλή Γνωμοδότηση της Αρχής (67/2005).

ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

Παράνομη η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης από εταιρεία, σε χώρους που εκμισθώνει σε κρατικό αερολιμένα και όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, χωρίς τη συγκατάθεση και την προηγούμενη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων υποκειμένων, δηλαδή των διερχομένων επιβατών, πελατών και εργαζομένων της εταιρείας (3/2005).

Παράνομη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου από κοσμηματοπώλη που απέστειλε στο υποκείμενο ευχετήρια κάρτα, χωρίς τη συγκατάθεσή του και την προηγούμενη ενημέρωσή του, ενώ παρέλειψε να ικανοποιήσει και το δικαίωμά του για πρόσβαση σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (4/2005).

Η χορήγηση αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας ΕΔΕ (πόρισμα και όλα τα σχετικά έγγραφα) αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν επιτρέπεται καταρχήν χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, εκτός και αν το έννομο συμφέρον του τρίτου υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων προσώπου και ταυτόχρονα δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του (8/2005. Παρόμοια και η 9/2005).

Παράνομη η τήρηση προσωπικών δεδομένων αρχιφύλακα, τα οποία καταγράφηκαν στο πλαίσιο πειθαρχικής διαδικασίας και διατηρήθηκαν μετά το πέρας αυτής χωρίς τη συγκατάθεσή του (22/2005).

Νόμιμη η επεξεργασία και ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων που σχετίζονται με την επαγγελματική δράση και όχι με την ιδιωτική ζωή του υποκειμένου και περιέχονται σε δημόσια έγγραφα και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (32/2005).

Για τη μεταβίβαση απλών προσωπικών δεδομένων αποφοίτων της “Βαρβακείου Σχολής” - όπως ονοματεπώνυμων, διευθύνσεων και λοιπών στοιχείων των αποφοίτων κατ' έτος και φωτογραφιών που αναφέρονται σε χαρακτηριστικούς ιστορικούς χρόνους της ζωής τους στη Σχολή - με σκοπό την έκδοση βιβλίου για την παρουσίαση των αποφοίτων απαιτείται η ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων (33/2005).

Για τη συλλογή και επεξεργασία από εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας ευμενών δεδομένων, όπως είναι η ύπαρξη ακίνητης περιουσίας χωρίς βάρη, απαιτείται η ύπαρξη συγκατάθεσης του υποκειμένου (35/2005).

Νόμιμη η αποστολή διαφημιστικών και ενημερωτικών φυλλαδίων από μέλη του ελληνογερμανικού επιμελητηρίου σε λοιπά μέλη του επιμελητηρίου, καθώς η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 αποτελεί ειδικότερη ρύθμιση εκείνης του άρθρου 13 παρ. 3, με την έννοια ότι η εγγραφή στο ανωτέρω μητρώο κάποιου προσώπου που τυγχάνει μέλος επιμελητηρίου, σωματείου ή ενώσεως προσώπων, με σκοπό - μεταξύ άλλων - την προώθηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων μεταξύ των μελών, ισχύει έναντι των τρίτων και όχι των λοιπών μελών (42/2005).

Παράνομη η χορήγηση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης σε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων εκτός αν συντρέχουν περιπτώσεις υπερτέρου εννόμου συμφέροντος (51/2005).

Νόμιμη η λήψη και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου υπό τις προϋποθέσεις του Ν. 2472/1997 εφόσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία προσώπων ή αγαθών (57/2005).

Δεν απαιτείται η συγκατάθεση του προσωπικού για την αξιολόγησή του εκ μέρους του εργοδότη αφού η αξιολόγηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση

της σύμβασης εργασίας και επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 εδάφιο α του Ν. 2472/1997, εξαιρείται της υποχρέωσης συγκατάθεσης (62/2005).

Παράνομη η διαβίβαση καταλόγου τηλεφωνημάτων μελών ΔΕΠ αφού έγινε χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων και χωρίς να συντρέχει καμία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 (63/2005).

Τυχόν συγκατάθεση του υποκειμένου στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, υπό τη μορφή προσχώρησης στους γενικούς του όρους, δεν αποτελεί την κατά το άρθρο 2 παρ. 1α του Ν. 2472/1997 απαιτούμενη “ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως” (66/2005). Νόμιμη η παροχή πληροφοριών από την εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ σε τράπεζα σχετικά με το αν το υποκείμενο των δεδομένων, τα οποία τηρεί η εταιρεία σε αρχείο της (“λευκή λίστα”), έχει ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του και έχει ζητήσει να διαγραφούν τα στοιχεία του από το αρχείο, όταν το υποκείμενο δίνει έγγραφη τη συγκατάθεσή του (68/2005).

Μη νόμιμη η έκδοση δελτίου τύπου με προσαρτημένο κατάλογο υπαλλήλων που έχουν τεθεί σε αργία, διότι συνιστά επεξεργασία με την οποία χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων ανακοινώνονται σε τρίτους ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, στο μέτρο που αναφέρονται σε επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων, παραβιάζοντας την αρχή του απορρήτου της επεξεργασίας (72/2005).

Περιπτώσεις κάμψης της αρχής της συγκατάθεσης

Η χορήγηση αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας ΕΔΕ αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν επιτρέπεται καταρχήν χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, εκτός και αν το έννομο συμφέρον του τρίτου υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων προσώπου και ταυτόχρονα δεν θίγο-

νται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του. Τέτοια περίπτωση υφίσταται ιδίως όταν τα στοιχεία ζητούνται και είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ. περ. γ΄ του άρθ. 7 παρ. 2 Ν. 2472/97 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, που ισχύει κατά μείζονα λόγο και στα απλά προσωπικά δεδομένα) (8/2005. Παρόμοια και η 9/2005).

Νόμιμη η δημοσίευση των ονομαστικών καταλόγων των επιτυχόντων και επιλαχόντων από τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, αφού η επεξεργασία αυτή επιβάλλεται για λόγους νομιμότητας και διαφάνειας, επιτρέπεται δε χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων (15/2005).

Νόμιμη η χορήγηση από τράπεζα σε διάδικο (πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος) σε δίκη διατροφής αντιγράφων των αιτήσεων προεγγραφών μετοχών του προσφεύγοντος και των δύο παιδιών τους, η οποία έγινε χωρίς τη συγκατάθεση του προσφεύγοντος (71/2005).

Νόμιμη η χορήγηση από μαιευτήριο σε αιτούσα καταλόγου ονομάτων γυναικών που γέννησαν σε ορισμένη χρονική περίοδο χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων υπό τον όρο ότι η ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο τρίτος, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα υπερέχουν προφανώς των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται αυτά και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους. Σε κάθε περίπτωση, όμως, τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει πρώτα να ενημερωθούν (67/2005).

Νόμιμη είναι η ανάρτηση στο Διαδίκτυο καταλόγου αιτήσεων ιατρών για ειδικότητα χωρίς τη συγκατάθεσή τους, ο οποίος περιέχει δεδομένα που δεν θίγουν τα υποκείμενα, όπως το όνομα του ιατρού, τη χρονολογία λήψης πτυχίου και την ημεροχρονολογία κατάθεσης της αίτησης. Απαι-

τείται απλή ενημέρωση των υποκειμένων δια του Τύπου λόγω του μεγάλου αριθμού των προσώπων που ήδη βρίσκονται στους σχετικούς καταλόγους. Για όσους πρόκειται να κάνουν αίτηση, θα ενημερώνονται από το ίδιο έντυπο της αίτησης (69/2005).

Δεν απαιτείται άδεια της Αρχής προκειμένου να γίνει διαβίβαση από τον ΟΤΕ σε εταιρεία παροχής υπηρεσιών τηλεφωνικών πληροφοριών του καταλόγου συνδρομητών του, οι οποίοι δεν έχουν εξοφλήσει τα τέλη που αντιστοιχούν στην παροχή τηλεοπληροφορικής της ανωτέρω εταιρείας, με σκοπό η εν λόγω εταιρεία να προσπίσει τα δικαιώματά της ενώπιον δικαστηρίου. Στο μέτρο που ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων, απαιτείται άδεια της Αρχής και προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων (75/2005).

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Παράνομη η εγκατάσταση και λειτουργία από εταιρεία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης, αποτελούμενο από τέσσερις συνολικά κάμερες και ένα μικρόφωνο, σε χώρους που εκμισθώνεται σε κρατικό αερολιμένα και όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, και λόγω έλλειψης γνωστοποίησης στην Αρχή, κατά παράβαση του άρθ. 6 Ν. 2472/97 (3/2005).

Δεν επιτρέπεται η γνωστοποίηση αρχείων νέου δικαιούχου εκμετάλλευσης περιπτέρου στον προηγούμενο εκμισθωτή προς ευδοκίμηση προσφυγής του στα διοικητικά δικαστήρια (19/2005).

Απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα, όπως είναι τα δεδομένα υγείας, οι φυσικοθεραπευτές με νόμιμη άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα που είναι μέλη του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών, εφόσον τροποποιηθεί το καταστατικό του τελευταίου έτσι ώστε να αναφέρεται

ρητά η πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής διαγραφής από το Σύλλογο για κάθε παραβάτη του επαγγελματικού απορρήτου καθώς και η κοινοποίηση της διαγραφής στο αρμόδιο σε εθνικό επίπεδο όργανο (60/2005).

ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της Απόφασης 48/2004 της Αρχής, με την οποία κρίθηκε παράνομη η εκ μέρους καταγγελλόμενης ψυχιάτρου εξαγωγή στοιχείων του αρχείου της, που αφορούν την ψυχική υγεία της καταγγέλλουσας, και η χορήγηση της ιατρικής αυτής βεβαίωσης στον αντίδικό της, χωρίς να συντρέχουν οι όροι και προϋποθέσεις, που τάσσει ο Ν. 2472/97, δηλαδή χωρίς άδεια και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, με σκοπό τη χρήση της σε δίκη διαζυγίου της καταγγέλλουσας. Με την Απόφασή της 48/2004 η Αρχή έκρινε ότι η παράνομη αυτή επεξεργασία προσβάλλει το υποκείμενο των δεδομένων και το θίγει υπέρμετρα, ενώ ήδη κρίνει ότι η ενδιαφερόμενη ψυχίατρος δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα στοιχεία, ώστε να τεθούν υπό την κρίση της Αρχής, και κατά συνέπεια δεν συντρέχει περίπτωση επανεξέτασης της υπόθεσης στην ουσία της (5/2005).

Παράνομη η απαίτηση συλλόγου ατόμων με ειδικές ανάγκες όπως τα υποψήφια μέλη προσκομίσουν και καταθέσουν φωτοαντίγραφο της απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής προς απόδειξη της αναπηρίας τους, διότι τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, η επεξεργασία των οποίων δεν υπόκειται σε καμιά εξαίρεση του άρθ. 7 παρ. 1 και 2 Ν. 2472/97, και η συλλογή τους υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας, αφού η αναπηρία έχει διαπιστωθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή στη σχετική απόφαση (7/2005).

Ο «τρίτος», με την έννοια του άρθ. 2 θ' Ν. 2472/97, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να

επικαλείται, αλλά και να αποδεικνύει, ότι τα στοιχεία, που ζητά, είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθρ. 5 παρ. 2 ε' και 4 παρ. 1 β' Ν. 2472/97. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. και Απόφαση της Αρχής 17/2004). Για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (άρθρ. 2 β' Ν. 2472/97), όπως είναι και τα σχετικά με τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, ο Ν. 2472/97 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθρ. 7 παρ. 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής (8/2005, παρόμοια και η 9/2005).

Η χορήγηση αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας ΕΔΕ αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν επιτρέπεται καταρχήν χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου (άρθρ. 5 παρ. 1 Ν. 2472/97). Στο μέτρο, ωστόσο, που το έννομο συμφέρον του τρίτου υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του προσώπου, στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και ταυτόχρονα δεν τίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του, επιτρέπεται η χορήγηση των στοιχείων αυτών κατά το άρθρ. 5 παρ. 2 ε' Ν. 2472/97 (βλ. και την προηγούμενη γνωμοδότηση της Αρχής προς το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, με αριθμ. πρωτ. 414/22-2-2002). Τέτοια περίπτωση είναι ιδίως όταν τα στοιχεία ζητούνται και είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ. περ. γ' του άρθρ. 7 παρ 2 Ν. 2472/97 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, το οποίο ισχύει κατά μείζονα λόγο και στα απλά προσωπικά δεδομένα). Η

Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ είναι δικαστήριο με την έννοια του άρθρ. 7 παρ. 2 γ' Ν. 2472/97. Ο τρίτος, με την έννοια του άρθρ. 2 θ' Ν. 2472/97, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται, αλλά και να αποδεικνύει, ότι τα στοιχεία που ζητά είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθρ. 5 παρ. 2 ε' και 4 παρ. 1 β' Ν. 2472/97. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. και Απόφαση της Αρχής 17/2004). Για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (άρθρ. 2 β' Ν. 2472/97), όπως είναι και τα σχετικά με τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, που επίσης περιλαμβάνονται στο φάκελο της σχετικής ΕΔΕ, στον οποίο ζητείται η πρόσβαση, ο Ν. 2472/97 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθρ. 7 παρ. 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής (8/2005. Παρόμοια και η 9/2005).

Νόμιμη η επεξεργασία ευαίσθητου προσωπικού δεδομένου υγείας εργαζομένης σε Δήμο, αφού ήταν νόμιμη η συλλογή και τήρηση της σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της εργαζομένης και συνεπώς δεν κωλύόταν ο Δήμος, εκ του Ν. 2472/97 να χρησιμοποιήσει το στοιχείο αυτό σε διαδικασίες επιλογής προϊσταμένων από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο (10/2005).

Νόμιμη η χορήγηση άδειας σε επιστήμονα ερευνητή, ώστε να λάβει στοιχεία από αρχείο που τηρεί η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών» (16/2005). Για τη χορή-

γηση της άδειας ελήφθησαν υπόψη τα εξής:

- α) ο σκοπός της επιστημονικής έρευνας για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής, είναι σύμφωνα με το άρθ. 16 παρ. 1 Σ. και το άρθ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97 νόμιμος,
- β) ότι το θέμα της επιστημονικής εργασίας είναι σαφώς οριοθετημένο,
- γ) ότι η επεξεργασία, εν προκειμένω η πρόσβαση, πρόκειται να πραγματοποιηθεί από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας,
- δ) ότι ο αιτών ζητά να του χορηγηθούν τα εν λόγω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων.

Κατόπιν αυτών χορηγήθηκε άδεια υπό τον όρο της λήψης των απαραίτητων μέτρων προστασίας των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως δε διασφάλισης της εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας των δεδομένων.

Η αυτούσια προβολή στοιχείων που σχετίζονται με σκανδαλώδεις συμπεριφορές μητροπολιτών, ερωτικού ιδίως περιεχομένου, είναι απολύτως δικαιολογημένη λόγω του έντονου δημοσίου ενδιαφέροντος για τα προβληθέντα (24/2005 και 26/2005).

Συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα οι βιντεοσκοπήσεις ομιλιών πολιτικών προσώπων που καταγράφουν τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές τους πεποιθήσεις (23/2005).

Δεν αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα τα ονοματεπώνυμα, οι διευθύνσεις και οι φωτογραφίες μαθητικών χρόνων αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής (33/2005).

Το κείμενο μνηύσεως και συμπληρωματικών υπομνημάτων δεν αποτελεί ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα στο μέτρο που δεν προκύπτει από τα έγγραφα αυτά οτιδήποτε σχετικό με “ποινική δίωξη” ή “ποινική καταδίκη” (63/2005).

Ο κατάλογος με την καταγραφή των τηλεφωνημάτων μελών ΔΕΠ (κληθέντες αριθμοί, διάρκεια και ώρες κλή-

σεων) αποτελούν προσωπικά δεδομένα χωρίς ευαίσθητο χαρακτήρα (63/2005).

ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Παράνομη η μη ασφαλής καταστροφή προσωπικών δεδομένων, αφού σύμφωνα με το άρθ. 10 Ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας, καθόλη τη διάρκεια της επεξεργασίας και μέχρι το τέλος της, το οποίο ολοκληρώνεται με την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθ. 4 παρ. 1 δ) του Ν. 2472/97. Η βαρύτητα της παραβίασης καθορίζεται μεταξύ άλλων και στη βάση των ακόλουθων κριτηρίων (11/2005):

- α) Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, και αν ελέγχει την τήρηση της παραπάνω διαδικασίας,
- β) Η κρισιμότητα των συγκεκριμένων προσωπικών δεδομένων, τα οποία εκτίθενται σε δημόσιους χώρους ή μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, όπως για παράδειγμα το ότι ένα αντίγραφο κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό πελάτη έχει μικρότερη κρισιμότητα από ένα αντίγραφο φορολογικής δήλωσης ή ταυτότητας πελάτη.

Η Αρχή κρίνει ότι δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του Ν. 2472/97 η χορήγηση άδειας σε επιστήμονα ερευνητή, ώστε να λάβει στοιχεία από αρχείο που τηρεί η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθ. 9 Ν. 2643/1998 σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών». Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι:

α) ο σκοπός της επιστημονικής έρευνας για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής, είναι σύμφωνα με το άρθ. 16 παρ. 1 του Σ και το άρθ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97 νόμιμος,

β) ότι το θέμα της επιστημονικής εργασίας είναι σαφώς οριοθετημένο,

γ) ότι η επεξεργασία, εν προκειμένω η πρόσβαση, πρόκειται να πραγματοποιηθεί από τον ίδιο τον υπεύθυνο επεξεργασίας,

δ) ότι ο αιτών ζητά να του χορηγηθούν τα εν λόγω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων,

ε) ότι πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως δε να διασφαλισθεί η εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα των δεδομένων,

χορήγησε άδεια σύμφωνα με το άρθ. 7 παρ. 2 στ Ν. 2472/97 (16/2005).

Επιβολή προστίμου σε τράπεζα γιατί απέστειλε πιστωτική κάρτα στους προσφεύγοντες χωρίς, μεταξύ άλλων, να λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ώστε να αποφύγει την αθέμιτη διαβίβαση του προϊόντος (39/2005).

Ο Ν. 2472/97 στο άρθρο 10 παρ. 3 θεσπίζει αυξημένη υποχρέωση επιμέλειας όσον αφορά στη λήψη των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ευθύνεται ακόμη και για τυχαία απώλεια (61/2005).

Ο Πρύτανης, ως υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου του Πανεπιστημίου το οποίο κατά νόμο εκπροσωπεί, οφείλει σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997 να έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας (“Πολιτική Ασφαλείας”) για να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαρροή προσωπικών δεδομένων (63/2005).

Δεν αποτελεί μέτρο ασφάλειας για το απόρρητο της επεξεργασίας η εγκύκλιος που απευθύνει η τράπεζα προς τους διευθυντές των καταστημάτων

σχετικά με οδηγίες για τη χρήση των στοιχείων του αρχείου της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ με την ένδειξη ότι τα στοιχεία αυτά δεν κοινοποιούνται, αλλά προορίζονται για εσωτερική χρήση της τράπεζας (81/2005).

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Παράνομη η εγκατάσταση και λειτουργία από εταιρεία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης σε χώρους που εκμισθώνει σε κρατικό αερολιμένα και όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, χωρίς τη συγκατάθεση και την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των διερχομένων επιβατών, πελατών και εργαζομένων της εταιρείας (3/2005).

Παράνομη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου από κοσμηματοπώλη που απέστειλε στο υποκείμενο ευχετήρια κάρτα, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου και την προηγούμενη ενημέρωσή του, ενώ παρέλειψε να ικανοποιήσει και το δικαίωμά του πρόσβασης σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (4/2005).

Παράνομη η αποστολή πιστωτικών καρτών από τράπεζα, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων. Η ενημέρωση δια του Τύπου δεν αρκεί (39/2005).

Απαιτείται ενημέρωση και όχι συγκατάθεση των υποκειμένων δεδομένων που αναφέρονται σε κατάλογο ονομάτων γυναικών που γέννησαν σε συγκεκριμένο μαιευτήριο ορισμένη χρονική περίοδο εφόσον δεν αναφέρονται στον κατάλογο αυτόν ευαισθητά προσωπικά δεδομένα, προκειμένου η χορήγηση του καταλόγου αυτού σε άτομο που έχει έννομο συμφέρον να είναι νόμιμη (67/2005).

Απαιτείται η ενημέρωση όσων τα στοιχεία περιέχονται σε ηλεκτρονικό κατάλογο που αναρτάται στο Διαδίκτυο και ο οποίος αναφέρεται σε αιτήσεις ιατρών για ειδικότητα. Για το λόγο

ότι ο αριθμός των προσώπων αυτών είναι μεγάλος η ενημέρωσή τους θα γίνεται δια του Τύπου. Για όσους πρόκειται να κάνουν αίτηση, θα ενημερώνονται από το ίδιο έντυπο της αίτησης (69/2005).

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Σε περίπτωση ανακριβούς εγγραφής στο διατραπεζικό σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ (περίπτωση εγγραφής κατάσχεσης στο όνομα του υποκειμένου, η οποία στην πραγματικότητα αφορούσε δικαστική μεσεγγύηση), το γεγονός ότι το υποκείμενο γνώριζε ότι δεν έχει κατάσχεση στο όνομά του, δεν αίρει το δικαίωμά του για πρόσβαση, ούτε την υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντήσει με πληρότητα και ορθότητα χωρίς αοριστίες και υπεκφυγές. Και αν ακόμη θεωρηθεί η τηλεφωνική διαμαρτυρία του υποκειμένου ως άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης για την ανακρίβεια της καταχώρισης, η ικανοποίηση αυτού δεν αναιρεί την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου το οποίο είναι αυτοτελές. Πολύ περισσότερο καθώς στην περίπτωση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ το υποκείμενο δεν ενημερώνεται για τυχόν ανακριβείς καταχωρίσεις, καθόσον δεν έχει εφαρμογή το άρθ. 11 παρ. 3 Ν. 2472/97, δηλαδή δεν απαιτείται in concreto ενημέρωση του υποκειμένου πριν δοθεί μια πληροφορία σε τρίτους αποδέκτες. Παράνομη δε σε κάθε περίπτωση η παράλειψη του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντήσει στο αίτημα του υποκειμένου, που συνιστά εκδήλωση του δικαιώματος πρόσβασης, με τον ισχυρισμό ότι το υποκείμενο σκόπευε στην καταβολή αποζημίωσης από την εταιρεία, αφού γνώριζε ήδη για την ανακριβή εγγραφή (1/2005).

Παράνομη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου από κοσμηματοπωλή που απέστειλε στο υποκείμενο ευχετήρια κάρτα, χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου και την προηγούμενη ενημέρωσή του, ενώ παρέλειψε

να ικανοποιήσει και το δικαίωμά του πρόσβασης σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (4/2005).

Τα γραπτά δοκίμια διαγωνιζομένων περιέχουν προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν, αλλά και το σύνολο αυτών συνιστά αρχείο. Ως εκ τούτου, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα του αρχείου που το αφορούν, δηλαδή στα γραπτά του δοκίμια, ανεξάρτητα από το αν πληρούνται ή όχι οι σχετικές διατάξεις του Ν. 2690/99. Ανεξάρτητα από την εφαρμογή ή όχι του άρθ. 5 παρ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, εφαρμόζεται οπωσδήποτε το δικαίωμα πρόσβασης (άρθ. 12 Ν. 2472/97). Συνεπώς, υπάρχει υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, στην προκειμένη περίπτωση του Υπ. Παιδείας, ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης υποκειμένου των δεδομένων (13/2005).

Υπάλληλος εταιρείας τηλεπικοινωνιών έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα όπως ημερήσια δελτία πωλήσεων ακόμα και αν αυτά βρίσκονται μέσα σε φάκελο δικογραφίας που αφορούν δικαστική αντιδικία των μερών (18/2005).

Δεν συνιστά ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης των υποκειμένων των δεδομένων, σχετικά με την πηγή των στοιχείων που τους αφορούν και που βρίσκονται σε αρχείο τράπεζας, η απάντηση της τελευταίας ότι «άντλησε τα στοιχεία από δημόσια προσβάσιμες πηγές» χωρίς να επεξηγεί ποιες είναι αυτές (39/2005).

Το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων δεν είναι απλώς αίτημα προς επίδειξη που εξαντλείται με λήψη αντιγράφου. Πολύ περισσότερο περιλαμβάνει τη δυνατότητα ελέγχου του υποκειμένου των δεδομένων για το αν έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες θεμιτής επεξεργασίας για τα προσωπικά του δεδομένα, δηλαδή αν είναι ακριβή, πρόσφορα, ενημερωμένα κλπ. (61/2005).

Η προσφυγή για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης απευθύνεται προς την Αρχή όπως ορίζει ο Ν. 2472/1997 στο άρθρο 12 παρ. 4, επομένως όταν δεν ικανοποιείται το δικαίωμα πρόσβασης, το υποκείμενο των δεδομένων δεν είναι υποχρεωμένο να ασκήσει το δικαίωμα αντίρρησης του άρθρου 13 του Ν. 2472/1997 προτού προσφύγει στην Αρχή (61/2005).

Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στο δελτίο αξιολόγησής του αφού δικαίωμα πρόσβασης σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να πληροφορεί χωρίς καθυστέρηση το υποκείμενο των δεδομένων για το σύνολο των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζεται, μεταξύ των οποίων είναι και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δελτία αξιολόγησης καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης. Επίσης ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να τους ενημερώνει για τον τρόπο επεξεργασίας και ποιος προβαίνει στην επεξεργασία αυτή (62/2005).

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΤΙΡΡΗΣΗΣ

Σε περίπτωση ανακριβούς εγγραφής στο διατραπεζικό σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ (περίπτωση εγγραφής κατάσχεσης στο όνομα του υποκειμένου, η οποία στην πραγματικότητα αφορούσε δικαστική μεσεγγύηση), η τηλεφωνική διαμαρτυρία του προσφεύγοντος ενδέχεται να θεωρηθεί ως άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης για την ανακρίβεια της καταχώρισης. Ωστόσο, η ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης δεν αναιρεί την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου, το οποίο είναι αυτοτελές (1/2005).

Απόρριψη αντιρρήσεων υποκειμένου δεδομένων σχετικά με τη χορήγηση σε τρίτο προσωπικών του δεδομένων, που περιέχονται σε φάκελο διενεργηθείσας σε βάρος του ΕΔΕ, καθώς και σχετική χορήγηση αδειάς στον υπεύθυνο επεξεργασίας, με βάση το άρθρο 7 παρ. 2 περ. γ' Ν. 2472/97, για την στήριξη της προσφυγής του αιτούντος στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιω-

μάτων του ΟΗΕ, η οποία είναι δικαστήριο με την έννοια του άρθρου 7 παρ. 2 γ' Ν. 2472/97 (8/2005).

Αντίθετα, αποδοχή των αντιρρήσεων υποκειμένου δεδομένων σχετικά με τη χορήγηση ευαίσθητων δεδομένων του σε τρίτο, αφού δεν στοιχειοθετήθηκε το έννομο συμφέρον του τρίτου (9/2005).

Απόρριψη αντιρρήσεων εργαζομένης σχετικά με την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων της, αφού ήταν νόμιμη η συλλογή και τήρηση της σχετικής ιατρικής γνωμάτευσης στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελό της και συνεπώς δεν κωλύσαν ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στην προκειμένη περίπτωση ο Δήμος, εκ του Ν. 2472/97 να τηρήσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο αυτό σε διαδικασίες επιλογής προϊσταμένων από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο (10/2005).

Παράνομη η μη ικανοποίηση από εταιρεία ΚΤΕΛ του δικαιώματος αντίρρησης υποψηφίου για την κάλυψη θέσης εργασίας, δηλαδή για τη μη επιστροφή των δικαιολογητικών που υπέβαλε το υποκείμενο, καθώς και η τήρηση δεδομένων αυτών (27/2005).

Νόμιμη η αποστολή διαφημιστικών και ενημερωτικών φυλλαδίων από μέλη του ελληνογερμανικού επιμελητηρίου σε λοιπά μέλη του επιμελητηρίου, καθώς η διάταξη του άρθρου 7Α παρ. 1 αποτελεί ειδικότερη ρύθμιση εκείνης του άρθρου 13 παρ. 3, με την έννοια ότι η εγγραφή στο ανωτέρω μητρώο κάποιου προσώπου που τυγχάνει μέλος επιμελητηρίου, σωματίου ή ενώσεως προσώπων με σκοπό - μεταξύ άλλων - την προώθηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων μεταξύ των μελών, ισχύει έναντι των τρίτων και όχι των λοιπών μελών (42/2005).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Υποχρέωση εταιρείας τηλεπικοινωνιών να χορηγήσει σε πελάτη της αντίγραφα ημερήσιων δελτίων πωλήσεων και πίνακες κατατάξεων πωλητών, τα οποία ευρίσκονται στο αρχείο της

εταιρείας, ασχέτως αν ορισμένα από αυτά ευρίσκονται και στο φάκελο δικογραφίας του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί μεταξύ τους διαφορά (18/2005).

Με την επιβολή δύο διοικητικών κυρώσεων προστίμου από δύο ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, ήτοι την Αρχή και το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, δεν παραβιάζεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου non bis in idem (24/2005 και 26/2005).

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Επιβολή προστίμου 20.000 Ευρώ στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ για ανακριβή εγγραφή στο διατραπεζικό σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, συνιστάμενη σε εγγραφή κατάσχεσης στο όνομα του υποκειμένου των δεδομένων, η οποία στην πραγματικότητα αφορούσε δικαστική μεσεγγύηση (1/2005).

Σύσταση προς την ΕΥΔΑΠ να διακόψει τη συλλογή των εκκαθαριστικών σημειωμάτων της εφορίας και των φορολογικών δηλώσεων από τους πολύτεκνους καταναλωτές. Ο επιδιωκόμενος από την ΕΥΔΑΠ σκοπός (εφαρμογή ειδικού μειωμένου τιμολογίου για πολύτεκνες οικογένειες) μπορεί να επιτευχθεί με την προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, θεωρημένης από την αρμόδια ΔΟΥ, όπου να βεβαιώνεται ο αριθμός των ενήλικων τέκνων που θεωρούνται προστατευόμενα μέλη (2/2005).

Επιβολή προστίμου 20.000 Ευρώ σε εταιρία για παράνομη εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης σε χώρους που εκμισθώνει σε κρατικό αερολιμένα και όπου αναπτύσσει εμπορική δραστηριότητα, χωρίς τη συγκατάθεση και την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των διερχομένων επιβατών, πελατών και εργαζομένων της εταιρίας (3/2005).

Επιβολή προστίμου 3.000 Ευρώ σε κοσμηματοπώλη που έστειλε στο υποκείμενο ευχετήρια κάρτα, αλλά δεν ικανοποίησε το δικαίωμά του πρό-

σβασης σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (ονοματεπώνυμο και διεύθυνση) (4/2005).

Επιβολή προστίμου 5.000 Ευρώ σε κάθε μία εκ δύο τραπεζών και αυστηρή προειδοποίηση σε μία εταιρία και τέσσερις τράπεζες για την ασφαλή καταστροφή προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της χρονικής περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού επεξεργασίας (11/2005).

Επιβολή συνολικού προστίμου 30.000 Ευρώ για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων σε τράπεζα, η οποία ανακοίνωσε στο προσωπικό της την έκδοση δύο απορριπτικών αποφάσεων Πρωτοδικείου επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δύο υπαλλήλων, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση και ενημέρωση των υποκειμένων. Επίσης, επιβολή κύρωσης διαγραφής της ανακοίνωσης (14/2005).

Σύσταση προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης να προβεί σε διαγραφή των προσωπικών δεδομένων αστυφύλακα μετά το πέρας της πειθαρχικής διαδικασίας (22/2005).

Οι κυρώσεις περί χρηματικών προστίμων που προβλέπουν ο Ν. 2472/1997 και ο Ν. 2328/1995 συνισχύουν αν και το συνολικό ποσό προστίμου στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στη βαρύτερη από τις συρρέουσες κυρώσεις (πρόστιμο ύψους 500.000.000 δραχμών, άρθρο 4 § 1 ββ' Ν. 2328/1995) (24 και 26/2005).

Επιβολή σε Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεόρασης, ιδιοκτήτρια τηλεοπτικού σταθμού, προστίμου ύψους 90.000 Ευρώ και σε δημοσιογράφο προστίμου ύψους 70.000 Ευρώ για την αντίθετη στο Ν. 2472/1997 κατ' επανάληψη, μη αναγκαία για την επίτευξη του δημοσιογραφικού ελέγχου και κατά μη νόμιμη μεταβολή του σκοπού αυτού, επεξεργασία με τη μορφή τηλεοπτικής εκπομπής ηχογραφημένων συνομιλιών, ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων μητροπολίτη με άγνωστο πρόσωπο (25/2005).

Επιβολή προστίμων 3.000 Ευρώ και 5.000 Ευρώ σε ΚΤΕΛ για τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης και για την παράνομη τήρηση δεδομένων, αντίστοιχα και διαταγή άμεσης διακοπής της παράνομης τήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων (27/2005). Σύσταση προς το Δήμο Βόλου, όπως στο μέλλον τηρεί την από το νόμο υποχρέωση του να ενημερώνει προηγουμένως το υποκείμενο των δεδομένων για την προτιθέμενη ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων (30/2005).

Επιβολή προστίμου ύψους 5.000 Ευρώ σε εταιρεία διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας για παράνομη διατήρηση στο αρχείο της και παράνομη διαβίβαση σε εταιρεία-πελάτη της δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς κατά παράβαση των διατάξεων της Απόφασης 523/19.10.1999 της Αρχής. Επίσης, επιβολή προειδοποίησης για διαγραφή των δεδομένων που παράνομα διατηρούσε στο αρχείο της κατά παράβαση της παραπάνω Απόφασης της Αρχής και για οργάνωση του αρχείου της ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός και αναφορά μεταξύ ευμενών και δυσμενών στοιχείων που αφορούν την οικονομική συμπεριφορά του προσφεύγοντα (35/2005).

Επιβολή σύστασης σε Δικηγορικό Σύλλογο για τροποποίηση του άρθρου 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του, ώστε η ενημέρωση των μελών του που κρίθηκε ότι δεν δικαιούνται μερίσματος να μην γίνεται δι' αναρτήσεως της σχετικής ονομαστικής κατάστασης στα γραφεία του Συλλόγου, αλλά με ατομική ενημέρωση των ενδιαφερομένων, όπου θα τίθεται και η σχετική προθεσμία για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής (36/2005).

Επιβολή προστίμου ύψους 100.000 Ευρώ σε τράπεζα γιατί απέστειλε πιστωτική κάρτα στους προσφεύγοντες χωρίς τη συγκατάθεσή τους και χωρίς να τους ενημερώσει, καθώς και γιατί δεν έλαβε τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ώστε να απο-

φύγει την αθέμιτη διαβίβαση του προϊόντος και δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης (39/2005).

Σύσταση στην ΕΣΗΕΑ να τροποποιήσει το απογραφικό της δελτίο, έτσι ώστε να μην περιλαμβάνει δεδομένα α) που αφορούν τις αποδοχές των μελών της και β) δεδομένα σχετικά με το εάν κάποιο μέλος της είναι επιδοτούμενο από ταμείο ανεργίας και αν ναι από πότε. Σύσταση να καταστρέψει από το αρχείο της τα πιο πάνω συγκεκριμένα στοιχεία που έχει συλλέξει μέχρι σήμερα ενημερώνοντας σχετικά τόσο την Αρχή όσο και τα μέλη της (41/2005).

Σύσταση προς το ελληνογερμανικό επιμελητήριο να ενημερώνει τα μέλη του για τη δυνατότητα που έχουν να δηλώνουν κατά την εγγραφή τους ή και μεταγενέστερα την επιθυμία τους να μην λαμβάνουν αλληλογραφία από τα άλλα μέλη (42/2005).

Μείωση προστίμου που είχε επιβληθεί στο υπουργείο Εξωτερικών για τη μη συμμόρφωση των αρμοδίων υπηρεσιών του υπουργείου στο διατακτικό απόφασης της Αρχής λόγω νομικής πλάνης και έλλειψης στοιχείων κατά την έκδοση της Απόφασης (44/2005). Προειδοποίηση προς το διαχειριστή πολυκατοικίας η ανάρτηση στο μέλλον των θεμάτων της γενικής συνέλευσης προς ενημέρωση των συνιδιοκτητών/ενοίκων να γίνεται μεν στον εσωτερικό χώρο της πολυκατοικίας, αλλά σε διακριτικό σημείο ώστε να μην είναι αντιληπτή από τρίτους εισερχόμενους στο χώρο της πολυκατοικίας (47/2005).

Επιβολή προστίμου 30.000 Ευρώ σε δήμο για παράνομη χορήγηση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης σε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων και ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις για χορήγηση σε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (51/2005).

Επιβολή υποχρέωσης στον υπεύθυνο επεξεργασίας ασφαλιστικής εταιρείας

να καταστρέψει όσα προσωπικά δεδομένα προσώπων συγγενικών με εργαζόμενους στην εταιρεία είχε συλλέξει και να μη συλλέγει αυτά στο μέλλον. Υποχρέωση αποστολής του πρωτοκόλλου καταστροφής στην Αρχή εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της Αρχής (52/2005).

Επιβολή προστίμου 60.000 Ευρώ σε τράπεζα γιατί με ενέργειες ή παραλείψεις των οργάνων της δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε υπάλληλός της στον υπηρεσιακό του φάκελο και γιατί ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είχε λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή (61/2005).

Επιβολή προστίμου 10.000 Ευρώ σε Πρύτανη ως νόμιμο εκπρόσωπο Πανεπιστημίου για παράνομη διαβίβαση (αθέμιτη διάδοση-διαρροή) του καταλόγου των τηλεφωνημάτων μελών ΔΕΠ σε ανώνυμη εταιρεία και επιταγή προς το Πανεπιστήμιο να κοινοποιήσει στην Αρχή εντός εξαμήνου “Πολιτική Ασφαλείας” για το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου που εφαρμόζεται στο Πανεπιστήμιο (63/2005).

Σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών να μην προβαίνει σε ονομαστική αναφορά υπαλλήλων που έχουν ελεγχθεί πειθαρχικά ή τεθεί σε αργία κατά την έκδοση δελτίων Τύπου που αναφέρονται στην εξυγίανση των υπηρεσιών του Υπουργείου και την πάταξη των φαινόμενων διαφθοράς (72/2005).

Σύσταση για λήψη κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για την ασφάλεια και το απόρρητο της επεξεργασίας, καθώς και εκπόνησης σχεδίου ασφάλειας και κώδικα δεοντολογίας (81/2005).

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Απόρριψη αίτησης θεραπείας κατά της απόφασης 48/2004 της Αρχής (η οποία αποτελεί περίπτωση αυτεπάγγελτης εξέτασης από την Αρχή, στο πλαίσιο

των αρμοδιοτήτων της, της κοινοποιηθείσας σε αυτήν εξωδίκου διαμαρτυρίας κατά ψυχιάτρου για χορήγηση ιατρικής βεβαιώσεως σε τρίτο, που αφορά την ψυχική υγεία της εξωδίκως διαμαρτυρούμενης), με το σκεπτικό ότι ο ενδιαφερόμενος δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα στοιχεία ώστε να τεθούν υπό την κρίση της Αρχής και, συνεπώς, δεν συντρέχει περίπτωση επανεξέτασης της υπόθεσης στην ουσία της (5/2005).

Δεκτή αίτηση θεραπείας και ανάκληση της υπ' αριθμ. 48/2003 Απόφασης, με την οποία επιβλήθηκε πρόστιμο 1.000 Ευρώ σε διαχειριστή πολυκατοικίας, με την αιτιολογία ότι δεν συμμορφώθηκε στις προηγούμενες αποφάσεις της με αριθμό 72/2001 (γνωμοδότηση) και κυρίως στη με αριθμ. 75/2002 (σύσταση-αυστηρή προειδοποίηση). Και τούτο, διότι η απόφαση 48/2003, υπολαμβάνοντας λανθασμένα ότι η απόφαση 75/2002 του είχε εγκαίρως κοινοποιηθεί ενόσω ήταν αυτός διαχειριστής και ότι παρόλα αυτά δεν συμμορφώθηκε, έσφαλε στο σημείο αυτό (12/2005).

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΤΚΕΝ (SIS)

Δεκτή η αίτηση αλλοδαπής για διαγραφή της από το SIS και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, καθώς η αιτούσα κατείχε νόμιμα άδεια παραμονής (που της χορηγήθηκε βάσει του Ν. 2910/2001) και σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 9 του Ν. 2190/2001 «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιαδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο» (43/2005).

Δεκτή η αίτηση αλλοδαπής για διαγραφή της από το SIS και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, καθώς η αιτούσα κατείχε νόμιμα άδεια παραμονής (που της χορηγήθηκε βάσει του Ν. 2910/2001) και σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 9 του Ν. 2190/2001 «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της

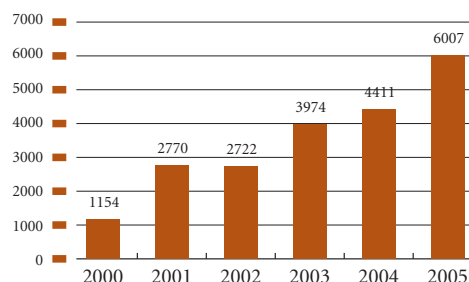
ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιαδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο» (46/2005).

Γ) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ακόλουθα διαγράμματα απεικονίζουν τις μεταβολές των επιμέρους κατηγοριών ερωτημάτων, αιτημάτων και προσφυγών σε απόλυτους αριθμούς και εκατοστιαία ποσοστά επί του συνόλου των υποθέσεων της Αρχής κάθε έτους.

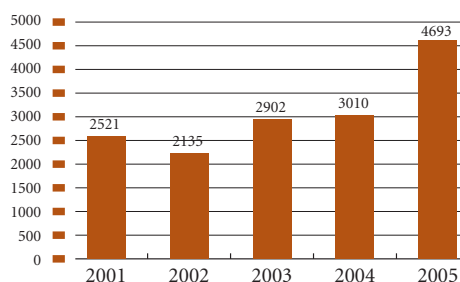
Εισερχόμενα έγγραφα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

Εξερχόμενα έγγραφα

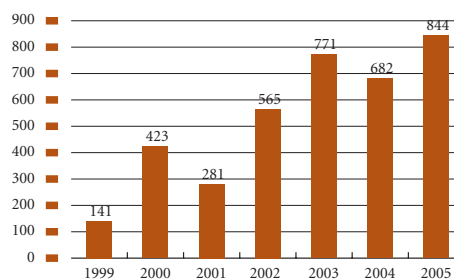
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

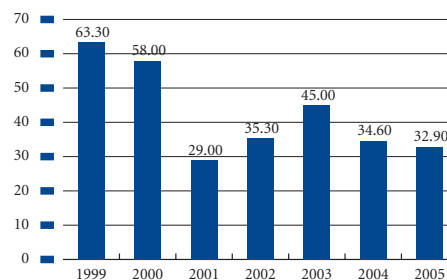
Ερωτήσεις-Αιτήματα

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	63,3	141
2000	58,0	423
2001	29,0	281
2002	35,3	565
2003	45,0	771
2004	34,6	682
2005	32,9	844

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

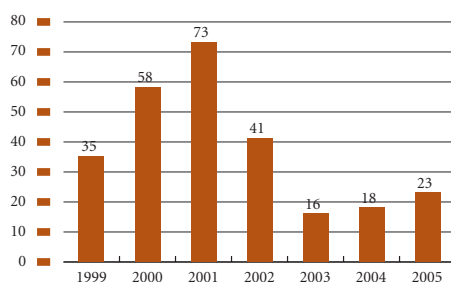
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

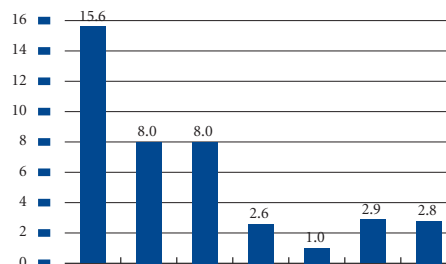
Προσφυγές κατά εταιρειών πιστοληπτικής ικανότητας

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	15,6	35
2000	8,0	58
2001	8,0	73
2002	2,6	41
2003	1,0	16
2004	2,9	18
2005	2,8	23

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ - ΤΕΙΡΕΣΙΑ

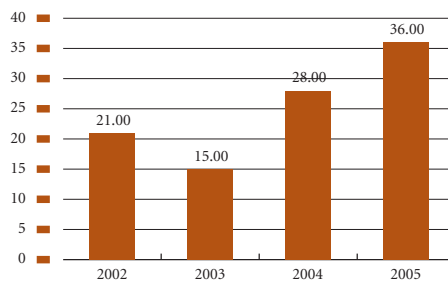
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ - ΤΕΙΡΕΣΙΑ

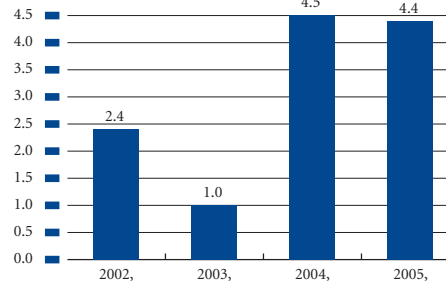
Προσφυγές κατά νοσοκομείων

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
2002	2,4	21
2003	1,0	15
2004	4,5	28
2005	4,4	36

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

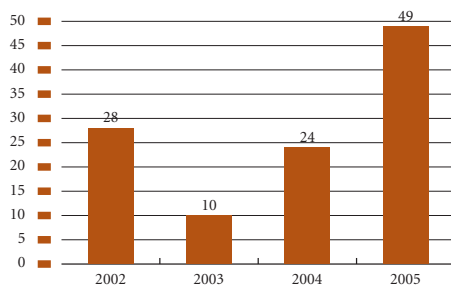
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

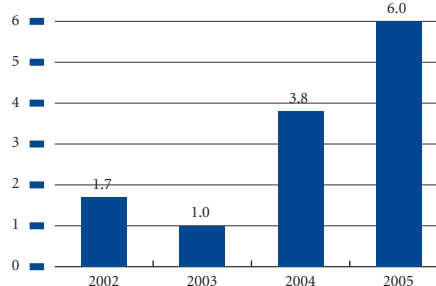
Προσφυγές για κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
2002	1,7	28
2003	1,0	10
2004	3,8	24
2005	6	49

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

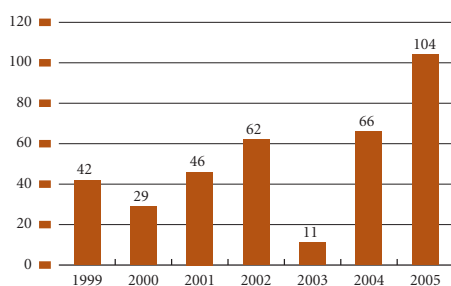
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

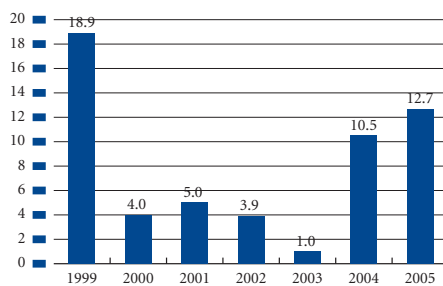
Προσφυγές κατά εταιρειών προώθησης προϊόντων

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	18,9	42
2000	4,0	29
2001	5,0	46
2002	3,9	62
2003	1,0	11
2004	10,5	66
2005	12,7	104

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

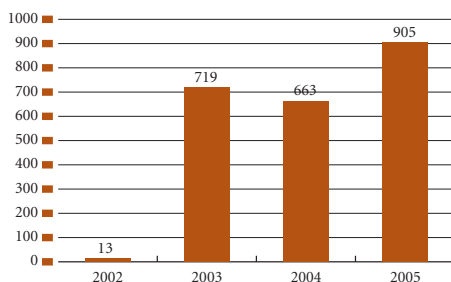
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

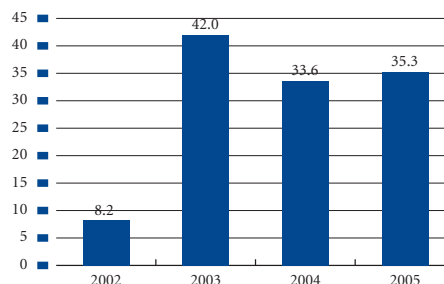
Ποσοτό αιτήσεων λίστας Άρθρου 13

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
2002	8,2	13
2003	42,0	719
2004	33,6	663
2005	35,3	905

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΛΙΣΤΑΣ ΑΡΘΡΟΥ 13

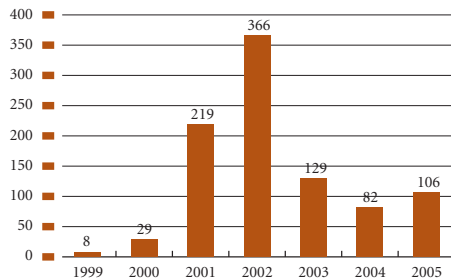
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΛΙΣΤΑΣ ΑΡΘΡΟΥ 13

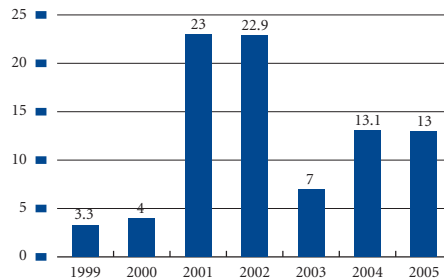
Προσφυγές για πρόσβαση/παραβίαση δεδομένων

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	3,3	8
2000	4,0	29
2001	23,0	219
2002	22,9	366
2003	7,0	129
2004	13,1	82
2005	13,0	106

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗ/ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

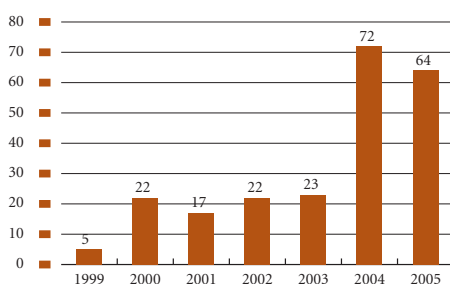
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗ/ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

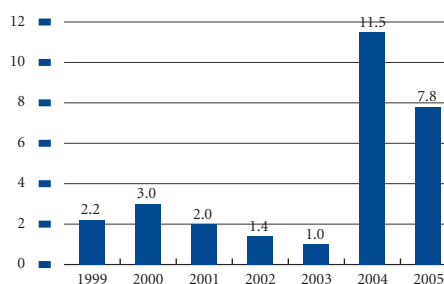
Προσφυγές κατά τραπεζών

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΛΗΘΟΣ
1999	2,2	5
2000	3,0	22
2001	2,0	17
2002	1,4	22
2003	1,0	23
2004	11,5	72
2005	7,8	64

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

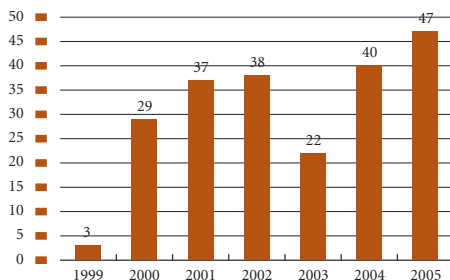
ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

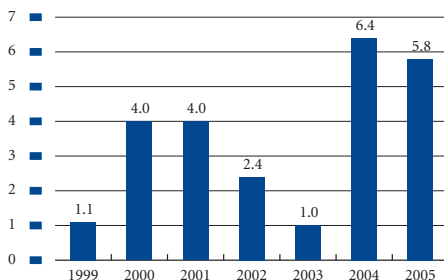
Προσφυγές κατά εταιρειών τηλεφωνίας

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
1999	1,1	3
2000	4,0	29
2001	4,0	37
2002	2,4	38
2003	1,0	22
2004	6,4	40
2005	5,8	47

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

Δ) Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

α) Εισαγωγικά στοιχεία

Με το Ν. 2514/97 κυρώθηκαν και ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη η Συμφωνία Σένγκεν και η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣ), με τις οποίες καταργούνται οι έλεγχοι και οι διατυπώσεις στα κοινά σύνορα μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών (εσωτερικά σύνορα) και δημιουργείται ένας ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος διακίνησης προσώπων και αγαθών.

Για την ασφάλεια του αποκαλούμενου «χώρου Σένγκεν» η Σύμβαση ρυθμίζει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου των κοινών εξωτερικών συνόρων. Προς υποστήριξη των διαδικασιών αυτών η Σύμβαση θεσμοθετεί το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), δηλαδή ένα κοινό σύστημα πληροφοριών, στο οποίο κάθε κράτος μέλος καταχωρίζει, μέσω του Εθνικού Τμήματος SIS, πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα (συνήθως διαβατήρια) και τραπεζογραμμάτια.

Ως εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών σε σχέση με τις πολλαπλές δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, η Σύμβαση, σε αντιστάθμισμα, αφενός μεν προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για τον τρόπο συλλογής, το είδος των δεδομένων και το χρόνο τήρησης των καταχωρίσεων, θεσμοθετώντας συγκεκριμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα των δεδομένων, αφετέρου δε θέτει ως προαπαιτούμενο της θέσης της σε ισχύ στα κράτη μέλη, τον ορισμό μιας ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου, αρμόδιας να διερευνά αν από την επεξεργασία και χρήση των δεδομένων προσβάλλονται τα δικαιώματα

των ενδιαφερομένων προσώπων (άρθρο 114 ΣΕΣ). Τις αρμοδιότητες αυτές έχει επωμισθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

β) Νομιμότητα και έλεγχος των καταχωρίσεων

Α. Για την επικοινωνία και το συντονισμό της λειτουργίας του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (N-SIS), λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος το Γραφείο SIRENE. Στην Ελλάδα το Γραφείο SIRENE λειτουργεί στο πλαίσιο της Διεύθυνσης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η επικοινωνία με τα αντίστοιχα Γραφεία SIRENE των λοιπών συμβαλλομένων κρατών και ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες, σύμφωνα με το άρθρο 94 ΣΕΣ, για την καταχώριση δεδομένων στο Σύστημα, καθώς και των υπηρεσιών που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα.

Οι δημόσιες αρχές που εξουσιοδοτούνται να τροφοδοτούν το Σύστημα είναι, ανάλογα με το είδος των καταχωρούμενων πληροφοριών, οι εξής:

- 1) Το Γραφείο SIRENE για τις καταχωρίσεις του άρθρου 95 ΣΕΣ (πρόσωπα που αναζητούνται με σκοπό τη σύλληψη)
- 2) Η Διεύθυνση Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96 (ανεπιθύμητοι αλλοδαποί). Η πρόσβαση στο Σύστημα γίνεται από τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της επικράτειας.
- 3) Η Διεύθυνση Κρατικής Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας επίσης για τις καταχωρίσεις του άρθρου 96 και
- 4) Η Διεύθυνση Δημόσιας Ασφαλείας της Ελληνικής Αστυνομίας για τις καταχωρίσεις των άρθρων 97-100 ΣΕΣ (πρόσωπα που έχουν εξαφανισθεί ή έχουν τεθεί υπό επιτήρηση, πρόσωπα που έχουν κλητευθεί να

εμφανισθούν στο Δικαστήριο ως κατηγορούμενοι ή μάρτυρες, πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό διακριτική παρακολούθηση και δεδομένα σχετικά με πράγματα που αναζητούνται, όπως κλαπέντα οχήματα, πυροβόλα όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια).

Οι δημόσιες αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα είναι:

- 1) Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
- 2) Το Υπουργείο Εξωτερικών, μέσω των Προξενείων, για τον έλεγχο των προσώπων που ζητούν βίζα
- 3) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχετικά με τις καταχωρίσεις του άρθρου 95
- 4) Το Υπουργείο Οικονομικών, μέσω των Τελωνείων, σχετικά με τα αναζητούμενα οχήματα και όπλα και
- 5) Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, μέσω του Λιμενικού Σώματος, για τον έλεγχο των λιμένων και των άλλων σημείων εισόδου στο χώρο Σένγκεν δια θαλάσσης.

Υπεύθυνη για το πληροφοριακό σύστημα, που υποστηρίζει την επικοινωνία των πιο πάνω υπηρεσιών καθώς και του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος με την Κεντρική Βάση του Συστήματος που εδρεύει στο Στρασβούργο και τα Εθνικά Τμήματα των λοιπών κρατών μελών, είναι η Διεύθυνση Πληροφορικής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η Αρχή ενημερώνεται κανονικά σχετικά με τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να έχουν πρόσβαση στο σύστημα. Μετά την εφαρμογή του αποκεντρωμένου συστήματος εισαγωγής δεδομένων από τις αστυνομικές διευθύνσεις όλης της επικράτειας, το Γραφείο SIRENE έχει επεκτείνει την ενημέρωση στο σύνολο των εξουσιοδοτημένων προσώπων σε όλη την επικράτεια.

Β. Οι καταχωρίσεις στο SIS υπόκεινται στους κανόνες της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν και ειδικότερα στη διάταξη του άρθρου 105, το οποίο εφαρμόζεται μέσω της αντί-

στοιχης διάταξης του εθνικού δικαίου (άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 2472/97), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 104 παρ. 1 και 2 ΣΕΣ, που ορίζει ότι σε κάθε καταχώριση εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο του καταχωρούντος συμβαλλόμενου μέρους.

Συγκεκριμένα, τα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο Εθνικό Τμήμα SIS (N-SIS) πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στο N-SIS πρέπει να ελέγχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου. Ο έλεγχος αυτός της νομιμότητας αφορά την ίδια τη συλλογή, καταχώριση και, εν γένει, επεξεργασία δεδομένων στην οποία προβαίνει ο εκτελών την επεξεργασία. Για να γίνεται νόμιμη καταχώριση αυτή πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της Συμβάσεως και ιδίως αυτές των άρθρων 94-101, αλλά προπάντων του άρθρου 4 του Ν. 2472/97. Αφορά δε το σύνολο των καταχωρίσεων και όχι μόνο αυτές του άρθρου 95. Σημειώνεται ότι η νομιμότητα πρέπει να ελέγχεται από το καταχωρούν μέλος σύμφωνα με το άρθρο 105 ΣΕΣ αλλά και σύμφωνα με το άρθρο 5 της Σύμβασης 108/28-1-1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τη Σύσταση R (87) 15 /17-9-1987 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση των προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα. Το νόμιμο της εγγραφής του περιεχομένου αυτής στο N-SIS θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη εγγραφή είναι ακριβής μεταφορά της εντολής και τα προσωπικά δεδομένα εγγράφονται νόμιμα στο SIS, σύμφωνα με τα άρθρα της Συνθήκης. Η βασική αρχή όμως του Ν. 2472/97, όπως αυτή εμφανίζεται στο άρθρο 4 παρ. 1, είναι δεσμευτική και για την περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας του N-SIS.

Ανεξάρτητα από τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που ασκεί η Αρχή, έχουν τοποθετηθεί με απόσπαση, βάσει του άρθρου 21 παρ. 4 του Ν. 2521/97, δύο δικαστικοί λειτουργοί (μία Εισαγγελέας Πρωτοδικών και μία Πρόεδρος Πρωτοδικών) στο Γραφείο SIRENE, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των καταχωρίσεων στο Εθνικό Τμήμα SIS. Η παρουσία των δικαστικών λειτουργών που σκοπό έχει την επικουρία και συμμετοχή στον έλεγχο της νομιμότητας κάθε καταχώρισης εκτιμάται ως θετική από την Αρχή, ο ρόλος τους όμως πρέπει να ενδυναμωθεί. Ενδεχομένως, η αύξηση του αριθμού των δικαστικών λειτουργών θα συνεισέφερε στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των ελέγχων.

Γ. Σε σχέση με τη λειτουργία του Γραφείου SIRENE και την αποτελεσματικότητα του Εθνικού Τμήματος του SIS έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες βελτίωσης της ασφάλειας του Συστήματος και της συνεργασίας με την Εποπτική Αρχή.

Προβλήματα παρατηρούνται ακόμη όσον αφορά τη λειτουργία του αρμόδιου γραφείου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών, ιδίως ως προς το χρόνο απαντήσεως στα έγγραφα της Αρχής σχετικά με το περιεχόμενο των ελεγχόμενων καταχωρίσεων καθώς και ως προς το χρόνο συμμόρφωσης με τις αποφάσεις της Αρχής περί διαγραφής καταχωρίσεων που κρίθηκαν παράνομες. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν τις καταχωρίσεις που γίνονται κατά το άρθρο 96 (ανεπιθύμητοι αλλοδαποί). Κατά την επίσκεψη στα γραφεία της Διεύθυνσης Αλλοδαπών διαπιστώθηκε ότι ούτε τα άτομα επαρκούν για τη διεκπεραίωση των σχετικών απαντήσεων ούτε οι συνθήκες εργασίας διευκολύνουν την αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας, γεγονός που έχει σοβαρές επιπτώσεις στην έγκαιρη ικανοποίηση των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων προσώπων.

Προβλήματα επίσης παρατηρούνται ως προς την πληρότητα των παρεχομένων πληροφοριών. Σε πολλές περιπτώσεις, οι πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή δεν είναι πλήρεις, υπό την έννοια ότι είτε δεν περιλαμβάνουν το σύνολο των αιτούμενων πληροφοριών είτε δεν περιέχουν επαρκή αιτιολόγηση των λόγων που οδήγησαν στην καταχώριση. Κρίνεται ότι στις σχετικές απαντήσεις θα έπρεπε να περιλαμβάνεται αναλυτική αναφορά στα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούν την καταχώριση και να επισυνάπτονται οι σχετικές διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις ή εισαγγελικές παραγγελίες ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος της νομιμότητας εκ μέρους της Αρχής.

Τέλος η Αρχή θεωρεί ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες επιδεικνύουν ιδιαίτερη αυστηρότητα όσον αφορά την καταχώριση αλλοδαπών πολιτών στο SIS. Κρίνεται ότι περιπτώσεις απόρριψης αίτησης ασύλου ή απλής παράνομης εισόδου στη χώρα, όταν δεν συνδέονται με εγκληματική συμπεριφορά, πρέπει να σταθμίζονται με διαφορετικό τρόπο από περιπτώσεις ύπαρξης καταδικαστικής απόφασης, εισαγγελικού εντάλματος ή γενικότερα εγκληματικής συμπεριφοράς. Η ευκολία με την οποία καταχωρίζονται περιπτώσεις της πρώτης κατηγορίας έχει συχνά σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση καταστάσεων ανισότητας και κοινωνικής αδικίας.

γ) Νομολογία

Α. Σε τρεις περιπτώσεις (43/2005, 65/2005, 79/2005) διατάχθηκε η διαγραφή από την Εθνική Βάση Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, γιατί πληρούντο οι προϋποθέσεις του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001, σύμφωνα με το οποίο «Η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο

ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο».

- Β. Σε τρεις περιπτώσεις (53/2005, 54/2005, 55/2005) διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), γιατί ανατράπηκε η δικαστική απόφαση βάσει της οποίας είχαν καταχωρισθεί.
- Γ. Σε μία περίπτωση κρίθηκε ότι η καταχώριση ήταν νόμιμη, αλλά κατά την πάροδο της προθεσμίας των τριών ετών που θέτει το άρθρο 112 § 1 της ΣΕΣ, η αναγκαιότητα διατήρησης της καταχώρισης θα πρέπει να επανεξετασθεί με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση.
- Δ. Σε δύο περιπτώσεις (77/2005, 78/2005) διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), γιατί είχε παρέλθει η προθεσμία των τριών ετών που θέτει το άρθρο 112 § 1 της ΣΕΣ, χωρίς να έχει επανεξετασθεί με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση η αναγκαιότητα διατήρησης της καταχώρισης.
- Ε. Σε μία περίπτωση (80/2005) διατάχθηκε η διαγραφή από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), γιατί βάσει απόφασης της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ ανεστάλη η ισχύς της διοικητικής πράξεως με την οποία ανεκλήθη η ελληνική ιθαγένεια του αιτούντος και συνεπώς ως Έλληνας πολίτης δεν μπορεί να είναι καταχωρισμένος στο SIS.

δ) Στατιστικά στοιχεία

Ο αριθμός των προσώπων που προσφεύγουν στην Αρχή για ενημέρωση ή διαγραφή τους από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν παρουσίαζε αυξη-

τική τάση μέχρι το έτος 2002, οπότε, σύμφωνα με το με αρ. 245/2003 έγγραφο της Αρχής, τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης έπρεπε να ασκούνται ενώπιον του υπεύθυνου επεξεργασίας, δηλαδή του Γραφείου SIRENE του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και μόνο σε περίπτωση μη ικανοποίησής τους το υποκείμενο των δεδομένων μπορούσε να προσφύγει στην Αρχή.

Έτσι, μέχρι το τέλος του 1999, η Αρχή είχε δεχτεί συνολικά 309 αιτήσεις για το ζήτημα αυτό. Το έτος 2000 υποβλήθηκαν στην Αρχή 128 νέες αιτήσεις, το έτος 2001 υποβλήθηκαν 271 αιτήσεις, ενώ το έτος 2002 ο αριθμός των αιτήσεων έφθασε τις 293. Το έτος 2003, οπότε και άρχισε να εφαρμόζεται η νέα διαδικασία, ο αριθμός των αιτήσεων μειώθηκε στις 20. Το έτος 2004 υποβλήθηκαν στην Αρχή 33 αιτήσεις. Το έτος 2005 υποβλήθηκαν στην Αρχή 62 αιτήσεις.

Ανάλυση των αιτήσεων του έτους 2005 δείχνει ότι προέρχονται από πολίτες 12 διαφορετικών χωρών. Στην πλειοψηφία τους οι προσφεύγοντες είναι υπήκοοι Ρωσίας (24 αιτήσεις ή ποσοστό 38,71% έναντι 12% το 2004), Αλβανίας (17 αιτήσεις ή ποσοστό 27,42% έναντι 40 % το 2004), Βουλγαρίας και Ρουμανίας (από 5 αιτήσεις ή ποσοστό 8,07% και 8,07% έναντι 9% και 15% αντίστοιχα το 2004) και ακολουθούν οι υπήκοοι Ουκρανίας (4 αιτήσεις ή ποσοστό 6,46%) ενώ υπήρξε από μία αίτηση (ποσοστό 1,61%) από υπηκόους Σλοβενίας, Αιγύπτου, Ιορδανίας, Μολδαβίας, Μπαγκλαντές, Πακιστάν και Γεωργίας.

Από τις 62 αυτές αιτήσεις εντός του 2005 διεκπεραιώθηκαν οι 28 (ποσοστό 45%). Από αυτές, οι 5 (24%) διαγράφηκαν με απόφαση της Αρχής, σε 9 περιπτώσεις (42%) το ΥΔΤ προέβη στη διαγραφή ύστερα από σχετική επιστολή της Αρχής, ενώ 2 περιπτώσεις (10%) διαγράφηκαν λόγω λήξης του μέτρου, 3 περιπτώσεις αναβλήθηκαν μέχρι να προσκομιστούν νέα στοι-

χεία (14%), 2 απορρίφθηκαν (10%) και σε 7 περιπτώσεις οι αιτούντες ενημερώθηκαν σχετικά με την καταχώρηση που τους αφορούσε.

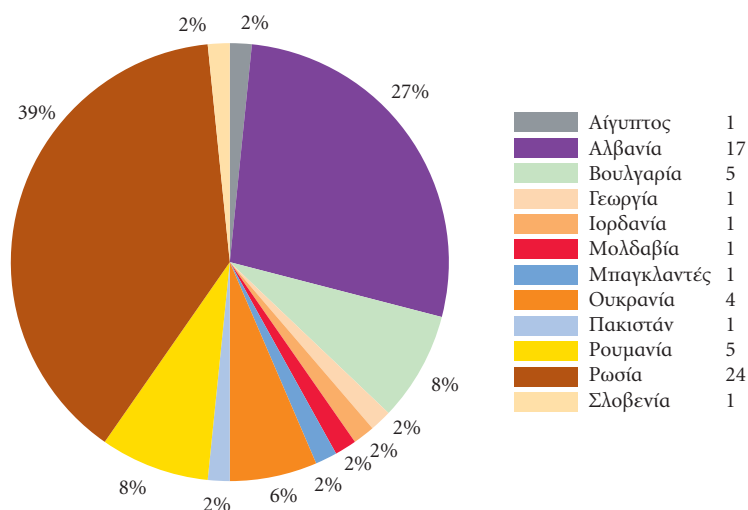
Όσον αφορά τη χώρα προέλευσης της καταχώρισης, σχεδόν η πλειονότητα των αιτήσεων αφορούσαν καταχωρίσεις που έχουν γίνει από την Ελλάδα

(91%), ενώ 3 καταχωρίσεις είχαν γίνει από την Ιταλία (5%), 1 από τη Γερμανία (2%) και 1 από την Ολλανδία (2%).

Στη συνέχεια, στον πίνακα και τα διαγράμματα παρατίθενται αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις προσφυγές και την έκβαση αυτών.

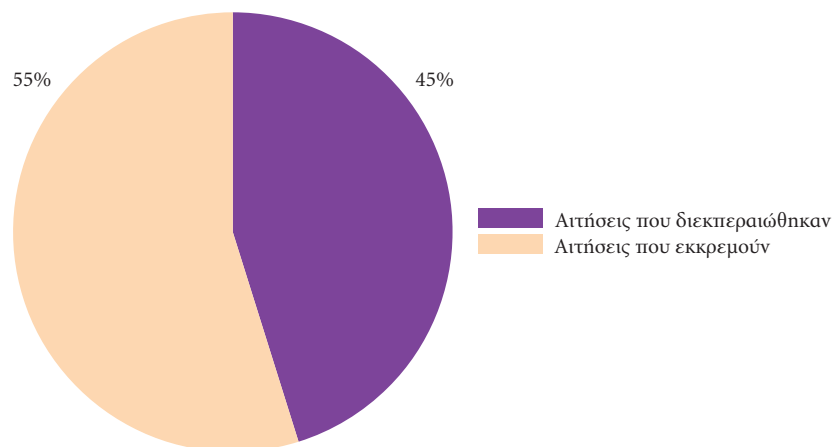
Κωδικός Χώρας	Χώρα Προέλευσης	Αιτήσεις SIRENE	% επί συνόλου
A006	Αίγυπτος	1	1,61%
A010	Αλβανία	17	27,42%
A024	Βουλγαρία	5	8,07%
A026	Γεωργία	1	1,61%
A049	Ιορδανία	1	1,61%
A099	Μολδαβία	1	1,61%
A101	Μπαγκλαντές	1	1,61%
A129	Ουκρανία	4	6,46%
A131	Πακιστάν	1	1,61%
A141	Ρουμανία	5	8,07%
A142	Ρωσία	24	38,71%
A151	Σλοβενία	1	1,61%
Σύνολα:	12	62	100,00%

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Κατατεθείσες Αιτήσεις SIRENE	62
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	28
Αιτήσεις που εκκρεμούν	34

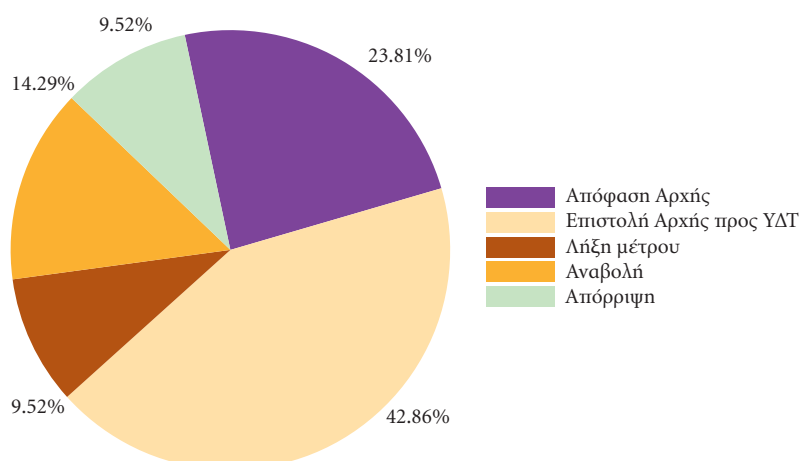
**ΑΙΤΗΣΕΙΣ SIRENE ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2005**

Αιτίες Διαγραφής από το Σύστημα Σένγκεν

Απόφαση Αρχής	5
Επιστολή Αρχής προς ΥΔΤ	9
Λήξη μέτρου	2
Αναβολή	3
Απόρριψη	2

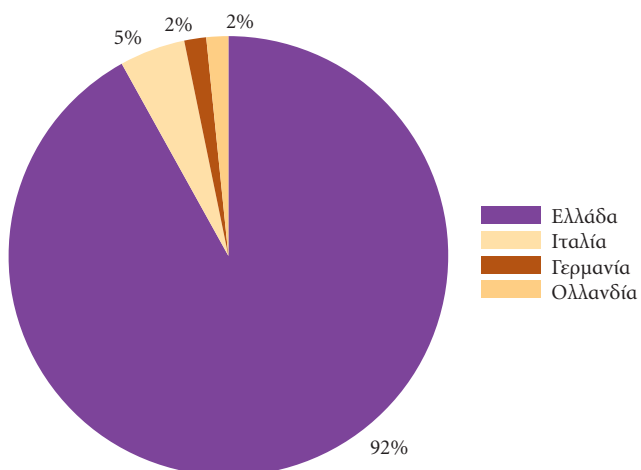
ΑΙΤΙΕΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕΝΓΚΕΝ

Χώρα Προέλευσης Καταχώρισης

Ελλάδα	57
Ιταλία	3
Γερμανία	1
Ολλανδία	1

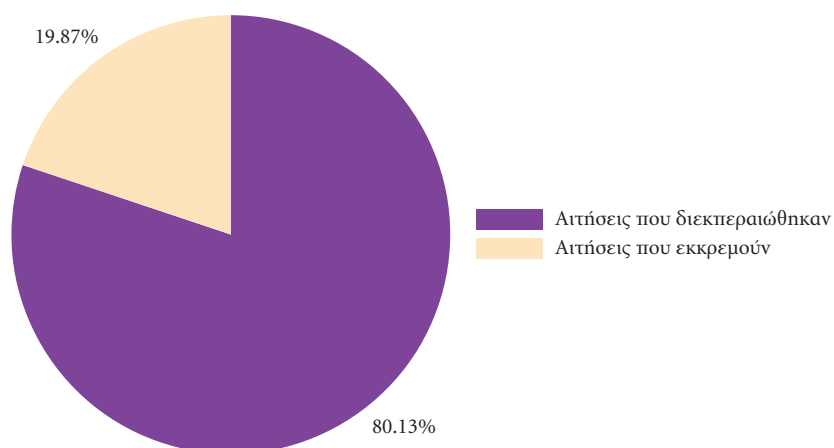
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ SIRENE ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

Κατατεθείσες Αιτήσεις Sirene	1062
Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν	851
Αιτήσεις που εκκρεμούν	211

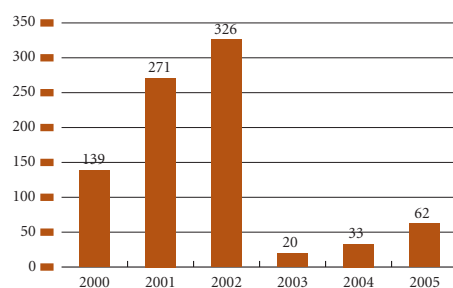
ΑΙΤΗΣΕΙΣ SIRENE ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ

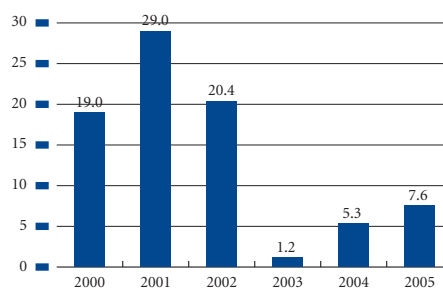
Προσφυγές Σένγκεν

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΛΗΘΟΣ
2000	19,0	139
2001	29,0	271
2002	20,4	326
2003	1,2	20
2004	5,3	33
2005	7,6	62

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ

Γ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

Στην ενότητα αυτή αναλύονται ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα που απασχόλησαν την Αρχή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και αφορούν την «λευκή λίστα» που τηρεί ο ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, την παράταση της λειτουργίας του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων σε τηλεοπτικές εκπομπές, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης, τα γενετικά δεδομένα, τις βιομετρικές τεχνολογίες και την προστασία της ιδιωτικότητας, τη δημόσια ασφάλεια και προστασία των προσωπικών δεδομένων και την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (spam).

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ - ΛΕΥΚΗ ΛΙΣΤΑ

Η Αρχή ασχολήθηκε με το θέμα των στοιχείων που εμφανίζονται στο αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς (“λευκή λίστα”) που τηρεί η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ όταν το υποκείμενο ανακαλεί τη συγκατάθεσή του. Το αρχείο αυτό παρέχει πληροφορίες στους αποδέκτες για τη δανειοληπτική κατάσταση του υποψήφιου δανειολήπτη, καθώς και τη συχνότητα αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεών του, ώστε να εκτιμηθεί η αξιοπιστία του σε μελλοντικά δάνεια που τυχόν θα θελήσει να λάβει με σκοπό τη μείωση των επισφαλειών των τραπεζών και της υπερχρέωσης των πολιτών. Είναι προφανές ότι η απάλειψη της ένδειξης της ανάκλησης δεν εξυπηρετεί τον ανωτέρω σκοπό, αφού ο ανακαλών εξομοιώνεται με αυτόν που ουδέποτε έλαβε δάνειο ή έδωσε συγκατάθεση για την επεξεργασία των στοιχείων του. Είναι δε αξιοπρόσεκτο το γεγονός της θεαματικής αύξησης των ανακλήσεων και των

ακολουθούμενων αιτήσεων για χορήγηση νέων δανείων από τα ίδια πρόσωπα μετά την απόφαση 66/2004, γεγονός που δημιούργησε πρόβλημα στις τράπεζες για την εκτίμηση της αξιοπιστίας των υποψήφιων δανειοληπτών. Στην υπ’ αριθμ. 68/2005 Απόφασή της, η Αρχή εμμένει στην αρχικά διατυπωθείσα κρίση της στην ανωτέρω 66/2004 Απόφαση ότι η ανάκληση πρέπει να οδηγεί σε πλήρη διαγραφή των στοιχείων που εμφανίζονταν μέχρι τη στιγμή της ανάκλησης. Ωστόσο, διαπιστώνει ότι το γεγονός της ανάκλησης, δηλαδή το γεγονός ότι το υποκείμενο ανακάλεσε, είναι μια νέα νομική κατάσταση που πρέπει να καταγράφεται, γιατί διαφορετικά πλήττεται η ακρίβεια του αρχείου. Αναγνωρίζοντας ότι η διατήρηση της ένδειξης της ανάκλησης έχει δυσμενείς επιπτώσεις εις βάρος του υποκειμένου, η Αρχή αποφάσισε να μην μεταδίδεται το στοιχείο αυτό από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε προς τους αποδέκτες της, και να τηρείται μόνο στο αρχείο μη μεταδιδόμενων πληροφοριών της εταιρίας για χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών, μετά την πάροδο του οποίου θα διαγράφεται. Αν στο διάστημα αυτό ο υποψήφιος δανειολήπτης επιδιώξει νέα δανειακή σύμβαση, το στοιχείο της ανάκλησης θα εμφανίζεται και θα αξιολογείται από τη δανειστρία τράπεζα, εφόσον ο δανειολήπτης, αφού ενημερωθεί, δώσει τη συγκατάθεσή του για την εν λόγω επεξεργασία.

ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α. Η διοργάνωση και η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων είχε ως συνέπεια τη θέση σε εφαρμογή εκ μέρους της Πολιτείας οργανωμένου σχεδίου ασφαλείας, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλάμβανε τη λήψη μέτρων που είχαν άμεση επίπτωση στα προσωπικά δεδομένα των πολιτών.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων παρακολούθησε εξ αρχής το ζήτημα και είχε την ευκαιρία να παρέμβει σε

πολλές περιπτώσεις προς όφελος των πολιτών. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά τη δημιουργία του αρχείου διαπιστεύσεων της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ολυμπιακών Αγώνων (ΔΑΟΑ), τη θέση σε λειτουργία ενός αεροπλοίου και δύο ελικοπτέρων εφοδιασμένων με κύκλωμα τηλεόρασης, την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στις ολυμπιακές εγκαταστάσεις και την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής.

Σε σχέση με το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής, η Διεύθυνση Ασφάλειας Ολυμπιακών Αγώνων προέβη σε γνωστοποίηση της εγκατάστασης του σχετικού συστήματος, όπως είχε υποχρέωση βάσει του άρθρου 6 του Ν. 2472/97. Στην αρχική αυτή γνωστοποίηση η ΔΑΟΑ επικαλέσθηκε ως σκοπό επεξεργασίας, εκτός από τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, την «άμεση επέμβαση της δημόσιας εξουσίας σε περιπτώσεις προσβολής προσώπων και αγαθών από έκνομες ενέργειες», τονίζοντας την αναγκαιότητα λήψης ειδικών μέτρων ενόψει της τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Η γνωστοποίηση αφορούσε 293 κάμερες εγκατεστημένες σε όλο το οδικό δίκτυο του Νομού Αττικής.

Η Αρχή με την Απόφαση 28/2004 ανέγαγε την κρίση της στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Αναφέρθηκε ρητά στο άρθρο 1 της Οδηγίας 1122/2000 για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, όπου ορίζεται ότι «η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που λειτουργεί μονίμως, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα δεν επιτρέπεται διότι προσβάλλει την προσωπικότητα και την ιδιωτική ζωή του ατόμου». Περαιτέρω όμως δέχτηκε ότι η ασφαλή τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων δικαιολογεί τη λήψη ειδικών μέτρων υπό αυστηρές όμως προϋποθέσεις. Αναφέρει χαρακτηριστικά:

«Δεδομένης της ανάγκης για ασφαλή και επιτυχή τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων καθώς και του μεγάλου αριθμού επισκεπτών, η εξυπηρέτηση των αναγκών της κυκλοφορίας καθώς και η εξασφάλιση της προστασίας των προσώπων κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων 2004 αποτελούν προτεραιότητα. Επομένως εκτιμάται ότι τα ανωτέρω κριτήρια νομιμότητας [αναλογικότητα - αναγκαιότητα] ικανοποιούνται για το χρονικό διάστημα το οποίο προσδιορίζεται ως η Επιχειρησιακή Φάση των Ολυμπιακών Αγώνων (...). Οι προϋποθέσεις που έθεσε η Αρχή για τη νόμιμη λειτουργία του συστήματος είναι:

- Να μην γίνεται λήψη και καταγραφή εικόνων της εισόδου ή του εσωτερικού κατοικιών.
- Να μην είναι δυνατή η λήψη και ακρόαση συνομιλιών περιοίκων και περαστικών.
- Να ενημερώνεται το άτομο που εισέρχεται στην εμβέλεια της κάμερας με επαρκή αριθμό ευδιάκριτων πινακίδων σε εμφανή σημεία ότι εισέρχεται σε χώρο που βιντεοσκοπείται και για το σκοπό της βιντεοσκόπησης.
- Να τηρούνται απαρεγκλίτως τα τεχνικά μέτρα ασφαλείας του συστήματος.

Τα δεδομένα να τηρούνται μόνο για 7 ημέρες.

Τέλος, ως χρονική περίοδος νόμιμης λειτουργίας του συστήματος οριζόταν το διάστημα από 1-7-2004 ως 4-10-2004, δηλαδή μέχρι το πέρας και των Παραολυμπιακών Αγώνων.

Β. Την 4-10-2004, ημερομηνία λήξης της νόμιμης λειτουργίας του συστήματος, η ΔΑΟΑ υπέβαλε αίτηση συνέχισης λειτουργίας του, δηλώνοντας ως σκοπό επεξεργασίας αποκλειστικά και μόνο τη διαχείριση της κυκλοφορίας, χωρίς αναφορά σε θέματα ασφαλείας. Η Αρχή εξέδωσε την Απόφαση αρ. 63/2004, με την οποία επέτρεψε την

παράταση λειτουργίας του συστήματος μέχρι την 18-5-2005, μόνο για το σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας και υπό αυστηρές προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και η αφαίρεση συγκεκριμένων μηχανών λήψεως οι οποίες, κατά το σκεπτικό της Απόφασης της Αρχής, ήταν τοποθετημένες σε σημεία που δεν δικαιολογείτο να επιτηρούνται για το σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας, αφού επρόκειτο για δρόμους περιορισμένης κυκλοφορίας, πάρκα, πλατείες, πεζοδρόμους κλπ.

Καταρχήν κάνει ρητή αναφορά στη σχετική γνωμοδότηση αρ. 4/2004 της Ομάδας του Άρθρου 29, σύμφωνα με την οποία «η υπερβολική εξάπλωση των συστημάτων εικονοληψίας σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους δεν πρέπει να οδηγεί σε αδικαιολόγητους περιορισμούς των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των πολιτών. Σε αντίθετη περίπτωση, οι πολίτες ενδέχεται να υποβάλλονται σε δυσανάλογες σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό διαδικασίες συλλογής δεδομένων που θα τους καθιστούν μαζικά αναγνωρίσιμους σε διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους» και τονίζει ότι «η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας μας φέρνει ενώπιον καταστάσεων που ενδέχεται να συνιστούν ιδιαίτερα σοβαρά προσβολή της προσωπικότητας και να συρρικνώνουν αδικαιολόγητα τα δικαιώματα των πολιτών. Υπάρχουν, λόγου χάριν, τεχνικά συστήματα που έχουν τη δυνατότητα να συνδυάζουν την καταγραφή εικόνων με τη μελέτη και προβλεψιμότητα της ανθρώπινης συμπεριφοράς, με τρόπο ώστε να μεταβαίνουμε από τη γνωστή μορφή 'στατικής' επιτήρησης σε μορφές 'δυναμικής-προληπτικής' επιτήρησης». Επίσης, δηλώνει ότι νομική βάση για την εξέταση του ζητήματος αποτελούν μεταξύ άλλων:

- το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής,

- η Σύμβαση 108/1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων,
- τα άρθρα 7 (προστασία ιδιωτικής ζωής) και 8 (προστασία προσωπικών δεδομένων) του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
- τα άρθρα 9 και 9Α του Συντάγματος. Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή αποφαιίνεται ότι «ο σκοπός για τον οποίο ζητείται η άδεια λειτουργίας του συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο του Νομού Αττικής, δηλαδή η διαχείριση της κυκλοφορίας των οχημάτων, είναι νόμιμος μόνον υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα διασφαλίζεται ότι το σύστημα δεν χρησιμοποιείται για άλλο σκοπό και δεν γίνεται χρήση από υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας άλλες από αυτές που έχουν επιφορτισθεί νομίμως με τη διαχείριση της κυκλοφορίας των οχημάτων», και θέτει αυστηρές προϋποθέσεις για μια προσωρινή λειτουργία του συστήματος (διάρκειας 6 μηνών).

Η σημαντικότερη προϋπόθεση αφορά την αφαίρεση συγκεκριμένων καμερών (32 αναφέρονται ρητά στο κείμενο της Απόφασης) που βρίσκονταν εγκατεστημένες σε σημεία όπου δεν δικαιολογείτο ο σκοπός για τον οποίο δηλώθηκε ότι θα χρησιμοποιούνται (όπως πεζοδρόμοι, μικρές διασταυρώσεις γύρω από ΑΕΙ, γνωστές και μη εξαιρετέες πλατείες κλπ.).

Οι λοιπές προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- Το σύστημα να χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της διαχείρισης της κυκλοφορίας των οχημάτων. Απαγορεύεται η χρήση του συστήματος και η αξιοποίηση των δεδομένων που συλλαμβάνονται μέσω του συστήματος και καταγράφονται σε αυτό, για οποιονδήποτε άλλο λόγο, συμπεριλαμβανομένης της διαπί-

- στώσης παραβατικών πράξεων, άλλων από αυτές που σχετίζονται με την διαχείριση της κυκλοφορίας.
- Απαγορεύεται η λήψη και η καταγραφή εικόνων της εισόδου ή του εσωτερικού των κατοικιών.
 - Απαγορεύεται η λήψη και η καταγραφή ήχου και πρέπει να απομακρυνθούν τα αντίστοιχα μικρόφωνα.
 - Απαγορεύεται η λειτουργία των καμερών όταν έχει διακοπεί η κυκλοφορία των οχημάτων, π.χ. κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων, διαδηλώσεων, κ.λ.π.
 - Το σύστημα να παρακολουθείται μόνον από το ΘΕΠΕΚ της Διεύθυνσης Τροχαίας και να μην έχει πρόσβαση σε αυτό οποιαδήποτε άλλη Υπηρεσία εκτός της Διεύθυνσης Τροχαίας.
 - Απαγορεύεται η διαβίβαση δεδομένων σε τρίτους.
 - Τα δεδομένα να διαγράφονται μετά από επτά ημέρες.
 - Να ενημερώνεται το άτομο που εισέρχεται στην εμβέλεια της κάμερας με επαρκή αριθμό ευδιάκριτων πινακίδων σε εμφανή σημεία ότι εισέρχεται σε χώρο που βιντεοσκοπείται και για το σκοπό της βιντεοσκόπησης.

Γ. Στη συνέχεια, μετά την πάροδο και της πιο πάνω περιόδου το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης απύθυνε στην Αρχή το με αρ. πρωτ. ΑΠ 62/24-5-2005 έγγραφό του με το οποίο ζητούσε εκ νέου παράταση του χρόνου της λειτουργίας του συστήματος με διεύρυνση όμως των σκοπών επεξεργασίας. Συγκεκριμένα, ως πρωτογενής σκοπός επεξεργασίας δηλώθηκε η διαχείριση της κυκλοφορίας και ως δευτερογενής σκοπός η προστασία προσώπων και αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονταν:

- α) η ειδική πρόληψη και εξιχνίαση σοβαρών αξιόποινων πράξεων, με αναφορά στη δυνατότητα χρήσης του συστήματος κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων ή συναθροίσεων,

- β) η διαχείριση σοβαρών περιστατικών ασφάλειας και κρίσεων,
 γ) η προστασία επισήμων προσώπων κατά τις μετακινήσεις τους,
 δ) η προστασία ευπαθών στόχων (δημοσίων κτιρίων, πρεσβειών κλπ.),
 ε) ο συντονισμός και έλεγχος του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και
 στ) η καταγραφή και διαβίβαση στις αρμόδιες αστυνομικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές δεδομένων σε περίπτωση θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων και τροχαίων ατυχημάτων με εγκατάλειψη, καθώς και σε περίπτωση σοβαρών εγκληματικών αξιόποινων πράξεων.

Επίσης, το ΥΔΤ ζητούσε διεύρυνση του αριθμού των χρηστών του συστήματος, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα (α) απευθείας λήψης και επεξεργασίας της εικόνας εκτός του ΘΕΠΕΚ και από τα Κέντρα Επιχειρήσεων της ΓΑΔΑ και της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Επισήμων/Υπηρεσίας Προστασίας Επισήμων, του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και (β) παράλληλης διασύνδεσης του συστήματος με τα Κέντρα Επιχειρήσεων του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, χωρίς δυνατότητα χειρισμού των μηχανημάτων λήψης από τα τελευταία αυτά κέντρα.

Ακόμη, ζητήθηκε η δυνατότητα προσωρινής άρσης της απαγόρευσης που αφορά την αλλαγή της οπτικής γωνίας λήψης και την απόκρυψη εικόνας της εισόδου ή του εσωτερικού κατοικιών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και κατόπιν ειδικής αδείας της Αρχής.

Η Αρχή με την Απόφαση 58/2005 εξέτασε καταρχήν το αίτημα παρατάσεως της νόμιμης λειτουργίας του συστήματος για το σκοπό της ρύθμισης της κυκλοφορίας, το οποίο έκανε δεκτό μέχρι 24-5-2006 υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις της Απόφασης 63/2004.

Ως προς το δευτερογενές όμως αίτημα της επεκτάσεως του σκοπού της επε-

ξεργασίας για την προστασία προσώπων και αγαθών, που συνδέεται με την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, η Αρχή εξέτασε αν οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του συστήματος στα θεμελιώδη δικαιώματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής είναι ή όχι αναγκαίες για την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος των πολιτών στην ασφάλεια, κατά πόσο δηλαδή ικανοποιείται η αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

Για τη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης σε δημόσιους χώρους σε σχέση με την πρόληψη ή την καταστολή πράξεων που βλάπτουν τη δημόσια ασφάλεια, η Αρχή έλαβε, μεταξύ άλλων, υπόψη της ειδική επιστημονική μελέτη που εκπονήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου (Home Office) [Home Office Research study 292, Martin Gill, Angela Spriggs, Assessing the impact of CCTV, Φεβρουάριος 2005], τα αποτελέσματα της οποίας ήταν ιδιαίτερος αποθαρρυντικά για την αποτελεσματικότητα των κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης σε σχέση με την ασφάλεια των πολιτών. Όπως αναφέρεται στην Απόφαση, «η μελέτη έδειξε ότι στις περισσότερες περιοχές όπου υπήρχε εγκατεστημένο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης, η εγκληματικότητα δεν μειώθηκε και ότι, όπου μειώθηκε, αυτό δεν είναι βέβαιο ότι οφειλόταν στην παρουσία καμερών. Η μελέτη έδειξε επίσης ότι οι κάτοικοι των περιοχών αυτών θεωρούσαν ότι η παρουσία των καμερών δεν τους έκανε να νιώθουν ασφαλέστεροι. Σύμφωνα με τα πορίσματα της μελέτης, η τοποθέτηση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης είναι αποτελεσματική σε σχέση με τη μείωση της εγκληματικότητας και την προστασία αγαθών σε μικρής κλίμακας φυλασσόμενους χώρους, όπως χώρους στάθμευσης, αποθήκες εμπορευμάτων κλπ. Αλλά

δεν υπάρχουν ενδείξεις που να καταδεικνύουν ότι είναι αποτελεσματική σε μεγάλης κλίμακας χώρους, όπως είναι οι δημόσιοι χώροι».

Στην Απόφαση γίνεται επίσης αναφορά στη νομολογία και ιδίως στην Απόφαση 2765/2005 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πατρών η οποία έκρινε ότι «η λειτουργία των καμερών προσβάλλει παράνομα το δικαίωμα της προσωπικότητας (...) των πολιτών, διότι τους θέτει υπό έλεγχο και αδικαιολόγητο περιορισμό της ελευθερίας τους, ως εκδήλωση της προσωπικότητάς τους και τους παρεμποδίζει στην ελεύθερη ανάπτυξη της κοινωνικής και πολιτικής δραστηριότητάς τους. Η αίσθηση του πολίτη ότι είναι πολύ πιθανό να βρίσκεται υπό παρακολούθηση σίγουρα επηρεάζει τη συμπεριφορά του κατά τρόπο αντιτιθέμενο σε βασικές αξιολογήσεις μίας δημοκρατικής εννόμου τάξεως. Επομένως, η λειτουργία των επίμαχων καμερών συνιστά ανεπίτρεπτη προσβολή των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου (άρθρο 5 § 1 Σ), της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 9 Σ) και της προστασίας του ατόμου από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση των προσωπικών του δεδομένων (άρθρο 9Α Σ)».

Ενόψει των παραπάνω αλλά και της διαπιστώσεως μη υπάρξεως ειδικής, συγκεκριμένης και σημαντικής απειλής για τη δημόσια ασφάλεια και την έννομη τάξη, η Αρχή απέρριψε το δευτερογενές αίτημα της διεύρυνσης του σκοπού επεξεργασίας.

Δ. Το Υπουργείο προσέβαλε την Απόφαση στο Συμβούλιο της Επικρατείας, καταθέτοντας αίτηση για την ακύρωσή της αλλά και σχετική αίτηση αναστολής της εφαρμογής της, προβάλλοντας ως κύριο επιχειρήμα ότι η αφαίρεση των καμερών που διατάσσεται με την Απόφαση επιφέρει ανεπανόρθωτη οικονομική βλάβη στο Ελληνικό Δημόσιο, καθ' όσον το σύστημα C4I δεν έχει ακόμη παραληφθεί από το

Δημόσιο και συνεπώς η κυρία του συστήματος ανάδοχος εταιρεία SAIC ενδέχεται να προβάλει αξιώσεις αποζημιώσεως, εφόσον επικαλεσθεί ζημιές από την αφαίρεση. Αίτηση ακυρώσεως της Απόφασης έχει επίσης καταθέσει και η οργάνωση «Δημοκρατική Συσπείρωση για τις Λαϊκές Ελευθερίες & την Αλληλεγγύη», η οποία ζητεί να μην εφαρμοστεί η Απόφαση ούτε ως προς τη χρήση του συστήματος με σκοπό τη ρύθμιση της κυκλοφορίας. Τόσο οι αιτήσεις ακυρώσεως όσο και η αίτηση αναστολής εκκρεμούν.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η Αρχή το έτος 2005 επιλήφθηκε αυτεπαγγέλτως σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων σε σειρά τηλεοπτικών εκπομπών και εξέδωσε τις Αποφάσεις 24, 25/2005. Επίσης, η Αρχή εξέτασε προσφυγές για παράνομη τηλεοπτική χρήση προσωπικών δεδομένων και εξέδωσε τις Αποφάσεις 26, 70 και 73/2005. Αξίζει να επισημανθούν οι σκέψεις της Αρχής που οδήγησαν στις παραπάνω Αποφάσεις:

Συντρέχουσα αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και του Εθνικού Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου σε σχέση με τις τηλεοπτικές εκπομπές:

Από την αντιπαραβολή των διατάξεων των άρθρων 9Α και 15 παρ. 2 του Σ., προκύπτει ότι η Αρχή εξακολουθεί και μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 να είναι αποκλειστικά αρμόδια για να ασκεί, αφενός, σύμφωνα με τη γενικού χαρακτήρα διάταξη του άρθρου 15 § 1 του Ν. 2472/1997 ευρεία εποπτεία στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και αφετέρου -μεταξύ των άλλων- τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τα άρθρα 19, 21 και 22 του προπαρατεθέντος νόμου. Και τούτο, γιατί σκοπός του Ν. 2472/1997 είναι να αποτρέψει την παράνομη επεξεργασία δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα και όχι να ορίσει κανόνες λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, όπως συμβαίνει με τους νόμους που ρυθμίζουν τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, δημόσια ή ιδιωτικά. Το ΕΣΡ δεν έχει αρμοδιότητα να αποφανθεί για τη νόμιμη ή όχι ύπαρξη αρχείου ευαίσθητων δεδομένων, ενώ και οι κυρώσεις που επιβάλλονται στις δύο περιπτώσεις δεν συμπίπτουν ως προς το σκοπό τους. Σύμφωνα είναι και η νομολογία του ΣτΕ ότι με την επιβολή δύο διοικητικών κυρώσεων προστίμου από δύο ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, ήτοι την Αρχή και το ΕΣΡ, δεν παραβιάζεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου non bis in idem, διότι οι δύο εν λόγω κυρώσεις δεν επιβάλλονται για την αυτή αιτία, αδιαφόρως του αν για την επιβολή τους λαμβάνονται υπόψη πραγματικά περιστατικά που είναι τα ίδια και στις δύο περιπτώσεις. Πρόκειται δηλαδή για δύο ανεξάρτητα νομοθετήματα, τα οποία συνισχύουν, αποσκοπούν δε στον κολασμό διαφορετικού τύπου παραπτώματων και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, συνισχύουν μεν οι κυρώσεις περί χρηματικών προστίμων που προβλέπουν ο Ν. 2472/1997 και ο Ν. 2328/1995, το συνολικό όμως ποσό προστίμου στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στην βαρύτερη από τις συρρέουσες κυρώσεις (πρόστιμο ύψους 500.000.000 δραχμών, άρθρο 4 § 1 ββ' Ν. 2328/1995).

Η κοινοτική Οδηγία 95/46/ΕΚ και ο Ν. 2472/97 σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικό σκοπό:

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελευθερία έκφρασης. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο

πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία έκφρασης.» Η Οδηγία αναφέρεται ρητά στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (βλ. σκέψη 37 του προοιμίου της), το οποίο σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ κατοχυρώνει την ελευθερία της δημοσιογραφικής πληροφόρησης, προκειμένου τα μέσα ενημέρωσης να επιτελέσουν το «θεσμικό» τους ρόλο σε μια δημοκρατική κοινωνία, έτσι ώστε να συνυπάρχουν, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, τα δικαιώματα, από τη μια, της ιδιωτικής ζωής και της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και από την άλλη, της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης, δικαιώματα που προστατεύονται εξίσου και από το Σύνταγμα (βλ. διατάξεις των άρθρων 2, 5, 5Α, 9, 9Α, 14, 15, 19).

Το Σύνταγμα και ο Ν. 2472/97:

Από τα άρθρα 5 παρ. 1, 9 παρ. 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, που ανάγει σε πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, απορρέει, ως ιδιαίτερη εκδήλωση του δικαιώματος της προσωπικότητας, το δικαίωμα πληροφοριακής αυτοδιάθεσης, δικαίωμα που είναι ρητά πλέον συνταγματικά κατοχυρωμένο στο άρθρο 9Α. Από το Σύνταγμα απορρέει επίσης το δικαίωμα του Τύπου να ενημερώνει το κοινό και η αντίστοιχη αξίωση των πολιτών στην πληροφόρηση, κατά το άρθρο 14 παρ. 1 Σ. (ελευθερία της έκφρασης, δικαίωμα του πληροφορείν) και κατά το, συνταγματικά πλέον στο άρθρο 5Α κατοχυρωμένο, δικαίωμα της πληροφόρησης (δικαίωμα του πληροφορεί-

σθαι), αναγκαίο για την ενεργοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής καθενός στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος. Το δικαίωμα του Τύπου να ενημερώνει το κοινό ασκεί ο δημοσιογράφος και κατά την παρουσίαση τηλεοπτικής εκπομπής, πληροφορώντας το κοινό για σημαντικά ζητήματα δημοσίου ενδιαφέροντος.

Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει in abstracto επικράτηση του ενός δικαιώματος πάνω στο άλλο. Πρέπει, δηλαδή, να γίνεται μία in concreto οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της ad hoc στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρο 25 παρ. 1, με τέτοιο τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία της πληροφόρησης και δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση - άρθρα 14 παρ. 1 και 5Α Σ. - και δικαίωμα στην προσωπικότητα και στην προστασία του ιδιωτικού βίου και το δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια. Η κρίση αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή, αντίθετα, αν παραβιάστηκε κατ' αυτή το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο του κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρέτησε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης που υπερτερεί στη συγκεκριμένη περίπτωση του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής, όσο και στο κατά πόσο η εξεταζόμενη προσβολή ήταν στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης.

Η αρχή της στάθμισης γίνεται δεκτή από την πάγια νομολογία των ελληνι-

κών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), σύμφωνα με την οποία τα ΜΜΕ έχουν κατά το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, καθήκον να ενημερώνουν το κοινό για υποθέσεις και θέματα που έχουν δημόσιο ενδιαφέρον και αντίστοιχα το κοινό έχει δικαίωμα να ενημερώνεται για ζητήματα και υποθέσεις γενικού ενδιαφέροντος. Ειδικά εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού είναι εντονότερη. Για το λόγο αυτό το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει το ρόλο των δημοσιογράφων ως δημόσιων φρουρών (“public watchdogs”), ήτοι την ελεγκτική λειτουργία του Τύπου, η οποία καλύπτει τη δυνατότητά του να στηλιτεύει τα κακώς κείμενα με τη δημοσιοποίηση και δημόσια κριτική τους. Οι ασκούντες δημόσιο λειτουργήμα, όπως οι δικαστές, δεν δύνανται να εκφύγουν του δημοσιογραφικού ελέγχου και της άσκησης οξείας κριτικής, προκειμένου η κοινή γνώμη να βεβαιωθεί ότι, μεταξύ των άλλων, οι δικαστές ανταποκρίνονται στα δημόσια καθήκοντά τους και το σκοπό της αποστολής τους.

Το πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/97 (άρθρ. 3 § 2):

Μόνο η συλλογή, αποθήκευση και διάδοση κάθε είδους στοιχείων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα (έγγραφα, ηχογραφημένες κασέτες, βιντεοταινίες κλπ.) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2472/1997, ανεξαρτήτως του αν στο πεδίο του νόμου εμπίπτει και η εν γένει δημοσιοποίηση πληροφοριών με τη μορφή συνεντεύξεως, έστω και μαγνητοσκοπημένης. Οι επεξεργασίες των δεδομένων ήχου και εικόνας καλύπτονται από το Ν. 2472/1997 μόνο εφόσον είναι αυτοματοποιημένες ή εφόσον τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνονται ή προορίζονται να περι-

ληφθούν σε αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά πρόσωπα, κριτήρια, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (βλ. Οδηγία 95/46/ΕΚ, σκέψη προοιμίου αρ. 27). Η αναφορά σε προσωπικά δεδομένα με τη μορφή συνέντευξης αποτελεί έκφραση άποψης ή γνώμης του ομιλούντος προσώπου ή των συμμετεχόντων στη συνέντευξη (δηλαδή και του δημοσιογράφου), δεν μπορεί να θεωρηθεί όμως λειτουργικό μέρος ενός αρχείου (των βιντεοκασετών των μεταδιδόμενων εκπομπών που τηρεί ο τηλεοπτικός σταθμός κατ' άρθρο 3 § 12 του Ν. 2328/1995), διότι δεν έχει αυτοτέλεια ως προς τη δομή της βιντεοκασέτας ως αρχείου. Δεν μπορεί να αποτελέσει τμήμα ή αυτοδύναμο ως προς το περιεχόμενό της τμήμα, δηλαδή μέρος της δομής, του συγκεκριμένου αρχείου. Αντίθετα, ως προς την μετάδοση των στοιχείων μπορεί κανείς να εντοπίσει και να αναζητήσει οπτικά τα σημεία αυτά στη ροή της βιντεοταινίας, διότι ως πληροφορίες αποτελούν ανεξάρτητα τμήματα αυτοτελή, ξένα προς το περιβάλλον στο οποίο διαδραματίζεται η εκπομπή, με συνέπεια να αποτελούν οπτικά και ηχητικά προσωπικά δεδομένα (έτσι και στην Απόφαση της Αρχής 100/2000). Η βιντεοκασέτα της μεταδιδόμενης εκπομπής λειτουργεί για αυτόν το λόγο, έστω και σε υποτυπώδη μορφή, ως αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, διότι είναι ευχερής η πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνει, έστω με τη χρήση του μηχανικού μέσου του βίντεο.

Η νομιμοποιητική, κατά τον Ν. 2472/97, βάση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων για την τηλεοπτική προβολή τους:

Α. Ως υπέρτερο έννομο συμφέρον (κατά το άρθρο 5 § 2 περ. ε' Ν. 2472/97) νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν (άρθρο 14 παρ. 1 Σ.) όσο και του

πληροφορείσθαι (άρθρο 5Α Σ.). Η ανάγκη δε ενημέρωσης του κοινού για μείζονα θέματα λειτουργίας των θεσμών και ειδικότερα για τα καταγγελλόμενα στο χώρο της δικαιοσύνης και στους κόλπους της Ιεραρχίας της Εκκλησίας αποτελεί ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος. Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει και εκδηλώσεις δημοσίων προσώπων οι οποίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο και το χρόνο που γίνονται (ακόμα, δηλαδή, και εκτός δημόσιου χώρου), μπορούν να θεωρηθούν ότι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ανατεθειμένης σ' αυτούς δημόσιας λειτουργίας, η οποία ως εκ της φύσεως και του είδους των εκπληρούμενων καθηκόντων υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική. Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει, δηλαδή, ακόμα και μη δημόσιες πράξεις όταν αυτές ενδιαφέρουν λόγω της φύσης τους το κοινωνικό σύνολο. Έτσι, ο χρηματισμός ενός δικαστή είναι ζήτημα που ενδιαφέρει τη δημόσια γνώμη και μπορεί να συνδέεται με ευρύτερο πρόβλημα διαφθοράς στο θεσμό της δικαιοσύνης. Το ίδιο ισχύει και για πράξεις ιεραρχών που έρχονται σε προφανή αντίθεση με την επιβαλλόμενη από τους ιερούς κανόνες, οι οποίοι αποτελούν συνταγματικά καθιερωμένη ειδική για τον ορθόδοξο κλήρο νομοθέτηση, συμπεριφορά μητροπολιτών.

Β. Από τη διάταξη του άρθρου 7 § 2 περ. ζ' του Ν. 2472/1997 (ρύθμιση της επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς, διάταξη που κατά μείζονα λόγο αποτελεί νομιμοποιητική βάση επεξεργασίας και για τα απλά προσωπικά δεδομένα), τίθενται για το επιτρεπτό της επεξεργασίας οι εξής προϋποθέσεις: 1) η επεξεργασία να αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, 2) η επεξεργασία να πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς

σκοπούς, 3) άδεια της Αρχής, η οποία χορηγείται μόνο εφόσον α) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος και β) εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Κατά την έννοια της τελευταίας αυτής προϋπόθεσης δεν χωρεί στάθμιση μεταξύ του δικαιώματος στον ιδιωτικό βίο και του δικαιώματος στο πληροφορείν: η ελευθερία του πληροφορείν δεν περιλαμβάνει την ελευθερία διάδοσης πληροφοριών που ανάγονται στην ιδιωτική και δη στην ερωτική ζωή του ατόμου. Η απαγόρευση επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τους δημοσιογράφους δεν θίγει την ελευθερία της έκφρασης ή του πληροφορείν. Η προστασία της μίας ατομικής ελευθερίας δεν τέμνεται με την προστασία της άλλης. Το δικαίωμα στον ιδιωτικό βίο αναφέρεται εξ' ουχί σε σφαίρα της ζωής του ατόμου σε μέρος τουλάχιστον της οποίας δεν δικαιούται να εισέλθει ο δημοσιογράφος κατά την άσκηση των συμφυών με την επαγγελματική ιδιότητά του δικαιωμάτων. Η προεκτεθείσα προστασία έναντι της δημοσιογραφικής έρευνας των υποκειμένων ως προς τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα τους εξασφαλίζεται κατά το Σύνταγμα στον καθένα. Συνεπώς, δεν είναι καταρχήν επιτρεπτή η εξαίρεση ορισμένης κατηγορίας προσώπων. Στην περίπτωση όμως των ιεραρχών η έννοια του προσωπικού βίου έχει συρρικνωθεί εξαιρετικά από το συνδυασμό της εφαρμογής σ' αυτούς των ιερών κανόνων ως ειδικής αυτόνομης νομοθέτησης, σύμφωνα με το άρθρο 3Σ και της οικειοθελούς και αυτόβουλης υπαγωγής των ιδίων σε ιδιαίτερα αυστηρούς κανόνες ηθικής πειθαρχίας και τρόπου ζωής που ισοδυναμεί με πανηγυρική παραίτηση από σημαντικό τμήμα προσωπικής ζωής, συμπεριλαμβανο-

μένης της ερωτικής. Με αυτά τα δεδομένα, η δημόσια γνώμη δικαιούται να γνωρίζει αν ένας μητροπολίτης που προβάλλει εαυτόν ως στερούμενο προσωπικής ζωής και ως παράδειγμα αρετής, αγνότητας, αγαμίας, πενίας κ.τ.λ. και ζητεί από το ποίμνιό του να μιμηθεί το παράδειγμά του, διάγει πράγματι βίο άκρως αντίθετο και σκανδαλώδη. Με άλλες λέξεις, οι προπαρατεθείσες εκδηλώσεις ιεραρχών δεν υπάγονται στην προσωπική ζωή τους αλλά συνιστούν τμήμα του ελεγχόμενου από τον Τύπο δημόσιου βίου τους, πολλώ μάλλον αν η καταμαρτυρούμενη συμπεριφορά συνιστά και σεξουαλική παρενόχληση προσώπου που βρίσκεται σε υπηρεσιακή προς αυτούς εξάρτηση.

Ως δημόσια πρόσωπα κατά την έννοια του Ν. 2472/97 νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν ρόλο στη δημόσια ζωή είτε την πολιτική, την οικονομική, την καλλιτεχνική, την κοινωνική, την αθλητική ή οποιουδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής, όπως του θρησκευτικού, ειδικά σε μία κοινωνία όπου η Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού είναι η επικρατούσα θρησκεία (άρθρο 3 του Σ.) και οι ιεράρχες της είναι επικεφαλής Ν.Π.Δ.Δ., μισθοδοτούμενοι από το Κράτος. Επισημαίνεται επίσης ότι ως δημόσια πρόσωπα μπορεί να θεωρηθούν, κατά διασταλτική ερμηνεία, εναρμονισμένη προς το Σύνταγμα, και τα λεγόμενα πρόσωπα της επικαιρότητας.

Γ. Ανεξαρτήτως του τρόπου (της πρωτογενούς από τους συνήθως μη κατονομαζόμενους καταγγέλλοντες και όχι πάντοτε από τους δημοσιογράφους ή τους τηλεοπτικούς σταθμούς) συλλογής των πληροφοριών και πέραν του ότι η συλλογή αυτή συνιστά υπό προϋποθέσεις ποινικό αδίκημα (βλ. άρθρο 370Α Π.Κ. και ιδίως παρ. 1, 2, 3 και 4) η ύπαρξη δημοσίου ενδιαφέροντος, ήτοι το δικαίωμα του κοινού

στην πληροφόρηση και το αντίστοιχο δημοσιογραφικό καθήκον προς ενημέρωση, δικαιολογεί, καταρχήν αν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, την τηλεοπτική χρήση αυτών, ιδιαίτερα όσον αφορά τη δημόσια ζωή δημόσιων προσώπων. Παράνομη δημοσιογραφική έρευνα δεν σημαίνει πάντα και παράνομη δημοσίευση και αντίστροφα, πληροφορίες που αποκτήθηκαν με νόμιμο τρόπο δεν συνεπάγονται υποχρεωτικά και τη νομιμότητα της δημοσίευσής τους.

Δ. Η αρχή της αναγκαιότητας και αναλογικότητας (άρθρο 4 του Ν. 2472/97) επιβάλλει η δημοσιοποίηση των στοιχείων δημοσιογραφικής έρευνας που περιέχουν προσωπικά δεδομένα να καθίσταται απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά σκοπούς. Η επανάληψη της προβολής αυτών πρέπει επίσης, κατά την αρχή της αναλογικότητας, να εξυπηρετεί αποκλειστικά τους σκοπούς της πληροφόρησης, λαμβανομένης υπόψη και της φύσης του τηλεοπτικού μέσου (σε αντιδιαστολή με το έντυπο), που ανέχεται την αναμετάδοση-επανάληψη των πληροφοριών στο μέτρο που αυτή είναι αναγκαία, καθώς και του βαθμού του δημοσίου ενδιαφέροντος που δημιουργείται για το θέμα. Σημειώνεται ότι η συνεχής και επανειλημμένη προβολή των ίδιων προσωπικών δεδομένων, πολλώ μάλλον αν αυτά είναι ευαίσθητα, μπορεί να υπερβαίνει τις ανάγκες ενημέρωσης του κοινού και, παραβιάζοντας τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας, να άγει σε εξευτελισμό και διαπόμπευση των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή στην, μέσω της τηλεοπτικής εκπομπής, επιβολή κύρωσης μη προβλεπόμενης και συνεπώς μη ανεκτής από την έννομη τάξη. Η επιτρεπτή, πάντως, χωρίς υπέρβαση των κριτηρίων αυτών επανάληψη της μετάδοσης, καθώς και η τμηματική σε σειρά περισσότερων εκπομπών αποκάλυψη των στοιχείων της έρευνας,

στοχεύει και στην αύξηση του ενδιαφέροντος της δημόσιας γνώμης και την πρόκληση εντονότερων αντιδράσεων, προκειμένου να προκύψει η εξυγιαντική παρέμβαση των αρμοδίων οργάνων και να αποφευχθεί το ενδεχόμενο συγκαλυπτικής υποβάθμισης των καταγγελιών.

Ειδικότερα, η Αρχή αποφάνθηκε:

Α. Σχετικά με τη διαφθορά στο χώρο της δικαιοσύνης:

Η δημοσιοποίηση πληροφοριών, που αφορούν σε δημόσια πρόσωπα, όπως είναι αναμφιβόλως οι δικαστές, και ανάγονται στην άσκηση των δημοσίων καθηκόντων τους είναι νόμιμη (βλ. άρθρο 7 § 2 ζ' του Ν. 2472/1997, το οποίο κατά μείζονα λόγο αποτελεί νομιμοποιητική βάση επεξεργασίας και για τα απλά προσωπικά δεδομένα) και υφίσταται σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού επί του σκανδάλου ότι δικαστές κληματίζονται. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στο κύκλωμα που φαίνεται να δρούσε στο χώρο της Δικαιοσύνης και τον τρόπο με τον οποίο εκπρόσωποι του προέβαιναν σε παράνομες πράξεις, όπως η δωροδοκία, η δωροληψία, η παράνομη έκδοση ευνοϊκών δικαστικών αποφάσεων κ.ά. Κατά συνέπεια η αποκάλυψη της κρίσης, που διέπει την λειτουργία των θεσμών, καθιστά ανεκτί σε κάθε περίπτωση λόγω του εντόνου δημοσίου ενδιαφέροντος τη δημοσιοποίηση στοιχείων-ντοκουμέντων. Η επανάληψη της προβολής των προβαλλόμενων στοιχείων κρίθηκε ότι δεν παραβιάζει επίσης την αρχή της αναλογικότητας στο μέτρο που εξυπηρετεί αποκλειστικά και μόνο τους σκοπούς της πληροφόρησης για θέματα, που ανάγονται στην άσκηση των δημοσίων καθηκόντων δημοσίων προσώπων. Ειδικά, εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού είναι εντονότερη.

Β. Σχετικά με την προβολή προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων (που δεν εμπλέκονται ούτε κατά τα προβαλλόμενα στοιχεία με τις συγκεκριμένες υποθέσεις):

Η αναφορά μέσω των θεωρουμένων ως ντοκουμέντων στις τηλεοπτικές εκπομπές ευαίσθητων ή μη, προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων, στο μέτρο που δεν είναι αναγκαία για τη δημοσιογραφική διερεύνηση των συγκεκριμένων υποθέσεων, αντιβαίνει στο Ν.2472/1997, αποτελώντας επεξεργασία η οποία υπερβαίνει τα από την αρχή της αναλογικότητας επιβαλλόμενα όρια, αφού η ικανοποίηση του σκοπού της ενημέρωσης του κοινού και κατ' επέκταση η προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος δεν απαιτεί την τηλεοπτική προβολή τους. Επιπροσθέτως, αντίκειται στις διατάξεις του Ν. 2472/1997 η αναφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς να έχει επαρκώς εξετασθεί η συνάφεια των συγκεκριμένων προσώπων με το αντικείμενο της δημοσιογραφικής έρευνας, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην εξασφαλίζεται ο σκοπός της επεξεργασίας, ήτοι το δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού, αλλά επιπλέον να υφίσταται παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον τα δεδομένα αυτά για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει, αφενός, να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας, και, αφετέρου, να είναι ακριβή (άρθρο 4 του Ν. 2472/97).

Γ. Σχετικά με τη σκανδαλώδη συμπεριφορά ιεραρχών:

Η αυτούσια προβολή στοιχείων που σχετίζονται με σκανδαλώδεις συμπεριφορές μπτροπολιτών, ερωτικού ιδίως περιεχομένου, είναι απολύτως δικαιολογημένη λόγω του έντονου δημοσίου ενδιαφέροντος για την κρίση στη λειτουργία του θεσμού της Εκκλησίας. Πρόκειται για θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι αφορά δημόσια πρόσωπα κατά την έννοια του

ν.2472/1997, καθώς ένας μπτροπολίτης μισθοδοτείται από το Κράτος και ασκεί δημόσια εξουσία, προβαίνοντας σε πράξεις δημοσίου χαρακτήρα, η δε συμπεριφορά του υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική, όχι μόνο ως προς τα ζητήματα της δημόσιας διαχείρισης των εκκλησιαστικών πραγμάτων, αλλά και ως προς τα ζητήματα ηθικής φύσεως, στο μέτρο που σχετίζονται αδιαχώριστα με το λειτούργημα και τη δημόσια δράση του. Οι ιδιαίτερες περιστάσεις της ιδιωτικής του ζωής επηρεάζουν προφανώς την άσκηση του λειτουργήματός του, στο μέτρο που παραβιάζουν ευθέως τους ιερούς κανόνες (η ισχύς των οποίων αναγνωρίζεται από το Σύνταγμα, άρθρο 3). Για τους λόγους αυτούς, κρίθηκε απολύτως αναγκαία και δικαιολογημένη η αυτούσια προβολή των ηχητικών στοιχείων που καλύπτουν πράξεις και εκδηλώσεις μπτροπολίτη, οι οποίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο και το χρόνο που γίνονται (ακόμα δηλαδή και αν δεν γίνονται σε δημόσιο χώρο), δεν καλύπτονται από την ιδιαίτερη προστασία της προσωπικής ζωής.

Η επανειλημμένη προβολή όμως των ιδίων αποσπασμάτων -ηχητικών στοιχείων σκανδαλώδους (ερωτικής) συμπεριφοράς συνεχώς σε τέσσερις τουλάχιστον εκπομπές, κρίθηκε ότι, πέραν του ότι παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, δεν μπορεί να νοηθεί ότι γίνεται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, αλλά υποκρύπτει προσπάθεια πρόκλησης σκανδάλου για άλλο σκοπό πλην εκείνου της δημοσιογραφικής έρευνας και δημοσιογραφικής ενημέρωσης, δηλαδή προεχόντως για το σκοπό της τηλεθέασης, με αποτέλεσμα να προσβάλλεται η αξία του ανθρώπου μέχρις εξευτελισμού και διαπόμπευσης, κυρώσεις άλλωστε που δεν προβλέπονται από την έννομη τάξη και αγνοούν πλήρως το τεκμήριο της αθωότητας. Η επεξεργασία αυτή των προσωπικών δεδομένων κρίθηκε ότι αντίκειται στο Ν. 2472/97.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας απευθύνθηκε στην Αρχή γνωστοποιώντας την πρόθεσή του να προβεί σε δημοσιοποίηση των ονομάτων των προσώπων που έχουν κριθεί ανίκανοι για λόγους υγείας και απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση στράτευσης χωρίς να τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία κρίσης από τα αρμόδια όργανα και χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της σχετικής στρατολογικής νομοθεσίας και ζήτησε από την Αρχή να γνωμοδοτήσει εάν η ενέργεια αυτή είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Ν. 2472/97. Σκοπός της ενέργειας αυτής ήταν να ενδυναμωθεί μεταξύ των υποχρέων για στράτευση Ελλήνων η πεποίθηση ότι η επιταγή του άρθρου 4 § 6 του Συντάγματος (συμβολή στην άμυνα της Πατρίδας) συνιστά εκδήλωση χρέους εθνικής αλληλεγγύης και να τονισθεί δημόσια ότι κάθε προσπάθεια αποφυγής της στράτευσης θα ελεγχθεί. Η Αρχή απάντησε ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν προσωπικά δεδομένα, η νόμιμη επεξεργασία των οποίων υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5 § 2 δ και ε του Ν. 2472/97 που ορίζουν ότι επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, επιτρέπεται όταν είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (περ. δ) ή όταν είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους (περ. ε).

Πέραν αυτού η συγκεκριμένη ενέργεια μπορεί να συνιστά επεξεργασία ευαί-

σθητων δεδομένων, αφού ακόμη και αν δηλώνεται ότι η δημοσιοποίηση θα αφορά μόνο ονοματεπώνυμα, η ανακοίνωση και μόνο ότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα έχουν κριθεί ανίκανοι για λόγους υγείας και απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση στράτευσης χωρίς να τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία, συνιστά στοιχείο που προσδίδει στην πληροφορία για τα πρόσωπα αυτά χαρακτηριστικά ευαίσθητου δεδομένου και μάλιστα που αφορά τόσο την υγεία όσο και, ενδεχομένως, την ποινική δίωξη, στο μέτρο που τα πρόσωπα αυτά πρόκειται να διωχθούν πειθαρχικά και ποινικά. Στην περίπτωση αυτή, για την επεξεργασία απαιτείται επιπλέον και άδεια της Αρχής, κατά το άρθρο 7 του Ν. 2472/97.

Η Αρχή θεώρησε ότι ο έλεγχος της νομιμότητας απαλλαγής από την υποχρέωση στράτευσης συνιστά επεξεργασία που εμπίπτει στο πλαίσιο των προϋποθέσεων τόσο του άρθρου 5 όσο και του άρθρου 7 του Ν. 2472/97. Όμως η δημοσιοποίηση των δεδομένων αυτών με σκοπό τον παραδειγματισμό του κοινωνικού συνόλου υπερβαίνει τον επιδιωκόμενο σκοπό και δεν είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ούτε είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, καθόσον τόσο η αρμοδιότητα του Υπουργείου όσο και το έννομο συμφέρον του εξαντλείται στη συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων για τη διευκόλυνση του ελέγχου, την περαιτέρω επεξεργασία των στοιχείων αυτών από τους αρμοδίους υπαλλήλους των αρμοδίων οργάνων και, σε περίπτωση διαπίστωσης παράνομης συμπεριφοράς, την άσκηση πειθαρχικής δίωξης καθώς και την παραπομπή των σχετικών φακέλων στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή για την άσκηση της ποινικής δίωξης. Αντιθέτως, η δημοσιοποίηση των πιο πάνω στοιχείων είναι αντίθετη με την αρχή της αναλογικότητας, που προβλέπεται από το άρθρο 4 § 2 β του Ν.

2472/97, σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό, και για τον λόγο αυτό δεν είναι νόμιμη.

Τέλος η Αρχή συνέστησε, εφόσον το Υπουργείο θεωρεί ότι «πρέπει να ενδυναμωθεί μεταξύ των υποχρέων για στράτευση Ελλήνων η πεποίθηση ότι η επιταγή του άρθρου 4 § 6 του Συντάγματος συνιστά εκδήλωση χρέους εθνικής αλληλεγγύης» και «να τονισθεί δημόσια ότι κάθε προσπάθεια αποφυγής της στράτευσης θα ελεγχθεί», ούτως ώστε να εμπεδωθεί το αίσθημα δικαιοσύνης μεταξύ των πολιτών, ότι έχει τη δυνατότητα να προβεί σε ανακοίνωση των διαπιστώσεων του με στατιστικά ή αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων νομιμότητας απαλλαγής από τη στράτευση και των μέτρων που προτίθεται να λάβει στο μέλλον, αλλά χωρίς αναφορά ονομάτων.

Η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από σχετική αίτηση ακυρώσεως που κατέθεσε το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ως γενετικά δεδομένα νοούνται οι πληροφορίες που προκύπτουν από την ανάλυση του δεοξυριβονουκλεϊκού οξέος (DNA) του ατόμου. Τα γενετικά δεδομένα μπορούν να αφορούν την ταυτοποίηση ενός ατόμου, τη διαπίστωση συγγένειας ή τέλος στην υγεία του όταν εξετάζεται η γενετική του προδιάθεση για κάποια ασθένεια ή, σε περίπτωση που πρόκειται για φορέα γενετικής ασθένειας, η πιθανότητα να αποκτήσει το άτομο αυτό απογόνους προσβεβλημένους από την ίδια ασθένεια. Συνήθως μιλάμε για «γενετικές αναλύσεις» όταν η εξέταση γενετικού υλικού αφορά την ταυτοποίηση ενός ατόμου και τη διαπίστωση συγγένειας μεταξύ ορισμένων ατόμων, ενώ ο όρος «γενετικές εξετάσεις» συνδέεται με την εξέταση γενετικού υλικού προς διαπίστωση γενετικών ασθενειών.

Με την εξέλιξη της επιστήμης αναμένεται σημαντική αύξηση των περιπτώσεων όπου θα γίνεται χρήση γενετικών δεδομένων. Γενετικές αναλύσεις χρησιμοποιούνται ήδη για την ταυτοποίηση υπόπτων εγκληματικών πράξεων ή για τη διαπίστωση πατρότητας, ενώ οι γενετικές εξετάσεις μπορούν να γίνουν σημαντικό εργαλείο της ιατρικής επιστήμης για την πρόληψη και θεραπεία ασθενειών, ακόμη όμως και να χρησιμοποιηθούν από τις ασφαλιστικές εταιρίες ή τους εργοδότες για την εκτίμηση της κατάστασης της υγείας των ασφαλιζομένων ή εργαζομένων.

Η προβληματική της χρήσης της γενετικής στον άνθρωπο, στην οποία ανήκει εννοιολογικά και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, εγείρει διάφορα ηθικοπολιτικά ζητήματα, τα οποία μέχρι στιγμής δεν έχουν αντιμετωπισθεί οριστικά. Είναι αξιοσημείωτο ότι ήδη έχουν υιοθετηθεί διάφορα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα με δεσμευτική ή μη ισχύ και αντικείμενο την προστασία του ανθρώπου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής. Ως σημαντικότερα αναφέρουμε τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική που κυρώθηκε στην Ελλάδα με τον Ν. 2619/1998, την Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO του έτους 1997 για την προστασία του ανθρώπινου γονιδιώματος, και του έτους 2003 για τα γενετικά δεδομένα του ανθρώπου, τη Σύσταση (97) 5 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ιατρικών δεδομένων που περιλαμβάνει και ειδικές αναφορές στα γενετικά δεδομένα, τη Γνώμη 18/2003 για τη χρήση γενετικών εξετάσεων της Ευρωπαϊκής Ομάδας για την Ηθική στην Επιστήμη και τις Νέες Τεχνολογίες, το Έγγραφο Εργασίας για τα γενετικά δεδομένα που εκδόθηκε το 2004 από την Ομάδα εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, το άρθρο 21 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την απαγόρευση των δια-

κρίσεων, μεταξύ άλλων, λόγω γενετικών χαρακτηριστικών. Επίσης, διάφορα κράτη θεσπίζουν ήδη ειδικές διατάξεις για τη χρήση γενετικών αναλύσεων και εξετάσεων και την προστασία των σχετικών γενετικών δεδομένων. Ο Ιταλικός Νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων περιέχει ειδική διάταξη (άρθρο 90) για την προστασία των γενετικών δεδομένων, η Ελβετία έχει ήδη δύο ειδικά νομοθετήματα, αφενός τον Ομοσπονδιακό Νόμο του 2005 σχετικά με τις γενετικές εξετάσεις και αναλύσεις και αφετέρου τον Ομοσπονδιακό Νόμο του 2003 σχετικά με τη χρήση γενετικών αναλύσεων στην ποινική διαδικασία και την αναγνώριση άγνωστων ή εξαφανισμένων ατόμων, και η Γερμανία διαθέτει ειδικές διατάξεις για τη χρήση γενετικών αναλύσεων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Στο ελληνικό δίκαιο η μόνη ειδική διάταξη για τα γενετικά δεδομένα είναι η διάταξη του άρθρου 200Α του ΚΠοινΔ που αφορά την ανάλυση DNA για το σκοπό της διαπίστωσης του δράστη αξιόποινης πράξης. Πρόκειται για διάταξη που προστέθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 2928/2001 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με την παρ. 3 άρθρ. 42 του Ν. 3251/2004. Κατά την κατάρτιση του Σχεδίου Νόμου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος η Αρχή, με την υπ. αρ. 15/2001 Γνωμοδότησή της κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργού Δικαιοσύνης, έθεσε τις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της επεξεργασίας γενετικών δεδομένων στην ποινική διαδικασία. Ειδικότερα, η Αρχή έκρινε ότι η λήψη βιολογικού δείγματος (αίματος, κλπ) συνιστά βεβαίως παρέμβαση στην προσωπικότητα του ατόμου, τα σχετικά ζητήματα εστιάζονται ωστόσο στην παραγωγή και χρήση των γενετικών πληροφοριών μετά τη λήψη του δείγματος. Στην ποινική διαδικασία η χρήση γενετικών αναλύσεων σύμφωνα με την προανα-

φερθείσα γνωμοδότηση θα πρέπει να ορίζεται με ειδική διάταξη, να επιτρέπεται χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων μόνο για ιδιαίτερες σοβαρά εγκλήματα και μόνο όταν έχουν προκύψει σοβαρές ενδείξεις ενοχής στο πρόσωπο του υπόπτου, η διενέργεια των αναλύσεων να τίθεται υπό δικαστικές εγγυήσεις και να πραγματοποιείται από τρίτο πρόσωπο μη εξαρτώμενο από τις δικαστικές αρχές, να προβλέπεται ο χρόνος τήρησης των βιολογικών δειγμάτων και αποτελεσμάτων των γενετικών αναλύσεων και ο τρόπος καταστροφής τους. Τέλος, τα γενετικά δεδομένα να αφορούν μόνο την ταυτοποίηση του υπόπτου και όχι άλλου είδους πληροφορίες, π.χ. σχετικά με γενετικές ασθένειες. Η Γνωμοδότηση της Αρχής αποτυπώθηκε σε μεγάλο βαθμό στο άρθρο 200Α ΚΠοινΔ. Ωστόσο η παράγραφος 3 του άρθρου 200Α δεν συμφωνεί με τη Γνωμοδότηση της Αρχής στο μέτρο που σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απόφαση του δικαστικού συμβουλίου, ειδικώς αιτιολογημένη, επιτρέπεται η τήρηση των βιολογικών δειγμάτων και αποτελεσμάτων για το σκοπό διαλεύκανσης και άλλων κακουργημάτων από αυτά για τα οποία διενεργήθηκε η αρχική εξέταση. Η διάταξη αυτή παραμένει, ως προς τις προϋποθέσεις, ιδιαίτερες ασαφής, διότι βασική αρχή της προστασίας των προσωπικών δεδομένων είναι η συγκεκριμενοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (εν προκειμένω της τήρησης και περαιτέρω χρήσης των γενετικών δεδομένων). Για τους λόγους αυτούς επισημαίνουμε την ανάγκη επανεξέτασης της σχετικής διάταξης ενόψει και της επικείμενης τροποποίησης του ΚΠοινΔ. Στον τομέα της προστασίας των δεδομένων των εργαζομένων η Αρχή με την υπ. αρ. 115/2001 Οδηγία της αναφέρεται και στα γενετικά δεδομένα. Σύμφωνα με την Οδηγία αυτή η Αρχή θεωρεί ότι υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς απαγορεύονται απολύτως

οι γενετικές εξετάσεις, αφού δεν υπάρχει ειδική και ρητή διάταξη νόμου που να τις προβλέπει. Σε περίπτωση νομοθετικής ρύθμισης, η Αρχή θεωρεί ότι η διενέργεια γενετικών εξετάσεων μπορεί να επιτραπεί μόνο α) για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και υπό την προϋπόθεση ότι ο σκοπός αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερο μέσο, β) να προηγείται ειδική ενημέρωση των εργαζομένων από ιατρό, γ) να διενεργούνται οι εξετάσεις μόνο από δημόσιους φορείς και δ) μόνο κατόπιν άδειας της Αρχής.

Μία σειρά ζητημάτων παραμένουν ωστόσο ανοικτά, γεγονός που οφείλεται τόσο στην εξέλιξη της επιστήμης όσο και στη γενικότερη στάση του δικαίου απέναντι σε καινοφανή ζητήματα. Έτσι, αντικείμενο προβληματισμού -και για την Αρχή- παραμένει εάν είναι δικαιολογημένη ή επιβεβλημένη η διάκριση των γενετικών δεδομένων σε αυτά που αναφέρονται στην ταυτότητα ή συγγένεια κάποιου ατόμου και σε αυτά που αναφέρονται σε γενετικές ασθένειες. Επισημαίνουμε ότι στην πρώτη περίπτωση γίνεται λόγος για γενετικές αναλύσεις ενώ στη δεύτερη για γενετικές εξετάσεις (βλ. και τις σχετικές Εισηγήσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής). Ο λόγος της διάκρισης συνδέεται με το γεγονός ότι, σύμφωνα με την επιστήμη της γενετικής, οι γενετικοί τόποι και οι αντίστοιχες αναλύσεις που χρησιμοποιούνται για καθεμία από τις δύο βασικές κατηγορίες γενετικών δεδομένων διαφέρουν, π.χ. οι γενετικοί τόποι που εξετάζονται για την ταυτοποίηση ενός ατόμου δεν οδηγούν σε πληροφορίες σχετικά με γενετικές ασθένειες. Από την άποψη του Ν. 2472/97 ο προβληματισμός αυτός συνδέεται με το εάν πρέπει αδιακρίτως να χαρακτηρίζουμε τα γενετικά δεδομένα ως ευαίσθητα, χωρίς περαιτέρω εξειδικεύσεις, ή εάν θα πρέπει να διακρίνουμε με βάση την ειδικότερη κατηγορία των γενετικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση αυτό

δεν σημαίνει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν θα υποχρεούται να επεξεργάζεται τα γενετικά δεδομένα μόνο για τον δηλούμενο σκοπό και τηρώντας αυστηρούς κανόνες ασφάλειας. Σε μία πάντως περίπτωση που είχε ως αντικείμενο τη διενέργεια γενετικών αναλύσεων προς το σκοπό ταυτοποίησης πεσόντων των Ενόπλων Δυνάμεων με λήψη γενετικού δείγματος είτε από συγγενείς -ex post- είτε προληπτικώς, από το ίδιο το άτομο που συμμετέχει σε αποστολές υψηλού κινδύνου, η Αρχή έκρινε προσφάτως (Φεβρουάριος 2006) ότι λόγω των ιδιαίτερων κινδύνων που ενέχει η επεξεργασία γενετικών δεδομένων γενικώς θα πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για τα ευαίσθητα δεδομένα (αρ. 7 Ν. 2472/97) και βάσει αυτής της σκέψης χορήγησε άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Στην άδεια περιγράφηκαν λεπτομερώς οι γενετικοί τύποι που πρόκειται να εξετάζονται καθώς και τέθηκαν όροι επεξεργασίας ως προς τους αποδέκτες των αποτελεσμάτων των γενετικών αναλύσεων και το χρονικό διάστημα τήρησης των δειγμάτων.

Ένα άλλο ζήτημα που παραμένει ανοικτό είναι η διενέργεια γενετικών αναλύσεων για τη διαπίστωση της πατρότητας. Σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο η διενέργεια τέτοιων αναλύσεων επιτρέπεται στο πλαίσιο ειδικής διαδικασίας που ορίζει ο ΚΠολΔ. Εκτός αυτής της διαδικασίας παραμένει ανοικτή η αντιμετώπιση επεξεργασιών για τη διαπίστωση της πατρότητας, όπως όταν ιδιωτικά εργαστήρια προσφέρουν αντίστοιχες υπηρεσίες. Αν και ο Ν. 2472/97 προσφέρει γενικά κριτήρια αξιολόγησης και λύσης του σχετικού ζητήματος, η ασφάλεια του δικαίου αλλά και τα γενικότερα ηθικά ζητήματα και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις για την οικογενειακή ζωή του τέκνου θα δικαιολογούσαν τη θέσπιση ειδικής νομοθετικής ρύθμισης.

Άλλο ζήτημα που χρήζει περαιτέρω

συζήτησης είναι εάν θα ήταν νόμιμη - υπό την προϋπόθεση πάντα ειδικής ρύθμισης- η συλλογή και επεξεργασία γενετικών δεδομένων για την αποτύπωση της κατάστασης της υγείας των ασφαλισμένων και εάν στο πλαίσιο αυτό είναι επιβεβλημένη η διάκριση ανάμεσα στην κοινωνική/υποχρεωτική ασφάλιση και την ιδιωτική ασφάλιση. Τέλος, ένα άλλο ζήτημα αφορά το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στο μέτρο που τα γενετικά δεδομένα μπορούν να αφορούν έναν κύκλο ατόμων όταν αποκλύπτουν κληρονομικά χαρακτηριστικά. Εν προκειμένω τίθεται το ερώτημα εάν τέτοιου είδους δεδομένα θα θεωρούνται ότι ανήκουν σε όλα τα μέλη της βιολογικής οικογένειας ή μόνο στο άτομο το οποίο εξετάστηκε.

Ενόψει πάντως της κατοχυρωμένης στο άρθρο 19 του Ν. 2472/97 γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής για κάθε ρύθμιση που αφορά προσωπικά δεδομένα, επισημαίνουμε την ανάγκη για την έγκαιρη συμμετοχή της Αρχής στην επεξεργασία αντίστοιχων νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Ο ανωτέρω προβληματισμός για την προστασία των γενετικών δεδομένων αναπτύχθηκε και σε ειδική ημερίδα που συνδιοργάνωσε η Αρχή με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής στις 5 Απριλίου 2005. Οι σχετικές εισηγήσεις πρόκειται να δημοσιευθούν σε ειδικό τόμο.

ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι βιομετρικές τεχνολογίες γνωρίζουν μια ιδιαίτερα αυξανόμενη ανάπτυξη και χρήση ως βασικά συστατικά στοιχεία μηχανισμών ή συστημάτων ταυτοποίησης ή επαλήθευσης της ταυτότητας. Ωστόσο, η αυξανόμενη χρήση των βιομετρικών τεχνικών δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με την προστασία των βιομετρικών δεδομένων, τα οποία δημιουργούνται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας.

Οι βιομετρικές τεχνικές διακρίνονται με βάση τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς και φυσιολογίας στα οποία βασίζονται. Για παράδειγμα, υπάρχουν ήδη τεχνικές επαλήθευσης δακτυλικών αποτυπωμάτων, αναγνώρισης της ίριδος, αναγνώρισης προσώπου, επαλήθευσης χειρόγραφων υπογραφών, αναγνώρισης φωνής, ανάλυσης γεωμετρίας χειρός, ανάλυσης του αμφιβλπποτροειδούς, και πολλές ακόμα. Στη συνέχεια, θα εστιάσουμε στις τρεις πρώτες, αφού αυτές χρησιμοποιούνται ή αποτελούν υποψήφιες τεχνολογίες για χρήση σε πληθώρα εφαρμογών. Ήδη ψηφιακές φωτογραφίες και ψηφιακά αποτυπώματα δύο δακτύλων χρησιμοποιούνται από τις ΗΠΑ για τις θεωρήσεις (visas) που χορηγούν σε αλλοδαπούς που τις εποκέπτονται. Επίσης, η ΕΕ προβλέπει τη χρήση των τεχνολογιών αυτών τόσο για ταξιδιωτικά έγγραφα πολιτών της όσο και για τις άδειες διαμονής και θεωρήσεις αλλοδαπών.

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Η αναγνώριση προσώπου βασίζεται στην αξιοποίηση χαρακτηριστικών όπως της σχετικής θέσης των οφθαλμών, της μύτης και του στόματος και των αποστάσεων μεταξύ τους. Πιο πρόσφατα, ορισμένες τεχνικές αναγνώρισης προσώπου βασίζονται στη σύγκριση των χαρακτηριστικών του προσώπου με ένα σύνολο προκαθορισμένων χαρακτηριστικών. Η αναγνώριση δακτυλικών αποτυπωμάτων είναι η πιο παλιά και η πλέον

γνωστή βιομετρική τεχνολογία, γνώρισε δε αξιοσημείωτη έρευνα και ανάπτυξη, ιδιαίτερα τις τρεις τελευταίες δεκαετίες. Οι περισσότερες σχετικές τεχνικές βασίζονται σε ακριβείς λεπτομέρειες των αποτυπωμάτων, όπως των καταλήξεων των πτυχών (ραβδώσεων), των διακλαδώσεών τους, καθώς και πόρων αυτών.

Η αναγνώριση της ίριδας του οφθαλμού θεωρείται η πιο αποτελεσματική βιομετρική τεχνολογία, επειδή τα χαρακτηριστικά της ίριδας είναι διαφορετικά σε κάθε άτομο. Η πιθανότητα ταύτισης των χαρακτηριστικών σε δύο άτομα εκτιμάται σε 10–52. Η βιομετρική αυτή τεχνολογία βασίζεται στη μοναδικότητα της δομής της ίριδας, η οποία αποτελείται από ιδιαίτερα χαρακτηριστικά όπως ραβδώσεις, κύκλοι, στεφάνη, κ.ά.

Στον ακόλουθο πίνακα περιέχονται συγκριτικά στοιχεία των τριών αυτών βιομετρικών τεχνολογιών, ως προς τις ιδιότητες της καθολικότητας (το βιομετρικό χαρακτηριστικό υπάρχει σε όλα τα άτομα), της ικανότητας διάκρισης (πόσο διαφοροποιούνται τα άτομα ως προς το βιομετρικό χαρακτηριστικό), διάρκεια (το βιομετρικό χαρακτηριστικό παραμένει αμετάβλητο στο χρόνο), ευκολία συλλογής (ποσοτικά μετρήσιμο), επίδοση (ακρίβεια και ταχύτητα μέτρησης και επεξεργασίας), αποδοχή (υποδηλώνει το βαθμό αποδοχής από τους χρήστες) και δυνατότητα εξαπάτησης (ευρωστία ενάντια σε προσπάθειες παραβίασης).

Βιομετρικός Τύπος	Δακτυλικό αποτύπωμα	Πρόσωπο	Ίριδα
Προβλήματα καθολικότητας	Τραυματισμός, τριβή δακτύλων	Κανένα	Βλάβη Οφθαλμού
Ικανότητα διάκρισης	Υψηλή	Χαμηλή	Υψηλή
Διάρκεια	Υψηλή	Μέση	Υψηλή
Ευκολία Συλλογής	Μέση	Υψηλή	Μέση
Επίδοση	Υψηλή	Χαμηλή	Υψηλή
Αποδοχή	Μέση	Υψηλή	Χαμηλή
Δυνατότητα εξαπάτησης	Χαμηλή	Υψηλή	Χαμηλή

Οι βιομετρικές τεχνολογίες εμφανίζουν δύο ειδών σφάλματα:

- πρώτον, είναι δυνατό βιομετρικά δεδομένα προερχόμενα από δύο διαφορετικά άτομα να φαίνεται ότι προέρχονται από το ίδιο άτομο (εσφαλμένη θετική αναγνώριση) και
- δεύτερον, είναι δυνατό βιομετρικά δεδομένα προερχόμενα από το ίδιο άτομο σε διαφορετικούς χρόνους να φαίνεται ότι προέρχονται από δύο διαφορετικά άτομα (εσφαλμένη άρνηση).

Τα δύο αυτά είδη σφαλμάτων επηρεάζουν το ένα το άλλο, βελτιώνοντας δηλαδή το ένα επιδεινώνεται το άλλο.

Οι βιομετρικές τεχνολογίες είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για δύο κατηγορίες εφαρμογών:

- για την επαλήθευση της ταυτότητας ενός ατόμου (σύγκριση 1x1) και
- για την αναγνώριση ενός ατόμου, συγκρίνοντας τα βιομετρικά χαρακτηριστικά του ατόμου αυτού με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά πλήθους ατόμων τα οποία είναι καταχωρημένα σε βάση δεδομένων (σύγκριση 1xN).

Ανάλυση από πλευράς προστασίας προσωπικών δεδομένων

Το άρθρο 2 του Νόμου 2472/1997 ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι «κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων». «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί

να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση ενός προσώπου με χρήση βιομετρικών μεθόδων ή, αλλιώς, η ψηφιακή απεικόνιση ενός φυσικού χαρακτηριστικού, αποτελούν προσωπικά δεδομένα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Επίσης τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Σε ό,τι αφορά την προστασία της ιδιωτικότητας, στα σημαντικά αξιολογικά κριτήρια των βιομετρικών τεχνικών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Οι αρχές του σκοπού και της αναλογικότητας,
- Η αρχή του δικαιώματος πρόσβασης (το υποκείμενο να έχει δυνατότητα πρόσβασης) και η αρχή του δικαιώματος ενημέρωσης (προστασία από την προσπέλαση δεδομένων εν αγνοία του υποκειμένου),

- Η αρχή ασφαλείας (μέτρα ενάντια σε παραποίηση, πρόσβαση τρίτων, μερική και όχι συνολική πρόσβαση αρμοδίων, κ.ά.),
- Προστασία ατόμων χωρίς τη δυνατότητα βιομετρικής επαλήθευσης (πχ. άτομα χωρίς δακτύλους),
- Εγγυήσεις στην περίπτωση εσφαλμένης άρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 15 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για αυτοματοποιημένες αποφάσεις,
- Βιομετρικές τεχνολογίες φιλικές προς την προστασία των δεδομένων.

Ειδικότερα, σχετικά με τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, με ηλεκτρονικό ή μη τρόπο, η Αρχή έχει αποφανθεί ότι η μέθοδος αυτή για την ταυτοποίηση του προσώπου υπερβαίνει καταρχάς τον επιδιωκόμενο σκοπό, όταν, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, ο σκοπός αυτός μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Δεδομένου μάλιστα ότι η δακτυλοσκόπηση συνδέεται με την υποψία ή τη διάπραξη εγκληματικής πράξης, η γενικευμένη χρήση της για την ταυτοποίηση Ελλήνων πολιτών θίγει τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αξία του ανθρώπου.

Σχετικά με τη βιομετρική μέθοδο της ιριδοσκόπησης, η Αρχή είναι ιδιαίτερα επιφυλακτική στη γενικευμένη χρήση της. Με βάση και πάλι την αρχή της αναλογικότητας, η μέθοδος αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται με μεγάλη φειδώ και μόνον όταν τα υπόλοιπα μέσα για την επαλήθευση της ταυτότητας του προσώπου είναι ανεπαρκή.

Αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την εφαρμογή βιομετρικών τεχνολογιών:

- Η Αρχή, με την Απόφαση 245/9 της 20.3.2000, είχε επιβάλει τη διακοπή επεξεργασίας δακτυλοσκοπικών δεδομένων για τον έλεγχο εισόδου και εξόδου εργαζομένων σε δημοτικό κτήριο, ως υπερβαίνουσα το σκοπό της επεξεργασίας, υπέρβαση που δεν θεραπεύει η συγκατάθεση των υποκειμένων. Κρίθηκε μάλιστα ότι πρέπει να επιλέγονται ηπιότε-

ροι τρόποι ελέγχου, με την παρατήρηση ότι το συνολικό πρόβλημα συλλογής των πληροφοριών με ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα θα αντιμετωπισθεί με γενικούς κανονισμούς που επιφυλάσσεται να εκδώσει η Αρχή μετά από ενδελεχή μελέτη όλων των πτυχών του ζητήματος.

- Με την Απόφαση 9/2003, η Αρχή έκρινε ότι δεν παραβιάζει τα, σύμφωνα με την Οδηγία 115/2001 της Αρχής, δικαιώματα των υποκειμένων (εργαζομένων) η εγκατάσταση βιομετρικού συστήματος (στοιχεία της γεωμετρίας του χεριού) αποκλειστικά για το σκοπό του ελέγχου πρόσβασης εργαζομένων στις κρίσιμες (ενν. ιδιαίτερα ευαίσθητες από πλευράς ασφαλείας των συγκοινωνιών) εγκαταστάσεις του Μετρό.
- Με την Απόφαση 52/2003, η Αρχή έκρινε ως μη νόμιμη τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δακτυλοσκόπησης και ίριδας του ματιού στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος S-Travel, για την επαλήθευση της ταυτότητας των επιβατών που πρόκειται να ταξιδέψουν, επειδή, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα των αρχών του σκοπού και της αναγκαιότητας, υπερβαίνει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που είναι αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από το εν λόγω πιλοτικό πρόγραμμα σκοπού.
- Με την Απόφαση 39/2004, η Αρχή έκρινε ως νόμιμη την επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων ίριδας των οφθαλμών για την επαλήθευση της ταυτότητας των εργαζομένων που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο Κέντρο Επιχειρήσεων του Αερολιμένα, διότι ο σκοπός που επιδιώκεται με τη μέθοδο αυτή είναι κρίσιμης και καθοριστικής σημασίας για τη διασφάλιση της ασφαλούς λειτουργίας του Αεροδρομίου και την προστασία των επιβατών και των εργαζομένων, δεδομένου ότι ηπιότε-

τερα μέσα επαλήθευσης της ταυτότητας δεν χαρακτηρίζονται από τον ίδιο βαθμό ασφαλείας και αποτελεσματικότητας.

- Με την Απόφαση 59/2005, η Αρχή έκρινε μη νόμιμη την επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων για τον έλεγχο πρόσβασης σε αθλητικές εγκαταστάσεις, ακόμα και αν αυτό έχει καθαρά ερευνητικό χαρακτήρα, αφού η επίτευξη του ερευνητικού σκοπού μπορεί να πραγματοποιηθεί με άλλα ηπιότερα μέσα, όπως π.χ. δοκιμή του συστήματος σε εργαστηριακές συνθήκες.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η σύγκρουση ανάμεσα στο δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και στο «δικαίωμα στην ασφάλεια» παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όχι μόνο γιατί άπτεται του σκληρού πυρήνα της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων, αλλά και γιατί αγγίζει πια την καθημερινή ζωή του καθενός που καλείται να επιλέξει ανάμεσα σε μια τεχνολογία που έρχεται να του προσφέρει όλο και πιο σύγχρονα μέσα για την επίτευξη μιας απροσδιόριστης μορφής ασφάλειας και σε έναν ιδιωτικό βίο που ολοένα συρρικνώνεται.

Όλα ανάγονται στην 11η Σεπτεμβρίου 2001. Μετά την ημέρα αυτή ο πλανήτης έχει γίνει μάρτυρας μιας σειράς μέτρων σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο που συντείνουν, στο όνομα της ασφαλείας, σε μια «ελεγχόμενη συρρίκνωση δικαιωμάτων».

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε:

α) τις πρωτοβουλίες των ΗΠΑ για πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των επιβατών (PNR) που ταξιδεύουν αεροπορικώς προς αυτές καθώς και τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για ενσωμάτωση βιομετρικών δεδομένων στις θεωρήσεις.

β) τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για ενσωμάτωση βιομετρικών δεδομένων στα ενιαίου τύπου ευρωπαϊκά διαβατήρια

και τις θεωρήσεις και για τη δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών θεωρήσεων (VIS)

γ) το ευρωπαϊκό «Πρόγραμμα της Χάγης» για ελεύθερη ανταλλαγή πληροφοριών των αστυνομικών υπηρεσιών και την αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων όπως η Σένγκεν, η Ευρωπόλ, η Eurodac, η Eurojust κλπ. Η ιδιαιτερότητα του θέματος έγκειται στο γεγονός ότι η Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, δεν εφαρμόζεται στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και γενικά του τρίτου πυλώνα. Γι' αυτό η προστασία των προσωπικών δεδομένων στους τομείς αυτούς ρυθμίζεται με ειδικότερο τρόπο στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών-μελών ή αποτελεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο αντικείμενο ειδικότερων διεθνών συμφωνιών, όπως η Συνθήκη Σένγκεν και η Σύμβαση εφαρμογής της, η Σύμβαση της Ευρωπόλ και οι αποφάσεις για τη δημιουργία της Eurodac και της Eurojust, όπου υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία των δεδομένων. Στη χώρα μας ο Ν. 2472/97 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφαρμόζεται και στα αρχεία του τρίτου πυλώνα.

Η Αρχή έχει παρέμβει σε 3 σημαντικές υποθέσεις που άπτονται του τομέα αυτού:

Α. Η υπόθεση του πιλοτικού προγράμματος επεξεργασίας βιομετρικών δεδομένων στον Αερολιμένα Αθηνών «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

Στην υπόθεση αυτή η Αρχή εκλήθη να αποφανθεί για τη νομιμότητα πιλοτικού προγράμματος, χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ, που επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή από τους αερολιμένες Αθηνών και Μιλάνου και είχε ως αντικείμενο την ταχύτερη διεκπεραίωση της διαδικασίας ελέγχου επιβα-

τών κατά τον έλεγχο εισιτηρίων (check-in) και την επιβίβαση στο αεροσκάφος.

Το σύστημα βασιζόταν στην επεξεργασία των βιομετρικών χαρακτηριστικών ενός δακτύλου και της ίριδας του ματιού, ήταν σε εθελοντική βάση και τα δεδομένα αποθηκεύονται σε έξυπνη κάρτα, την οποία φέρει ο επιβάτης μαζί του, χωρίς να γίνεται αποθήκευση των δεδομένων σε κεντρική βάση, καθιστώντας δηλαδή την επεξεργασία «ήπιας μορφής».

Η Αρχή στην απόφαση αρ. 52/2003 επικαλέστηκε αρχικά την αρχή της αναγκαιότητας (άρθρο 4 § 1 β Ν. 2472/97) και στη συνέχεια έκρινε μη νόμιμη την προτεινόμενη επεξεργασία, γιατί ο σκοπός μπορούσε να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, αυτά «της επίδειξης του διαβατηρίου, σε συνδυασμό με το εισιτήριο και την κάρτα επιβίβασης». Διέβλεψε δηλαδή έναν ιδιαίτερο κίνδυνο στην ιδέα και μόνο της επεξεργασίας βιομετρικών δεδομένων τοποθετούμενη σαφώς αρνητικά απέναντί της, επιλέγοντας μια λύση που έχει περισσότερο συμβολικό και παιδευτικό χαρακτήρα.

Β. Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής

Σχετικά με την εγκατάσταση του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο οδικό δίκτυο της Αττικής στο πλαίσιο της ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων και τη μεταγενέστερη χρήση του για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, η Αρχή εξέδωσε τις υπ' αριθ. 28/2004, 63/2004 και 58/2005 αποφάσεις, οι οποίες είναι ανηρτημένες στην ιστοσελίδα της: <http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Αποφασεις> (βλ. ανάπτυξη τους σελ. 78)

Γ. PNR - διαβίβαση προσωπικών δεδομένων επιβατών στις Η.Π.Α

Μετά τη θέση σε ισχύ στις ΗΠΑ της Aviation & Transportation Act 2001, το Γραφείο Προστασίας Τελεωνείων και Συνόρων του Υπουργείου Εσωτερικής

Ασφαλείας των ΗΠΑ (Department of Homeland Security - Bureau of Customs and Border Protection 'CBP') απαιτεί από τις αεροπορικές εταιρείες οι οποίες δρομολογούν πτήσεις προς και από τις ΗΠΑ ή διέρχονται από αυτές να του επιτρέπουν την πρόσβαση στα Μανιφέστα Επιβατών (Passenger Manifests), γνωστά και ως PNR (Passenger Name Record), τα οποία τηρεί κάθε αεροπορική εταιρεία, πριν από την άφιξη κάθε πτήσης στα αεροδρόμια των ΗΠΑ, προκειμένου να διευκολύνεται ο προγενέστερος έλεγχος των επιβατών με σκοπό την ασφάλεια των πτήσεων και την πρόληψη και αντιμετώπιση τυχόν τρομοκρατικών ενεργειών. Η χορήγηση γίνεται ηλεκτρονικά.

Η Ολυμπιακή Αεροπορία υπέβαλε στην Αρχή αίτηση χορήγησης αδειας διαβίβασης προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2472/97, που ορίζει ότι η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Αρχής, η οποία παρέχεται μόνο εάν κριθεί ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Το άρθρο 25 § 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να αποφανθεί ότι μια τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας λόγω της εσωτερικής της νομοθεσίας ή των διεθνών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει, ώστε να εξασφαλίζει την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των προσώπων.

Τον Μάιο 2004, ύστερα από τριετείς διαπραγματεύσεις η Ευρωπαϊκή και η Αμερικανική πλευρά είχαν καταλήξει σε διμερή συμφωνία που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, βάσει της οποίας η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση που έκρινε ότι για τον συγκεκριμένο σκοπό εξασφαλίζεται ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

Ως εκ τούτου η Αρχή με την Απόφα-

ση αρ. 67/2004 δεν είχε πλέον τη διακριτική ευχέρεια να εξετάσει αν υφίστατο ή όχι ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, αλλά εφαρμόζε δεσμία αρμοδιότητα.

ΑΖΗΤΗΤΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (SPAM)

Γενικά

Η αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία αποτελεί πλέον δημοφιλή τρόπο προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και, αντιστοίχως, αυξάνεται ο βαθμός ενόχλησης των αποδεκτών τέτοιων μηνυμάτων. Στην Ελλάδα, ισχύει ακόμη η ρύθμιση του άρθρου 9 του Νόμου 2774/1999, ο οποίος ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο την Οδηγία 97/66/EK για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Η Οδηγία αυτή αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2002/58/EK με στόχο να καλύπτει κάθε είδους ηλεκτρονική επικοινωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη σύγκλιση των τεχνολογιών, π.χ. των τεχνολογιών ISDN, δορυφορικής επικοινωνίας κλπ. που με διαφορετικά μέσα προσφέρουν όμοιες υπηρεσίες. Η Ελλάδα έχει ήδη εναχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την καθυστέρηση ενσωμάτωσης της εν λόγω Οδηγίας. Η Αρχή, στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας σύμφωνα με το άρθρο 19 Ν. 2472/97, υπέβαλε ήδη το 2004 τις προτάσεις της για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/EK στην ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή και το 2005 συνέχισε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί των εκάστοτε τροποποιήσεων του Σχεδίου Νόμου, στις οποίες θα αναφερθούμε λεπτομερώς στη συνέχεια.

Καταρχάς, το ισχύον άρθρο 9 αναφέρεται στις «μη ζητηθείσες κλήσεις», οι οποίες σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τις αυτοματοποιημένες και μη αυτοματοποιημένες κλήσεις. Οι «κλήσεις» περιλαμβάνουν όχι μόνο τις τηλεφωνικές κλήσεις αλλά

και τα φαξ, καθώς και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω κινητού τηλεφώνου (SMS, MMS). Επειδή, ωστόσο, η Οδηγία 97/66/EK δεν αναφερόταν ειδικώς στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ορισμένα κράτη μέλη θεώρησαν ότι π.χ. τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του αντίστοιχου άρθρου της Οδηγίας. Η Αρχή ήδη από το 2001 με την υπ. αριθμ. 19/2001 Απόφασή της δέχθηκε - εφαρμόζοντας το γράμμα του νόμου - ότι και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 9 του Ν. 2774/99. Το ζήτημα αποσαφηνίσθηκε με την Οδηγία 2002/58/EK που πλέον ρητώς αναφέρεται σε όλα τα παραπάνω μέσα αζήτητης επικοινωνίας.

Επιπλέον, η ρύθμιση για την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία αφορά κλήσεις / μηνύματα διαφημιστικού περιεχομένου, όχι μόνο για την απευθείας εμπορική προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών, αλλά κάθε είδους. Έτσι στο σκοπό και το γράμμα της ρύθμισης εμπίπτουν και κλήσεις / μηνύματα για την προώθηση υπηρεσιών και σκοπών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, σωματείων, ενώσεων κλπ. Έτσι, και η υπ. αριθμ. 19/2001 Απόφαση της Αρχής αφορούσε τη μετάδοση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός υπερκείμενου συνδέσμου που παρέπεμπε στην ηλεκτρονική εφημερίδα του αποστολέα του μηνύματος. Η άποψη αυτή είναι πλέον κρατούσα, όπως προκύπτει από τα αντίστοιχα κείμενα της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK και της Διεθνούς Συνόδου των Επιτρόπων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του 2005. Η τελευταία, σε ειδική διακήρυξη, αναφέρει ότι και η πολιτική επικοινωνία οφείλει να συμμορφώνεται με τους κανόνες που ισχύουν για την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία.

Ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 9 Ν. 2774/99

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 Ν. 2774/99 κάθε κλήση, αυτοματοποιημένη ή μη, δηλαδή ανεξάρτητα από το εάν αυτή πραγματοποιείται με ανθρώπινη παρέμβαση, προϋποθέτει την εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση των συνδρομητών. Το σύστημα αυτό είναι γνωστό στη διεθνή ορολογία ως σύστημα «opt in». Αντιθέτως, ως προς τα νομικά πρόσωπα, αποδέκτες τέτοιων κλήσεων, ισχύει, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 9, ότι αυτά μέσω του νόμιμου εκπροσώπου τους θα πρέπει να δηλώσουν προηγουμένως ότι δεν επιθυμούν τη λήψη μη ζητηθεισών κλήσεων (σύστημα «opt out»). Η δήλωση αυτή απευθύνεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 στο φορέα παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή της διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας.

Αντιθέτως, ερμηνευτικά προβλήματα δημιουργεί η παράγραφος 2 του άρθρου 9, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών κλήσεων για όλους τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 εφόσον ο συνδρομητής έχει δηλώσει ότι δεν επιθυμεί γενικώς να δέχεται τέτοιες κλήσεις. Η δήλωση απευθύνεται προς τον φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, τον οποίο οφείλει να τηρεί ατελώς. Ωστόσο, οι ειδικοί κατάλογοι των φορέων δεν ενεργοποιήθηκαν ποτέ. Η παράγραφος αυτή συνδυάζει κατά τρόπο αντιφατικό το σύστημα της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης με το σύστημα της μη εναντίωσης χωρίς καμία διάκριση ως προς το είδος της κλήσης, διότι η παράγραφος 1 αναφέρεται «σε οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση». Η εφαρμογή της είναι σαφώς αναποτελεσματική και περιορίζει την προστασία του αποδέκτη τέτοιων μηνυμάτων ιδίως στην

περίπτωση των αυτοματοποιημένων κλήσεων, όπως θεωρούνται τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: είναι πολύ εύκολη η κατάχρηση των ειδικών καταλόγων των φορέων, αφού ο αποστολέας ηλεκτρονικών μηνυμάτων αποκτά με τον τρόπο αυτό έγκυρες ηλεκτρονικές διευθύνσεις χωρίς να προστατεύεται αποτελεσματικά ο αποδέκτης. Τέλος, αντίκειται στην Οδηγία 97/66/ΕΚ, η οποία στο άρθρο 12 παρ. 2 δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιλέξουν το σύστημα «opt out» μόνο ως προς τις μη αυτοματοποιημένες κλήσεις.

Οι ρυθμίσεις του ΣχΝ για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ

Το ΣχΝ που κατέθεσε τον Μάρτιο 2006 το Υπουργείο Δικαιοσύνης στη Βουλή περιλαμβάνει στο άρθρο 11 τις ρυθμίσεις για τη «μη ζητηθείσα επικοινωνία». Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις βασίζονται στις προτάσεις της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που είχε συσταθεί για την ενσωμάτωση της εν λόγω Οδηγίας. Οι ρυθμίσεις διαφοροποιούνται ως προς το ισχύον άρθρο 9 Ν. 2774/99 σε δύο κυρίως σημεία. Πρώτον, εισάγεται εξαίρεση από το σύστημα της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης όσον αφορά την προώθηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προϊόντων ή υπηρεσιών, εφόσον ο αποστολέας είχε αποκτήσει νομίμως τα στοιχεία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αποδέκτη στο πλαίσιο προηγούμενης πώλησης ή άλλης συναλλαγής και το μήνυμα αφορά την προώθηση προϊόντων, υπηρεσιών ή εν γένει την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών και ο αποδέκτης έχει τη δυνατότητα να αντιτάσσεται με εύκολο τρόπο και δωρεάν με κάθε μήνυμα στην αποστολή αζήτητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων και δεν είχε διαφωνήσει αρχικώς με την αποστολή τέτοιων μηνυμάτων. Επίσης, ως προς την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουν σκοπό την άμεση εμπορική

προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, ορίζεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται ευδιάκριτα και σαφώς η ταυτότητα του αποστολέα ή του προσώπου προς όφελος του οποίου αποστέλλεται το μήνυμα, καθώς επίσης και η διεύθυνση στην οποία ο αποδέκτης του μηνύματος μπορεί να ζητά τον τερματισμό της επικοινωνίας. Δεύτερον, επεκτείνεται η εφαρμογή των ίδιων ρυθμίσεων και στα νομικά πρόσωπα.

Η Αρχή υπέβαλε εγκαίρως στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή πλήρη πρόταση για τη ρύθμιση της αζήτητης επικοινωνίας - όπως βέβαια και για τα υπόλοιπα θέματα της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Επεσήμανε ότι στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οφείλουν να αναφέρονται και τα μηνύματα μέσω κινητού τηλεφώνου (SMS, MMS), σύμφωνα και με τη Γνώμη 5/2004 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ «για τις μη ζητηθείσες επικοινωνίες με σκοπό την προώθηση σύμφωνα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ». Το σημείο αυτό ενσωματώθηκε στο Σχέδιο της Αιτιολογικής Έκθεσης του ΣχΝ.

Αντιθέτως, δεν ενσωματώθηκαν τα εξής σημεία:

Πρώτον, ως προς τον όρο της «άμεσης εμπορικής προώθησης» που αναφέρεται στο άρθρο 11 του ΣχΝ αυτός θα έπρεπε να αντικατασταθεί με τον όρο «άμεση προώθηση». Η Οδηγία στο άρθρο 13 στις εκδόσεις των άλλων εθνικών γλωσσών αναφέρεται στην απευθείας προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών (direct marketing) και όχι μόνο στην απευθείας «εμπορική» προώθηση, όρος στενότερος που χρησιμοποιεί εσφαλμένως η ελληνική έκδοση της Οδηγίας. Η απευθείας προώθηση καλύπτει και την επικοινωνία που γίνεται από σωματεία, ιδρύματα κλπ που δεν έχουν εμπορικό σκοπό. Εξάλλου, και το άρθρο 13 παρ. 3 του Ν. 2472/97 αναφέρεται στην προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών χωρίς τον περιορισμό σε αυτήν που γίνεται για εμπορικό σκοπό. Το σημείο

αυτό είναι σημαντικό και επισημαίνεται στην προαναφερθείσα Γνώμη 5/2004 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ ενώ επιβεβαιώνεται και στην πρόσφατη διακήρυξη της Διεθνούς Συνόδου των Επιτρόπων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του 2005 για την πολιτική επικοινωνία. Το ζήτημα αυτό αντιμετωπίζεται βέβαια στην παράγραφο 1 του ΣχΝ όπου περιλαμβάνονται και «κάθε είδους διαφημιστικοί σκοποί», στην παράγραφο 3 του ΣχΝ όπου χρησιμοποιείται ο όρος της «άμεσης προώθησης», δεν καλύπτεται όμως στην παράγραφο 4 του ΣχΝ σχετικά με τις επιπλέον υποχρεώσεις του αποστολέα να εμφανίζεται η ταυτότητά του και να χρησιμοποιεί έγκυρη διεύθυνση για την άσκηση του δικαιώματος εναντίωσης, όπου χρησιμοποιείται ο όρος της «άμεσης εμπορικής επικοινωνίας». Η χρήση διαφορετικών όρων δημιουργεί σύγχυση σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη - φορείς των αντίστοιχων υποχρεώσεων και δικαιωμάτων - και δημιουργεί πρόβλημα εφαρμογής της αντίστοιχης διάταξης. Η Αρχή κρίνει ότι η σχετική ρύθμιση θα πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε είδους άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών εφαρμόζοντας μια σύμφωνη με την Οδηγία ερμηνεία, υποχρέωση που άλλωστε θεμελιώνεται στη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Δεύτερον, η Αρχή πρότείνει την τροποποίηση της ισχύουσας ρύθμισης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 Ν. 2774/99 για τους λόγους που αναφέρονται παραπάνω (σημείο 2). Επεσήμανε ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, η εφαρμογή του συστήματος της μη εναντίωσης (opt-out) μπορεί να ισχύσει κατ' επιλογή των κρατών μελών μόνο στην περίπτωση των μη αυτοματοποιημένων κλήσεων, δηλαδή των τηλεφωνικών κλήσεων όπου ο καλών είναι άνθρωπος και όχι αυτόματο σύστημα. Ωστόσο, η επισή-

μανση αυτή δεν ελήφθη υπόψη και στην παράγραφο 2 του ΣχΝ επαναλαμβάνεται η ισχύουσα ρύθμιση. Η Αρχή, και από τη θέση αυτή, εφιστά την προσοχή του νομοθέτη ως προς την ανάγκη τροποποίησης της εν λόγω ρύθμισης. Σε περίπτωση που η σημερινή διατύπωση του άρθρου 11 παρ. 2 ΣχΝ παραμένει ως έχει, η Αρχή θεωρεί ότι, βάσει μίας σύμφωνης με την Οδηγία ερμηνείας, η παράγραφος 2 θα μπορούσε να εφαρμοσθεί μόνο ως προς τις μη αυτοματοποιημένες τηλεφωνικές κλήσεις.

Επιπλέον, προβλήματα προκαλεί η αναφορά στους ειδικούς καταλόγους που οφείλει να τηρεί ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενώ παράλληλα το Σχέδιο Αιτιολογικής Έκθεσης αναφέρει ότι ισχύει το μητρώο του άρθρου 13 του Ν. 2472/97. Η παράλληλη ισχύς του μητρώου του άρθρου 13 του Ν. 2472/97 με τους ειδικούς καταλόγους των φορέων παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι αναποτελεσματική, διότι δεν εξασφαλίζεται ο συγχρονισμός των δύο μητρώων και δημιουργείται υποχρέωση των αποστολέων να συμβουλευούνται περισσότερα του ενός μητρώα. Επιπλέον, δεν έγινε πρόβλεψη στο ΣχΝ της χρονικής ισχύος της εγγραφής στους ειδικούς καταλόγους ως προς τις πραγματοποιούμενες κλήσεις. Για παράδειγμα θα μπορούσε να προβλεφθεί ότι οι πραγματοποιούμενες κλήσεις δεν μπορούν να βασίζονται σε εγγραφές παλαιότερες των 28 ημερών από την πραγματοποίηση της κλήσης, έτσι ώστε ο φορέας της υποχρέωσης να μπορεί να σχεδιάσει με ασφάλεια τις διαφημιστικές του ενέργειες. Όσον αφορά τη σχέση των ειδικών καταλόγων που προβλέπονται στο ισχύον άρθρο 9 παρ. 2 Ν. 2774/99 και στο άρθρο 11 παρ. 2 ΣχΝ με το μητρώο του άρθρου 13 Ν. 2472/97, η Αρχή θεωρεί ότι, εφόσον ενεργοποιηθούν οι ειδικοί κατάλογοι, η ρύθμιση αυτή υπερισχύει ως ειδικότερη του

μητρώου του άρθρου 13 του Ν. 2472/97. Τέλος, το Σχέδιο Αιτιολογικής Έκθεσης αναφέρει ότι ειδικούς καταλόγους οφείλουν να τηρούν και οι φορείς παροχής υπηρεσιών που αναλαμβάνουν δραστηριότητες μη ζητηθείσας εμπορικής επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η αναφορά αυτή ενδέχεται να δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα και προτείνουμε την απόλειψή της. Η μόνη δυνατή ερμηνευτική προσέγγιση είναι η προφανής υποχρέωση των συγκεκριμένων ατόμων να τηρούν κατάλογο με τα στοιχεία των αποδεκτών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εναντιώνονται στην αποστολή αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ και την αντίστοιχη ρύθμιση της παραγράφου 3 του άρθρου 11 ΣχΝ. Αντιθέτως, η Αρχή είχε προτείνει - σε περίπτωση που ο νομοθέτης προβλέψει το σύστημα της εναντίωσης «opt-out» στις μη αυτοματοποιημένες τηλεφωνικές κλήσεις - η δήλωση αυτή να απευθύνεται και προς το πρόσωπο που πραγματοποιεί την επικοινωνία, παράλληλα με την ισχύ των ειδικών καταλόγων, έτσι ώστε ο αποδέκτης να έχει τη δυνατότητα να επιλέξει την πιο συμφέρουσα για αυτόν λύση.

Δράσεις της Αρχής για την καταπολέμηση της αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (spam)

Η Αρχή λαμβάνει ολοένα αυξανόμενο αριθμό σχετικών καταγγελιών και ερωτημάτων που αφορούν τη λήψη μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, συμπεριλαμβανομένων των μηνυμάτων μέσω κινητών τηλεφώνων (SMS). Η Αρχή συμμετέχει ως αρμόδιος εθνικός φορέας στην Ομάδα Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση του spam (CNSA). Η Ομάδα εργασίας υιοθέτησε κείμενο συνεργασίας των αρμόδιων Αρχών της ΕΕ για την καταπολέμηση του spam, όπου ο όρος αναφέρεται

μόνο σε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διαφημιστικού μόνο περιεχομένου. Η συνεργασία των αρμόδιων αρχών αφορά προσφυγές διασυνοριακού χαρακτήρα, δηλαδή ο αποστολέας του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου φαίνεται να προέρχεται από άλλο κράτος μέλος. Το πνεύμα του κείμενου συνεργασίας είναι ότι η Αρχή που λαμβάνει την καταγγελία εξετάζει εάν έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της προσφυγής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και σε περίπτωση που διαπιστώσει από την έρευνα που κάνει ότι ο αποστολέας προέρχεται από άλλο κράτος μέλος διαβιβάζει την προσφυγή μαζί με όλα τα έγγραφα του φακέλου στην Αρχή όπου έχει την κατοικία / έδρα του ο αποστολέας. Το κείμενο συνεργασίας δεν ρυθμίζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις προστασίας του προσφεύγοντος, αλλά τη διαδικασία της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων Αρχών, όπως τα στοιχεία που διαβιβάζονται, τις εκατέρωθεν υποχρεώσεις των Αρχών καθώς και την υποχρέωση λήψης της συγκατάθεσης του προσφεύγοντος ή προηγούμενης ενημέρωσής του - ανάλογα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου - για τη διαβίβαση των στοιχείων του σε Αρχή άλλου κράτους μέλους. Μια βασική αρχή είναι ότι η Αρχή που λαμβάνει αλλοδαπή προσφυγή θα την εξετάσει βάσει της αρχής της μη διάκρισης των αλλοδαπών ευρωπαίων πολιτών, με άλλα λόγια βάσει των ίδιων κριτηρίων που εφαρμόζει και στους πολίτες της χώρας της. Το κείμενο συνεργασίας δεν καθιερώνει αξίωση ειδικής μεταχείρισης καταγγελιών που αποστέλλει άλλη Αρχή σε σχέση με τις προσφυγές που υποβάλλονται στην Αρχή από κατοίκους της χώρας της. Επίσης, σημαίνει ότι εάν η Αρχή ενός κράτους μέλους εφαρμόζει επιλεκτική πολιτική κατά την εξέταση των προσφυγών, την ίδια αυτή πολιτική θα ακολουθήσει και ως προς την αλλοδαπή καταγγελία. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, έχει

υποχρέωση ενημέρωσης της Αρχής που απέστειλε την καταγγελία, ως προς τις ενέργειες που έγιναν ή ως προς την απόφαση να μην ασχοληθεί με την καταγγελία και τους λόγους για την απόφαση αυτή.

Η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε, επίσης, ότι για την καταπολέμηση του spam είναι σημαντική η συνεργασία των παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου (ΠΥΔ). Έτσι, διάφορες Αρχές επιχειρούν την προσέγγιση των ΠΥΔ με στόχο την ενιαία αντιμετώπιση του φαινομένου. Στη Γερμανία, δημιουργήθηκε, με πρωτοβουλία των παρόχων, ομάδα καταπολέμησης του spam, η οποία έχει εκδώσει ήδη ένα Λευκό Βιβλίο που αναφέρει συγκεκριμένα μέτρα που μπορούν να λαμβάνουν οι πάροχοι για την καταπολέμηση του spam, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων. Επίσης, αντιστοίχως, στην Αυστρία οι πάροχοι έχουν ήδη υιοθετήσει σχετικό κώδικα δεοντολογίας.

Η Αρχή ήδη από το 2004 έχει συστήσει μία Ομάδα Εργασίας στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου (ΠΥΔ) του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα της χώρας με σκοπό την καταπολέμηση του spam. Στο πλαίσιο της Ομάδας, διαπιστώθηκε η κοινή βούληση για τον περιορισμό του spam που επηρεάζει αρνητικά τους αποδέκτες των μηνυμάτων, αλλά και τα συστήματα των παρόχων. Η Ομάδα, με πρωτοβουλία της Αρχής, συζήτησε την υιοθέτηση κώδικα δεοντολογίας των παρόχων για την καταπολέμηση του spam. Στο σημείο αυτό δεν επιτεύχθηκε ακόμη συναίνεση ως προς τα ειδικότερα τεχνικά μέτρα που θα πρέπει να εφαρμόζονται από τους ΠΥΔ. Η Αρχή θεωρεί ότι ένας κώδικας δεοντολογίας για να είναι αποτελεσματικός και να δικαιολογεί τη δημιουργία έμπιστου δικτύου μεταξύ των παρόχων που υιοθετούν τον κώδικα θα πρέπει να περιέχει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και στο μέτρο που δεν επιτευχθεί η υιοθέ-

τηση ενός κώδικα δεοντολογίας ενδεχομένως να προβεί σε αντίστοιχες συστάσεις προς τους ΠΥΔ. Τα μέτρα που προτείνονται στον κώδικα δεοντολογίας διακρίνονται στις εξής ενότητες: α) μέτρα γενικής πολιτικής και ενημέρωσης πελατών, β) μέτρα κατά του εξερχόμενου spam, γ) μέτρα κατά του εισερχόμενου spam, δ) μέτρα συνεργασίας των ΠΥΔ. Στα μέτρα γενικής πολιτικής και ενημέρωσης των πελατών / συνδρομητών περιλαμβάνονται ιδίως η ύπαρξη συγκεκριμένης πολιτικής των ΠΥΔ για την καταπολέμηση του spam (π.χ. εγκατάσταση φίλτρων κατά του spam, διάθεση κατάλληλου λογισμικού φιλτραρίσματος στους συνδρομητές τους, υποστήριξη στην εγκατάσταση των φίλτρων), για την οποία θα πρέπει να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους καθώς και η δημιουργία συγκεκριμένης ηλεκτρονικής διεύθυνσης όπου οι συνδρομητές μπορούν να απευθύνονται σε περίπτωση προβλημάτων, καταγγελιών ή ερωτημάτων. Στα μέτρα κατά του εξερχόμενου spam περιλαμβάνεται καταρχάς η προσαρμογή των συμβάσεων των ΠΥΔ με τους συνδρομητές τους, έτσι ώστε να αποτελεί παράβαση συμβατικής υποχρέωσης η αποστολή spam και να αποσαφηνίζονται οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις και δικαιώματα, ιδίως το δικαίωμα των ΠΥΔ να διακόπτουν την παροχή των υπηρεσιών τους ή και να καταγγέλλουν τη σύμβαση. Τα υπόλοιπα μέτρα κατά του εξερχόμενου spam είναι κυρίως τεχνικά, όπως η ρύθμιση των συστημάτων των ΠΥΔ, ώστε να παρεμποδίζεται η μη εξουσιοδοτημένη αναμετάδοση των μηνυμάτων, η χρησιμοποίηση, κατά το δυνατόν, πρωτοκόλλων που απαιτούν την αυθεντικοποίηση του αποστολέα ή του ΠΥΔ του αποστολέα (SMTP-AUTH), ο περιορισμός υπό προϋποθέσεις των εξερχόμενων μηνυμάτων ανά μονάδα χρόνου, ο περιορισμός της θύρας 25 των συστημάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.ά. Τα μέτρα κατά του εισερχό-

μενου spam αναφέρονται κυρίως σε μηχανισμούς φιλτραρίσματος του εξυπηρετητή του ΠΥΔ και των ατομικών ηλεκτρονικών γραμματοκιβωτίων των συνδρομητών. Ένας γνωστός τρόπος φιλτραρίσματος των εισερχόμενων μηνυμάτων σε επίπεδο εξυπηρετητή είναι η χρήση μαύρων λιστών (Realtime Blackhole Lists) όπου καταχωρίζονται ηλεκτρονικές διευθύνσεις εξυπηρετητών μέσω των οποίων αποδεδειγμένα αποστέλλεται spam. Ως προς τα φίλτρα που επιτρέπουν την ανάλυση του περιεχομένου των μηνυμάτων που αποστέλλονται στα ατομικά ηλεκτρονικά γραμματοκιβώτια, επισημάνθηκε η ανάγκη προηγούμενης ενημέρωσης και ενδεχομένως συγκατάθεσης των συνδρομητών, έτσι ώστε να μην παρακωλύεται η ελεύθερη επικοινωνία. Αντιθέτως, η χρήση τέτοιων αυτόματων μηχανισμών φιλτραρίσματος δεν προσκρούσει στις διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχωρισμός των μηνυμάτων είναι αυτοματοποιημένος χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση και δεν γίνεται περαιτέρω επεξεργασία των μηνυμάτων. Τέλος, στα μέτρα συνεργασίας μεταξύ των ΠΥΔ περιλαμβάνονται κυρίως οι διαδικασίες για την κοινή αντιμετώπιση του φαινομένου, όπως η δημιουργία κοινής μαύρης λίστας χρηστών που αποδεδειγμένα αποστέλλουν spam, η δημιουργία λευκής λίστας χρηστών που αποστέλλουν νομίμως μεγάλο αριθμό μηνυμάτων καθώς και η θέσπιση διαδικασίας για την ενημέρωση των ΠΥΔ και την εκ μέρους τους άμεση αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών spam. Τέλος, η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση προσφυγών με αντικείμενο το spam εκ μέρους των αρμόδιων αρχών απαιτεί σημαντική επένδυση σε υλικοτεχνική υποδομή, όπως εργαλεία ανάλυσης ψηφιακών πειστηρίων και εργαλείων διάτρησης δικτύων, δημιουργίας κινητής μονάδας ελέγ-

ων, καθώς και επένδυση σε αναγκαίο και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Η Αρχή, προς το σκοπό αυτό και γενικώς για την ενίσχυση του ελεγκτικού της έργου, προωθεί την έγκριση ειδικού έργου από τη Διαχειριστική Αρχή για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997 απαιτείται άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου. Το άρθρο 8 καθιερώνει σύστημα προηγούμενης άδειας της Αρχής σε περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων, όταν ένα από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν, για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού. Ακόμα, το άρθρο 9 που ρυθμίζει τη διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων προβλέπει προηγούμενη άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών για τη λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε τον έλεγχο του μεγαλύτερου όγκου των αιτήσεων από

οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και προχώρησε, με βάση ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στην κατά προτεραιότητα υποβολή τους στην ολομέλειά της.

Η επιτροπή, που συστάθηκε τον Ιούνιο του 2000, εξέτασε για το έτος 2005, 55 αιτήσεις χορήγησης αδειών λειτουργίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα και 15 αιτήσεις χορήγησης άδειας διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός ΕΕ. Από τις αιτήσεις αυτές 66 κατέληξαν στη χορήγηση άδειας, ενώ 4 από αυτές εκκρεμούν, είτε γιατί δόθηκε εντολή ελέγχου είτε γιατί ζητήθηκαν περισσότερες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Επιπλέον, ενεργοποιήθηκε διαδικασία ελέγχου των αδειών που εκδόθηκαν κατά την διάρκεια της προηγούμενης τριετίας (2002-2005). Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε από τους υπεύθυνους επεξεργασίας να ενημερώσουν την Αρχή σχετικά με τις ενέργειες συμμόρφωσής τους με τους όρους των αδειών που κατέχουν. Επιπλέον, η Αρχή δέχθηκε και αιτήσεις για ανανεώσεις των αδειών που έληξαν κατά την διάρκεια του 2005 και εκδόθηκαν κατά την διάρκεια του έτους 2002. Υποβλήθηκαν 108 αιτήσεις ανανέωσης αδειών από τις οποίες όλες βρέθηκαν ότι πληρούν τους όρους ανανέωσής τους. Οι αιτήσεις για λήψη άδειας κατηγοριοποιήθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟ ΕΤΟΣ 2005

Κατηγορία	Πλήθος
Νοσοκομεία –κέντρα υγείας	3
Ιατρικά κέντρα –κλινικές	7
Άλλες υπηρεσίες δημόσιου τομέα	15
Κοινωνικές υπηρεσίες ιδιωτικού τομέα	6
Γυμναστήρια, ινστιτούτα αισθητικής & αδυνατίσματος	12
Εταιρίες Παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών	1
Λοιπές εμπορικές εταιρίες, γραφεία, οργανισμοί	2
Φαρμακευτικές εταιρίες	2
Πανεπιστημιακά Ιδρύματα	1
Ψυχολόγοι-Λογοπαιδικοί	3
Ανανεώσεις αδειών που έληξαν	108
Διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός ΕΕ	14
Σύνολο	174

Η ακόλουθη γραφική παράσταση απεικονίζει τα παραπάνω στοιχεία σε διαγραμματική μορφή.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ
ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

Η επιτροπή εξέτασε τις παραπάνω αιτήσεις χορήγησης άδειας και εξέδωσε άδειες λειτουργίας αρχείων με ευαισθητα δεδομένα θέτοντας παράλληλα όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων, ενώ απύθυνε υποδείξεις και συστάσεις προς τους υπεύθυνους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας. Ο όροι αυτοί υπαγορεύουν ότι μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας θα πρέπει:

Α) να εφαρμοσθούν τα αντίμετρα ασφάλειας που περιγράφονται στο βασικό σχέδιο ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής ασφαλείας που προτείνει η Αρχή.

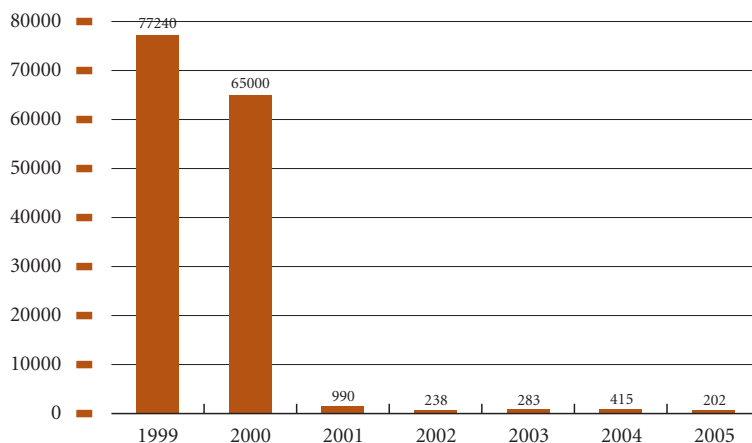
Β) να υποβληθεί στην Αρχή κείμενο κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Επίσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει α) να τηρεί απαρέγκλιτα τα

μέτρα ασφάλειας και β) να χρησιμοποιεί για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας προσωπικό που να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 2 του Νόμου 2472/1997. Τέλος, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους παραπάνω όρους η άδεια ανακαλείται. Οι περισσότερες άδειες που χορηγήθηκαν έχουν τριετή διάρκεια.

Ε. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΩΝ

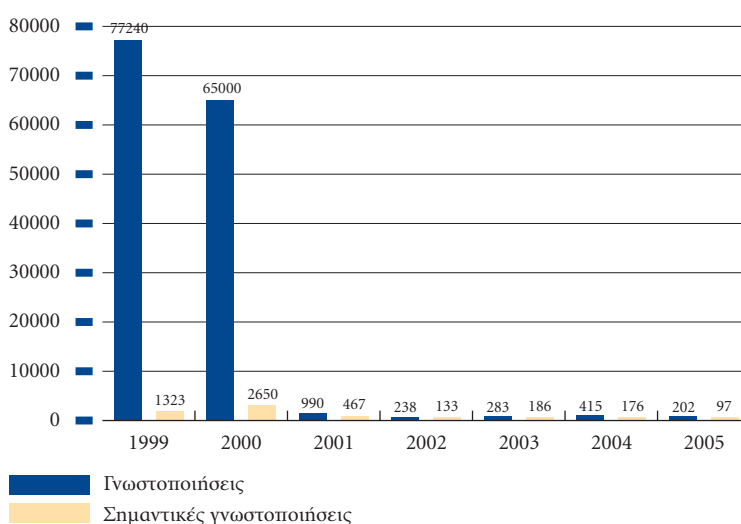
Το άρθρο 6 του Ν.2472/1997 αναφέρεται στη συνεχή υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας για γνωστοποίηση των αρχείων τους. Κατά το έτος 2005 κατατέθηκαν στην Αρχή διακόσιες δύο (202), πλήθος μικρότερο από αυτό του 2004. Επιπλέον, υποβλήθηκαν 13 τροποποιητικές γνωστοποιήσεις.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται αυτή η μεταβολή του πλήθους των γνωστοποιήσεων που υπεβλήθησαν στην Αρχή κατά τα έτη 1999-2005:

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται επιπρόσθετα, για κάθε έτος, και το ποσοστό των γνωστοποιήσεων που χαρακτηρίζονται ως σημαντικές από την οπτική της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Παρατηρούμε σημαντική αύξηση του ποσοστού των σημαντικών γνωστοποιήσεων, το οποίο οφείλεται, σε μεγάλο μέρος, στην απαλλαγή από την υποχρέωση γνωστοποίησης διαφόρων κατηγοριών αρχείων. Το ποσοστό των σημαντικών γνωστοποιήσεων του έτους 2001 ανέρχεται σε 47,17% επί του συνόλου των γνωστοποιήσεων, του έτους 2002 στο 55,88 %, του έτους 2003 στο 65,75%, του έτους 2004 στο 42,5 % και του έτους 2005 στο 48%.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

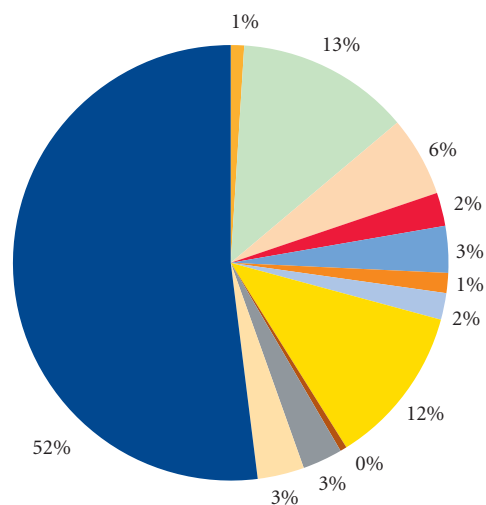

Οι σημαντικές γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για τη χορήγηση αδείας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν, σύμφωνα με τον τομέα εφαρμογής, όπως κατωτέρω.

Κατηγορία	Αριθμός
Ασφαλιστικές εταιρείες	2
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	26
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	12
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	5
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	7
Κέντρα Ερευνών	3
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	4
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	24
Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	1
Φαρμακευτικές εταιρείες	6
Οργανισμοί παροχής κοινωνικών υπηρεσιών	7
Κλειστά κυκλώματα	105
Σύνολο	202

Διαγραμματικά, τα παραπάνω στοιχεία είναι ως εξής:

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2005

Ασφαλιστικές εταιρείες	2
Δημόσιο, Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας	26
Διαγνωστικά κέντρα, Κλινικές, Νοσοκομεία	12
Εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, Internet Service Providers, Ηλεκτρονικού Εμπορίου	5
Εταιρείες προώθησης πωλήσεων, διαφημιστικές, εταιρείες παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων	7
Κέντρα Ερευνών	3
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	4
Τράπεζες, Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, ΕΛΔΕ	24
Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	1
Φαρμακευτικές εταιρείες	6
Οργανισμοί παροχής κοινωνικών υπηρεσιών	7
Κλειστά κυκλώματα	105

Στους σημαντικούς υπεύθυνους επεξεργασίας που προέβησαν σε γνωστοποίηση κατά το 2005 συγκαταλέγονται και οι ακόλουθοι: το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού και το Εθνικό Συμβούλιο Αντιμετώπισης Ντόπινγκ.

Ανταποκρινόμενοι στην Οδηγία 1122/26-9-2000 της Αρχής, 105 υπεύθυνοι επεξεργασίας γνωστοποίησαν, κατά το έτος 2005, την εγκατά-

σταση και λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης. Η Αρχή έχει λάβει σειρά από γνωστοποιήσεις κλειστών κυκλωμάτων, η οποία αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Κάποιες από αυτές ενέχουν και θέση άδειας. Η Οδηγία 1122/26-9-2000 προβλέπει την χορήγηση αδειών κλειστού κυκλώματος είτε για την παράταση του χρόνου τήρησης των δεδομένων για παραπάνω από 15 ημέρες είτε για την τήρηση ευαίσθητων δεδομένων υγείας. Το 2005 η Αρχή εξέδωσε τις πρώτες άδειες που αφορούσαν στη λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων.

Τα παραπάνω απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος	Πλήθος γνωστοποιήσεων κλειστών κυκλωμάτων	Αιτήσεις για άδεια (χρόνος τήρησης)	Άδειες που εκδόθηκαν	Αιτήσεις για άδεια (ευαίσθητα δεδομένα)
2001	38	2	-	1
2002	21	2	-	1
2003	21	3	-	-
2004	60	1	1	2
2005	105	3	3	6

Πλήθος γνωστοποιήσεων και αδειών κλειστών κυκλωμάτων κατ' έτος.

Ο δικτυακός τόπος της Αρχής (<http://www.dpa.gr>) αποτέλεσε και για το 2005 σημαντική πηγή διάδοσης των εντύπων γνωστοποιήσεων.

ΣΤ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στην εποχή της αλματώδους ανάπτυξης των επιστημών και της τεχνολογίας η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ενυπάρχει σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής ενός προσώπου και συγκεκριμένα κατά την άσκηση της εργασίας του, τις συναλλαγές του με δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, τις οικονομικές του συναλλαγές, την φροντίδα της υγείας του και τέλος, τις δραστηριότητες στον ελεύθερο χρόνο του.

Όλοι μας αποκαλύπτουμε καθημερινά πληροφορίες που αφορούν το πρόσωπό μας σε ένα πλήθος οργανισμών, όπως: υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών υγείας, οικονομικές υπηρεσίες, δήμοι, ασφαλιστικοί οργανισμοί, τράπεζες, τηλεπικοινωνιακές εταιρείες, καταστήματα, γυμναστήρια και στο Internet όταν επισκεπτόμαστε διάφορες ιστοσελίδες. Οι δυνατότητες της σύγχρονης πληροφορικής καθιστούν ιδιαίτερα εύκολη την αξιοποίηση των προσωπικών αυτών πληροφοριών με πολλούς, διαφορετικούς τρόπους προς όφελος του εκάστοτε οργανισμού.

Στην κοινωνία αυτή της πληροφορίας, μας δίνεται η δυνατότητα αλλά και η υποχρέωση να προστατεύσουμε και να ενδυναμώσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα και ειδικότερα το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα της προστασίας της ιδιωτικότητας, με την παροχή συμβουλών σε αυτούς που επεξεργάζονται τα προσωπικά μας δεδομένα, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, αλλά και με την ενημέρωση των πολιτών, ώστε να είναι σε θέση αφενός να ασκούν τα δικαιώματά τους και αφετέρου να προστατεύουν και οι ίδιοι τα προσωπικά τους δεδομένα και να διακρίνουν ενδεχόμενους κινδύνους και υπερβολές.

Κατά τη διάρκεια του 2005 το ύψος των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης παρέμεινε

πολύ χαμηλό, το δε τμήμα Επικοινωνίας συνέχισε να λειτουργεί με μικρό αριθμό στελεχών και συγκεκριμένα το πρώτο εξάμηνο με δύο στελέχη και το δεύτερο μετά τον διορισμό μίας νέας υπαλλήλου με τρία.

Εντούτοις, η Αρχή, έχοντας πάντα ως κύριο επικοινωνιακό στόχο της τη διαρκή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τόσο των υποκειμένων των δεδομένων όσο και των υπευθύνων επεξεργασίας, συνέχισε σε καθημερινή βάση με εξειδικευμένα στελέχη της να ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη προθυμία και υπευθυνότητα σε ερωτήσεις και απορίες που υποβάλλονται σε συμβατική ή ηλεκτρονική μορφή, και συγκεκριμένα ταχυδρομικώς, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με τηλεφωνική κλήση αλλά και με επίσκεψη στα Γραφεία της Αρχής, παρέχοντας την κατάλληλη ενημέρωση.

Στο πλαίσιο του έργου της αυτού, η Αρχή διαπίστωσε ότι οι πολίτες, οι δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμοί, οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα αλλά και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης συνεχίζουν με αυξητική τάση να επιδεικνύουν ενδιαφέρον για ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Από πλευράς Μ.Μ.Ε, τα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, με τα οποία οι δημοσιογράφοι ασχολήθηκαν ιδιαίτερα και για τα οποία πολλές φορές προσέφυγαν στην Αρχή αναζητώντας το κατάλληλο υλικό, αφορούσαν: εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας, τραπεζικό τομέα, ανεπιθύμητη προώθηση πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών, spamming, κυβερνοέγκλημα, προστασία δεδομένων στον εργασιακό χώρο, κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, διατήρηση δεδομένων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, διαβίβαση δεδομένων Ευρωπαίων ταξιδιωτών στις Η.Π.Α, βιομετρικά διαβατήρια κλπ.

Εξάλλου, η ιστοσελίδα της Αρχής αποτελεί πάντα ένα από τα πιο σημαντικά επικοινωνιακά μέσα της, μέσω του οποίου μπορεί ο οποιοσδήποτε να

ενημερώνεται ως προς τη σχετική νομοθεσία, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν, καθώς και την πρακτική της Αρχής. Οι εργασίες για την αναβάθμιση του ιστοχώρου συνεχίστηκαν και κατά το έτος 2005 με σκοπό να καταστεί πιο χρήσιμη και φιλική προς τον χρήστη.

Επίσης, κατά το έτος 2005 πραγματοποιήθηκαν δύο ημερίδες με θέματα καίριας σημασίας στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η πρώτη συνδιοργανώθηκε από τις Αρχές Προστασίας Δεδομένων Ελλάδας και Ιταλίας, το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο και την Εταιρεία Δικαστικών Μελετών, έλαβε χώρα στις 24.1.2005 και αφορούσε: «Προβλήματα και ειδικές ρυθμίσεις προστασίας κατηγοριών προσωπικών δεδομένων», με ομιλητές από μεν την Ελληνική Αρχή τον Νικόλαο Φραγκάκη, δικηγόρο και τακτικό μέλος της Αρχής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα της μεταγραφής με λατινικούς χαρακτήρες των ελληνικών ονομάτων στα δελτία ταυτότητας και τα διαβατήρια, την Δρα Ζωή Καρδασιάδου και τον Φίλιππο Μίτλεττον, νομικούς ελεγκτές, με ομιλίες αντίστοιχα σχετικά με «Το ισχύον δίκαιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, επίκαιρα ζητήματα» και «Δημόσια ασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων» από δε την Ιταλική Αρχή τον Καθηγητή Giuseppe Santaniello, Αντιπρόεδρο, τον Καθηγητή Gaetano Rasi, Μέλος και τον Dr. Claudio Filippi, Γραμματέα Συμβουλίου της Ιταλικής Αρχής, με ομιλίες αντίστοιχα: α. «Οι εξελικτικοί παράγοντες στην πορεία δημιουργίας του Κώδικα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων», β. «Η προστασία των προσωπικών δεδομένων ως πρόσθετη αξία για την ανταγωνιστικότητα στο χώρο των ιδιωτικών εμπορικών συναλλαγών» και γ. « Η διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προς τρίτες χώρες».

Την δεύτερη ημερίδα συνδιοργάνωσαν

από κοινού η Αρχή Προστασίας Δεδομένων και η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και πραγματοποιήθηκε στις 5.4.2005 με θέμα «Προστασία των Γενετικών Δεδομένων». Στην εκδήλωση αυτή συμμετείχαν ως ομιλητές: ο Γεώργιος Μανιάτης, Ομότιμος Καθηγητής Γενικής Βιολογίας Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών και Αναπληρωτής Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα «Γενετικά δεδομένα: Βιολογική και κοινωνική σημασία», η Δρ. Ζωή Καρδασιάδου, Νομική Ελέγκτρια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, της οποίας η ομιλία εστίασε στα γενετικά δεδομένα ως προσωπικά δεδομένα και η Λίλιαν Μήτρου, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου, της οποίας το θέμα ομιλίας ήταν «Βιοτράπεζες και γενετικά δεδομένα».

Ακόμα, στο πλαίσιο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών, ως υποκειμένων των δεδομένων, η Αρχή διοργάνωσε ενημερωτικό σεμινάριο στα γραφεία της, με ομιλητές τους Κυριακή Λωσταράκου, νομική ελέγκτρια, Παναγιώτη Νάστου, πληροφορικό ελεγκτή και Κατερίνα Κοσμοπούλου, προϊσταμένη Επικοινωνίας, στις 8.2.2005, για τους μαθητές Λυκείου του Εκπαιδευτηρίου «Σύγχρονη Παιδεία», εφιστώντας την προσοχή των μαθητών ιδιαίτερα σε ζητήματα που ενέχουν κινδύνους για τους νέους, όπως η χρήση του διαδικτύου και η προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Εξάλλου, τον Ιανουάριο 2005 επισκέφθηκε την Ελληνική Αρχή η Επίτροπος της Σλοβενίας για την Ελεύθερη Πρόσβαση στην Δημόσια Πληροφορία, με σκοπό τη συζήτηση και την ανταλλαγή εμπειριών στο ζήτημα της στάθμισης του δικαιώματος της προστασίας της ιδιωτικότητας και του δικαιώματος της ελεύθερης πρόσβασης στην δημόσια πληροφορία.

Επιπλέον, τον Δεκέμβριο 2005, επισκέφθηκαν την Αρχή οι: Καθηγητής

Σπύρος Σημίτης από το Ερευνητικό Κέντρο για την προστασία προσωπικών δεδομένων του Πανεπιστημίου Johann Wolfgang Goethe της Φρανκφούρτης και ο Καθηγητής Walter Rudolf εντεταλμένος του ομόσπονδου Γερμανικού κρατιδίου της Ρηνανίας – Παλατινάτου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και συζήτησαν σε συνεδρίαση, με τη συμμετοχή όλων των μελών της Αρχής, σημαντικά θέματα και προβλήματα όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Επίσης, ο Πρόεδρος και στελέχη της Αρχής συμμετείχαν ως συντονιστές Συνόδων ή ομιλητές σε συνέδρια και ημερίδες. Συγκεκριμένα, τον Ιανουάριο 2005, ο Πρόεδρος Δημήτριος Γουργουράκης και το τακτικό μέλος Αθανάσιος Παπαχρίστου, Καθηγητής στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, συμμετείχαν ως ομιλητές σε εκδήλωση της Κυπριακής Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων με θέμα: «Το δικαίωμα του πολίτη για προστασία των προσωπικών του δεδομένων». Ακόμα, ο Δρ. Βασίλειος Ζορκάδης, Διευθυντής της Αρχής, παρουσίασε ομιλία στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου, στην Αθήνα στις 4.6.2005, με θέμα:

«Προστασία της ιδιωτικότητας και ασφάλεια πληροφοριών». Το ζήτημα εξετάστηκε από δύο αντίθετες πλευρές, αφενός ως αρχή και δικαίωμα απαραίτητο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και ιδιαίτερα των προσωπικών δεδομένων και αφετέρου ως αγαθό, η επίτευξη του οποίου απαιτεί κάποιον περιορισμό του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικότητας. Αναφορικά με την πρώτη περίπτωση, στις σχετικές οδηγίες και τους αντίστοιχους εθνικούς νόμους, η αρχή της ασφάλειας υπαγορεύει τη λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων εκ μέρους των υπευθύνων επεξεργασίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Από την άλλη πλευρά, η ασφάλεια πληροφορι-

ών υπαγορεύει τη δημιουργία και συλλογή πρόσθετων προσωπικών πληροφοριών, αυξάνοντας έτσι τον όγκο των προσωπικών στοιχείων, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας. Στη συνέχεια αναφέρθηκαν οι διαδικασίες ελέγχου, τις οποίες ακολουθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά την αποτίμηση της επάρκειας των μέτρων ασφαλείας και γενικώς των πρακτικών προστασίας που εφαρμόζουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας. Στην ομιλία αυτή εθίγη εν συντομία και η έννοια της ασφάλειας αγαθών και προσώπων και η δημόσια ασφάλεια, καθώς, όταν αποτελούν σκοπό επεξεργασίας, διευρύνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τα σύνολα των προσωπικών δεδομένων, τα οποία δημιουργούνται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας.

Επίσης, στο 11ο Συνέδριο Εφαρμογών Πληροφορικής, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 8.10.2005, ο ίδιος ανέπτυξε το θέμα «Ασφάλεια και προστασία της ιδιωτικότητας στον κυβερνοχώρο: Οδηγία για την τήρηση δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες». Η ομιλία αυτή επικεντρώθηκε κυρίως στο ζήτημα της επιδίωξης, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβολής υποχρέωσης στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών να τηρούν τα εξωτερικά στοιχεία των ηλεκτρονικών επικοινωνιών για χρονική διάρκεια 1 έτους όσον αφορά σταθερή και κινητή τηλεφωνία και 6 μηνών όσον αφορά υπηρεσίες Διαδικτύου. Επί αυτού, από πλευράς ΕΕ, προωθείται Απόφαση του Συμβουλίου αλλά και σχετική Οδηγία, η οποία θα συμπληρώνει την Οδηγία 2002/58-ΕΚ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ως σκοπός αναφέρεται η υποστήριξη των αστυνομικών αρχών στην αντιμετώπιση σοβαρών εγκλημάτων, όπως τρομοκρατίας και οργανωμένου εγκλήματος. Αιτιολογείται δε η επιδίωξη αυτή με τις αλλαγές στα μοντέλα προσφοράς υπηρεσιών, τα οποία δεν

προκαλούν την αποθήκευση των δεδομένων κίνησης και θέσης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Για παράδειγμα, στην περίπτωση προπληρωμένων και ελεύθερων επικοινωνιακών υπηρεσιών ή flat rate tariffs, δεν υπάρχει λόγος αποθήκευσης των δεδομένων κίνησης και θέσης για το σκοπό της χρέωσης. Επίσης, η τάση αυτή ενισχύεται από την αυξανόμενη χρήση υπηρεσιών Voice over IP και υπηρεσιών flat rate στη σταθερή τηλεφωνία. Από την άλλη πλευρά, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46 και η Σύνοδος των Ευρωπαϊκών Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων αμφισβήτησαν πολλές φορές την αναγκαιότητα της γενικευμένης τήρησης δεδομένων. Ειδικότερα, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 θεωρεί ότι τα δεδομένα κίνησης για σκοπούς σχετικούς με αστυνομικές αρχές πρέπει να τηρούνται υπό αυστηρές προϋποθέσεις, ήτοι για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μόνον όταν ως μέτρο κρίνεται αναγκαίο, έχουν ληφθεί τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας, και εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Εξάλλου, η Δρ. Αθηνά Μπούρκα, πληροφορικός ελέγκτρια της Αρχής, παρουσίασε τις παρακάτω εισηγήσεις σε συνέδρια κατά το έτος 2005: 1. «Το πρόβλημα του spam και μέτρα αντιμετώπισής του» στην EXPOSEC - συνέδριο και έκθεση για θέματα ασφαλείας, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα τον Απρίλιο 2005, αναπτύσσοντας το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία – spam, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις υποχρεώσεις των Παρόχων Υπηρεσιών Διαδικτύου και στα δυνατά τεχνικά μέτρα που αυτοί μπορούν να λάβουν για την αντιμετώπιση του προβλήματος. 2. «Προστασία των προσωπικών δεδομένων: απαιτήσεις και μεθοδολογία», στην ημερίδα για την ασφάλεια των πληροφοριών Athens Information Technology, στην

Αθήνα, τον Μάιο 2005. Παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές προστασίας των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με τους Νόμους 2472/1997 και 2774/1999, οι υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας και οι αρμοδιότητες της Αρχής, εξετάζοντας ιδιαίτερα τον ελεγκτικό της ρόλο και τις σχετικές με αυτόν διαδικασίες.

Επιπλέον, η Δρ. Ζωή Καρδασιάδου, νομική ελέγκτρια της Αρχής, παρουσίασε, εκτός όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, και τις παρακάτω ομιλίες: 1. «Η νομική αντιμετώπιση του spam», σε ημερίδα που οργάνωσε το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, στις 4.02.2005, στη Θεσσαλονίκη, 2. «Η προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες», σε Συνέδριο για την ηλεκτρονική ασφάλεια, 1ο Security Forum, τον Μάρτιο 2005 στη Θεσσαλονίκη και 3. «Τα νομικά ζητήματα του λογισμικού ανοικτού κώδικα», στο Συνέδριο International Concurrent Enterprising 2005, που πραγματοποιήθηκε στο Μόναχο από 21 έως 22.6.2005.

Τον Ιούλιο 2005, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποιήθηκε συνέντευξη Τύπου με σκοπό την παρουσίαση των πεπραγμένων της Αρχής κατά το προηγούμενο έτος και ακολούθησαν ερωτήσεις των δημοσιογράφων επί σημαντικών και επίκαιρων ζητημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας της και την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών, η Αρχή το 2005 συνέχισε να εμπλουτίζει τη βιβλιοθήκη της με τίτλους από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, το αρχείο με ενημερωτικό υλικό από ομόλογες Αρχές του εξωτερικού και το αρχείο αποφάσεων και εισηγήσεων των οργάνων στα οποία συμμετέχει ως μέλος, όπως η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν, η Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) Ευρωπαϊκή, υποομάδες αυτών (Επιτροπή Προσφυγών, Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων), η Ομάδα Εργασίας

του Άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Eurodac.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξάλλου, έχει δημιουργηθεί ο ιστοχώρος CIRCA με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον οποίο έχουν πρόσβαση οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Σκοπός του είναι να λειτουργεί ως ένα μέσο που διευκολύνει και αυξάνει την επικοινωνία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών όσον αφορά διεθνείς προσφυγές ή άλλες περιπτώσεις με διεθνείς διαστάσεις που θα μπορούσαν να παρουσιάσουν ενδιαφέρον για τους χρήστες του συγκεκριμένου ιστοχώρου. Συγκεκριμένα, ενισχύει τη μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών, σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 28 της οδηγίας 95/46/EK και προωθεί μια περισσότερο εναρμονισμένη και συντονισμένη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με υποθέσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Κατά το έτος 2005 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις της ομάδας εργασίας αντιμετώπισης προσφυγών, τα μέλη της οποίας χρησιμοποιούν το CIRCA ως μέσο επικοινωνίας. Κατά τις δύο αυτές συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Βουδαπέστη και στο Παρίσι και στις οποίες η ελληνική Αρχή εκπροσωπήθηκε από τα Τμήματα Ελεγκτών και Επικοινωνίας, συζητήθηκαν σημαντικά θέματα αναφορικά με

τις μαύρες λίστες και τα δεδομένα κίνησης στις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, τα προσωπικά δεδομένα στον τραπεζικό τομέα, τη σύγκρουση μεταξύ της προστασίας προσωπικών δεδομένων και της ελεύθερης πρόσβασης στην πληροφορία, την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων υγείας κλπ.

Ιδιαίτερα, στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι τον Οκτώβριο 2005, η Δρ. Αθηνά Μπούρκα, πληροφορικός ελέγκτρια της Αρχής, παρουσίασε τα βασικά σημεία της Οδηγίας 1/2005 της Αρχής σχετικά με την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας.

Μελλοντικός επικοινωνιακός στόχος της Αρχής είναι η συστηματική και ευρύτερη ενημέρωση του πολίτη για τα δικαιώματά του, που απορρέουν από το Νόμο, και για τον τρόπο διεκδίκησής τους, καθώς και των υπευθύνων επεξεργασίας όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους. Η πραγματοποίηση του στόχου αυτού θα επιτευχθεί, εκτός άλλων, με την έκδοση και διανομή ενημερωτικών εντύπων, την διοργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών αλλά και την βελτίωση και τον περαιτέρω εμπλουτισμό της ιστοσελίδας της Αρχής, ιδιαίτερα με την υλοποίηση του έργου της αναβάθμισης του ιστοχώρου της στο πλαίσιο της συμμετοχής της στο επιχειρησιακό πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συνεργάζεται με τις αντίστοιχες Αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εξέταση ζητημάτων σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 19 § 1 ιδ Ν. 2472/97).

Στο πλαίσιο αυτής της διακρατικής συνεργασίας λειτουργούν οι εξής επιτροπές και ομάδες, στις οποίες η Αρχή συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους της:

A. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

- Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα («Ομάδα του Άρθρου 29»).
- Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν.
- Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν - Ομάδα ελέγχου προστασίας δεδομένων.
- Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρώπης.
- Κοινή Εποπτική Αρχή Ευρώπης - Επιτροπή Προσφυγών.
- Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων.

B. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΣΠΙΣΘΕΙ ΕΙΤΕ ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ.

- Διεθνής Συνδιάσκεψη Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων.
- Εαρινή Σύνοδος Επιτρόπων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων.
- Ομάδα για την Εξέταση Προσφυγών.
- Διεθνής Ομάδα Εργασίας για την Προστασία Δεδομένων στον Τηλεπικοινωνιακό Τομέα (δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων του Βερολίνου).

Ανάλογα με τον τρόπο σύστασης και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας κάθε Επιτροπής, οι αποφάσεις τους μπορεί να είναι υποχρεωτικές ή συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Από τις ομάδες της πρώτης κατηγορίας

η πρώτη λειτουργεί με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ οι λοιπές με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Οι συνεδριάσεις των ομάδων της δεύτερης κατηγορίας οργανώνονται κάθε φορά από διαφορετική Αρχή στην έδρα της οποίας φιλοξενούνται οι εργασίες των ομάδων. Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζεται αναλυτικά η συμμετοχή της Αρχής στις πιο πάνω ομάδες και γίνεται ειδική αναφορά στον τρόπο σύστασης και λειτουργίας καθώς και στο επιμέρους έργο καθεμιάς από αυτές.

A. «ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29» ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ

Σύμφωνα με το άρθρο 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, συστάθηκε η «Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», γνωστή και ως «Ομάδα του Άρθρου 29», η οποία έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα ως προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλά είναι ανεξάρτητη ως προς αυτήν. Η Ομάδα απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο των Αρχών Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους-μέλους και εξετάζει θέματα ιδιαίτερης βαρύτητας ή θέματα που παρουσιάζουν ειδικότερο ενδιαφέρον σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και εμπίπτουν στον πρώτο πυλώνα της ΕΕ. Η εξέταση των θεμάτων γίνεται είτε μετά από αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε με πρόταση των μελών της Ομάδας. Η Ομάδα μπορεί να εκδώσει είτε γνωμοδοτήσεις είτε κείμενα εργασίας.

Κατά το έτος 2005 η Ομάδα του άρθρου 29 εξέδωσε τα παρακάτω κείμενα εργασίας.

- Γνωμοδότηση 1/2005 σχετικά με το επίπεδο προστασίας που εξασφαλί-

ζεται στον Καναδά για τη διαβίβαση του φακέλου επιβατών και των εκ των προτέρων πληροφοριών σχετικά με τους επιβάτες από τις αεροπορικές εταιρείες.

- Έγγραφο εργασίας (WP 104) σχετικά με ζητήματα προστασίας δεδομένων που σχετίζονται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Έγγραφο εργασίας (WP 105) σχετικά με ζητήματα προστασίας δεδομένων που σχετίζονται με την τεχνολογία RFID.
- Έκθεση (WP 106) σχετικά με την υποχρέωση γνωστοποίησης στις εθνικές εποπτικές αρχές, τη βέλτιστη χρήση εξαιρέσεων και απλοποιήσεων και τον ρόλο των υπεύθυνων προστασίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Έγγραφο εργασίας (WP 107) για την προώθηση μιας διαδικασίας συνεργασίας για την έκδοση κοινών γνωμοδοτήσεων σχετικά με τις επαρκείς εγγυήσεις που προκύπτουν από τους "Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες".
- Έγγραφο εργασίας (WP 108) για την εφαρμογή μιας κατάστασης προϋποθέσεων για την έγκριση "Δεσμευτικών Εταιρικών Κανόνων".
- Γνώμη (WP 110) σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών για τις Θεωρήσεις μικρής διάρκειας.
- Αποτελέσματα της Δημόσιας Διαβούλευσης για το έγγραφο εργασίας 105 της Ομάδας του Άρθρου 29 σχετικά με ζητήματα προστασίας δεδομένων που σχετίζονται με την τεχνολογία RFID (WP 111).
- Γνώμη (WP 112) σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2252/2004 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με την καθιέρωση προτύπων για τα χαρακτηριστικά ασφαλείας και τη

χρήση βιομετρικών στοιχείων στα διαβατήρια και τα ταξιδιωτικά έγγραφα των κρατών μελών.

- Γνώμη (WP 113) σχετικά με την πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διατήρηση δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ.
- Έγγραφο εργασίας (WP 114) για την κοινή ερμηνεία του άρθρου 26 § 1 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ της 24ης Οκτωβρίου 1995.
- Γνώμη (WP 115) για τη χρήση δεδομένων θέσης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών προστιθεμένης αξίας.
- Γνώμη (WP 116) σχετικά με τις προτάσεις κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) των υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για την έκδοση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων.

Τα παραπάνω κείμενα μπορεί να βρει κανείς στην ιστοσελίδα της Ομάδας του Άρθρου 29: www.europa.eu.int/internal_market/privacy/workinggroup/.

B. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ

Η Αρχή συμμετέχει με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν η οποία συνεδριάζει στην έδρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.

Η ΚΑΕ Σένγκεν δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 115 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν με αρμο-

διότητα τον έλεγχο της τεχνικής υπηρεσίας υποστηρίξεως του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και τη διερεύνηση ζητημάτων εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορούν να τεθούν κατά τη λειτουργία του Συστήματος αυτού.

Κατά το έτος 2005 το μεγαλύτερο μέρος του έργου της ΚΑΕ επικεντρώθηκε, όπως και κατά το 2004 στο θέμα της ανάπτυξης του SIS II. Επίσης κατά το 2005 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των εθνικών τμημάτων του SIS σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 96 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ) και αποφασίσθηκε να συνεχισθεί ο έλεγχος σχετικά με τις καταχωρίσεις του άρθρου 99 ΣΕΣ.

1) SIS II

Η διαδικασία αναβάθμισης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), με σκοπό τη δημιουργία του λεγόμενου SIS II, αποτελεί το κύριο αντικείμενο της ΚΑΕ την τελευταία διετία. Η δημιουργία του SIS II αποφασίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρόκειται να ολοκληρωθεί το 2006. Η ανάγκη τροποποίησης του Συστήματος επιβλήθηκε κυρίως από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανάγκη διαχείρισης μεγάλου όγκου πληροφοριών που αυτή συνεπάγεται, καθώς και από τη δημιουργία νέων θεσμών για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, όπως η Ευρωπόλ και η Eurojust, οι οποίες εξέφρασαν τη θέλησή τους για πρόσβαση στο SIS.

Η ΚΑΕ θεωρεί ότι κατ' αυτόν τον τρόπο υπάρχει κίνδυνος το SIS να καταστεί εργαλείο για την εξυπηρέτηση πολλαπλών σκοπών, με χρήση μάλιστα υψηλής τεχνολογίας που θα επιτρέπει ενδεχομένως επεξεργασία και βιομετρικών δεδομένων, πράγμα που ενέχει σοβαρούς κινδύνους για τα ατομικά δικαιώματα.

Το έτος 2005 η ΚΑΕ ασχολήθηκε ιδίως με το θέμα της νομικής βάσης για τη λειτουργία του SIS II.

Ειδικότερα, μετά από την πρόταση για έκδοση απόφασης του Συμβουλίου και την αντίστοιχη πρόταση για έκδοση κανονισμού του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη νομική βάση για τη δημιουργία της δεύτερης γενιάς SIS, η ΚΑΕ συζήτησε τις πιο πάνω προτάσεις σε συνεχόμενες συνεδριάσεις της και εξέδωσε σχετική Γνωμοδότηση τον Σεπτέμβριο 2005. Οι βασικοί προβληματισμοί που εκφράζονται στη Γνωμοδότηση αφορούν:

- τον σκοπό του συστήματος, ο οποίος θα πρέπει να είναι σαφής και οποιαδήποτε τροποποίηση του συστήματος θα πρέπει να συνοδεύεται με αντίστοιχες εγγυήσεις.
- την αρμοδιότητα σε ό,τι αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η προσέγγιση της ΚΑΕ είναι ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να είναι κοινός υπεύθυνος επεξεργασίας του Συστήματος και ότι συνεπώς πρέπει να διαχωρισθούν σαφώς στα σχετικά κείμενα το πεδίο της αρμοδιότητας της Επιτροπής αφενός και των αρμοδίων υπηρεσιών των κρατών μελών αφετέρου.
- η διασαφήνιση της αρμοδιότητας θα καθορίσει και τη φύση της απαιτούμενης εποπτείας και των οργάνων που είναι αρμόδια να την ασκούν. Από τον ρόλο της Επιτροπής π.χ. θα εξαρτηθεί αν η εποπτεία θα ασκείται σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη). Η θέση της ΚΑΕ είναι ότι σε αντιστοιχία με την θέση περί σαφούς καθορισμού αρμοδιοτήτων, η εποπτεία μπορεί να ασκείται αντίστοιχα από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη σε συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων.
- τέλος, γίνεται έκκληση στην Επιτροπή για την υιοθέτηση ενός καινούριου νομικού εργαλείου που θα αντιμετωπίζει συνολικά το ζήτημα της προστασίας δεδομένων στον τρίτο πυλώνα.

2) ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 96 ΣΕΣ

Το έτος 2004 αποφασίσθηκε ο καθορισμός μιας διαδικασίας κοινών ελέγχων σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τη νομιμότητα των καταχωρίσεων στο ΣΠΣ από τις εθνικές αρχές. Η πρωτοβουλία ελήφθη γιατί, μετά τις γνωστές κινητοποιήσεις κατά της παγκοσμιοποίησης και τα μέτρα που λήφθηκαν από ορισμένες κυβερνήσεις των κρατών μελών, περιήλθε εις γνώση της ΚΑΕ ότι σε ορισμένα κράτη μέλη καταχωρίστηκαν στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν στοιχεία προσώπων που συμμετείχαν στις κινητοποιήσεις αυτές. Οι καταχωρίσεις είχαν γίνει με βάση το άρθρο 96 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ), το οποίο αφορά ανεπιθύμητους αλλοδαπούς οι οποίοι αποτελούν απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια είτε γιατί καταδικάσθηκαν για αξιόποινη πράξη επισύρουσα ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους είτε γιατί παραβίασαν την εθνική νομοθεσία για είσοδο, παραμονή και εργασία στο έδαφος του κράτους μέλους είτε γιατί υπάρχουν εις βάρος τους αποχρώσεις ενδείξεις ότι διέπραξαν σοβαρές αξιόποινες πράξεις συμπεριλαμβανομένης και της διακίνησης ναρκωτικών.

Συνεπώς εάν υπήρξαν καταχωρίσεις με βάση το πιο πάνω άρθρο αυτές θα ήταν αντίθετες με τις διατάξεις της ΣΕΣ. Για τον λόγο αυτό η ΚΑΕ αποφάσισε τη διενέργεια ελέγχων στα εθνικά τμήματα SIS από τις εθνικές αρχές ελέγχου.

Με βάση τους ελέγχους αυτούς η ΚΑΕ αποφάσισε την περαιτέρω ανάπτυξη μιας διαδικασίας που θα επέτρεπε τον αποτελεσματικότερο έλεγχο του Συστήματος. Για τον λόγο αυτό προσδιόρισε ένα πρότυπο ερωτηματολογίου βάσει του οποίου έπρεπε να διενεργηθούν έλεγχοι στα εθνικά τμήματα SIS. Οι έλεγχοι επρόκειτο να ολοκληρωθούν σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση, που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμ-

βριο 2004, είχε ως σκοπό τον προσδιορισμό των βασικών παραμέτρων λειτουργίας των εθνικών τμημάτων, του νομικού πλαισίου που τη διέπει και την καταγραφή προβλημάτων.

Η δεύτερη φάση, που είχε ως σκοπό να γίνουν ενδεικτικοί έλεγχοι σε συγκεκριμένες καταχωρίσεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η λειτουργία των εθνικών τμημάτων SIS ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της Σύμβασης, τόσο από πλευράς αποτελεσματικότητας όσο και από πλευράς νομιμότητας, ολοκληρώθηκε το έτος 2005. Αυτή υπήρξε η πρώτη κοινή δράση των εθνικών εποπτικών αρχών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε σε καταχωρίσεις περίπου 700.000 αλλοδαπών που είχαν καταχωρισθεί ως ανεπιθύμητοι από τα κράτη μέλη. Από τον έλεγχο προέκυψαν σημαντικές διαφοροποιήσεις όσον αφορά τον αριθμό των καταχωρίσεων μεταξύ των κρατών μελών και διαπιστώθηκε η ανάγκη εναρμόνισης των επιμέρους εθνικών νομικών πλαισίων που ρυθμίζουν την άρνηση εισόδου στην επικράτεια στην κάθε χώρα. Ως αποτέλεσμα του ελέγχου η ΚΑΕ συνέστησε στα κράτη που συμμετέχουν στο ΣΠΣ (α) να αναπτύξουν διαδικασίες που θα εξασφαλίζουν την ακρίβεια, την ενημέρωση και τη νομιμότητα των καταχωρίσεων και (β) να θεσμοθετήσουν περιοδικούς ελέγχους των καταχωρίσεων αυτών.

Τέλος αποφασίσθηκε οι κοινές δράσεις να συνεχισθούν το 2006 με τον έλεγχο των καταχωρίσεων του άρθρου 99 ΣΕΣ.

Στοιχεία για τις δραστηριότητες της ΚΑΕ Σένγκεν μπορούν να αναζηθούν στην ιστοσελίδα:

www.schengen-jsa.dataprotection.org.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΓΚΕΝ

α) Με τη με αρ. SCH/Com-ex (98) 26 def./16-9-1998 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής Σένγκεν, δημιουργήθηκε η Επιτροπή Αξιολόγησης Σένγκεν με σκοπό την αξιολόγηση των

κρατών-μελών και των υποψηφίων κρατών προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν (ΣΕΣ), να καταγραφούν πιθανά προβλήματα και να προταθούν λύσεις. Στο πλαίσιο της επιτροπής αυτής συγκροτήθηκε η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν, η οποία έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια επισκέψεων και ελέγχων στα υπό αξιολόγηση κράτη.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχων της πιο πάνω Ομάδας Εργασίας, κάθε εξάμηνο διενεργείται έλεγχος σε ένα κράτος-μέλος Σένγκεν ή σε υποψήφιο κράτος. Οι έλεγχοι ανατίθενται σε Ομάδες Ελέγχου, εξειδικευμένες κατά τομείς και αποτελούμενες από ειδικούς εμπειρογνώμονες των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών-μελών, οι οποίοι συνεπικουρούνται από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κάθε εξάμηνο προεδρεύει της Ομάδας Ελέγχου ο εκπρόσωπος του κράτους-μέλους που ασκεί την προεδρία της ΕΕ. Μετά τον έλεγχο συντάσσεται Πόρισμα που κοινοποιείται στην Ομάδα Εργασίας. Με βάση τα Πορίσματα των επιμέρους Ομάδων Ελέγχου, η Ομάδα Εργασίας συντάσσει την τελική Έκθεση Αξιολόγησης για το κράτος-μέλος, την οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και στο Συμβούλιο.

Στο πλαίσιο της παραπάνω διαδικασίας, η Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης Σένγκεν έχει συστήσει Ομάδες Ελέγχου στους παρακάτω τομείς:

- Έλεγχος κερσαίων συνόρων
- Έλεγχος θαλασσίων συνόρων
- Έλεγχος εναερίων συνόρων
- Αστυνομική συνεργασία
- Θεωρήσεις & προξενική συνεργασία
- SIS - SIRENE
- Προστασία Δεδομένων

Στις ομάδες αυτές μετέχουν εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους-μέλους. Η ελληνική

Αρχή Προστασίας Δεδομένων συμμετέχει στην Ομάδα Ελέγχου που αφορά την Προστασία Δεδομένων.

β) Το α' εξάμηνο του έτους 2005, επί προεδρίας Λουξεμβούργου, αξιολογήθηκε η Ελλάδα. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του τομέα «Προστασία Δεδομένων» η αντίστοιχη Ομάδα Ελέγχου επισκέφθηκε την ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων την 9η Φεβρουαρίου 2005. Στην ελεγκτική ομάδα συμμετείχαν εκπρόσωποι του Λουξεμβούργου (Πρόεδρος), του Βελγίου, της Νορβηγίας, της Κύπρου, της Εσθονίας, της Σουηδίας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Η επίσκεψη έλαβε χώρα στα γραφεία της Αρχής, ενώ δύο μέλη της ελεγκτικής ομάδας επισκέφθηκαν επίσης το Γραφείο SIRENE και τις εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Πληροφορικής της ΕΛΑΣ όπου λειτουργεί το πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Ο έλεγχος έγινε βάσει ερωτηματολογίου που είχε διανεμηθεί εκ των προτέρων και αφορούσε τα εξής σημεία:

- οργάνωση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων
- δικαίωμα πρόσβασης
- ελεγκτικές αρμοδιότητες
- κανόνες ελέγχου της πρόσβασης στο SIS
- συνεργασία με άλλες αρχές
- προξενικές θεωρήσεις.

Επίσης, της διενέργειας του ελέγχου προηγήθηκε παρουσίαση από ελεγκτή της Αρχής στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σένγκεν και στην Ομάδα Ελέγχου που περιλάμβανε συνοπτική περιγραφή των παραπάνω σημείων του ερωτηματολογίου.

Κατά τον έλεγχο έγινε παρουσίαση των αρμοδιοτήτων της Αρχής και του έργου που αυτή επιτελεί στον τομέα του Σένγκεν και ακολούθησαν διευκρινιστικές ερωτήσεις από τα μέλη της ελεγκτικής ομάδας. Στη συνέχεια το σχέδιο πορίσματος τέθηκε υπ' όψιν της Αρχής για παρατηρήσεις. Μεταξύ

των σημείων που χρειάστηκε να διασαφηνισθούν ήταν το θέμα της επαρκούς ανεξαρτησίας της Αρχής σε σχέση με την Κυβέρνηση. Η ρητή μνεία στο άρθρο 15 § 2 του Ν. 2472/97 ότι «η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης» δημιούργησε την εντύπωση μη επαρκούς ανεξαρτησίας. Χρειάστηκε να καταστεί σαφές ότι η μόνη σχέση αφορά την ψήφιση του προϋπολογισμού της Αρχής, ο οποίος είναι μεν ίδιος προϋπολογισμός της Αρχής αλλά εισάγεται στη Βουλή προς έγκριση μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Το τελικό σχέδιο πορίσματος με ενσωματωμένες τις παρατηρήσεις της Αρχής κατατέθηκε στην Επιτροπή Αξιολόγησης Σένγκεν και ενσωματώθηκε στο γενικό πόρισμα που υποβλήθηκε τελικά στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με σκοπό την προώθηση συγκεκριμένων μέτρων για τη βελτίωση λειτουργίας του συστήματος.

Σύμφωνα με τα βασικά στοιχεία του πορίσματος το γενικό επίπεδο προστασίας που παρέχεται από την ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων κρίθηκε ιδιαίτερος ικανοποιητικό.

Επίσης το Πόρισμα περιλαμβάνει τις εξής προτάσεις:

- 1) Βελτίωση της συνεργασίας με τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της Συνθήκης στην Ελληνική επικράτεια, ώστε να καταστεί δυνατή η ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης των αιτούντων στο χρονικό περιθώριο των 15 ημερών που θέτει το άρθρο 12 του Ν. 2472/97. Η παρατήρηση αυτή αφορά κυρίως τις αρμόδιες αστυνομικές υπηρεσίες.
- 2) Όταν η καταχώριση έχει γίνει από τις αρχές άλλου κράτους μέλους, η σχετική προσφυγή να προωθείται από την ίδια την ελληνική Αρχή στην Εποπτική Αρχή του άλλου κράτους, αντί να το πράττει ο ίδιος ο προσφεύγων και να παρέχεται πιο ουσιαστική συνδρομή στο υποκείμενο των δεδομένων για την

άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε ξένες αρχές. Η Αρχή ακολουθεί ήδη αυτή την πρακτική.

- 3) Τονίστηκε η ανάγκη εφαρμογής των σχετικών συστάσεων της Αρχής εκ μέρους του Γραφείου SIRENE.
- 4) Προτάθηκε η σύνταξη γραπτού Κώδικα Δεοντολογίας για τη ρύθμιση των σχέσεων του Γραφείου SIRENE με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων.
- 5) Προτάθηκε η ονομαστική αναφορά που υποβάλλεται περιοδικά από το Γραφείο SIRENE προς την Αρχή σχετικά με τα πρόσωπα που άσκησαν αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης ή αντίρρησης σε αυτό, να γίνεται με χρήση τυχαίου κωδικού αριθμού για κάθε πρόσωπο, αντί του πλήρους ονοματεπωνύμου, για λόγους ασφαλείας των δεδομένων.
- 6) Προτάθηκε να αναβαθμισθεί η παρουσίαση της ιστοσελίδας της Αρχής στην Αγγλική γλώσσα και να υπάρξει σύνδεση με την ιστοσελίδα του Γραφείου SIRENE.
- 7) Προτάθηκε να διευκρινιστεί και να επαληθευθεί από την Αρχή το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων που αφορούν την καταγραφή της μετάδοσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό τον έλεγχο του παραδεκτού των ερωτημάτων (log files) του πληροφοριακού συστήματος του Εθνικού Τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, σύμφωνα με το άρθρο 103 της Συνθήκης Σένγκεν.
- 8) Τέλος προτάθηκε να επανεξετασθούν συγκεκριμένα από τα μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονται για την πρόσβαση του Υπουργείου Εξωτερικών στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Γ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΥΡΩΠΟΛ

Η Ευρωπόλ είναι ο οργανισμός που ιδρύθηκε για να συνδράμει τα κράτη μέλη της ΕΕ στην πρόληψη και κατα-

πολέμηση σοβαρών μορφών διεθνούς εγκληματικότητας, μόνο στην περίπτωση που η συγκεκριμένη εγκληματική πράξη συνδέεται με δομή οργανωμένου εγκλήματος και θίγει δύο τουλάχιστον κράτη μέλη. Σε πρακτικό επίπεδο, κύριο καθήκον της Ευρωπαϊκής είναι η διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και η παροχή αναλυτικών υπηρεσιών εμπειρογνομosύνης.

Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή χειρίζεται μεγάλο όγκο ευαίσθητων πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, η σύμβαση Ευρωπαϊκή περιέχει διάφορες διατάξεις που απαιτούν από αυτήν να λαμβάνει υπόψη τα δικαιώματα του ατόμου όταν κάνει χρήση των πληροφοριών αυτών. Η σύμβαση προβλέπει επίσης την ίδρυση της Κοινής Εποπτικής Αρχής – μιας ανεξάρτητης αρχής επιφορτισμένης με τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Ευρωπαϊκής προς τις βασικές αρχές της προστασίας δεδομένων.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συνέχισε και κατά το διαρρέυσαν έτος 2005 να εκπροσωπείται στην Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) για την Ευρωπαϊκή, όπως επίσης στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τα Τελωνεία που συνεδριάζουν στην έδρα του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες, με δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη. Εκπροσωπείται επίσης στην Επιτροπή Προσφυγών που λειτουργεί στο πλαίσιο της ΚΕΑ Ευρωπαϊκή με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος.

Την ΚΕΑ Ευρωπαϊκή απασχόλησαν κατά το έτος 2005 κυρίως τα κάτωθι :

A. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΤΡΙΤΑ ΚΡΑΤΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ.

Εάν η Ευρωπαϊκή επιθυμεί να διαβιβάσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε κράτος εκτός ΕΕ, πρέπει πρώτα να συνάπτεται επίσημη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής και του εν λόγω κράτους. Πριν από τη σύναψη της συμφωνίας η Ευρωπαϊκή υποχρεούται να λαμβάνει

την γνώμη της ΚΕΑ. Κατά το 2005 η ΚΕΑ γνώμοδοτήσε σε τρεις περιπτώσεις:

1. Συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής και Καναδά.

Η ΚΕΑ κλήθηκε να γνώμοδοτήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το σχέδιο συμφωνίας που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ Ευρωπαϊκής και Καναδά. Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν κωλύματα τα οποία να εμποδίζουν το Συμβούλιο της ΕΕ να επιτρέψει στον Διευθυντή της Ευρωπαϊκής τη σύναψη της συμφωνίας. Ζήτησε ωστόσο να καθοριστούν οι αρμόδιες αρχές του Καναδά που είναι επιφορτισμένες για τη λήψη των πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή με σκοπό να ενισχυθεί η διαφάνεια κατά την περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων, καθώς και να ενημερώνεται η ΚΕΑ για αυτές. Ακόμη, ζήτησε να γίνεται αξιολόγηση της πηγής των δεδομένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής και του Καναδά.

2. Συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής και Αυστραλίας.

Η ΚΕΑ γνώμοδοτήσε θετικά για το επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Αυστραλία προκειμένου η Ευρωπαϊκή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με την Αυστραλία για τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με τη διαβίβαση πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή στην Αυστραλία. Η ΚΕΑ έλαβε υπόψη το νομικό πλαίσιο και την πρακτική των διοικητικών υπηρεσιών της Αυστραλίας στην προστασία προσωπικών δεδομένων, ιδιαίτερα την παρουσία του ομοσπονδιακού επιτρόπου για την προστασία προσωπικών δεδομένων. Στη γνώμη της η ΚΕΑ ζήτησε να οριστεί εθνικός σύνδεσμος που θα ελέγχει την ανάγκη διαβίβασης και τη χρήση των δεδομένων, πρότεινε δε ορισμένους όρους σχετικά με τους σκοπούς της διαβίβασης ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα, την τήρηση των σχετικών στοιχείων στο έδαφος της Αυστραλίας, τυχόν

περαιτέρω διαβιβάσεις, το επίπεδο προστασίας για την ασφάλεια των δεδομένων.

3. *Συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής και Κροατίας.* Ενόψει του γεγονότος ότι η συμφωνία περιέχει ειδική ρήτρα κατά την οποία δεν επηρεάζονται άλλες συμφωνίες που τυχόν έχουν συναφθεί για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Κροατίας και άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, η ΚΕΑ επισήμανε ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο ειδικός χαρακτήρας των πληροφοριών που λαμβάνει η Κροατία από την Ευρωπαϊκή καθώς και οι προϋποθέσεις χρήσης τους. Η δε αξιολόγηση της αξιοπιστίας της πηγής ή των πληροφοριών πρέπει να πραγματοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους που τα παρέχει.

Β. Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ ΣΤΟ SIS

Η ΚΕΑ κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σε ένα σχέδιο που της υποβλήθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ για την πρόσβαση της Ευρωπαϊκής στο Σύστημα Πληροφοριών Σύνδεσης (SIS), όπου καθορίζονται οι τεχνικές προϋποθέσεις πρόσβασης. Βασικός όρος στην απόφαση αυτή ήταν η δημιουργία αρχείου καταγραφής συμβάντων κάθε φορά που γίνεται πρόσβαση στο SIS από την Ευρωπαϊκή με σκοπό να διαπιστώνεται η νομιμότητα της πρόσβασης. Η ΚΕΑ συμφώνησε για την αναγκαιότητα του όρου, επισημαίνοντας ότι η καταγραφή πρέπει να περιλαμβάνει την ταυτότητα αυτού που κάνει την έρευνα, την ημερομηνία και ώρα πρόσβασης, το κλειδί αναζήτησης και τον αριθμό των αποτελεσμάτων.

Γ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΥΡΩΠΟΛ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2005.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 της σύμβασης Ευρωπαϊκή, η ΚΕΑ έχει ως έργο να ελέγχει κατά πόσο παραβιάζονται, κατά την αποθήκευση, επεξεργασία και χρήση των δεδομένων

που διαθέτει η Ευρωπαϊκή, τα δικαιώματα των προσώπων. Μέχρι το έτος 2005, η ΚΕΑ είχε διεξάγει τέσσερις επιθεωρήσεις στις οποίες συμμετείχαν και μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας. Η τριήμερη επιθεώρηση ξεκίνησε στις 15 Μαρτίου και εστίασε στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

1. Έλεγχος συμμόρφωσης με τις συστάσεις της προηγούμενης (κατά το έτος 2004) επιθεώρησης. Η επιθεώρηση του προηγούμενου έτους εστίασε στην ποιότητα των δεδομένων που περιέχονται στα Αρχεία Εργασίας (Analytical Working Files, AWFs) της Ευρωπαϊκής. Ο έλεγχος συμμόρφωσης που πραγματοποιήθηκε η ΚΕΑ ανέδειξε σημαντικά προβλήματα συμμόρφωσης προς τις συστάσεις που περιέχονται στο πόρισμα ελέγχου του έτους 2004. Το σημαντικότερο πρόβλημα εντοπίστηκε στην ποιότητα των δεδομένων που περιέχονται στα αρχεία της Ευρωπαϊκής. Η ΚΕΑ αναγνώρισε ότι το πρόβλημα σχετίζεται και με την ποιότητα των δεδομένων που στέλλουν τα κράτη-μέλη τα οποία συμμετέχουν στα Αρχεία Εργασίας αλλά εντόπισε και την σημαντική ευθύνη για την ποιότητα των αρχείων την οποία διατηρεί αμέριστα η Ευρωπαϊκή. Για τους παραπάνω λόγους απύθυνε μια σειρά από συστάσεις των οποίων την εφαρμογή θα ελέγξει κατά την διάρκεια του τρέχοντος έτους και τόνισε ότι αν δεν βελτιωθεί η ποιότητα των δεδομένων, κάποια από τα Αναλυτικά Αρχεία θα κλείσουν.
2. Έλεγχος επιπλέον Αναλυτικών Αρχείων. Η ΚΕΑ ζήτησε και έλεγξε την ποιότητα επιπρόσθετων Αναλυτικών Αρχείων και εντόπισε σειρά προβλημάτων τα οποία δεν διαφέρουν από εκείνα τα οποία είχαν εντοπισθεί κατά την διάρκεια της επιθεώρησης του προηγούμενου έτους. Επιπλέον, εντοπίστηκαν προβλήματα που σχετίζονται με την αρχειοθέτηση και τον χρόνο διαγρα-

φής των δεδομένων και έγιναν συστάσεις για τη διόρθωσή τους.

3. Έλεγχος του υπό ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος. Κατά την διάρκεια του έτους 2004 ξεκίνησε η σχεδίαση και ανάπτυξη του νέου Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) της Ευρωπόλ. Κατά τη χρονική στιγμή της πραγματοποίησης της επιθεώρησης το ΠΣ δεν είχε ολοκληρωθεί και ως εκ τούτου ο έλεγχος αφορά στα σχέδια και τα τμήματα του ΠΣ τα οποία είχαν ολοκληρωθεί. Παρά το γεγονός ότι βρέθηκαν ελλείψεις και έγιναν οι σχετικές διορθωτικές συστάσεις, αναφέρθηκε η θετική γενική άποψη της ΚΕΑ σχετικά με το υπό ανάπτυξη ΠΣ.

Η συμμόρφωση με τις συστάσεις που συμπεριλαμβάνονται στο πόρισμα της ΚΕΑ καθώς και το νέο ΠΣ της Ευρωπόλ θα ελεγχθούν κατά την διάρκεια της επιθεώρησης του τρέχοντος έτους.

Δ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.

Η ΚΕΑ ανέλαβε πρωτοβουλίες το 2005 προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στα Ευρωπαϊκά όργανα και την επικοινωνία με αυτά, ιδιαίτερα αναπτύσσοντας συνεργασία για να βοηθήσει το έργο της επιτροπής στο προτεινόμενο σχέδιο απόφασης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τρίτο πυλώνα, αλλά και πραγματοποιώντας τακτικές επαφές με την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (LIBE Committee). Συμμετείχε δε στην Εαρινή Σύνοδο των Ευρωπαίων Επιτρόπων των αρχών προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Κρακοβία.

Ε. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Συνεχίζοντας τις πρωτοβουλίες που άρχισε το 2004 με την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της προκειμένου να υπάρχει περισσότερη δια-

φάνεια στη διαδικασία λήψης των αποφάσεών της όσο και στην προσβασιμότητα του κοινού στα έγγραφα, η ΚΕΑ δημοσιεύει πλέον όλες τις νέες γνωμοδοτήσεις καθώς και τις αποφάσεις της επιτροπής προσφυγών στην ιστοσελίδα της. Πρόσφατα, άρχισε και η ανάρτηση περίληψης των πρακτικών των συνεδριάσεών της.

Η ΚΕΑ προγραμματίζει τη διοργάνωση συνεδρίου το 2006 όπου θα παρουσιάσει τις δραστηριότητές της στο ευρύ κοινό με σκοπό την ευαισθητοποίησή του όσον αφορά τα δικαιώματα που έχουν τα άτομα από τη σύμβαση Ευρωπόλ με συμμετοχή εκπροσώπων από ευρωπαϊκά όργανα καθώς και πανεπιστημιακών, δημοσιογράφων και άλλων οργανώσεων, κυβερνητικών και μη.

Δ. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΟΛ.

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες της Ευρωπόλ που αφορούν το άτομό του, καθώς και το δικαίωμα να ζητεί τον έλεγχο, τη διόρθωση ή τη διαγραφή των πληροφοριών αυτών. Εάν κάποιος πρόσωπο επιχειρήσει να ασκήσει ένα από αυτά τα δικαιώματα και δεν ικανοποιηθεί με την απάντηση της Ευρωπόλ στο αίτημά του, τότε μπορεί να καταθέσει προσφυγή στην επιτροπή προσφυγών της ΚΕΑ. Αν και τα μέλη της προέρχονται από την ΚΕΑ, η επιτροπή προσφυγών είναι ανεξάρτητη, δρα αμερόληπτα και δε δεσμεύεται από τις υποδείξεις της ΚΕΑ. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την επιτροπή προσφυγών είναι τελεσίδικες για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Η Επιτροπή προσφυγών ασχολήθηκε με δύο περιπτώσεις προσφυγών Γάλλων υπηκόων για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης που άσκησαν στο αρχείο της Ευρωπόλ. Η ενημέρωση που έλαβαν από την Ευρωπόλ συνίστατο στη δήλωση ότι είχαν γίνει έρευνες που τους αφορούσαν, χωρίς ωστόσο να τους παρασχεθούν άλλες

πληροφορίες. Η απάντηση αυτή της Ευρωπόλ που δόθηκε κατ'εφαρμογή του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους -στην περίπτωση αυτή του γαλλικού- ήταν, κατά την κρίση της επιτροπής, σε συμμόρφωση με το άρθρο 19 (3) της Συνθήκης της Ευρωπόλ, αφού στον εφαρμοσθέντα γαλλικό νόμο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν προβλέπεται η δυνατότητα πληροφόρησης του υποκειμένου για το αν έγινε επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων όταν η σχετική επεξεργασία μπορεί να επηρεάσει την εθνική ασφάλεια, άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια.

Ε. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ

Τον Σεπτέμβριο κάθε έτους λαμβάνει χώρα η Διεθνής Σύνοδος των Αρχών Προστασίας Δεδομένων. Στη Σύνοδο έχουν δικαίωμα συμμετοχής Αρχές και αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία δεδομένων από όλα τα κράτη του κόσμου. Τη διοργάνωση της Συνόδου αναλαμβάνει κάθε έτος η Αρχή της χώρας που εκλέγεται, ανάλογα με τις κατατεθειμένες υποψηφιότητες, κατά τις εργασίες της Συνόδου του προηγούμενου έτους. Οι Διεθνείς Σύνοδοι περιλαμβάνουν δύο μέρη: Την ανοικτή Σύνοδο, που έχει μορφή διεθνούς συνεδρίου και στην οποία μετέχουν εκτός των επίσημων εθνικών φορέων προστασίας δεδομένων και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα και της επιστημονικής κοινότητας και την κλειστή σύνοδο στην οποία μετέχουν μόνο οι Επίτροποι ή οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων και κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται επίκαιρα ζητήματα προστασίας δεδομένων και συνήθως υιοθετούνται διακηρύξεις επί των ζητημάτων αυτών.

Η Διεθνής Σύνοδος το έτος 2005 πραγματοποιήθηκε στις 14-16 Σεπτεμβρίου στο Μοντρέ της Ελβετίας.

Α. ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΣΤΡΑΦΗΚΑΝ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΞΗΣ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ:

- α) Οι άνθρωποι και το Δίκτυο: μια εκπολιτιστική προσέγγιση.
- β) Ένας Νόμος για την προστασία δεδομένων σε διαφορετικά νομικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά συστήματα: ουτοπία ή πραγματικότητα;
- γ) Οι αρχές της προστασίας δεδομένων: μια επαρκής απάντηση στο Ίντερνετ;
- δ) Νέες τεχνολογίες εισβολής: χρειάζονται νέοι κανόνες προστασίας δεδομένων;
- ε) Τι μπορούν να προσφέρουν στην εξασφάλιση της προστασίας δεδομένων οι τεχνικές οργάνωσης και αξιολόγησης;
- στ) Η οικονομία απέναντι σε μια ευρεία ποικιλομορφία κανόνων για την προστασία των δεδομένων: προς μια απλοποίηση κανονισμών και διαδικασιών;
- ζ) 10 χρόνια από την Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την ελεύθερη διακίνηση των δεδομένων αυτών: Ποιες εμπειρίες, ποιες προοπτικές;
- η) Η σημασία της αυτορρύθμισης στην εφαρμογή των αρχών για την προστασία δεδομένων.
- θ) Η αποτελεσματικότητα της εποπτείας της προστασίας δεδομένων.
- ι) Η ρύθμιση της διασυνοριακής ροής δεδομένων απέναντι στην παγκοσμιοποίηση.
- κ) Πώς μπορούν να συμφιλιωθούν οι διατάξεις για την προστασία των δεδομένων με τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας;
- κα) Ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα στην επεξεργασία δεδομένων για ικανοποίηση δημόσιων αναγκών ή όταν οι ιδιωτικές εταιρείες μετατρέπονται σε «Μεγάλο Αδελφό».

- κβ) Βιοτράπεζες και σχετικές προκλήσεις.
- κγ) Πολιτικό μάρκετινγκ: προς έναν κώδικα δεοντολογίας;
- κδ) Η συμβολή των διεθνών οργανισμών στην εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων.
- κε) Αστυνομική συνεργασία στα ομοσπονδιακά κράτη.

Β. Η ΚΛΕΙΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ ΤΑ ΕΞΗΣ 3 ΔΙΑΚΗΡΥΚΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ:

- α) Τη Διακήρυξη του Μοντρέ με τίτλο «Η προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο: ένα οικουμενικό δικαίωμα που σέβεται τις διαφορές»
- β) Την Απόφαση για τη χρήση βιομετρικών δεδομένων στα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά έγγραφα, και
- γ) Την Απόφαση για τη χρήση προσωπικών δεδομένων για πολιτική επικοινωνία. Ειδικότερα όσον αφορά τη Διακήρυξη του Μοντρέ, οι Αρχές και οι Επίτροποι Προστασίας Δεδομένων εξέφρασαν σε αυτή, τη βούλησή τους για την ενίσχυση της διεθνούς αναγνώρισης του οικουμενικού χαρακτήρα των αρχών που περιλαμβάνονται σε αυτή και προς τον σκοπό αυτό συμφώνησαν να συνεργασθούν με τις κυβερνήσεις και τους διεθνείς και υπερεθνικούς οργανισμούς για την προετοιμασία μιας οικουμενικής σύμβασης για την προστασία των ατόμων σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω Διακήρυξης ενθαρρύνονται οι Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων που επρόκειτο να συμμετάσχουν στην Παγκόσμια Σύνοδο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, η οποία διεξήχθη στην Τύνιδα από 16 ως 18 Νοεμβρίου 2005, να περιλάβουν στην τελική διακήρυξη τη δέσμευση να αναπτύξουν ή να ενισχύσουν ένα νομικό πλαίσιο που να εξασφαλίζει τα

δικαιώματα στην ιδιωτικότητα και την προστασία δεδομένων σε όλους τους πολίτες μέσα στην κοινωνία της πληροφορίας, κατά το πρότυπο της δέσμευσης που ανέλαβαν στη Σύνοδο της Σάντα Κρουζ της Βολιβίας οι Αρχηγοί των κυβερνήσεων των Ιβηροαμερικανικών κρατών (Νοέμβριος 2003) και στη Σύνοδο του Ουαγκαντούγκου οι Αρχηγοί των κυβερνήσεων των κρατών που χρησιμοποιούν τη γαλλική ως επίσημη γλώσσα (Νοέμβριος 2004).

ΣΤ. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Τον Απρίλιο κάθε έτους λαμβάνει χώρα η Εαρινή Σύνοδος των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων. Στη Σύνοδο έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι Αρχές των κρατών μελών της ΕΕ καθώς και των λοιπών κρατών της Ευρώπης που δεν είναι μέλη της ΕΕ. Τη διοργάνωση της Συνόδου αναλαμβάνει κάθε έτος η Αρχή της χώρας που εκλέγεται, ανάλογα με τις κατατεθειμένες υποψηφιότητες, κατά τις εργασίες της Συνόδου του προηγούμενου έτους.

Οι Εαρινές Σύνοδοι έχουν χαρακτήρα κλειστών συνεδρίων, για κάθε θεματική ενότητα του οποίου ορίζονται συγκεκριμένοι εισηγητές και στη συνέχεια οι αντιπροσωπείες παρουσιάζουν τις εξελίξεις στη δική τους χώρα ή κάνουν παρεμβάσεις επί ειδικότερων θεμάτων. Είναι δυνατόν να εκδοθούν ψηφίσματα επί σημαντικών θεμάτων.

Το έτος 2005 η Εαρινή Σύνοδος των Αρχών Προστασίας Δεδομένων πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Απριλίου στην Κρακοβία της Πολωνίας.

Κατά την Εαρινή Σύνοδο της Κρακοβίας αναπτύχθηκαν και συζητήθηκαν τα εξής ζητήματα:

- α) Η επίπτωση της Οδηγίας 95/46 για την προστασία προσωπικών δεδομένων στην ΕΕ και τις τρίτες χώρες.
- β) Οδηγία 95/46: τροποποίηση ή νέα ερμηνεία; Η επίπτωση της νομολογίας του ΔΕΚ στην εφαρμογή της Οδηγίας.

- γ) Διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες - Δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες - Νέα νομικά εργαλεία - Το εφαρμοστέο δίκαιο.
- δ) Υπεύθυνοι Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
- ε) Η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης από τα υποκείμενα των δεδομένων - πρακτική προσέγγιση.
- στ) Ενημέρωση και επιμόρφωση.
- ζ) Η επεξεργασία και η προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που

ρυθμίζονται στον Τίτλο VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσης συζητήθηκαν θέματα που απασχόλησαν τις Αρχές κατά τη διάρκεια του έτους με σκοπό την κοινή αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών και παρουσιάστηκαν τα πορίσματα των εργασιών των Ομάδων εργασίας για την εξέταση των Προσφυγών και για την προστασία δεδομένων στον Τηλεπικοινωνιακό τομέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ ΑΡ. 1/2005**ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Η Οδηγία αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/directive_1_2005.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 39

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 1 / 2005**ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ**

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Ο προσφεύγων ***, σε επικοινωνία του με την ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ για έκδοση πιστωτικής κάρτας, πληροφορήθηκε ότι υπάρχει καταχώριση στο όνομά του στο διατραπεζικό σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ από το υποθηκοφυλακείο Λαμίας το 1999 στην εγγραφή “κατάσχεση-επιταγές”. Στη συνέχεια επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, η οποία επαλήθευσε την πληροφορία και τον ενημέρωσε ότι θα επανελεγχθεί η σχετική καταχώριση. Την 16.4.2004 ο ανωτέρω κατέθεσε προσφυγή στην Αρχή ζητώντας να ερευνηθεί η νομιμότητα της σχετικής καταχώρισης.

Στις 21.4.2004 η εταιρία τον πληροφόρησε ότι επρόκειτο για λανθασμένη εγγραφή η οποία και διαγράφηκε.

Την 23.4.2004 ο προσφεύγων υπέβαλε στην «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ» αίτηση με την οποία άσκησε το κατά άρθρο 12 του Ν. 3272/97 δικαίωμα πρόσβασης και ζήτησε να πληροφορηθεί πότε έγινε η σχετική εγγραφή, πώς έγινε αυτή (βάσει ποιου τίτλου), πότε έγινε η διαγραφή και ποια η αιτία της διαγραφής.

Η εταιρία στην από 14.5.2004 επιστολή της δεν απάντησε στα ανωτέρω ερωτήματα και επανέλαβε ότι προέβη στη σχετική διαγραφή στις 21.4.2004. Σε έγγραφο δε της Αρχής με το οποίο ζητήθηκε να γνωστοποιηθεί στην Αρχή αν υπήρξαν ή υπάρχουν καταχωρίσεις στο όνομα του προσφεύγοντος στο αρχείο της εταιρίας, η εταιρία ενημέρωσε ότι, μετά

από σχετικό έλεγχο στο Υποθηκοφυλακείο Λαμίας στις 21.4.2004, προέβη σε διαγραφή των στοιχείων που είχε καταχωρημένα στο αρχείο της και ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν πλέον καταχωρημένα δεδομένα σχετικά με τον προσφεύγοντα.

Κατόπιν τούτου, ο προσφεύγων επανήλθε στην Αρχή με το από 25.5.2004 έγγραφό του διαμαρτυρούμενος για τη μη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η προσφυγή ασκείται νομίμως ενώπιον της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.4 του ν. 2472/97.

Από την εξέταση της υπόθεσης και την ακρόαση του εκπροσώπου της εταιρίας προκύπτει ότι η εταιρία καταχώρισε στο αρχείο της μια εγγραφή κατάσχεσης στο όνομα του προσφεύγοντος η οποία στην πραγματικότητα αφορούσε δικαστική μεσεγγύηση. Μετά δε την τηλεφωνική επικοινωνία που είχε ο τελευταίος με την εταιρία, η εγγραφή ελέγχθηκε, διαπιστώθηκε η ανακρίβειά της και διαγράφηκε από το αρχείο. Στην αίτηση που κατέθεσε ο προσφεύγων με την οποία ζητούσε να πληροφορηθεί για την λανθασμένη εγγραφή, η εταιρία του απάντησε ότι δεν εμφανίζεται τίποτα -“σήμερα 25η του μηνός”(Μαΐου) -και τον ενημερώνει ότι την 21η Απριλίου διέγραψε “την ως άνω πληροφορία”. Η εταιρία δεν απάντησε στο αίτημα του προσφεύγοντος διότι, όπως ισχυρίστηκε ο εκπρόσωπος της εταιρίας, θεώρησε ότι ο τελευταίος σκόπευε στην καταβολή αποζημίωσης από την εταιρία, αφού γνώριζε ήδη για την ανακριβή εγγραφή.

Είναι προφανές ότι δεν υπήρξε ικανοποιητική απάντηση στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος το οποίο αφορούσε την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ανακριβή- όπως εξάλλου παραδέχεται και η ίδια η εταιρία - εγγραφή των στοιχείων που τον αφορούσαν στο αρχείο της, κατά παράβαση του άρθρου 12 του ν.2472/97. Το γεγονός ότι γνώριζε ο προσφεύγων ότι δεν έχει κατάσχεση στο όνομά του δεν αίρει το δικαίωμά του για πρόσβαση, ούτε την υποχρέωση της εταιρίας να απαντήσει με πληρότητα και ορθότητα χωρίς

αοριστίες και υπεκφυγές. Και αν ακόμη θεωρηθεί η τηλεφωνική διαμαρτυρία του προσφεύγοντος ως άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης για την ανακρίβεια της καταχώρισης, η ικανοποίηση αυτού δεν αναιρεί την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης το οποίο είναι αυτοτελές. Πολύ περισσότερο δε που στην περίπτωση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ το υποκείμενο δεν ενημερώνεται για τυχόν ανακριβείς καταχωρίσεις, καθόσον δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 11 παρ.3 του ν.2472/97, δηλαδή δεν απαιτείται in concreto ενημέρωση του υποκειμένου πριν δοθεί μια πληροφωρία σε τρίτους αποδέκτες.

Ενόψει της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο δηλ. στον καταγγέλλοντα, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθούν στον υπεύθυνο της επεξεργασίας οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.α και β του ν.2472/97 κυρώσεις που αναφέρονται στο διατακτικό, οι οποίες κρίνονται ανάλογες με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20,000) Ευρώ για παράβαση του άρθρου 12 του ν.2472/97.
2. Διατάσσει την εταιρία να ικανοποιήσει εντός δέκα (10) ημερών το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος ***.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 2 / 2005

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΔΑΠ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Ο προσφεύγων *** γνωστοποίησε στην Αρχή με το υπ' αριθμ. *** έγγραφό του ότι η ΕΥΔΑΠ άλλαξε αυθαίρετα το τιμολόγιο της ύδρευσης που πλήρωνε ως πολύτεκνος, επειδή δεν προσκόμισε εκκαθαριστικό της εφορίας που του ζητήθηκε. Υπέβαλε δε αναφορά για το θέμα προς την ΕΥΔΑΠ διαμαρτυρούμενος για την απαίτηση αυτή, καθόσον στο εκκαθαριστικό σημείωμα περιέχονται και άλλα προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν, αλλά και γιατί η τήρηση του εγγράφου αυτού στην εταιρεία ενέχει κιν-

δύνους για το απόρρητο της επεξεργασίας. Η εταιρεία του απάντησε ότι τα στοιχεία ζητούνται βάσει κοινής υπουργικής απόφασης (Δ16γ/013/348Γ) για την εφαρμογή ειδικού μειωμένου τιμολογίου για οικογένειες με τρία ή περισσότερα προστατευόμενα παιδιά. Σύμφωνα δε με απόφαση του διευθυντού συμβούλου της ΕΥΔΑΠ, καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις της ειδικής τιμολόγησης πολυτέκνων οικογενειών, οι οποίες και συμπληρώθηκαν με αποφάσεις της διευθυνσης οικονομικής εκμετάλλευσης δικτύων της εταιρείας. Όπως ορίζεται σχετικά, ως προστατευόμενα μέλη θεωρούνται τα παιδιά μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους ή του 25ου, εφόσον σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές. Δεκτά ως αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομίζουν οι πολύτεκνοι για να θεωρούνται τα παιδιά τους από την υπηρεσία ως προστατευόμενα, είναι είτε αντίγραφο της φορολογίας εισοδήματος θεωρημένο από την εφορία για τα παιδιά άνω των 18 ετών, είτε πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης όταν υπάρχουν παιδιά κάτω των 18 ετών, είτε το τελευταίο εκκαθαριστικό σημείωμα της εφορίας από το οποίο να προκύπτει ο αριθμός των παιδιών που θεωρούνται προστατευόμενα μέλη.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 4 του ν. 2472/97 ορίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει μεταξύ άλλων, να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (παρ. 1 εδάφιο β). Τα έγγραφα που ζητούνται στην προκειμένη περίπτωση προς απόδειξη της ύπαρξης προστατευόμενων παιδιών περιέχουν πέραν του ζητούμενου και άλλα στοιχεία, που αφενός δεν είναι απαραίτητα για την κρίση της υπηρεσίας, αφετέρου μπορεί να είναι και ευαίσθητα, για την επεξεργασία των οποίων ισχύουν αυστηρότερες από το νόμο προϋποθέσεις. Ο επιδιωκόμενος σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με την προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερόμενου, θεωρημένης από την αρμόδια ΔΟΥ, όπου να βεβαιώνεται ο αριθμός των παιδιών που θεωρούνται προστατευόμενα μέλη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Κρίνει ότι η προσκόμιση του εκκαθαριστικού σημειώματος από τον καταγγέλλοντα στην ΕΥΔΑΠ υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας και ως εκ τούτου είναι αντίθετη με τις διατάξεις του ν. 2472/97.
2. Απευθύνει σύσταση προς την ΕΥΔΑΠ να διακόψει τη συλλογή των εκκαθαριστικών σημειωμάτων της εφορίας και των φορολογικών δηλώσεων από τους πολύτεκνους καταναλωτές. Ο επιδιωκόμενος σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με την προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου, θεωρημένης από την αρμόδια ΔΟΥ, όπου να βεβαιώνεται ο αριθμός των ενήλικων τέκνων που θεωρούνται προστατευόμενα μέλη.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 3 / 2005

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ**

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Η Διεύθυνση Αερολιμένων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας με τη με αρ. πρωτ. *** αναφορά της προς την Αρχή ζήτησε την εξέταση της νομιμότητας της χρήσης του κλειστού συστήματος παρακολούθησης που έχει τοποθετήσει η εταιρία *** στους χώρους που νοικιάζει στον Κρατικό Αερολιμένα ***.
- 2) Το πόρισμα του ελέγχου που διενήργησε ο ελεγκτής της Αρχής Παναγιώτης Νάστου στις 28-6-2004, μετά από εντολή του Προέδρου της, στο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης που είχε εγκαταστήσει η εν λόγω εταιρία στον Κρατικό Αερολιμένα ***, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι διατάξεις του Ν. 2472/1997 και οι όροι της με αρ. πρωτ. 1122/26-9-2000 οδηγίας της Αρχής όπως αυτή ισχύει σήμερα.
- 3) Τα όσα κατέθεσε ο εκπρόσωπος της Εταιρίας κατά την συνεδρίαση της 15-7-2004.
Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 2472/97:

- «1) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:
- α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών
 - β) να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας.»
- Κατά το άρθρο 6 παρ. 1 του ίδιου νόμου «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας». Κατά το άρθρο 11 παρ. 1 του ίδιου νόμου «ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή τα υποκείμενα για την ταυτότητα του, τον σκοπό της επεξεργασίας, τους αποδέκτες και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης». Κατά το άρθρο 1 παρ. 2 της οδηγίας 1122/26-9-2000 για τα κλειστά κυκλώματα:
- A) «κριτήριο για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι : α) η αρχή της αναγκαιότητας, σύμφωνα με την οποία η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον ο σκοπός της δεν μπορεί να επιτευχθεί με εξ ίσου αποτελεσματικά αλλά λιγότερο επαχθή για το άτομο μέσα και β) η αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία το έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας πρέπει να υπερέχει καταφανώς, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν βλάπτονται οι προσωπικές τους ελευθερίες.
 - B) τα δεδομένα που συλλέγονται με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης πρέπει να είναι συναφή και πρόσφορα και πάντως όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται, για να επιτευχθεί ο σκοπός της επεξεργασίας και θα πρέπει τα σημεία στα οποία εγκαθίστανται οι σταθερές βιντεοκάμερες και ο τρόπος λήψης να καθορίζονται, έτσι ώστε να μην συλλέγονται

περισσότερα δεδομένα από όσα είναι απολύτως απαραίτητα για τον σκοπό που επιδιώκεται. Έτσι, για παράδειγμα, αν το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης ενός καταστήματος ή μίας τράπεζας αποβλέπει στην πρόληψη της κλοπής αγαθών ή την αποτροπή ληστείας, τα δεδομένα που συλλέγονται δεν θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν για τον έλεγχο της συμπεριφοράς ή της απόδοσης των εργαζομένων».

Όπως προκύπτει από τα αρχεία της Αρχής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν γνωστοποίησε την εγκατάσταση του συστήματος αυτού στην Αρχή όπως όφειλε σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 2472/97 και την με αρ. πρωτ. 1122/26-9-2000 οδηγία της Αρχής. Κατά το πόρισμα του προαναφερόμενου ελέγχου έχουν τοποθετηθεί δύο (2) κάμερες στο χώρο του κυλικείου, μία (1) κάμερα στην αποθήκη της επιχείρησης και μία (1) στην αίθουσα αναχωρήσεων όπου η επιχείρηση διατηρεί κατάσταση με είδη λαϊκής τέχνης. Η κάμερα στην αίθουσα αναχωρήσεων είναι σταθερή και βρίσκεται σε θέση που καλύπτει και τις πύλες επιβίβασης των επιβατών στα αεροσκάφη καθώς και τον χώρο αναμονής. Η μία κάμερα που βρίσκεται στο κυλικείο είναι περιστρεφόμενη και από την θέση που βρίσκεται είναι δυνατή η καταγραφή της κίνησης των επιβατών κατά την διάρκεια του ελέγχου τους από τις αστυνομικές αρχές του αεροδρομίου λίγο πριν την επιβίβαση στο αεροσκάφος. Τέλος η δεύτερη κάμερα του κυλικείου είναι σταθερή, διαθέτει μικρόφωνο και από την συνδεσμολογία της με την κεντρική μονάδα του συστήματος παρακολούθησης διαπιστώθηκε ότι γίνεται μετάδοση των συνομιλιών που λαμβάνουν χώρα στο χώρο του κυλικείου. Δεν ήταν δυνατό να προσδιορισθεί αν είναι δυνατή η λήψη συνομιλιών από τους γύρω χώρους καθώς δεν είναι γνωστή η ευαισθησία του μικροφώνου λόγω έλλειψης των τεχνικών προδιαγραφών της κάμερας και του μικροφώνου. Οι τέσσερις συνολικά κάμερες και το ένα μικρόφωνο συνδέονταν με μια κεντρική μονάδα ελέγχου η οποία μέσω ενός ISDN modem έδινε την δυνατότητα στον ιδιοκτήτη της εταιρίας για απομακρυσμένη συλλογή των δεδομένων. Να τονισθεί ότι η κεντρική μονάδα μπορεί να εξοπλισθεί με

σκληρό δίσκο προκειμένου να παρέχει περισσότερες δυνατότητες καταχώρησης και επεξεργασίας εικόνων και ήχου. Τέλος, δεν υπήρχαν πινακίδες που να ενημερώνουν τον κόσμο ότι ο χώρος του κυλικείου και του καταστήματος ειδών λαϊκής τέχνης που βρίσκεται στην αίθουσα αναχωρήσεων βιντεοσκοπείται.

Από το πόρισμα ελέγχου και από τα όσα δήλωσε ενώπιον της Αρχής ο εκπρόσωπος της εταιρίας *** προέκυψαν τα εξής:

- i. το κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης τοποθετήθηκε χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή κατά παράβαση του άρθρου 6 του Ν. 2472/97.
- ii. η εταιρία δεν τοποθέτησε πινακίδες που να ενημερώνουν τους επιβάτες των αεροπορικών εταιριών ότι λαμβάνονταν εικόνα τους από τον χώρο αναχωρήσεων και από το κυλικείο της εταιρίας παραβιάζοντας το άρθρο 11 του Ν. 2472/97.
- iii. σκοπός της επεξεργασίας ήταν ο περιορισμός των κλοπών και η συνεχής και διαρκής παρακολούθηση των εργαζομένων παραβιάζοντας το άρθρο 1 Β της οδηγίας 1122/26-9-2000.
- iv. η κάμερα που έχει τοποθετηθεί στην αίθουσα αναχωρήσεων εκτός των υπαλλήλων καταγράφει και τους προς επιβίβαση επιβάτες γεγονός που παραβιάζει το άρθρο 4 του Ν. 2472/97 και το άρθρο 1 παρ. 2Α της οδηγίας 1122/26-9-2000.
- v. η εταιρία τοποθέτησε μικρόφωνο στον χώρο του κυλικείου που καταγράφει τους διαλόγους των υπαλλήλων με τους πελάτες παραβιάζοντας το άρθρο 4 του Ν. 2472/97 και το άρθρο 1 παρ. 2 Β της οδηγίας 1122/26-9-2000.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην εταιρία *** πρόστιμο ύψους είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.
2. Διατάσσει την απεγκατάσταση του κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης από το χώρο του καταστήματος της εταιρίας *** στο αεροδρόμιο ***, πλην αυτής που είναι εγκατεστημένη στο χώρο της αποθήκης και την γνωστοποίηση στην Αρχή της ολοκλήρωσης της απεγκατάστασης εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση της παρούσας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 4 / 2005

ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αριθμ. Πρωτ. *** προσφυγή (και τα συμπληρωματικώς υποβληθέντα έγγραφα) του *** προς την Αρχή με την οποία αυτός καταγγέλλει ότι ο ***, ο οποίος διατηρεί κοσμηματοπωλείο στην Αθήνα, έστειλε στον προσφεύγοντα ευχετήρια κάρτα και δεν ικανοποίησε το δικαίωμά του προσβάσεως σχετικά με τον τρόπο που πληροφορήθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (ονοματεπώνυμο και διεύθυνση).
- 2) Το υπ' αριθμ. *** έγγραφο της Αρχής, με το οποίο ζήτησε η Αρχή τις απόψεις του *** σχετικά με την προσφυγή του ***, το οποίο δεν απαντήθηκε.
- 3) Τις καταθέσεις των κληθέντων προσώπων κατά την συνεδρίαση.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Α. Κατά τις διατάξεις του Ν.2472/1997:

- 1) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» [νοούνται] κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. ...» (άρθρο 2 α'). «Υποκείμενο των δεδομένων» [νοείται] το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα...» (άρθρο 2 γ'). «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (“επεξεργασία”) [νοείται] κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση

(κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή» (άρθρο 2 δ'). «Υπεύθυνος επεξεργασίας» [νοείται] οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός» (άρθρο 2 ζ').

- 2) «Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως». (άρθρο 12 § 1).
- 3) «Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους. ...» (άρθρο 12 § 2 α').
 - 4) «Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν». (άρθρο 12 § 4).
 - 5) Τέλος, τα άρθρα 19 § 1 στ' και 21 προβλέπουν διοικητικές κυρώσεις επιβαλλόμενες στους υπευθύνους επεξεργασίας για παράβαση υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Ν.2472/1997. Συγκεκριμένα, «Η Αρχή επιβάλλει στους υπευθύνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:
 - β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.». (άρθρο 21 §

1). «Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. ...» (άρθρο 21 § 2)

B. Από τα στοιχεία του φακέλου και τις καταθέσεις των κληθέντων προσώπων προέκυψε ότι: ο προσφεύγων *** έλαβε από τον ***, ο οποίος διατηρεί κοσμηματοπωλείο στην Αθήνα, επί της οδού *** αριθμ. ***, ευχετήρια κάρτα, χωρίς, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, να υπάρξει ποτέ οποιαδήποτε σχέση ή συναλλαγή μεταξύ τους, γεγονός που δημιούργησε στον προσφεύγοντα απορία σχετικά με τον τρόπο που ο *** πληροφόρηθηκε τα προσωπικά του στοιχεία (ονοματεπώνυμο και διεύθυνση). Για τον λόγο αυτό άσκησε ο προσφεύγων το δικαίωμά του προσβάσεως, κατ' άρθρο 12 του Ν.2472/1997, ρωτώντας τον καθ' ού η προσφυγή για την πηγή της πληροφόρησης των προσωπικών του δεδομένων. Αρχικά τηλεφωνικώς δύο φορές, από τις οποίες την πρώτη του δόθηκε μία απάντηση που δεν επιβεβαιώθηκε, ότι δηλαδή τα στοιχεία είχαν ληφθεί από τον κατάλογο των μελών της *** λέσχης. Η *** όμως λέσχη του δήλωσε, όπως ισχυρίζεται, ότι ο καθ' ού ουδέποτε υπήρξε μέλος της. Την δε δεύτερη φορά του δόθηκε από τον καθ' ού η προσφυγή μία ασαφής και αόριστη απάντηση. Εν συνεχεία ο προσφεύγων με την από *** εξώδικη διαμαρτυρία-πρόσκληση-δήλωση, έταξε στον καθ' ού η προσφυγή 10ημερη προθεσμία να του γνωρίσει την πηγή πληροφόρησης των προσωπικών του στοιχείων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 § 2 του Ν.2472/1997. Στην εξώδικη αυτή διαμαρτυρία-πρόσκληση-δήλωση ουδεμία απάντηση έλαβε ο προσφεύγων. Εξάλλου ούτε στο με αριθμ. Πρωτ. *** έγγραφο της Αρχής προς τον καθ' ού η προσφυγή, με το οποίο ζητήθηκαν οι απόψεις του - εντός 15ημερης προθεσμίας- επί των καταγγελλομένων, δόθηκε απάντηση. Όπως δε προκύπτει και από την κατάθεση του καθ' ού η προσφυγή ενώπιον της

Αρχής, δεν δόθηκε πάντως γραπτή απάντηση σχετικά με την προέλευση των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντα. Ούτε άλλωστε δόθηκε σαφής και ικανοποιητική απάντηση ως προς την πηγή των προσωπικών δεδομένων που συγκεκρινώνει και επεξεργάζεται η επιχείρησή του για την αποστολή ευχετήριων καρτών, και συγκεκριμένα ως προς την πηγή των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος. Στέλνοντας ο καθ' ού 3.000 κάρτες σε γνωστούς και μη, όχι ο ίδιος, αλλά το προσωπικό του, δεν γνωρίζει, αν και υπεύθυνος επεξεργασίας, με απόλυτη βεβαιότητα από πού κάθε φορά συλλέχθηκαν τα προσωπικά αυτά δεδομένα (ενδεχομένως από το πελατολόγιο, τηλεφωνικούς ή άλλους καταλόγους). Προέκυψε δε ότι ο καθ' ού δεν γνωρίζει με απόλυτη βεβαιότητα την πηγή των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, και ως εκ τούτου, μάλλον, αδυνατούσε να απαντήσει εγγράφως στο υποκείμενο των δεδομένων, ικανοποιώντας το δικαίωμα προσβάσεως σύμφωνα με το άρθρο 12 § 2 α' του Ν.2472/1997. Δεν κατέστησε, λοιπόν, δυνατή τη γνώση του υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με την προέλευση των προσωπικών του στοιχείων, ώστε να ασκήσει ο προσφεύγων τυχόν περαιτέρω δικαιώματά του.

Επειδή, όμως, κατά τα προεκτεθέντα, ο *** ως υπεύθυνος επεξεργασίας, όφειλε να απαντήσει στον προσφεύγοντα εγγράφως ικανοποιώντας το δικαίωμά του προσβάσεως σχετικά με την προέλευση των δεδομένων που αφορούν τον τελευταίο κατά την προαναφερθείσα διάταξη, η Αρχή κρίνει ότι πρέπει να του επιβληθεί η στο διατακτικό της απόφασης κύρωση, η οποία και κρίνεται ανάλογη με την βαρύτητα της πράξης, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων συνθηκών κάτω από τις οποίες τελέστηκε η κρινόμενη παράβαση στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καθ' ού ως κοσμηματοπώλη, της μακρόχρονης εμπειρίας του στο επάγγελμα, συνεκτιμώμενης δε και της προσωπικής βλάβης που υπέστη ο προσφεύγων (οικογενειακή κρίση λόγω υπονοιών της συζύγου του σχετικά με την

τυχόν ύπαρξη άλλου προσώπου στη ζωή του, βλ. την από *** εξώδικη διαμαρτυρία - πρόσκληση - δήλωση του προσφεύγοντος κατά του καθ' ού, όπως αυτή συμπληρώθηκε από διευκρινίσεις που έδωσε ο προσφεύγων κατά την παράστασή του ενώπιον της Αρχής).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας την με αριθμ. Πρωτ. *** προσφυγή του ***

Επιβάλλει, για τους αναφερόμενους στο σκεπτικό λόγους, στον καθ' ού η προσφυγή την κύρωση του προστίμου, ύψους 3.000 ευρώ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 6 / 2005

ΑΝΑΒΟΛΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΜΕ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΚΠολΔ 250

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αριθμ. πρωτ. *** προσφυγή των στ και ζ κατά των α, β, γ, δ, την συμπληρωματική αίτησή - προσφυγή τους (με αριθμ. πρωτ. ***) και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και τις προσκομιθείσες κασέτες.
- 2) Τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Αρχής της 29.4.2004, 20.5.2004, 17.6.2004, και 1.7.2004, οπότε και ολοκληρώθηκε η ακρόαση των κληθέντων ενώπιόν της.
- 3) Τα συμπληρωματικά έγγραφα που κατατέθηκαν ενώπιον της Αρχής και τα εκατέρωθεν Υπομνήματα.
- 4) Τις διευκρινίσεις (με αριθμ. πρωτ. ***) που ζητήθηκαν από το κανάλι *** με το με αριθμ. πρωτ. *** έγγραφο της Αρχής. Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Κατά τις διατάξεις του Ν. 2472/1997:

A) Και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.2472/1997, που περιέχει τους ορισμούς των εννοιών που χρησιμοποιεί ο νόμος αυτός:

αα) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», - νοούνται- «κάθε πληροφορία που αναφέρε-

ται στο υποκείμενο των δεδομένων. ...».

ββ) «Υποκείμενο των δεδομένων», -νοείται- «το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα...»

γγ) «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (“επεξεργασία”),» -νοείται- «κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή».

δδ) «Αρχειό δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (“αρχειό”),» -νοείται- «σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο»

εε) «Υπεύθυνος επεξεργασίας»,» -νοείται- «οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.»

B) Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 1 του Ν.2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση»

Γ) Σύμφωνα με το άρθρο 19 § 1 του ίδιου νόμου,

«Η Αρχή έχει τις εξής αρμοδιότητες,

η) Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν παραγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε κάθε αρχείο. Έχει προς τούτο δικαίωμα προσβάσεως στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

και συλλογής κάθε πληροφορίας για τους σκοπούς του ελέγχου, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο.»

Δ) Σύμφωνα με το άρθρο 22 § 10 του ίδιου νόμου,

«Για τα εγκλήματα του παρόντος νόμου ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής καθώς και οι προς τούτο ειδικά ενταταμένοι υπάλληλοι του τμήματος ελεγκτών της Γραμματείας είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει σχετικά ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.», τέλος,

Ε) Σύμφωνα με το άρθρο 183 του ΚΠΔ, «Πότε διατάσσεται πραγματογνωμοσύνη. Αν απαιτούνται ειδικές γνώσεις ορισμένης επιστήμης ή τέχνης για να γίνει ακριβής διάγνωση και κρίση κάποιου γεγονότος, οι ανακριτικοί υπάλληλοι ή το δικαστήριο μπορούν αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση κάποιου διαδίκου ή του εισαγγελέα να διατάξουν πραγματογνωμοσύνη».

Π. Με την από *** (αριθμ. Πρωτ. ***) προσφυγή τους, ενώπιον της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), κατά των α, β, γ, δ, οι στ και ζ κατήγγειλαν ότι οι καθών σχημάτισαν παράνομα αρχείο με προσωπικά τους δεδομένα και έκαναν μεταξύ των άλλων επεξεργασία των δεδομένων αυτών στις ακόλουθες εκπομπές του Τηλεοπτικού Σταθμού *** (στη συνέχεια ***) με τον τίτλο *** που παρουσίαζε ο δημοσιογράφος **: 23.3.02, 25.5.02, 3.6.02, 5.6.02, 6.6.02 και 10.6.02. Για την απόδειξη των ισχυρισμών τους οι προσφεύγοντες προσκόμισαν στην Αρχή κασέτες των επίμαχων εκπομπών, καθώς και απομαγνητοφώνησή τους, υπογραμμίζοντας χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις απομαγνητοφώνησεις αυτές. Επισημαίνεται ότι μεταξύ των προσφευγόντων και των καθών - ιδιαίτερα μεταξύ των στ - ζ και α - υπάρχει οξύτατη αντιδικία που έχει μεταφερθεί στα ποινικά και τα πολιτικά δικαστήρια και αφορά διαφορές τους σε ζητήματα που έχουν σχέση με το χρηματιστήριο.

Η Αρχή προς διερεύνηση της καταγγελίας κάλεσε ενώπιόν της τους προσφεύγοντες και τους καθών η προσφυγή στη συνεδρίασή της της 29.4.04 και -μετ' αναβολή- στις συνεδριάσεις της, της 20.5.04, της 17.6.04 και τελικά

της 1.7.04, οπότε και ολοκληρώθηκε η ακρόαση των κληθέντων. Επίσης, κατά τις προαναφερόμενες συνεδριάσεις κάλεσε και άκουσε τον Τηλεοπτικό Σταθμό *** (βλ. σχετικές κλήσεις και σχετικά πρακτικά συνεδριάσεων). Κατά τις συνεδριάσεις αυτές παραστάθηκαν όλοι οι κληθέντες πλην του δ.

Α. Κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία ακρόασης κατά τις προαναφερόμενες συνεδριάσεις και κυρίως τη συνεδρίαση της 1.7.04, τα συναφή Υπομνήματα που κατέθεσαν στις ταχθείσες προθεσμίες, ως και τα κατά καιρούς προσκομισθέντα έγγραφα:

α. Οι προσφεύγοντες:

αα) επιβεβαίωσαν το περιεχόμενο της προσφυγής τους ενώπιον της Αρχής και συγκεκριμένα:

1) Την από το σταθμό *** παρουσίαση της εκπομπής *** του δημοσιογράφου *** κατά τις ημερομηνίες 23.3.02, 25.5.02, 3.6.02, 5.6.02, 6.6.02 και 10.6.02.

2) Την αυθεντική αποτύπωση στις προσκομισθείσες στην Αρχή απομαγνητοφώνησεις του περιεχομένου των κασετών των πιο πάνω εκπομπών που επίσης προσκομίστηκαν, καθώς και τη γνησιότητα του περιεχομένου των κασετών αυτών.

ββ. Θεώρησαν ως υπεύθυνους για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων όλους τους καθών, πλην του γ, ως προς τον οποίο είχαν ήδη παύσει να στρέφουν την προσφυγή τους από τη συνεδρίαση της 29.4.2004.

γγ. Επιβεβαίωσαν την υποβολή της έγκλησης εκ μέρους τους (του α' των προσφευγόντων) κατά των καθών, αντίγραφο της οποίας και προσκόμισαν στην Αρχή. Η έγκληση στρέφεται και κατ' άλλων - πλην των καθών - προσώπων, αφορά - πέραν των άλλων - σε συμπεριφορές που αποτελούν αντικείμενο της προσφυγής τους προς την Αρχή, και βρίσκεται σήμερα στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης.

β. Οι καθών η προσφυγή:

αα. Δεν αρνήθηκαν κατηγορηματικά ούτε συνολικά τη συμμετοχή τους στις πιο πάνω εκπομπές, διαφοροποιήθηκαν όμως ως προς τα ακόλουθα σημεία:

1. Ο από αυτούς α δέχτηκε τη συμμετοχή του σε όλες τις εκπομπές πλην εκείνης της 23.3.02 (βλ. ιδιαίτερα πρακτικά της 1.7.04, σελ. 38).

2. Ο από αυτούς β δέχτηκε ότι είχε λάβει μέρος στις εκπομπές αυτές, καθώς και σε εκπομπές άλλων Τηλ/κών σταθμών, δεν ήταν σε θέση, όμως, να προσδιορίσει σε ποιες ακριβώς αυτό είχε συμβεί. Αρνήθηκε δε κατηγορηματικά τη συμμετοχή του σε εκπομπή της 23.3.02, χαρακτηρίζοντας την απομαγνητοφώνηση που προσκομίστηκε και κατ' επέκταση τη σχετική κασέτα πλαστί (βλ. ειδικότερα πρακτικά της 1.7.04, σελ. 39).

3. Ο από αυτούς γ δήλωσε ότι έλαβε μέρος σε μία από τις εκπομπές αυτές, προσδιορίζοντας ότι έδρασε πάντοτε ως δικηγόρος του α και πάντοτε σε αστικά θέματα (βλ. ειδικότερα πρακτικά 1.7.04, σελ. 30).

ββ. Αν και δεν το έπραξε ενώπιον της Αρχής κατά τη συνεδρίαση της 1.7.04 ή σε οποιαδήποτε άλλη προγενέστερη συνεδρίαση, με το από 8.7.04 (αριθμ. πρωτ. *** υπόμνημά του ο α αμφισβήτησε τη γνησιότητα του περιεχομένου των κασετών που προσκομίστηκαν από τους προσφεύγοντες και αναφέρονται στις επίμαχες εκπομπές. Αρνήθηκε επίσης ότι από τα αποσπάσματα που επικαλούνται οι προσφεύγοντες, μπορεί να προκύψει με βεβαιότητα, αν έγινε πράγματι χρήση από τους καθών - και ιδιαίτερα τον α - στις επίμαχες εκπομπές των μνημονευόμενων στα αποσπάσματα αυτά εγγράφων.

γ. Ο Τηλ/κός Σταθμός ***

Βεβαίωσε ότι οι κασέτες των εκπομπών διατηρούνται στο αρχείο του Σταθμού το πολύ για 6 μήνες. Επανάλαβε τον ισχυρισμό ότι κασέτες των επίμαχων εκπομπών δεν υπάρχουν στο αρχείο του, γιατί καταστράφηκαν. Δήλωσε ότι δεν μπορεί να γνωρίζει με απόλυτη βεβαιότητα, αν οι επίμαχες εκπομπές με το περιεχόμενο που επικαλούνται οι προσφεύγοντες, μεταδόθηκαν στις ημερομηνίες που καθορίζουν οι τελευταίοι. Αιτιολογώντας, μάλιστα, τη θέση του αυτή διευκρίνισε ότι σε κάθε περίπτωση οι ημερομηνίες δύο από τις εν λόγω εκπομπές και συγκεκριμένα της 23.3.02 - ημερομηνία κρίσιμη για τις θέσεις στ (βλ. υπόμνημά του «Σχολιασμός αποδεικτικής διαδικασίας» από ***, σελ. 7) - και 25.5.02 συμπίπτουν με ημέρα Σάββατο, ημέρα κατά την οποία δεν μεταδιδόταν η εκπομπή *** από το Σταθμό (βλ. έγγραφο από *** της εταιρίας με την επωνυμία *** και Υπόμνημά της από ***, σελ. 2).

Β. Από το σύνολο των στοιχείων που υπάρχουν στο φάκελο της υπόθεσης, όπως έχει σχηματιστεί από τα έγγραφα που προσκόμισαν τα μέρη, τις δηλώσεις ή καταθέσεις τους ενώπιον της Αρχής και τα πρακτικά των συζητήσεων ενώπιόν της, προκύπτει εξάλλου ότι:

α. Αν και δεν υπάρχει απόλυτη σύμπτωση ως προς τις ημερομηνίες που έλαβαν χώρα οι επίμαχες εκπομπές, από κανένα δεν αμφισβητείται ότι:

αα. Υπήρξαν, κατά το επίμαχο διάστημα, εκπομπές στο *** με τον τίτλο *** που παρουσίαζε ο δημοσιογράφος ***. Οι εκπομπές αυτές διήρκεσαν από τις αρχές 2002 ως τις 19.6.02 (βλ. ειδικότερα στο σημείο αυτό το από 30.7.04 έγγραφο της εταιρίας *** και το από *** Υπόμνημά της).

ββ. Σε ορισμένες από τις εκπομπές αυτές - κατά τις επίμαχες ημερομηνίες - με αντικείμενο το χρηματιστήριο έλαβαν μέρος, μία ή περισσότερες φορές, οι καθών.

β. Κατά τις εκπομπές αυτές - όχι λιγότερες από 3 - έγινε από μέρους των καθών, κυρίως του α και δευτερευόντως του β, χρήση εγγράφων - ή του περιεχομένου τους - που αφορούσαν στους προσφεύγοντες.

γ. Τα έγγραφα αυτά αναφέρονταν κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, στον στ, του οποίου αποτελούσαν - ανεξάρτητα από τον ευαίσθητο ή όχι χαρακτήρα τους - προσωπικά δεδομένα. Συγκεκριμένα κατά τις εκπομπές αυτές έγινε, όπως οι ίδιοι ομολογούν:

1. Χρήση από τον β του περιεχομένου της με αριθμ. 2642/04 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά (Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων) σύμφωνα με την οποία επιβλήθηκε κατάσχεση σε βάρος του στ για το ποσό των 100.000 ευρώ (βλ. πρακτικά 1.7.04, σελ. 18).

2. Χρήση (από τον α κατά δήλωση του β) του περιεχομένου της με αριθμ. 4345/01 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά που επέτρεψε - κατ' αποδοχή αίτησης του α - συντηρητική κατάσχεση σε βάρος του στ και άλλων δεκατεσσάρων ατόμων για το ποσό των 2 δις δρ. (βλ. πρακτικά 1.7.04, σελ. 20).

3. Χρήση από τον α στοιχείων που υπήρχαν ήδη σε δικογραφίες σε εκπομπή του 2002 (βλ. δήλωση η, συνηγόρου του α σε πρακτικά 1.7.04, σελ. 31).

δ. Ο Τηλ/κός Σταθμός *** δεν εμπόδισε την χρήση των εγγράφων αυτών - ή του περιεχομένου τους - και δεν σταμάτησε την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των καθών. Όπως ευχερώς μπορούσε να πράξει για κάθε εκπομπή πλην, ενδεχόμενα, της πρώτης, της οποίας δεν μπορούσε να γνωρίζει οπωσδήποτε και σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο. Τόσο περισσότερο, όσο η σχέση του με το παρουσιαστή της εκπομπής δημοσιογράφο *** δεν ήταν σχέση εξαρτημένης εργασίας (βλ. Υπόμνημα *** και επισυναπτόμενα στο Υπόμνημα αυτό έγγραφα).

ε. Τα έγγραφα αυτά είχαν συλλεγεί από τον α στο πλαίσιο της οξύτατης αντιδικίας του με τον στ και αποτελούσαν κατά το κύριο μέρος τους στοιχεία των οικείων δικογραφιών ή είχαν ως κύριο στόχο την υποστήριξη των αναλαμβανόμενων από αυτόν ή την απόκρουση των σε βάρος του δικαστικών ενεργειών.

στ. Ο αριθμός των εγγράφων αυτών δεν μπορεί να καθοριστεί. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των καθών, όπως αποτυπώνονται στις απομαγνητοφωνήσεις που προσκομίστηκαν από τους προσφεύγοντες στην Αρχή και τις συναφείς κασέτες, ανέρχονται σε πολλές χιλιάδες. Σε 15.000 κατά προσέγγιση τα αναβιβάζει εξάλλου - για σήμερα τουλάχιστον - ο από τους καθών β (βλ. πρακτικά 1.7.2004, σελ. 40).

ΙΙΙ. Από την εκτίμηση των πιο πάνω πραγματικών περιστατικών, ενόψει και των ισχυρισμών των εμπλεκόμενων μερών και των διατάξεων που προαναφέρθηκαν προκύπτουν τα εξής:

α. Οι καθών και ιδιαίτερα ο α, στο πλαίσιο της σφοδρής αντιδικίας του με τον στ, συγκέντρωσε μεγάλο αριθμό εγγράφων, από τα οποία τροφοδοτούσε κατά βάση τις σχετικές προς την αντιδικία αυτή δικογραφίες. Στο μέτρο που τα έγγραφα αυτά δεν συνδέονται και δεν αποτελούν στοιχεία ορισμένης δικογραφίας και μόνο, συνιστούν καταρχάς - κατά την έννοια του νόμου 2472/1997 - ιδιαίτερο αρχείο.

β. Χρήση των δεδομένων του αρχείου αυτού έκανε κυρίως ο ίδιος, αλλά και ο β, τόσο ως δικηγόρος του, όσο και ως εμπλεκόμενος και ο ίδιος προσωπικά σε υποθέσεις με τον στ.

γ. Ο σχηματισμός και η ύπαρξη αυτού του αρχείου πιθανολογείται καταρχάς από το

περιεχόμενο των κασετών που προσκομίστηκαν και τις έγγραφες απομαγνητοφωνήσεις τους, τη γνησιότητα και ακρίβεια των οποίων επιβεβαίωσαν οι προσφεύγοντες κατά την ενώπιον της Αρχής παράστασή τους. Πιθανολογείται, ωστόσο, και από τις δηλώσεις ή ομολογίες των καθών, με τις οποίες επιβεβαιώνεται κατά το σημείο αυτό η βασιμότητα και ακρίβεια της προσφυγής. Από τις ίδιες δηλώσεις και ομολογίες προκύπτει ακόμη η χρήση δεδομένων του αρχείου αυτού, όπως ήδη πιο πάνω προσδιορίστηκαν, στις επίμαχες εκπομπές.

δ. Ο σχηματισμός και η ύπαρξη αυτού του αρχείου έχει, ωστόσο, ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης και επιβεβαίωσης. Και τούτο, γιατί αν η χρήση δεδομένων του αρχείου αυτού στις επίμαχες εκπομπές δεν αμφισβητείται «εν τοις πράγμασι» από τους καθών, αμφισβητείται όμως από αυτούς και ειδικότερα από τον β και κυρίως από τον α η γνησιότητα των κασετών που προσκόμισαν οι προσφεύγοντες και κατ' επέκταση περαιτέρω η έγγραφη απομαγνητοφωνήσή τους. Δηλ. η πραγματική βάση του αρχείου, όπως αυτό προσδιορίζεται στην υπό κρίση προσφυγή. Επισημαίνεται ότι οι προσκομισθείσες κασέτες οφείλονται σε ιδιωτικές εγγραφές των προσφευγόντων και δεν προήλθαν από αντίγραφα που χορηγήθηκαν σε αυτούς από τον Τηλ/κό Σταθμό ***.

Η επιβεβαίωση αυτή είναι περαιτέρω αναγκαία, γιατί τα μόνα πραγματικά περιστατικά που μπορούν να αποτελέσουν σταθερή βάση απόδειξης - τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων - είναι όσα ομολογούν ή αποδέχονται οι καθών. Από τις δηλώσεις, ομολογίες ή παραδοχές αυτές, ωστόσο, σε συνδυασμό με τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, δεν μπορεί να προκύψει με βεβαιότητα, αν πρόκειται, στις περιπτώσεις αυτές, για προσωπικά δεδομένα ή δεδομένα εταιριών συνδεδεμένων με τους προσφεύγοντες - όπως το κατατιθέμενο από τους προσφεύγοντες (βλ. πρακτικά 1.7.04, σελ. 28) στοιχείο, συνδεδεμένο με την εταιρία *** - αν συντρέχει περίπτωση παράνομης συλλογής προσωπικών δεδομένων και παράνομης συγκρότησης αρχείου ή πρόκειται για προσωπικά δεδομένα που συλλέχτηκαν νόμιμα, αλλά των οποίων η επεξεργασία υπήρξε παράνομη, στο μέτρο

που χρησιμοποιήθηκαν για άλλο σκοπό, από εκείνο, για τον οποίο συλλέχτηκαν. Όπως του στοιχείου που κατά δήλωσή του έκανε χρήση ο από τους καθών β.

ε. Ενόψει αυτών η Αρχή δεν μπορεί να ασκήσει έγκυρα τις αρμοδιότητές της εν σχέσει προς την υπό κρίση προσφυγή, στο μέτρο που δεν γνωρίζει - όσο αμφισβητούνται ως μη γνήσιες οι προσκομισθείσες κασέτες και κατ' επέκταση οι έγγραφες απομαγνητοφωνήσεις τους - σε ποιά βαθμό και ποιά έκταση έγινε χρήση προσωπικών δεδομένων στις επίμαχες εκπομπές, αν και σε ποια έκταση τα δεδομένα αφορούν τους προσφεύγοντες ή και τρίτα πρόσωπα, αν έχουν ή όχι ευαίσθητο χαρακτήρα, τέλος, αν είναι γνήσια ή πλαστά κοκ., ενώ έτσι αδυνατεί και να κατανείμει, αν συντρέξει περίπτωση, ευθύνη με βάση τις οικείες διατάξεις του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα, ενόψει της αμφισβήτησης αυτής και σύμφωνα με την προαναφερόμενη ανάλυση, η Αρχή δεν μπορεί να διαγνώσει με ακρίβεια - συντρεχόντων και των λοιπών όρων - αν η χρήση των εγγράφων ή του περιεχομένου τους κατά τις επίμαχες εκπομπές, αποτελεί χρήση δεδομένων παράνομου αρχείου ή παράνομη χρήση δεδομένων νόμιμου αρχείου ή να επιβάλει, αντίστοιχα, κυρώσεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας νόμιμου αρχείου για μη νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων του αρχείου αυτού, με την επιφύλαξη πάντοτε της κατά το ποινικό δίκαιο τυχόν ευθύνης τους.

Επιβάλλεται, κατά συνέπεια, προκειμένου η Αρχή να ασκήσει την κατά νόμο αρμοδιότητά της, να αποδειχθεί η γνησιότητα των στοιχείων που έχουν τεθεί υπό την κρίση της και ειδικότερα των κασετών που προσκομίστηκαν σε αυτή από τους προσφεύγοντες.

στ. Για την απόδειξη της γνησιότητας των επίμαχων κασετών η Αρχή μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη (άρθρο 22 § 10 Ν. 2472/1997, σε συνδυασμό με άρθρο 183 ΚΠΔ). Οι επίμαχες κασέτες, ωστόσο, πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο διερεύνησης από τα πολιτικά δικαστήρια, στα οποία οι προσφεύγοντες έχουν ήδη προσφύγει, ενώ ήδη αποτελούν περιεχόμενο της ποινικής δικογραφίας που έχει σχηματιστεί μετά από την έγκλησή τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω, με συνέπεια η γνησιότητά τους να

αναμένεται να ερευνηθεί στο πλαίσιο των συγκεκριμένων δικαστικών ενεργειών.

Επειδή η Αρχή κρίνει να μην προχωρήσει η ίδια στην διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για την απόδειξη της γνησιότητας των επίμαχων κασετών, αλλά να αναμείνει την έκβαση των προαναφερόμενων δικαστικών ενεργειών. Επειδή η Αρχή στο μέτρο που η υπόθεση είναι αντικείμενο δικαστικής διερεύνησης και μάλιστα προκαταρκτικής εξέτασης στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας οφείλει, ως την περάτωση της διαδικασίας αυτής να αναστείλει την εξέταση της υπό κρίση προσφυγής. Η θέση αυτή επιβάλλεται από την σοβαρότητα της υπό κρίση υπόθεσης, η διαλεύκανση της οποίας μπορεί να απαιτήσει, ενόψει της αμφισβήτησης της γνησιότητας των στοιχείων, στα οποία στηρίζεται η προσφυγή και συνακόλουθα η αγωγή και η έγκληση, μεγάλο χρονικό διάστημα.

Επειδή, ενόψει της πιθανολόγησης του σχηματισμού και της ύπαρξης του επίμαχου αρχείου, πρέπει να απαγορευτεί στους α, β και δ η επεξεργασία οποιουδήποτε από τα προσωπικά δεδομένα των προσφευγόντων στ και ζ τα οποία αποτελούν αντικείμενο της προσφυγής για σκοπό άλλο από την δικαστική υπεράσπιση των υποθέσεών τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναβάλλει την εξέταση της προσφυγής των στ και ζ (εφαρμόζοντας αναλογικά την διάταξη της ΚΠολΔ 250) μέχρι να περατωθεί αμετάκλητα η ποινική δίκη.

Απαγορεύει στους α, β και δ την επεξεργασία οποιουδήποτε από τα προσωπικά δεδομένα των προσφευγόντων στ και ζ, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της προσφυγής για σκοπό άλλο από την δικαστική υπεράσπιση των υποθέσεών τους.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 7 / 2005

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕΛΟΥΣ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΟ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Ο Σύλλογος Ατόμων με ειδικές ανάγκες του

Νομού *** ζητά με το υπ' αριθμ. *** έγγραφό του από την Αρχή να γνωμοδοτήσει αν η προσκόμιση από τους αιτούντες την εγγραφή στο σύλλογο απόφασης Υγειονομικής Επιτροπής στην οποία διαπιστώνεται η αναπηρία τους είναι σύμφωνη με το ν.2472/97. Η διοίκηση του συλλόγου θεωρεί ότι η εν λόγω επεξεργασία είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν παράνομες εγγραφές. Για την εξέταση της νομιμότητας της εν λόγω επεξεργασίας προσέφυγε στην Αρχή με το υπ' αριθμ. *** έγγραφό του και ο ***, μέλος του ΔΣ του συλλόγου επισημαίνοντας ότι η τήρηση τέτοιων στοιχείων από μη δημόσια υπηρεσία δημιουργεί κινδύνους για το απόρρητο της επεξεργασίας.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Τα στοιχεία που ζητούνται για την εγγραφή στον εν λόγω σύλλογο αποτελούν, σύμφωνα με το άρθρο 2 εδ.β του Ν.2472/97, ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα καθόσον αφορούν την υγεία. Κάθε επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων είναι νόμιμη, μόνον εφόσον πραγματοποιείται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν.2472/97 και ειδικότερα του άρθρου 7 παρ.1 και 2.

Σύμφωνα εξάλλου με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν.2472/97, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει, μεταξύ των άλλων, να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει του σκοπού επεξεργασίας.

Από το καταστατικό του συλλόγου προκύπτει ότι, προκειμένου να εγγραφεί κάποιος στο σύλλογο, η αναπηρία του πρέπει να διαπιστώνεται. Η αναπηρία διαπιστώνεται με την προσκόμιση της απόφασης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής κατά την εγγραφή, η οποία γίνεται με την δήλωση του ενδιαφερόμενου και την συνακόλουθη συγκατάθεσή του στους όρους του καταστατικού. Τα έγγραφα, όμως, αυτά, περιλαμβάνουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (όπως π.χ. την πάθηση που προκάλεσε την αναπηρία) η επεξεργασία των οποίων δεν υπόκειται σε καμιά εξαίρεση του άρθρου 7 παρ.1 και 2 του ν.2472/97, η συλλογή τους δε υπερβαίνει το σκοπό της επεξεργασίας,

αφού η αναπηρία έχει διαπιστωθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή στη σχετική απόφαση. Ο επιδιωκόμενος σκοπός που έγκειται στην αποφυγή παράνομων εγγραφών μπορεί να επιτευχθεί με απλή επίδειξη της απόφασης της υγειονομικής επιτροπής που διαπίστωσε την αναπηρία και την καταγραφή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας μόνο του αριθμού της απόφασης και του ποσοστού της αναπηρίας στη δήλωση-αίτηση.

Επομένως, η απαίτηση του Δ.Σ. του Συλλόγου να προσκομίζεται αντίγραφο της απόφασης της υγειονομικής επιτροπής για να εγγραφεί κανείς μέλος του συλλόγου αντίκειται στα άρθρα 4 παρ. 1 και 7 παρ.1 και 2 του Ν.2472/97. Σε περίπτωση που θεωρηθεί αναγκαία η προσκόμιση της σχετικής απόφασης, π.χ. για συμμετοχή σε προγράμματα εργασιακής επιμόρφωσης των μελών, αυτή μπορεί να γίνει μόνο για το συγκεκριμένο σκοπό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι η απαίτηση του Συλλόγου Ατόμων με ειδικές ανάγκες του Νομού *** από τα υποψήφια προς εγγραφή στο σύλλογο μέλη να προσκομίσουν και καταθέσουν φωτοαντίγραφο της απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής προς απόδειξη της αναπηρίας τους αντιβαίνει στο Νόμο 2472/1997. Ο σκοπός της επεξεργασίας επιτυγχάνεται και εξαντλείται με απλή επίδειξη στον υπεύθυνο επεξεργασίας της σχετικής απόφασης και την καταγραφή μόνο του αριθμού της και του ποσοστού αναπηρίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 8 / 2005

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΗΕ ΩΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 7 ΠΑΡ.2 ΠΕΡ.Γ ΤΟΥ Ν.2472/97

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Τις με αριθμ. πρωτ. *** αντιρρήσεις του Αστυνομίου Β' α (προσφυγή στην Αρχή κατά το άρθρο 13 § 2 του Ν.2472/1997) σε σχέση με το αίτημα του δ για χορήγηση αντιγράφων του πλήρους φακέλου σχετικής Ε.Δ.Ε.

- 2) Το υπ' αριθμ. *** έγγραφο του Αστυνομικού Τμήματος *** (αριθμ πρωτ. Αρχής ***), με το οποίο διαβιβάζει στην Αρχή το έγγραφο που του εστάλη από την Δ/νση Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας με θέμα «αίτημα του γ, πληρεξουσίου του δ, για χορήγηση αντιγράφων εγγράφων Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκε σε βάρος των α. Αστυνόμου Β' α β. Αστυφύλακα ε γ. Αστυφύλακα στ και δ. Ανθ/νου ε.α. ζ» και μαζί με το έγγραφο αυτό τις αντιρρήσεις του αστυνομικού α, ζητώντας την εξέταση των αντιρρήσεών του για τη μη χορήγηση των αιτούμενων εγγράφων.
- 3) Το υπ' αριθμ. *** απαντητικό έγγραφο του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας στο υπ' αριθμ. *** έγγραφο της Αρχής, με το οποίο ζητήθηκαν από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας διευκρινίσεις, και συγκεκριμένα αντίγραφα των αιτήσεων και των σχετικών εγγράφων που έχει υποβάλει ο αιτών τη χορήγηση προσωπικών δεδομένων αστυνομικών, δ.
- 4) Το με αριθμ. πρωτ. *** υπόμνημα του α.
- 5) Το αίτημα του γ που υποβλήθηκε με το με αριθμ. πρωτ. *** έγγραφό του, για τη χορήγηση από την Αρχή των εξεταζόμενων αντιρρήσεων του α. Το αίτημα αυτό ελλείπει νομιμοποιητικής βάσης δεν έγινε δεκτό. Συγκεκριμένα, οι αντιρρήσεις του υποκειμένου των δεδομένων αποτελούν προσωπικά δεδομένα του τελευταίου. Ενδεχομένως να υπάρχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 5 § 2 περ. ε' και 7 § 2 περ. γ' του Ν.2472/1997, που να επιτρέπουν στον αιτούντα να λάβει τις αντιρρήσεις αυτές από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, δηλ. την ΕΛ.ΑΣ., αν υποβάλλει σχετικό αίτημα σε αυτόν. Η κλήση του τρίτου με την έννοια του Ν.2472/1997 για παράσταση ενώπιον της Αρχής έγινε για οικονομία χρόνου και μόνο για παροχή διευκρινήσεων σχετικά με το αίτημα που έχει υποβάλει προς την ΕΛ.ΑΣ. Δεν ασκεί ο τρίτος κάποιο ουσιαστικό δικαίωμα ενώπιον της Αρχής. Εφόσον, επομένως, δεν υπάρχει δικαίωμα που ασκείται ενώπιον της Αρχής με την έννοια του αρθρ. 7 § 2 γ' ούτε υπέρτερο έννομο συμφέρον με την έννοια του 5 § 2 περ. ε' σχε-

τικά με το υποβληθέν αίτημά του χορήγησης σε αυτόν των αντιρρήσεων του υποκειμένου των δεδομένων, δεν επιτρέπεται η χορήγηση σε αυτόν των αιτούμενων στοιχείων, προσωπικών δεδομένων από την Αρχή και για τον λόγο αυτό απορρίφθηκε.

- 6) Τις καταθέσεις των κληθέντων προσώπων κατά τη Συνεδρίαση της 23.9.2004, του υποκειμένου των δεδομένων α, που προσέφυγε στην Αρχή, του εκπροσώπου της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, και τις διευκρινίσεις του υποβάλλοντος το αίτημα προς την Ελληνική Αστυνομία τρίτου κατά την έννοια του Ν. 2472/1997 (άρθρο 2 θ').

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η χορήγηση αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας Ε.Δ.Ε. (πόρισμα και όλα τα σχετικά έγγραφα) αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου (άρθρο 5 § 1 Ν. 2472/1997).
2. Στο μέτρο ωστόσο που το έννομο συμφέρον του τρίτου, εν προκειμένω του αιτούντος τα στοιχεία, υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και ταυτόχρονα δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του, επιτρέπεται η χορήγηση των στοιχείων αυτών κατά το άρθρο 5 § 2 ε' του Ν. 2472/1997 {βλ. και την προηγούμενη γνωμοδότηση της Αρχής προς το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (με αριθμ. Πρωτ. ***)}. Τέτοια περίπτωση είναι ιδίως όταν τα στοιχεία ζητούνται και είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου, βλ. περ. γ' του άρθρου 7 § 2 του Ν. 2472/1997 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, το οποίο ισχύει κατά μείζονα λόγο και στα απλά προσωπικά δεδομένα. Η Επιτροπή δε Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ είναι δικαστήριο με την έννοια του άρθρου 7 § 2 γ' του Ν. 2472/1997.
3. Ο τρίτος, με την έννοια του άρθρου 2 θ'

του ν. 2472/1997, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται αλλά και να αποδεικνύει ότι τα στοιχεία που ζητεί είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει της συγκεκριμένης δίκης που εκκρεμεί, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθρα 5 § 2 ε' και 4 § 1 β' του Ν.2472/1997. Η αναγκαιότητα δε υφίσταται όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (βλ. απόφαση της Αρχής 17/2004).

4. Για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (βλ. άρθρο 2 β' του Ν.2472/1997), όπως είναι και τα σχετικά με τις ποινικές δίωξεις ή καταδίκες, που, εν προκειμένω, όπως προκύπτει, επίσης περιλαμβάνονται στο φάκελο της σχετικής ΕΔΕ, στον οποίο ζητείται η πρόσβαση, ο Ν. 2472/1997 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθρου 7 § 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής.
5. Με το υπ' αριθμ. *** έγγραφο του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας διαβιβάστηκε φωτοαντίγραφο της από 11.2.2004 επιστολής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι μετά της συνημμένης δήλωσης παροχής πληρεξουσιότητας. Με το προαναφερόμενο έγγραφο ο γ, εκπρόσωπος του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι, ως πληρεξούσιος του αιτούντος δ, του πατέρα δηλαδή του η, ο οποίος υπήρξε θύμα θανάσιμου πυροβολισμού από αστυνομικούς (αρ. φακ. ***), ζητεί από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας να του χορηγηθούν αντίγραφα του πλήρους φακέλου της σχετικής Ε.Δ.Ε. (πόρισμα και όλα τα σχετικά έγγραφα), για δικαστική χρήση, καθώς σύμφωνα με την αίτηση, η υπόθεση δικάζεται στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.
6. Ο προαναφερόμενος αστυνομικός ισχυρίζεται στις αντιρρήσεις του ότι τα ζητηθέντα στοιχεία εμπίπτουν α) στο υπηρεσιακό απόρρητο, β) στο απόρρητο της δημόσιας τάξης, κατά το άρθρο 16 § 3 εδ. α του ν. 1599/1986, επειδή τα στοιχεία που ζητούνται αφορούν την οργάνωση, σύνθεση, διάταξη, τον εξοπλισμό και την επιχειρησιακή τακτική των αστυνομικών δυνάμεων. Ζητεί δε να μην δοθούν και γιατί (γ) «οποιοδήποτε εκ των αιτουμένων στοιχείων πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για δικαστική χρήση, δύναται να ζητηθεί δια της δικαστικής οδού».

7. Όπως προέκυψε από τις καταθέσεις των κληθέντων, ο φάκελος στον οποίο ζητείται η πρόσβαση από τον δ περιέχει και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του Αστυνομικού Β' α, καθώς παράλληλα με την διεξαχθείσα ΕΔΕ τα στοιχεία που ζητεί ο δ είχαν αποτελέσει αντικείμενο ποινικής διαδικασίας, αντίγραφα των οποίων συμπεριλήφθηκαν στον σχετικό φάκελο της ΕΔΕ.
 8. Ο δ έχει έννομο συμφέρον για τη χορήγηση των αιτουμένων στοιχείων, τα οποία του είναι αναγκαία για την στήριξη της προσφυγής του στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, στην οποία προσφεύγει κατά του Ελληνικού Δημοσίου με τον ισχυρισμό ότι δεν διεξήχθη δίκαιη δίκη και δεν υπήρξε ισοτιμία των όπλων.
- Επειδή υφίσταται δικαιοδοσία του διεθνούς δικαστικού οργάνου, ήτοι της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, όπου συμμετέχει η Ελληνική Κυβέρνηση στην προβλεπόμενη διαδικασία χωρίς καμία αμφισβήτηση της δικαιοδοσίας του οργάνου αυτού.
- Επειδή όλες οι αντιρρήσεις του υποκειμένου των δεδομένων κρίνονται αβάσιμες και απορριπτικές, υφίσταται δε, εν προκειμένω, η νόμιμη βάση επεξεργασίας της διάταξης του άρθρου 7 § 2 περ. γ' του Ν.2472/1997 για την κατ' εξαίρεση χορήγηση στον αιτούντα των ζητούμενων στοιχείων για δικαστική χρήση, για την οποία και δίνεται η σχετική άδεια της Αρχής στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει τις αντιρρήσεις του α ως προς τη

χορήγηση αντιγράφων του φακέλου της σχετικής διενεργηθείσας ΕΔΕ και δίνει, εφαρμόζοντας το άρθρο 7 § 2 περ. γ' του Ν.2472/1997, για τους στο σκεπτικό αναφερόμενους λόγους, άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας, Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, για τη χορήγηση των ζητούμενων στοιχείων στον αιτούντα δ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 9 / 2005

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΦΑΚΕΛΟ ΕΔΕ - ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 13 ΠΑΡ.2 ΤΟΥ Ν.2472/97

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Το με αριθμ. πρωτ. *** (με αριθμ. πρωτ. Αρχής ***), έγγραφο του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, με το οποίο ενημερώνει τον αστυφύλακα α ότι, παρά τις αντιρρήσεις του, η αρμόδια Υπηρεσία, θα χορηγήσει στον αιτούντα κ. γ, ως πληρεξούσιο του κ. δ, αντίγραφα της διενεργηθείσας σε βάρος του Ε.Δ.Ε., «καθόσον η χορήγησή τους καθίσταται αναγκαία για την υπέρσωση δικαιώματος στην επικείμενη ποινική δίκη», και προσθέτει ότι, η ενημέρωση αυτή γίνεται προκειμένου το υποκείμενο των δεδομένων να ασκήσει, αν θέλει, το δικαίωμα αντίρρησης, μέσω της Υπηρεσίας του, στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Το έγγραφο αυτό κοινοποίησε στην Αρχή από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας.
- 2) Τις αντιρρήσεις (προσφυγή στην Αρχή κατά το άρθρο 13 § 2 του Ν. 2472/1997) του Αστυφύλακα κ. α για την χορήγηση αντιγράφων του πλήρους φακέλου σχετικής σε βάρος του Ε.Δ.Ε. (αρ. φακ. ***) που προαναφέρθηκε. Τις αντιρρήσεις αυτές διαβιβάζει η Διεύθυνση Αστυνομίας *** με το υπ' αριθμ. *** έγγραφό της (αριθμ. Πρωτ. Αρχής ***), ζητώντας να επιληφθεί η Αρχή.
- 3) Το υπ' αριθμ. *** απαντητικό έγγραφο του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας στο υπ' αριθμ. *** έγγραφο της Αρχής, με το οποίο ζητήθηκαν από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας διευκρινίσεις, και συγκεκριμένα, αντίγραφα των αιτήσεων και των σχετικών εγγράφων που έχει υποβάλει ο

αιτών τη χορήγηση προσωπικών δεδομένων του εν λόγω αστυνομικού, κ. δ.

- 4) Το από 22.9.2004 έγγραφο του α, με το οποίο δηλώνει, μεταξύ άλλων, ότι αδυνατεί να παρασταθεί κατά την Συνεδρίαση της 23.9.2004.
- 5) Το αίτημα του γ που υποβλήθηκε με το με αριθμ. πρωτ. *** έγγραφό του, για τη χορήγηση από την Αρχή των εξεταζόμενων αντιρρήσεων του α. Το αίτημα αυτό δεν έγινε δεκτό. Συγκεκριμένα, οι αντιρρήσεις του υποκειμένου των δεδομένων αποτελούν προσωπικά δεδομένα του τελευταίου. Ενδεχομένως να υπάρχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 5 § 2 περ. ε' και 7 § 2 περ. γ' του Ν.2472/1997, που να επιτρέπουν στον αιτούντα να λάβει τις αντιρρήσεις αυτές από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, δηλ. την ΕΛ.ΑΣ., αν υποβάλλει σχετικό αίτημα σε αυτόν. Η κλήση του τρίτου με την έννοια του Ν.2472/1997 για παράσταση ενώπιον της Αρχής, έγινε για οικονομία χρόνου και μόνο για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αίτημα που έχει υποβάλει προς την ΕΛ.ΑΣ. Δεν ασκεί ο τρίτος κάποιο ουσιαστικό δικαίωμα ενώπιον της Αρχής. Εφόσον, επομένως, δεν υπάρχει δικαίωμα που ασκείται ενώπιον της Αρχής με την έννοια του αρθρ. 7 § 2 γ' ούτε υπέρτερο έννομο συμφέρον με την έννοια του 5 § 2 περ. ε' σχετικά με το υποβληθέν αίτημά του χορήγησης σε αυτόν των αντιρρήσεων του υποκειμένου των δεδομένων, δεν επιτρέπεται η χορήγηση σε αυτόν των αιτουμένων στοιχείων, προσωπικών δεδομένων από την Αρχή και για τον λόγο αυτό απορρίφθηκε.
- 6) Την από 18.9.2002 εξουσιοδότηση του Δικηγόρου ε, με την οποία διορίζει τον γ εκπρόσωπο του αιτούντος δ, χωρίς να αποδεικνύεται η ύπαρξη εξουσίας υπεξουσιοδότησης. Για τον λόγο αυτό, δεν έγινε δεκτή η παράσταση του γ κατά την συνεδρίαση της 23.9.2004, ως επίσης απορρίφθηκε το παραπάνω (αρ.5.) αίτημά του.
- 7) Την κατάθεση του παραστάτη, κατά τη Συνεδρίαση της 23.9.2004, εκπροσώπου της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας.
- 8) Τον από *** πίνακα της Υποδ/νσης Διοι-

κπτικών Εξετάσεων της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης ^{***}, που φέρεται ως «ενδεικτικός των εγγράφων της ενεργηθείσης Ε.Δ.Ε. του Αστυ/κα α» με 91 στοιχεία, μεταξύ των οποίων, και ευαίσθητα δεδομένα υγείας. Ο πίνακας αυτός κατατέθηκε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης την 23.9.2004 από τον εκπρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η χορήγηση αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας Ε.Δ.Ε. (πόρισμα και όλα τα σχετικά έγγραφα) αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου (άρθρο 5 § 1 Ν. 2472/1997).
2. Στο μέτρο ωστόσο που το έννομο συμφέρον του τρίτου, εν προκειμένω του αιτούντος τα στοιχεία, υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και ταυτόχρονα δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του, επιτρέπεται η χορήγηση των στοιχείων αυτών κατά το άρθρο 5 § 2 ε' του Ν. 2472/1997 {βλ. και την προηγούμενη γνωμοδότηση της Αρχής προς το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (με αριθμ. Πρωτ. 414/22.2.2002)}. Τέτοια περίπτωση είναι ιδίως όταν τα στοιχεία ζητούνται και είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ. περ. γ' του άρθρου 7 § 2 του Ν. 2472/1997 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, το οποίο ισχύει κατά μείζονα λόγο και στα απλά προσωπικά δεδομένα).
3. Για δε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (βλ. άρθρο 2 β' του Ν.2472/1997), όπως είναι τα δεδομένα υγείας και τα σχετικά με τις ποινικές διώξεις ή καταδίκες, που εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου (βλ. και προαναφερόμενο από ^{***} πίνακα της Υποδ/νσης Διοικητικών Εξετάσεων της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης ^{***}) επίσης περιλαμβάνονται στο φάκελο της σχετικής ΕΔΕ στον οποίο ζητείται η πρόσβαση, ο Ν. 2472/1997 θέτει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις του άρθρου 7 § 2 για την κατ' εξαίρεση χορήγησή τους, μόνο ύστερα από άδεια της Αρχής. Η Αρχή, δηλαδή, κρίνει αν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση κάποια από τις εξαιρετικές περιπτώσεις του προαναφερόμενου άρθρου σε συνδυασμό πάντα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4 του προαναφερόμενου νόμου (αρχή του σκοπού, αρχή της αναλογικότητας).
5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων ύστερα από άδεια της Αρχής όταν, μεταξύ άλλων, (περ. γ' του άρθρου 7 § 2 Ν.2472/1997) «η επεξεργασία ... είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου». Ο τρίτος, με την έννοια του άρθρου 2 θ' του ν. 2472/1997, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται αλλά και να αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα στοιχεία που ζητεί είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματός του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει συγκεκριμένης εκκρεμούς δίκης, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθρα 7 § 2 γ' και 4 § 1 β' του Ν.2472/1997. Εξάλλου, η αναγκαιότητα υφίσταται μόνο όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός, εδώ της προάσπισης των δικαιωμάτων του αιτούντος ενώπιον ποινικού δικαστηρίου με την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος, δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα.
6. Με το υπ' αριθμ. ^{***} έγγραφο του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας διαβιβάστηκε στην Αρχή φωτοαντίγραφο της από 11. επιστολής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι μετά της συνημμένης εξουσιοδότησης του ε προς τον α. Με το προαναφερόμενο έγγραφο ο γ, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι, φερόμενος ως πληρεξούσιος του αιτούντος δ, του πατέρα δηλαδή του σι ο οποίος υπήρξε θύμα θανάσιμου πυροβολισμού από αστυνομικούς (αρ. φακ. ^{***}), ζητεί από το

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας να του χορηγηθούν αντίγραφα του πλήρους φακέλου της σχετικής Ε.Δ.Ε. (πόρισμα και όλα τα σχετικά έγγραφα), για δικαστική χρήση, καθώς σύμφωνα με την αίτηση, η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον των δικαστηρίων μετά από την αναίρεση του απαλλακτικού βουλεύματος από τον Άρειο Πάγο.

7. Σύμφωνα με τις αντιρρήσεις του προαναφερόμενου αστυνομικού α, «στην παρούσα χρονική στιγμή δεν επίκειται διεξαγωγή δίκης, επομένως δεν συντρέχει λόγος για τη χορήγηση των αιτούμενων εγγράφων». Σύμφωνα με το εκτιθέμενο από τον αναφερόμενο αστυφύλακα ιστορικό, ασκήθηκε ποινική δίωξη εναντίον του για ανθρωποκτονία από πρόθεση (σε βάρος του στ) με ενδεχόμενο δόλο καθ' υπέρβαση των ορίων της άμυνας και για οπλοχρησία από αστυνομικό όργανο κατά την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντος. Το υπ' αριθμ. 513/2001 πρωτόδικο βούλευμα έκρινε ότι δεν έπρεπε να γίνει κατηγορία εναντίον του. Ο δ, ως πολιτικός ενάγων, άσκησε έφεση και εκδόθηκε το υπ' αριθμ. 895/2001 βούλευμα, το οποίο έκρινε ότι δεν υπάρχουν καθόλου ενδείξεις ενοχής του κατηγορουμένου. Ο δ άσκησε αναίρεση κατά του βουλεύματος αυτού και εκδόθηκε το υπ' αριθμ. 1013/2003 βούλευμα, το οποίο έκανε δεκτή την αναίρεση, παρέπεμψε την υπόθεση για νέα κρίση και εκδόθηκε το υπ' αριθμ. 872/2003 βούλευμα, το οποίο είναι παραπεμπτικό. Κατά του βουλεύματος άσκησε ο ίδιος (ο αστυνομικός) αναίρεση, η οποία έλαβε αριθμ. πινακίου *** και ήδη εκκρεμεί. Κατά δεύτερο λόγο ο αναφερόμενος αστυφύλακας γνωστοποιεί στην Αρχή ότι ο δ και η ζ κατέθεσαν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου *** αγωγή αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου και εναντίον του και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3620/2003 απόφαση, η οποία απέρριψε την αγωγή στο μέρος που στρεφόταν εναντίον του και ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασης στο μέρος που στρεφόταν κατά του Ελληνικού Δημοσίου.
8. Στην κρινόμενη περίπτωση, η αίτηση του δ, με τα σχετικά αυτής που διαβιβάστηκε στην Αρχή, δεν στοιχειοθετεί επαρκώς, όπως και όταν υποβλήθηκε, την ύπαρξη

της (επικαλούμενης) εξαιρετικής περίπτωσης γ' του άρθρου 7 § 2 του Ν.2472/1997, ώστε να επιτρέψει η Αρχή την χορήγηση στον ενδιαφερόμενο τρίτο ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του υποκειμένου των δεδομένων παρά τις αντιρρήσεις του. Συγκεκριμένα, η αίτηση του δ προς την ΕΛ.ΑΣ. κατετέθη πρόωρα, αφού η αίτηση αναίρεσης που άσκησε ο α κατά του παραπεμπτικού βουλεύματος δεν έχει κριθεί έως σήμερα. Ως εκ τούτου δεν στοιχειοθετείται το έννομο συμφέρον του αιτούντος κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησής του προς την ΕΛ.ΑΣ. έως και σήμερα, το οποίο θα στοιχειοθετούνταν μόνο σε περίπτωση που υπήρχε ήδη η απορριπτική απόφαση επί της προαναφερόμενης αιτήσεως του α που ακόμα εκκρεμεί.

Επειδή οι αντιρρήσεις του υποκειμένου των δεδομένων κρίνονται βάσιμες, πρέπει να γίνουν δεκτές, αφού, εν προκειμένω, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως δεν υφίσταται περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 5 § 2 περ. ε' (για τα απλά προσωπικά δεδομένα) και 7 § 2 περ. γ' (για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα) του Ν.2472/1997 για την κατ' εξαίρεση χορήγηση στον αιτούντα των ζητούμενων στοιχείων για δικαστική χρήση, αφού το αίτημά του αυτό, όπως προαναφέρθηκε, είναι πρόωρο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται, για τους αναφερόμενους στο σκεπτικό λόγους, τις αντιρρήσεις του α για τη μη χορήγηση αντιγράφων του φακέλου της διενεργηθείσας σε βάρος του ΕΔΕ μέχρις ότου η παραπομπή του στο ακροατήριο για τα ποινικά αδικήματα που του αποδίδονται καταστεί αμετάκλητος.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 10 / 2005

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αριθμ. Πρωτ. *** προσφυγή της *** υπαλλήλου της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου ***,
- 2) Την υπ' αριθμ. 18/2004 (Αρ.Πρωτ. ***)

απόφασή της, με την οποία απέρριψε το κατ' άρθρο 13 § 2 εδ. β' του Ν.2472/1997 αίτημα της προσφεύγουσας για άμεση αναστολή της επεξεργασίας προσωπικού της δεδομένου υγείας, και συγκεκριμένα της από 13.1.2003 ιατρικής γνωμάτευσης του ιατρού ***, έκρινε, με την επιφύλαξη της ακρόασης του καταγγελλόμενου Δήμου, ότι η χρήση της προαναφερόμενης ιατρικής γνωμάτευσης από τον Δήμο *** στα πλαίσια της διαδικασίας επιλογής προϊσταμένων ήταν αντίθετη στις διατάξεις του Ν.2472/1997, ενώ ανέβαλε την οριστική κρίση της επί της προσφυγής μέχρι να κληθούν οι εκπρόσωποι του Δήμου *** προς ακρόαση.

- 3) Τις απόψεις του κληθέντος Δήμου *** (κατάθεση της ***, Διευθύντριας Διοίκησης του Δήμου, η οποία παρέστη κατά τη συνεδρίαση της 29.4.2004 με τον πληρεξούσιο δικηγόρο ***).

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

- Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.2472/1997 «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας».
- Σύμφωνα με το άρθρο 7 § 2 περ. α' του Ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν...α) το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του...»
- Σύμφωνα με το άρθρο 7Α § 1 περ. α' του Ν.2472/1997 «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου... α) όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για

σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί».

- Σύμφωνα με το άρθρο 13 § 1 του Ν.2472/1997 «Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να περιέχουν αίτημα για συγκεκριμένη ενέργεια, όπως διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ή, ενδεχομένως, για τους λόγους που δεν ικανοποίησε το αίτημα. ...».
- Σύμφωνα με το άρθρο 13 § 2 του Ν.2472/1997 «Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εμπροθέσμως ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή και να ζητήσει την εξέταση των αντιρρήσεών του. Εάν η Αρχή πιθανολογήσει ότι οι αντιρρήσεις είναι εύλογες και ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης του υποκειμένου από την συνέχιση της επεξεργασίας, μπορεί να επιβάλλει την άμεση αναστολή της επεξεργασίας έως ότου εκδώσει οριστική απόφαση επί των αντιρρήσεων».
- Η Αρχή έχει αρμοδιότητα μόνο να κρίνει τυχόν παραβίαση προσωπικών δεδομένων και όχι άλλα ανακύπτοντα θέματα, π.χ. τη νομιμότητα κρίσεων Υπηρεσιακού Συμβουλίου, τοποθέτησης ή μη υπαλλήλων σε θέσεις Προϊσταμένων.
- Όπως προέκυψε από τα περιεχόμενα στον φάκελο έγγραφα αλλά και τις εξηγήσεις του κληθέντος Δήμου, όπως αυτός εκπροσωπήθηκε κατά τη συνεδρίαση της

- 29.4.2004, η επίμαχη ιατρική γνωμάτευση, σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα *** έπαυσε από κακοήθη παρασυμπαθογονία και έπρεπε να αποφεύγει εργασία με σωματική και ψυχική υπερκόπωση (στρες) προς αποφυγή συγκοπτικού επεισοδίου, προσκομίστηκε στην υπηρεσία της από την ίδια αυτοβούλως (με γραπτή συγκατάθεση), με ένα γενικού τύπου διαβιβαστικό έγγραφο, στο οποίο αποτυπωνόταν η σύσταση του γιατρού της να ενημερώσει την υπηρεσία της, προκειμένου να μπει στον ατομικό υπηρεσιακό της φάκελο και να ληφθεί υπόψη από τον εργοδότη της. Έτσι νομίμως εντάχθηκε στο ατομικό υπηρεσιακό της φάκελο, χωρίς μάλιστα να συνδέεται από την αίτηση με συγκεκριμένη χρήση για συγκεκριμένο σκοπό (βλ. αίτηση ίδιας από ***). Υπό αυτές τις συνθήκες νομίμως τηρούνταν στο ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της προσφεύγουσας και δεν χρησιμοποιήθηκε παρανόμως (όσον αφορά τις διατάξεις του Ν.2472/1997) από το Δήμο στα πλαίσια της διαδικασίας επιλογής προϊσταμένων, εφόσον η ίδια η προσφεύγουσα προσκόμισε την επίμαχη ιατρική γνωμάτευση στην Υπηρεσία της για κάθε νόμιμο σκοπό και για πρώτη φορά εξέφρασε τις αντιρρήσεις της, κατά το άρθρο 13 § 1 του Ν.2472/1997, με την υπ' αριθμ. *** αίτησή της προς τον Δήμο μεταγενέστερα της προαναφερθείσας επεξεργασίας από τον Δήμο.
8. Η περιεχόμενη στην υπ' αριθμ. 18/2004 απόφαση της Αρχής κρίση ότι η επίμαχη ιατρική βεβαίωση έπρεπε να της επιστραφεί όταν δεν έγινε δεκτό το αίτημα της προσφεύγουσας για εργασία, όπως στο παρελθόν, με ανοχή της Υπηρεσίας, κατά τις απογευματινές ώρες, καθώς η αίτηση που υπέβαλε η προσφεύγουσα για να ληφθεί υπόψη από την Υπηρεσία είχε γενική διατύπωση και δεν συνδέεται με συγκεκριμένο σκοπό, αποτελούσε απλή κρίση, δεν είχε οριστικό χαρακτήρα και τελούσε υπό την επιφύλαξη της ακρόασης του καταγγελλόμενου Δήμου.
9. Η συλλογή και τήρηση της επίμαχης ιατρικής γνωμάτευσης στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της προσφεύγουσας ήταν νόμιμη, και συνεπώς δεν κωλύσαν ο Δήμος *** από τον Ν.2472/1997 να χρη-

σιμοποιήσει το στοιχείο αυτό με έγγραφό του προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο προς ανάκληση της επιλογής της προσφεύγουσας σε θέση προϊσταμένης και διατηρείται νομίμως για όσο χρονικό διάστημα είναι αναγκαίο, όπως για όσο διάστημα δύναται να προσβληθούν οι πράξεις που βασίζονται στο στοιχείο αυτό, π.χ. η μη τοποθέτηση της προσφεύγουσας σε θέση προϊσταμένης.

Επειδή η προσφεύγουσα δεν εκφράζει αντιρρήσεις προς την ορθότητα της εν λόγω ιατρικής γνωμάτευσης, δεδομένου ότι δεν προσκομίζει νεότερη ιατρική γνωμάτευση που να είναι σε αντίθεση με την υπάρχουσα στο φάκελό της, ώστε να δημιουργούνται αμφιβολίες για την ορθότητα της πρώτης, και ως εκ τούτου, να διαταχθεί δέσμευση της επίμαχης γνωμάτευσης μέχρι να λυθεί η αμφιβολία.

Επειδή, κατά συνέπεια, οι αντιρρήσεις της προσφεύγουσας, που υποβλήθηκαν κατά το άρθρο 13 του Ν.2472/1997, με αίτημα να μη χρησιμοποιηθεί, να μη διαβιβαστεί (δέσμευση) και να διαγραφεί η επίμαχη ιατρική γνωμάτευση είναι αβάσιμες και απορριπτέες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κρίνοντας οριστικά την με αριθμ. Πρωτ. *** προσφυγή της ***.

Αποφαίνεται, κατά πλειοψηφία, ότι ο Δήμος *** μπορούσε να χρησιμοποιήσει για κάθε νόμιμο σκοπό την από 13.1.2003 ιατρική γνωμάτευση του γιατρού ***, την οποία δημοσιοποίησε γενικά προς ενημέρωση της Υπηρεσίας της η ίδια η προσφεύγουσα, και κατά συνέπεια καθόσον η προαναφερόμενη ιατρική γνωμάτευση τηρούνταν νομίμως στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της προσφεύγουσας, η προαναφερόμενη χρήση της από τον Δήμο *** δεν προσκρούει στις διατάξεις του Ν.2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 11 / 2005

ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

μπορεί να εξαχθεί αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας τηρεί ή όχι το απαιτούμενο επίπεδο ασφαλείας για την καταστροφή των δεδομένων και αν τα καταγγελλόμενα περιστατικά αποτελούν συνήθη πρακτικά του υπεύθυνου επεξεργασίας ή μπορούν να χαρακτηριστούν ως μεμονωμένα.

Σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό και λαμβάνοντας υπόψη τα υπομνήματα και τις προφορικές δηλώσεις των εκπροσώπων των υπευθύνων επεξεργασίας κατά την από 29-11-2004 συνεδρίαση του Συμβουλίου της Αρχής, ισχύουν τα εξής για τους υπεύθυνους επεξεργασίας των καταγγελιών της ΣΕΑ:

- 1) Η ΤΡΑΠΕΖΑ α δεν είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στις καταγγελίες της ΣΕΑ. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα ως προς αυτήν παραβίασης του Ν. 2472/1997.
- 2) Η *** Α.Ε. έκδοσης πιστωτικής κάρτας β διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (συλλογή σε ειδικό χώρο, πολτοποίηση). Παρά ταύτα, φαίνεται ότι η τήρηση της διαδικασίας αυτής δεν επιβλέπεται επαρκώς, καθώς τόσο ο μεγάλος αριθμός των καταγγελιών, όσο και το σημαντικό πλήθος και κρισιμότητα των προσωπικών δεδομένων (αντίγραφα δανείων, αναλύσεις πιστωτικών καρτών) που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή καταδεικνύουν σημαντικές ελλείψεις στην διαδικασία επιθεώρησης της καταστροφής.
- 3) Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης Δήμου *** δεν είναι υπεύθυνος ή εκτελών την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στην καταγγελία της ΣΕΑ. Επιπλέον, αν και τα δεδομένα βρέθηκαν σε φάκελο με την ένδειξη “Πρόεδρος Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης Δήμου ***” έξω από τα γραφεία της επιχείρησης, δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι εγκαταλείφθηκαν από την Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης Δήμου ***. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα ως προς αυτήν παραβίασης του Ν. 2472/1997.
- 4) Η ΤΡΑΠΕΖΑ γ διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (συλλογή σε ειδικό χώρο, πολτοποίηση). Παρά το ότι η κρισιμότητα κάποιων από τα δεδομένα που παραδόθηκαν στην Αρχή είναι σημαντική (αιτήσεις χορήγησης δανείων, σύμβαση καταναλωτικού δανείου), ο αριθμός των προσωπικών δεδομένων που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή είναι μικρός και καταδεικνύει ότι το συγκεκριμένο γεγονός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο.
- 5) Η ΤΡΑΠΕΖΑ δ διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (συλλογή σε ειδικό χώρο, πολτοποίηση). Παρά το ότι η κρισιμότητα ενός από τα δεδομένα που παραδόθηκαν στην Αρχή είναι σημαντική (πιστοποιητικό εγκρίσεως δανείου με συνοδευτική πάγια εντολή χρεώσεως και δήλωση λήψης δανείου), ο αριθμός των προσωπικών δεδομένων που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή είναι μικρός και καταδεικνύει ότι το συγκεκριμένο γεγονός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο.
- 6) Η ΤΡΑΠΕΖΑ ε διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, (συλλογή σε ειδικό χώρο και πολτοποίηση, οδηγίες για τεμαχισμό των εγγράφων στα καταστήματα). Παρά ταύτα, φαίνεται ότι η τήρηση της διαδικασίας αυτής δεν επιβλέπεται επαρκώς, καθώς τόσο ο μεγάλος αριθμός των καταγγελιών, όσο και η κρισιμότητα των προσωπικών δεδομένων που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή (αντίγραφα εκκαθαριστικών σημειωμάτων πελατών, αντίγραφα ταυτοτήτων) καταδεικνύουν σημαντικές ελλείψεις στην διαδικασία επιθεώρησης της καταστροφής.

- 7) Η ΤΡΑΠΕΖΑ στ, διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (χρήση καταστροφών εγγράφων, συλλογή σε ειδικό χώρο). Παρά το ότι η κρισιμότητα κάποιων από τα δεδομένα που παραδόθηκαν στην Αρχή είναι σημαντική (στοιχεία για προσωπικά δάνεια πελατών, κατάσταση παραλαβής ενσήμων ΙΚΑ φυσικών προσώπων), ο αριθμός των προσωπικών δεδομένων που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή είναι μικρός και καταδεικνύει ότι το συγκεκριμένο γεγονός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο.
- 8) Η εταιρεία ασφαλιστικό γραφείο *** Ο.Ε μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας των ασφαλιστήριων συμβολαίων, τοποθετεί τα αντίγραφα τους σε κοινούς σάκους απορριμμάτων χωρίς πρότερη καταστροφή τους. Παρά τον μεγάλο αριθμό των προσωπικών δεδομένων που βρέθηκαν εκτεθειμένα χωρίς πρότερη καταστροφή τους, η κρισιμότητα των δεδομένων είναι σχετικά μικρή και το συγκεκριμένο γεγονός, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι πρόκειται για μικρή εταιρεία με λίγους εργαζόμενους και περιορισμένο κύκλο εργασιών, μπορεί να θεωρηθεί ότι οφείλεται σε έλλειψη ενημέρωσης και άγνοια του υπεύθυνου επεξεργασίας.
- 9) Η ΤΡΑΠΕΖΑ ζ, διαθέτει συγκεκριμένη διαδικασία καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας (συλλογή σε ειδικό χώρο και καταστροφή). Από την ανάλυση των συγκεκριμένων στοιχείων της καταγγελίας προέκυψε ότι μόνο 2 εξ αυτών βρέθηκαν εκτεθειμένα με ευθύνη της τράπεζας χωρίς πρότερη καταστροφή. Ως εκ τούτου, το συγκεκριμένο γεγονός μπορεί να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω συνάγεται ότι: Οι εταιρείες ΤΡΑΠΕΖΑ α και Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης Δήμου *** δεν είναι υπεύθυνοι επε-

ξεργασίας δεδομένων των καταγγελιών της ΣΕΑ και, ως εκ τούτου, οι σχετικές καταγγελίες κατά αυτών απορρίπτονται.

Οι υπόλοιπες εταιρείες που καταγγέλλονται από την ΣΕΑ παραβίασαν το αρ. 10 του Ν. 2472/1997, καθώς δεν έχουν τηρήσει τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζονται. Από τις εταιρείες αυτές:

- α) για την εταιρεία ασφαλιστικό γραφείο *** Ο.Ε, η παραβίαση αποδίδεται στην ελλιπή ενημέρωση του υπεύθυνου επεξεργασίας, λόγω της οποίας δεν έχουν εφαρμοστεί τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας για την καταστροφή των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας.
- β) για τις εταιρείες ΤΡΑΠΕΖΑ γ, δ, στ και ζ, η παραβίαση μπορεί να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο περιστατικό, λόγω της ύπαρξης της απαιτούμενης διαδικασίας ασφαλούς καταστροφής των δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, καθώς και του μικρού αριθμού και κρισιμότητας των δεδομένων των καταγγελιών.
- γ) για τις εταιρείες *** Α.Ε. έκδοσης πιστωτικής κάρτας β, και ΤΡΑΠΕΖΑ ε, η παραβίαση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μεμονωμένο περιστατικό, καθώς αν και υπάρχουν μέτρα ασφαλείας, διαπιστώθηκαν σημαντικές ελλείψεις στην διαδικασία επιθεώρησης της καταστροφής των προσωπικών δεδομένων, των οποίων η κρισιμότητα είναι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ιδιαίτερα σημαντική.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- α) απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση προς την εταιρεία ασφαλιστικό γραφείο *** Ο.Ε. να εφαρμόσει τις απαιτούμενες διαδικασίες για την ασφαλή καταστροφή των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζεται μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας, καθώς επίσης και για την τήρηση των διαδικασιών αυτών_
- β) απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση προς

τις εταιρείες ΤΡΑΠΕΖΑ γ, ΤΡΑΠΕΖΑ δ, ΤΡΑΠΕΖΑ στ και ΤΡΑΠΕΖΑ ζ να τηρούν τις διαδικασίες καταστροφής των προσωπικών δεδομένων που οφείλουν να εφαρμόζουν μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας_

- γ) επιβάλλει πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ σε κάθε μία από τις εταιρείες *** Α.Ε. έκδοσης πιστωτικής κάρτας β και ΤΡΑΠΕΖΑ ε για την παραβίαση του αρ. 10 του Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 13 / 2005

ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΡΑΠΤΑ ΔΟΚΙΜΙΑ

Με την από ... αίτησή της στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η κα Δ.Π. ζήτησε να της επιδειχθούν τα γραπτά δοκίμιά της από τις πανελλήνιες εξετάσεις του Ιουνίου 2004 διότι διαπίστωσε μεγάλες αποκλίσεις στη βαθμολόγηση αυτών. Σε απάντησή του το Υπ.Ε.Π.Θ. απέρριψε την αίτηση με το σκεπτικό ότι, σύμφωνα με την αριθμ. Φ152/Β3/6831/25-11-99 κοινή υπουργική απόφαση, τα γραπτά δοκίμια των προαγωγικών και απολυτήριων εξετάσεων των μαθητών της Β και Γ τάξης Ενιαίου Λυκείου αντίστοιχα, εξαιρούνται από τη γνωστοποίηση στους πολίτες, με τη χορήγηση αντιγράφων ή φωτοαντιγράφων ή με την επίδειξη. Με το από ... έγγραφό της (αρ. πρωτ. ...) η καταγγέλλουσα ερωτά την Αρχή για τη νομιμότητα και τη συνταγματικότητα της παραπάνω ενέργειας.

Η προσφεύγουσα υπέβαλε ερώτημα για το θέμα και στο Συνήγορο του Πολίτη και κοινοποίησε στην Αρχή τη σχετική αλληλογραφία. Σε επιστολή του προς την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου για την υπόθεση, ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει ότι η ως άνω ΚΥΑ είχε εκδοθεί κατά νομοθετική εξουσιοδότηση του ν. 1599/1986 αρ. 16 § 4. Όμως η εξουσιοδοτική αυτή διάταξη έχει καταργηθεί με την αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 16 του ν.1599/86 από εκείνες του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 οι οποίες δεν παρέχουν στη διοίκηση παρόμοια

εξουσιοδότηση. Επομένως η ανωτέρω, περιοριστική του δικαιώματος πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα, υπουργική απόφαση δεν είναι δυνατόν να στηρίζεται στον παραπάνω νόμο και δεν φαίνεται να διατηρείται νομικό έρεισμα για την άρνηση πρόσβασης στα δοκίμια των εξεταζομένων. Το υπουργείο από την πλευρά του θεωρεί ότι τα εν λόγω γραπτά δοκίμια αποτελούν δημόσια έγγραφα και όχι ιδιωτικά για τα οποία δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 5 του ν.2690/99, αλλά για αυτά εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της ως άνω ΚΥΑ.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 εδαφ. α του Ν.2472/97, “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα νοούνται κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.” Κατά δε το άρθρο 2 εδαφ. ε, ως αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νοείται το “σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.”

Κατά το άρθρο 12 καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτελέσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως. Όπως ορίζεται δε στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, η υποχρέωση πληροφόρησης μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει, ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα γραπτά δοκίμια των διαγωνιζομένων περιέχουν προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν, αλλά και το σύνολο αυτών συνιστά αρχείο, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων (βλ. και απόφαση της Αρχής 10/2003). Ως εκ τούτου, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα του αρχείου που το αφορούν, εν προκειμένω στο γρα-

πτό του δοκίμιο, ανεξάρτητα από το αν πληρούνται ή όχι οι σχετικές διατάξεις του ν.2690/99. Η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 12 ρυθμίζει ειδικώς το δικαίωμα πληροφόρησης όταν πρόκειται για προσωπικά δεδομένα του ίδιου του υποκειμένου. Κατά συνέπεια, ανεξάρτητα από την εφαρμογή ή όχι του άρθρου 5 παρ.5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, εφαρμόζεται οπωσδήποτε το άρθρο 12 του νόμου 2472/97 (δικαίωμα πρόσβασης).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το υπουργείο Παιδείας ως υπεύθυνος επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, υποχρεούται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε η αιτούσα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απευθύνει σύσταση προς την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να ικανοποιήσει αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης της κας Δ.Π. στα γραπτά της δοκίμια.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 14 / 2005

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1) Την με αριθμ. πρωτ. ... προσφυγή του Π.Τ. (με τα συμπληρωματικά υποβληθέντα στοιχεία με αριθμ. πρωτ. ...)
- 2) Την με αριθμ. πρωτ. ... απάντηση της Τράπεζας ... στο έγγραφο της Αρχής 350/26.2.2004,
- 3) Την με αριθμ. πρωτ. ... συμπληρωματική αναφορά του Π.Τ.
- 4) Τα πρακτικά της συνεδρίασης της 21.10.2004
- 5) Τα υπομνήματα που υπεβλήθησαν εμπροθέσμως (έως και 25.10.2004) και συγκεκριμένα, το υπόμνημα του Π.Τ. με αριθμ. πρωτ. ... με όλα τα σχετικά υποβληθέντα έγγραφα και το υπόμνημα της Τράπεζας ... με αριθμ. πρωτ.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 2472/1997, νοούνται ως: “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, ήτοι στο φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα (στοιχ. α’, γ’), “επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” θεωρείται κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή (στοιχ. δ’). Εξάλλου ως αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νοείται σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 4 § 1 α’, β’ και γ’ του ίδιου νόμου, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. Σύμφωνα δε με το άρθρο 5 § 1 του Ν.2472/1997 επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, ενώ κατά την παρ. 2 περ. ε’ του ίδιου άρθρου κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν η επεξεργασία είναι απολύτως ανα-

γκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

Κατά δε το άρθρο 11 § 3 του Ν.2472/1997 εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς. Τέλος, τα άρθρα 19 § 1 στ' και 21 προβλέπουν διοικητικές κυρώσεις επιβαλλόμενες στους υπεύθυνους επεξεργασίας για παράβαση υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Ν.2472/1997 και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

II. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου και από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής, προέκυψαν τα εξής:

1. Ο Π.Τ., υπάλληλος της Τράπεζας ..., προσέφυγε στην Αρχή και κατέθεσε καταγγελία, σύμφωνα με την οποία, η Τράπεζα ... ανακοίνωσε προς το προσωπικό της την έκδοση δύο απορριπτικών αποφάσεων του Πρωτοδικείου ..., επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δύο υπαλλήλων της, εκ των οποίων η μία του προσφεύγοντος Π.Τ. Η ανακοίνωση της Τράπεζας ... (αρ. ...) είχε ως εξής:

«ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι πρόσφατα εκδόθηκαν από το Πρωτοδικείο ... δύο αποφάσεις επί των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων που είχαν ασκήσει οι κ.κ. Α.Π. και Π.Τ., υπάλληλοι της Τράπεζας, σχετικά με τη μετάθεσή τους στην Υπηρεσία

Με τις αποφάσεις Νο. .../2003 και .../2003 αντίστοιχα, οι αιτήσεις απορρίφθηκαν και οι μεταθέσεις κρίθηκαν έγκυρες και ισχυρές.

Θ.Ζ., Δ/τής Ανθρώπινου Δυναμικού»

2. Η Αρχή απευθύνθηκε στην Τράπεζα ... προκειμένου να ενημερωθεί για τους λόγους που οδήγησαν την Τράπεζα να προβεί στη δημοσιοποίηση των δικαστικών αποφάσεων. Στην απάντηση της τελευταίας (ημερ. ...) υπογραμμίζονται τα εξής:

α. Η Τράπεζα ... τον Ιούνιο 2003 δημιούργησε μία νέα υπηρεσία για το αρχείο πελατών της (...) με στόχο την πρόληψη του «ξεπλύματος χρήματος», η οποία συνάντησε την αντίδραση ενός από τα σωματεία εργαζομένων σε αυτήν.

β. Ο ... Σύλλογος Εργαζομένων Τράπεζας ... δημοσίευσε ανακοινώσεις προς όλο το προσωπικό που προέτρεπαν τους υπαλλήλους να επιδιώξουν δικαστικώς την ακύρωση της μετακίνησής τους στη νέα υπηρεσία Στις ανακοινώσεις αναφέρονταν δικαστικές αποφάσεις που δικαίωναν τους προσφεύγοντες κατά της Τράπεζας (με αναγραφή μόνο της θέσης του υπαλλήλου και του τόπου του υποκαταστήματος) και ενημέρωναν ότι «και άλλα στελέχη της Τράπεζας ... προσφεύγουν στη δικαιοσύνη» (βλ. ανακοινώσεις και δελτίο τύπου του Συλλόγου 3, 6, 12 και 13 Ιουνίου 2003) με βοήθεια του Συλλόγου. Σε μία από τις ανακοινώσεις του καλεί την Τράπεζα να σταματήσει τις μετακινήσεις υπαλλήλων τις οποίες θεωρεί ως υποβάθμισή τους «εκτός, όπως λέγει, εάν επιθυμεί η Διοίκηση το management να το ασκούν τα ελληνικά δικαστήρια». Ακόμη, ο ... Σύλλογος Εργαζομένων ..., σε ανακοίνωσή του της 27.10.2003, αναφέρεται σε συγκεκριμένο όνομα υπαλλήλου που δικαιώθηκε και ενημερώνει ότι «κάποιοι από τους εν λόγω συναδέλφους προσέφυγαν στη δικαιοσύνη με την παρότρυνση του Συλλόγου μας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και εν αρχή δικαιώθηκαν όλοι». Στην ίδια αυτή δημόσια ανακοίνωση περιλαμβάνεται απόσπασμα απόφασης ασφαλιστικών μέτρων που δικαιώνει τον αιτούντα-υπάλληλο της Τράπεζας που μετετέθη στη νέα υπηρεσία

γ. Αιτία για την έκδοση από την Τράπεζα της επίμαχης ανακοίνωσης στάθηκε η αμφισβήτηση από τη συνδικαλιστική αυτή παράταξη, της νομιμότητας της δράσης της Τράπεζας. Η αμφισβήτηση αυτή δημιούργησε την εντύπωση στο προσωπικό ότι με τις μεταθέσεις υπαλλήλων της στην ... η Τράπεζα παραβιάζει τον νόμο. Η εντύπωση δε αυτή, όπως υποστηρίζει η Τράπεζα, δημιουργήθηκε κυρίως εξαιτίας των ανακοινώσεων του Σωματείου, στο οποίο ανήκει ο Π.Τ., και της αναταραχής που προέκυψε από την πρόσκληση σε δικα-

στικές διαμάχες. Άμεση συνέπεια του κλίματος αυτού υπήρξε η διαταραχή της εύρυθμης λειτουργίας της νεοσύστατης υπηρεσίας αλλά και συνολικά της Τράπεζας.

δ. Σύμφωνα με ανακοίνωση της Τράπεζας ... προς όλο το προσωπικό της που έγινε στην ιστοσελίδα της Τράπεζας «Ανακοίνωση Νο 2090 από 12 Νοεμβρίου 2001» η Τράπεζα ισχυρίζεται ότι έχει το δικαίωμα να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα για σκοπούς που αποβλέπουν στην προάσπιση των νομίμων συμφερόντων της. Με την ανακοίνωση αυτή η Τράπεζα προβαίνει σε ενημέρωση του προσωπικού της για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων εκ μέρους της για τον σκοπό εξυπηρέτησης, υποστήριξης και παρακολούθησης της σύμβασης εργασίας ή έργου που έχει συνάψει, προάσπισης των σχετικών συμφερόντων της και εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων της. Αποδέκτες των δεδομένων αναφέρει ειδικότερα για «τα στοιχεία που υποχρεούται ή δικαιούται η Τράπεζα να ανακοινώνει βάσει Νόμου ή Δικαστικής Αποφάσεως», μεταξύ άλλων, και τα σωματεία καθώς και τους συλλόγους εργαζομένων ή τρίτους, «για όλα [δε] τα στοιχεία» τη Διοίκηση, τις υπηρεσίες της Τράπεζας κ.α.

3. Σε συμπληρωματική αναφορά του προς την Αρχή (ημερ. ...), ο Π.Τ. προς αντίκρουση των ως άνω υπογραμμίζει τα εξής:

α. Ο ... Σύλλογος Εργαζομένων πράγματι εκδίδει ανακοινώσεις για την έκβαση δικών, χωρίς όμως να ανακοινώνει ονόματα διαδίκων.

β. Ο προσφεύγων θεωρεί ότι η δημοσιοποίηση των δικαστικών αποφάσεων από την Τράπεζα έγινε με σκοπό «τον εκφοβισμό των εργαζομένων, προκειμένου να τους αποτρέψει από την εκ μέρους τους, έστω κι επιθυμία, εγέρσεως εις βάρος της αγωγής για τη διαφύλαξη των βεβιασθέντων εργασιακών τους δικαιωμάτων».

4. Περαιτέρω, σε πρόσθετο υπόμνημα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι σκοπός της δημοσιοποίησης ήταν και «ο διασπασμός του ονόματός του, της επαγγελματικής - συνδικαλιστικής του φήμης και της αξιοπρέπειάς του».

Με βάση τα προεκτεθέντα, η Αρχή καλείται να κρίνει τη νομιμότητα των ενεργειών της

Τράπεζας, ως προς την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του προσφεύγοντα.

III. Η Αρχή προφανώς δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει εάν η μετακίνηση υπαλλήλου και η ανάθεση σε αυτόν διαφορετικών (και όχι τουλάχιστον ίσης αξίας) καθηκόντων στη νεοσύστατη υπηρεσία της Τράπεζας χωρίς τη συγκατάθεσή του συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων της σύμβασης εργασίας του ή καταχρηστική άσκηση του διευθυντικού δικαιώματος της Τράπεζας

IV. Η κρίση περί την παραβίαση ή όχι του νόμου για την προστασία προσωπικών δεδομένων εντοπίζεται στα κατωτέρω ζητήματα:

α. Τα στοιχεία που περιέχονται στις δικαστικές αποφάσεις αποτελούν, σύμφωνα με τον Ν. 2472/1997, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (άρθρ.2 περ.α') ή ευαίσθητα δεδομένα (άρθρ.2 περ.β'). Ειδικότερα, η «συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση» συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα. Η διατήρηση και η διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνιστά επεξεργασία (άρθρ.2 περ.δ').

Εν προκειμένω η επίμαχη ανακοίνωση της Τράπεζας δεν αφορά συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση. Η ιδιότητα του Π.Τ. ως μέλους του ... Συλλόγου Εργαζομένων αναφέρεται και από τον ίδιο και από την Τράπεζα, πλην όμως δεν περιλαμβάνεται στην επίμαχη ανακοίνωση. Πέραν τούτου, κανείς από τους διαδίκους δεν προβάλλει τη συνδικαλιστική ιδιότητα του προσφεύγοντα ως θέμα που συνδέεται με την επίμαχη ανακοίνωση. Συνεπώς, γίνεται δεκτό πως η υπόθεση αφορά δικαστική απόφαση ως δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα (άρθρ.2 περ.α') και όχι ως ευαίσθητο δεδομένο. Η υπόθεση δεν αφορά την τήρηση της δικαστικής απόφασης ως αρχείου από την Τράπεζα, που είναι αυτονόπη εφ' όσον η ίδια είναι διάδικος.

β. Στη συνέχεια πρέπει να εξεταστεί αν υπάρχει περίπτωση εφαρμογής της διατάξεως της παρ. 2 περ. ε' του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997 υπό την οπτική του άρθρου 4 και ειδικότερα της παρ. 1 β' και γ', συνεπώς πρέπει να σταθμισθεί κατά πόσον η επίμαχη ανακοίνωση ήταν απολύτως αναγκαία. Η ανακοίνωση της έκβασης της δίκης ασφαλιστικών μέτρων, που ήταν αρνητική για τον

Π.Τ. και θετική για την Τράπεζα, είχε πρόδηλο σκοπό την αποτροπή των υπόλοιπων εργαζομένων από την άσκηση αγωγών για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων, τα οποία καλούσε η συνδικαλιστική παράταξη «... Σύλλογος Εργαζομένων» -στο πλαίσιο της συνδικαλιστικής της δράσης- τους υπόλοιπους εργαζομένους να ασκήσουν. Στην αποτροπή των εργαζομένων από το να ασκήσουν τα δικαιώματά τους εντοπίζει η Τράπεζα το υπέρτερο έννομο συμφέρον της για την αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας της. Η αποτροπή αυτή καθ' εαυτήν δεν συνιστά εκβιασμό, ή εκφοβισμό των εργαζομένων εκ μέρους της Τράπεζας. Η ίδια η αποτροπή των εργαζομένων να προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ωστόσο, δεν αποτελεί έννομο συμφέρον της Τράπεζας που αναγνωρίζεται από την έννομη τάξη, η οποία, αντιθέτως, ως θεμελιώδες δικαίωμα αναγνωρίζει το δικαίωμα παροχής έννομης προστασίας από τα δικαστήρια (άρθρ.20 παρ.1 του Συντάγματος). Συνεπώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η καταγγελλόμενη Τράπεζα δεν είχε προστατευόμενο έννομο συμφέρον που να δικαιολογούσε την ανακοίνωση των προσωπικών δεδομένων του Π.Τ. σε όλο το προσωπικό της Τράπεζας πανελληνίως (περίπου 8.500 υπαλλήλους) δια του τοπικού της (εσωτερικού) δικτύου (intranet).

Η περιγραφή των πραγματικών περιστατικών πείθει για την ύπαρξη αναταραχής στον χώρο της Τράπεζας ..., με συνέπεια να δημιουργείται ο κίνδυνος να μην λειτουργήσει η νέα υπηρεσία της Τράπεζας για την αποφυγή «ξεπλύματος μαύρου χρήματος», που συνδέεται με το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον. Είναι επίσης πιθανόν, οι εργαζόμενοι στην Τράπεζα να είχαν την πεποίθηση, βάσει των ανακοινώσεων του σωματείου, ότι όλοι οι εργαζόμενοι που προσφεύγουν στα δικαστήρια κατά της Τράπεζας ... δικαιώνονται, πράγμα που δεν είναι αληθές. Η ανάγκη διευθέτησης, όμως, των διαφορών μεταξύ της Τράπεζας και των υπαλλήλων της οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το έννομο συμφέρον της Τράπεζας, που συνίσταται στην αποκατάσταση της εργασιακής ειρήνης και στη λειτουργία της νέας υπηρεσίας, δεν υπερέχει του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων των υπαλλήλων της. Ειδικότερα

κρίνεται ότι με αυτά τα δεδομένα, η Τράπεζα θα μπορούσε να δημοσιοποιήσει τις θετικές γι' αυτήν δικαστικές αποφάσεις χωρίς τα ονόματα των αντιδίκων της (Π.Τ. και Α.Π.).

Συγκεκριμένα, η επίμαχη ανακοίνωση της έκβασης των δικών με τα ονόματα των αντιδίκων της, την οποία έκανε η Τράπεζα προς όλο το προσωπικό της (8.500 υπαλλήλους) μέσω του τοπικού της δικτύου, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας (αναγκαιότητα και προσφορότητα μέσου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό) του άρθρου 4 του Ν. 2472/1997. Επισημαίνεται ότι η επίμαχη ανακοίνωση τηρείται ακόμη, όπως δήλωσε ο νόμιμος εκπρόσωπος της τράπεζας ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής την 21.10.2004, στο αρχείο ανακοινώσεων της Τράπεζας (intranet) προς όλο το προσωπικό της.

Στο μέτρο που δεν υφίστανται οι προϋποθέσεις ώστε να γίνει δεκτή η εξαίρεση του άρθρ. 5 § 2 περ. ε', θα έπρεπε να ζητηθεί η συγκατάθεση του υποκειμένου, σύμφωνα με το άρθρ. 5 § 1, για να είναι νόμιμη η δημοσιοποίηση της ανωτέρω δικαστικής απόφασης. γ. Εξετάζεται, περαιτέρω, υπό το φως του άρθρου 4 κατά πόσο τα στοιχεία της ανακοίνωσης ήταν ακριβή (άρθρο 4 § 1 περ. γ'). Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Τράπεζας, «[μ]ε τις αποφάσεις Νο .../2003 και .../2003 αντίστοιχα, οι αιτήσεις απορρίφθηκαν και οι μεταθέσεις κρίθηκαν έγκυρες και ισχυρές». Επισημαίνεται ωστόσο, όπως προέκυψε από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Αρχής, ότι σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση ασφαλιστικών μέτρων δεν κρίθηκε η μετάθεση καθ' εαυτή, αλλά η βλαπτική μεταβολή της εργασιακής σχέσης του αιτούντος λόγω της μετάθεσης και της ανάθεσης σε αυτόν άλλων καθηκόντων στη νέα υπηρεσία της Τράπεζας. Άρα η κρίση περί του κατά πόσον οι μεταθέσεις ήταν έγκυρες και ισχυρές δεν αποτελούσε ακριβώς το αντικείμενο της εν λόγω δικαστικής απόφασης (ασφαλιστικά μέτρα) και υπό την έννοια αυτή είναι ανακριβής η επίμαχη ανακοίνωση. Σημειώνεται δε σχετικά με την ανακοίνωση για τη δικαστική δικαίωση της Τράπεζας και για το ότι οι μεταθέσεις κρίθηκαν έγκυρες και ισχυρές, ότι σε κάθε περίπτωση δεν πρόκειται για κρίση δικαστηρίου ουσίας (αλλά πιθανολόγηση κατά τη διαδικασία ασφαλιστικών

μέτρων) και υπό την έννοια αυτή ανακριβώς και για δημιουργία εντυπώσεων διαλαμβάνεται στην επίμαχη ανακοίνωση ότι «οι μεταθέσεις κρίθηκαν έγκυρες και ισχυρές».

δ. Ο προβαλλόμενος δε από την Τράπεζα ... ισχυρισμός ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία ήταν απαραίτητη για την εκτέλεση της σύμβασης του προσφεύγοντος, αλλά και των λοιπών υπαλλήλων της (άρθρ. 5 § 2 περ. α΄) κρίνεται απορριπτός, διότι η εργασιακή σχέση των δύο αναφερομένων στην ανακοίνωση (Π.Τ. και Α.Π.), αλλά και των λοιπών υπαλλήλων, δεν εξυπηρετείται, ούτε εμμέσως, από την ανακοίνωση της εν λόγω δικαστικής αποφάσεως σε όλο το προσωπικό.

ε. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων προτού ανακοινώσει τα δεδομένα σε τρίτους (άρθρ.11 § 3). Σύμφωνα με την Κανονιστική Πράξη 1/1999 της Αρχής (ΦΕΚ Β΄ Αρ.Φυλ.555/6.5.1999), άρθρο 1, «η ενημέρωση του υποκειμένου ... γίνεται είτε το υποκείμενο παρέχει τη συγκατάθεση ή τη συνδρομή του για τη συλλογή των δεδομένων είτε όχι». Στην περίπτωση κατά την οποία δεν απαιτείται συγκατάθεση του υποκειμένου, η ενημέρωσή του γίνεται «με τον πιο πρόσφορο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η όσο το δυνατόν απρόσκοπτη και επαρκής πληροφόρηση του υποκειμένου». Στο άρθρο 3 § 2 της Κανονιστικής Πράξης 1/1999, ορίζεται ενδεικτικά, ότι η ενημέρωση μπορεί να γίνει με ανάρτηση πινακίδας, με έντυπο υλικό, με επισήμανση στην ιστοσελίδα (όταν η συλλογή γίνεται από το διαδίκτυο).

Η Τράπεζα προέβαλε το επιχείρημα ότι η Ανακοίνωση Νο 2090 της 12.11.2001 μέσω του διαδικτύου προς το προσωπικό της ανταποκρίνεται στην υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης των υποκειμένων, όπως αυτή μόλις πριν προσδιορίστηκε. Ωστόσο, η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων κατά τρόπο γενικό από το διαδίκτυο, όταν για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δεν απαιτείται ούτε ζητείται συγκατάθεση του υποκειμένου, έχει την έννοια ότι η Τράπεζα ενημερώνει τους υπαλλήλους της ως προς το ποιος είναι υπεύθυνος επεξεργασίας και πώς μπορούν να ασκήσουν τα τιθέμενα από τον Ν. 2472/1997 δικαιώματά τους (άρθρα 12 και 13 δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης). Συνεπώς, η ενη-

μέρωση των υποκειμένων από το διαδίκτυο με την Ανακοίνωση της 12.11.2001 περί της επεξεργασίας των προσωπικών τους δεδομένων για σκοπούς -πέραν της εξυπηρέτησης, υποστήριξης, παρακολούθησης της σύμβασης εργασίας ή έργου και εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων της Τράπεζας - της εν γένει προώθησης των σχετικών συμφερόντων της τράπεζας δεν συνιστά την ενημέρωση που επιβάλλει ο Νόμος και η Κανονιστική Πράξη 1/1999. Τούτο διότι ο σκοπός της προώθησης των σχετικών συμφερόντων της, στον οποίο φέρεται να εμπίπτει η εδώ επίμαχη ανακοίνωση, τίθεται όχι κατά τρόπο εύληπτο και σαφή (βλ. άρθρο 1 § 2 της Κανονιστικής Πράξης 1/1999), ώστε να περιλαμβάνεται σαφώς η ενδεχόμενη περίπτωση ανακοίνωσης προσωπικών δεδομένων που εξετάζεται.

Η γενική και ασαφής αυτή ενημέρωση των υποκειμένων σχετικά με τον σκοπό της προώθησης των σχετικών συμφερόντων της Τράπεζας δεν καλύπτει την υποχρέωση που απορρέει από την παρ. 3 του άρθρου 11 («Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»). Δεν ορίζονται, άλλωστε, στην Ανακοίνωση οι προτιθέμενες επεξεργασίες που εμπεριέχονται (κατά την κρίση της Τράπεζας) στον σκοπό της προώθησης των συμφερόντων της (βλ. άρθρο 5 § 2 περ. ε΄ του Ν.2472/1997), με συνέπεια να αποφασίζει η Τράπεζα ad hoc. Συνεπώς σε κάθε τέτοια περίπτωση είναι υποχρεωτική η ενημέρωση του υποκειμένου πριν την ανακοίνωση των δεδομένων του σε τρίτους, ανεξαρτήτως του εάν απαιτείται ή όχι επιπλέον συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

Η Τράπεζα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, οφείλει να ενημερώσει εκ των προτέρων ειδικά και συγκεκριμένα τα υποκείμενα των δεδομένων σε σχέση με την προτιθέμενη ανακοίνωση προσωπικών τους δεδομένων σε τρίτους. Η γενική ανακοίνωση-ενημέρωση Νο 2090/12.11.2001 δεν συνιστά νομιμοποιητική βάση για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, συγκεκριμένα για την επίμαχη ανακοίνωση (Νο 23/3.9.2003) που αφορά την προαναφερόμενη δικαστική απόφαση, ούτε βεβαίως καλύπτει την υποχρέωση της Τράπεζας βάσει του άρθ. 11 παρ.3 για προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων πριν την ανακοίνωση των

προσωπικών του δεδομένων σε τρίτους. Κατά συνέπεια η ανακοίνωση της 12.11.2001 στον δικτυακό τόπο της Τράπεζας προς το προσωπικό της δεν καλύπτει την ενημέρωση που επιβάλλει το άρθρο 11 του Ν. 2472/1997 και η Κανονιστική Πράξη 1/1999, άρα η Τράπεζα ... έχει ως προς τούτο παραβιάσει τον νόμο περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

στ. Επιπροσθέτως, υπογραμμίζεται ότι οι δικαστικές αποφάσεις δεν δημοσιεύονται ως έχουν από τις Τράπεζες Νομικών Πληροφοριών, αλλά με διαγεγραμμένα τα ονόματα των διαδίκων.

Υ. Επειδή ειδικότερα:

α. Η Τράπεζα ... προέβη σε παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με την επίμαχη ανακοίνωση στην οποία αναφέρεται και το όνομα του αντιδίκου της Π.Τ., διότι δεν υπήρξε συγκατάθεση του ίδιου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1 του Ν.2472/1997, ούτε συνέτρεχε κάποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ.2 για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

β. Η επίμαχη ανακοίνωση κρίνεται παράνομη, διότι, επιπροσθέτως, δεν είχε προηγηθεί η ενημέρωση του προσφεύγοντος για την προτιθέμενη ανακοίνωση.

γ. Η επίμαχη ανακοίνωση και για τον λόγο της ανακρίβειας των στοιχείων που περιείχε κρίνεται, κατά πλειοψηφία, παράνομη.

η Αρχή κρίνει ότι πρέπει να επιβληθούν στην καθ' ής η προσφυγή οι εις το διατακτικό της απόφασης κυρώσεις, οι οποίες και κρίνονται ανάλογες με την βαρύτητα των πράξεων που της καταλογίζονται, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων συνθηκών κάτω από τις οποίες τελέστηκαν οι κρινόμενες παραβάσεις και του οικονομικού μεγέθους της καθ' ής, ως Τράπεζας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Επιβάλλεται στην καθ' ης η προσφυγή ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Τράπεζα ...» για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις, που συνίστανται στην παράνομη, για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό της απόφασης, εκ μέρους της Τράπεζας ... ανακοίνωση με αρ. 23/3.9.2003 προς όλο το προσωπικό της κατά παράβαση των άρθρων 4, 5

και 11 του Ν. 2472/1997, πρόστιμο ύψους 30.000 ευρώ και συγκεκριμένα 10.000 ευρώ για την ανακρίβεια της ανακοίνωσης και 20.000 ευρώ για την τελεσθείσα επίμαχη ανακοίνωση προς όλο το προσωπικό χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και χωρίς την απαραίτητη συγκατάθεση του προσφεύγοντος.

Διατάσσει την «Τράπεζα ...» να διαγράψει την επίμαχη ανακοίνωση αρ.23/3.9.2003 από το σχετικό αρχείο της (intranet) εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας και να γνωστοποιήσει στην Αρχή την ανωτέρω διαγραφή.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 15/ 2005

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΛΙΣΤΑΣ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το υπ. αρ. πρωτ. 129/13-01-2005 έγγραφο του, αναφέρει στην Αρχή ότι μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που διενεργούνται σε εθνικό επίπεδο, καταρτίζει ονομαστικούς πίνακες επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τους οποίους αποστέλλει στα Πανεπιστήμια. Ειδικότερα, όσον αφορά τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές μαζί με τους πίνακες επιτυχόντων αποστέλλεται από το Υπουργείο προς τις Σχολές αυτές και δεύτερος ονομαστικός πίνακας επιλαχόντων σε φθίνουσα σειρά προκειμένου να καλυφθούν οι κενές θέσεις, όπως προβλέπεται από τους Ν. 2226/1994 και Ν. 1351/1983.

Λαμβάνοντας υπόψη τον Ν. 2472/1997, το υπ. αρ. πρωτ. 392/1-9-1999 έγγραφο του Προέδρου της Αρχής προς τον Υπουργό Παιδείας σχετικά με την ανακοίνωση αποτελεσμάτων εξετάσεων στις βαθμίδες εκπαίδευσης, καθώς και τις διατάξεις του Ν. 2690/1999, το Υπουργείο ερωτά την Αρχή αν οι Σχολές αυτές νομιμοποιούνται να χορηγούν αντίγραφα των ονομαστικών πινάκων επιλαχόντων σε τρίτους.

Η Αρχή εξετάζοντας το παραπάνω ερώτημα και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το αρ. 2 παρ. α του Ν. 2472/1997, τα στοιχεία ταυτότητας των επιτυχόντων και επιλαχόντων στις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, σε συνδυασμό με τους βαθμούς επιδόσεως τους στις εξετάσεις, είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και προστατεύονται από τον Νόμο.

Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η ανακοίνωση τους, πρέπει σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. β. του Ν. 2472/1997 να είναι πρόσφορη και να περιορίζεται στα απαραίτητα για τον συγκεκριμένο σκοπό δεδομένα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, σκοπός της ανακοίνωσης των στοιχείων από τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές είναι η πληροφόρηση τόσο των ατόμων που πέτυχαν στις εξετάσεις και θα εισαχθούν στις Σχολές, όσο και των ατόμων που είναι επιλαχόντες και ενδέχεται να εισαχθούν στις Σχολές στην περίπτωση που απαιτείται η πλήρωση κενών θέσεων. Ειδικότερα το τελευταίο προβλέπεται από τα αρ. 4 του Ν. 1351/1983 (Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση) και αρ. 1 παρ. 7 του Ν. 2226/1994 (Σχολές ΕΛΑΣ) για τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές αντίστοιχα, στα οποία αναφέρεται ότι κενές θέσεις, που είναι πιθανό να προκύπτουν μετά την εισαγωγή των σπουδαστών στις Σχολές αυτές, επιτρέπεται να συμπληρώνονται από υποψηφίους, που είχαν δηλώσει τη συγκεκριμένη Σχολή κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Η συμπλήρωση των κενών θέσεων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Δημόσιας Τάξης για τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές αντίστοιχα, με βάση σχετικούς πίνακες επιλαχόντων που τους αποστέλλονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στο υπ. αρ. πρωτ. 392/1-9-1999 έγγραφο της Αρχής, αναφέρεται ότι η δημόσια ανακοίνωση δι' αναρτήσεως όλων των προσωπικών στοιχείων των υποψηφίων στις πανελλαδικές εξετάσεις υπερβαίνει τον σκοπό της ατομικής πληροφόρησης και ζητείται από τον αρμόδιο Υπουργό να ευρεθούν λύσεις ώστε από το νέο σχολικό έτος η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται αφενός η πλη-

ροφόρηση των υποψηφίων και αφετέρου η προστασία των προσωπικών τους στοιχείων, π.χ. με χρήση του ήδη υπάρχοντος κωδικού αριθμού υποψηφίου, χωρίς την αναγραφή του ονοματεπωνύμου.

Τα παραπάνω όμως καλύπτουν συνολικά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των πανελλαδικών εξετάσεων από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και αφορούν και τους αποτυχόντες στις εξετάσεις, οι οποίοι ενδέχεται να θίγονται από την ανακοίνωση των ονομάτων τους και, κατά τον τρόπο αυτό να δημιουργούνται δυσάρεστες καταστάσεις στην ιδιωτική τους ζωή.

Αντίθετα, στην περίπτωση που εξετάζεται, τα προσωπικά δεδομένα αφορούν μόνο επιτυχόντες και επιλαχόντες στις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές, των οποίων η δημοσίευση είναι απαραίτητη για την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σχετικά με την εισαγωγή τους στις συγκεκριμένες Σχολές και επιβάλλεται από την αρχή της νομιμότητας. Καθώς τα δεδομένα αυτά δεν έχουν ευαίσθητο χαρακτήρα, η επεξεργασία τους υπόκειται στο αρ. 5 του Ν. 2472/1997. Ειδικότερα η επεξεργασία γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 περ. δ του παραπάνω άρθρου, καθώς είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος που εκτελείται από δημόσια αρχή. Ως εκ τούτου, ισχύει η αρχή της διαφάνειας που επιβάλλει τη δημοσίευση των δεδομένων αυτών, ιδιαίτερα για την περίπτωση των επιλαχόντων, οι οποίοι ενδέχεται να εισαχθούν για πλήρωση κενών θέσεων, χωρίς να έχουν άμεσα επιτύχει στις εξετάσεις. Έτσι, βάσει της αρχής της διαφάνειας, η δημοσίευση των δεδομένων μπορεί να γίνεται και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω συνάγεται ότι:

Η δημοσίευση των ονομαστικών καταλόγων των επιτυχόντων και επιλαχόντων στις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές από τις Σχολές αυτές δεν προσβάλλει τα προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων των δεδομένων, επιβάλλεται για λόγους νομιμότητας και διαφάνειας και επιτρέπεται χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, απαντώντας στο ερώτημα του

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κρίνει ότι οι Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές νομιμοποιούνται να δημοσιοποιούν τους ονομαστικούς πίνακες των επιλαχόντων για εισαγωγή στην Σχολές αυτές.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 16 / 2005

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ Η ΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Ο κ. Β.Τ. υπέβαλε την από 9.09.04 (αρ. πρωτ. ...) αίτηση του προς την Αρχή, προκειμένου να εξετασθεί η προς αυτόν αρνητική απόφαση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 σχετικά με τη χορήγηση δεδομένων, που τηρούνται σε αρχείο της Επιτροπής.

Μετά από εξέταση όλων των στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Το άρθρο 2 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.

β) “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και τη ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

.....

Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

.....(α).....(β)

.....(γ).....(δ)

(ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

Το άρθρο 7 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

...α)...β)

...γ)...δ)...ε)

...στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται. ...ζ)

ΙΙ. Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

1. Ο κ. Β.Τ. ζητεί όπως η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 σχετικά με τη «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών» του χορηγήσει τα παρακάτω ποσοτικά στοιχεία σε εύλογο δείγμα ατόμων με ειδικές ανάγκες: Ήτοι, ποσοστό αναπηρίας, είδος αναπηρίας, οικογενειακή κατάσταση, εκπαιδευτικό επίπεδο, ηλικία, φύλο, πρόγραμμα κατάρτισης, εργαζομένων ή ανέργων στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και, αν η σύμβαση αφορά τον ιδιωτικό τομέα, τι είδους είναι. Τα δεδομένα αυτά, απλά και ευαίσθητα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 2472/97, τηρούνται σε αρχείο με υπεύθυνο επεξεργασίας την προαναφερθείσα Επιτροπή.

Ο αιτών ζητεί τα δεδομένα αυτά για την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής με θέμα «Η θέση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο σύγχρονο εργασιακό χώρο» του τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσι-

ας Διοίκησης, Τομέας Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σύμφωνα με τη με αριθ. πρωτ. Αρχής ... επιστολή του επιβλέποντος καθηγητή κ. Υ, τα εν λόγω δεδομένα είναι απολύτως αναγκαία για τη συγκεκριμένη διδακτορική διατριβή, γιατί «.. τα παραπάνω ποσοτικά στοιχεία θα βοηθήσουν στην διερεύνηση των συνθηκών και των προϋποθέσεων προσαρμοστικότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες στους εργασιακούς χώρους».

Η πρωτοβάθμια Επιτροπή έχει ήδη απαντήσει αρνητικά στον κ. Β.Τ. με το με αριθ. πρωτ. ... έγγραφο της, αιτιολογώντας την απάντησή της. Συγκεκριμένα, επικαλείται το άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) και το άρθρο 10 παρ. 1 και 3 του Ν. 2472/1997.

III. α. Η Αρχή κρίνει ότι η επιστημονική έρευνα είναι νόμιμος σκοπός επεξεργασίας, μεταξύ άλλων και λόγω του ότι σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του Συντάγματος, η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Τόσο τα αιτούμενα απλά όσο και τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μπορούν να γίνουν γνωστά στον κ. Β.Τ., εφόσον η επεξεργασία τους αφορά αποκλειστικά επιστημονικό-ερευνητικό σκοπό.

Στην μεν περίπτωση των απλών προσωπικών δεδομένων, νομιμοποιητική βάση είναι το άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε του Ν. 2472/1997, στη δε περίπτωση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων νομιμοποιητική βάση αποτελεί το άρθρο 7 παρ. 2 περ. στ του Ν. 2472/1997. Επιπροσθέτως, στην περίπτωση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, αν τα δεδομένα εκφύγουν από τη σφαίρα επιρροής του υπευθύνου επεξεργασίας, δηλαδή ανακοινωθούν ή διατεθούν σε τρίτο, όπως είναι ο κ. Β.Τ., ανωνυμοποιημένα, πληρούνται οι προϋποθέσεις, ώστε η επεξεργασία να είναι νόμιμη βάσει του άρθρου 7 παρ. 2 περ. στ του Ν. 2472/1997.

β. Η Αρχή κρίνει ακόμη ότι η αιτιολογία της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 αποτελεί εσφαλμένη ερμηνεία του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα, το άρθρο 10 ορίζει τις προϋποθέσεις για την ασφάλεια της επεξεργασίας και συντρέχει με τα υπόλοιπα άρθρα του Νόμου, ώστε όταν υπάρχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις τους να εφαρ-

μόζονται και όχι να αποκλείεται κάθε είδους επεξεργασία δογματικά. Επιπλέον, το απόρρητο του άρθρου 10 πρέπει να ερμηνευθεί ανάλογα με το πνεύμα της οδηγίας 95/46 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών», οι αντίστοιχες διατάξεις της οποίας αναφέρονται στην εσωτερική σχέση εμπιστευτικότητας, που πρέπει να υπάρχει μεταξύ υπευθύνου/ων επεξεργασίας και εκτελούντος την επεξεργασία (βλ. Section VIII Confidentiality and security of processing, άρθρα 16 and 17 της οδηγίας 95/46) και όχι στο άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 2690/1999, το οποίο περιορίζει με απόλυτο τρόπο την ελεύθερη κυκλοφορία πληροφοριών. Σε κάθε περίπτωση, το εν λόγω άρθρο πρέπει να ερμηνευθεί σε συνάρτηση με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 2472/1997, όπου τίθεται θέμα ύπαρξης προσωπικών δεδομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Κρίνει ότι η Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2643/1998 επιτρέπεται να χορηγήσει ανωνυμοποιημένα τα αιτούμενα δεδομένα στον κ. Β.Τ. σε εύλογο δείγμα ατόμων
2. Δέχεται την αίτηση του κ. Β.Τ., ο οποίος, όταν του παραδοθούν τα αιτούμενα δεδομένα, θα πρέπει να ζητήσει άδεια από την Αρχή για ίδρυση και λειτουργία αρχείου με ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 18 / 2005

ΪΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Με τη με αρ. πρωτ. ... καταγγελία του προς την Αρχή, ο προσφεύγων Μ.Σ. κατήγγειλε ότι άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 12 του Ν. 2472/97 προς την εταιρεία Χ προκειμένου να του χορηγήσει αντίγραφα εγγράφων που τον αφορούν και το δικαίωμα αυτό δεν ικανοποιήθηκε. Ο προσφεύγων είχε προσλη-

φθει από την καθ'ης η προσφυγή εταιρεία με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ως πωλητής. Την 27-1-2003 η καθ'ης με το με αρ. ... έγγραφό της κατήγγειλε την πιο πάνω σύμβαση. Ο προσφεύγων με τη με αρ. πρωτ. ... αίτησή του ζήτησε από την καθ'ης να του χορηγήσει έγγραφα που τηρούνται στο αρχείο της και αφορούν το πρόσωπό του, τα οποία η καθ'ης αρνήθηκε να χορηγήσει.

Κατόπιν αυτού, η Αρχή με τη με αρ. πρωτ. ... επιστολή προς την καθ'ης ζήτησε την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος.

Με το με αρ. πρωτ. ... έγγραφό της η καθ'ης απάντησε στην Αρχή ότι ικανοποίησε μερικώς το δικαίωμα πρόσβασης αλλά ότι θεωρεί ότι ορισμένα εκ των εγγράφων που ζήτησε ο προσφεύγων, δηλαδή τα ημερήσια δελτία πωλήσεως, ο πίνακας αποτελεσμάτων για κάθε πωλητή, η έκθεση υπαλλήλου που προσυπογράφει ο προϊστάμενος του προσφεύγοντος, όπου υπάρχουν δυσμενείς αναφορές για αυτόν και οι αναφορές για τον προσφεύγοντα που παρουσίασε ενώπιον του Επόπτη Εργασίας η δικηγόρος της εταιρείας, δεν συνηθίζουν προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος.

Η Αρχή με τη με αρ. πρωτ. ... επιστολή της ανέφερε ότι τα παραπάνω συνηθίζουν προσωπικά δεδομένα κατά την έννοια του άρθρου 2 περ. α του Ν. 2472/97, και για τον λόγο αυτό κάλεσε την εταιρεία να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντα.

Στη συνέχεια η καθ'ης, αντί να χορηγήσει τα στοιχεία, με το με αρ. πρωτ. ... έγγραφό της ερωτά την Αρχή αν, εν όψει του γεγονότος ότι μεσολάβησε δικαστική αντιπαράθεση με τον προσφεύγοντα και τα σχετικά έγγραφα βρίσκονται στον φάκελο της δικογραφίας, από όπου μπορεί να τα λάβει, η εταιρεία συνεχίζει να έχει υποχρέωση να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε

πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων (...).

(...)

ε) "Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("αρχείο"), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

(...)

Το άρθρο 3 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο».

Το άρθρο 12 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως.

(...)

4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνήθει να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν».

2. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο προσφεύγων άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης με την αρχική του αίτηση προς την καθ'ης της 10-6-2003. Τα στοιχεία τα οποία ζητούσε συνηθίζουν σαφώς προσωπικά δεδομένα που τηρούνται στο αρχείο της καθ'ης, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 2 περ. α και ε του Ν. 2472/97.

Τα στοιχεία αυτά είναι συγκεκριμένα τα εξής:

α) Αντίγραφο επιστολής πελάτη προς το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών της εταιρείας με δυσμενή αναφορά στο πρόσωπο του προσφεύγοντος.

β) Αντίγραφα των ημερησίων δελτίων των

πωλήσεων που έκανε ο προσφεύγων και φέρουν την υπογραφή του.

γ) Αντίγραφο του γενικού πίνακα κατάταξης πωλητών όπου αναφέρεται και η θέση κατάταξης του προσφεύγοντος.

δ) Αντίγραφο έκθεσης υπαλλήλου που παρουσιάζει ο προϊστάμενος του προσφεύγοντος, όπου υπάρχουν δυσμενείς αναφορές στο πρόσωπο του προσφεύγοντος.

ε) Οι αναφορές για τον προσφεύγοντα που παρουσίασε ενώπιον του Επόπτη Εργασίας η δικηγόρος της εταιρείας.

Τα παραπάνω στοιχεία είναι προσωπικά δεδομένα τα οποία σαφώς αναφέρονται στο πρόσωπο του προσφεύγοντος.

Το δικαίωμα πρόσβασης είναι απόρροια του θεμελιώδους συνταγματικά (άρθρο 9Α του Συντάγματος) κατοχυρωμένου δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων και γι' αυτό ο νομοθέτης το περιβάλλει με αυξημένο κύρος και θέτει συγκεκριμένη σύντομη προθεσμία (15 ημερών) για την ικανοποίησή του.

Συνεπώς η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων παραμένει, ανεξαρτήτως αν το υποκείμενο είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα που το αφορούν εμμέσως ή με άλλον τρόπο, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση μέσω του φακέλου της δικογραφίας που αφορούσε τη δικαστική αντιδικία των μερών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται την καταγγελία του Μ.Σ.
2. Διατάσσει την εταιρεία Χ να χορηγήσει στον Μ.Σ. αντίγραφα των εγγράφων που έχει ζητήσει και τα οποία αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας και ευρίσκονται στο αρχείο της εταιρείας, ασχέτως αν ορισμένα από αυτά ευρίσκονται και στον φάκελο δικογραφίας του Δικαστηρίου όπου εκκρεμεί μεταξύ τους διαφορά.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 20 / 2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΔΕΗ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα κάτωθι :
Με έγγραφό που κοινοποιήθηκε στην Αρχή,

ο Δήμαρχος Νότιας Ρόδου ζήτησε τη γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη νομιμότητα της άρνησης της ΔΕΗ ΑΕ να του παραχωρήσει ηλεκτρονικό αρχείο με στοιχεία δημοτών και ηλεκτροδοτούμενων επιφανειών ανά μετρητή επί των οποίων υπολογίζονται και εισπράττονται για λογαριασμό του δήμου δημοτικά τέλη. Όπως αναφέρθηκε και κατά την ακρόαση της υπόθεσης, τα δημοτικά τέλη που εισπράττονται από τη ΔΕΗ είναι αυστηρώς ανταποδοτικά και οι δήμοι πρέπει να γνωρίζουν κάθε χρόνο τα τετραγωνικά μέτρα κατοικιών και επαγγελματικών χώρων που υπάρχουν, καθώς και τυχόν μεταβολές, προκειμένου να αυξήσουν αντιστοίχως τα τέλη. Η ΔΕΗ όμως αρνείται να χορηγήσει τα εν λόγω στοιχεία.

Η εταιρία ισχυρίστηκε ότι τα αιτούμενα από τους δήμους στοιχεία που αφορούν πρωτογενή στοιχεία καθώς και μεταβολές σε ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα (στοιχεία χρέωσης) είναι σε γνώση των δήμων και περιέχονται στα σχετικά αρχεία που τηρούν οι τελευταίοι και αποστέλλουν στη ΔΕΗ προκειμένου να προσδιοριστούν και στη συνέχεια να τους αποδοθούν τα δημοτικά τέλη, ο δημοτικός φόρος και το τέλος ακίνητης περιουσίας. Σε ειδικές και μεμονωμένες περιπτώσεις για τις οποίες διενεργείται από τους δήμους έλεγχος και απαιτείται διασταύρωση στοιχείων των δύο αρχείων, η ΔΕΗ ανταποκρίνεται πάντα σε σχετικά αιτήματα. Ωστόσο, η μαζική εξαγωγή στοιχείων από το αρχείο της ΔΕΗ είναι πιθανόν να δημιουργεί ευθύνη της εταιρίας από τις διατάξεις του ν.2472/97, δεδομένου ότι δεν μπορεί να διασφαλιστεί η μη περαιτέρω ανακοίνωση των εν λόγω στοιχείων σε τρίτους και μάλιστα σε πιθανούς ανταγωνιστές της.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η Αρχή έχει απαντήσει σε ανάλογα αιτήματα δήμων (Δήμος Α. Ρέντη και Δήμος Καλαμάτας) ότι η ΔΕΗ μπορεί, μετά από προηγούμενη ενημέρωση των καταναλωτών, να χορηγήσει τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο των εσόδων των δήμων, διότι η εν λόγω επεξεργασία είναι αναγκαία για τον υπολογισμό από τους δήμους των εσόδων τους που εισπράττονται μέσω των λογα-

ριασμών της ΔΕΗ, δηλαδή για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλεται από νόμο, αλλά και για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 5 παρ.2 β και δ του ν.2472/97).

Επομένως, τυχόν διαβίβαση των αιτούμενων στοιχείων στους δήμους από τη ΔΕΗ, δεν αντίκειται στο ν.2472/97. Αλλά και στην περίπτωση που η ΔΕΗ ως υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να εκχωρήσει, παρά την ανωτέρω κρίση της Αρχής, τα αιτούμενα στοιχεία δεν παραβιάζει το ν.2472/97, αλλά άλλες ενδεχομένως διατάξεις.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι η χορήγηση από την ΔΕΗ στους δήμους των στοιχείων καταναλωτών τα οποία είναι απαραίτητα για τον έλεγχο των δημοτικών εσόδων που εισπράττονται μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ δεν αντίκειται στο ν.2472/97.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 21 / 2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω :
Ο Α.Γ., αντιπρόσωπος και εισαγωγέας ανιχνευτών μετάλλων, ερωτά με το υπ' αριθμ. ... έγγραφο του προς την Αρχή αν η απόφαση του υπουργού Πολιτισμού με την οποία υποχρεούται αυτός ως εισαγωγέας να αποστέλλει στο ανωτέρω υπουργείο στοιχεία πελατών του συνάδει με το νόμο 2472/97, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η επαγγελματική χρήση αυτών των συσκευών είναι ευρεία (πλεκτρολόγοι, υδραυλικοί, τεχνικές εταιρίες, υπάλληλοι φύλαξης και ασφάλειας, κυνηγοί θησαυρών κλπ) και η αγορά τέτοιων προϊόντων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν προϋποθέτει και διαβίβαση στοιχείων πελατών στις αντίστοιχες υπηρεσίες. Επιπροσθέτως, όσοι ασχολούνται ερασιτεχνικά με την έρευνα, αποθαρρύνονται όταν τους ζητείται η συμπλήρωση των σχετικών εντύπων.

Ειδικότερα, στη με αρ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/33/42426 υπουργική απόφαση που εξειδικεύει την παρ.2 του άρθρου 38 του

ν.3028/2002 (Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς), με την οποία καθορίζονται οι όροι κατοχής και χρήσης ανιχνευτών μετάλλων προς διερεύνηση του υπεδάφους, του βυθού ή του πυθμένα, καθώς και η διαδικασία χορήγησης των σχετικών αδειών, προβλέπεται ότι οι αγοραστές τέτοιων συσκευών υποχρεούνται να συμπληρώνουν έντυπο δελτίο κατοχής ανιχνευτών το πρωτότυπο του οποίου αποστέλλεται από τον πωλητή στη Γενική Δ/ση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ. όπου τηρείται ειδικό μητρώο. Το μητρώο αυτό τηρείται σε ψηφιακή μορφή και είναι προσιτό στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟ και άλλων υπουργείων. Σε άλλες διατάξεις ορίζεται ότι για τη χρήση τέτοιων συσκευών απαιτείται νέα άδεια η οποία χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου μετά από εξέταση της νομιμότητας της κατοχής, θεσπίζονται περιορισμοί στη χρήση τους και κυρώσεις σε περίπτωση χρήσης των συσκευών χωρίς άδεια.

Όπως ανέφερε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Ε.Κ., πριν τον προαναφερόμενο νόμο δεν υπήρχε διαδικασία έγκρισης για τη χρήση αυτών των μηχανημάτων και η χρήση τους σε αρχαιολογικούς χώρους ήταν παράνομη. Με τη νέα ρύθμιση θα υπάρχει γενική υποχρέωση των αγοραστών τέτοιων συσκευών, κατά την αγορά ή την εισαγωγή τους στην Ελλάδα, να δηλώσουν την κατοχή ώστε ο έλεγχος από την αρχαιολογική υπηρεσία στην περίπτωση ανιχνεύσης αρχαίων αντικειμένων να είναι ευκολότερος και να απελευθερωθεί η νόμιμη χρήση των συσκευών αυτών.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η τήρηση μητρώου από το ΥΠΠΟ κατόχων ανιχνευτών μετάλλων με προσωπικά στοιχεία όπως αυτά ορίζονται στο υπόδειγμα της αίτησης (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ΑΦΜ) αποτελεί αρχείο με προσωπικά δεδομένα, κατά την έννοια του άρθρου 2 εδαφ.α και ε του ν.2472/97. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4 παρ.1 εδαφ. α, τα δεδομένα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστα-

νται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Τούτο επιβάλλεται και από την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον η επέμβαση στο ατομικό δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων δεν πρέπει να υπερβαίνει το εκάστοτε αναγκαίο μέτρο.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η συλλογή των στοιχείων των αγοραστών έχει σκοπό τον έλεγχο της χρήσης των συσκευών αυτών στον ελληνικό χώρο όπου γίνεται ευρείας έκτασης αρχαιοκαπηλία, δεδομένου ότι οι ανιχνευτές αυτοί έχουν τη δυνατότητα εντοπισμού μεταλλικών αντικειμένων που βρίσκονται μέσα σε αρχαίους τάφους και γενικότερα σε αρχαιολογικούς χώρους. Η δόλωση των στοιχείων αγοράς από όλους τους κατόχους ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος αθέμιτης τυχόν χρήσης τους δεν μπορεί να θεωρηθεί υπέρμετρη επέμβαση στο δικαίωμά τους για προστασία των προσωπικών δεδομένων τους, διότι αφενός δεν τους περιορίζει τη νόμιμη χρήση, αφετέρου διασφαλίζει την εκ του νόμου υποχρέωσή τους προς ανακοίνωση τυχόν εύρεσης αρχαίων αντικειμένων στην αρχαιολογική υπηρεσία.

Επομένως, η τήρηση του σχετικού αρχείου από το Υπουργείο Πολιτισμού δεν υπερβαίνει τον προαναφερόμενο νόμιμο σκοπό και ως εκ τούτου, είναι νόμιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Γνωμοδοτεί ότι η δημιουργία του αρχείου κατόχων ανιχνευτών μετάλλων από το Υπουργείο Πολιτισμού είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του ν.2472/97.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 22 / 2005

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΡΙΤΟΥ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ

Με την από 13-5-2004 καταγγελία του αρχιφύλακα Χ.Σ. (αρ. πρωτ. ...) γνωστοποιήθηκε στην Αρχή ότι στο έγγραφο της κλήσης σε απολογία για πειθαρχικό παράπτωμα της συναδέλφου του Δ.Ζ. περιλαμβάνονται το όνομα, το επώνυμο και ο βαθμός του καθώς

και ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του. Ο καταγγέλλων ζητά τη συνδρομή της Αρχής ισχυριζόμενος ότι τα δεδομένα αυτά κακώς αναγράφονται στο εν λόγω έγγραφο, επειδή δεν ενδιαφέρουν την υπόθεση, αλλά και επειδή η κλήση θα τηρείται και μετά το πέρας της πειθαρχικής διαδικασίας, τόσο στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της απολογουμένης, όσο και στο αρχείο του αστυνομικού τμήματος.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2472/97, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για να είναι νόμιμη θα πρέπει να γίνεται με τη συγκατάθεση του υποκειμένου ή χωρίς τη συγκατάθεσή του, αν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις της § 2 του ίδιου άρθρου. Στην περίπτωση δ της § 2 επιτρέπεται η επεξεργασία χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου, που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας από δημόσια αρχή.

Στην υπό κρίση περίπτωση, η αναφορά των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος στην κλήση σε απολογία της Δ.Ζ. ήταν απαραίτητη για την περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθέτησαν το παράπτωμα που αναφερόταν στην κλήση, καθώς η καλούμενη σε απολογία δεν βρισκόταν στην οικία της, όπως υποχρεούταν μετά από αναρρωτική άδεια του Γ.Ν.Ν. ..., αλλά εθεάθη από τον διοικητή της στο αυτοκίνητο του καταγγέλλοντος. Επομένως η περίπτωση αυτή εμπίπτει στην περίπτ. δ της § 2 του άρθρου 5 του ν.2472/97, καθώς η κλήση σε απολογία αστυνομικού για πειθαρχικό παράπτωμα αποτελεί κατ' εξοχήν έργο που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από τον Διοικητή, δηλαδή από όργανο της αρμόδιας για το σκοπό αυτό Δημόσιας Αρχής.

Εξάλλου, σύμφωνα με το αρ. 25 § 2 του Π.Δ. 22/1996 (Πειθαρχικό Δίκαιο του Αστυνομικού Προσωπικού και των Κοινοτικών Φυλάκων), που ορίζει ποια στοιχεία θα πρέπει να αναγράφονται στις κλήσεις σε απολογία αστυνομικών υπαλλήλων, ο πλή-

ρης και ακριβής προσδιορισμός των πράξεων, καθώς και η περιγραφή τυχόν ειδικών περιστατικών ή συνθηκών κάτω από τις οποίες τελέστηκε η πράξη αποτελούν στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στις παραπάνω κλήσεις. Άρα βάσει των παραπάνω, η αναγραφή των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος επιβάλλεται στον υπεύθυνο επεξεργασίας και από σχετικές διατάξεις νόμου με αποτέλεσμα να τυγχάνει εφαρμογής και η εξαίρεση της περ. β του αρ. 5 § 2 του ν. 2472/97.

Ωστόσο η τήρηση προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της συναδέλφου του ως τμήμα της πειθαρχικής διαδικασίας που περατώθηκε αφ' ενός δεν εξυπηρετεί πλέον το σκοπό της συλλογής και επεξεργασίας τους (άρθρο 4 παρ.1δ ν. 2472/97), αφ' ετέρου παραβιάζει το απόρρητο της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων του ανωτέρω τα οποία περιέχονται σε αυτά (άρθρο 10 § 3), καθόσον ο ατομικός φάκελος συνοδεύει τον αστυνομικό σε όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του, μεταθέσεις, προαγωγές κλπ. και ως εκ τούτου είναι εύκολα προσβάσιμος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απευθύνει σύσταση προς τον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως να διαγράψει εάν η πειθαρχική διαδικασία έχει περατωθεί ή όταν περατωθεί, τα προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος Χ.Σ. από όλα τα έγγραφα της πειθαρχικής διαδικασίας τα οποία τηρούνται στον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο της Δ.Ζ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 23 / 2005

ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ ΟΜΙΛΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η ΣΕΑ Πρωτοβουλία Πολιτών (εφεξής καλούμενη ως ΣΕΑ) με το υπ. αρ. πρωτ. ... έγγραφο της ζητά την άδεια της Αρχής για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που προέρχονται από την βιντεοσκόπηση (με χρήση κάμερας και μαγνητοφώνου) ομι-

λιών πολιτικών προσώπων, στο βαθμό που αυτές σχετίζονται με την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος και κατά τη διάρκεια δημόσιων συνεδριάσεων.

Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η επιτέλεση των σκοπών της ΣΕΑ, οι οποίοι, σύμφωνα με το καταστατικό της (που υποβλήθηκε στην Αρχή με το υπ. αρ. πρωτ. 3709/9-11-2004 έγγραφο της ΣΕΑ), περιλαμβάνουν “την προστασία των πολιτικών, κοινωνικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την κοινωνική ευαισθητοποίηση και αλληλεγγύη, την καλλιέργεια και ανάπτυξη ανθρωπιστικών αξιών, την ενημέρωση των πολιτών και την προτροπή για διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους και άσκηση αντιλόγου και ελέγχου σε κάθε μορφής εξουσία”. Σημειώνεται ότι η οργάνωση εκδίδει ειδικό ενημερωτικό έντυπο, το οποίο διανέμεται σε κάθε ενδιαφερόμενο δωρεάν.

Το Συμβούλιο της Αρχής, μετά από εξέταση των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το αρ. 2 παρ. α του Ν. 2472/1997, τα δεδομένα εικόνας και ήχου, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Επομένως, η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας ή ήχου προσώπου, η οποία συλλέγεται με χρήση κάμερας ή μαγνητοφώνου σε κλειστό ή ανοικτό χώρο, όπως κατά τις ομιλίες πολιτικών προσώπων σε δημόσιες συνεδριάσεις στις οποίες αναφέρεται η ΣΕΑ, συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια του αρ. 2 παρ. δ του Ν. 2472/1997.

Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πρέπει, σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. β. του Ν. 2472/1997 να είναι πρόσφορη και να περιορίζεται στα απαραίτητα για τον συγκεκριμένο σκοπό δεδομένα. Στην προκειμένη περίπτωση, σκοπός της επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων είναι η υποστήριξη των σκοπών της ΣΕΑ, όπως αυτοί αναφέρονται στο ιστορικό της παρούσας. Ειδικότερα, η ΣΕΑ προτίθεται να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα των βιντεοσκοπήσεων για την ενημέρωση των μελών της οργάνωσης σχετικά με

δηλώσεις πολιτικών προσώπων, καθώς επίσης και για την ευρύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με θέματα που τους αφορούν μέσω του ειδικού εντύπου που εκδίδει. Παρά το γεγονός ότι τα δεδομένα της βιντεοσκόπησης μπορούν να συμβάλλουν στην πραγματοποίηση του παραπάνω σκοπού, η ενημέρωση σχετικά με τις ομιλίες πολιτικών προσώπων σε δημόσιες συνεδριάσεις μπορεί να γίνει και χωρίς την λήψη και καταγραφή εικόνας και ήχου, το οποίο κρίνεται προσφορότερο στην συγκεκριμένη περίπτωση. Έτσι, τα προσωπικά δεδομένα που προκύπτουν από τις βιντεοσκοπήσεις των δημόσιων συνεδριάσεων θεωρούνται περισσότερα από όσα απαιτούνται για την πραγματοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας.

Επιπλέον, καθώς τα δεδομένα που προκύπτουν από τις βιντεοσκοπήσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν και ευαίσθητα δεδομένα πολιτικών φρονημάτων ή/και θρησκευτικών-φιλοσοφικών πεποιθήσεων, η επεξεργασία τους επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια της Αρχής και εφόσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις του αρ. 7 του Ν. 2472/1997, κάτι το οποίο δεν ισχύει στην περίπτωση της ΣΕΑ (η προϋπόθεση του αρ. 7 παρ. ζ που επικαλείται η ΣΕΑ, ισχύει μόνο όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, το οποίο δεν αποτελεί άμεσο αντικείμενο της ΣΕΑ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απορρίπτει την αίτηση της ΣΕΑ σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που προέρχονται από τη βιντεοσκόπηση ομιλιών πολιτικών προσώπων σε δημόσιες συνεδριάσεις, καθώς:

- α) τα εν λόγω δεδομένα είναι περισσότερα από όσα απαιτούνται για την επιτέλεση του σκοπού της επεξεργασίας, ο οποίος μπορεί να πραγματοποιηθεί με άλλα προσφορότερα μέσα και
- β) δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις του αρ. 7 του Ν. 2472/1997 για τη χορήγηση στην ΣΕΑ από την Αρχή άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 24 / 2005

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ALTER CHANNEL

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/24_05_anonym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 83

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 25 / 2005

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ EXTRA CHANNEL 3

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/25_05_anonym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 83

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 26 / 2005

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ EXTRA CHANNEL 3

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/26_05_anonym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 83

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 28 / 2005

ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΗΕΑ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Το Υπουργείο Επικρατείας τηρεί, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΠΔ 60/1997, αρχείο με ονομαστικές καταστάσεις δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Μετά από αίτησή της το Υπουργείο χορήγησε στην ΕΣΗΕΑ αντίγραφα των καταλόγων αυτών, τα οποία η τελευταία ανήρτησε στην ιστοσελίδα της.

Εν όψει του γεγονότος ότι οι παραπάνω ενέργειες του Υπουργείου Επικρατείας και της ΕΣΗΕΑ συνιστούν κατ' αρχήν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η Αρχή κάλεσε σε ακρόαση τους πιο πάνω φορείς για να παράσχουν διευκρινίσεις επί του ζητήματος. Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

Α) 'Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα', κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων (...).

Το άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς (...).

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

(...).

Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

(...)

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από τον νόμο.

(...).

Το άρθρο 2 του ΠΔ 60/1997 ορίζει τα εξής:

«Οι φορείς του άρθρου 1 του παρόντος Διατάγματος [όλες οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα] υποχρεούνται να υποβάλλουν μέχρι την 31 Μαρτίου κάθε έτους, στη Διεύθυνση Εποπτείας του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ [Επικρατείας] και στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης,

κατάσταση με τα εξής στοιχεία:

α) Τα ονόματα όλων των προσώπων που χρησιμοποιήσαν κατά το προηγούμενο έτος, με ή χωρίς αμοιβή, για την παροχή υπηρεσιών τύπου και δημοσίων σχέσεων.

(...).

Το άρθρο 6 του ΠΔ 60/1997 ορίζει τα εξής:

«Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει να του χορηγηθούν με δική του δαπάνη αντίγραφα των καταστάσεων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος Διατάγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Νόμου 1599/1986».

Το άρθρο 7 § 1 του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ ορίζει τα εξής:

«Τα δόκιμα, τακτικά και αντεπιστέλλοντα μέλη έχουν την υποχρέωση:

(...)

ιβ) Να μην αναλαμβάνουν νέα εργασία δίχως να ειδοποιούν την Ένωση (...).

Το άρθρο 5 των Αρχών Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος ορίζει τα εξής:

«Η διαφάνεια στις οικονομικές σχέσεις αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της αξιοπιστίας, του κύρους και της επαγγελματικής αξιοπρέπειας του δημοσιογράφου, ο οποίος οφείλει:

(...)

β) Να μην επιδιώκει και να μη δέχεται αργομισθία ή επ' αμοιβή θέση συναφή με την ειδικότητά του σε Γραφεία Τύπου, δημόσιες υπηρεσίες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις, που θέτει εν αμφιβόλω την επαγγελματική αυτονομία και ανεξαρτησία του».

2. Σύμφωνα με το ΠΔ 60/1997 για τη διαφάνεια ως προς την απασχόληση σε Υπηρεσίες Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων και την πραγματοποιηθείσα διαφημιστική δαπάνη του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, προϋπόθεση της νόμιμης απασχόλησης προσώπων σε Γραφεία Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα είναι η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης όπου θα αναφέρουν τα κάθε είδους ΜΜΕ και τους άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα στους οποίους απασχολούνται με οποιαδήποτε νομική σχέση και με ή χωρίς αμοιβή.

Οι ονομαστικές καταστάσεις των δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα συνιστούν προσωπικά δεδομένα και η επεξεργασία τους υπό

οποιαδήποτε μορφή εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής.

Α. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το Υπουργείο Επικρατείας ως υπεύθυνος επεξεργασίας νομίμως τηρεί αρχείο με τις σχετικές καταστάσεις και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, γιατί η επεξεργασία αυτή είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης που επιβάλλει το άρθρο 2 του ΠΔ 60/1997.

Με το με αρ. πρωτ. 233/28-1-2005 έγγραφο η ΕΣΗΕΑ ζήτησε από το Υπουργείο Επικρατείας να της χορηγήσει αντίγραφα των καταστάσεων, προβάλλοντας ως έννομο συμφέρον της την υποχρέωση που απορρέει από το Καταστατικό της να εξετάσει αν συντρέχουν λόγοι επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων για παραβίαση του άρθρου 9 αυτού και του άρθρου 5 του Κώδικα Δεοντολογίας. Το Υπουργείο Επικρατείας έκανε δεκτό το αίτημα και απέστειλε τις καταστάσεις με το με αρ. πρωτ. 835/31-1-2005 έγγραφό του.

Για τον λόγο αυτό είναι νόμιμη η χορήγηση αντιγράφων των καταστάσεων από το Υπουργείο Επικρατείας στην ΕΣΗΕΑ γιατί συνιστά επεξεργασία που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της υποχρέωσης που επιβάλλει το άρθρο 6 του ΠΔ 60/1997.

Β. Η συλλογή και περαιτέρω καταχώριση στο αρχείο της ΕΣΗΕΑ των καταστάσεων αυτών, είναι νόμιμη γιατί συνιστά επεξεργασία αναγκαία για την εκπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 9 του Καταστατικού της και του άρθρου 5 του Κώδικα Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος.

Μάλιστα, η ΕΣΗΕΑ έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει αντίγραφα των καταστάσεων από το Υπουργείο, ακόμη και αν μεταξύ των δημοσιογράφων που αναφέρονται σε αυτές υπάρχουν και ορισμένοι που δεν είναι μέλη της, αφού αναγνωρίζεται ο κομβικός ρόλος της ΕΣΗΕΑ στη διαδικασία που προβλέπεται από το νομικό πλαίσιο που εξασφαλίζει τη διαφάνεια στον χώρο του Τύπου και των ΜΜΕ.

Όπως προκύπτει από το έγγραφο που απύθνησε η ΕΣΗΕΑ στο Υπουργείο Επικρατείας, ο σκοπός για τον οποίο ζήτησε τις επίδικες καταστάσεις ήταν η διερεύνηση αν συντρέχουν λόγοι επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων για παραβίαση των πιο πάνω διατάξεων και συνεπώς νομίμως τηρεί και επεξεργάζεται τα

δεδομένα που περιλαμβάνονται στις σχετικές καταστάσεις, μόνο όμως για τον σκοπό αυτό.

Αλλά η ΕΣΗΕΑ, παραβλέποντας τον ως άνω σκοπό της επεξεργασίας, προέβη σε δημοσιοποίηση των καταστάσεων αυτών μέσω της ανάρτησής τους στο διαδίκτυο. Η δημοσίευση αυτή απέβλεπε, όπως η ΕΣΗΕΑ υποστηρίζει, να την προστατεύσει από ενδεχόμενη κριτική συνιστάμενη στο ότι η μη δημοσίευση θα οδηγούσε στη συγκάλυψη των δημοσιογράφων που δεν εκπλήρωναν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τους κανόνες της δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Έτσι όμως η ενέργειά της υπερβαίνει την αρχή του σκοπού και της αναλογικότητας (άρθρο 4 § 1 α Ν. 2472/97) και δεν είναι πρόσφορη ούτε συνάπτεται με την αρχή της διαφάνειας, όπως αβασίμως η ΕΣΗΕΑ διατείνεται. Αντιθέτως καθιστά ανεπιτρέπτος κάθε δημοσιογράφο που αναφέρεται στις καταστάσεις ύποπτο αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς. Η εκτίμηση ότι η δημοσίευση αποτελεί μομφή ήταν αναμενόμενη ενόψει της συγκυρίας και των συζητήσεων που προηγήθηκαν για παράνομη απασχόληση δημοσιογράφων στο Δημόσιο. Πρέπει να σημειωθεί ότι μεγάλος αριθμός αξιόλογων δημοσιογράφων εξετίμησε κατά τον ίδιο τρόπο τη δημοσίευση των ονομάτων τους στις επίδικες καταστάσεις, γεγονός για το οποίο υποβλήθηκαν στην Αρχή παράπονα.

Επίσης, η ενέργεια της ΕΣΗΕΑ υπερβαίνει την αρχή της αναλογικότητας και στο μέτρο που τα εν λόγω στοιχεία δεν έχουν ελεγχθεί όσον αφορά την ακρίβεια των δεδομένων που περιλαμβάνουν (ορισμένοι από τους αναγραφόμενους στις καταστάσεις δημοσιογράφους υποστηρίζουν ότι δεν εργάστηκαν ποτέ και/ή δεν εργάζονται ήδη στο Δημόσιο). Έτσι η δημοσιοποίηση μέσω διαδικτύου ανακριβών στοιχείων που συνεπάγεται υπέρμετρη δημοσιότητα μπορεί να επιφέρει προσβολή και βλάβη της προσωπικότητας των δημοσιογράφων εκείνων ως προς τους οποίους τα στοιχεία δεν είναι ακριβή.

Η ΕΣΗΕΑ όφειλε επίσης και σε κάθε περίπτωση πριν από τη δημοσίευση να αφαιρέσει τα στοιχεία των δημοσιογράφων που δεν είναι μέλη της, εφόσον δεν είχε τουλάχιστον εξασφαλίσει τη συγκατάθεσή τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Κρίνει νόμιμη την τήρηση των ονοματικών καταστάσεων των δημοσιογράφων που απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα από το Υπουργείο Επικρατείας καθώς και τη χορήγηση αντιγράφων των καταστάσεων αυτών στην ΕΣΗΕΑ.
2. Κρίνει νόμιμη την επεξεργασία των πιο πάνω καταστάσεων από την ΕΣΗΕΑ για τον σκοπό της εξέτασης της συνδρομής λόγων επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων για παραβίαση του άρθρου 9 του Καταστατικού της και του άρθρου 5 των Αρχών Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος.
3. Κρίνει ότι η περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων αυτών από την ΕΣΗΕΑ, που συνίσταται στη δημοσιοποίησή τους με την ανάρτησή τους στην ιστοσελίδα της, είναι παράνομη γιατί υπερβαίνει τον επιδιωκόμενο σκοπό της επεξεργασίας και είναι αντίθετη με τις αρχές της αναλογικότητας και της ακρίβειας.
4. Επιβάλλει στην ΕΣΗΕΑ πρόστιμο 5.000 ευρώ για την παραπάνω πράξη.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 30 / 2005**ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΜΕ ΚΑΘΕ ΠΡΟΣΦΟΡΟ ΤΡΟΠΟ**

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Τις αιτήσεις των Κ.Λ., Ζ.Χ. και Ν.Λ. (οι δύο τελευταίοι δια του Ι.Λ.), με τις οποίες καταγγέλλεται ότι η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου σε αίτηση της Ν.Μ. χορήγησε παράνομα στην τελευταία βεβαίωση για εισπραχθείσες οφειλές των Ζ.Χ., Ν.Λ. και Φ.Κ. από εισφορά σε χρήμα χωρίς προηγούμενα να ενημερώσει τους καταγγέλλοντες.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω υπόθεση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Και ιδίως, το άρθρο 2 σύμφωνα με το οποίο «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997, όπου ορίζεται ότι «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση,

όταν: β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο [βλ. σχετικές διατάξεις αρθρ. 5 του Κ.Δ.Διαδ.].

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς». Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

1. Με την με αριθμ. πρωτ. 2772/27.10.2003 αίτησή της η Κ.Α. του Ι. καταγγέλλει ότι η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου σε αίτηση της Ν.Μ. χορήγησε στην τελευταία βεβαίωση για εισπραχθείσες οφειλές των Ζ.Χ., Ν.Α. και Φ.Κ. από εισφορά σε χρήμα με την χειρόγραφη σημείωση «όλα τα γραμμάτια είσπραξης κατεβλήθησαν δια χειρός Α.Κ.» χωρίς προηγούμενα να ενημερωθεί η καταγγέλλουσα Κ.Α για την εν λόγω ανακοίνωση του προαναφερομένου προσωπικού της δεδομένου. Με την με αριθμ. πρωτ. 8581/28.5.2004 αίτησή της η Κ.Α. ασκεί προς τον Δήμο το δικαίωμα προσβάσεως και αντιρρήσεων κατά τον ν.2472/1997. Επειδή όμως ο Δήμος δεν απάντησε εμπροθέσμως η Αρχή με το υπ' αριθμ. 1939/25.8.2004 έγγραφό της ζήτησε από τον Δήμο γραπτές εξηγήσεις σχετικά με τα προαναφερθέντα. Με το από 10.10.2004 έγγραφο-υπόμνημα (με αριθμ. πρωτ. του Δήμου 16837/22.10.2004 που υπογράφεται με εντολή δημάρχου από τον δημοτικό ταμιά) ο Δήμος ενημερώνει την Αρχή ότι:

«...στο πλαίσιο της επέκτασης του σχεδίου πόλεως, βάσει του από 15.1.1988 π.δ., με το οποίο εγκρίθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής του Δήμου και του από 29.1.91 π.δ., «τροποποίηση ρυμοτομικού

σχεδίου του Δήμου» συνέταξε την με αρ. 7/1994 πράξη εφαρμογής του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής του Δήμου, η οποία κυρώθηκε με την με αριθμ. πρωτ. ΕΠΑ 127/1994 απόφαση του Νομάρχη, η οποία μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Δήμου (τόμο ... αρ. ..).

Ωστόσο, μερικοί ιδιοκτήτες, ένας εκ των οποίων και ο Ν.Α., εζήτησαν, με τις με αριθμ. 4679/1.9.1995 και 343/24.1.1997 αιτήσεις τους, από τον Δήμο, σε αντικατάσταση της οφειλομένης εισφοράς σε γη, να τους αποδοθεί ένα οικόπεδο στο Ο.Τ. .. (μία κοινόχρηστη ουσιαστικά οδός), το οποίο παρέμεινε αδιάθετο, να γίνει διορθωτική πράξη της με αρ. 7/94 πράξης εφαρμογής και να καταβάλουν σε χρήμα την αξία του υπολοίπου τμήματος γης, πέραν του οφειλομένου στο Δήμο

Η παρόδιος ιδιοκτήτρια, Ν.Μ., ευρίσκεται σε μακροχρόνια αντιδικία με τους παραπάνω ιδιοκτήτες, σχετικά με την διόρθωση της παραπάνω πράξης εφαρμογής. Προκειμένου δε οι αιτούντες την διόρθωση ιδιοκτήτες να επιτύχουν την διόρθωση θα πρέπει πρώτα να εξοφλήσουν την εισφορά σε χρήμα. Εν των μέσω αυτής της αντιδικίας η Ν.Μ. ζήτησε και έλαβε από τον Δήμο την σχετική βεβαίωση, προκειμένου να στηρίξει ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων την μη διόρθωση της πράξης εφαρμογής».

Ο Δήμος επικαλείται ότι κατά τα προλεχθέντα διαπίστωσε ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 (βλ. και άρθρο 7 § 2 περ. γ' του ν. 2472/1997 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που κατά μείζονα λόγο εφαρμόζεται και στα απλά), προτιμήθηκε δε να δοθεί έγγραφο του Δήμου υπό τύπον βεβαιώσεως αντί να δοθούν τα ίδια τα διπλότυπα είσπραξης, τα οποία ζητούσε η Ν.Μ. (με την με αριθμ. 6261/18.4.2002 αίτησή της προς τον Δήμο) και τα οποία περιείχαν οικονομικά προσωπικά δεδομένα, για την κατά το δυνατό λιγότερη «προσβολή» προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων.

Με την με αριθμ. πρωτ. 3700/9.11.2004 αίτηση-υπόμνημα η Κ.Α. προσκομίζει επίσης την με αριθμ. πρωτ. 11455/2.11.2004 απάντηση που έλαβε από τον Δήμο σχετικά με την

προαναφερθείσα αίτηση προσβάσεως και αντιρρήσεων που είχε υποβάλει στον Δήμο. Σύμφωνα με την απάντηση του Δήμου ο Δήμος, όπως ισχυρίστηκε και προς την Αρχή, έδωσε την αιτηθείσα βεβαίωση στην Ν.Μ., αναγνωρίζοντας στην αιτούσα το υπέρτερο έννομο συμφέρον της λόγω της γνωστής αντιδικίας των στα δικαστήρια. Απαντώντας δε σε σχετικό ερώτημα της καταγγέλλουσας της αναφέρουν ότι δεν τους δόθηκε εισαγγελική παραγγελία για τη χορήγηση της επίμαχης βεβαίωσης.

Η Κ.Α. στην ανωτέρω αίτηση-υπόμνημα ομολογεί εμμέσως τις δικαστικές διαμάχες που περιγράφει ο Δήμος σημειώνοντας ότι ο ίδιος τις προκάλεσε «εξαιτίας των σωρείων παραλείψεων του εις βάρος [τους] στην εφαρμογή της πράξης 7/94». Θεωρεί δε ότι παράνομα έδωσε ο Δήμος την επίμαχη βεβαίωση στην υποβάλλουσα σχετική αίτηση Ν.Μ. χωρίς εισαγγελική παραγγελία και ότι δεν την ενημέρωσε προηγουμένως ο Δήμος για την χορήγηση της επίμαχης βεβαίωσης.

2. Ομοίως ο Ι.Α. εκπροσωπώντας τους Ζ.Χ. και Ν.Α. επικυρώνει τις προαναφερόμενες καταγγελίες της Κ.Ι.Α. (αίτηση με αριθμ. πρωτ. 2898/8.9.2004). Η σχετική δε αίτηση των ανωτέρω προσβάσεως και αντιρρήσεων προς τον Δήμο απαντήθηκε ομοίως, όπως και στην περίπτωση της Κ.Α. (βλ. συμπληρωματικώς προσκομισθέντα έγγραφα με αριθμ. πρωτ. 3805 και 3806/16.11.2004).

Στην κρινόμενη περίπτωση πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο Δήμος νόμιμα, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, εφαρμόζοντας τη διάταξη του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 (και άρθρου 7 § 2 περ. γ' του ίδιου νόμου που κατά μείζονα λόγο εφαρμόζεται και στα απλά προσωπικά δεδομένα) χορήγησε στην αιτούσα Ν.Μ. την επίμαχη βεβαίωση για δικαστική χρήση. Η ύπαρξη δικαστικής διαμάχης που περιγράφει ο Δήμος συνομολογείται, άλλωστε, και από τους καταγγέλλοντες εμμέσως πλην σαφώς με την δήλωση ότι φταίει ο Δήμος με την σωρεία παραλείψεων του εις βάρος τους στην εφαρμογή της πράξης 7/94. Σχετικά δε με τον ισχυρισμό των καταγγελλόντων ότι

παράνομα έδωσε ο Δήμος την εν λόγω βεβαίωση σε αίτηση της Ν.Μ. διότι δεν του δόθηκε προς τούτο εισαγγελική παραγγελία, επισημαίνεται ότι αρμόδιος για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, αυτός κρίνει αν συντρέχουν στην υπό κρίση περίπτωση οι προϋποθέσεις του νόμου φέροντας και τη σχετική ευθύνη. Εισαγγελική εντολή για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δεν είναι προϋπόθεση για τη νομιμότητα της επεξεργασίας, ώστε μόνο εκ του λόγου ότι δεν δόθηκε εισαγγελική εντολή να καθίσταται παράνομη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Κατά συνέπεια, δεν απαιτείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα αποκλειστικά και μόνο με εισαγγελική εντολή.

Ζήτημα τίθεται μόνο όσον αφορά την προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997. Λαμβάνεται πάντως υπόψη το δυσχερές ζήτημα του τρόπου ικανοποίησης του δικαιώματος ενημέρωσης στα πλαίσια της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από δημόσιες υπηρεσίες και την υπάρχουσα δυσκολία στην εφαρμογή αυτής της διατάξεως που αντιμετωπίζουν οι δημόσιες υπηρεσίες.

Επειδή, σχετικά με την κρινόμενη περίπτωση, πρέπει να γίνει σύσταση στον Δήμο να τηρεί στο μέλλον την από το νόμο υποχρέωσή του (κατά το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997) να ενημερώνει προηγουμένως το υποκείμενο των δεδομένων για την προτιθέμενη ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας τις παραπάνω αιτήσεις Απευθύνει σύσταση προς τον Δήμο, όπως στο μέλλον τηρεί την από το νόμο υποχρέωσή του (κατά το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997) να ενημερώνει προηγουμένως το υποκείμενο των δεδομένων για την προτιθέμενη ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 31 / 2005

ΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΔΙΚΗ/ΑΝΑΚΡΙΣΗ/ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ/ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Τις αιτήσεις του Ι.Λ. με τις οποίες καταγγέλλεται ότι το Υποθηκοφυλακείο και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αντάλλαξαν υπηρεσιακά έγγραφα που τον αφορούσαν και σχετίζονται με απόφαση διορθωτικής πράξης στο Ο.Τ. .. της περιοχής, τα οποία έγγραφα παρανόμως έλαβε η αντίδικός του Ν.Μ., με βάση δε τα οποία και έχει υποβάλει σε βάρος του μήνυση και έκανε παράνομη δικαστική χρήση αυτών.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω υπόθεση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Και ιδίως, το άρθρο 2 σύμφωνα με το οποίο «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδίωμα), η διαγραφή, η καταστροφή

ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτή-

ρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997, όπου ορίζεται ότι «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο [βλ. σχετικές διατάξεις αρθρ. 5 του Κ.Δ.Διαδ.].

δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Με την με αριθμ. πρωτ. 2727/20.8.2004

αίτησή του ο Ι.Λ καταγγέλλει ότι το Υποθηκοφυλακείο και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αντάλλαξαν υπηρεσιακά έγγραφα που τον αφορούσαν και σχετίζονται με την υπ' αριθμ. 709/31.7.1998 απόφαση διορθωτικής πράξης στο Ο.Τ. .. της περιοχής, τα οποία έγγραφα παρανόμως έλαβε η αντιδικός του Ν.Μ., με βάση δε τα οποία και έχει υποβάλει σε βάρος του μήνυση και έκανε παράνομη δικαστική χρήση αυτών.

Επισημαίνεται ότι πρόκειται:

α) για το υπ' αριθμ. 485/2000 έγγραφο του Υποθηκοφυλακείου προς την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Τμήμα Κτηματολογίου και Τ.Ε.) με θέμα «Σχετική υπ' αριθμ. 709/31.7.1998 απόφασή σας διορθωτικής πράξης της υπ' αριθμ. Ε.Π.Α. 127/94 πράξης εφαρμογής της περιοχής του Δήμου στο Ο.Τ...», με το οποίο το Υποθηκοφυλακείο ζητεί εξηγήσεις γιατί στο βιβλίο, όπου μεταγράφηκε η προαναφερόμενη υπ' αριθμ. 709/31.7.1998 απόφαση του Νομάρχη, προσετέθη εν αγνοία του Υποθηκοφυλακείου η εξής επί λέξει παρατήρηση:

«Ιδιοκτήτρια κατά πλήρη κυριότητα στις 4.6.98 η Κ.Α. με βάση τα συμβόλαια 30460/97, 30461/97 και 31576/98 του Συμ/φου

2.2.2000

Υπογραφή

Η.Κ.

Τοπογράφος-Μηχανικός

σφραγίδα ονόματος»

Το Υποθηκοφυλακείο επισημαίνει ότι η ως άνω παρατήρηση που εγγράφηκε στο έγγραφο του Υποθηκοφυλακείου έγινε κατά τρόπο παράτυπο και χωρίς ενημέρωσή του, προσετέθη ανεπίτρεπτα και κατά παράλειψη της νομίμου διαδικασίας, όπως φαίνεται, από τον υπογράψαντα αυτήν Η.Κ. Τοπογράφο Μηχανικό που υπηρετεί στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και ο οποίος ήταν αρμόδιος για την ανωτέρω απόφαση, όμως κανείς δεν έχει δικαίωμα να νοθεύσει ή να προσθέσει οτιδήποτε στο ανωτέρω έγγραφο, έστω και αν είναι δημόσιος υπάλληλος της Υπηρεσίας που το εξέδωσε εφ' όσον τούτο έχει πλέον μεταγραφεί, παρά

μόνο κατά την προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία της διορθωτικής πράξεως και της εκ νέου μεταγραφής της, η οποία και πρέπει να ακολουθηθεί αν συντρέχει περίπτωση μεταβολής στο πρωτότυπο έγγραφο απόφασης που μεταγράφηκε.

β) για το υπ' αριθμ. 1414/21.12.2000 έγγραφο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης προς το Υποθηκοφυλακείο με θέμα: Αποστολή αντιγράφου της με αριθμ. πρωτ. 709/31.7.1998 απόφασης του κ. Νομάρχη, με θέμα «διορθωτική πράξη της υπ' αριθμ. Ε.Π.Α. 127/94 πράξης εφαρμογής της περιοχής του Δήμου στο Ο.Τ...» που δόθηκε σε απόφαση του υπ' αριθμ. 1414/20.12.2000 εγγράφου του Υποθηκοφυλακείου, με το έγγραφο αυτό η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σχετικά με την προσθήκη στο βιβλίο του Υποθηκοφυλακείου της βεβαίωσης του υπαλλήλου της Η.Κ. παραθέτει τα εξής:

«Στις αρχές του έτους 2000, προσήλθε στο γραφείο του, εν ώρα υπηρεσίας και παρουσία συναδέλφων του, ο σύζυγος της κ. Κ.Α., ενδιαφερομένης για την σχετική με το θέμα διόρθωση της πράξης εφαρμογής, προσκομίζοντας τρία (3) συμβόλαια, μεταγενέστερα της ημ/νίας κύρωσης της Ε.Π.Α. 127/94 πράξης εφαρμογής και ένα βιβλίο του υποθηκοφυλακείου και του ζητούσε να βεβαιώσει επί του βιβλίου, στη σελίδα της συγκεκριμένης απόφασης διόρθωσης της πράξης εφαρμογής, την νέα ιδιοκτησιακή κατάσταση με βάση τους τρεις αυτούς τίτλους, οι οποίοι δεν είχαν καταχωρηθεί στις παρατηρήσεις των πινάκων της 709/98 απόφασης διόρθωσης της Π.Ε. με αποτέλεσμα κώλυμα μεταγραφής τους στο Υποθηκοφυλακείο.

Ο κ. Α. επικαλέστηκε επείγουσα ανάγκη και διαβεβαίωσε ότι η ίδια η υποθηκοφύλακας του συνέστησε την συγκεκριμένη «λύση» δια της εγγράφου βεβαίωσης του υπαλλήλου επί του βιβλίου.

Ο υπάλληλος θεωρών ότι ο κ. Α. είχε την εντολή της Υποθηκοφύλακας, εκ του γεγονότος ότι το βιβλίο της Υποθηκοφύλακας προσκομίστηκε στην υπηρεσία του μέσω ενός ιδιώτη, επείσθη από την διαβεβαίωσή του, ότι είχε προσυμφωνηθεί με την Υποθηκοφύλακα και προέβη, έτσι στην βεβαίωση επ' αυτού.

Σε καμία περίπτωση δεν θεώρησε ότι «παράτυπεί» ή «νοθεύει», επίσημο βιβλίο του Υποθηκοφυλακείου και για τον λόγο αυτό έβαλε στην βεβαίωση ημερομηνία-υπογραφή-σφραγίδα, ενεργώντας με υπευθυνότητα.

Στην ανωτέρω ενδεχομένως «παράτυπία», ο εμπλεκόμενος υπάλληλος θεωρεί ότι υπέπεσε εξ' αιτίας παραπλάνησης από τον κ. Λ., ο οποίος δήλωσε ότι είχε την εντολή της Υποθηκοφυλακούς».

Και μετά τις ανωτέρω εξηγήσεις και την αποστολή του αιτηθέντος ακριβούς αντιγράφου της με αριθμ. πρωτ. 709/98 απόφασης Νομάρχην, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ... ζητεί από το Υποθηκοφυλακείο ... την διαγραφή της επίμαχης σημείωσης του ανωτέρω υπαλλήλου της.

Η Κ.Ι.Λ. και ο πατέρας της Ι.Λ. με τις από 27.7.2004 και 30.6.2004 αιτήσεις τους προς το Υποθηκοφυλακείο ... και την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ... αντίστοιχα ζητούν να μάθουν αν οι υπηρεσίες αυτές έδωσαν στην μηνύτριά τους Ν.Μ. αντίγραφα των προαναφερθέντων εγγράφων που φέρεται να αντάλλαξαν και κατόπιν ποιας αιτήσεως. Και οι δύο Υπηρεσίες όμως αρνούνται ότι έλαβαν αίτηση της Ν.Μ. βάσει της οποίας να χορηγήσουν αντίγραφα αυτών στην Ν.Μ..

Ο Ι.Λ. με τις με αριθμ. πρωτ. 2727/20.8.2004 και 2877/6.9.2004 αιτήσεις του προς την Αρχή διαμαρτύρεται γιατί η Ν.Μ., αδιευκρίνιστο πώς έχει στην κατοχή της, τα προαναφερόμενα έγγραφα, τα οποία, κατά τον καταγγέλλοντα Ι.Λ., τα χρησιμοποιεί παράνομα στα δικαστήρια, και συγκεκριμένα ως επισυναπτόμενα σε σχετική μήνυση που κατέθεσε η Ν.Μ. εις βάρος του και εις βάρος της κόρης του και ζητεί από την Αρχή να λάβει θέση στο αν έχει η Ν.Μ. δικαίωμα στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που συνίσταται στην συλλογή και δικαστική χρήση των προαναφερόμενων εγγράφων.

Η Αρχή με σειρά αποφάσεών της (βλ. και υπ' αριθμ. 147/2001 απόφασή της) έχει αποφανθεί ότι:

α) όταν τα προσωπικά δεδομένα έχουν προσκομισθεί σε δικαστική ή εισαγγελική αρχή και ευρίσκονται στον φάκελο της δικογραφίας, ή αποτελούν μέρος προανακριτικού ή

ανακριτικού υλικού δεν έχει αρμοδιότητα γιατί ο φάκελος της δικογραφίας εκκρεμούς δίκης και κατ' αναλογία το ανακριτικό/προανακριτικό υλικό, δεν αποτελεί αρχείο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/97.

β) Όσον αφορά την νομιμότητα της συλλογής προσωπικών δεδομένων και τη χρήση τους όταν εκκρεμεί δίκη ή διενεργείται προανάκριση ή ανάκριση, ο δικαστικός ή εισαγγελικός λειτουργός είναι αρμόδιος να κρίνει, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών μέσων ή του ανακριτικού υλικού, αν η συλλογή των δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του νόμου, δεδομένου μάλιστα ότι το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων του ατόμου κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρο 9 Α του Συντάγματος.

Κατά συνέπεια, ο αρμόδιος εισαγγελικός ή δικαστικός λειτουργός είναι αποκλειστικά αρμόδιος να κρίνει την νομιμότητα συλλογής και χρήσης δεδομένων που βρίσκονται στην δικογραφία που εξετάζει.

Επειδή σύμφωνα με τα παραπάνω πρέπει να απορριφθούν οι αιτήσεις του Ι.Λ., λόγω του ότι η προσκομιδή των επίμαχων εγγράφων από την Ν.Μ. στις αρμόδιες δικαστικές αρχές εκφεύγει από την αρμοδιότητα της Αρχής και κρίνεται από τις τελευταίες. Σχετικά δε με το αδιευκρίνιστο θέμα του πώς συνελλέγησαν τα ανωτέρω έγγραφα χωρίς αίτηση από την Ν.Μ. προς τις προαναφερόμενες υπηρεσίες, η οποία Ν.Μ. πάντως φαίνεται λόγω της αντιδικίας της με τους καταγγέλλοντες να έχει σε κάθε περίπτωση έννομο συμφέρον για τη χορήγησή των, μπορεί, ενδεχομένως, να ερευνηθεί τυχόν παράβαση του άρθρου 22 § 4 του ν. 2472/1997, το οποίο θέμα δύναται να κριθεί και αυτεπαγγέλτως από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές ενώπιον των οποίων εκκρεμεί η υπόθεση της σχετικής μηνύσεως που υπέβαλε η Ν.Μ., θέμα που εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κρίνει, για τους αναφερόμενους στο σκεπτικό λόγους, ότι σχετικά με τις πιο πάνω αιτήσεις του Ι.Λ. η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να αποφανθεί.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 32 / 2005**ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ ΩΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ
ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Το ερώτημα του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών σχετικά με εκκρεμή ενώπιόν του αίτηση του Π.Λ. για χορήγηση στον τελευταίο προσωπικών δεδομένων ιατρών-μελών του Συλλόγου για δικαστική χρήση

Η Αρχή εξετάζοντας το παραπάνω ερώτημα και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Και ιδίως, το άρθρο 2 σύμφωνα με το οποίο «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή

ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προ-

σώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Το άρθρο 5 § 1 του ν.2472/1997, όπου ορίζεται ότι «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 § 3 του ν.2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΚΔΔιαδ., σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα: «Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου».

Κατά τις διατάξεις δε του άρθρου 5 Κ.Δ.Διαδ. «1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις,

μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.»

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών με το ως άνω έγγραφο του ερωτά την Αρχή, διαβιβάζοντας την αίτηση του Π.Α. που εκκρεμεί ενώπιόν του, αν είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει τις αιτούμενες πληροφορίες (απλά προσωπικά δεδομένα) από τους ατομικούς φακέλους ιατρών στον παραπάνω αιτούντα, ο οποίος, κατά την αίτηση του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, έχει έννομο συμφέρον για τη χορήγηση αυτή, όμως τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν ενημερωθεί και αρνήθηκαν την εν λόγω χορήγηση.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αίτηση του Π.Α. προς τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών (βλ. επισυναπτόμενη αίτηση μετά των σχετικών εγγράφων σε συνδυασμό με το διευκρινιστικό έγγραφό του προς την Αρχή μετά των σχετικών εγγράφων) ο Π.Α. ζητεί από τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών (Ν.Π.Δ.Δ.) να του χορηγήσει για δικαστική χρήση την πληροφορία αν, σύμφωνα με όσα έχουν υπεύθυνα δηλώσει στον Ιατρικό Σύλλογο (βλ. σχετικό έντυπο υπεύθυνης δήλωσης), είχαν οι ιατροί Κ.Α. και Α.Π. κατά τα έτη 1996 και 1997 σύμβαση εργασίας, ή έργου ή οποιαδήποτε άλλη αμειβόμενη συνεργασία με το “ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ...” και αν προκύπτει ότι παρείχαν σε αυτό οιαδήποτε ιατρική και αμειβόμενη εργασία κατά τα προαναφερθέντα έτη.

Σύμφωνα δε με το ιστορικό που αναφέρεται ο αιτών Π.Α. όταν περί την 10.4.1996 ως ασθενής, συνταξιούχος του Δημοσίου

(Συνταξιούχος του Υπουργείου) επισκέφτηκε το Διαγνωστικό Κέντρο διαπίστωσε πειθαρχικά και ποινικά παραπτώματα του θεράποντος ιατρού του Κ.Α., αλλά και του συνεργαζόμενου ιατρού Α.Π., τα οποία και κατήγγειλε με αναφορές του. Μετά την κοινοποίηση από την αρμόδια Διεύθυνση Υγείας προς τον Ι.Σ.Α. του πορίσματος ΕΔΕ, την οποία είχε διενεργήσει ο ιατρός-Επιθεωρητής του Υπουργείου Υγείας Ι.Σ. σχετικά με την καταγγελία αυτή, το πειθαρχικό συμβούλιο του Ι.Σ.Α. με τις υπ' αριθμ. .. και .. αποφάσεις του τιμώρησε πειθαρχικά τον ιατρό Κ.Α. με ποινή εξάμηνης στέρησης της άδειας άσκησης επαγγέλματος (για παράβαση των όρων της σύμβασής του με το Δημόσιο και για πλαστογραφία) και τον ιατρό Α.Π. με χρηματική ποινή δύο μισθών Διευθυντού Ε.Σ.Υ. (για παράνομη λειτουργία δύο ιατρείων). Μετά από την κοινοποίηση του προαναφερόμενου πορίσματος της ΕΔΕ στην Εισαγγελία Αθηνών, ασκήθηκε και ποινική δίωξη τόσο κατά του ιατρού Κ.Α. για τα αδικήματα της απάτης, πλαστογραφίας μετά χρήσεως, υπεξαγωγής εγγράφων και ηθικής αυτουργίας σε ψευδορκία μάρτυρος όσο και κατά του ιατρού Α.Π. για ψευδορκία μάρτυρος. Το ΣΤ΄ Τριμελές Πλημ/κείο Αθηνών επελήφθη της υποθέσεως, εξέτασε πολλούς μάρτυρες - μεταξύ των οποίων και τον καταγγέλλοντα αλλά και τον ιατρό Κ.Α., ο οποίος φέρεται ότι (βλ. χειρόγραφα πρακτικά αποφάσεως) κατέθεσε πως μετέβαινε στο .. (διαγνωστικό κέντρο) όπου μετείχε στα διενεργούμενα τεστ κοπώσεως και πως ο ιατρός Α.Π. ήταν συνεργάτης του Κ.Α., ερχόταν στο κέντρο τακτικά, ήταν δε και εκείνη την ημέρα εκεί - αξιολόγησε το αποδεικτικό υλικό και με την απόφασή του κήρυξε αθώους τους κατηγορούμενους. Έπειτα κατά την εκδίκαση των εφέσεων που ασκήθηκαν κατά των παραπάνω αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατρών με τις υπ' αριθμ. .. και .. αποφάσεις του εξαφάνισε τις πρωτόδικες πειθαρχικές ποινές των ιατρών Κ.Α. και Α.Π. (βλ. ειδικά την .. απόφαση του Α.Π.Σ.Ι. για τον Κ.Α. η οποία έλαβε υπόψη τη σχετική ποινική αθωωτική απόφαση). Στη συνέχεια ο καταγγέλλων Π.Α. άσκησε ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών

νών προσφυγή κατά των πιο πάνω αποφάσεων του Α.Π.Σ.Ι. του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου η οποία δικάζεται την _____.2005. Τις πληροφορίες σχετικά με όσα έχουν οι προαναφερόμενοι τρεις ιατροί δηλώσει στον Ι.Σ.Α. (σύμφωνα με το σχετικό έντυπο δήλωσης βλ. π.χ. υπό πλαίσιο «ΓΙΑΤΡΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ» «ΕΧΩ ΣΥΜΒΑΣΗ/ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΑΙ με ιδιωτική Κλινική/Διαγνωστικό Κέντρο» δηλ. απλά προσωπικά δεδομένα) ζητεί ο Π.Λ., σύμφωνα και με το από 6.4.2005 διευκρινιστικό έγγραφό του, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει στην προαναφερόμενη δίκη ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών ακύρωσης των πιο πάνω αποφάσεων του Α.Π.Σ.Ι., καθώς, όπως ισχυρίζεται, «το αν είπαν την αλήθεια ή ψευδομαρτύρησαν οι μνημονευθέντες ιατροί, μπορεί ευχερώς να αποδειχθεί, με βάση τα όσα έχουν περιλάβει στην οικεία στήλη με την ένδειξη “έχω σύμβαση/συνεργάζομαι με ιδιωτική κλινική/Διαγνωστικό Κέντρο” της υπεύθυνης δήλωσης, που έχουν υποβάλει στον Ι.Σ.Α.»

Λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις, ήτοι τα άρθ. 9Α Σ. 5Α Σ. 10 παρ. 1 και 3 Σ., το άρθρο 5 παρ. 1, 2, 3 του ν.2690/1999, όπως αυτός σήμερα ισχύει (κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας) και τις διατάξεις του άρθ. 5 παρ. 2 του ν.2472/1997, σε συνδυασμό με το άρθ. 11 § 3 του ίδιου νόμου.

Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη όλες τις αποφάσεις που επικαλείται ο Π.Λ. (ήτοι τις υπ' αριθμ. 53/17.1.2000, 110/7.9.2001 αποφάσεις της Αρχής, τις υπ' αριθμ. 794/86, 841/97, 3943/95, 205/2000, 527/94 ΣτΕ και 245/94, 727/2001 και 94/2001 του ΝΣΚ σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. στ. και 7 παρ. 4 του ν.3086/2002 Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ΦΕΚ 324/Α/2002), αλλά και την υπ' αριθμ. 1/2005 Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα του ΑΠ.

Αποφαίνεται ότι είναι επιτρεπτή κατά τον ν.2472/1997 η πρόσβαση τρίτου σε απλά προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε «δημόσια έγγραφα» (ήτοι σε «διοικητικά» ή/και «ιδιωτικά που φυλάσσονται στις δημόσιες αρχές» [βλ. σχετικά για τις παραπάνω έννοιες «δημόσια», «διοικητικά» και «ιδιωτικά έγγραφα» αντ. άλλων Α.Ι.Τάχο, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, 2000, σελ. 644επ. καθώς

και την Γνωμ.Εισ.ΑΠ 1/2005, επισημαίνοντας μάλιστα ότι, σύμφωνα με την προαναφερθείσα γνωμοδότηση ως «διοικητικά έγγραφα» κατά την έννοια αλλά και τον σκοπό του ν.2690/99 άρθρ. 5 παρ. 1, νοούνται και εκείνα που δεν προέρχονται μεν από δημόσιες υπηρεσίες, χρησιμοποιήθηκαν όμως ή λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής δράσης ή για τη διαμόρφωση γνώμης ή κρίσης διοικητικού οργάνου]) και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων όταν συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.2472/1997.

Ειδικότερα σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου αυτού «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν... η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο». Τέτοια υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας προβλέπεται από τις διατάξεις άρθρ. 5 §§ 1, 2, 3 του ν.2690/1999 για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα («διοικητικά» κατά το άρθρ. 5 παρ. 1 και «ιδιωτικά» που φυλάσσονται από δημόσιες αρχές κατά το άρθρ. 5 παρ. 2) όταν τα έγγραφα αυτά δεν αναφέρονται στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου (βλ. και άρθρο 9 Σ. οικιακό άσυλο) και δεν παραβιάζεται απόρρητο προβλεπόμενο από ειδικές διατάξεις. Σχετικά δε με την έννοια της «ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής» της παρ. 3 του άρθρ. 5 Κ.Δ.Διαδ., όπως δέχθηκε και η υπ' αριθμ. 53/17.1.2000 απόφαση της Αρχής, αυτή είναι στενότερη της έννοιας των προσωπικών δεδομένων (βλ. και άρθρ. 7 § 2 ζ' in fine του ν.2472/1997), ώστε δεδομένα που άπτονται της δημόσιας παρουσίας του υποκειμένου να συνιστούν μεν «προσωπικά δεδομένα», που προστατεύονται από τον ν.2472/1997, δεν αφορούν όμως την «ιδιωτική ή οικογενειακή του ζωή» (βλ. 53/17.1.2000 απόφαση της Αρχής σελ. 2). Κατά συνέπεια δεδομένα που συνδέονται με δραστηριότητες σχετικές με την επαγγελματική δράση δεν σχετίζονται με την ιδιωτική ζωή και ο υπεύθυνος επεξεργασίας - που είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες του δημοσίου τομέα - υποχρεούται

από το νόμο να ανακοινώσει στους αιτούντες τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται σε δημόσια έγγραφα. Από τη στιγμή κατά την οποία η υποχρέωση αυτή για ανακοίνωση απορρέει από το νόμο, η μορφή αυτή επεξεργασίας είναι επιτρεπτή, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, κατά το άρθρο 5 § 2 β΄ του ν.2472/1997 (βλ. 53/17.1.2000 απόφαση της Αρχής, σελ.3)

Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η χορήγηση των αιτούμενων πληροφοριών (απλά προσωπικά δεδομένα των πιο πάνω ιατρών) στον Π.Α. ο οποίος, σημειώνεται ότι έχει την ιδιότητα του διαδίκου, και υπόθεσή του έχει διεκπεραιωθεί από το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών (βλ. διατάξεις του άρθρ. 5 παρ. 2 και 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας), είναι επιτρεπτή κατ' εφαρμογή της περ. β΄ του άρθρ. 5 παρ. 2 του ν. 2472/1997, δηλ. δεν εμποδίζεται από τον νόμο αυτό και χωρίς την συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων. Κατόπιν αυτού παρέλκει η εξέταση άλλων νομίμων βάσεων επεξεργασίας (περ. ε΄ του άρθρ. 5 παρ. 2 του ν.2472/1997), που πιθανόν να συρρέουν με την προαναφερόμενη περ. β΄ του άρθρ. 5 παρ. 2 του ιδίου νόμου.

Επειδή, περαιτέρω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξεπλήρωσε την υποχρέωσή του ενημέρωσης των πιο πάνω ιατρών, υποκειμένων των δεδομένων, πριν την ανακοίνωση των δεδομένων τους σε τρίτο (άρθρ. 11 § 3 ν. 2472/1997).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας το παραπάνω ερώτημα του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών.

Αποφαίνεται ότι η χορήγηση των αιτούμενων πληροφοριών (απλά προσωπικά δεδομένα των πιο πάνω ιατρών) στον Π.Α. δεν εμποδίζεται από τον ν.2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 33 / 2005

ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ)

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Την αίτηση του Συλλόγου Αποφοίτων Βαρ-

βακείου Σχολής σχετικά με «Αίτημα του Εκδοτικού Οίκου “Κάκτος”»

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω αίτηση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Και ιδίως, το άρθρο 2 σύμφωνα με το οποίο «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή

ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των

οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Το άρθρο 4 § 1 α' και β' του ν. 2472/1997, σύμφωνα με το οποίο «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας»

Το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997, όπου ορίζεται ότι «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Ο Εκδοτικός Οίκος «ΚΑΚΤΟΣ», στα πλαίσια της παρουσίασης των Αποφοίτων και των δραστηριοτήτων φημισμένων και ιστορικών Ελληνικών δημόσιων σχολείων επιθυμεί να προβεί σε έκδοση που θα αφορά την «Βαρβακείο Σχολή». Γι' αυτό το λόγο ζητεί από τον «Σύλλογο Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής» να του χορηγηθούν όλα τα στοιχεία που διαθέτει το μπρώο των μελών του «Συλλόγου των Αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής» και όσα πρόσθετα στοιχεία μπορεί να υπάρχουν στα Αρχεία του «Βαρβακείου Πειραματικού Γυμνασίου» και του «Βαρβακείου

Πειραματικού Λυκείου», αναφορικά με τα ονοματεπώνυμα, διευθύνσεις, και λοιπά στοιχεία των αποφοίτων κατ' έτος και καθώς και όσες τυχόν φωτογραφίες υπάρχουν και αναφέρονται σε χαρακτηριστικούς ιστορικά χρόνους της ζωής της «Βαρβακείου Σχολής» και των αποφοίτων της, και οποιοδήποτε άλλο υλικό είναι κατάλληλο να συμπεριληφθεί στην έκδοση αυτή.

Ο Σύλλογος Αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής με το αριθμ. πρωτ. 249/24-1-2005 αίτημά του ζητεί από την Αρχή να δώσει άδεια για να προβεί στη χορήγηση των παραπάνω στοιχείων.

Ο Εκδοτικός Οίκος «Κάκτος», κατ' εκτίμηση του αιτήματός του, επιθυμεί να λάβει το αρχείο των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής (στοιχεία αυτών) και όχι και την τυχόν ιδιότητά τους ως μέλη του εν λόγω Συλλόγου, που μπορεί, εξάλλου, να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει τον σκοπό παρουσίασης των Αποφοίτων και των δραστηριοτήτων της Βαρβακείου Σχολής. Στην περίπτωση που πρόκειται μόνο για διαβίβαση απλών προσωπικών δεδομένων, δεν χρειάζεται η άδεια της Αρχής και η επεξεργασία τους υπόκειται στο άρθρο 5 του ν. 2472/1997.

Η χορήγηση των απλών προσωπικών δεδομένων των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής μπορεί να γίνει με την προηγούμενη συγκατάθεσή τους (άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997).

Εξετάζεται, ωστόσο, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων της παρ. 2 του άρθρ. 5 του ν. 2472/1997. Ειδικότερα εξετάζεται αν η χορήγηση όλων των προαναφερθέντων αιτουμένων στοιχείων μπορεί να γίνει και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων στα πλαίσια του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997, δοθέντος ότι υπάρχει έννομο συμφέρον του Εκδοτικού Οίκου «ΚΑΚΤΟΣ» ή της «ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ» ή του «Συλλόγου Αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής», που συνίσταται, εκτός της εμπορικής, και στην ιστορική αξία μιας τέτοιας έκδοσης, που όμως πρέπει να σταθμιστεί με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων ώστε να μην θίγονται οι θεμελιώδεις

ελευθερίες τους. Το έννομο συμφέρον για την έκδοση βιβλίου προς παρουσίαση των Αποφοίτων και των δραστηριοτήτων του φημισμένου και ιστορικού σχολείου «Βαρβακείου Σχολή», δεν μπορεί, όμως, σε κάθε περίπτωση να υπερτερεί, και μάλιστα προφανώς, όπως ορίζει η προαναφερθείσα διάταξη της περ. ε', έναντι του αποφοίτου που δεν θέλει να δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία του (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, λοιπά στοιχεία, τυχόν φωτογραφία του κλπ.) για οποιοδήποτε δικό του λόγο (π.χ. απόκρυψη της δημοσιοποίησης της ηλικίας του). Προς τούτο ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να λάβει τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για να διαβιβάσει τα προσωπικά δεδομένα στο εκδοτικό οίκο που θα προβεί στην έκδοση του βιβλίου αυτού.

Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει καμία από τις εξαιρέσεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 για την και χωρίς την συγκατάθεση επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής και η διαβίβαση των στοιχείων τους στον Εκδοτικό Οίκο και η έκδοση αυτών πρέπει να γίνει με την συγκατάθεσή τους κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του ίδιου νόμου.

Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται και η προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων πριν την προτιθέμενη ανακοίνωση των προσωπικών δεδομένων στον Εκδοτικό Οίκο «ΚΑΚΤΟΣ» κατά το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997, η οποία ενημέρωση είναι απαραίτητη ώστε να είναι έγκυρη η τυχόν συγκατάθεση (βλ. άρθρ. 2 ια' του ν. 2472/1997).

Επειδή, σε ικανοποίηση σχετικού αιτήματος του Εκδοτικού Οίκου «Κάκτος», εξετάζεται η περίπτωση διαβίβασης σε αυτόν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας («Σύλλογο Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής») των στοιχείων (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κλπ, τυχόν φωτογραφία) όλων των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής κατ' έτος, χωρίς καμία κατηγοριοποίηση αυτών σε μέλη και μη μέλη του Συλλόγου Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής, εφόσον δηλαδή πρόκειται για απλά προσωπικά δεδομένα, δεν απαιτείται άδεια της Αρχής και η επεξεργασία τους υπόκειται στο άρθρο 5 του ν. 2472/1997.

Επειδή, κατά συνέπεια, ο υπεύθυνος επε-

ξεργασίας «Σύλλογος Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής» αφού λάβει τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, όπως ορίζει ο ν. 2472/1997, μπορεί νομίμως να διαβιβάσει προς έκδοση τα απλά προσωπικά δεδομένα από το αρχείο των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής που τηρεί στον προαναφερόμενο Εκδοτικό Οίκο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας την αίτηση του Συλλόγου Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής Αποφαίνεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας «Σύλλογος Αποφοίτων Βαρβακείου Σχολής» αφού λάβει τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, όπως ορίζει ο ν. 2472/1997, μπορεί νομίμως να διαβιβάσει προς έκδοση τα απλά προσωπικά δεδομένα από το αρχείο των αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής που τηρεί στον προαναφερόμενο Εκδοτικό Οίκο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 34 / 2005

ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Πρόεδρος της Βουλής με το με αρ. πρωτ. 1285/5-5-2005 έγγραφό της, που καταχωρίστηκε στο πρωτόκολλο της Αρχής με αρ. πρωτ. 2113/5-5-2005, ερωτά την Αρχή αν η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών προσκρούει στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 29 § 2 του Συντάγματος ορίζει τα εξής:

«(...) Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις διαφάνειας ως προς τις εκλογικές δαπάνες και γενικά την οικονομική διαχείριση των κομμάτων, των βουλευτών, των υποψηφίων βουλευτών (...).»

Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:
«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

(...)

δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (...).

Το άρθρο 11 § 3 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Το άρθρο 32 § 1 του Ν. 2843/2000 ορίζει τα εξής:

«Απαγορεύεται στα μέλη της Κυβέρνησης, τους Υφυπουργούς και τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς Υπουργείων η σύναψη χρηματιστηριακών συναλλαγών (...).

Το άρθρο 21 § 1 του Ν. 3023/2002 ορίζει τα εξής:

«Ο έλεγχος των οικονομικών κομμάτων και συνασπισμών και των υποψήφιων βουλευτών, καθώς και η τήρηση των κάθε μορφής υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, ανατίθεται σε επιτροπή Ελέγχου, η οποία ενεργεί, ως ειδικό όργανο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 29 του Συντάγματος (...).

Το άρθρο 1 § 1 του Ν. 3213/2003 ορίζει τα εξής:

«Δήλωση της περιουσιακής τους κατάστασης, των συζύγων τους και των ανηλικών τέκνων τους υποβάλλουν:

(...)

δ. Οι βουλευτές και οι ευρωβουλευτές (...).

Το άρθρο 2 § 3 του Ν. 3213/2003 ορίζει τα εξής:

«Η δημοσίευση στον τύπο των παραπάνω δηλώσεων επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι δημοσιεύεται ολόκληρο το κείμενό τους (...).

Το άρθρο 7 § 1 του Ν. 3213/2003 ορίζει τα εξής:

«Οι περιορισμοί των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 32 του Ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219

Α') επεκτείνονται στους βουλευτές και ευρωβουλευτές (...).

2. Η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που δεν είναι ευαίσθητα, η οποία μπορεί να λάβει χώρα χωρίς τη συγκατάθεση των προσώπων που αναφέρονται σε αυτό, γιατί είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (άρθρο 5 § 2 περ. δ του Ν. 2472/97), αφού προδήλως η ενέργεια αυτή σκοπό έχει τον δημόσιο έλεγχο των χρηματιστηριακών δραστηριοτήτων των βουλευτών και στοχεύει στην εξυπηρέτηση της αρχής της διαφάνειας, κατά την έννοια του άρθρου 29 § 2 του Συντάγματος.

Τα ανωτέρω ισχύουν ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο έλεγχος που αφορά το συγκεκριμένο πόρισμα αναφέρεται στη περίοδο 1998-2002, δηλαδή σε χρόνο πριν από την ψήφιση του Ν. 3213/2003 που απαγορεύει τις χρηματιστηριακές συναλλαγές των βουλευτών, αφού η εξυπηρέτηση της αρχής της διαφάνειας δεν αφορά μόνο θέματα ενδεχόμενης ποινικής ευθύνης αλλά συνυφαίνεται και με την πολιτική ευθύνη που προκύπτει από τη γενικότερη συμπεριφορά των βουλευτών, ως κατ' εξοχήν δημοσίων προσώπων που υπόκεινται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική.

Για τούτο άλλωστε το άρθρο 2 § 3 του Ν. 3213/2003 που αφορά τις δηλώσεις «πόθεν έσχες» των βουλευτών επιτρέπει τη δημοσιοποίηση των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτές.

Πάντως για την ενέργεια αυτή απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, κατ' άρθρο 11 § 3 του Ν. 2472/97.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κρίνει ότι η δημοσιοποίηση του πορίσματος ελέγχου των χρηματιστηριακών συναλλαγών των βουλευτών δεν προσκρούει στις διατάξεις του Ν. 2472/97 που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αφού όμως προηγουμένως ενημερωθούν τα υποκείμενα των δεδομένων για την ενέργεια αυτή.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 35 / 2005

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Την υπ' αριθμό πρωτ. 247 από 12.2.2003 προσφυγή του Ι.Μ.,
2. Το υπ' αριθμό πρωτ. 551 από 19.3.2003 υπόμνημα της εταιρείας ΡΟΤΑ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Α.Ε.,
3. Την υπ' αριθμό πρωτ. 4303 από 21.12.2004 απάντηση της ανωτέρω εταιρείας στο έγγραφο της Αρχής 2655/17.11.2004,
4. Τα πρακτικά της από 10.2.2005 συζήτησης της υπόθεσης από την Αρχή, κατά την οποία κλήθηκε η εταιρεία ΡΟΤΑ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Α.Ε. προς ακρόαση και παρίστατο, κατ' εξουσιοδότηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα Συμβούλου της εταιρείας, δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Πειραιά Ν.Θ., ο οποίος και ανέπτυξε τις απόψεις του.
5. Το υπόμνημα που υπέβαλε η ανωτέρω εταιρεία στην Αρχή την 11.2.2005, επομένη της ακρόασης και
6. Μετά την συζήτηση μεταξύ των μελών της.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

α. Ο Ι.Μ. κατάθεσε στην Αρχή καταγγελία κατά της εταιρείας διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας ΡΟΤΑ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Α.Ε. (εφεξής ΡΟΤΑ Α.Ε.) για παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων και συγκεκριμένα για παράνομη καταχώριση και παράνομη διαβίβαση, χωρίς τη συναίνεσή του, προσωπικών δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς του στην εταιρεία Χ, με την οποία ο ίδιος είχε εμπορική συναλλαγή.

β. Τα δεδομένα αυτά διαβιβάστηκαν από την ΡΟΤΑ Α.Ε., την 4.12.2004, με την αποστολή πληροφοριακού δελτίου που είχε ζητηθεί από την εταιρεία Χ αφού πρωτίτερα είχε ενημερωθεί σχετικά, χωρίς να αντιδράσει ο καταγγέλλων, στον οποίο και δόθηκε αντίγραφο του δελτίου αυτού.

γ. Από το πληροφοριακό αυτό δελτίο, που

προσκόμισε ο καταγγέλλων στην Αρχή, προκύπτει ότι η εταιρεία ΡΟΤΑ Α.Ε. τηρεί τα εξής δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς για αυτόν:

- 1) μια επιταγή του 1999 αξίας 1.000.000 δραχμών η οποία όπως αναφέρεται σε σημείωση του δελτίου έχει τακτοποιηθεί από τον καταγγέλλοντα,
- 2) εξειδικευμένες πληροφορίες της Τράπεζας υποκατάστημα ... σχετικά με ποινή που είχε επιβληθεί στον καταγγέλλοντα από την Τράπεζα της Ελλάδος που του στερούσε το δικαίωμα να πάρει βιβλιάριο επιταγών από οποιαδήποτε ελληνική ή ξένη τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα έως 2/8/2000 και
- 3) καταχωρίζεται η φράση : «Με βάση τα παραπάνω στοιχεία ελέγξαμε - σύμφωνα με τις συμβατικές μας υποχρεώσεις και διαδικασίες που καθορίζει το πρόγραμμα που έχετε επιλέξει - και διαπιστώσαμε ότι στα αρχεία μας δεν αναφέρεται ακίνητη περιουσία του ελεγχόμενου».

δ. Σύμφωνα με την απόφαση 50/20.1.2000 της Αρχής οι εταιρείες διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας επιτρέπεται να συλλέγουν τα δυσμενή δεδομένα, τα οποία αναφέρονται στην απόφαση αυτή, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του ν.2472/1997. Κατά συνέπεια η επεξεργασία στην υπό κρίση περίπτωση των δεδομένων που αναφέρονται στο πληροφοριακό δελτίο συνιστά καταρχήν επεξεργασία σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση και το ν.2472/1997.

ε. Σύμφωνα με την απόφαση 523/19.10.1999 της Αρχής σχετικά με τη διατήρηση δεδομένων στο αρχείο «Εφόσον, στο αρχείο καταχωρηθούν πληροφορίες για μέχρι 5 (πέντε) σφραγισμένες επιταγές συνολικού ποσού έως 1.000.000 δρχ. διαγράφονται από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών είκοσι τέσσερις μήνες (24) μετά την αποδεδειγμένη εξόφλησή τους, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση στέρξης βιβλιαρίου επιταγών, οπότε οι πληροφορίες για τις επιταγές διαγράφονται μόλις το μέτρο αρθεί». Όπως προκύπτει από το πληροφοριακό δελτίο η επιταγή των 1.000.000 δραχμών είχε τακτοποιηθεί και από 2.8.2000 είχε αρθεί το μέτρο της στέρξης βιβλιαρίου επιταγών. Κατά

συνέπεια στις 4.12.2004, ημερομηνία κατά την οποία διαβιβάστηκαν τα δεδομένα του καταγγέλλοντος, δεν έπρεπε να υπάρχουν καταχωρημένα στο αρχείο της ΡΟΤΑ Α.Ε. ούτε να διαβιβαστούν στην εταιρεία Χ με το από 4.12.2004 πληροφοριακό δελτίο.

Ζ. Από την υπό στοιχεία γ αριθμός 3 καταχώριση προκύπτει ότι η εταιρεία ΡΟΤΑ Α.Ε. μεταξύ των δυσμενών δεδομένων που επιτρεπτός περιλαμβάνει στο αρχείο της είναι και διάφορα βάρη δηλαδή πλειστηριασμοί, υποθήκες κτλ που έχουν επιβληθεί στην ακίνητη περιουσία του υποκειμένου. Αυτό προκύπτει και από την κατάθεση του δικηγόρου της στις 10.2.2005 καθώς και από το υπόμνημα που κατέθεσε η εταιρεία στην Αρχή την επομένη της ακρόασης. Η φράση όμως «...διαπιστώσαμε ότι στα αρχεία μας δεν αναφέρεται ακίνητη περιουσία του ελεγχόμενου» έχει προδήλως την έννοια το μεν ότι το υποκείμενο έχει ακίνητη περιουσία το δε ότι η περιουσία αυτή δεν φέρει βάρη. Επομένως, η καταχώριση που προαναφέρθηκε συνιστά ευμενές στοιχείο για το υποκείμενο για την επεξεργασία του οποίου έπρεπε να υπάρχει η συγκατάθεσή του, σύμφωνα με την απόφαση 50/20.1.2001 της Αρχής. Η διατύπωση αυτή επιτρέπει το συμπέρασμα ότι η εταιρεία καταχωρεί όχι μόνο δυσμενή αλλά και ευμενή στοιχεία όπως είναι η ακίνητη περιουσία χωρίς βάρη. Επομένως, όπως από την συγκεκριμένη περίπτωση αποδεικνύεται ότι η εταιρεία τηρεί και αρχείο με ευμενή δεδομένα, λευκή λίστα, η επεξεργασία των οποίων απαιτεί τη συγκατάθεση των υποκειμένων, που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάρχει.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:

1. επιβάλλει πρόστιμο ύψους 5.000 Ευρώ στην εταιρεία ΡΟΤΑ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Α.Ε. για παράνομη διαβίβαση στο αρχείο της και παράνομη διαβίβαση στην συνδρομητριά της εταιρεία Χ των δεδομένων του καταγγέλλοντος που αφορούν την επιταγή αξίας 1.000.000 δραχμών και το μέτρο της στέρησης βιβλιαρίου επιταγών, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης

523/19.10.1999 της Αρχής

2. απευθύνει προειδοποίηση στην εταιρεία ΡΟΤΑ Α.Ε. εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την λήψη της απόφασης αυτής να:

2.1. διαγράψει από το αρχείο της τα δεδομένα του καταγγέλλοντος που αφορούν την επιταγή αξίας 1.000.000 δραχμών και το μέτρο στέρησης του βιβλιαρίου επιταγών

2.2. διαγράψει από το αρχείο της οποιαδήποτε αναφορά σε ευμενή στοιχεία της ακίνητης περιουσίας του καταγγέλλοντος και από το πληροφοριακό δελτίο που τον αφορά τη φράση «Με βάση τα παραπάνω στοιχεία ελέγξαμε - ... - και διαπιστώσαμε ότι στα αρχεία μας δεν αναφέρεται ακίνητη περιουσία του ελεγχόμενου» καθώς και για κάθε ένα από τα λοιπά φυσικά πρόσωπα του αρχείου της, για τα οποία δεν έχει λάβει τη συγκατάθεσή τους, οποιαδήποτε αναφορά σε ευμενή στοιχεία της περιουσίας τους

2.3. οργανώσει κατάλληλα το αρχείο της και το πληροφοριακό της δελτίο, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στο αρχείο, ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός και αναφορά μεταξύ ευμενών και δυσμενών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 50/20.1.2000 της Αρχής όπου προβλέπεται ότι για την επεξεργασία των ευμενών στοιχείων απαιτείται συγκατάθεση των υποκειμένων.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 36 / 2005

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Α.Μ., δικηγόρος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου, με τη με αρ. πρωτ. 3361/14-10-2004 αίτησή της κατήγγειλε στην Αρχή ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας ΔΣ, που κυρώθηκε με τη με αρ. 43754 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Β - 856/10-6-2004), το ΔΣ του ΔΣ αναρτά στα γραφεία του Συλλόγου, 4 ημέρες πριν τη διανομή μερίσματος, ονομαστική κατάσταση των μελών που κρίθηκε ότι δεν δικαιούνται μερίσματος.

Η αιτούσα, η οποία κρίθηκε μη δικαιούχος με τη με αρ. 11/23-7-2004 απόφαση του ΔΣ

του ΔΣ ζήτησε από την Αρχή να ελέγξει τη νομιμότητα της διάταξης του άρθρου 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας ΔΣ

Η Αρχή με το με αρ. πρωτ. 244/1-2-2005 έγγραφό της ζήτησε τις απόψεις του ΔΣ επί του θέματος. Ο ΔΣ με το με αρ. πρωτ. 1204/16-3-2005 έγγραφό του απάντησε ότι ακολουθεί τη διαδικασία που προβλέπεται στο Καταστατικό του Ταμείου Συνεργασίας του και ότι η ανάρτηση συνιστά τρόπο νόμιμης δημοσίευσης δυσμενούς διοικητικής πράξης, προκειμένου τα θιγόμενα μέλη να λάβουν γνώση και να ασκήσουν την προβλεπόμενη ενδικοφανή προσφυγή.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.
(...)

Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

(...)

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας η οποία επιβάλλεται από τον νόμο (...)

Το άρθρο 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας Δικηγορικού Συλλόγου (ΥΑ αρ. 43754 / ΦΕΚ Β - 856/10-6-2004) ορίζει τα εξής:

«Το ΔΣ τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία διανομής του μερίσμα-

τος, αναρτά στα γραφεία του Συλλόγου ονομαστική κατάσταση των μελών που δεν κρίθηκαν δικαιούχοι (...)

2. Ο ΔΣ προέβη σε ανάρτηση της ονομαστικής κατάστασης των μελών του που κρίθηκε ότι δεν δικαιούνται μερίσματος σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του. Η ενέργεια αυτή, η οποία συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μη ευαίσθητων, ήταν κατ' αρχήν σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 5 § 2 β του Ν. 2472/97 και μπορούσε να λάβει χώρα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, αφού αποτελεί υποχρέωση του ΔΣ που επιβάλλεται από τον νόμο, δηλαδή την πιο πάνω διάταξη του Καταστατικού που έχει κυρωθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ως εκ τούτου ο ΔΣ ενήργησε στο πλαίσιο της νομιμότητας.

Πέραν τούτου όμως η σχετική διάταξη του Καταστατικού που ορίζει να δημοσιοποιείται δι' αναρτήσεως στα γραφεία του ΔΣ η ονομαστική κατάσταση των μελών που κρίθηκε ότι δεν δικαιούνται μερίσματος είναι αντίθετη με την αρχή της προσφορότητας και της αναλογικότητας που επιβάλλει ο Ν. 2472/97, ο οποίος είναι ιεραρχικά ανώτερος της υπουργικής απόφασης με την οποία κυρώθηκε το Καταστατικό, και προσβάλλει το συνταγματικό δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Πράγματι, η δημοσιοποίηση της πληροφορίας συνιστά επεξεργασία με την οποία ανακοινώνονται σε τρίτους, όπως είναι τα πρόσωπα που δεν είναι μέλη του ΔΣ και τα οποία μπορεί να συχνάζουν στους χώρους των γραφείων του, προσωπικά δεδομένα των μελών του Συλλόγου, και η οποία, ασχέτως αν μπορεί να έχει ή όχι απαξιωτικό χαρακτήρα για τα πρόσωπα στα οποία αναφέρεται, καθιστά κοινή μια πληροφορία, η οποία κατά τα άλλα νομίμως τηρείται και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων για κάποιον συγκεκριμένο σκοπό που είναι να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να ασκήσουν, ως έχουν δικαίωμα, ενδικοφανή προσφυγή.

Ο σκοπός της διάταξης αυτής μπορεί να επιτευχθεί με προσφορότερο και πνιότερο τρόπο, που να είναι σύμφωνος με τις αρχές

της προσφορότητας και της αναλογικότητας και ειδικότερα με ατομική ενημέρωση των ενδιαφερομένων που θα έτασε και τη σχετική προθεσμία για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.

Για τον λόγο αυτό η Αρχή πρέπει να απευθύνει σύσταση στον ΔΣ για τροποποίηση της σχετικής διάταξης του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του, την οποία να κοινοποιήσει και στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Απευθύνει σύσταση στον Δικηγορικό Σύλλογο να τροποποιήσει το άρθρο 7 περ. α του Καταστατικού του Ταμείου Συνεργασίας του, ώστε η ενημέρωση των μελών του που κρίθηκε ότι δεν δικαιούνται μερίσματος να μην γίνεται δι' αναρτήσεως της σχετικής ονομαστικής κατάστασης στα γραφεία του Συλλόγου, αλλά με ατομική ενημέρωση των ενδιαφερομένων, όπου θα τίθεται και η σχετική προθεσμία για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής.

2. Κοινοποιεί την παρούσα στον Υπουργό της Δικαιοσύνης, προκειμένου να προβεί σε κάθε ενέργεια για τη διευκόλυνση πραγματοποίησης της πιο πάνω σύστασης.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 37 / 2005

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΕΙΡΕΣΙΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Την από 13-11-2002 (με αριθμ. πρωτ. 2424/15.11.2002) προσφυγή των Ν.Χ., Ι.Μ. και Α.Μ.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω προσφυγή, όλα τα στοιχεία του φακέλου που σχηματίστηκε επί της προσφυγής αυτής και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Και ιδίως, το άρθρο 2 σύμφωνα με το οποίο «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Το άρθρο 4 § 1 του ν. 2472/1997, σύμφωνα με το οποίο «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση

δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. ...»

Το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997, όπου ορίζεται ότι «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ... ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

A.- Με την κρινόμενη προσφυγή τους και το επ' αυτής με αριθμ. πρωτ. 168/30-1-2003 υπόμνημα οι Ν.Χ., Ι.Μ. και Α.Μ. ζητούν την οριστική διαγραφή των προσωπικών δεδομένων τους από το αρχείο της «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε». Σχετικώς η Αρχή εξέδωσε την υπ' αρ. πρωτ.1789/28-7-03 απάντησή της υπογραφόμενη (με εντολή Προέδρου) από την ελέγκτρια Κ.Καρβέλη, με την οποία γνώρισε στους ενδιαφερομένους ότι η συλλογή, καταχώρηση και διατήρηση των επίμαχων δεδομένων στο ως άνω αρχείο είναι νόμιμη. Την απάντηση αυτή της Αρχής προσέβαλαν οι προσφεύγοντες, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την από ... (αρ. καταθ. ...) αίτηση ακυρώσεως, επί της οποίας δικασίμος (μετ' αναβολήν) είχε οριστεί η Στην ακυρωτική αυτή δίκη είχε ασκήσει παρέμβαση (αρ. καταθ. ...) η εταιρεία «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε».

Σημειώνεται ότι, προηγουμένως (2002) οι προσφεύγοντες είχαν ασκήσει κατά της «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε» αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου ..., το οποίο με τις υπ' αριθμ ..., ... και ... αποφάσεις του απέρριψε τις αιτήσεις αυτές, και συγκεκριμένως απέρριψε το μεν αίτημα της διαγραφής ορισμένων εκ των ανωτέρω δεδομένων των ως μη νομίμως προβαλλόμενο, το δε αίτημα περί προσωρινής αναστολής ως αβάσιμο κατ' ουσίαν.

Ενόψει της προσδιορισθείσης δικασίμου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά τη συνεδρίασή της, της ..., η Αρχή έλαβε την υπ' αριθμ. 32/2004 απόφασή της, με την οποία ανέκαλεσε την ανωτέρω 1789/18-7-03 απάντησή της, για τον λόγο ότι κατά παγία τακτική (απόφαση της Αρχής 26/2002), επί προσφυγής, κατά κανόνα (εκτός εάν η προσφυγή είναι απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη) εκδίδεται απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής (και όχι απάντηση). Με την ίδια απόφαση ορίσθηκε νέα ημερομηνία συζητήσεως της προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής, η 30 Ιουνίου 2004 (τελικώς ημέρα συνεδριάσεως μετ' αναβολήν ορίστηκε η 1-7-2004).

Κατόπιν της ανωτέρω εξελίξεως οι αιτούντες παραιτήθηκαν της ασκηθείσης από αυτούς αιτήσεως ακυρώσεως, και, συνεπώς η δίκη καταργήθηκε. Εν συνεχεία η Αρχή συνεδρίασε μετ' αναβολήν στις 8-7-2004, κατά την συνεδρίαση της δε αυτήν αποφάσισε να ζητηθεί από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. αναλυτική κατάσταση των εγγραφών των προσφευγόντων, ως και οι λόγοι που δεν επιτρέπουν την διαγραφή τούτων από το αρχείο της. Με το από 28-7-04 έγγραφό της η καθ' ής η προσφυγή γνωστοποίησε στην Αρχή τα ζητηθέντα στοιχεία μεταξύ αυτών δε μακρό κατάλογο δυσμενών δεδομένων των προσφευγόντων.

Ήδη, η ανωτέρω από 13-11-02 προσφυγή εισάγεται στο Συμβούλιο της Αρχής προς λήψη αποφάσεως επ' αυτής. Η καθ' ής υπέβαλε επί της προσφυγής αυτής, το από 23-6-2004 σημείωμά της προς την Αρχή (με αριθμ. πρωτ. 2182/23.6.2004) και οι προσφεύγοντες το από 22-6-2004 υπόμνημά τους προς την Αρχή (με αριθμ. πρωτ. 2190/24.6.2004) καθώς και αίτηση προηγούμενης ακρόασης πριν την λήψη αποφάσεως επί της ανωτέρω

προσφυγής τους, αίτηση (με αριθμ. πρωτ. 2181/23.6.2004) που απορρίπτεται ως μη αναγκαία, διότι οι προσφεύγοντες ακούγονται δια των εγγράφων τους επαρκώς.

B.- Ενόψει των στοιχείων του φακέλου, όπως αυτά συμπληρώθηκαν, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.- Η κρινόμενη προσφυγή δεν αφορά συγκεκριμένες εγγραφές στο αρχείο της καθ' ής, ούτε ζητείται η διαγραφή τέτοιων εγγραφών. Αντιθέτως ζητείται «η οριστική διαγραφή των προσωπικών δεδομένων μας», όποια και όσα είναι αυτά, τα οποία σχετίζονται ή εμμέσως ανάγονται «στην οικονομική μας φερεγγυότητα και τυχόν οφειλές μας προς τρίτους που ανάγονται σε παρελθόν, παρόν ή μέλλον». Με το περιεχόμενο αυτό της προσφυγής, οι προσφεύγοντες δεν επιδιώκουν την διαγραφή συγκεκριμένων οφειλών τους από το αρχείο της καθ' ής, αλλά αμφισβητούν γενικώς το νομοθετημένο σύστημα καταγραφής δεδομένων, η οποία διενεργείται από την καθ' ής, ως και την συνταγματικότητα των διατάξεων του Ν. 2472/97.

2.- Η λειτουργούσα σήμερα ανώνυμη εταιρεία «Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.) έχει ιδρυθεί από 28 Τράπεζες, έχει δε ως σκοπό την συγκέντρωση, ταξινόμηση και διάθεση στις Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα οικονομικών πληροφοριών που αφορούν φυσικά και νομικά πρόσωπα, δραστηριοποιούμενα στην Χώρα.

Η καθ' ής έχει προβεί στην γνωστοποίηση του αρχείου της (άρθρο 6 Ν. 2472/97), πραιτέρω δε έχει γνωστοποιήσει στην Αρχή και τον Κανονισμό λειτουργίας του αρχείου τούτου. Ακόμη έχει καταχωρίσει στον Τύπο σχετική ανακοίνωση περί της λειτουργίας του αρχείου και έχει γνωστοποιήσει στην Αρχή προηγούμενες την εν λόγω ανακοίνωση (άρθρο 24 § 3 του Ν. 2472/97 και απόφαση της Αρχής 408/98, ΦΕΚ Β' 1250), επαναλαμβάνει δε έκτοτε τακτικώς τις δημοσιεύσεις αυτές.

Περαιτέρω η Αρχή, εξειδικεύοντας την διάταξη του άρθρου 4 § 1 του Ν. 2472/97 έχει εκδώσει τις 109/99 και 523/99, όπως αυτές επανελήφθησαν με τις αποφάσεις 24/04 και 25/04 ΦΕΚ Β' 684/11-5-04 με τις οποίες αναγνωρίζει ότι για τους ανωτέρω σκοπούς η

επεξεργασία είναι πράγματι απολύτως αναγκαία και ότι η προστασία της εμπορικής πίστεως σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει προφανώς υπό την έννοια του άρθρου 5 § 2 εδ. ε' του Ν. 2472/1997, ως εκ τούτου δε, επιτρέπει την επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων και χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου.

Κατόπιν τούτων, νομίμως η καθ' ής συλλέγει και επεξεργάζεται (μη ευαίσθητα) προσωπικά δεδομένα του ανωτέρω είδους, προς εξυπηρέτηση των προπαρατεθέντων σκοπών, ενόψει των διατάξεων του Συντάγματος και των προαναφερομένων διατάξεων του Ν. 2472/97, είναι δε αβάσιμος ο ισχυρισμός των προσφευγόντων κατά τον οποίον απαιτείται οιαδήποτε συμβατική ή εξωσυμβατική σχέση μεταξύ αυτών και της καθ' ής. Για τους ίδιους λόγους (άρθρο 5 § 2 περ. ε' Ν. 2472/97) αβάσιμος κατ' ουσίαν είναι και ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι δεν δικαιολογείται έννομο συμφέρον της καθ' ής προς επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των (που αφορούν συναλλαγές των με πιστωτικά ιδρύματα).

3.- Αβάσιμος είναι, εξάλλου, ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι η από την καθ' ής συναλλαγή, επεξεργασία και κοινοποίηση στους ανωτέρω αποδέκτες, των εν λόγω προσωπικών δεδομένων, προσβάλλει την προσωπικότητά τους και πλίττει την οικονομική ελευθερία τους, διότι οι εν λόγω ενέργειες της καθ' ής (συγκέντρωση και προώθηση προς τους αποδέκτες, πληροφοριών όπως αυτές δίδονται από τις τράπεζες, χωρίς αξιολόγηση) όπως έγινε δεκτό στην προηγούμενη σκέψη ενόψει του Ν. 2472/97 συνιστούν νόμιμες και θεμιτές ενέργειες που δεν συνιστούν προσβολή της προσωπικότητας (Μ. Πρωτ. Αθ. 7363/02, 37472/99, 17624/99, 15972/97, 17405/99, 2928/98, 10775/02).

4.- Περαιτέρω, αβάσιμος είναι και ο ισχυρισμός ότι δεν συντρέχει περίπτωση εννόμου συμφέροντος προφανώς υπερέχοντος, σύμφωνα με όσα ανωτέρω έχουν εκτεθεί. Εάν, εξάλλου, με τον ισχυρισμό αυτόν προβάλλεται αντισυνταγματικότητα του άρθρου 5 § 2 ε' Ν. 2472/97, θα πρέπει αυτός ν' απορριφθεί διότι ο εισαγόμενος περιορισμός είναι θεμιτός ενόψει των συνταγματικών διατάξεων, που προβλέ-

που επιφύλαξη υπέρ του νόμου (Ν. 2472/97).
5.- Τέλος, και ο επικουρικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί διότι αντίκειται ευθέως στις διατάξεις της 523/99 (όπως αυτή επαναλήφθηκε με την υπ' αρ. 25/04 απόφαση της Αρχής ΦΕΚ Β' 684/11-5-04) αποφάσεως της Αρχής που προβλέπουν τις προϋποθέσεις διαγραφής σε περίπτωση εξοφλήσεως κλι οφειλών ως και την διατήρηση επί ορισμένο χρόνο οφειλών που τακτοποιήθηκαν (βλ. όμως για τον χρόνο τήρησης των δεδομένων και άρθ. 40 Ν. 3259/2004, ΦΕΚ Α' 149). Άλλωστε, οι προσφεύγοντες δεν προσδιορίζουν συγκεκριμένες οφειλές για τις οποίες αποδεδειγμένως συντρέχουν οι προϋποθέσεις διαγραφής σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα. Επομένως και ο λόγος αυτός πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 13-11-2002 προσφυγή των Ν.Χ., Ι.Μ. και Α.Μ..

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 38 / 2005

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

Με την υπ' αριθμ. 43/2003 απόφαση της Αρχής, και μετά από την 1014/23.4.2002 καταγγελία του Χ. Ψ., επιβλήθηκε πρόστιμο 10.000 Ευρώ στο Δήμο ... διότι χορήγησε σε τρίτο πρόσωπο - την Κ.Λ.- αντίγραφο της από 25.1.2002 αίτησης του ανωτέρω που απευθυνόταν προς το Δήμο χωρίς τη συγκατάθεση του τελευταίου. Στην ίδια απόφασή της, η Αρχή έκρινε ότι δεν υπάρχει συμπεριφορά της δημοσιογράφου ή του σταθμού που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/97 με την δια της εκπομπής ανακοίνωση του περιεχομένου της από 25.1.2002 επιστολής του Χ. Ψ.

Ο Χ.Ψ. επανερχόμενος στην υπόθεση με νέα αίτησή του (υπ' αριθμ. 2724/23.10.2003) ζητά από την Αρχή :

να επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις στην Κ.Λ., η οποία διέθεσε αντίγραφο της εν λόγω αίτησης στην δημοσιογράφο ... και τον τηλεο-

πτικό σταθμό ..., με σκοπό τη δημοσιοποίησή της σε σχετική εκπομπή, να διατάξει τη διακοπή της επεξεργασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του των οποίων έγινε χρήση κατά τη διάρκεια δύο εκπομπών από τον προαναφερόμενο σταθμό, τέλος να διατάξει την επιστροφή του αντιγράφου της αίτησής του που παρελήφθη από την Κ.Λ. και την καταστροφή κάθε αντιγράφου που τυχόν υπάρχει και βρίσκεται στην κατοχή της Κ.Λ., του σωματείου ..., της προέδρου του Μ.Ν. και της δημοσιογράφου ... και την απαγόρευση χρησιμοποίησης στο μέλλον της αίτησής του από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Κατόπιν τούτου, η Αρχή κάλεσε στις συνεδριάσεις της στις 13.5.2004 και 27.5.2004 τον τηλεοπτικό σταθμό ... για να εξετάσει τη νομιμότητα του αρχείου που έχει δημιουργηθεί από τον ανωτέρω σταθμό, ο οποίος παρέστη στις συνεδριάσεις αυτές με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Κ. Κάλεσε επίσης τη δημοσιογράφο ... η οποία παρέστη στη συνεδρίαση της 10.2.2005, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπήρχε ή όχι στα χέρια της ή στο αρχείο του σταθμού ή ενδεχόμενα τρίτου προσώπου η κασέτα της επίμαχης εκπομπής, ως μέρος του δημοσιογραφικού της αρχείου. Η κλίτευση της Κ.Λ. και της Μ.Ν. δεν κατέστη δυνατή λόγω έλλειψης στοιχείων επικοινωνίας.

Από τη συζήτηση της υπόθεσης κατά τις ανωτέρω συνεδριάσεις και από τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της Αρχής μέσω του υπομνήματος του σταθμού προέκυψαν τα ακόλουθα δεδομένα :

Ο αιτών Χ.Ψ. με ενημερωτικού χαρακτήρα επιστολή του που είχε αποσταλεί με φαξ την 5.4.2002 στον τηλεοπτικό σταθμό ... αναφορικά με την εκπομπή του σταθμού αυτού ... και τελικό αποδέκτη τη δημοσιογράφο ..., προσδιόριζε -ενόψει εκπομπής της εν λόγω δημοσιογράφου κατά την ίδια ημέρα- το αληθές νόημα επιστολής του προς το Δήμο ..., το περιεχόμενο της οποίας είχε περιέλθει σε γνώση της εν λόγω δημοσιογράφου και των συνεργατών της, και το οποίο είχε στην αυτούσια μορφή του ως εξής ".....Να μου γνωρίσετε όλες τις περιοχές του Δήμου ... μέσα στις οποίες επιτρέπεται σήμερα η εγκατάσταση οίκων

ανοχής προκειμένου να προβώ σε αγορά ή ενοικίαση ακινήτων για εκμετάλλευση κατάλληλων, κατά το νόμο, για οίκους ανοχής στις περιοχές αυτές.....”

Συγκεκριμένα, στην εν λόγω επιστολή του προς τον σταθμό και την δημοσιογράφο, της οποίας προτάσσεται η φράση “ορθή επανάληψη”, ο ανωτέρω προσδιορίζει ότι τις ζητούμενες από το Δήμο πληροφορίες για το σε ποιες περιοχές της ... μπορούν να εγκατασταθούν οίκοι ανοχής, τις ζητούσε προκειμένου να αγοράσει ακίνητα ή μισθώσει για να τα ανταλλάξει με άλλα που βρίσκονται στην περιοχή ... και περικλείονται μεταξύ δικών του ιδιοκτησιών,. Στην εν λόγω επιστολή του αναφέρει συγκεκριμένα “Μέχρι σήμερα αρνηθήκατε με συνέπεια να μην μπορώ να αγοράσω και να ενοικιάσω, ώστε να προβώ σε αμοιβαία ανταλλαγή και μεταστέγαση των οίκων ανοχής οδός ... αριθμός ... και αριθμός ... που βρίσκονται ως γνωστό μεταξύ των ιδιοκτησιών μας οδός...αριθμός ... και αριθμός ... με αποτέλεσμα την οικονομική μας ζημία από την παράταση της υποβάθμισης των ακινήτων μας ως και την ηθική βλάβη μας από την εν γένει συμπεριφορά σας και από την οδύνη που μας προξενείτε από τις ποικίλες και εξόφθαλμες παραλείψεις σας στην εφαρμογή των νόμων αφήνοντας ασυδούτους τους παρανομούντες ή και καλύπτοντάς τους δια της ανοχής ή αδυναμίας σας.”

Παρά το γεγονός όμως αυτό, κατά την εκπομπή της 15.4.2002 μεταδόθηκε τμήμα της επιστολής του προς το Δήμο, χωρίς να συμπληρώνεται με την αμέσως πιο πάνω διευκρινιστική δήλωση, με αποτέλεσμα να φέρεται αυτός ότι σκοπεύει να αγοράσει ή μισθώσει τις πάνω οικίες προκειμένου να εγκαταστήσει αυτός οίκους ανοχής.

Περατέρω από τα ανωτέρω στοιχεία προέκυψε ότι αντίγραφο της επίμαχης κασέτας υπάρχει στο αρχείο του σταθμού (βλ. κατάθεση του δικηγόρου του σταθμού Κ. κατά τη συνεδρίαση της 27.5.2004). Απομαγνητοφωνημένο αντίγραφο επίσης της ίδιας κασέτας υπάρχει στα χέρια της δημοσιογράφου Δεν επιβεβαιώνεται τέλος η ύπαρξη αντίγραφου της από 25.1.2002 αίτησης του προσφεύγοντος προς τον Δήμο ... είτε στα χέρια της δημοσιογράφου είτε του σταθμού.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.2472/97, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, να είναι συναφή, πρόσφορα και αναγκαία, καθώς επίσης να είναι ακριβή και να υποβάλλονται σε συνεχή ενημέρωση (άρθρο 4 παρ. 1 εδαφ. α,β,γ).

Όπως έχει ήδη κρίνει η Αρχή στην υπ’ αριθμ. 43/2003 απόφασή της, “όσον αφορά στη δια της εκπομπής ανακοίνωση του περιεχομένου της από 25.1.2002 επιστολής του Σ. Σ. δεν υπάρχει συμπεριφορά της δημοσιογράφου ή του σταθμού που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν.2472.97. “Κι αυτό διότι η μετάδοση μέρους της πιο πάνω επιστολής συνιστά βεβαίως επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ωστόσο επρόκειτο για ζωντανή εκπομπή με αποτέλεσμα να μην προκύπτει ο εκ των προτέρων σχηματισμός αρχείου είτε από τη δημοσιογράφο είτε από τον σταθμό, περιεχόμενο του οποίου να αποτελεί η εν λόγω επιστολή.

Είναι σαφές ωστόσο ότι το τμήμα της επιστολής που αναγνώσθηκε κατά την εκπομπή της 15.4.2002 αποτελεί μέρος του οπτικοακουστικού υλικού που παραμένει στο σταθμό τουλάχιστον για 3μηνο από την ημέρα της μετάδοσης με βάση το νόμο (άρθρο 3 παρ. 12 του ν.2328/95), αποτελούσε δε, όπως παραδέχθηκε και ο εκπρόσωπος του σταθμού και κατά το χρόνο συζήτησης της υπόθεσης στις 27.5.2004 μέρος του οπτικοακουστικού αρχείου του σταθμού.

Κατά το μέρος που περιέχει το αρχείο αυτό τμήμα της επιστολής του προσφεύγοντος προς το δήμο ..., η εν λόγω συλλογή δεν είναι νόμιμη, διότι δεν υπήρξε προς τούτο συγκατάθεση του υποκειμένου. Και με την εκδοχή ωστόσο ότι δεν ήταν αναγκαία η συναίνεση, και πάλι η συλλογή δεν υπήρξε νόμιμη, γιατί τόσο στο σταθμό, όσο και στα χέρια της δημοσιογράφου, περιήλθε διευκρινιστική επιστολή του υποκειμένου, που καθιστούσε την καταχώριση του περιεχομένου της επιστολής στο αρχείο χωρίς την ταυτόχρονη παρουσίαση των θέσεων του -ενόψει των διατάξεων του ν. 2472/97 και εκείνων του Κώδικα δημοσιογραφικής δεοντο-

λογίας - μη σύννομη, ώστε το δεδομένο που αναγνώσθηκε με τον τρόπο που αναγνώσθηκε είναι ανακριβές, αφού η ακρίβειά του συναρτάται άρρηκτα με το υπόλοιπο περιεχόμενο του κειμένου που απέστειλε ο προσφεύγων για το σύνολο του οποίου ζήτησε τη δημοσιοποίηση. Εξάλλου, όπως έχει κρίνει η Αρχή σε άλλη απόφασή της (53/2004), "... Στο μέτρο ωστόσο που περιλαμβάνονται τα παρανόμως συλλεγόμενα κατά τα ανωτέρω προαναφερόμενα στοιχεία στο αρχείο που σχηματίστηκε από την κασέτα της εκπομπής, υπάρχει επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/97. Η επεξεργασία αυτή δεν είναι καταρχάς παράνομη, εφόσον η διατήρηση της κασέτας για ένα τρίμηνο επιβάλλεται από σχετικό νόμο (άρθρο 3 Ν.2328/95). Σε κάθε περίπτωση όμως είναι παράνομη η αναμετάδοση του ρεπορτάζ κατά το μέρος που στηρίζεται σε προσωπικά δεδομένα τα οποία είχαν συλλεγεί κατά παράβαση των διατάξεων του ν. 2472/97."

Σύμφωνα με τα παραπάνω, εφόσον η κασέτα που σχηματίστηκε περιέχει ως μέρος αρχείου κατά τα ανωτέρω εκτιθέντα μη νόμιμα στοιχεία, τυχόν επαναπροβολή της εν λόγω εκπομπής στο μέτρο που δεν περιέχει το σύνολο της απάντησης του προσφεύγοντος δεν είναι νόμιμη, όπως δεν είναι νόμιμη και οποιαδήποτε χρήση του απομαγνητοφωνημένου κειμένου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Α. Απαγορεύει στη δημοσιογράφο κ. ... και στον τηλεοπτικό σταθμό ...

α) την επαναπροβολή της εκπομπής ... της 15-4-2002 κατά το μέρος που περιέχει μη σύννομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος κατά τα ανωτέρω.

β) οποιαδήποτε χρήση του απομαγνητοφωνημένου κειμένου της εκπομπής ... κατά το ίδιο μέρος.

Β) Απαγορεύει στην ίδια δημοσιογράφο καθώς και σε οποιονδήποτε άλλον τη χρήση της κασέτας της επίμαχης εκπομπής κατά το μέρος που περιέχει μη σύννομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος κατά τα ανωτέρω, σε περίπτωση που τυχόν περιέλθει για οποιονδήποτε λόγο στην κατοχή τους.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 39 / 2005

ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Μετά από καταγγελίες πολιτών, που προσέφυγαν στην Αρχή, και συγκεκριμένα των Θ.Τ., Χ.Π., ΕΒ, Γ.Σ., Φ.Π., Ε.Μ. και Ε.Λ., γνωστοποιήθηκε στην Αρχή ότι τους απεστάλη από το πρόγραμμα πιστωτικών καρτών ΕΠΑΘΛΟΝ, της Τράπεζας ALPHA BANK, προεγκεκριμένη πιστωτική κάρτα, η οποία ενεργοποιούνταν με μόνη την υπογραφή της συνημμένης αίτησης. Το πρόγραμμα ΕΠΑΘΛΟΝ αποτελεί προϊόν της συνεργασίας των καθ' ων στα πλαίσια της κοινής ιδιότητάς τους ως χορηγών των Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004. Πάνω στην αίτηση ήταν ήδη συμπληρωμένα προσωπικά τους δεδομένα (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, επάγγελμα, επαγγελματική διεύθυνση και στους δύο πρώτους εκ των ανωτέρω καταγγελλόντων ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου). Κανείς από τους καταγγέλλοντες δεν ήταν ποτέ πελάτης της Τράπεζας, ενώ μόνο για τους Ε.Β. και Γ.Σ. προκύπτει ξεκάθαρα από τις καταγγελίες ότι ήταν συνδρομητές της COSMOTE.

Συγκεκριμένα ο πρώτος καταγγέλλων Θ.Τ. άσκησε με την από 27-6-03 επιστολή του προς την πρώτη των καθ' ων το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης σχετικά με την πηγή των δεδομένων του και την επεξεργασία τους από την τράπεζα χωρίς τη συγκατάθεσή του. Η απάντηση του Διευθυντή Καρτών της Τράπεζας ήταν ότι τα στοιχεία προήλθαν στην τράπεζα από δημόσια προσβάσιμες πηγές. Ο καταγγέλλων έχει λάβει την επιστολή με τη συμπληρωμένη διεύθυνση και την προεγκεκριμένη κάρτα στην επαγγελματική του διεύθυνση. Την ίδια απάντηση έδωσε η τράπεζα μετά από επιστολή της δεύτερης καταγγέλλουσας Χ.Π.

Επίσης μετά από επιστολή της Αρχής για τη γνωστοποίηση των απόψεων της COSMOTE και της Τράπεζας επί των καταγγελλομένων του Ε.Β., τρίτου των καταγγελλόντων, η μεν τράπεζα ισχυρίστηκε πάλι ότι τα στοιχεία

εξήχθησαν από δημόσια προσβάσιμη πηγή, η δε εταιρεία COSMOTE απάντησε ότι ο Ε.Β. έχει ασκήσει μετά από σχετική ενημέρωση της εταιρείας το δικαίωμα εξαίρεσης για την καταχώρηση προσωπικών του δεδομένων στους υπό έκδοση ενοποιημένους τηλεφωνικούς καταλόγους. Τέλος οι Γ.Σ. και Ε.Λ. κοινοποίησαν στην Αρχή επιστολές τους προς την τράπεζα με την οποία ασκούσαν ουσιαστικά το δικαίωμα αντίρρησής τους για την παραπάνω επεξεργασία.

Η τράπεζα απαιτούσε μόνο την αποστολή του συμπληρωμένου εντύπου της αίτησης υπογεγραμμένου από τον παραλήπτη καθώς και την φωτοτυπία της αστυνομικής του ταυτότητας. Η ενεργοποίηση της κάρτας για τους συνδρομητές της COSMOTE, όπως αναφέρεται στην επιστολή της τράπεζας, θα πραγματοποιούταν με αποστολή μηνύματος SMS μέσω της δεύτερης των καθ' όν. Εκτός από τα στοιχεία αυτά, δεν απαιτούνταν κανένα από τα συνήθη δικαιολογητικά που ζητούνται κατά την κανονική διαδικασία έκδοσης πιστωτικής κάρτας (στοιχεία για την περιουσιακή και εισοδηματική κατάσταση).

Η καταγγελία του Θ.Τ. είχε εξεταστεί σε συνεδρίαση της Αρχής στις 11-9-03 και είχε αποφασιστεί η κλήση σε ακρόαση των υπευθύνων και του προσφεύγοντος. Η εξέταση των παραπάνω καταγγελιών εισήχθη προς συζήτηση στις 14-10-04 μετά από αίτηση αναβολής που κατέθεσαν η πρώτη και η δεύτερη των καθ' όν στις 11-10-2004. Να σημειωθεί ότι η δεύτερη καταγγέλλουσα Χ.Π. ανακάλεσε με την από 13-10-2004 αίτησή της την καταγγελία της για λόγους που δεν αναφέρονται στη σχετική αίτηση, η Αρχή ωστόσο επιλήφθηκε αυτεπάγγελα και προχώρησε στην εξέταση της εν λόγω προσφυγής.

Η υπόθεση εισήχθη για συζήτηση στις 3-11-2004 οπότε και αναβλήθηκε.

Στη συνεδρίαση της 14-10-2004 οι εκπρόσωποι των εταιρειών εξέθεσαν τις απόψεις τους και κατέθεσαν υπομνήματα στα οποία αναφέρονται τα εξής: Η Τράπεζα Alpha Bank αναφέρει στο υπόμνημά της ότι τα προσωπικά δεδομένα των καταγγελλόντων προήλθαν από δημόσια προσβάσιμες πηγές, ήτοι τον τηλεφωνικό κατάλογο του ΟΤΕ. Συγκεκριμένα δε για τον Θ.Τ. τα στοιχεία του είναι προσβάσιμα από τον κατάλογο της ΕΣΗΕΑ,

λόγω της δημοσιογραφικής του ιδιότητας, ενώ τα στοιχεία των Χ.Π., Μ.Ε., Φ.Π. και Ε.Β. ήταν γνωστά στην Τράπεζα εκ των μετ' αυτής συναλλακτικών τους σχέσεων (πελάτες της Τράπεζας), για δε την πρώτη εξ αυτών και από τον τηλεφωνικό κατάλογο του ΟΤΕ. Ακόμη αναφορικά με τον Ε.Β. και τον Ν.Α. η Τράπεζα ισχυρίζεται ότι έγινε λανθασμένη αναγραφή του ονόματός τους εκ παραδρομής (πατρώνυμο ως κύριο όνομα). Οι δε πελάτες της τράπεζας είχαν ήδη συγκατατεθεί για την εν λόγω επεξεργασία και ήταν ενημερωμένοι από τη δημοσιευθείσα σε εφημερίδες ενημέρωση αρχείου στην οποία έχει προβεί η τράπεζα.

Σε κάθε περίπτωση, η κάρτα που στάλθηκε ήταν μη ενεργοποιημένη κάρτα, ήτοι «πλαστικό» και μη προεγκεκριμένη, δεδομένου ότι η τράπεζα δεν προέβη σε κανένα έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας των παραληπτών. Όσοι εκ των παραληπτών θα αποδέχονταν την πρόταση της τράπεζας, θα υπέγραφαν και θα παρέδιδαν στην αίτηση μαζί με αντίγραφο του εκκαθαριστικού και φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

Όπως ισχυρίστηκε η τράπεζα, οι ενέργειές της ήταν σύμφωνες με την απόφαση 50/2000 της Αρχής και υπάγονται στη διάταξη της περίπτωσης ε της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.2472/97 και ήταν σύνομες ως απολύτως αναγκαίες για την ικανοποίηση του υπέρτερου εννόμου συμφέροντος της τράπεζας, το οποίο εξυπηρετούσε και το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον και εθνικό σκοπό για τη διοργάνωση και επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ακόμη τόσο οι εκπρόσωποι του ΟΤΕ όσο και της COSMOTE ισχυρίστηκαν ότι τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών δεν χορηγήθηκαν από τις συγκεκριμένες εταιρείες και ότι κανείς από τους προσφεύγοντες δεν προσάπτει σε αυτές οποιαδήποτε παραβίαση προσωπικών δεδομένων.

Στις 10-12-2004 κλιμάκιο ελεγκτών μετέβη στα γραφεία της Διεύθυνσης Καρτών της τράπεζας και της εταιρίας ταχυμεταφορών Speedex, με την οποία συνεργάστηκε η τράπεζα για την αποστολή της κάρτας, προκειμένου να διενεργήσει έλεγχο στα αρχεία τους. Στην εταιρία Speedex δεν βρέθηκε αρχείο με τους παραλήπτες της κάρτας του

προγράμματος ΕΠΑΘΛΟΝ καθώς η εταιρία δεν είναι υποχρεωμένη να τηρεί τα προσωπικά στοιχεία των παραληπτών πέρα των έξι μηνών όπως ορίζεται από σχετική οδηγία της Ε.Ε.Τ.Τ.

Λόγω απουσίας των αρμοδίων στελεχών της τράπεζας την ανωτέρω ημέρα δεν κατέστη δυνατός ο έλεγχος, ο οποίος τελικά διενεργήθηκε στις 17-12-2004 παρουσία των στελεχών της Τράπεζας Α.Κ., Γ.Α. και Ε.Α..

Κατά τον έλεγχο οι εκπρόσωποι της τράπεζας ισχυρίστηκαν τα κάτωθι

1. τα προσωπικά στοιχεία των αποδεκτών της κάρτας του προγράμματος ΕΠΑΘΛΟΝ συλλέχθηκαν από την Τράπεζα από δημόσια προσβάσιμους καταλόγους βάσει ειδικών κριτηρίων, όπως ύπαρξη σταθερού τηλεφώνου και κατοικίας.

2. τα προσωπικά στοιχεία που συλλέχθηκαν καταχωρήθηκαν σε εφαρμογή που σχεδιάστηκε με MS Access για το πρόγραμμα ΕΠΑΘΛΟΝ και στη συνέχεια η MS Access εφαρμογή διαβιβάστηκε με CD στην εταιρία First Data Hellas με την οποία συνεργάζεται η Διεύθυνση Καρτών της τράπεζας για την προώθηση προϊόντων. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο διακίνησης αρχείων, το εν λόγω CD καταστράφηκε στις 30/8/2003 αφού το αρχείο αποθηκεύτηκε στο data room εταιρίας First Data Hellas. Κατά δήλωση των υπευθύνων, η MS Access εφαρμογή διαγράφηκε και για το λόγο αυτό δεν ήταν δυνατή η αναζήτηση των παραληπτών της κάρτας του προγράμματος. Δεν διαπιστώθηκε γενικότερα ύπαρξη διαδικασιών για την τήρηση και επεξεργασία αρχείου για σκοπούς άμεσης εμπορίας.

3. δεν ήταν επιτυχής η αναζήτηση των ονομάτων των Π. και Π., των οποίων το ΑΦΜ αναγράφονταν στις αιτήσεις που τους απέστειλε η τράπεζα, στα αρχεία του Πληροφοριακού Συστήματος της διεύθυνσης καρτών της τράπεζας, πράγμα που σημαίνει ότι δεν ήταν εγγεγραμμένοι στο πελατολόγιο της διεύθυνσης καρτών.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1α του νόμου 2472/97, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέ-

πει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Το άρθρο 5 παρ.1 ορίζει ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, άλλως αν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις της παραγράφου 2.

Σύμφωνα δε με το εδάφιο ε της παρ.2 του άρθρου 5, η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 50/20-1-2000 απόφαση της Αρχής είναι επιτρεπτή, με βάση το άρθρο 5 § 2 περ. ε του ν. 2472/97, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών ακόμη και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, εφόσον

1) τα δεδομένα προέρχονται από καταλόγους που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (π.χ. τηλεφωνικός κατάλογος του ΟΤΕ) και υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους,

ή από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές,

ή το ίδιο το υποκείμενο δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα για συναφείς σκοπούς (π.χ. διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κ.λπ.).

3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Ως τέτοια θεωρούνται μόνο το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.2472/97, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να

ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους, τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες, την εξέλιξη και τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας. Όταν δε τα δεδομένα συλλέγονται από άλλες πηγές, η ενημέρωση γίνεται αμελλπτί και πάντως πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω χρησιμοποίηση ή επεξεργασία των δεδομένων μετά την καταχώρισή τους. (άρθρο 2 της Καν. Πράξης 1/1999).

Από την εξέταση των ισχυρισμών των ως άνω εταιριών, των επικαλούμενων εγγράφων και των ευρημάτων των ελέγχων, προκύπτουν τα εξής :

1. Για τις εταιρίες ΟΤΕ και COSMOTE δεν προέκυψαν στοιχεία που να αποδεικνύουν διαβίβαση των αρχείων τους στην τράπεζα, στο δε ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ των εταιριών ΟΤΕ, Cosmote και Alpha Bank δεν υπάρχει όρος που να ορίζει διαβίβαση προσωπικών δεδομένων μεταξύ των εταιριών για το πρόγραμμα αυτό.
2. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι δεν λήφθηκαν τα κατάλληλα μέτρα από την τράπεζα για την καταστροφή του αρχείου των παραληπτών.
3. Η αποστολή της εν λόγω κάρτας αποτελεί προωθητική ενέργεια τραπεζικού προϊόντος, όπως ομολογεί και η τράπεζα στο υπόμνημά της. Σχετικά με τον ισχυρισμό ότι η κάρτα που στάλθηκε ήταν απλό πλαστικό, το γεγονός της αποστολής της με εταιρία ταχυμεταφορών και με ειδικό έντυπο όπου ο παραλήπτης υπέγραψε ότι την παρέλαβε οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η κάρτα ήταν πιστωτική και χρειαζόταν μόνο η ενεργοποίησή της προκειμένου να χρησιμοποιηθεί. Διαφορετικά, δεν θα υπήρχε λόγος η τράπεζα να υποβληθεί σε έξοδα για αποστολή μιας πλαστικής κάρτας ως τραπεζικό προϊόν, χωρίς δυνατότητα χρήσης της. Σε αυτό εξάλλου συνηγορεί και ι) η γραπτή διαβεβαίωση της τράπεζας στη σχετική επιστολή προς τους συνδρομητές της COSMOTE ότι θα λάβουν ενημερωτικό SMS μόλις η κάρτα τους ενεργοποιηθεί, ιι) η αίτηση όπου ρητά δηλώνεται “ενεργοποιήστε τώρα την ΑΘΗΝΑ 2004 VISA υπογράφοντας απλά την ακόλουθη

αίτηση”, ιιι) το ίδιο το σώμα της κάρτας, όπου αναγράφονται αριθμός και ημερομηνία λήξης. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

4. Η τράπεζα δεν απέδειξε τον ισχυρισμό της ότι οι δύο εκ των προσφευγόντων, Χ.Π. και Φ.Π. για τους οποίους είχε αναγράψει το ΑΦΜ τους στη σχετική αίτηση και η Ε.Μ. ήταν πελάτες της. Πέραν τούτου, σύμφωνα με την αρχή της δεσμευτικότητας του σκοπού, τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται και υπόκεινται σε επεξεργασία μόνο για ορισμένο -σαφή για το υποκείμενο των δικαιωμάτων- σκοπό. Τούτο επιβάλλεται και από την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον η επέμβαση στο ατομικό δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων δεν πρέπει να υπερβαίνει το εκάστοτε αναγκαίο μέτρο. Η χρήση επομένως από την τράπεζα των προσωπικών στοιχείων τα οποία τηρούσε και επεξεργαζόταν στο αρχείο της από κάποια συναλλακτική σχέση της με το υποκείμενο, για άλλο σκοπό -στη συγκεκριμένη περίπτωση, άμεση εμπορία- δεν είναι νόμιμη, κατά παράβαση του άρθρου 4 παρ.1α.

5. Εξάλλου, αφού η τράπεζα δεν απέδειξε ότι στις συναλλακτικές σχέσεις των οποίων την ύπαρξη επικαλείται υπήρχε συγκατάθεση των υποκειμένων για τη χρήση των στοιχείων τους για τέτοιους σκοπούς ούτε προσκόμισε συμβάσεις που να αποδεικνύουν τα ανωτέρω, η ενημέρωση δια του τύπου που επικαλείται δεν αρκεί. Για δε τους υπόλοιπους, τα στοιχεία των οποίων συνέλεξε η τράπεζα κατά τους ισχυρισμούς της από τον τηλεφωνικό κατάλογο του ΟΤΕ προκειμένου να τους προωθήσει το ανωτέρω προϊόν, δεν υπήρξε ενημέρωση κατά τον χρόνο που ορίζει το άρθρο 2 της Καν. Πράξης 1/1999.

6. Δεν απέδειξε επίσης ότι τα στοιχεία του Θ.Τ. προέρχονταν από τον κατάλογο της ΕΣΗΕΑ, ο οποίος, όπως υποστηρίζει η τράπεζα, είναι δημόσια προσβάσιμη πηγή. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι δημόσια προσβάσιμος, το δε γεγονός ότι ο εν λόγω δημοσιογράφος αρθρογραφεί επώνυμα σε συγκεκριμένη εφημερίδα και η εξ αυτού δημοσιοποίηση των στοιχείων επικοινωνίας του σχετίζεται προφανώς με τη δραστηριότητά του ως δημοσιογράφου και δεν τον καθιστά αυτόματα αποδέκτη προωθητικών υπηρεσιών ή

προϊόντων, ασχέτων με την παραπάνω ιδιότητα. Εξάλλου, ο κατάλογος με τα στοιχεία των δημοσιογράφων στην εφημερίδα, αν υπάρχει τέτοιος, θα πρέπει να πληροί τους όρους της απόφασης 50 για να θεωρηθεί κάθε επεξεργασία για τον ανωτέρω σκοπό νόμιμη.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η επεξεργασία από την τράπεζα των προσωπικών στοιχείων των προσφευγόντων δεν πληροί τις προϋποθέσεις της απόφασης 50/2000. Δεν πληροί επίσης και τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ.2 εδαφ. ε διότι το έννομο συμφέρον της τράπεζας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερτερεί προφανώς των δικαιωμάτων των υποκειμένων για το λόγο ότι αποσκοπούσε στην ενίσχυση των Ολυμπιακών Αγώνων. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των παραλιπτών έγινε προς όφελος των τριών συμμετεχόντων στο πρόγραμμα και πρωτίστως της τράπεζας και είχε καθαρά κερδοσκοπικό χαρακτήρα, η δε επίκληση του εθνικού σκοπού προσέκλυσε αναμφισβήτητα το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού προσώπων για να αποκτήσουν την κάρτα προς όφελος της τράπεζας ως μέγα κορηγού των αγώνων.

Είναι προφανές δε ότι δεν υπήρξε και ικανοποιητική απάντηση προς όσους εκ των προσφευγόντων άσκησαν το δικαίωμα πρόσβασης σχετικά με την πηγή των στοιχείων που τους αφορούσαν στο αρχείο της τράπεζας, κατά παράβαση του άρθρου 12 του ν.2472/97. Η κοινή σε όλους απάντηση ότι η τράπεζα “άντλησε τα στοιχεία σας από δημόσια προσβάσιμες πηγές” χωρίς να επεξηγεί ποιες είναι αυτές δεν είναι επαρκής.

Όσον αφορά τις περιπτώσεις των Ε.Α. και Ε.Β. και τις “εκ παραδρομής” υπαλλήλου της τράπεζας αποστολές προς αυτούς της εν λόγω κάρτας, πέραν της παράνομης επεξεργασίας διαπιστώνεται τουλάχιστον αμέλεια της τράπεζας σχετικά με τη λήψη των κατάλληλων οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από κάθε μορφή αθέμιτης επεξεργασίας, κατά παράβαση του άρθρου 10 παρ. 3. Για τις εταιρίες ΟΤΕ ΑΕ και COSMOTE ΑΕ δεν διαπιστώθηκε παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των προσφευγόντων.

Επειδή η τράπεζα ALPHA BANK συνέλεξε

και επεξεργάστηκε σύμφωνα με τα παραπάνω, προσωπικά στοιχεία των Χ.Π., Φ.Π., Θ.Τ., Ε.Μ., Ε.Β., Ε.Α. και Γ.Σ., χωρίς τη συγκατάθεσή τους κατά παράβαση των άρθρων 4 παρ.1α και 5 παρ.1 και 2 του ν. 2472/97, για δε τους δύο τελευταίους δεν έλαβε τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ώστε να αποφύγει και την αθέμιτη διαβίβαση του προϊόντος, κατά παράβαση του άρθρου 10 παρ.3 του νόμου,

Επειδή η εν λόγω τράπεζα απέστειλε πιστωτική κάρτα στους προσφεύγοντες χωρίς να τους ενημερώσει, κατά παράβαση του άρθρου 11 του ν.2472/97 και του άρθρου 2 της Καν. Πράξης 1/1999 της Αρχής,

Επειδή η εν λόγω τράπεζα δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 12 του νόμου που άσκησαν οι Χ.Π. και Θ.Τ.

Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων όπως αυτές προκύπτουν από τον αριθμό τους όσο και την προσβολή που επήλθε από αυτές στα υποκείμενα δηλ. στους καταγγέλλοντες λόγω της μορφής της προώθησης της κάρτας η οποία ήταν ιδιαίτερα επιθετική, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στην εταιρία ALPHA BANK ΑΕ ως υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ. β του ν.2472/97 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Επιβάλλει χρηματικό πρόστιμο εκατό χιλιάδων (100,000) ευρώ στην τράπεζα ALPHA BANK ΑΕ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 40 / 2005

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Τις διατάξεις του Συντάγματος, του Κανονισμού της Βουλής και του ν. 2472/1997
2. Την υπ' αριθμ. 1/2004 γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με την πρόσβαση βουλευτή σε ατομικούς φακέλους αξιωματικών κατά την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου.
3. Τις προηγούμενες αποφάσεις της Αρχής

σχετικά με την πρόσβαση σε στοιχεία συνυποψηφίων, μεταξύ των οποίων τις υπ' αριθμ. 17/2002 και 56/2003 αποφάσεις της.

4. Το από 28.3.2005 ερώτημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με θέμα «Χορήγηση ή μη πρακτικών Υπηρεσιακού Συμβουλίου που αφορούν την επιλογή Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ», όπως αυτό συμπληρώθηκε.

5. Την από 23.5.2005 αίτηση (με τα επισυναπτόμενα σε αυτήν στοιχεία) της Α.Β., υπαλλήλου του ΙΚΑ, που έχει άμεση συνάφεια με το προαναφερθέν ερώτημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2472/1997 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.... δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο. ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό

πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 1 του ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας ...»

Σύμφωνα με το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997 «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 περ. γ' του ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν.... η επεξεργασία.... είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου...». Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 § 3 του ν. 2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς». Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Με το υπ' αριθμ. Γ23/Γ/28.3.2005 έγγραφό της η Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ερωτά την

Αρχή σχετικά με το εάν μπορεί να χορηγήσει τα πρακτικά του Α΄ Υπηρεσιακού Συμβουλίου που αφορούν την επιλογή ... Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Το πρακτικό αυτό, όπως επισημαίνει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αποτελείται από 1.600 περίπου σελίδες που περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων και τα κύρια στοιχεία του προσωπικού μητρώου 2.128 υποψηφίων υπαλλήλων, τα οποία προσδιορίζουν την υπηρεσιακή, ατομική, οικογενειακή κατάσταση αυτών, καθώς και τυχόν πειθαρχικές ή ποινικές υποθέσεις τους [ήτοι δυνατόν να περιέχονται και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ποινικών καταδικών, τα οποία τίθενται υπόψη στην αξιολόγηση και επιλογή Προϊσταμένου]. Συγκεκριμένα διατυπώνεται το ερώτημα:

Α) Με την 8566/8.3.2005 ερώτηση βουλευτού Χ που κατατέθηκε στην Βουλή των Ελλήνων ζήτησε να κατατεθούν στη Βουλή όλα τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Υ.Σ. που αφορούν τις κρίσεις σχετικά με τις επιλογές των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στο νομό ... καθώς και οι πίνακες με τα προσόντα όλων των υποψηφίων.

Σχετικά με την χορήγηση του αιτηθέντος πρακτικού επιλογής του Υ.Σ. για την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου σχετικά με τις κρίσεις Προϊσταμένων Διευθύνσεων στις Μονάδες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στο Νομό ..., υφίσταται καταρχήν υποχρέωση διαβίβασης στη Βουλή του ανωτέρω πρακτικού. Όταν η κατάθεση εγγράφων, στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι αναγκαία για τη θεμελίωση της ερώτησης του βουλευτή, η πρόσβαση του βουλευτή σε οποιοδήποτε έγγραφο συνδεδεμένο με δημόσια υπόθεση είναι επιτρεπτή, ακόμα και αν ο βουλευτής λαμβάνει γνώση προσωπικών δεδομένων. Η συνταγματική κατοχύρωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου επιβάλλει την πρόσβαση ακόμα και σε ευαίσθητα δεδομένα, εφόσον η γνώση τους από τον βουλευτή είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση του ελέγχου. Συνεπώς επιτρέπεται η πρόσβαση του ερωτώντος βουλευτή στο αιτηθέν πρακτικό, λαμβανομένης υπόψη, σχετικά με τον τρόπο της πρόσβασης, και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. υπ' αριθμ. 1/2004 γνωμοδότηση της Αρχής). Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

πρέπει να τηρήσει προηγουμένως την υποχρέωσή του ενημέρωσεως των υποκειμένων των δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Β) Με αφορμή αιτήσεις προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των κρινόμενων υπαλλήλων που δεν επιλέχθηκαν σε θέσεις Προϊσταμένων, μεταξύ των οποίων και ο Γ.Δ. και η Α.Β.

Τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων που τίθενται υπόψη του αρμόδιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου για την επιλογή Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αποτελούν προσωπικά δεδομένα αυτών κατά την έννοια του ν. 2472/1997. Η ανακοίνωση των στοιχείων των συνυποψηφίων που επιλέχθηκαν για θέση Προϊσταμένου σε άλλον υποψήφιο είναι νόμιμη χωρίς τη συγκατάθεσή τους (βλ. και υπ. αρ. 17/2002 και 56/2003 Αποφάσεις της Αρχής) υπό τις εξής σωρευτικά εξεταζόμενες προϋποθέσεις:

α) Τα δεδομένα ζητούνται με τη νόμιμη διαδικασία (έγγραφο αίτηση, τεκμηρίωση υπέρτερου έννομου συμφέροντος). Το υπέρτερο έννομο συμφέρον συνίσταται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ε΄ του ν. 2472/1997, στο δικαίωμα του αιτούντος να ασκήσει τα εκ του νόμου δικαιώματά του προσβολής των σχετικών αποφάσεων.

β) Η ανακοίνωση στοιχείων των συνυποψηφίων υπαλλήλων για τη θέση Προϊσταμένων περιορίζεται στη χορήγηση των στοιχείων εκείνων μόνο που αποτέλεσαν τη βάση της αξιολόγησης των υποψηφίων για την κατάληψη των προς πλήρωση θέσεων.

γ) Τα στοιχεία που ανακοινώνονται δεν περιλαμβάνουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, αν όμως και τέτοια στοιχεία αποτέλεσαν τη βάση αξιολόγησης των κρινόμενων υπαλλήλων και υπήρξε σύγκριση των υπαλλήλων και επί των στοιχείων αυτών, δίνεται, ενόψει της διατάξεως του άρθρ. 7 § 2 γ΄ του ν. 2472/1997, η άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας να επιτρέψει την πρόσβαση στα στοιχεία αυτά σε κάθε κρινόμενο υπάλληλο που δεν επιλέχθηκε, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά του προσβολής της επιλογής άλλου συνυποψηφίου ενώπιον δικαστηρίου.

δ) Πριν την ανακοίνωση των στοιχείων συνυποψηφίων στον αιτούντα πρέπει να ενημερώσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας τα υποκείμενα των δεδομένων με κάθε πρό-

οφορο τρόπο (βλ. και Κανονιστική Πράξη 1/1999 ΦΕΚ Β΄ Φ. 555/6.5.1999 σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων κατ' άρθρο 11 του ν. 2472/1997), εκτός και αν η σχετική επεξεργασία των στοιχείων των υποψηφίων όσο και οι ενδεχόμενοι αποδέκτες, που είναι οι άλλοι συνυποψήφιοι, αποτελούν κοινή γνώση του επιμελούς πολίτη και συνεπώς στην περίπτωση αυτή πρέπει να αρθεί η σχετική υποχρέωση ενημέρωσης (όπως κρίθηκε στην υπ' αριθ. 17/2002 απόφαση της Αρχής).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας το ερώτημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και τα παραπάνω αναφερόμενα συναφή με αυτό έγγραφα

1. Αποφαίνεται ότι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν εμποδίζεται από τον ν. 2472/1997 να χορηγήσει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο της κρίσης και επιλογής των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στο νομό..., συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των κρινόμενων υπαλλήλων, εφόσον όμως και μόνο στο μέτρο που και αυτά κρίθηκαν για την προαναφερθείσα επιλογή. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πρέπει να τηρήσει προηγουμένως την υποχρέωσή του ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο.

2. Αποφαίνεται ότι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν εμποδίζεται από τον ν. 2472/1997 (άρθρο 5 § 2 περ. ε΄) να χορηγήσει, αφού ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων, το αιτούμενο πρακτικό στους κρινόμενους υπαλλήλους (μεταξύ των οποίων και ο Γ.Δ. και η Α.Β.) εφόσον δεν αναφέρονται σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (όπως τυχόν ποινικές καταδίκες), εκτός αν και αυτά τα δεδομένα αποτέλεσαν κριτήρια για την προαγωγή/επιλογή Προϊσταμένων, οπότε μπορεί το ΙΚΑ να χορηγήσει και τα στοιχεία αυτά, ενόψει της διατάξεως του άρθρου 7 § 2 περ. γ΄ του ν. 2472/1997, στον καθένα κρινόμενο και μη επιλεχθέντα σε θέση Προϊσταμένου από το Υπηρεσιακό

Συμβούλιο υπάλληλο που τα ζητεί διότι του είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου, ώστε ο δικαιούχος να προσφύγει και να προσβάλλει την πράξη επιλογής Προϊσταμένων, ως έχει έννομο συμφέρον.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 41 / 2005

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΗΕΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Στις 11-2-2005 με α.π. 533 κατατέθηκε αναφορά από δημοσιογράφο σχετικά με τις ενέργειες που έχει προβεί η ΕΣΗΕΑ για την εκκαθάριση του Μητρώου των μελών της. Στην αναφορά αυτή επισυνάφθηκε και το αντίγραφο του εντύπου «ΑΤΟΜΙΚΟ -ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ» το οποίο η ΕΣΗΕΑ ζητάει από όλα τα μέλη της να συμπληρώσουν μέχρι τις 21 Φεβρουαρίου 2005. Επίσης, διατυπώθηκε το ερώτημα αν η συγκεκριμένη καταγραφή των προσωπικών δεδομένων των δημοσιογράφων από την ΕΣΗΕΑ είναι νόμιμη όπως και η δημιουργία του συγκεκριμένου αρχείου και αν η ΕΣΗΕΑ έχει γνωστοποιήσει το αρχείο αυτό στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

Σύμφωνα με το παραπάνω απογραφικό έντυπο, τα στοιχεία που ζητάει η ΕΣΗΕΑ να συμπληρωθούν από τα μέλη της είναι αναγκαία για την εφαρμογή των άρθρων 10 παρ.1 (...το Διοικητικό Συμβούλιο ελέγχει κάθε χρόνο την κατάσταση των μελών) και άρθρου 7 παρ. 1 περ. ιστ' (...μέλη έχουν την υποχρέωση ...ιστ) Στην αρχή κάθε χρόνου, πρέπει να υποβάλλουν στη Γραμματεία της Ενώσεως υπεύθυνη δήλωση για την επαγγελματική, οικογενειακή, κλπ κατάσταση τους, για την ενημέρωση του μητρώου και για να μπορεί το Διοικητικό Συμβούλιο να ασκεί τον έλεγχο που προβλέπει το άρθρο 10 του Καταστατικού.) του καταστατικού της. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν: τα στοιχεία ταυτότητας του δημοσιογράφου-μέλους της ΕΣΗΕΑ, η διεύθυνση του, το τηλέφωνο του, ο φορέας απασχόλησης, το είδος της απασχόλησης, οι αποδοχές του, η ειδικότητά του, η συμμετοχή σε Διοικητικό

Συμβούλιο εταιρείας, η συμμετοχή του σε εταιρεία που ανήκει στην κατηγορία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, αν λαμβάνει σύνταξη, αν είναι άνεργος και τέλος, αν υπάρχει επιδότηση από το ταμείο ανεργίας και αν ναι από πότε.

Στις 16-2-2005 με αριθμ. πρωτ. 438 εστάλη έγγραφο προς την ΕΣΗΕΑ προκειμένου να αιτιολογήσει τη συλλογή και επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων και ειδικότερα τη συλλογή του στοιχείου αμοιβής των μελών της, δημοσιογράφων. Σε απάντησή της προς την Αρχή (απ 719/25-2-2005) η ΕΣΗΕΑ ανέφερε τα κάτωθι:

1. Η απαίτηση για τη συμπλήρωση του απογραφικού δελτίου από τα μέλη δημοσιογράφους της ΕΣΗΕΑ έγινε ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΗΕΑ. Ο σκοπός της συλλογής είναι η εφαρμογή των άρθρων 7 και 9 του καταστατικού της, της εκκαθάρισης δηλαδή του μητρώου των μελών της και του ελέγχου της τήρησης των υποχρεώσεών τους. Πρόκειται δηλαδή για μια εσωτερική διαδικασία που αποσκοπεί στην εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης.

2. Για το στοιχείο των αποδοχών, η ΕΣΗΕΑ θεωρεί ότι αυτό είναι απολύτως σύννομο και στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. β' (Σκοποί της Ένωσης είναι... β) Η προστασία η προαγωγή και η διασφάλιση των ηθικών, οικονομικών, επαγγελματικών και ασφαλιστικών συμφερόντων των μελών της», άρθρο 7 παρ. 1 περ. ιε' («Τα μέλη έχουν υποχρέωση...ιε)Να μη προσφέρουν εργασία με μικρότερο μισθό από το νόμιμο κατώτατο όριο.») άρθρο 7 παρ. 4 (« Η παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.») και άρθρο 10 περί του ετήσιου ελέγχου της κατάστασης των μελών.

3. Σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 1 εδ. β του Ν.2472/1997, η ΕΣΗΕΑ παρατηρεί ότι το στοιχείο των αποδοχών είναι συναφές με τα λοιπά στοιχεία αλλά και το σκοπό του απογραφικού δελτίου όπως αυτός συνάγεται από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Καταστατικού. Επίσης ότι είναι πρόσφορο αλλά και αναγκαίο για τον έλεγχο εφαρμογής των ΣΣΕ εκ μέρους των εργοδοτών την επισήμανση των τυχόν παραβιάσεων αυτών και την στη συνέχεια, επέμβαση της ΕΣΗΕΑ προς τους παραβάτες εργοδότες και

τέλος τη διαπίστωση της τελέσεως του πειθαρχικού αδικήματος και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

4. Υποστηρίζει ότι τα συγκεκριμένα δεδομένα, δεν είναι περισσότερα των όσων απαιτούνται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας δηλαδή τη διαπίστωση εφαρμογής των ΣΣΕ ή και των ατομικών συμβάσεων εργασίας (άρθρο 2 παρ. β Καταστατικού) καθώς και για την διαπίστωση του πειθαρχικού αδικήματος του άρθρου 7 παρ. 1 περ. ιε του Καταστατικού.

5. Διατείνεται ότι η λύση της υπεύθυνης δήλωσης του μέλους, ότι δηλαδή δεν αμείβεται με μισθό μικρότερο από το νόμιμο κατώτερο όριο οδηγεί στην απενεργοποίηση των παραπάνω άρθρων.

Τέλος η ΕΣΗΕΑ επισημαίνει ότι όλα τα παραπάνω στοιχεία είναι μη δημοσιοποιήσιμα και απλά τηρούνται στον προσωπικό φάκελο του μέλους.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και μετά από συζήτηση

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

Α) 'Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα', κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων (...).

Το άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς (...).

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση (...).

Το άρθρο 5 παρ. 2 εδ. ε του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν

Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή

ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

Το άρθρο 7α του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ...περιπτώσεις:

...γ. Όταν η επεξεργασία γίνεται από σωματεία, εταιρείες, ενώσεις προσώπων και πολιτικά κόμματα και αφορά δεδομένα των μελών ή εταίρων τους, εφόσον αυτοί έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν λογίζονται ως τρίτοι τα μέλη ή οι εταίροι, εφόσον η διαβίβαση γίνεται προς αυτούς για τους σκοπούς των ως άνω νομικών προσώπων ή ενώσεων, ούτε τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές, εφόσον τη διαβίβαση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.»

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΣΗΕΑ σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ.1 και άρθρο 7 παρ.1στ) του Καταστατικού της οφείλει να ελέγχει την κατάσταση των μελών της και να διαγράφει εκείνα τα μέλη τα οποία δεν πληρούν έστω και μία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 9. Η επεξεργασία επομένως στοιχείων που αφορούν την οικογενειακή και επαγγελματική κατάσταση των μελών της αποκλειστικά για τον παραπάνω σκοπό του επίσημου ελέγχου, κρίνεται νόμιμη αφού αποβλέπει στην τήρηση βασικών αρχών του Καταστατικού της και δεν αντιβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 εδ.α. του Ν.2472/1997.

Για το είδος των δεδομένων τα οποία έχει καθορίσει η ΕΣΗΕΑ για την εκπλήρωση του ως άνω σκοπού, πρέπει να εξεταστεί το θέμα της συνάφειας, της αναγκαιότητας ως προς τη συλλογή τους ενόψει του καθορισμένου σκοπού και της ακρίβειας των δεδομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 και άρθρο 7 του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ ορίζονται οι προϋποθέσεις εγγραφής ενός δημοσιογράφου ως μέλους της ΕΣΗΕΑ και αντιστοίχως οι λόγοι μελλοντικής ενδεχομένως διαγραφής του. Στις διατάξεις των συγκεκριμένων άρθρων αναφέρονται μεταξύ των άλλων

θέματα που αφορούν την επαγγελματική δραστηριότητα του μέλους, την ασφαλιστική του ιδιότητα, λοιπά θέματα διαφάνειας, θέματα υγείας, θέματα απολαβών. Τα στοιχεία που ορίζονται στο συγκεκριμένο απογραφικό δελτίο εκτός εκείνων που αναφέρονται στις αποδοχές και στο αν το μέλος είναι επιδοτούμενο από ταμείο ανεργίας και αν ναι, από πότε, κρίνονται συναφή και πρόσφορα με τον ως άνω σκοπό. Για το στοιχείο των αποδοχών η Αρχή κρίνει ότι ο σκοπός συλλογής του υπερβαίνει τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 περ. ιε του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ καθώς η δημιουργία αρχείου με τις ακριβείς αποδοχές των μελών της ΕΣΗΕΑ δεν σχετίζεται με τον έλεγχο του αν το μέλος προσφέρει εργασία με μισθό κατώτερο από το επιτρεπτό όριο. Επιπρόσθετα το στοιχείο των αποδοχών όπως θα συμπληρωθεί από το μέλος της Ενώσεως, καθότι δεν ελέγχεται για την ακρίβεια της δήλωσής του, όπως για παράδειγμα με την προσκόμιση βεβαίωσης αποδοχών εργοδότη, κάτι που ούτως ή άλλως θα ήταν υπερβολικό, είναι πολύ πιθανό να μην είναι ακριβές σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν πολύ υψηλές αποδοχές σε κάποιο μέλος ή πολύ χαμηλές αντίστοιχα σε κάποιο άλλο. Η συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου του Καταστατικού της ΕΣΗΕΑ έχει ως στόχο την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των μελών της για περιπτώσεις οικονομικής εκμετάλλευσης από εργοδότες, όπου ορίζουν χαμηλότερη αμοιβή από το κατώτερο επιτρεπτό όριο. Στις περιπτώσεις αυτές το μέλος ούτως ή άλλως έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη συγκεκριμένη παράνομη ενέργεια στην ΕΣΗΕΑ και επομένως η απαίτηση της ΕΣΗΕΑ να δηλώσουν όλα της τα μέλη τις ακριβείς αποδοχές τους υπερβαίνει την αρχή της αναλογικότητας και είναι μη πρόσφορη για την εκπλήρωση του παραπάνω σκοπού. Για την επίτευξη επομένως του σκοπού του ελέγχου αρκεί κατά την κρίση της Αρχής, υπεύθυνη δήλωση του μέλους ότι αμείβεται σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Για τον ίδιο λόγο δεν είναι αναγκαία η δήλωση ότι ένα μέλος είναι επιδοτούμενο από ταμείο ανεργίας και αν ναι από πότε. Τέτοια δήλωση, ανεξαρτήτως ότι αφορά

την κοινωνική πρόνοια και φέρει το χαρακτήρα ευαισθητού δεδομένου, δεν επιβάλλεται από καμία διάταξη του καταστατικού της ΕΣΗΕΑ έτσι ώστε να αιτιολογείται η συλλογή του δεδομένου αυτού. Για το θέμα άλλωστε της απασχόλησης του μέλους αναγράφεται στο απογραφικό δελτίο ότι κάποιος είναι άνεργος, δήλωση που ικανοποιεί την αξίωση αναγραφής του αν το μέλος έχει απασχόληση ή όχι. Επομένως το στοιχείο εγγραφής του σε ταμείο ανεργίας είναι μη πρόσφορο ως περιττό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Κρίνει μη νόμιμη την επεξεργασία από την ΕΣΗΕΑ των δεδομένων α) που αφορούν τις αποδοχές των μελών της και β) του αν κάποιος μέλος είναι επιδοτούμενο από ταμείο ανεργίας και αν ναι από πότε.
2. Απευθύνει σύσταση στην ΕΣΗΕΑ να τροποποιήσει το συγκεκριμένο απογραφικό δελτίο, να καταστρέψει από το αρχείο της τα πιο πάνω συγκεκριμένα στοιχεία που έχει συλλέξει μέχρι σήμερα ενημερώνοντας σχετικά τόσο την Αρχή όσο και τα μέλη της.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 42 / 2005

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω
Ο Κ. Α. άσκησε ενώπιον της Αρχής τις υπ.αριθμ. 73/14.1.2003 και 345/24.2.2003 προσφυγές στις οποίες καταγγέλλει παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων από την (εκδοτική εταιρεία εφημερίδας) ...ΑΕ και ... ΕΠΕ οι οποίες του απέστειλαν μέσω ταχυδρομείου διαφημιστικό υλικό στη διεύθυνση του γραφείου του, παρά το γεγονός ότι είχε εγγραφεί στο Μητρώο Προσώπων του άρθρου 13 παρ.3 του νόμου 2472/1997. Ο διαφημιστικός φάκελος της πρώτης εταιρίας περιείχε ημερήσιο φύλλο των εφημερίδων (της εκδοτικής εταιρείας) και ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση με αντάλλαγμα δωρεάν συνδρομή στις ως άνω εφημερίδες καθώς και σε άλλες που διαφημιζόνταν σε άλλο φυλλάδιο. Στον φάκελο

της δεύτερης εταιρίας υπήρχε επιστολή σχετικά με τη συνεργασία της επιχείρησης με βρετανικά πανεπιστήμια και την δυνατότητα παροχής προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, καθώς και μια πρόσκληση με αίτηση συμμετοχής σε ενημερωτική ημερίδα από βρετανικό πανεπιστήμιο. Ο προσφεύγων είχε καταχωρηθεί στο Μητρώο της Αρχής την 9/12/2002 όπου δήλωσε τα προσωπικά του δεδομένα τα οποία δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε για λόγους προώθησης πωλήσεων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

Στις ανωτέρω εταιρίες ο προσφεύγων απέστειλε συστημένες επιστολές με τις οποίες άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης. Η πρώτη εκ των ανωτέρω εταιρία άπνιψε στον προσφεύγοντα ότι τα προσωπικά του στοιχεία περιείχονταν σε κατάλογο ονοματεπώνυμων και διευθύνσεων που της έστειλε, κατόπιν σχετικής αίτησης, το ... επιμελητήριο στο οποίο είναι μέλος η ίδια όπως και ο προσφεύγων. Τα εν λόγω στοιχεία στάλθηκαν σε μορφή προτυπωμένων ετικετών, δεν μεταβιβάστηκαν σε τρίτους, χρησιμοποιήθηκαν μόνο άπαξ για την αποστολή του ως άνω ερωτηματολογίου και δεν αποτέλεσαν μέρος αρχείου της εταιρίας. Σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί αφού, όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι της εταιρίας κατά τη συζήτηση, η δήλωση εξαίρεσης που υπέβαλε στην Αρχή ο προσφεύγων ζητώντας να εγγραφεί στο μητρώο του άρθρου 13 παρ.3 έγινε επτά μόλις ημέρες πριν την αποστολή του ενημερωτικού υλικού της εταιρίας, ο ίδιος δε άσκησε αμέσως το δικαίωμα αντίρρησης για την επεξεργασία των στοιχείων του.

Η δεύτερη εταιρία ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι τα επίδικα στοιχεία τα άντλησε από τον κατάλογο του ... επιμελητηρίου στο οποίο είναι και η ίδια μέλος και ότι μετά την επιστολή του προσφεύγοντος αμέσως τα διέγραψε από το αρχείο της. Δεν ήταν δε δυνατόν να γνωρίζει ότι ο προσφεύγων είχε ζητήσει να εξαιρεθούν τα στοιχεία του από τον κατάλογο, αφού όταν ήρθε σε γνώση τους το γεγονός, οι επιστολές είχαν ήδη σταλεί.

Οι εκπρόσωποι του επιμελητηρίου ισχυρίστηκαν ότι με την αίτηση εγγραφής χορη-

γείται στα μέλη έντυπο ώστε να γνωρίζει ποιες είναι οι υπηρεσίες που μπορεί να του προσφέρει το επιμελητήριο, μέσα σε αυτές δε συγκαταλέγεται και η επαγγελματική προβολή τους. Τα μέλη συμπληρώνουν ακόμη τα στοιχεία τους σε έντυπο όπου ενημερώνονται ότι τα στοιχεία τους, εφόσον συναινέσουν, θα περιληφθούν στον επόμενο κατάλογο καθώς και στην ιστοσελίδα του επιμελητηρίου, καθώς και για τα δικαιώματα που έχουν σε σχέση με τον νόμο 2472/97. Ο κατάλογος αυτός διανέμεται σε όλα τα μέλη και μόνο σε αυτά. Αποτελεί δε, κατά το επιμελητήριο, και έναν από τους κύριους λόγους εγγραφής τους στο επιμελητήριο, αφού έτσι διευρύνουν το πεδίο προβολής τους σε εταιρίες με παρόμοια οικονομικά συμφέροντα. Στην εν λόγω περίπτωση, υπάρχει και αντιφατική συμπεριφορά του προσφεύγοντος, ο οποίος αν και είχε αναλάβει μια συμβατική δέσμευση με την υπογραφή της αίτησης μέλους, εγγράφεται μεταγενέστερα στο μητρώο του άρθρου 13 παρ.3 κάνοντας ουσιαστικά δήλωση εξαίρεσης των στοιχείων του, εν αγνοία του επιμελητηρίου. Μετά την εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων, των υπομνημάτων που κατατέθηκαν και κατόπιν διαλογικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 7α, απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας οι ενώσεις προσώπων όταν η επεξεργασία αφορά δεδομένα των μελών τους, εφόσον αυτά έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν λογίζονται τρίτοι τα μέλη ή οι εταίροι εφόσον η διαβίβαση γίνεται προς αυτούς για τους σκοπούς των ως άνω νομικών προσώπων ή ενώσεων.” Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ.3, “Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλευονται πριν από

κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.”

Από τη συνδυαστική ερμηνεία των ανωτέρω άρθρων 7α παρ.1 και 13 παρ.3 προκύπτει ότι η διάταξη του άρθρου 7 παρ.1 αποτελεί ειδικότερη ρύθμιση όσον αφορά εκείνη του άρθρου 13, με την έννοια ότι η εγγραφή στο μητρώο του άρθρου 13 κάποιου προσώπου που τυγχάνει μέλος επιμελητηρίου, σωματείου ή ενώσεως προσώπων με σκοπό-μεταξύ άλλων- την προώθηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων μεταξύ των μελών, ισχύει έναντι των τρίτων και όχι των λοιπών μελών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει το μέλος που δεν επιθυμεί να ενοχλείται από τα άλλα μέλη ή που έχει εγγραφεί ήδη στο εν λόγω μητρώο, να το δηλώνει σαφώς και προς το επιμελητήριο κατά την αίτηση εγγραφής του. Κι αν υποθεθεί ότι εγγράφεται μεταγενέστερα στο μητρώο αυτό, πρέπει να το δηλώσει στο επιμελητήριο προκειμένου να λάβουν γνώση τα λοιπά μέλη.

Είναι αυτονόητο ότι εάν δεν προβλέπεται σε καταστατικό επιμελητηρίου, σωματείου ή ένωσης προσώπων ως σκοπός τους η εμπορική και επαγγελματική ενημέρωση και οικονομική ανάπτυξη των μελών τους και κάποιο μέλος χρησιμοποιήσει τον κατάλογο των μελών για εμπορική προώθηση, δηλαδή για σκοπούς ξένους από τους σκοπούς που προβλέπονται στο καταστατικό του, τότε το μέλος αυτό υποχρεούται να ενημερωθεί από το μητρώο του άρθρου 13 παρ.3.

Από το καταστατικό του ... επιμελητηρίου προκύπτει ότι ο σκοπός του είναι μεταξύ άλλων η παροχή πληροφοριών και συμβουλών, η διαμεσολάβηση για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων μεταξύ προσώπων, επιχειρήσεων και ενδιαφερόμενων οικονομικών κύκλων των δύο χωρών για τη καλλιέργεια περαιτέρω ανάπτυξης σχέσεων αυτών, διοργάνωση εκδηλώσεων, συνεντεύξεων, ενημερωτικών σεμιναρίων συμποσίων κλπ. Ο σκοπός του δηλαδή έγκειται στην επαγγελματική αλληλοενημέρωση για την προώθηση της εμπορικής δραστηριότητας μεταξύ των μελών. Εξάλλου, τα μέλη ενημερώνονται επαρκώς κατά την εγγραφή τους για τους σκοπούς του σωματείου και τη δυνατότητα διαβίβασης των στοιχείων τους σε άλλα μέλη στο

πλαίσιο συνεργασίας και προώθησης των επαγγελματικών σχέσεων μεταξύ των μελών. Δεν ανακοινώνει δε, κατά δήλωση των εκπροσώπων του επιμελητηρίου, τον σχετικό κατάλογο σε τρίτους που δεν είναι μέλη του για σκοπούς εμπορίας. Επομένως, εφόσον το επιμελητήριο είχε ενημερώσει τα μέλη του κατά την εγγραφή τους και συλλογή των στοιχείων τους ότι αυτά μπορεί να ανακοινωθούν σε άλλα μέλη για τους σκοπούς του επιμελητηρίου - μεταξύ των οποίων και η οικονομική ανάπτυξη των μελών του - και τα μέλη έδωσαν τη συγκατάθεσή τους, η ανακοίνωση αυτή είναι νόμιμη, σύμφωνα με τα άρθρα 2 εδαφ.ια και 5 παρ.1 του ν.2472/97.

Η δήλωση του προσφεύγοντος ότι δεν επιθυμεί τα στοιχεία του να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας για την προώθηση πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών καταχωρήθηκε στο μητρώο του άρθρου 13 στις 9.12.2002, αλλά δεν δηλώθηκε συγχρόνως στο επιμελητήριο η επιθυμία του να μην ενοχλείται για τους πιο πάνω σκοπούς από τα άλλα μέλη του επιμελητηρίου. Η δήλωση αυτή προς το επιμελητήριο ήταν αναγκαία, διότι είχε προηγηθεί η εγγραφή του ως μέλος του, προκειμένου τα προσωπικά του δεδομένα να καταχωρηθούν στον επίσημο κατάλογο των μελών όσο και στο διαδίκτυο για την πραγματοποίηση των σκοπών του επιμελητηρίου που προαναφέρθηκαν, τους οποίους ο προσφεύγων προφανώς γνώριζε και αποδεχόταν. Είναι συνεπώς εμφανές ότι η δήλωσή του που καταχωρίστηκε στο μητρώο του άρθρου 13 του ν.2472/97 δεν εμπόδιζε την αποστολή διαφημιστικών και άλλων εντύπων από μέλη σε μέλη του επιμελητηρίου, αλλά από και προς τρίτους που δεν ήταν μέλη του. Με βάση τα δεδομένα αυτά, οι δύο εταιρίες κατά των οποίων στρέφονται οι προσφυγές λαμβάνοντας τον κατάλογο των μελών του επιμελητηρίου και αποστέλλοντας τις ανωτέρω επιστολές στον προσφεύγοντα, επίσης μέλος του, ενήργησαν νομίμως στο πλαίσιο των σκοπών του επιμελητηρίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Α. Κρίνει ότι η αποστολή διαφημιστικών και ενημερωτικών φυλλαδίων στον προσφεύγοντα από τις εταιρίες (εκδοτική εταιρεία εφημερί-

δας) και ... ΕΠΕ δεν συνιστά παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Β. Απορρίπτει τις προσφυγές του Κ. Α..

Γ. Απευθύνει σύσταση στο ... Επιμελητήριο να ενημερώνει τα μέλη του ότι μπορούν να δηλώνουν κατά την εγγραφή τους ή και μεταγενέστερα την επιθυμία τους να μην λαμβάνουν διαφημιστικά φυλλάδια κι άλλα έντυπα από τα άλλα μέλη όταν αναφέρονται σε επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους για τους εμπορικούς σκοπούς που προαναφέρθηκαν.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 44 / 2005

ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΕΠΙΒΑΛΘΕΙ ΣΕ ΥΠΟΥΡΓΟ ΓΙΑ ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω

Ο προσφεύγων Χ.Ψ., μετά την απόρριψη από το Υπουργείο ... της έγκρισης διορισμού του ως ..., άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελό του. Η Δ/ση ... του ανωτέρω υπουργείου όπου τηρείται και ο σχετικός φάκελος κωλυσιεργούσε πολύ καιρό να ικανοποιήσει το αίτημα του προσφεύγοντος, ο οποίος απύσχε έλαβε γνώση κάποιων στοιχείων του φακέλου του, χωρίς όμως να λάβει κανένα αντίγραφο εξ αυτών. Τελικά προσέφυγε στην Αρχή και ζήτησε να ικανοποιηθεί το δικαίωμα πρόσβασης που είχε ασκήσει. Μετά από έλεγχο που διενήργησε η Αρχή στον σχετικό φάκελο όπου διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν κάποια έγγραφα που αφορούσαν τον ίδιο, η Αρχή η οποία έκανε δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος και με απόφασή της (21/2003) διέταξε το Υπουργείο ... να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος στα στοιχεία που τον αφορούν.

Στη συνέχεια, το εν λόγω Υπουργείο γνωστοποίησε εγγράφως στη Αρχή ότι μερικά από τα έγγραφα που υπάρχουν στον εν λόγω φάκελο είναι απόρρητα, δηλ. διαβαθμισμένα έγγραφα άλλων υπηρεσιών (ΕΥΠ, Αστυνομία), ζητώντας ταυτοχρόνως την έγκριση της γνωστοποίησης ή όχι αυτών των στοιχείων στον προσφεύγοντα. Τα έγγραφα αυτά τα έστειλε στην Αρχή.

Η Αρχή εκδίδει δεύτερη απόφαση (45/2003),

με την οποία υποχρεώνει το Υπουργείο ... να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος ως προς το περιεχόμενο των εγγράφων, καθώς και τη προέλευσή τους και τους αποδέκτες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 του Νόμου 2472/97, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα το απόρρητο των ειδικών κωδικών χαρακτηριστικών, με το σκεπτικό ότι αυτή η πληροφορία δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο τη χορήγηση ακριβών αντιγράφων που ανταλλάχθηκαν μεταξύ του Υπουργείου ... και άλλων υπουργείων, παρά μόνο την ακριβή καταγραφή σε έγγραφα των ανωτέρω στοιχείων.

Στη συνέχεια ο προσφεύγων επανέρχεται με νέο έγγραφο του στην Αρχή της ... όπου γνωστοποιεί ότι το αίτημά του δεν έχει ικανοποιηθεί ακόμα. Μία ημέρα πριν την ορισθείσα συνεδρίαση της Αρχής στην οποία είχε κληθεί το Υπουργείο ..., αποστέλλεται από τη Δ/νση ... του Υπουργείου ... προς την Αρχή ένα έγγραφο -στο οποίο, πρέπει να επισημανθεί ότι στηρίχθηκε η απόφαση της Αρχής της οποίας ζητείται η επανεξέταση - το οποίο αναφέρει τα εξής:

«Αναφερόμενος στο ανωτέρω έγγραφό σας (κλήση), θα παρακαλούσα να μας πληροφορήσετε εάν σας έχει περιέλθει το υπ' αρ. πρωτ. Υπ. ... της από ... έγγραφό μας με τα συνημμένα του.»

Τα έγγραφα αυτά δεν βρέθηκαν, παρά την έρευνα που διενήργησε η Αρχή στα σχετικά αρχεία της. Κατόπιν τούτου, η Αρχή εκδίδει την επίδικη απόφαση (36/2004) επιβάλλοντας πρόστιμο στο Υπουργείο ... γιατί δεν συμμορφώθηκε με το διατακτικό της πρώτης απόφασης.

Διαπιστώθηκε δε εκ των υστέρων ότι τα σχετικά έγγραφα είχαν πράγματι περιέλθει στην Αρχή, λόγω όμως της διαβάθμισης που έφεραν «ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟ» καταχωρήθηκαν στο αρχείο του Προέδρου της Αρχής, όπου και τελικά βρέθηκαν.

Κατά τη συνεδρίαση οι εκπρόσωποι του Υπουργείου επικαλέστηκαν ότι δεν ήταν δυνατή η παρουσία τους στη συνεδρίαση της 29.4.2004 όπου εκδόθηκε η επίδικη απόφαση λόγω υπερβολικού φόρτου του υπουργείου εκείνο το χρονικό διάστημα. Ισχυρίστηκαν ακόμη ότι δεν υπήρξε από την Δ/νση ... του υπουργείου άρνηση εκπλήρωσης της

ανωτέρω απόφασης της Αρχής, αφού είχαν ήδη αποστείλει τα σχετικά έγγραφα προς την Αρχή, γνωστοποίησαν δε με σχετική επιστολή από 8.7.2004 στον προσφεύγοντα το γεγονός αυτό και του απέστειλαν τα σχετικά έγγραφα τα οποία παρέλαβε ο δικηγόρος του. Σε κάθε περίπτωση δεν υπήρξε δόλος ή υποτίμηση της Αρχής εκ μέρους του υπουργείου ή πρόθεση επανάληψης της παράβασης, αλλά νομική πλάνη της υπηρεσίας του υπουργείου.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από την ακρόαση της υπόθεσης και τα έγγραφα που επικαλέστηκαν και προσκόμισαν οι εκπρόσωποι του υπουργείου προκύπτει ότι η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου ... τελούσε υπό την πεποίθηση ότι τα έγγραφα που είχε αποστείλει αρχικά προς την Αρχή, έπρεπε να τα στείλει εκ νέου στην Αρχή απαλείφοντας τη διαβάθμιση, προκειμένου να τα εγκρίνει ο Πρόεδρος και να δοθούν στον προσφεύγοντα από την Αρχή. Δηλαδή, δεν γνώριζε ότι ο νόμος 2472/97 την υποχρεώνει να ικανοποιήσει η ίδια, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος.

Ειδικότερα, στην επιστολή που απέστειλε η υπηρεσία ... του Υπουργείου ... προς τον προσφεύγοντα με ημερομηνία 8.7.2004 τον ενημερώνει ότι τα σχετικά έγγραφα έχουν κατατεθεί στην Αρχή προκειμένου να του κοινοποιηθούν, εκφράζει δε τη λύπη της για τη μη κοινοποίησή τους για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται η ίδια.

Ωστόσο, στην 43/2003 απόφασή της η Αρχή είχε διευκρινίσει την έννοια της προηγούμενης απόφασής της (36/2003), επισημαίνοντας ότι “το Υπουργείο υποχρεούται να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος, γνωστοποιώντας σε αυτόν μόνο το περιεχόμενο των υπό εξέταση εγγράφων καθώς και την προέλευσή τους και τους αποδέκτες αυτών, όπως προβλέπει ο νόμος 2472/97 στο άρθρο 12, διαφυλάσσοντας το απόρρητο των ειδικών κωδικών χαρακτηριστικών, καθόσον η πληροφορία αυτή δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο τη χορήγηση ακριβών αντιγράφων που ανταλλάχθηκαν μεταξύ του

Υπουργείου ... και Υπουργείου ... ή ΕΥΠ, παρά μόνο την ακριβή καταγραφή σε έγγραφο των ανωτέρω στοιχείων.”

Λόγω της νομικής πλάνης στην οποία υπέπεσε η αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου, αφού με την αποστολή των σχετικών εγγράφων προς την Αρχή πίστευαν ότι είχαν εκπληρώσει την υποχρέωσή τους προς συμμόρφωση σύμφωνα με το διατακτικό της πρώτης απόφασης και λαμβανομένου περαιτέρω υπόψη ότι το προαναφερόμενο έγγραφο που απέστειλε το υπουργείο δεν ήταν σε γνώση της Αρχής κατά το χρόνο έκδοσης της επίδικης απόφασης, η Αρχή κρίνει ότι συντρέχει λόγος να τροποποιήσει την εν λόγω απόφαση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Τροποποιεί την υπ’ αριθμ. 36/2004 απόφαση και μειώνει το χρηματικό πρόστιμο που είχε επιβάλλει στον Υπουργό ... στις 10,000 (δέκα χιλιάδες) Ευρώ.
2. Αποφασίζει την καταστροφή με πρωτόκολλο καταστροφής των απορρήτων εγγράφων που απέστειλε το Υπουργείο ... και αφορούν τον προσφεύγοντα.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 45 / 2005

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΠΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τη με αρ. πρωτ. ... προσφυγή του ο Χ.Ψ. ανέφερε ότι με την από ... αίτησή του προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας άσκησε το εκ του άρθρου 13 του Ν. 2472/97 δικαίωμα αντίρρησης ζητώντας να διαγραφούν από το αρχείο του τα στοιχεία που αναφέρονται στη με αρ. ... καταδικαστική απόφαση Στρατοδικείου, για τον λόγο ότι με το από ... ΠΔ ήρθαν οι πάσης φύσεως συνέπειες της απόφασης αυτής.

Το ΥΠΕΘΑ αρνήθηκε να διαγράψει τα στοιχεία, ισχυριζόμενο ότι οι στρατολογικές μεταβολές δεν είναι δυνατόν να διαγραφούν παρά μόνο να ακυρωθούν.

Με το με αρ. πρωτ. ... έγγραφό του το ΓΕΕΘΑ (Διεύθυνση Στρατολογικού) υποστήριξε ότι

σύμφωνα με το άρθρο 22 § 1 α του Κανονισμού Λειτουργίας και Οργάνωσης των Στρατολογικών Υπηρεσιών, που έχει εκδοθεί σε εκτέλεση του άρθρου 28 του Ν. 1763/88 για τη Στρατολογία των Ελλήνων, οι στρατολογικές μεταβολές δεν είναι δυνατόν να διαγραφούν παρά μόνο να ακυρωθούν βάσει νεότερων στοιχείων.

Την ίδια άποψη εξέφρασε και ο εκπρόσωπος του ΓΕΕΘΑ ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής την 24-6-2004. Κατά την ίδια συνεδρίαση παρέστη και εξέθεσε τις απόψεις του προσφεύγοντος ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Γ.Μ.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 9Α του Συντάγματος ορίζει τα εξής:

«Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει».

Το άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

δ) Να διατηρούνται (...) μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους (...).

Το άρθρο 13 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να περιέχουν αίτημα για συγκεκριμένη

ενέργεια, όπως διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή (...).

Το άρθρο 28 του Ν. 1763/88 ορίζει τα εξής: «Οι στρατολογικές μεταβολές καταχωρίζονται ή συμπληρώνονται στις στρατολογικές μερίδες των ενδιαφερομένων με βάση επίσημα στοιχεία».

Το άρθρο 22 του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Οργάνωσης Στρατολογικών Υπηρεσιών ορίζει τα εξής:

«1. Ακύρωση ή Τροποποίηση Στρατολογικών Μεταβολών

α) Οι στρατολογικές μεταβολές που είναι καταχωρισμένες στα στρατολογικά μητρώα ακυρώνονται ή τροποποιούνται, με την καταχώριση σχετικής ένδειξης, (...) εφόσον από μεταγενέστερα στοιχεία ανακύπτει θέμα ακύρωσης ή τροποποίησής τους (...).

Το άρθρο 1 του ΠΔ 292/2003 ορίζει τα εξής: «Όλοι οι Έλληνες από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο διανύουν το δέκατο ένατο έτος μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το τεσσαρακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, έχουν υποχρέωση στράτευσης στις Ένοπλες Δυνάμεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος».

2. Η Αρχή έχει επιληφθεί του ζητήματος σε σχέση με την τήρηση του ιδίου στοιχείου στα αρχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, της ΕΥΠ και του Υπουργείου Εξωτερικών. Τα υπουργεία αυτά τηρούσαν το επίδικο δεδομένο, γιατί ο προσφεύγων, ο οποίος τυγχάνει επίτιμος πρόξενος της ... στην πόλη ..., είχε ελεγχθεί ως προς το ποιόν του, σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία, προκειμένου να εγκριθεί ο διορισμός του από το αρμόδιο Υπουργείο Εξωτερικών.

Η Αρχή στην απόφαση αρ. 1325/26-10-2000 είχε ζητήσει τη διαγραφή του επίδικου δεδομένου από το αρχείο της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφαλείας (ΔΙΚΑ) του ΥΔΤ, με το σκεπτικό ότι (α) η τήρησή του αντικείται στο άρθρο 4 του Ν. 2472/97 το οποίο επιτάσσει την επεξεργασία ακριβών και επίκαιρων δεδομένων, (β) ότι ο σκοπός για τον οποίο η ΔΙΚΑ διεξήγαγε τη σχετική έρευνα έχει εκπληρωθεί, (γ) ότι με το από ... ΠΔ αίρονται οι συνέπειες της καταδίκης, και (δ) ότι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα 27 ετών από

το συμβάν. Την απόφαση αυτή η Αρχή κοινοποίησε στην ΕΥΠ και το ΥΠΕΞ, τα οποία επίσης διέγραψαν το επίδικο δεδομένο.

Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένης της έκδοσης του ΠΔ με το οποίο αίρονται οι συνέπειες της καταδίκης, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο προσφεύγων ως γεννηθείς το έτος ... έχει υπερβεί το προβλεπόμενο από τον νόμο (άρθρο 1 ΠΔ 292/2003) 45ο έτος της ηλικίας που αποτελεί το όριο εφεδρείας και αποκλείεται να κληθεί να υπηρετήσει ξανά στις ένοπλες δυνάμεις, η τήρηση του επίδικου δεδομένου αντίκειται στο άρθρο 4 του Ν. 2472/97, το οποίο επιτάσσει την επεξεργασία ακριβών και επίκαιρων δεδομένων, ο οποίος υπερισχύει του στρατολογικού νόμου και του Στρατολογικού Κανονισμού, αφού ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη ευρωπαϊκή οδηγία και εξειδικεύει τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 9Α Σ. Συνεπώς η Αρχή πρέπει να ζητήσει τη διαγραφή του επίδικου δεδομένου από τα αρχεία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται την προσφυγή του Χ.Ψ.
2. Αποφασίζει τη διαγραφή από τα αρχεία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας των στοιχείων που αναφέρονται στη με αρ. ... απόφαση του Στρατοδικείου

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 47 / 2005

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΩΡΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Οι Γ.Ε., Σ.Ε. και Ε.Σ στην υπ' αριθ. Πρωτ. ... αναφορά τους προς την Αρχή καταγγέλλουν ότι η ανάρτηση από τον διαχειριστή της πολυκατοικίας Α.Μ. της ανακοίνωσης της έκτακτης γενικής συνέλευσης των συνιδιοκτητών με θέμα τη λήψη απόφασης για την είσπραξη δικαστικώς των οφειλόμενων ποσών από τους τρεις καταγγέλλοντες στον εξωτερικό χώρο της εισόδου της πολυκατοικίας οδός ... αριθμός ... στην περιοχή ...

όπου διαμένουν παραβιάζει τα προσωπικά τους δεδομένα. Ακόμη παραπονοούνται ότι η προηγούμενη διαχειρίστρια Μ.Β. σε ιδιόχειρη επιστολή της προς άλλη συνιδιοκτήτρια ανέφερε το ανωτέρω θέμα με συνέπεια να προσβάλλονται έτσι τα προσωπικά τους δεδομένα.

Κατά την ακρόαση της υπόθεσης, ο διαχειριστής Α.Μ. ισχυρίζεται ότι η ανάρτηση της ανακοίνωσης του θέματος της γενικής συνέλευσης των συνιδιοκτητών είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τον κανονισμό της πολυκατοικίας, οι δε ανακοινώσεις, λόγω έλλειψης πινακίδας ανακοινώσεων του διαχειριστή, τοιχοκολλούνται στις δύο εισόδους της πολυκατοικίας και ειδικότερα, στην πόρτα εισόδου ή δίπλα στην πόρτα του ανελκυστήρα. Στη συγκεκριμένη πολυκατοικία όπου υπάρχουν δύο εισοδοί, μια για πρόσβαση στα ένδεκα διαμερίσματα και η άλλη για τα υπόλοιπα πέντε, η τοιχοκόλληση έγινε σε δύο σημεία, δηλαδή στο εσωτερικό της μιας εισόδου στην οποία είχε πρόσβαση ο διαχειριστής και στον εξωτερικό χώρο της δεύτερης εισόδου, για το λόγο ότι ο διαχειριστής δεν είχε κλειδιά της εξωτερικής πόρτας και απουσίαζαν οι ένοικοι.

Η πρώην διαχειρίστρια Μ.Β. υποστήριξε ότι απέστειλε τη ως άνω επιστολή σε συγκεκριμένη ιδιοκτήτρια που απουσίαζε από έκτακτη γενική συνέλευση για να την ενημερώσει για την απόφαση που λήφθηκε σχετικά με οφειλόμενο ποσό της συνιδιοκτησίας προς τρίτο με την οποία το ποσό που αναλογούσε στους τρεις καταγγέλλοντες επιμερίστηκε, μετά την άρνησή των ανωτέρω να το καταβάλλουν, στους υπόλοιπους συνιδιοκτήτες και για τη διεκδίκηση αυτού δικαστικά.

Μετά την εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 4 παρ. α και β του Ν. 2472/1997, η συλλογή πρέπει να γίνεται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών, τα δε επεξεργαζόμενα στοιχεία πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαι-

τείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Εν προκειμένω, με την ανακοίνωση του ανωτέρω θέματος της ημερήσιας διάταξης προς τους συνιδιοκτήτες και ενοίκους επιδιώκεται η συμμόρφωση προς τον κανονισμό της πολυκατοικίας (επιδιωκόμενος νόμιμος σκοπός). Το δε ενδεχόμενο γνώσης των στοιχείων που αναρτώνται στον εν λόγω πίνακα από άλλο τρίτο «άσχετο» άτομο δεν συνιστά προσβολή των προσωπικών δεδομένων, αλλά αναγκαίο νόμιμο περιορισμό του δικαιώματος ενόψει της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που γίνεται για την εξυπηρέτηση επιδιωκόμενου νόμιμου σκοπού και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Ωστόσο, με την τοιχοκόλληση από τον διαχειριστή εξωτερικά της μιας εκ των εισόδων της πολυκατοικίας γνωστοποιείται στους διερχομένους ότι οι αναφερόμενοι οφείλουν ορισμένο ποσό που θα επιδιωχθεί δικαστικά, υποδηλώνοντας ουσιαστικά μια αντίδραση ως προς την πληρωμή, δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη, καλόπιστη ή κακόπιστη. Αυτό ενέχει ένα στοιχείο μειωτικό για τους οφειλέτες. Ο διαχειριστής έπρεπε, παρά τις δυσκολίες που διαπιστώθηκαν αναφορικά με την δυνατότητα πρόσβασης, να επιμείνεται και να επιδιώξει την τοιχοκόλληση στον εσωτερικό χώρο, επιδεικνύοντας κάποια ιδιαίτερη επιμέλεια (όπως π.χ. να επανέλθει σε μη εργάσιμες ώρες όταν πιθανόν να βρίσκονταν στην οικία τους κάποιοι ένοικοι). Ως εκ τούτου, υπήρξε παράβαση του άρθρου 4 του ν. 2472/97.

Όσον αφορά την αναφορά προσωπικών δεδομένων των καταγγελλόντων από την προηγούμενη διαχειρίστρια, αυτή έγινε στο πλαίσιο των καθηκόντων της και είχε ως σκοπό την ενημέρωση συνιδιοκτήτη ο οποίος δεν είχε παραστεί στη γενική συνέλευση σχετικά με την απόφαση που είχε ληφθεί από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες για επιμερισμό οφειλής και διεκδίκησής της από τους τρεις καταγγέλλοντες δικαστικά. Επομένως, η εν λόγω ανακοίνωση ήταν νόμιμη και χωρίς τη συγκατάθεση των καταγγελλόντων, εφόσον ήταν αναγκαία για την εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης που υπέχουν οι συνιδιοκτήτες προς καταβολή των κοινόχρηστων χρεών, αλλά και της υποχρέωσης του διαχειριστή να ενημερώσει τους συνιδιο-

κτίτες για απόφαση που έλαβε η Γ. Σ. των ιδιοκτητών (άρθρο 5 § 2 περ. α').

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Κρίνει ότι η τοιχοκόλληση από τον διαχειριστή Α.Μ. της ανακοίνωσης της έκτακτης γενικής συνέλευσης των συνιδιοκτητών με θέμα τη λήψη απόφασης για την είσπραξη δικαστικώς των οφειλόμενων ποσών από τους τρεις καταγγέλλοντες στον εξωτερικό χώρο της εισόδου της ως άνω πολυκατοικίας έγινε κατά παράβαση του άρθρου 4 του ν.2472/97.

2. Απευθύνει, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ.1εδαφ.α του ν.2472/97, αυστηρή προειδοποίηση ενόψει και των προαναφερόμενων δυσχερειών, προς τον εν λόγω διαχειριστή ώστε η ανάρτηση στο μέλλον των θεμάτων της γενικής συνέλευσης προς ενημέρωση των συνιδιοκτητών/ενοίκων να γίνεται στον εσωτερικό χώρο της πολυκατοικίας, στην είσοδο αλλά σε διακριτικό σημείο (π.χ. σε κάποια ενδεχόμενη εσοχή τοίχου), ώστε να είναι αντιληπτή από όλους τους ενοίκους της πολυκατοικίας κατά την καθημερινότητά τους, να γίνεται δηλαδή σε τέτοιο χώρο ώστε να είναι πρόσφορη και εφικτή η ενημέρωση των ενοίκων της πολυκατοικίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 48 / 2005

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την από 4.3.2003 αναφορά της η Ε. Π. ζητά την παρέμβαση της Αρχής ώστε να διαγραφούν τα προσωπικά δεδομένα της από το αρχείο της εταιρίας ***, τα οποία όπως καταγγέλλει καταχωρήθηκαν παράνομα χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεσή της και να επιβληθούν στην εταιρία ως υπεύθυνη επεξεργασίας των δεδομένων αυτών οι ανάλογες κυρώσεις.

Ειδικότερα, στην προσφυγή της καταγγέλλει τα εξής:

Στις 3 Μαρτίου 2003 η προσφεύγουσα προσήλθε στο Γυμναστήριο *** με σκοπό να εγγραφεί μέλος του γυμναστηρίου. Οι δύο υπάλληλοι του γραφείου υποδοχής του

γυμναστηρίου, αφού πήραν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία της προσφεύγουσας προκειμένου να ανοίξουν την κάρτα πελάτη και να της εκδώσουν την κάρτα εισόδου μέλους, και αφού είχαν περάσει όλα τα προσωπικά της στοιχεία στον υπολογιστή (ονοματεπώνυμο, δ/νση, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση, ημερομηνία γέννησης), της είπαν χαρακτηριστικά «να έρθει λίγο πιο εδώ και να κοιτάξει ψηλά». Σε ερώτησή της τι εννοούν διαπίστωσε έκπληκτη αντικρίζοντας την οθόνη του υπολογιστή ότι η φωτογραφία της εμφανιζόταν στην οθόνη. Κατόπιν ερωτήσεώς της εάν έχουν γνωστοποιήσει στην Αρχή την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και εάν έχουν πάρει την απαιτούμενη άδεια από την Αρχή για αυτή την επεξεργασία, τη διαβεβαίωσαν ότι δεν πρέπει να ανησυχεί, και κάλεσαν τον υπεύθυνο του γυμναστηρίου να της δώσει τις ανάλογες εξηγήσεις. Ο ιδιοκτήτης του γυμναστηρίου όχι μόνον δεν της απάντησε, αλλά της είπε με επιθετικό ύφος ότι «δεν έχει να πάρει άδεια από καμία Αρχή και εάν επιθυμούσε να ακύρωνε την εγγραφή της».

Κατόπιν αλληλογραφίας με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και συγκεκριμένα στο από 14.5.2003 έγγραφό του προς την Αρχή ο ιδιοκτήτης του γυμναστηρίου Θ. Σ. αναφέρει ότι το γυμναστήριο δεν τηρεί αρχείο με ευαίσθητα δεδομένα των πελατών και για αυτόν τον λόγο δεν έχει υποβάλει γνωστοποίηση τήρησης αρχείου. Τηρεί μόνον αρχείο πελατών και προμηθευτών σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο αρχείο δεν διαβιβάζεται ούτε κοινοποιείται σε τρίτους, και τηρείται έως έξι μήνες από την τελευταία εγγραφή. Όσον αφορά την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης αναφέρει ότι η φωτογράφιση των μελών του γυμναστηρίου γίνεται ώστε να μην επιτρέπεται η είσοδος σε μη μέλη. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει στην απάντησή του προς την Αρχή, κατά την είσοδο του μέλους, ο οποίος κάνει χρήση της προσωπικής του κάρτας, αυτομάτως εμφανίζεται στην οθόνη του υπολογιστή η φωτογραφία του, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος των εισερχομένων στο χώρο του γυμναστηρίου.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της ανωτέρω καταγγελίας, κάλεσε με την από

11.11.2003 και με αριθμ. πρωτ. 2627 κλήση τον εκπρόσωπο της εταιρίας *** προκειμένου να καταθέσει σχετικά με την ανωτέρω επεξεργασία.

Στη συζήτηση που έγινε για το επίμαχο ζήτημα στο συμβούλιο της Αρχής την 27.11.2003 παρουσιάστηκε ο ιδιοκτήτης του γυμναστηρίου Γ. Σ. και ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Ι. Κ., οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι στο γυμναστήριο δεν είναι εγκατεστημένο κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, αλλά στη ρεσεψιόν του γυμναστηρίου έχει τοποθετηθεί μία κάμερα, με την οποία φωτογραφίζεται κάθε νέο μέλος του γυμναστηρίου και η φωτογραφία του αποθηκεύεται στον υπολογιστή για όσο χρόνο ο πελάτης είναι ενεργό μέλος του γυμναστηρίου. Η εν λόγω φωτογράφιση γίνεται για λόγους επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών και για λόγους ασφαλείας, αφού προηγουμένως έχουν ενημερωθεί οι πελάτες-μέλη για τη συγκεκριμένη επεξεργασία και τήρηση του ανάλογου αρχείου. Εάν δε κάποιος πελάτης δεν εμφανιστεί στο γυμναστήριο επί έξι μήνες, η φωτογραφία του διαγράφεται αυτόματα από τον υπολογιστή.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2α του Ν. 2472/97 «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνιστά κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων».

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β «τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας».

Σύμφωνα με το άρθρο 7Α περ. 1β του ιδίου νόμου «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους.».

Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 1 εδά-

φιο α του Ν. 2472/97 η Αρχή μπορεί να επιβάλει προειδοποίηση στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους για παράβαση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από το νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 της από 26.9.2000 «Οδηγίας για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης» απαραίτητη προϋπόθεση εφαρμογής της Οδηγίας είναι η λήψη και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Στην κρινόμενη περίπτωση δεν έχει εφαρμογή η οδηγία για τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, γιατί δεν πρόκειται για κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης με βιντεοσκοπήση αλλά για απλή φωτογράφιση των πελατών-μελών του γυμναστηρίου για λόγους ασφαλείας και επαλήθευσης της ταυτότητας τους. Ειδικότερα γίνεται η φωτογράφιση των μελών του γυμναστηρίου από κάμερα που λειτουργεί στην είσοδο του γυμναστηρίου και στη συνέχεια η φωτογραφία αποθηκεύεται στον υπολογιστή όπου τηρείται το αρχείο των πελατών για όσο χρόνο ο πελάτης είναι ενεργό μέλος του γυμναστηρίου και αφού προηγουμένως έχουν ενημερωθεί οι πελάτες-μέλη για τη συγκεκριμένη επεξεργασία. Εάν δε κάποιος πελάτης δεν εμφανιστεί στο γυμναστήριο επί έξι μήνες, η φωτογραφία του διαγράφεται αυτόματα από τον υπολογιστή.

Η εν λόγω φωτογράφιση αποτελεί αρχείο προσωπικών δεδομένων που υπάγεται στις διατάξεις του ν. 2472/1997, εφόσον οι φωτογραφίες των μελών του γυμναστηρίου συλλέγονται και στη συνέχεια αποθηκεύονται στον υπολογιστή, όπου και τηρούνται για όσο χρόνο οι πελάτες είναι μέλη του γυμναστηρίου για λόγους ασφαλείας καθώς και για την επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών κατά την είσοδο τους στο γυμναστήριο. Επομένως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7Α περ. 1β του ν. 2472/1997 ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης στην Αρχή και την λήψη αδειάς, εφόσον πρόκειται για αρχείο πελατών.

Θέμα υπάρχει με τις αρχές της αναλογικότητας και αναγκαιότητας της συγκεκριμέ-

νης επεξεργασίας. Πιο συγκεκριμένα, η φωτογράφιση των πελατών του γυμναστηρίου και η αποθήκευση της φωτογραφίας τους σε ηλεκτρονικό αρχείο για όσο χρόνο είναι μέλη του γυμναστηρίου, υπερβαίνει το σκοπό επεξεργασίας που είναι η επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών κατά την είσοδο τους στο γυμναστήριο, καθώς και ο αποκλεισμός της εισόδου σε μη μέλη του γυμναστηρίου και είναι επαχθής για τα υποκείμενα των δεδομένων, διότι δημιουργεί ζήτημα επικινδυνότητας τόσο για τα ίδια τα πρόσωπα που φωτογραφίζονται όσο και για την ασφάλεια τήρησης των δεδομένων τους στο ηλεκτρονικό αρχείο, εφόσον η φωτογραφία μπορεί να αναπαραχθεί ή να διαβιβασθεί και επιδέχεται τεχνική επεξεργασία. Επομένως, η φωτογράφιση των πελατών του γυμναστηρίου και η αρχειοθέτησή τους στη συνέχεια υπερβαίνει τις αρχές της αναλογικότητας και αναγκαιότητας της συγκεκριμένης επεξεργασίας και γι' αυτό η επεξεργασία δεν είναι νόμιμη. Ως εκ τούτου, αντί της συγκεκριμένης μορφής επεξεργασίας με φωτογράφιση θα πρέπει να ακολουθείται άλλη διαδικασία κατά την εγγραφή νέου μέλους στο γυμναστήριο, όπως π.χ. η έκδοση κάρτας μέλους με φωτογραφία.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. ΚΡΙΝΕΙ ότι η συγκεκριμένη επεξεργασία είναι παράνομη.
2. ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ούσα στον ιδιοκτήτη του γυμναστηρίου *** Γ. Σ. να τροποποιήσει τη διαδικασία η οποία ακολουθείται κατά την εγγραφή νέου μέλους στο γυμναστήριο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 49 / 2005

Η ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΕΩΣ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ/ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη :

- α. Την προσφυγή του Ταγματάρχη Ν. Α. (αρ. πρωτ. 173 & 174/3.11.2003, 248/12.2.2003, 3507/25.10.2004) για παραβίαση προσωπικών

του δεδομένων κατά τη διενέργεια προανάκρισης σε βάρος του από τη *** (στρατιωτική υπηρεσία), καθώς και τις από 27.1.03, 3.2.03, 10.2.03, 24.3.03 και 31.3.03 αναφορές του προς την Υπηρεσία του.

β. Το με αριθ. *** έγγραφο ΓΕΣ *** (γραφείο/τμήμα) και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, μεταξύ των οποίων, και το με αριθ.*** έγγραφο ΓΕΣ*** (διεύθυνση/γραφείο).

γ. Τη με αριθ.*** Διαταγή Προανάκρισης του Δ/τή *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας) προς τον Αντισ/ρχη Μ. Π. για τη διερεύνηση του Προσωπικού Υπολογιστή του προσφεύγοντος, την από 23.1.03 έκθεση αυτοψίας που συντάχθηκε στο πλαίσιο της διενέργειας της προανάκρισης αυτής και το από 24.1.03 Σήμα *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας) προς τον Εισαγγελέα Στρατοδικείου***.

δ. Το με αριθ.*** έγγραφο της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας), με το οποίο διαβιβάσθηκε ο φάκελος της προανάκρισης που διενεργήθηκε στην Εισαγγελία Στρατοδικείου *** και τη με αριθ.*** Πράξη του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου***, με την οποία τέθηκε στο αρχείο μίνυση κατά του προσφεύγοντος.

ε. Τα λοιπά στοιχεία του φακέλου

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Α.α.- Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2472/97 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα....

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση,

η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή

ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο».

β.- Σύμφωνα με το άρθρο 5 § 1 του ίδιου νόμου «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του», ενώ, κατά το άρθρο 5 § 2 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο. δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα».

γ.- Σύμφωνα με το άρθρο 7 § 2 του ίδιου νόμου «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν ε) η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε.... είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές

καταδίκες ή μέτρα ασφάλειας....»

δ.- Σύμφωνα με το άρθρο 7Α παρ. 1 του ίδιου νόμου «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις περ. στ) Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους»

ε.- Σύμφωνα με το άρθρο 24 § 5 του ίδιου νόμου «Οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13 και 19 παρ. 1 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στο ποινικό μητρώο και στα υπηρεσιακά αρχεία που τηρούνται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της ποινικής δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της λειτουργίας της».

στ.- Σύμφωνα με τη με αριθ. 147/2001 απόφαση της Αρχής :

α) Όταν τα προσωπικά δεδομένα έχουν προσκομισθεί σε δικαστική ή εισαγγελική αρχή και ευρίσκονται στον φάκελο της δικογραφίας, ή αποτελούν μέρος προανακριτικού ή ανακριτικού υλικού η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα γιατί ο φάκελος της δικογραφίας εκκρεμούς δίκης και κατ' αναλογία το ανακριτικό/προανακριτικό υλικό, δεν αποτελεί αρχείο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/97.

β) Όσον αφορά την νομιμότητα της συλλογής προσωπικών δεδομένων και τη χρήση τους όταν εκκρεμεί δίκη ή διενεργείται προανάκριση ή ανάκριση, ο δικαστικός ή εισαγγελικός λειτουργός είναι αρμόδιος να κρίνει, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αποδεικτικών μέσων ή του ανακριτικού υλικού, αν η συλλογή των δεδομένων είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του νόμου, δεδομένου μάλιστα ότι το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων του ατόμου κατοχυρώνεται πλέον και συνταγματικά στο άρθρο 9 Α του Συντάγματος. Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση εισαγγελικής παραγγελίας, κατά την οποία ο αρμόδιος εισαγγελικός λειτουργός εφαρμόζει προκειμένου να εκδώσει την παραγγελία τις σχετικές διατάξεις του νόμου και συνεπώς αυτός στον οποίο απευθύνεται οφείλει να συμμορφώνεται σχετικά.

Κατά συνέπεια, ο αρμόδιος εισαγγελικός ή δικαστικός λειτουργός είναι αποκλειστικά

αρμόδιος να κρίνει την νομιμότητα συλλογής και χρήσης δεδομένων που βρίσκονται στην δικογραφία που εξετάζει.

Β. Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

α.- Την 23.1.2003 διατάχθηκε προανάκριση σε βάρος του προσφεύγοντος, Ταγματάρχη *** (τμήματος) Ν. Α., με την υπ' αριθμ. *** διαταγή του Διοικητή της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας), με σκοπό να ελεγχθεί, αν υπάρχουν στον προσωπικό Η/Υ του στοιχεία που έχουν σχέση με διαβαθμισμένες πληροφορίες της Υπηρεσίας και οποιαδήποτε στοιχεία που αφορούν την *** (προαναφερθείσα στρατιωτική υπηρεσία) εν γένει. Ο έλεγχος αυτός διατάχθηκε δεδομένης της αποστολής της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας), στην οποία μεταξύ άλλων, εμπίπτει και η υποστήριξη των σύγχρονων οπλικών συστημάτων των ενόπλων δυνάμεων, με ψηφιακά γεωγραφικά δεδομένα, τα οποία κατασκευάζει και διακινεί με αυστηρούς κανόνες ασφαλείας για την αποφυγή διαρροής τους σε ανεπιθύμητες κατευθύνσεις, διαρροή, στην οποία η διακίνηση των δεδομένων αυτών σε ψηφιακή μορφή (Laptop, CD, δισκέτες κλπ.) είναι εκτεθειμένη.

β.- Τον ιδιωτικό φορητό αυτό υπολογιστή είχε εισαγάγει και χρησιμοποιούσε στην Υπηρεσία του στο Στρατόπεδο *** (***) [προαναφερθείσα στρατιωτική υπηρεσία]), ο προσφεύγων, παρά τη ρητή απαγόρευση από την *** της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας), σύμφωνα με την οποία «Απαγορεύεται από όλους τους εργαζομένους εντός Στρατοπέδου η εισαγωγή, εξαγωγή και χρήση εντός Στρατοπέδου, ιδιωτικών μέσων επεξεργασίας και αποθήκευσης (Η/Υ, δισκέτες CD-ROM κλπ) ψηφιακών γεωγραφικών πληροφοριών-δεδομένων, χωρίς την έγκριση του Στρατοπεδάρχου», της οποίας διαταγής είχε λάβει ή όφειλε να είχε λάβει γνώση. Και ισχυρίζεται μεν ο προσφεύγων ότι είχε λάβει άτυπη προφορική έγκριση γι' αυτό από το Διοικητή της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας) (βλ. την από 10.2.2003 υπηρεσιακή του αναφορά), πέραν όμως από το ότι το γεγονός αυτό δεν επιβεβαιώνεται, η επαλήθευσή του θα είχε κρίσιμη σημασία, αν η προανάκριση είχε ως

αντικείμενο την χωρίς άδεια εισαγωγή του υπολογιστή στη μονάδα και όχι τη διαπίστωση, αν και σε ποιό βαθμό καταχωρίζονται σε αυτόν διαβαθμισμένα έγγραφα της Υπηρεσίας, όπως στην προκείμενη περίπτωση.

γ.- Η προανάκριση διατάχθηκε μετά από ενημέρωση του Εισαγγελέα του Στρατοδικείου *** και προφορική έγκρισή του προς το Διοικητή της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας) σε εφαρμογή του άρθρου 201 § 2 του ΣΠΚ. Και αμφισβητεί μεν ο προσφεύγων τη νομιμότητά της, θεωρώντας ότι έγινε χωρίς να υπάρχουν υπόνοιες σε βάρος του και χωρίς έγγραφη παραγγελία του Εισαγγελέα, πέραν όμως από το γεγονός ότι η Αρχή δεν είναι αρμόδια να κρίνει τη νομιμότητα ή όχι μιας δικαστικής ενέργειας, από το επικαλούμενο άρθρο του ΣΠΚ δεν προκύπτει, ότι η παραγγελία πρέπει να είναι οπωσδήποτε έγγραφη, ενώ παράλληλα ο Εισαγγελέας εκδίδοντας την πράξη, με την οποία έκλεισε η προανακριτική ενέργεια σε βάρος του προσφεύγοντος, εξέτασε την υπόθεση κατουσίαν, από το οποίο προκύπτει ότι θεώρησε τυπικά σύννομη τη διενέργειά της. Πρέπει να σημειωθεί εξάλλου, ότι για την έλλειψη νομιμότητας της προανακριτικής διαδικασίας ο προσφεύγων υπέβαλε αναφορές παραπόνων στην υπηρεσία του, τις οποίες στη συνέχεια ουσιαστικά ανακάλεσε, ζητώντας με νεότερες όμοιες να μην ληφθούν υπόψη, επειδή όπως ισχυρίστηκε, δεν τον εξέφραζαν πραγματικά. Βλ. από 24-3-2003 και 31-3-2003 αναφορές του, στις οποίες υπάρχει παράκλησή του να τύχει επεικούς αντιμετώπισης σε τυχόν παραλείψεις ή πειθαρχικά παραπτώματα στα οποία υπέπεσε κατά την παραπάνω περίοδο υπό το κράτος των προβλημάτων του, αίτημα που έγινε δεκτό από την Υπηρεσία, η οποία και ματαίωσε την περαιτέρω διαδικασία, προκειμένου να επιτευχθεί πνεύμα μονάδας και ομοψυχίας μεταξύ των στελεχών της.

δ.- Σε εκτέλεση της διαταγής προς διενέργεια προανάκρισης μετέβη αυθημερόν ο Αντιουνταγματάρχης *** (τμήματος) Π. Μ. στο γραφείο του προσφεύγοντος και προέβη σε έλεγχο του προσωπικού φορητού υπολογιστή του (laptop). Ο έλεγχος διεξήχθη παρουσία του προσφεύγοντος και του Ταγ/ρχη Κ. Γ. που προσελίφθη ως Γραμματέ-

ας. Για τον έλεγχο αυτό συντάχθηκε αυθημερόν έκθεση αυτοψίας, την οποία υπογράφουν ο προσφεύγων, ο προανακριτής και ο Γραμματέας.

ε.- Η έρευνα στον προσωπικό υπολογιστή του προσφεύγοντος, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της έκθεσης αυτοψίας, έγινε αρχικά με βάση λέξεις-κλειδιά με σκοπό την αναζήτηση πληροφοριών - εγγράφων που έχουν σχέση με διαβαθμισμένα στοιχεία της Υπηρεσίας και ακολούθησε λεπτομερής έλεγχος όλων των αρχείων του προσωπικού υπολογιστή του.

στ.- Ο έλεγχος αυτός εξάλλου είχε περαιτέρω τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.

αα. Διενεργήθηκε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και συγκεκριμένα στα πλαίσια διασφάλισης του απόρρητου υλικού και πληροφοριών του Στρατού.

ββ. Ήταν απολύτως αναγκαίος και πρόσφορος, διότι τα ψηφιακά *** δεδομένα υπάρχουν σε διάφορες μορφές, μεταξύ των οποίων και σε μορφή αρχείων κειμένου (π.χ. συντεταγμένες ***) και συνεπώς για να είναι πλήρης πρέπει να ανοίγονται και να ελέγχονται όλοι οι τύποι αρχείων, δεδομένου ότι το όνομα του αρχείου δεν εξασφαλίζει, αν το περιεχόμενό του είναι διαβαθμισμένο ή όχι.

γγ. Λόγω της ιδιομορφίας και της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου της έρευνας αρχείων Η/Υ δεν ήταν δυνατή η εξαίρεση και απομόνωση προσωπικών αρχείων χωρίς να διαπιστωθεί το περιεχόμενο του κάθε ηλεκτρονικού αρχείου. Τόσο περισσότερο, όσο η τήρηση στον προσωπικό Η/Υ του αξιωματικού αρχείων με υπηρεσιακά θέματα ήταν μη νόμιμη και επιπλέον εγκυμονούσε κινδύνους, για την Υπηρεσία και γενικότερα για την ασφάλεια του Στρατεύματος, λόγω του αντικειμένου της *** (προαναφερθείσας στρατιωτικής υπηρεσίας), γεγονός που υποχρέωνε τη Διοίκηση να λάβει άμεσα όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της Υπηρεσίας προς αποφυγή του κινδύνου διαρροής σε ανεπιθύμητες κατευθύνσεις σε περίπτωση απώλειας και χρήσης του φορητού προσωπικού υπολογιστή (laptop) από αναρμόδια πρόσωπα.

ζ.- Μεταξύ των αρχείων που ελέγχθηκαν σύμφωνα με καταγγελία του προσφεύγοντος που δεν αμφισβητήθηκε, ελέγχθηκαν: 1)

word document που περιέχει τους κωδικούς αριθμούς (pins) των πιστωτικών και χρεωστικών του καρτών, 2) word document με τους αριθμούς τραπεζικών λογαριασμών, με τα χρηματικά υπόλοιπα κλπ. 3) προσωπική αλληλογραφία, 4) word document με θέματα υγείας και 5) τεχνικές εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης που διενήργησε μετά από ανάθεση από το Πρωτοδικείο και Εφετείο *** με την ειδικότητα του ***. Σύμφωνα με την έκθεση αυτοψίας ο έλεγχος έγινε με τη συναίνεση του προσφεύγοντος, την οποία ο τελευταίος περιορίζει, ωστόσο, στο από 31.1.03 έγγραφό του προς την Αρχή σε «υποκαταλόγους και αρχεία που δεν αφορούσαν τα προσωπικά (του) δεδομένα», προσδιορίζοντας ταυτόχρονα στο ίδιο έγγραφο ότι είχε τονίσει ότι δεν επιθυμούσε «να ερευνηθούν προσωπικά (του) αρχεία»

η.- Ο έλεγχος που πραγματοποιήθηκε είχε τα ακόλουθα ευρήματα :

- «1. Ο Η/Υ Compaq Presario 2700 διαθέτει κάρτα δικτύου και μόντεμ.
2. Η κάρτα δικτύου δεν έχει ρυθμιστεί για σύνδεση στο διαδίκτυο.
3. Το μόντεμ ήταν ρυθμισμένο για σύνδεση στο διαδίκτυο.
4. Η ημερομηνία του Η/Υ ήταν 23 Ιαν. 2002 και όχι 2003.
5. Στο χώρο εργασίας του Τχπ Α. Ν. υπάρχουν μπρίζες μόνο του δικτύου χορήγησης το οποίο είναι απομονωμένο από το υπόλοιπο δίκτυο της Υπηρεσίας. Στο δίκτυο χορήγησης δεν διακινούνται διαβαθμισμένα στοιχεία.
6. Έγινε έρευνα στον Η/Υ με λέξεις κλειδιά με σκοπό την αναζήτηση πληροφοριών - εγγράφων που έχουν σχέση με διαβαθμισμένα στοιχεία της Υπηρεσίας και κατόπιν λεπτομερής έλεγχος όλων των αρχείων.
7. Βρέθηκαν μεμονωμένα διαγράμματα κλ. 1:1500 της *** μη διαβαθμισμένων περιοχών.
8. Βρέθηκαν τα στοιχεία ***εργασιών που έγιναν από τον Τχπ Α. Ν. στις περιοχές ***, ***, *** και ***.
9. Διαπιστώθηκε ότι είχε οβηθεί η πληροφορία η σχετική με τα προσφάτως επεξεργασμένα στοιχεία και είχε γίνει εκκαθάριση του δίσκου πριν το κλείσιμο του Η/Υ. Είχαν οβηστεί φάκελοι εγγράφων με τους παρακάτω τίτλους [****/προβλήματα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνειρμοί και υπόνοιες

για την Υπηρεσία βλ. και έγγραφο***.]:

D:/***

D:/***

D:/***

D:/***

Από τα πιο πάνω στοιχεία τα αρχεία της τοπογραφικής εργασίας με συντεταγμένες στην περιοχική Στρατοπέδου της ***στο ****(τοπωνύμιο), όπου ήταν εγκατεστημένη η ελληνική στρατιωτική αποστολή δεν είχαν βαθμό ασφαλείας «Απόρρητα», αλλά «Εμπιστευτικά-Περιορισμένης Χρήσης»

θ. Ο φάκελος που σχηματίστηκε κατά την προανάκριση υπεβλήθη στην Εισαγγελία του Στρατοδικείου ***, με το υπ' αριθμ. ***έγγραφο, ο οποίος (αρμόδιος εισαγγελέας) αφού τον μελέτησε, έθεσε με την υπ' αριθμ. *** πράξη την μίνυση στο αρχείο, καθώς προέκυψε ότι οι ενέργειες για τις οποίες μνηύθηκε ο Ταγματάρχης Ν. Α. δεν πληρούν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία των άρθρων 142 και 144 του ΣΠΚ ή οποιασδήποτε άλλης διάταξης ποινικού νόμου.

Γ. Ενόψει αυτών και δεδομένου ότι :

α.- Κατά τον έλεγχο του προσωπικού υπολογιστή του προσφεύγοντος έγινε επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων, όπως πιστωτικών καρτών κ.λ.π., όπως λεπτομερώς περιγράφονται στην έκθεση αυτοψίας. Έτσι και αν δεν υπήρξε αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τον διενεργήσαντα την προανάκριση, με την έννοια ότι δεν υπήρξε αντιγραφή της μνήμης του υπολογιστή του προσφεύγοντος σε ιδιαίτερο αποθηκευτικό μέσο, η ενέργεια αυτή εμπίπτει καταρχήν στην αρμοδιότητα της Αρχής, στο μέτρο που τα ευρήματα του ελέγχου αποτελούν δεδομένα αρχείου.

β.- Η επεξεργασία αυτή, ωστόσο, έγινε στο πλαίσιο προανακριτικής διαδικασίας, για την οποία τηρήθηκε ενήμερος και ενέκρινε ο Εισαγγελέας του Στρατοδικείου, με πράξη του οποίου και έκλεισε και τυπικά η διαδικασία αυτή. Τα προσωπικά αυτά δεδομένα στο μέτρο που εντάσσονται στα υπηρεσιακά αρχεία της ποινικής δικαιοσύνης, εκφεύγουν της εφαρμογής του ν. 2472/1997, καθώς τα στοιχεία της δικογραφίας και κατ' επέκταση το ανακριτικό/προανακριτικό υλικό δεν αποτελεί αρχείο με την έννοια του ν. 2472/1997,

όπως έχει κρίνει η Αρχή σε σειρά αποφάσεων της (Βλ. ενδεικτικά απόφαση της Αρχής με αριθμ. 147/2001).

γ.- Τη νομιμότητα - όπως και κατά μείζονα λόγο τη σκοπιμότητα - της προανακριτικής διαδικασίας, η οποία ενεργείται από δικαστική αρχή δεν έχει περαιτέρω αρμοδιότητα να κρίνει η Αρχή, όπως δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει οποιαδήποτε σχετική αιτίαση, όπως την αιτίαση του προσφεύγοντος ότι κατά τη διενεργηθείσα Ε.Δ.Ε. δεν ελήφθη κατάθεση της προταθείσας από αυτόν μάρτυρος Ε. Σ.

δ.- Δεν συντρέχει, κατά συνέπεια, περίπτωση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, για την οποία πρέπει να αποφανθεί η Αρχή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προσφυγή του Ταγματάρχη Ν. Α. λόγω αναρμοδιότητας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 50 / 2005

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΩΣΙΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΑΥΤΟ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Την αίτηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης για γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με το αίτημα του Δ. Κ., υποψήφιου διδάκτορα Ιστορίας της *** (πανεπιστημιακό ίδρυμα) της ***/*** (χώρα/πόλη) για πρόσβαση στα αρχεία του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω αίτηση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρ. 7 § 2 περ. στ' του ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι

τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται». Το άρθρ. 2 στοιχ. β' του ιδίου νόμου ορίζει ότι στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα συγκαταλέγονται και αυτά που αφορούν στις ποινικές δίωξεις ή καταδίκες του ατόμου. Σύμφωνα με το άρθρ. 2 στοιχ. δ' του ιδίου νόμου ως «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» ορίζεται, μεταξύ άλλων, η συλλογή, η αποθήκευση, η εξαγωγή, η χρήση, η διάδοση, ή κάθε άλλης μορφής διάθεση των προσωπικών δεδομένων.

Το άρθρ. 4 § 1 στοιχ. α' και β' του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, τα δε δεδομένα να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας.

Το άρθρ. 10 του ιδίου νόμου ορίζει τα εξής: «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του. (...) 2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. ...»

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις προκύπτει ότι η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρ. 7 § 2 περ. στ' του ν. 2472/1997, δεδομένου ότι ο σκοπός της επεξεργασίας - όπως, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η επιστημονική ιστορική έρευνα με αντικείμενο «τη συγκριτική μελέτη της τιμωρίας των συνεργατών των δυνάμεων κατοχής στην ευρωπαϊκή ήπειρο»- είναι νόμιμος (βλ. και άρθρ. 16 παρ. 1 Σ.), σαφής και καθορισμένος και εφόσον τα δεδομένα που τυγχά-

νουν επεξεργασίας δεν υπερβαίνουν τον σκοπό της επεξεργασίας και λαμβάνονται τα οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρ. 10 του προαναφερθέντος νόμου.

Όπως έχει κρίνει η Αρχή σε ανάλογες περιπτώσεις (αποφάσεις με αριθμ. 63/2002, 53/2003): «στην περίπτωση της ιστορικής έρευνας, όταν αυτή αφορά επαρκώς εξατομικευμένα πρόσωπα της ιστορίας που βρίσκονται ακόμα εν ζωή, θα πρέπει ο ερευνητής, με μέριμνα του υπευθύνου επεξεργασίας, να λαμβάνει προηγουμένως σχετική άδεια της Αρχής». Οπότε η Αρχή χορήγησε την σχετική άδεια προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, από τον οποίο ζητούσε ο ερευνητής την πρόσβαση προς εκπίκρωση του ερευνητικού/επιστημονικού σκοπού, «υπό τον όρο ότι θα τηρηθεί η ανωνυμία των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα αιτούμενα στοιχεία, ώστε να αποφευχθεί κάθε δυνατότητα ταυτοποίησης» σε κάθε περίπτωση δηλ. με τήρηση της ανωνυμίας κατά τη δημοσιοποίηση των πορισμάτων της σχετικής έρευνας.

Η Αρχή με τις με αριθμ. 46, 47/ 2004 αποφάσεις της χορήγησε ανάλογη άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων υγείας για επιστημονικούς/ερευνητικούς σκοπούς με τους εξής όρους: α) η πρόσβαση στα σχετικά αρχεία να γίνει στο χώρο τήρησής τους, ώστε να μην εκφύγουν από την σφαίρα επιρροής του υπευθύνου επεξεργασίας β) οι αιτούντες την πρόσβαση θα εξάγουν από το αρχείο μόνο όσα στοιχεία τους είναι κατά την επιστημονική κρίση τους απαραίτητα για την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου γ) η ανωνυμοποίηση των προσωπικών δεδομένων θα γίνει ήδη κατά τη διάρκεια της πρόσβασης στα δεδομένα (καθώς, στις κρίσιμες περιπτώσεις, δεν προέκυψε η ανάγκη των αιτούντων-ερευνητών να συνδέσουν τα στοιχεία που ταυτοποιούν τα υποκείμενα με τα προσωπικά τους δεδομένα και να καταγράψουν πλήρη -μη ανωνυμοποιημένα- στοιχεία για την διεξαγωγή της έρευνας).

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης διαβιβάζει αίτη-

ση του Δ. Κ., υποψήφιου διδάκτορα Ιστορίας της *** (πανεπιστημιακό ίδρυμα) (***/ **), (πόλη/ χώρα) για να γνωμοδοτήσει η Αρχή σχετικά με το αίτημα του τελευταίου να του επιτραπεί η πρόσβαση στα αρχεία του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αίτηση του Δ. Κ. προς την Διεύθυνση Δικαστηρίων του Υπουργείου Δικαιοσύνης (με αριθμ. πρωτ. ***), ο αιτών ζητεί την πρόσβαση στα παραπάνω αρχεία του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων που βρίσκονται στο αρχείο του Εφετείου Αθηνών, γιατί του είναι απαραίτητη για την πραγματοποίηση διδακτορικής διατριβής με θέμα τη σύγκριση της εκκαθάρισης των δημόσιων υπηρεσιών από συνεργάτες των δυνάμεων κατοχής μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο στις κατεχόμενες χώρες της Ευρώπης. Η διατριβή του πραγματοποιείται στο πανεπιστημιακό ίδρυμα *** (***/ ***) (πόλη/ χώρα) με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Φ. Η. (Βλ. και την από *** βεβαίωση της ανωτέρω Σχολής σύμφωνα με την οποία ο αιτών είναι εγγεγραμμένος στη Σχολή το ακαδημαϊκό έτος ***-*** ως υποψήφιος διδάκτορας και το θέμα της διδακτορικής διατριβής του έχει ως εξής: «Το ευρωπαϊκό παράδειγμα απέναντι στο ελληνικό αντι-παράδειγμα: οι δίκες των δωσίλογων μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο»).

Ο Δ. Κ. με το από 16.3.2005 έγγραφό του προς την Αρχή δηλώνει ότι οι λόγοι της έρευνάς του στα αρχεία στα οποία ζητεί να του επιτραπεί η πρόσβαση είναι καθαρά ερευνητικοί και τα όποια πορίσματά του υπόκεινται σε όλους τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας. Επισημαίνει δε ότι 60 χρόνια μετά τις δίκες η μεγάλη πλειοψηφία των σχετικών περιφερειακών αρχείων έχει ήδη περάσει στα κατά τόπους Γενικά Αρχεία του Κράτους, έχει δηλ. ήδη καταστεί πλήρως προσβάσιμη στην ιστορική έρευνα, ενώ στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες τέτοιες δίκες έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο της σχετικής έρευνας εδώ και δεκαετίες. Τέλος, η χορήγηση άδειας πρόσβασης για την ιστορική έρευνα θα συμβάλει αποφασιστικά στη μελέτη του ιστορικού παρελθόντος της χώρας μας και στην ένταξή του στο αντίστοιχο ευρωπαϊκό περιβάλλον του.

Επειδή υπάρχει πιθανότητα ανάμεσα στο αρχειακό υλικό στο οποίο ζητείται η πρόσβαση από τον ερευνητή να υπάρχουν προσωπικά

δεδομένα προσώπων που βρίσκονται ακόμα εν ζωή, τυγχάνει εφαρμογής ο ν. 2472/1997 και η Αρχή γνωμοδοτεί για τη χορήγηση (ή μη) άδειας για πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο.

Επειδή είναι αναγκαία για τον υποψήφιο διδάκτορα Ιστορίας, Δ. Κ. η πρόσβαση στο σχετικό αρχείο του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων (Υπουργείο Δικαιοσύνης), πρέπει να του επιτραπεί η πρόσβαση αυτή στο παραπάνω αρχειακό υλικό στον τόπο που αυτό τηρείται σήμερα -είτε στο Εφετείο Αθηνών είτε στα Γενικά Αρχεία του Κράτους- εφόσον εξάγει μόνο τα δεδομένα που κατά την επιστημονική του κρίση είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης του, καταγράψει μόνο το ιστορικό της κάθε περίπτωσης και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα, που δυνατόν να βρίσκονται ακόμα στη ζωή, και τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών με π.χ. δημοσιοποίηση της έρευνας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Χορηγεί άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας του παραπάνω αρχείου του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσίλογων να επιτρέψει στον υποψήφιο διδάκτορα Ιστορίας, Δ. Κ., την πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο με τους εξής όρους: η πρόσβαση να γίνει στον τόπο που αυτό τηρείται σήμερα, και ο ερευνητής να εξάγει μόνο τα δεδομένα που, κατά την επιστημονική του κρίση, είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης του, να καταγράψει μόνο το ιστορικό της κάθε περίπτωσης και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα, που δυνατόν να βρίσκονται ακόμα στη ζωή, και να τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 51 / 2005

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΛΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Την με αριθμ. πρωτ. 3092/23.09.04 καταγγελία της Ε. Κ. προς την Αρχή (με τα επισυναπτόμε-

να σε αυτή έγγραφα) και την με αριθ. πρωτ. 139/13.01.05 συμπληρωματική αίτησή της.

2. Τα με αριθ. πρωτ. 2454/25.10.2004 και 2739/26.11.04 έγγραφα της Αρχής προς τον Δήμο *** και το με αριθ. πρωτ. *** απαντητικό έγγραφο του Προϊσταμένου Δημοτολογίου.

3. Τα πρακτικά της συνεδρίασης της 24.02.05 κατόπιν της από 10.02.05 αναβολής εξέτασης της υπόθεσης λόγω κωλύματος της Ε. Χ.-Ρ.

4. Τις καταθέσεις των κληθέντων προσώπων κατά την παραπάνω συνεδρίαση.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά τις διατάξεις του ν. 2472/1997 νοούνται ως: «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. .. «Υποκείμενο των δεδομένων», το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα... «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» («επεξεργασία»), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. Υπεύθυνος επεξεργασίας», οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. ...» (άρθρο 2 α', γ', δ', ζ'). Σύμφωνα με το άρθρ. 4 § 1 του ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: .. α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών.»

Όπως ορίζει το άρθρ. 5 του ίδιου νόμου «1.

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς την συγκατάθεση, όταν: α)... ε)...».

Σύμφωνα με το άρθρ. 10 του ν. 2472/1997 «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία μόνο κατ' εντολήν του. 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο με τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας ..»

Σύμφωνα με το άρθρ. 11 § 3 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Κατά το άρθρ. 12 «1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως. 2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες: α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους. β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών ...», «4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. ...»

Τέλος, τα άρθρα 19 § 1 στ' και 21 προβλέπουν διοικητικές κυρώσεις επιβαλλόμενες

στους υπευθύνους επεξεργασίας για παράβαση υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Ν.2472/1997. Συγκεκριμένα, «1. Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα : β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές. ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων». (άρθ. 21)

Β. Από τα στοιχεία του φακέλου και τις καταθέσεις των κληθέντων προσώπων προέκυψε ότι:

Η Ε. Χ.- Ρ. έλαβε από το Τμήμα Δημοτολογίου του Δήμου *** ποσοποιητικό οικογενειακής κατάστασης της καταγγέλλουσας Ε. Κ., χωρίς τη συγκατάθεση αυτής, στο οποίο, μεταξύ άλλων, αναγράφεται ότι είναι διαζευγμένη, προσωπικό δεδομένο της αιτούσας το οποίο δεν επιθυμούσε να γίνει δημοσίως γνωστό. Το εν λόγω ποσοποιητικό με ημερομηνία *** και χειρόγραφο με αριθ. πρωτ. ***, που η αιτούσα προσκόμισε στην Αρχή, δεν φέρει το όνομα του υπαλλήλου που το εξέδωσε.

Η καταγγέλλουσα με την υπ' αριθ. πρωτ. *** αίτησή της προς τον Δήμο ***, ζήτησε να της γνωστοποιήσει ο Δήμος σε ποιον χορηγήθηκε το ποσοποιητικό οικογενειακής κατάστασης χωρίς τη συγκατάθεσή της, και να της δοθεί αντίγραφο της αίτησης, βάσει της οποίας αυτό εκδόθηκε. Ο Δήμος και συγκεκριμένα ο Προϊστάμενος Δημοτολογίου (κατ' εντολή Δημάρχου), με το υπ' αριθ. πρωτ. *** απαντητικό του έγγραφο, αναφέρει ότι εκείνες τις ημέρες λόγω της προεκλογικής περιόδου (οι βουλευτικές εκλογές έλαβαν χώρα την Κυριακή 07.03.04) αποφάσισαν να απλουστεύσουν τη διαδικασία, δηλαδή να γίνεται δεκτή η προφορική αίτηση, και για τον λόγο αυτό δεν υπάρχει καταχωρημένη σχετική γραπτή αίτηση. Η Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. 2454/25.10.2004 και με το υπ' αριθ. πρωτ. 2739/26.11.04 έγγραφό της προς τον Δήμο *** ζήτησε τις απόψεις του

για τα καταγγελλόμενα. Ο Προϊστάμενος Δημοτολογίου σε απαντητικό έγγραφο του προς την Αρχή (εισερχόμενα -αριθ. πρωτ. 43/7.01.05) αναφέρει ότι η αιτούσα ουδέποτε προσκόμισε ποσοποιητικό με σφραγίδα και υπογραφή υπαλλήλου, παρόλο που της ζητήθηκε, προκειμένου να εντοπισθεί ο υπάλληλος που το εξέδωσε και να διενεργηθεί Ε.Δ.Ε. Σύμφωνα με την απάντηση του Δήμου, συνεπώς, ζητούνται από την αιτούσα τα στοιχεία εκείνα που λογικώς θα αποτελούσαν το πόρισμα της Ε.Δ.Ε.

Κατά την ακρόαση στις 24.02.05 ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής παρέστησαν η καταγγέλλουσα Ε. Κ., η Ε. Χ.-Ρ. μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων τους και ο Προϊστάμενος Δημοτολογίου, και ως εκπρόσωπος του Δημάρχου. Από την ακρόαση δεν κατέστη σαφές ποια είναι η τυπική διαδικασία που τηρεί ο Δήμος *** για τη χορήγηση ποσοποιητικών, ούτε διευκρινίστηκε πλήρως πώς τηρείται το βιβλίο πρωτοκόλλου και τι καταγράφεται σε αυτό. Αναφέρθηκε, ωστόσο, από τον Προϊστάμενο Δημοτολογίου ότι δεν τηρείται αρχείο εξερχομένων και εισερχομένων εγγράφων εκτός του βιβλίου Πρωτοκόλλου. Ο ίδιος, επιπλέον, διευκρίνισε ότι η συνήθης διαδικασία έχει ως εξής: το ποσοποιητικό τυπώνεται από το κομπούτερ και μετά ο υπάλληλος, αφού το υπογράψει ο ίδιος, το φέρνει στον Προϊστάμενο του Δημοτολογίου να το υπογράψει ή αν δεν είναι αυτός εκεί στην Ληξιαρχο. Σε ερώτηση αν τηρεί ο Δήμος αντίγραφα των ποσοποιητικών που εκδίδει, ο Προϊστάμενος του Δημοτολογίου απάντησε ότι τηρούν την αίτηση για την έκδοση, η οποία και πρωτοκολλείται ηλεκτρονικά. Στα ποσοποιητικά οικογενειακής κατάστασης, ειδικότερα, τηρούν αντίγραφο. Στην προκειμένη περίπτωση, ο/η υπάλληλος δεν ζήτησε αίτηση, υπέθεσε ο προϊστάμενος, λόγω φόρτου εργασίας εξαιτίας της προεκλογικής περιόδου και παρέλειψε να ζητήσει αίτηση ή επίδειξη της αστυνομικής ταυτότητας. Ειδικότερα ως προς το επίμαχο ποσοποιητικό, ο Προϊστάμενος του Δημοτολογίου επιβεβαίωσε, κατά την ημέρα της ακρόασης, ότι το υπ' αριθ. πρωτ. *** «έφυγε» ως ποσοποιητικό γέννησης. Επίσης, δήλωσε ότι τρεις (3) υπάλληλοι χορηγούν ποσοποιητικά, αλλά δεν ενημέρωσε την Αρχή ως προς

το ποιός/ποιά υπάλληλος του Δήμου ήταν αρμόδιος/α για τη χορήγηση πιστοποιητικών την συγκεκριμένη ημέρα. Κατά τον ίδιο, εφόσον δεν υπήρχε υπογραφή στο πιστοποιητικό δεν μπορούσε να γνωρίζει ποιος υπάλληλος το εξέδωσε. Ο Προϊστάμενος του Δημοτολογίου δεν διευκρίνισε ούτε αν στις *** ήταν ο ίδιος εκεί ή όχι. Επιπροσθέτως, επιβεβαίωσε ότι ο Δήμαρχος δεν προέβη σε Ε.Δ.Ε., διότι το έγγραφο που κατατέθηκε δεν είχε υπογραφή υπαλλήλου. Την ημέρα της ακρόασης η καταγγέλλουσα, Ε. Κ., προσκόμισε και αντίγραφο του πρωτοκόλλου εισερχομένων - εξερχομένων του Δήμου *** στο οποίο το εν λόγω πιστοποιητικό φαίνεται ως εξερχόμενο πιστοποιητικό γέννησης χωρίς να αναγράφεται το όνομα του αιτούντος.

Η Ε. Χ.-Ρ., ερωτώμενη πώς έλαβε το επίμαχο πιστοποιητικό, δήλωσε την ημέρα της ακρόασης ότι το είδε πεταμένο στην αυλή της, το πήρε και το έβαλε στην τσάντα της. Επίσης, ότι δεν θυμάται αν το χαρτί ήταν σκισημένο, αλλά θυμάται σίγουρα ότι δεν έφερε υπογραφή. Η ίδια υπέθεσε ότι κάποιος που γνώριζε την αντιδικία της με την αιτούσα Ε. Κ. το πέταξε στην αυλή της.

Επειδή η Ε. Χ.-Ρ. δεν δικαιολόγησε πειστικά την προέλευση του επίμαχου εγγράφου, συνάγεται ότι η συλλογή του δεν έγινε με νόμιμο και θεμιτό τρόπο (δηλ. συλλέχθηκε κατά παράβαση του άρθρ. 4 § 1 α' του ν. 2472/1997).

Επειδή ο Δήμος ***, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, μπορεί μεν να επεξεργάζεται νομίμως τα προσωπικά δεδομένα που τηρεί υπό τις προϋποθέσεις του νόμου 2472/1997 και να ανακοινώνει ή κορηγεί προσωπικά δεδομένα σε τρίτους, κατ' εξαίρεση χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου, αλλά μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος και εφόσον αυτά ζητούνται με τη νόμιμη διαδικασία (έγγραφη αίτηση, τεκμηρίωση π.χ. υπέρτερου έννομου συμφέροντος). Στην κρινόμενη περίπτωση όμως, ο Δήμος *** προέβη στη χορήγηση προσωπικών δεδομένων σε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων και χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου, που δικαιολογούν την άνευ συγκατάθεσης χορήγηση τους, ενώ παράλληλα δεν τίρησε τα ενδεικνυόμενα μέτρα ασφαλείας. Συνεπώς,

ο Δήμος *** έχει παραβεί τις προμνησθείσες διατάξεις των άρθρων 4 § 1 α', 5 §§1, 2, 10 §§ 1, 3, 11§ 3 και 12 § 2 του ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- 1) Επιβάλλει στον Δήμο *** πρόστιμο ύψους 30.000 ευρώ
- 2) Υποχρεώνει την κ. Ε. Χ. - Ρ. να προβεί στην καταστροφή του επίμαχου πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης της καταγγέλλουσας και κάθε τυχόν αντιγράφου του ώστε να μην το ξαναχρησιμοποιήσει στο μέλλον, και να γνωστοποιήσει στην Αρχή εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας την καταστροφή αυτού.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 52 / 2005

ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΛΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΥΓΓΕΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

- 1). Την υπ' αριθμ. πρωτ. 2801/31.08.04 αίτηση του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων *** (όνομα συλλόγου εργαζομένων ασφαλιστικής ανωνύμου εταιρείας) προς την Αρχή.
- 2). Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2801/31.08.04 έγγραφο της Αρχής προς τον Πανελλήνιο Σύλλογο Εργαζομένων *** (όνομα συλλόγου εργαζομένων ασφαλιστικής ανωνύμου εταιρείας)
- 3). Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2927/10.09.04 έγγραφο του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων *** (όνομα συλλόγου εργαζομένων ασφαλιστικής ανωνύμου εταιρείας) προς την Αρχή.
- 4). Τα υπ' αριθμ. πρωτ. 2043/14.09.04 και 2343/6.10.04 έγγραφα της Αρχής προς την *** (ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία) και το υπ' αριθμ. πρωτ. 3557/27.10.04 απαντητικό έγγραφο της *** (ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρείας)
- 5) Τη με αριθ. 115/2001 οδηγία για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων
- 6) Το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2170/1193, όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 19 του Ν. 1569/1985

5) Τον από το Μάρτιο 1993 Κανονισμό Εργασίας της *** (ανωνύμου ασφαλιστικής εταιρείας).

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Κατά τις διατάξεις του Ν.2472/1997 νοούνται ως:

1) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. ..» (άρθρο 2 α'), «υποκείμενο των δεδομένων» το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα...» (άρθρο 2 γ'), «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (“επεξεργασία”) κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή» (άρθρο 2 δ'), ε) «αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο» (άρθρο 2 ε), «υπεύθυνος επεξεργασίας» οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός» (άρθρο 2 ζ').

2) «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι

περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση. δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ' όσον κρίνει ότι δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων. Η τήρηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας. 2. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεχθεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας. Η Αρχή, εάν εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετική καταγγελία παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλει την διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας» (άρθρο 4).

3) «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». (άρθρο 5§ 1).

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προαναφερθέν στάδιο.....(β)(γ).....(δ)

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώ-

πων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών» (άρθρο 5 παρ.2).

4) «Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως». (άρθρο 12 § 1).

5) «Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες: α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους. ...» (άρθρο 12 § 2 α').

6) «Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν». (άρθρο 12 § 4).

II. Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι:

1. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων *** (ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρείας) με τη με αριθ. πρωτ. 2801/31.08.04 αίτηση του προς την Αρχή θέτει ως ερώτημα το κατά πόσο είναι σύμφωνη με το Ν. 2472/1997 η απαίτηση της εργοδότης εταιρείας, ***, για υποβολή δηλώσεων όλων των υπαλλήλων της σχετικά με το αν οι ίδιοι ή συγγενείς τους διαμεσολαβούν ή όχι σε ασφαλιστικές εργασίες με οποιαδήποτε ιδιότητα (ασφαλισμεσίτες, πράκτορες κ.λ.π.) και αν συνεργάζονται ή όχι με άλλες πλην της εταιρείας, ασφαλιστικές εταιρείες. Οι υπάλληλοι με την αίτηση τους προς την Αρχή διαμαρτύρονται γιατί η από 25.08.05 σχετική ανακοίνωση της εταιρείας δεν αναφέρει γιατί εμπλέκουν τρίτους ή το λόγο που χρειάζονται αυτά τα στοιχεία ή που θα χρησιμοποιηθούν.

2. Η Αρχή με το με αριθ. πρωτ. 2801/31.08.04 έγγραφο της προς τους υπαλλήλους απάντησε ότι αν η εργοδότης εταιρεία δεν τους ανακοινώσει το σκοπό για τον οποίο ζητεί την εκ

μέρους τους γνωστοποίηση των αναφερόμενων στοιχείων, προκειμένου να διαπιστωθεί η νομιμότητα της επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων και η εξασφάλιση του δικαιώματος της ενημέρωσης των υποκειμένων δεν έχουν υποχρέωση ενημέρωσης.

3. Στη συνέχεια, οι υπάλληλοι με το με αριθ. πρωτ. 2927/10.09.04 έγγραφο τους προς την Αρχή επισυνάπτουν νεότερη ανακοίνωση της εταιρείας με την οποία η εταιρεία δηλώνει το λόγο της συλλογής, δηλαδή το να διαπιστωθεί αν παραβιάζεται ο Κανονισμός Εργασίας της εταιρείας και η από 17.05.87 Εγκύκλιος σχετικά με τον τρόπο και τη διαδικασία διαμεσολάβησης αυτών στις ασφαλιστικές εργασίες.

4. Η Αρχή με τη με αριθ. πρωτ. 2043/14.09.04 και 2343/6.10.04 έγγραφα της ζήτησε από την εργοδότης εταιρεία, προκειμένου να κρίνει τη νομιμότητα του συγκεκριμένου αρχείου, να της γνωρίσει τα παρακάτω:

1. Αν η συλλογή των δεδομένων που ζητούνται έχει σχέση με την εκτέλεση σύμβασης εργασίας

2. Ποιος συγκεκριμένα είναι ο σκοπός για τη συλλογή προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων χωρίς τη συγκατάθεση τους, από ποια νομική βάση πηγάζει η αξίωση τους αυτή και αν έχουν προβλέψει τον τρόπο με τον οποίο θα ενημερώσουν τα τρίτα πρόσωπα για τη συλλογή δεδομένων που τα αφορούν

3. Τι είδους μέτρα ασφαλείας έχουν ή σκοπεύουν να λάβουν για τη τήρηση του εν λόγω αρχείου.

5. Η *** (ασφαλιστική εταιρεία) με το με αριθ. πρωτ. Αρχής 3557/27.10.04 έγγραφο της απάντησε μεταξύ άλλων τα παρακάτω: Η συλλογή των δεδομένων, που ζητούνται, έχει σχέση με την εκτέλεση σύμβασης εργασίας. Ειδικότερα, τόσο από την ατομική σύμβαση εργασίας του κάθε εργαζόμενου, όσο και από τον ισχύοντα κανονισμό Εργασίας (ιδίως των παραγρ. 2, 5 και 9 του άρθρου 31), τον οποίο έχει προσωπικά αποδεχθεί κάθε εργαζόμενος, απαγορεύεται κάθε ενέργεια ανταγωνιστική προς την εταιρεία ή/ και βλαπτική των συμφερόντων της ή /και επί ζημιά της εταιρείας. Κατά την εργοδότης εταιρεία, εργαζόμενοι της μέσω συγγενών τους έως και το τρίτο βαθμό, λει-

τουργούν πρακτορεία προς τα οποία διοχετεύουν ασφαλιστικές εργασίες της εταιρείας, με αποτέλεσμα να εισπράττουν πολλαπλάσια ποσά προμηθειών εις βάρος της εταιρείας, η οποία, σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή οι εργασίες αυτές γίνονταν αυτοπροσώπως από τους ίδιους τους εργαζόμενους ή από την εταιρεία και δεν διοχετεύονταν παρανόμως και αντισυμβατικώς προς τα εν λόγω πρακτορεία, θα επιβαρυνόταν με πολύ μικρότερες προμήθειες. Επιπλέον, κατά την εργοδότηρια εταιρεία, τα συλλεχθέντα δεδομένα, δηλαδή ονοματεπώνυμα συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τρίτο βαθμό και η διαμεσολάβηση τους σε ασφαλιστικές εργασίες, καθώς και η άμεση ή έμμεση διαμεσολάβηση των ίδιων των εργαζομένων σε ασφαλιστικές εργασίες και δραστηριότητες ανταγωνιστικές προς τους σκοπούς της εταιρείας, είναι δεδομένα συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από την επεξεργασία για την οποία πραγματοποιούνται. Επίσης, η εταιρεία δηλώνει ότι, αν και θεωρεί ότι τα εν λόγω δεδομένα δεν αποτελούν αρχείο, φυλάσσονται με τα εξής μέσα προστασίας: φύλακες (ιδιωτικούς και προσωπικό της εταιρείας), κλειδωμένες πόρτες, δωμάτια χωρίς πρόσβαση, κλειδωμένα ερμάρια, πρόσβαση σε αυτά συγκεκριμένων και υπευθύνων προσώπων, όπως ο προσωπάρχης της εταιρείας.

III. Επειδή ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων *** (ασφαλιστικής ανωνύμου εταιρείας) νομίμως προσφεύγει στην Αρχή για να διαπιστωθεί αν συντρέχει παράβαση του άρθρου 5 του Ν. 2472/97, εφόσον τα εν λόγω είναι απλά και όχι ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, τα οποία τηρεί η *** (ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία) με τη μορφή αρχείου σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. ε του Ν. 2472/1997.

Επειδή κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997 είναι νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεση του, αλλά στην προκειμένη περίπτωση είναι προφανές ότι τέτοιου είδους συγκατάθεση δεν είναι ελεύθερη, όπως απαιτεί το άρθρο 2 περ. α του ως άνω νόμου και κατά συνέπεια, θα πρέπει να εξετασθεί αν συντρέχει κάποια από τις προϋποθέσεις της παρ. 2

του άρθρου 5. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα στοιχεία των ίδιων των υπαλλήλων, αν συντρέχει η περίπτωση α και σε ό,τι αφορά τα δεδομένα των συγγενών τους η περ. ε του άρθρου 5.

Επειδή για προσωπικά δεδομένα, που αφορούν τους ίδιους τους εργαζόμενους η επεξεργασία τους εμπίπτει στη περίπτωση του άρθρου 5 παρ. 2 περ. α, αφού είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων. Ειδικότερα και με την με αριθ. 115/20001 οδηγία της Αρχής προκύπτει ότι επιτρέπεται η συλλογή δεδομένων των εργαζομένων για σκοπούς που συνδέονται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των εκατέρωθεν υποχρεώσεων που θεμελιώνονται σε αυτή τη σχέση, είτε αυτές πηγάζουν από το νόμο είτε από τη σύμβαση, όπως και στην προκειμένη περίπτωση από τον από Μάρτιο 1993 Κανονισμό Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 31 περ. 5 του οποίου, ορίζεται ότι απαγορεύεται στον υπάλληλο η πρόσκτηση για λογαριασμό του ή με ενδιάμεσο πρόσωπο, ασφαλιστικών εργασιών επί προμηθεία, έστω και αν τοποθετούνται στην εταιρεία, εφόσον αυτή πραγματοποιείται λόγω της θέσεως του. Επιπροσθέτως, κατά την παρ. 9 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται στους υπαλλήλους χωρίς έγκριση της εταιρείας η άσκηση ανταγωνιστικής προς την εταιρεία επιχειρήσεως για δικό τους λογαριασμό ή συμμετοχή τους σε επιχείρηση ανταγωνιστική ή σε όργανα διοικήσεως.

Επειδή η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων συγγενικών των υπαλλήλων προσώπων, οι οποίοι δεν συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με την *** (ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία), δεν εμπίπτει στην περ. ε του άρθρου 5, γιατί η ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος, που επιδιώκει η *** (ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία) ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, δηλαδή η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της εταιρείας από ανταγωνιστικές πράξεις που γίνονται έμμεσα από τους υπαλλήλους της μέσω τρίτων προσώπων, δεν υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των συγγενικών αυτών προσώπων, αλλά αντίθετα υπερβαίνει το σκοπό της εν λόγω επεξεργασίας

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται εν μέρει την αίτηση του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων *** (ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρείας).
2. Κρίνει ότι είναι νόμιμη η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων των υπαλλήλων της *** (ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρείας) για τους προαναφερθέντες σκοπούς που συνδέονται άμεσα με τη μεταξύ των υπαλλήλων και της εταιρείας σχέση εργασίας.
3. Κρίνει ότι η συλλογή απλών προσωπικών δεδομένων τρίτων προσώπων μη συνδεδεμένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας με την εταιρεία υπερβαίνει τον σκοπό της επεξεργασίας και για το λόγο αυτό πρέπει να καταστραφούν με ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας και να μη συλλέγονται στο μέλλον. Για το σκοπό αυτό υποχρεούται ο υπεύθυνος επεξεργασίας να αποστείλει στην Αρχή εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας πρωτόκολλο καταστροφής.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 53 / 2005

ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τις με αρ. πρωτ. 1385/28-3-2005, 1402/29-3-2005 και ΑΠ 33/1-4-2005 ομοειδείς προσφυγές της προς της Αρχή η L. V. ζητεί τη διαγραφή της από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών.

Η αιτούσα είναι υπήκοος ***, η οποία κατά τον χρόνο κατάθεσης των προσφυγών της διέμενε προσωρινά στην *** δυνάμει της με αρ. *** ***(αντίστοιχης χώρας) άδειας παραμονής. Είναι νυμφευμένη με Έλληνα υπήκοο και μητέρα ενός τέκνου, οι οποίοι ήδη έχουν έλθει στην Ελλάδα με σκοπό την μόνιμη εγκατάσταση. Η ίδια δε έχει υποβάλει δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της τη με αρ. *** αίτηση για έκδοση άδειας παραμονής ως σύζυγος Έλληνα, η οποία εκκρεμεί.

Κατά την προσπάθεια εισόδου στην Ελληνική επικράτεια, οι αρμόδιες αρχές της είχαν αρχικά αρνηθεί την είσοδο και την ενημέρωσαν ότι

είναι καταχωρισμένη στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών δυνάμει της με αρ. *** απόφασης του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου *** με την οποία η αιτούσα καταδικάστηκε σε φυλάκιση 4 μηνών για παράνομη είσοδο, διαμονή και εργασία και διατάχθηκε η απέλασή της.

Κατά της αρνήσεως εισόδου η αιτούσα άσκησε την 17-3-2005 αίτηση αναστολής ενώπιον του Α΄ Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ***, η συζήτηση επί της οποίας εκκρεμεί και ζήτησε την έκδοση προσωρινής διαταγής η οποία έγινε δεκτή με τη με αρ. *** απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου.

Επίσης κατά της απόφασης του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου *** η αιτούσα άσκησε την 28-3-2005 αντιρρήσεις ενώπιον του Α΄ Τριμελούς Πλημμελειοδικείου ***, κατά τη διαδικασία των άρθρων 564 και 565 ΚΠΔ, το οποίο με τη με αρ. *** απόφασή του τις έκανε δεκτές και διέταξε τη μη εκτέλεση της παρεπόμενης ποινής της δικαστικής απέλασης.

Κατόπιν των ανωτέρω, μετά την κατάθεση της προσφυγής της, της επιτράπη η είσοδος στην ελληνική επικράτεια.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Η αιτούσα επικαλείται ως νομική βάση της αίτησής της το άρθρο 66 § 9 του Ν. 2910/2001, σύμφωνα με το οποίο «η καταχώριση αλλοδαπού στον κατάλογο ανεπιθύμητων συνεπεία διοικητικής απέλασης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, για παράνομη είσοδο, έξοδο, παραμονή ή εργασία στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος έχει λάβει την άδεια παραμονής της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001 και εφόσον στηρίζεται σε γεγονότα που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της ανωτέρω άδειας παραμονής, δεν συνεπάγεται έναντι των κατόχων της οποιαδήποτε έννομο αποτέλεσμα και επέρχεται, αυτοδικαίως, διαγραφή τους από τον ίδιο κατάλογο».

Επικαλείται επίσης το άρθρο 32 § 12 του Ν. 3202/2003, σύμφωνα με το οποίο «εφόσον ο αλλοδαπός κατέθεσε αίτηση ανανέωσης άδειας εργασίας ή άδειας διαμονής, πριν τη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής,

θεωρείται νομίμως διαμένων στη χώρα μέχρι η διοίκηση να αποφανθεί με απόφασή της επί του αιτήματός του».

Όσον αφορά τη διάταξη του άρθρου 66 § 9 του Ν. 2910/2001, αυτή αφορά όποιον έχει λάβει άδεια παραμονής κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 66 του Ν. 2910/2001, κάτι που δεν συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Επίσης, η διάταξη του άρθρου 32 § 12 του Ν. 3202/2003 αφορά αλλοδαπούς που κατέθεσαν αίτηση ανανέωσης άδειας εργασίας ή άδειας διαμονής, πριν τη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής, κάτι που επίσης δεν ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση. Δεν μπορεί επομένως να εφαρμοσθούν οι πιο πάνω διατάξεις.

2. Πέραν αυτού όμως, σύμφωνα με το άρθρο 96 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συνθήκης Σένγκεν: «1. Τα δεδομένα σχετικά με αλλοδαπούς καταχωρούνται σε αρχείο βάσει μιας εθνικής καταχωρήσεως, η οποία έχει έρεισμα στις αποφάσεις των αρμοδίων διοικητικών αρχών και δικαστηρίων, σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες της εθνικής νομοθεσίας. 2. (...) 3. Οι αποφάσεις μπορούν επίσης να έχουν αιτιολογία ότι εις βάρος του αλλοδαπού έχει επιβληθεί το μέτρο της απομακρύνσεως, αποπομπής ή απελάσεως, το οποίο δεν αναβλήθηκε ούτε ανεστάλη και περιέχει ως παρεπόμενη κύρωση την απαγόρευση εισόδου ή διαμονής, στηριζόμενη στη μη τήρηση του εθνικού δικαίου ως προς την είσοδο ή τη διαμονή των αλλοδαπών».

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αιτούσα καταχωρήθηκε στο SIS βάσει της απόφασης του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου *** για παράνομη είσοδο και διαμονή και διατάχθηκε η απέλασή της. Εφόσον οι αντιρρήσεις κατά της πιο πάνω απόφασης έγιναν δεκτές και διατάχθηκε η μη εκτέλεση της απέλασης, δεν υφίσταται λόγος καταχώρισης στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών.

Πέραν αυτού η αιτούσα πρέπει να διαγραφεί και από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, γιατί παρήλθε η τριετία που προβλέπεται από το άρθρο 112 § 1 της ΣΕΣ, μετά την παρέλευση της οποίας η αναγκαιότητα καταχώρισης πρέπει να εξετάζεται και μάλιστα με αιτιολογημένη απόφαση, όπως απεφάνθη η Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) Σέν-

γκεν. Κάτι τέτοιο δεν έλαβε χώρα στην περίπτωση της αιτούσας.

Για τους παραπάνω λόγους η αιτούσα πρέπει να διαγραφεί από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται την αίτηση της L. V.
2. Αποφασίζει τη διαγραφή της L. V. από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών και το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 58 / 2005

ΚΑΜΕΡΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Αποφασεις/58_05-anonymous.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 78.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 59 / 2005

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η εταιρεία *** στις 25-4-2005 με έγγραφό της (α.π. 55/25-4-2005) ζήτησε την άδεια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων για την εγκατάσταση πιλοτικού βιομετρικού συστήματος ελέγχου πρόσβασης σε αθλητικές εγκαταστάσεις, το οποίο εφαρμόζεται στα πλαίσια ερευνητικού έργου με τίτλο “Ευφυές Σύστημα Ελέγχου Πρόσβασης Φιλάθλων και Διαπιστευμένων Ατόμων σε Αθλητικές Διοργανώσεις” που χρηματοδοτείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Ειδικότερα, η εγκατάσταση του βιομετρικού συστήματος θα γινόταν για δύο (2) μήνες στις αθλητικές εγκαταστάσεις του *** (γυμναστικού συλλόγου) με σκοπό την πιλοτική δοκιμή του με πραγματικά προσωπικά δεδομένα ατόμων που θα έχουν εκ των προτέρων δώσει την ρητή και ειδική συγκατάθε-

ση τους για συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα. Τα παραπάνω δεδομένα θα καταστρέφονταν αμέσως μετά το τέλος της πιλοτικής λειτουργίας του συστήματος. Το σύστημα θα κατέγραφε με ψηφιακό τρόπο δακτυλικά αποτυπώματα του χεριού του χρήστη (βιομετρικά δεδομένα δακτυλοσκόπησης). Η αποθήκευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων θα γινόταν σε έξυπνη κάρτα που βρίσκεται αποκλειστικά στην κατοχή του χρήστη, ενώ δεν θα γινόταν αποθήκευση βιομετρικών στοιχείων σε κεντρική βάση δεδομένων.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1). Βιομετρικά συστήματα είναι εφαρμογές της βιομετρικής τεχνολογίας, που στοχεύουν στην αυτόματη ταυτοποίηση και/ή αυθεντικοποίηση ενός φυσικού προσώπου. Η συλλογή των βιομετρικών δεδομένων (πχ εικόνα του δακτυλικού αποτυπώματος, εικόνα της οφθαλμικής ίριδας, καταγραφή φωνής) γίνεται κατά τη διαδικασία της εγγραφής του ατόμου στο σύστημα. Η καταγραφή γίνεται με ένα ειδικό σένσορα. Το βιομετρικό σύστημα τότε, εξάγει από τα δεδομένα τα ειδικά εκείνα χαρακτηριστικά του χρήστη που χρειάζονται για να δημιουργηθεί ένα "πρότυπο". Πρότυπο είναι μια δομημένη απεικόνιση της βιομετρικής εικόνας δηλαδή της καταγεγραμμένης βιομετρικής μέτρησης του ατόμου. Ένα πρότυπο μπορεί να συνδυαστεί με πρόσθετα μέτρα ελέγχου πρόσβασης, όπως για παράδειγμα ένα κωδικό πρόσβασης (PIN). Το βιομετρικό σύστημα δεν αποθηκεύει την πρωταρχική εικόνα του βιομετρικού χαρακτηριστικού του ατόμου αλλά το πρότυπο, που είναι σε ψηφιακή μορφή. Το άρθρο 2 του Νόμου 2472/1997, ορίζει ότι "δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα" είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσι-

κή, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. Σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση ενός προσώπου με χρήση βιομετρικών μεθόδων ή αλλιώς, η ψηφιακή απεικόνιση σε ένα πρότυπο, αποτελούν προσωπικά δεδομένα.

2). Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Νόμου 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Επίσης τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

3). Η επεξεργασία προσωπικού δεδομένου που δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού δεν είναι θεμιτή και όταν ακόμη το υποκείμενο παρέχει γι' αυτήν την σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 ή το άρθρο 7 παρ. 2 εδ. α του ν. 2472/1997, συγκατάθεσή του, διότι η τελευταία δεν επιτρέπει καθεαυτήν την επεξεργασία που αντίκειται στην αρχή του σκοπού και της αναγκαιότητας (απόφαση αριθ. 510/17/15.5.2000 της Αρχής). Έτσι, η συναίνεση δεν αναιρεί τον παράνομο χαρακτήρα της επεξεργασίας ακόμα και όταν το υποκείμενο δέχεται να εκτεθεί σε βιομετρικούς ελέγχους.

4). Η συμβατότητα της χρησιμοποίησης βιομετρικών στοιχείων για την αναγνώριση προσώπων με την νομική προστασία των υποκειμένων από τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων τους της κατηγορίας αυτής, αποτελεί αντικείμενο διερεύνησης στην Ελλάδα και διεθνώς, ακόμη και όταν υπεύθυνος επεξεργασίας είναι κρατικές υπηρεσίες. Στην κρινόμενη περίπτωση η επεξεργασία πρόκειται να γίνει από ιδιώτες σε συγκεκριμένες αθλητικές εγκαταστάσεις και στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος.

5). Στην περίπτωση που εξετάζεται, ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η επιστημονική έρευνα μέσω της πιλοτικής δοκιμής βιομετρικού συστήματος ελέγχου πρόσβασης προσώπων που εισέρχονται σε αθλητικές εγκαταστάσεις. Παρά τη νομιμότητα του σκοπού αυτού καθαυτού, η χρησιμοποίηση

του βιομετρικού συστήματος για την επίτευξη του θέτει ζητήματα εναρμόνισης της συγκεκριμένης επεξεργασίας με τον εν λόγω σκοπό και την αναγκαιότητα της.

Η Αρχή έχει εκδώσει ήδη τις με α.π. 245/9, 9/2003 και 52/2003 σχετικές με το θέμα αποφάσεις. Συγκεκριμένα: α) Η Αρχή, με απόφαση της 20.3.2000 (α.π. 245/9) επέβαλε τη διακοπή επεξεργασίας δακτυλοσκοπικών δεδομένων για τον έλεγχο εισόδου και εξόδου εργαζομένων σε δημοτικό κτήριο, ως υπερβαίνουσα το σκοπό της επεξεργασίας, υπέρβαση που δεν θεραπεύει η συγκατάθεση των υποκειμένων. Έκρινε μάλιστα ότι πρέπει να επιλέγονται ηπιότεροι τρόποι ελέγχου, με την παρατήρηση ότι το συνολικό πρόβλημα συλλογής των πληροφοριών με ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα θα αντιμετωπισθεί με γενικούς κανονισμούς που επιφυλάσσεται να εκδώσει η Αρχή στο μέλλον, μετά από ενδελεχή μελέτη όλων των πτυχών του ζητήματος. Σε παρόμοιο σκεπτικό, η Αρχή με την 52/2003 απόφαση της απαγόρευσε την πιλοτική εφαρμογή βιομετρικού συστήματος στο αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος, το οποίο είχε σκοπό τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δακτυλοσκόπησης και ίριδας του ματιού για την επαλήθευση της ταυτότητας των επιβατών που πρόκειται να ταξιδέψουν. β) Αντιθέτως, με την απόφαση 9/2003 η Αρχή, αφού επανέλαβε όσα αναφέρονται στην προηγούμενη απόφασή της, έκρινε, εφαρμόζοντας τα ίδια κριτήρια, ότι δεν παραβιάζονται τα, σύμφωνα με την οδηγία 115/2001 της Αρχής, δικαιώματα των εργαζομένων με την εγκατάσταση βιομετρικού συστήματος (στοιχεία της γεωμετρίας του χεριού) αποκλειστικώς για τον σκοπό του ελέγχου πρόσβασής τους στις κρίσιμες (ενν. ιδιαίτερα ευαίσθητες από πλευράς ασφαλείας των συγκοινωνιών) εγκαταστάσεις του Αττικού Μετρό.

6). Ενόψει των παραπάνω δεδομένων, η επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων για τον έλεγχο πρόσβασης σε αθλητικές εγκαταστάσεις, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα των αρχών του σκοπού και της αναγκαιότητας, δεν είναι νόμιμη και συνεπώς δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση πιλοτικού συστήματος δοκιμής τέτοιας επεξεργασίας, ακόμα και αν αυτό έχει καθαρά ερευνητικό χαρακτή-

ρα. Αντίθετα, θεωρείται ότι η επίτευξη του εν λόγω ερευνητικού σκοπού μπορεί να πραγματοποιηθεί με άλλα ηπιότερα μέσα, όπως π.χ. δοκιμή του συστήματος σε εργαστηριακές συνθήκες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η επεξεργασία βιομετρικών στοιχείων για την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος που γνωστοποίησε η εταιρεία *** με την με α.π. 55, από 25-04-2005, γνωστοποίησή της, δεν είναι νόμιμη και συνεπώς δεν επιτρέπεται η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δακτυλοσκόπησης για τον έλεγχο πρόσβασης φιλάθλων και διαπιστευμένων ατόμων σε αθλητικές εγκαταστάσεις.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 60 / 2005

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΑΠΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Οι φυσικοθεραπευτές υπόκεινται στις διατάξεις του Ν. 2472/1997, καθώς αποτελούν πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και, ως εκ τούτου, κατά την άσκηση του επαγγέλματος τους ενδέχεται να επεξεργάζονται ιατρικά δεδομένα. Στην περίπτωση αυτή, οι φυσικοθεραπευτές οφείλουν να γνωστοποιούν στην Αρχή τα αρχεία με προσωπικά δεδομένα υγείας που τηρούν για τους πελάτες τους και να λαμβάνουν άδεια τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα, σύμφωνα με το αρ. 7 παρ. 2δ) του Ν. 2472/1997.

Στις 29-3-2005, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών, με το υπ. αρ. πρωτ. 1419/29-3-2005 έγγραφο του και κατόπιν πρότερης επικοινωνίας του Προέδρου του με την Αρχή, ζήτησε την εξαίρεση των φυσικοθεραπευτών από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας, σύμφωνα με το αρ. 7Α παρ. 1δ), επισυνάπτοντας τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Καταστατικό του Συλλόγου.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών αριθμεί άνω των 4.000 μελών, αριθμός που ισοδυναμεί με το 95% του συνόλου των φυσικοθεραπευτών στη χώρα. Μέχρι στιγμής στην Αρχή έχουν κατατεθεί 140 γνωστοποιήσεις

από φυσικοθεραπευτές, εκ των οποίων 21 δήλωναν ευαισθητά δεδομένα υγείας και για 11 από αυτές αποφασίστηκε από την Αρχή, μετά από επικοινωνία με τους υπεύθυνους επεξεργασίας, η έκδοση των σχετικών αδειών.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η παρ. 1δ) του αρ. 7Α του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του αρ. 6 και λήψης άδειας του αρ. 7 του Ν. 2472/1997: “όταν η επεξεργασία γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αφορά ιατρικά δεδομένα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους...”.

Η φυσικοθεραπευτές αποτελούν πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και η επεξεργασία που πραγματοποιούν αφορά ιατρικά δεδομένα των πελατών τους. Συνεπώς, για να εξαιρεθούν από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας θα πρέπει να δεσμεύονται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας.

Οι φυσικοθεραπευτές δεσμεύονται από τον Κώδικα Δεοντολογίας του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών, ο οποίος ψηφίστηκε από τον Σύλλογο τον Οκτώβριο του 2004 και ακολουθεί τις αρχές δεοντολογίας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) και της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φυσικοθεραπευτών (WCPT). Σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών των φυσικοθεραπευτών, το αρ. 9 του ανωτέρω Κώδικα Δεοντολογίας αναφέρει το εξής: “Το βιβλίο των ασθενών (πελατών) είναι απόρρητο. Ο φυσικοθεραπευτής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο εκτός των εξαιρέσεων που προβλέπει ο νόμος και σε όσες περιπτώσεις τον αποδεσμεύει.”

Η εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας είναι υποχρεωτική για όλα τα μέλη του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών (που, όπως αναφέρεται στην Εισαγωγή, αποτελούν το 95% των φυσικοθεραπευτών στην Ελλάδα). Κάθε παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας

(όπως αναφέρεται στο αρ. 48 του Κώδικα) επιφέρει πειθαρχικές ποινές, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού του Συλλόγου. Οι ποινές αυτές, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο αρ. 8 του Καταστατικού του Συλλόγου, περιλαμβάνουν α) έγγραφη επίπληξη, β) μομφή, γ) προσωρινή διαγραφή μέχρι ενός έτους και δ) οριστική διαγραφή.

Παρά το γεγονός ότι οι ανωτέρω δεσμεύσεις αφορούν αποκλειστικά τη σχέση του φυσικοθεραπευτή με τον Σύλλογο (και όχι την ίδια την άσκηση του επαγγέλματος) μπορούν να θεωρηθούν ουσιαστικές, λαμβάνοντας υπόψη τη δράση του Συλλόγου ως συλλογικού οργάνου των φυσικοθεραπευτών στην χώρα, εφόσον οδηγούν σε προσωρινή ή οριστική διαγραφή του παραβάτη από το Σύλλογο. Κατά τον τρόπο όμως που είναι διατυπωμένος τόσο ο Κώδικας, όσο και το Καταστατικό, δεν υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των παραπτώματων και των πειθαρχικών ποινών, με αποτέλεσμα να μπορεί να επιβληθεί για την παράβαση του επαγγελματικού απορρήτου η ηπιότερη των ποινών (έγγραφη επίπληξη). Κάτι τέτοιο όμως, δεν παρέχει ικανοποιητική δέσμευση των φυσικοθεραπευτών για την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζονται. Προς τούτο, θα πρέπει να γίνει κατάλληλη τροποποίηση του Καταστατικού του Συλλόγου και των διαδικασιών που εφαρμόζονται σε περίπτωση που κάποιος φυσικοθεραπευτής παραβεί το επαγγελματικό απόρρητο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

α) Απευθύνει σύσταση στον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών να τροποποιήσει το Καταστατικό του έτσι ώστε να αναφέρεται ρητά η πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής διαγραφής από τον Σύλλογο για κάθε παραβάτη του αρ. 9 του Κώδικα Δεοντολογίας, με παράλληλη κοινοποίηση της διαγραφής στο όργανο που είναι αρμόδιο σε εθνικό επίπεδο για τη χορήγηση αδειών εξασκίσεως του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή.

β) Εφόσον γίνει η ανωτέρω τροποποίηση του Καταστατικού του Συλλόγου, απαλλάσσει από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας κάθε φυσικοθεραπευτή με νόμιμη άδεια άσκησης του επαγγέλματος στην Ελλάδα

που είναι μέλος του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 61 / 2005

ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Με την από 2.12.2004 προσφυγή του προς την Αρχή ο Γ.Λ. παραπονείται για τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης που άσκησε στις 2.11.2004 προς την εργοδότηριά του τράπεζα ... προκειμένου να λάβει γνώση των στοιχείων του υπηρεσιακού του φακέλου. Σε επιστολή της Αρχής στις 3.2.2005 για το θέμα αυτό, η τράπεζα απάντησε με το από 11.3.2005 έγγραφό της ότι ο προσφεύγων παρέλαβε στις 10.2.2005 από τον φάκελό του αντίγραφα 56 εγγράφων. Ωστόσο, όπως αναφέρει ο προσφεύγων στο από 31.5.2005 νεότερο έγγραφό του προς την Αρχή, από τον φάκελο έλειπαν ορισμένα στοιχεία, και συγκεκριμένα τα δελτία αξιολόγησής του από τους εκάστοτε προϊσταμένους του για τα έτη 2000 έως το 2004 καθώς και μία αίτηση για συμμετοχή σε επιμορφωτικό σεμινάριο όπου αναγράφεται και η εισήγηση του τότε διευθυντή του. Αν και γνωστοποίησε το γεγονός αυθημερόν στους αρμοδίους της τράπεζας, δεν έλαβε κάποια εξήγηση. Όπως δε υποστηρίζει, τα εν λόγω έγγραφα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την αιτιολόγηση της υπηρεσιακής του εξέλιξης στην ιεραρχία της τράπεζας καθόσον από το 2000 έως το 2005 παραλήφθηκε σε πέντε προαγωγές στελεχών που έγιναν, αλλά και για την εξέλιξη εκκρεμούς δίκης για ουκοφαντική δυσφήμιση μετά από μήνυση που υπέβαλε κατά διευθυντών της τράπεζας οι οποίοι υπήρξαν αξιολογητές του. Η δικηγόρος της τράπεζας ισχυρίστηκε ότι ο προσφεύγων απευθύνθηκε προς την Αρχή για να διαμαρτυρηθεί για τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, ενώ δεν επανήλθε στην τράπεζα για να ασκήσει το δικαίωμα αντίρρησης, ως όφειλε σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.2472/97, και ως εκ τούτου η προσφυγή είναι αβάσιμη.

Όσον αφορά την πρόσβαση του προσφεύγοντος, επισημαίνει ότι η τράπεζα ανταποκρί-

θηκε στο αίτημά του για πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου του παραδίνοντας όλα τα υπηρεσιακά έγγραφα που βρίσκονταν στον υπηρεσιακό του φάκελο. Ο τελευταίος υπέγραψε για την παραλαβή και στις παρατηρήσεις που διατύπωσε στο αποδεικτικό σημείωσε ότι δεν βρέθηκαν τα δελτία αξιολόγησης του 2000, 2001 και 2004, ενώ δεν αναφέρει ότι δεν του δόθηκαν οι αξιολογήσεις για το 2002 και 2003.

Κατά τους ισχυρισμούς της τράπεζας, τα δελτία αξιολόγησης για τα έτη 2000 και 2001 δεν παραδόθηκαν γιατί δεν βρέθηκαν στο φάκελο του προσφεύγοντος που τηρείται στη διεύθυνση ανθρώπινου δυναμικού της τράπεζας πιθανώς λόγω και της αναστάτωσης που υπήρξε εκείνο το χρονικό διάστημα από τη συγχώνευση της τράπεζας με την τράπεζα ..., από την οποία προέρχεται ο προσφεύγων. Του παραδόθηκαν ωστόσο τα δελτία αξιολόγησης για 2002 και 2003, ενώ του 2004 δεν του παραδόθηκε γιατί δεν έχει περιέλθει ακόμη στην ανωτέρω διεύθυνση. Η δε αίτησή του για συμμετοχή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο τηρείται σε άλλη διεύθυνση, για το λόγο αυτό δεν του δόθηκε αντίγραφο όταν άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης, ωστόσο, όπως διαβεβαίωσε κατά την ακρόαση η εκπρόσωπος της τράπεζας, το έγγραφο αυτό βρέθηκε και είναι στη διάθεση του προσφεύγοντος. Όσον αφορά μια επιστολή της τράπεζας από 14.10.2002 προς τον προσφεύγοντα η οποία δεν βρέθηκε στο φάκελό του, ο προσφεύγων την έχει ήδη παραλάβει και επομένως δεν έχει αντικείμενο το προς επίδειξη αυτής αίτημά του.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 12 ορίζει ότι το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους, τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες, την εξέλιξη και τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με την υποβολή σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος έχει την υποχρέωση να

απαντήσει εγγράφως. Αν ο τελευταίος δεν απαντήσει εντός δέκα πέντε ημερών ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Αν ο υπεύθυνος αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για τη δυνατότητά του να προσφύγει σε αυτήν.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 10, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας.

Από τα προσκομιζόμενα έγγραφα και την ακροαματική διαδικασία προέκυψε ότι όταν ασκήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης από τον προσφεύγοντα στον φάκελό του δεν βρέθηκε κανένα δελτίο αξιολόγησης από το 2000 και έπειτα. Βρέθηκε μόνο το αντίγραφο του δελτίου αξιολόγησής του για την περίοδο 29-8-2002 έως 29-8-2003 όπως το είχε συμπληρώσει ο ίδιος και το είχε στείλει στη αρμόδια διεύθυνση της τράπεζας με έκθεση επίδοσης και από το οποίο απουσίαζε η κρίση του διευθυντή. Αυτό το έγγραφο υπέγραψε ότι παρέλαβε ο προσφεύγων. Η τράπεζα εξάλλου δεν απέδειξε τον ισχυρισμό της ότι υπήρχαν στο φάκελο και παρελήφθησαν τα δελτία αξιολόγησης του 2002 και 2003 συμπληρωμένα από την αρμόδια διεύθυνση. Δεν βρέθηκε επίσης η επιστολή που στάλθηκε στον προσφεύγοντα από τη διεύθυνση προσωπικού το 2002 και απαντά στα σχόλια που διατύπωσε ο τελευταίος στο δελτίο αξιολόγησης 2001-2002 που είχε υποβάλει προς συμπλήρωση σχετικά με μη ανάθεση σε αυτόν συγκεκριμένων καθηκόντων.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος της τράπεζας παραδέχθηκε ότι όλοι οι υπάλληλοι υπόκεινται κάθε έτος σε αξιολόγηση και τα σχετικά έγγραφα τηρούνται στο φάκελό τους. Σχετικά με τα επίδικα δελτία που αφορούν τον προσφεύγοντα, η ίδια ανέφερε ότι τα δελτία του 2000 και του 2001 συντάχθηκαν μεν, δεν βρέθηκαν όμως όταν αναζητήθηκαν από τον προσφεύγοντα. Κατά την κρίση της Αρχής τα επίδικα δελτία αξιολόγησης, όπως και όλων

των υπαλλήλων είχαν συνταχθεί βάσει και της υποχρέωσης που απορρέει από τους κανονισμούς προσωπικού (άρθρο 9 του οργανισμού προσωπικού της τράπεζας ... και πανομοιότυπη ρύθμιση στο άρθρο 9 του οργανισμού προσωπικού της τράπεζας ...) από την αρμόδια διεύθυνση της τράπεζας. Δεδομένης ωστόσο της κρισιμότητας που είχαν τα εν λόγω έγγραφα για τον προσφεύγοντα ο οποίος παρελήφθη για σειρά ετών από προαγωγές, αλλά και της αντιδικίας μεταξύ του προσφεύγοντος και διευθυντών της τράπεζας, πιθανόν αυτά είτε να μην τοποθετήθηκαν είτε να αφαιρέθηκαν από τον φάκελό του είτε να απωλέσθησαν. Επομένως, η τράπεζα υπέχει ευθύνη διότι με τις ενέργειες ή παραλείψεις των οργάνων της δεν ικανοποίησε τελικώς το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε ο προσφεύγων κατά παράβαση του άρθρου 12 του ν.2472/97.

Περαιτέρω, η δήλωση από την τράπεζα αυταμαρτίας ανεύρεσης των στοιχείων που ομολογεί ότι τηρούσε πριν το χρονικό διάστημα της συγχώνευσης και συγκεκριμένα των δελτίων αξιολόγησης των ετών 2000 και 2001, αλλά και του δελτίου 2002 που αποδεδειγμένα παρέλαβε συνιστά παραδοχή απώλειάς τους. Δεν απέδειξε εξάλλου η τράπεζα ότι είχε λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη επεξεργασία, δεδομένου ότι το άρθρο 10 παρ.3 θεσπίζει αυξημένη υποχρέωση επιμέλειας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ακόμη και για τυχαία απώλεια. Ως εκ τούτου η τράπεζα παρέβη και το άρθρο 10 παρ.3 του ν.2472/97.

Το δικαίωμα πρόσβασης που δίνει ο νόμος στο υποκείμενο των δεδομένων έχει θεσπιστεί για να ελέγχει ο τελευταίος αν έχουν τηρηθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας οι διαδικασίες θεμιτής επεξεργασίας για τα δεδομένα που το αφορούν, δηλαδή αν αυτά είναι ακριβή, πρόσφορα, ενημερωμένα κλπ. Δεν είναι απλώς αίτημα προς επίδειξη που εξαντλείται με την λήψη αντιγράφου, όπως εσφαλμένα ισχυρίζεται η τράπεζα. Όσον αφορά τον ισχυρισμό της τράπεζας ότι μη νομίμως ο προσφεύγων επανήλθε στην Αρχή όταν δεν ικανοποιήθηκε το δικαίωμα πρόσβασής του ενώ έπρεπε να ασκήσει τις

αντιρρήσεις του προς την τράπεζα κατά το άρθρο 13 του ν.2472/97, επισημαίνεται ότι προσφυγή για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης απευθύνεται προς την Αρχή όπως ορίζεται από το νόμο (άρθρο 12 παρ.4), όπως άλλωστε έπραξε ο προσφεύγων και με το πρώτο έγγραφό του προς την Αρχή όταν είχε παρέλθει η εκ του νόμου προθεσμία για απάντηση της τράπεζας και με το δεύτερο όταν δεν ικανοποιήθηκε τελικώς το δικαίωμά του (Βλ. και απόφαση 50/2001, όπου το δικαίωμα προσφυγής στην Αρχή δεν κωλύεται από τη μη υποβολή αίτησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας, εφόσον είχε ήδη εκδηλωθεί η σχετική άρνησή του.)

Ενόψει της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο δηλ. στον προσφεύγοντα, αφού τα επίδικα έγγραφα ήταν ιδιαίτερα κρίσιμα για την υπηρεσιακή του εξέλιξη, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.β του ν.2472/97 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Επιβάλλει πρόστιμο εξήντα χιλιάδων Ευρώ (60.000 Ευρώ) στην τράπεζα ... για παράβαση των άρθρων 10 παρ.3 και 12 παρ.1 του Ν.2472/1997.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 62/ 2005

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Στη με αρ. πρωτ. 1371/25-6-2003 προσφυγή τους κατά της εταιρείας «Τράπεζα ...» οι Μ.Ξ. και Γ.Τ. αναφέρουν ότι ήταν υπάλληλοι της Τράπεζας ... και μετά την εξαγορά της τελευταίας από την Τράπεζα ..., η σύμβασή τους συνεχίστηκε υπό το νέο ιδιοκτησιακό καθεστώς. Η Τράπεζα ... την 20-6-2002 προχώρησε στην υλοποίηση νέου συστήματος αξιολόγησης των υπαλλήλων με την αποστολή προς συμπλήρωση ειδικού δελτίου αξιολόγησης. Προς τον σκοπό αυτό συνέταξε νέο

σχετικό Κανονισμό Εργασίας.

Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η καθής δεσμεύεται και μετά τη συγχώνευση από τον παλαιό Οργανισμό-Κανονισμό Εργασίας και από τον Κανονισμό Σύνταξης Δελτίων Αξιολόγησης Προσωπικού που είχε καταρτισθεί την 9-12-1983 με διμερή συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας ... και του Σωματείου των εργαζομένων σε αυτήν και ότι, συνεπώς, οποιαδήποτε τροποποίηση των κανονισμών αυτών απαιτεί σύμφωνη γνώμη του Σωματείου Εργαζομένων. Επειδή το νέο σύστημα αξιολόγησης δεν αποτέλεσε αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ εργαζομένων και τράπεζας, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η αξιολόγησή τους σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό αποτελεί παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, για τους εξής λόγους:

α) Έγινε χωρίς συγκατάθεση των εργαζομένων.
β) Η διαδικασία αξιολόγησης δεν παρέχει εχέγγυα αντικειμενικότητας
γ) Γίνεται ηλεκτρονική συλλογή και καταχώριση των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων σε ηλεκτρονικό αρχείο, κατά παράβαση του άρθρου 4 του Ν. 2472/97 (αρχή της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας).

Οι προσφεύγοντες καταγγέλλουν επίσης:

α) ότι δεν ικανοποιήθηκε το δικαίωμα πρόσβασης του Γ.Τ., γιατί δεν του χορηγήθηκε το δελτίο αξιολόγησής του με τα σχόλια των αξιολογητών,

β) δεν ικανοποιήθηκε το δικαίωμα αντίρρησης των προσφευγόντων, το οποίο άσκησαν την 7-8-2002 με κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου ..., με αίτημα, μεταξύ άλλων, να απαγορευθεί προσωρινά η χρήση των δελτίων αξιολόγησης για κάθε είδους μεταβολές των εργασιακών σχέσεων, να απαγορευθεί στην Τράπεζα να αξιολογεί αρνητικά την άρνηση του Γ.Τ. να συμπληρώσει το Δελτίο.

Με το με αρ. πρωτ. 161/30-1-2004 έγγραφό της η Αρχή ζήτησε τις απόψεις της Τράπεζας ..., η οποία στο με αρ. πρωτ. 795/1-3-2004 υπόμνημά της προς την Αρχή αναφέρει ότι την 18-6-2002 υπεγράφη συμφωνία μεταξύ του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Τράπεζας και του Προέδρου του Συλλόγου Εργαζομένων για την εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης των εργαζομένων και ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων των

προσφευγόντων απορρίφθηκε με τη με αρ. 1941/2003 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας.

(...).

Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο. (...).

2. Η Αρχή είναι αρμόδια να κρίνει τη νομιμότητα ή μη της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων βάσει των γενικών προϋποθέσεων που θεσπίζει ο Ν. 2472/97. Ως εκ τούτου στην αρμοδιότητα της Αρχής ανήκει μόνο η κρίση για τη νομιμότητα συλλογής και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων που λαμβάνει χώρα εκ μέρους του εργοδότη-υπεύθυνου επεξεργασίας για την επίτευξη συγκεκριμένου νόμιμου σκοπού. Στο πλαίσιο του σκοπού της διοίκησης προσωπικού εμπίπτει και η αξιολόγηση του προσωπικού βάσει κριτηρίων που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενων ή για τα οποία τουλάχιστον οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί. Δεν ανήκει όμως στην αρμοδιότητα της Αρχής η κρίση για την

ορθότητα ή μη του τρόπου αξιολόγησης αυτού καθ' εαυτού. Η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης θα ενέπιπτε στην αρμοδιότητα της Αρχής μόνο αν τα αιτούμενα για την αξιολόγηση στοιχεία υπερέβαιναν τον σκοπό της επεξεργασίας.

3. Όσον αφορά τον ισχυρισμό των προσφευγόντων ότι η Τράπεζα προέβη σε αξιολόγησή τους χωρίς τη συγκατάθεσή τους, αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, γιατί η αξιολόγηση του προσωπικού εμπίπτει στο πλαίσιο της σχέσης εργασίας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, γιατί είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 5 § 2 α του Ν. 2472/97.

4. Επίσης πρέπει να απορριφθεί και ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι η αξιολόγησή τους συνιστά επεξεργασία που αντίκειται στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, γιατί εμπίπτει στο πλαίσιο της σχέσης εργασίας και συνεπώς δεν υπερβαίνει τον σκοπό της διοίκησης του προσωπικού της Τράπεζας, ανεξαρτήτως αν, όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγοντες, ο προηγούμενος τρόπος αξιολόγησης παρείχε ενδεχομένως περισσότερα εκέγγυα αντικειμενικότητας.

5. Η Αρχή είναι αρμόδια να εξετάσει μόνο την μη ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης των προσφευγόντων.

Όπως προκύπτει από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, ο δεύτερος των προσφευγόντων Γ.Τ. ζήτησε να ενημερωθεί για το περιεχόμενο του δελτίου αξιολόγησής του, άσκησε δηλαδή το δικαίωμα πρόσβασης του άρθρου 12 του Ν. 2472/97, το οποίο δεν ικανοποιήθηκε από την καθής. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να πληροφορεί χωρίς καθυστέρηση το υποκείμενο των δεδομένων για το σύνολο των προσωπικών του δεδομένων που επεξεργάζεται, μεταξύ των οποίων είναι αναμφιβόλως και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δελτία αξιολόγησης των εργαζομένων καθώς και ο τρόπος που λαμβάνει χώρα η αξιολόγηση. Συνεπώς η Αρχή πρέπει να ζητήσει από την Τράπεζα ... να ικανοποιεί την πρόσβαση κάθε εργαζόμενου στο δελτίο αξιολόγησής του και να ενημερώνει το προσωπικό σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας

και το ποιος προβαίνει στην επεξεργασία αυτή.

Όσον αφορά τις αντιρρήσεις των προσφευγόντων, αυτές αφορούν, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και ιδίως την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, την ουσία της αξιολόγησης και συνεπώς, όπως αναπτύχθηκε παραπάνω, η εξέτασή τους εκφεύγει της αρμοδιότητας της Αρχής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται εν μέρει την προσφυγή των Μ.Ε. και Γ.Τ.
2. Κρίνει ότι ο τρόπος αξιολόγησης των εργαζομένων δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής.
2. Κρίνει ότι η Τράπεζα ... έχει το δικαίωμα να προβαίνει νομίμως σε αξιολόγηση των εργαζομένων, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, αφού η αξιολόγηση συνιστά επεξεργασία που εκτελείται εντός του πλαισίου του σκοπού της διοίκησης του προσωπικού της Τράπεζας, για την οποία δεν απαιτείται συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, γιατί είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης εργασίας.
3. Απευθύνει σύσταση στην Τράπεζα ... να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για να επιτρέψει την χωρίς καθυστέρηση πρόσβαση κάθε εργαζόμενου στο δελτίο αξιολόγησής του και να ενημερώνει το προσωπικό σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να προβαίνουν στην επεξεργασία αυτή.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 64 / 2005

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ: ΔΥΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
Με την από 29.7.2002 προσφυγή της προς την Αρχή (με αρ. πρωτ. 1697/31.7.2002) η Κ.Β. ζητά την τροποποίηση της παρ. 9 του Κεφαλαίου Α της αποφάσεως 523/1999 της Αρχής, ήδη απόφαση 25/2004, ΦΕΚ Β' 684). Ειδικότερα, ζητά την διαγραφή από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. «όσα καταχωρημένα σε αυτό προσωπικά δεδομένα αφορούν το άτομό της και έχει συμπληρωθεί για

την κατηγορία τους το ανώτατο προβλεπόμενο χρονικό όριο επεξεργασίας αυτών, ανεξάρτητα εάν έχουν καταχωρηθεί μεταγενέστερα νεότερα δυσμενή στοιχεία και επίσης χωρίς να είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. τα απαιτούμενα από αυτήν αντίστοιχα εξοφλητήρια πιστοποιητικά».

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της ανωτέρω προσφυγής, κάλεσε με τις από 12.1.2004 και με αριθμ. πρωτ. αντίστοιχα 26 και 27 κλήσεις την προσφεύγουσα Κ.Β. και τον νόμιμο εκπρόσωπο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. προκειμένου να καταθέσουν τις απόψεις τους στην Αρχή.

Στη συζήτηση που έγινε για το επίμαχο ζήτημα στο συμβούλιο της Αρχής την 22.1.2004 παρουσιάστηκε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. Χ.Ν., ο οποίος κατέθεσε ότι στο όνομα της προσφεύγουσας τηρούνται στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. τα εξής στοιχεία: μία διαταγή πληρωμής του έτους 1999, δύο προγράμματα πλειστηριασμού για τα έτη 1997 και 1999 και δύο κατασχέσεις για το 1997 και το 1998. Πριν την εξόφληση της πρώτης οφειλής που είχε ως συνέπεια την άρση των δύο κατασχέσεων και την ματαίωση των δύο πλειστηριασμών, εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, η οποία διαγράφεται το έτος 2006. Συνεπώς στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ τηρούνται όλα τα δυσμενή οικονομικά στοιχεία της προσφεύγουσας μέχρι την συμπλήρωση του χρόνου διαγραφής της τελευταίας εγγραφής, δηλ. της διαταγής πληρωμής, και αφού έχουν αποδεδειγμένα εξοφληθεί όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις και δεν έχουν προκύψει νέα δυσμενή οικονομικά στοιχεία. Επίσης στη συζήτηση παρουσιάστηκε και ο πληρεξούσιος δικηγόρος της προσφεύγουσας Ι.Ζ., ο οποίος υποστήριξε ότι τα οικονομικά δεδομένα της προσφεύγουσας που τηρούσε στο αρχείο της η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. είχαν συμπληρώσει τον προβλεπόμενο χρόνο διατήρησής τους σύμφωνα με την απόφαση 523/1999 της Αρχής, ήδη απόφαση 25/2004, και έπρεπε να διαγραφούν από το εν λόγω αρχείο χωρίς να επηρεάζονται από νεότερες εγγραφές και χωρίς να υποχρεούται το υποκείμενο των δεδομένων να προσκομίσει τα απαιτούμενα εξοφλητήρια παραστατικά.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2α του Ν. 2472/97 «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνιστά κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων».

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β του ιδίου νόμου «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών επεξεργασίας».

Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ε του ανωτέρω νόμου επιτρέπεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο η επεξεργασία αυτή να υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, αφού προηγουμένως έχει γίνει η ενημέρωσή τους για την επεξεργασία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ιδίου ως άνω νόμου.

Ειδικότερα, για την επεξεργασία των οικονομικών δεδομένων από την εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. η Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθμ. 24/2004 απόφασή της, σύμφωνα με την οποία είναι νόμιμη η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία των δυσμενών οικονομικών δεδομένων από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, αφού προηγουμένως αυτό ενημερωθεί, εφόσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία της εμπορικής πίστης και η εξυγίανση των οικονομικών συναλλαγών, και συνεπώς η προστασία της εμπορικής πίστης σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέρχει προφανώς, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε του ν. 2472/1997.

Επίσης η Αρχή στα πλαίσια της εφαρμογής των αρχών της προσφορότητας και αναλογι-

κότητας που καθιερώνουν οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 περ. β του νόμου 2472/1997, έθεσε κανόνες κατηγοριοποίησης και διαβάθμισης των δεδομένων που τηρεί η εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στο αρχείο της με την απόφαση υπ' αριθμ. 24/2004.

Σύμφωνα με αυτή, και ειδικότερα σύμφωνα με την παράγραφο 9Α οι οικονομικές πληροφορίες που συλλέγει και τηρεί στο αρχείο της η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ διαγράφονται από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών εφόσον οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις έχουν εξοφληθεί και μέχρι τη συμπλήρωση του προς τούτο χρονικού διαστήματος ή τον χρόνο εξόφλησης δεν καταχωρηθούν στο αρχείο πληροφορίες οι οποίες διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο.

2. Στην κρινόμενη περίπτωση, ενεγράφησαν στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και στο όνομα της προσφεύγουσας τα εξής οικονομικά δεδομένα: μία διαταγή πληρωμής του έτους 1999, δύο προγράμματα πλειστηριασμού για τα έτη 1997 και 1999 και δύο κατασχέσεις για το 1997 και το 1998.

Ειδικότερα, πριν την εξόφληση της πρώτης οφειλής που είχε ως συνέπεια την άρση των δύο κατασχέσεων και την ματαίωση των δύο πλειστηριασμών, εκδόθηκε η ανωτέρω διαταγή πληρωμής, η οποία διαγράφεται το έτος 2006, με συνέπεια να διατηρούνται στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ μέχρι το έτος 2006 όλα τα οικονομικά δεδομένα της προσφεύγουσας, εφόσον πριν τον χρόνο εξόφλησης των πρώτων οικονομικών δεδομένων καταχωρίσθηκε και το δεδομένο της διαταγής πληρωμής που διαγράφεται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με την απόφαση της Αρχής υπ' αριθμ. 25/2004.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο 9Α της απόφασης 25/2004 της Αρχής οικονομικές πληροφορίες που συλλέγει και τηρεί στο αρχείο της η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ διαγράφονται από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών εφόσον οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις έχουν εξοφληθεί και μέχρι τη συμπλήρωση του προς τούτο χρονικού διαστήματος ή τον χρόνο εξόφλησης δεν καταχωρηθούν στο αρχείο πληροφορίες οι οποίες διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο.

Συνεπώς, εφόσον προέκυψαν και καταχωρί-

σθηκαν στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ νεότερα δυσμενή στοιχεία για την προσφεύγουσα που διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο από τα ήδη καταχωρισμένα, ορθώς συνεχίζουν να υφίστανται όλες οι καταχωρίσεις, ανεξάρτητα εάν κάποιες έχουν εξοφληθεί, έως ότου αποδεδειγμένα εξοφληθούν όλες οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και εφόσον μέχρι τη συμπλήρωση του προς τούτο χρονικού διαστήματος δεν προκύψουν άλλες νεότερες, ενόψει και του ότι τα στοιχεία που συλλέγει και τηρεί η εταιρία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στο αρχείο της δεν είναι δεσμευτικά αλλά συμβουλευτικά στοιχεία για τις Τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς αποδέκτες τους.

Επίσης τα δυσμενή στοιχεία τα οποία συνεχίζουν να είναι καταχωρισμένα στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και μεταδίδονται δεν βρίσκονται σε αντίθεση με τις αρχές της αναλογικότητας και προσφορότητας, ούτε συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος, δεδομένου ότι η μετάδοση των πληροφοριών αυτών στους αποδέκτες (Τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και λοιπούς οικονομικούς φορείς ιδιωτικού και δημόσιου τομέα) σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 24/2004 απόφαση της Αρχής είναι απολύτως αναγκαία για την προστασία της εμπορικής πίστης και των οικονομικών συναλλαγών σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων που θίγονται από την επεξεργασία αυτή.

Τέλος, θα πρέπει για να γίνει η διαγραφή των ανωτέρω δυσμενών στοιχείων από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. να έχει παρέλθει ο καθορισμένος από την απόφαση της Αρχής υπ' αριθμ. 25/2004 χρόνος, και να υπάρχει αποδεδειγμένη εξόφληση των αντίστοιχων οικονομικών υποχρεώσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. ΚΡΙΝΕΙ ότι είναι νόμιμη η καταχώριση και τήρηση στο αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών της εταιρίας «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ-ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.» όλων των οικονομικών δεδομένων της προσφεύγουσας Κ.Β. και δεν τίθεται θέμα διαγραφής αυτών από το εν λόγω αρχείο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 67 / 2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ) ΠΟΥ ΤΗΡΕΙ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη:

Το υπ' αριθμ. *** έγγραφο του Γενικού Νοσοκομείου - Μαιευτηρίου *** (με αριθμ. πρωτ. Αρχής 696/23.2.2005) που ερωτά εάν μπορεί να χορηγήσει στην ***, κατόπιν αιτήσεώς της, την οποία και διαβιβάζει με συνημμένα όλα τα σχετικά έγγραφα, στοιχεία τρίτων που τηρεί στο αρχείο του.

Εξέτασε την παραπάνω αίτηση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης μεταξύ των μελών της

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2472/1997 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. ...“Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα... “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώ-

πων ή φυσικό πρόσωπο. “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.» (υπό στοιχ. α', γ', δ', ε', ζ').

Β) Κατά το άρθρο 4 § 1 α' και β' του ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας»

Γ) Κατά το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997 «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του».

Δ) Κατά το άρθρο 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Ε) Σύμφωνα με το άρθρ. 11 § 3 του ν. 2472/1997 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

1. Το Γενικό Νοσοκομείο-Μαιευτήριο *** ζητεί από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης στην ***, κατόπιν αιτήσεώς της, στοιχείων τρίτων

Η *** με την από *** αίτησή της προς τη Διεύθυνση Διοικητικής Υπηρεσίας του Γ.Ν.-

Μαιευτηρίου *** ζητεί να της χορηγηθεί από το αρχείο που τηρείται στο τμήμα γεννήσεων του μαιευτηρίου κατάλογος ονομάτων των γυναικών που γέννησαν τέκνα από **.1967 έως και **.1967. Ο λόγος που ζητεί τα στοιχεία αυτά από το σχετικό αρχείο του νοσοκομείου είναι ότι αναζητεί το παιδί της, που φέρεται ότι απεβίωσε, αλλά δικαιολογούνται για το θάνατό του αμφιβολίες.

2. Ο κατάλογος των ονομάτων των γυναικών που γέννησαν στο ανωτέρω Μαιευτήριο από **.1967 έως και **.1967, τον οποίο ζητά η *** περιέχει προσωπικά δεδομένα μη ευαίσθητου χαρακτήρα (άρθρο 2 στοιχ. α'). Επομένως δεν τίθεται θέμα χορήγησης στο Μαιευτήριο της επιβαλλόμενης από τη διάταξη του άρθρου 7 § 2 του ν. 2472/97 για τα ευαίσθητα δεδομένα άδειας από την Αρχή για τη χορήγηση στην αιτούσα του καταλόγου αυτού. Αρκεί η γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με το αν η κρινόμενη χορήγηση είναι κατά το άρθρο 5 του ν. 2472/1997 (σε συνδυασμό με το άρθρ. 4 του προαναφερθέντος νόμου) νόμιμη.

3. Καταρχήν για την διαβίβαση της αιτούμενης πληροφορίας απαιτείται η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων (άρθρ. 5 § 1 και άρθρ. 2 στοιχ. ια' του ν. 2472/1997). Στην συγκεκριμένη όμως περίπτωση εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997, κατά την οποία επιτρέπεται η επεξεργασία (εδώ χορήγηση στην αιτούσα) προσωπικών δεδομένων αν αυτή είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους. Στην προκειμένη περίπτωση η Αρχή κρίνει ότι η *** έχει υπέρτερο έννομο συμφέρον να πληροφορηθεί τα ονόματα γυναικών που γέννησαν τις συγκεκριμένες εκείνες ημέρες στο μαιευτήριο εκείνο, προκειμένου να αναζητήσει την τύχη του παιδιού της που φέρεται ότι έχει αποβιώσει. Το έννομο συμφέρον της στηρίζεται στο γεγονός ότι δικαιολογούνται αμφιβολίες για το θάνατο του νεογνού. Και αυτό συμβαίνει επειδή δεν υπάρχει καταχωρημένη ληξιαρχική

κή πράξη θανάτου του, δεν γίνεται μνεία του θανάτου του στην ληξιαρχική πράξη γεννήσεώς του, όπως επιβάλλεται, ούτε βρίσκεται πουθενά ενταφιασμένο. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει, η αιτούσα γέννησε την **.1967 ένα αγόρι, το οποίο της είπαν ότι απεβίωσε την **.1967 (βλ. και από *** βεβαίωση του Γενικού Νοσοκομείου-Μαιευτηρίου ***). Σύμφωνα με την προαναφερόμενη βεβαίωση του ανωτέρω Μαιευτηρίου η αιτούσα γέννησε με πρώιμο φυσιολογικό τοκετό την

.1967 ώρα 13:30 νεογνό άρρεν-ζών, εβδομάδων 27 και 3 ημερών, βάρους 1100 gr, το οποίο νεογνό απεβίωσε την **.1967 και ώρα 18:00 λόγω προωρότητας. Η δήλωση θανάτου στο ληξιαρχείο *, έγινε κατά την ανωτέρω βεβαίωση, την **.1967. Στο Ληξιαρχείο *** έχει δηλωθεί η γέννηση του τέκνου της στις **.1967 (βλ. υπ' αριθμ. *** έγγραφο Ειδικού Ληξιαρχείου ***), ενώ μετά από σχετική έρευνα στο αρχείο του Ληξιαρχείου δεν βρέθηκε καταχωρημένη ληξιαρχική πράξη θανάτου από **.1967 έως **.1967 (βλ. υπ' αριθμ. *** έγγραφο Ειδικού Ληξιαρχείου ***). Με το υπ' αριθμ. *** έγγραφο του ανωτέρω Μαιευτηρίου προς την αιτούσα σε απάντηση αιτήσεώς της να πληροφορηθεί πού ενταφιάστηκε το τέκνο της, της χορηγείται η σχετική αλληλογραφία του Νοσοκομείου με το Χ Κοιμητήριο *** και το Κοιμητήριο του Δήμου ***. Σύμφωνα με τα έγγραφα των εν λόγω Κοιμητηρίων το τέκνο (αγόρι) της αιτούσας δεν έχει ενταφιαστεί εκεί.

4. Κατά συνέπεια, είναι νόμιμη, κατά τον ν. 2472/1997, η χορήγηση του καταλόγου με τα ονόματα των γυναικών που γέννησαν αγόρι την περίοδο εκείνη στην ***, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων κατά το άρθρ. 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/97. (Βλ. και απόφαση της Αρχής με αριθμ. 32/2002, κατά την οποία η Αρχή αποφάνθηκε ότι μπορεί να δοθεί σε τέκνο αγνώστων φυσικών γονέων, ανάλογος κατάλογος με τα στοιχεία τοκετών συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, προκειμένου να ανακαλύψει η τότε αιτούσα την ταυτότητα της φυσικής της μητέρας).

5. Σε κάθε, όμως, περίπτωση τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει πρώτα να ενημε-

ρωθούν για την προτιθέμενη ανακοίνωση των στοιχείων τους στην αιτούσα (κατά το άρθρ. 11 § 3 του ν. 2472/1997), ώστε τα υποκείμενα των δεδομένων να γνωρίζουν την διαχείριση-κυκλοφορία των προσωπικών τους δεδομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας την αίτηση του Γενικού Νοσοκομείου - Μαιευτηρίου ***

Αποφαίνεται ότι το παραπάνω μαιευτήριο δεν κωλύεται από τον ν. 2472/1997 να χορηγήσει στην *** τα ονόματα των γυναικών που γέννησαν αγόρι κατά την ίδια περίοδο με αυτή (κατά το άρθρ. 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997) υπό τον όρο ότι θα ενημερώσει προηγουμένως τα υποκείμενα των δεδομένων (κατά το άρθρ. 11 § 3 του ίδιου νόμου).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 68 / 2005

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/68_05_anonym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 78

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 69 / 2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ("ΛΙΣΤΕΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ") ΙΑΤΡΩΝ (ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ Η ΠΡΟΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ) ΚΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΡΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω:
1) Την με αριθμ. πρωτ. Αρχής 3500/15.7.2005 αίτηση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με το ως άνω έγγραφο το παραπάνω Υπουργείο ζητεί από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων προ-

κειμένου να διευκολυνθεί το έργο του, να εγκριθεί η κατάρτιση ειδικής ηλεκτρονικής βάσης της λίστας ιατρών κατά Νοσοκομείο και ειδικότητα που θα προβάλλεται στο διαδίκτυο, σήμερα καταχωρημένης σε ειδικά βιβλία (μπτρώα) που τηρούνται στις οικείες νομαρχίες, όπως νόμος προβλέπει.

2) Τον ν. 2472/1997 και την κανονιστική πράξη της Αρχής με αριθμ. 1/1999

3) Τον ν. 123/1975 και τις υπουργικές αποφάσεις 65918/1997 και 38800/1998

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω αίτηση και κατόπιν διαλογικής συζήτησης μεταξύ των μελών της

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά τις διατάξεις του ν. 2472/1997:

Α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2472/1997 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. ...“Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.... “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο. “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή

οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο» (υπό στοιχ. α', γ', δ', ε', ζ').
Β) Κατά το άρθρο 4 § 1 α' και β' του ν. 2472/1997 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας»

Γ) Κατά το άρθρο 5 § 1 του ν. 2472/1997 «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του».

Δ) Κατά το άρθρο 5 § 2 περ. β', δ' και ε' του ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.

δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Ε) Κατά το άρθρ. 11 του ν. 2472/1997 ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση ενημε-

ρώσεως των υποκειμένων των δεδομένων, όπως εξειδικεύεται με την κανονιστική πράξη της Αρχής 1/1999.

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Στα πλαίσια της προσπάθειας του Υπουργείου Υγείας να διευκολύνει την όλη διαδικασία τοποθέτησης ιατρών στα δημόσια νοσοκομεία της χώρας προς απόκτηση ιατρικής ειδικότητας και στα κέντρα υγείας («Αγροτικά Ιατρεία») προς εκπλήρωση της υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου επιθυμεί να καταρτίσει βάση δεδομένων, τα στοιχεία της οποίας θα αναρτηθούν στο διαδίκτυο. Σε αυτήν τη βάση δεδομένων θα καταχωρούνται, όπως αναφέρει το παραπάνω έγγραφο του Υπουργείου, σε εθνικό επίπεδο οι ήδη υπηρετούντες ειδικεύομενοι ιατροί και ο χρόνος αποχώρησής τους λόγω ολοκλήρωσης της ειδικότητας, καθώς και οι νέοι αιτούντες ιατροί κατά ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Το υπό δημιουργία ηλεκτρονικό αρχείο αιτήσεων ιατρών για απόκτηση ειδικότητας θα περιλαμβάνει τα εξής δεδομένα: το όνομα του υποψηφίου, τη χρονολογία λήψης πτυχίου και την ημεροχρονολογία κατάθεσης της αίτησης. Τα δεδομένα δηλ. που θα καταχωρηθούν στο ηλεκτρονικό αρχείο είναι προσωπικά δεδομένα μη ευαίσθητου χαρακτήρα (άρθρο 2 στοιχ. α').

Στην προκειμένη περίπτωση δεν τίθεται θέμα χορήγησης στο Υπουργείο Υγείας άδειας από την Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, σύμφωνα με το άρθρο 7 § 2 του ν. 2472/1997, καθώς, όπως διευκρινίζει το Υπουργείο Υγείας, δεν θα περιέχονται στους προαναφερόμενους ηλεκτρονικούς καταλόγους ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Η Αρχή πρέπει απλώς να γνωμοδοτήσει αν και με ποιους όρους η αυτοματοποιημένη επεξεργασία των απλών προσωπικών δεδομένων των ιατρών για τον πιο πάνω σκοπό είναι κατά το άρθρο 5 του ν. 2472/1997 (σε συνδυασμό με το άρθρ. 4 του προαναφερθέντος νόμου) νόμιμη.

Κατ' αρχήν για την αυτοματοποιημένη αυτή επεξεργασία απαιτείται η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων (άρθρ. 5 § 1 και άρθρ. 2 στοιχ. ια' του ν. 2472/1997).

Εξετάζεται, ωστόσο, αν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις της παρ. 2 του άρθρου 5

του ν. 2472/1997 για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

Ο ν. 123/1975 και οι υπουργικές αποφάσεις 65918/1977, 38800/1998 που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του, επιτρέπουν στους ιατρούς, πλην των προβλεπόμενων εξαιρέσεων, να καταθέτουν μόνο μία αίτηση ειδικότητας, σε ένα νοσοκομείο της επικράτειας, νεότερη δε αίτηση καθιστά την τυχόν παλαιότερη ανίσχυρη. Αρμόδιο να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων αυτών είναι το Υπουργείο Υγείας, αφού αυτό διαχειρίζεται το όλο ζήτημα (αιτήσεις, διορισμός ιατρών στα νοσοκομεία, κ.λπ.), είναι δηλαδή ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Το Υπουργείο έχει επομένως υποχρέωση εκ του νόμου να επεξεργάζεται τις αιτήσεις των ιατρών έτσι ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση του περιορισμού της μίας αίτησης ειδικότητας κατ' άτομο. Ως εκ τούτου, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να γίνει δεκτό ότι η αιτούμενη επεξεργασία των δεδομένων είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο (άρθρο 5 § 2 περ. β' του ν. 2472/1997).

Σε κάθε περίπτωση, όμως, το Υπουργείο Υγείας μπορεί να προβεί στην εν λόγω επεξεργασία των δεδομένων βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 § 2 περ. δ' και ε' του ν. 2472/1997. Η επεξεργασία επιτρέπεται εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (άρθρο 5 § 2 περ. δ' του ν. 2472/1997). Επομένως, μπορεί να δημιουργηθεί το εν λόγω ηλεκτρονικό αρχείο, προκειμένου να είναι δυνατή η διασταύρωση και επαλήθευση των αιτήσεων των ενδιαφερομένων, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, γεγονός που θα λειτουργεί αποτρεπτικά στα παρατηρούμενα σήμερα από το Υπουργείο φαινόμενα υποβολής ταυτόχρονων παράλληλων αιτήσεων.

Το Υπουργείο επιθυμεί να προχωρήσει στη δημοσίευση-ανάρτηση του εν λόγω αρχείου στο διαδίκτυο για την άμεση, «φιλική», διάφανη πρόσβαση κάθε ενδιαφερομένου στους καταλόγους αναμονής. Προβάλλει δηλαδή

τις αρχές της διαφάνειας, της καλύτερης εξυπηρέτησης-διευκόλυνσης του ενδιαφερομένου και της ανετότερης και υπό καλύτερες συνθήκες λειτουργίας των αρμοδίων υπηρεσιών. Με τη δημοσίευση-ανάρτηση του εν λόγω αρχείου στο διαδίκτυο ο κάθε ενδιαφερόμενος (ιατρός) θα έχει πρόσβαση στην οικεία ιστοσελίδα και θα ενημερώνεται από τους ηλεκτρονικούς καταλόγους των ιατρών κατά Νοσοκομείο και ειδικότητα (άρθρο 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/1997). Με τον τρόπο αυτό κάθε ενδιαφερόμενος θα ενημερώνεται για την σειρά και τον χρόνο αναμονής του χωρίς να χρειάζεται πια να καταφεύγει σε πολλαπλές επισκέψεις ή τηλεφωνικές κλήσεις στα αρμόδια τμήματα νομαρχιών και νοσοκομείων της χώρας, όπως γίνεται σήμερα με μεγάλη σπατάλη χρόνου και ταλαιπωρία κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς του Υπουργείου. Στόχος λοιπόν της ηλεκτρονικής υπηρεσίας είναι αφενός να αποσυμφορηθούν τα τμήματα από τις συχνές επισκέψεις ενδιαφερομένων (που ανέρχονται σε πολλές εκατοντάδες) και αφετέρου να είναι διαφανέστερη η όλη διαδικασία, ώστε να αποκλειστεί το φαινόμενο ταυτόχρονων παράλληλων αιτήσεων που απαγορεύονται κατά το νόμο. (πρβλ. και την με αριθμ. 62/2004 απόφαση της Αρχής, με την οποία κρίθηκε για λόγους διαφάνειας νόμιμη, κατά τον ν. 2472/1997 (άρθρο 5 § 2 περ. δ' και ε'), η ανάρτηση στην ιστοσελίδα ΑΣΕΠ των καταλόγων επιτυχόντων των διαγωνισμών, ενώ κρίθηκε μη νόμιμη μόνο η ανάρτηση των αποτελεσμάτων των αποτυχόντων και μη διοριστέων, για τον λόγο ότι οι τελευταίοι θίγονται υπέρμετρα από την ανάρτηση των δεδομένων αυτών στο διαδίκτυο).

Σχετικά δε με τον υπό δημιουργία ηλεκτρονικό κατάλογο αιτήσεων ιατρών, δοθέντος ότι αυτός θα περιέχει μόνο το όνομα του ιατρού, τη χρονολογία λήψης πτυχίου και την ημεροχρονολογία κατάθεσης της αίτησης, δηλαδή δεδομένα που αξιολογικά δεν θίγουν σε καμία περίπτωση τα υποκείμενα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι είναι επιτρεπτή η ανάρτησή του στο διαδίκτυο.

Επομένως, είναι νόμιμη, κατά τον ν. 2472/1997, η ανάρτηση του ανωτέρω καταλόγου στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου, και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων

των δεδομένων, προς εξυπηρέτηση της αρχής της διαφάνειας, και προς επιτέλεση της καλύτερης εξυπηρέτησης-διευκόλυνσης του κάθε ενδιαφερομένου και της ανετότερης και υπό καλύτερες συνθήκες λειτουργίας των αρμοδίων υπηρεσιών, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρ. 5 § 2 περ. δ' και ε' του ν. 2472/1997. Ενόψει δε του μεγάλου αριθμού των προσώπων που ήδη βρίσκονται στους σχετικούς καταλόγους που θα προβληθούν στο διαδίκτυο και πρέπει να ενημερωθούν η Αρχή κρίνει ότι επιτρέπεται η ενημέρωσή τους να γίνει με ανακοίνωση δια του τύπου (βλ. άρθρο 3 της με αριθμ. 408/1998 απόφασης της Αρχής). Όσον αφορά δε τα πρόσωπα που στο εξής θα κάνουν αίτηση κρίνεται ότι πρόσφορο μέσο να ενημερωθούν είναι το ίδιο το έντυπο της αίτησης, το οποίο θα υποβάλλουν.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Εξετάζοντας την αίτηση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Αποφαίνεται ότι το εν λόγω Υπουργείο δεν κωλύεται από τον ν. 2472/1997 να καταρτίσει ηλεκτρονικό ονομαστικό κατάλογο («λίστα αναμονής») των υποψηφίων για τοποθέτηση προς απόκτηση ειδικότητας ιατρών ή προς εκπλήρωση της υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου και να τον αναρτήσει στην ιστοσελίδα του (κατά το άρθρ. 5 § 2 περ. δ' και ε' του ν. 2472/1997).

Το εν λόγω Υπουργείο οφείλει α) να ενημερώνει στο εξής τα υποκείμενα των δεδομένων ήδη πριν την υποβολή της αίτησης του υποψηφίου (π.χ. με ειδική μνεία σε αυτήν) και β) να προβεί σε ανακοίνωση δια του τύπου πριν την ανάρτηση της παραπάνω λίστας στο διαδίκτυο.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 70 / 2005

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ "EXTRA 3"

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Αποφασεις/70_05_ano-nym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 83.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 71 / 2005**ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΖΥΓΟΥ**

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Ο προσφεύγων *** με την υπ' αριθμ. 2177/12.9.2003 προσφυγή του προς την Αρχή, καταγγέλλει την τράπεζα *** για παράνομη ανακοίνωση προσωπικών του δεδομένων και ειδικότερα για χορήγηση αντιγράφων αιτήσεων εγγραφής μετοχών του ιδίου και των δύο παιδιών τους στην πρώην σύζυγό του *** η οποία τα χρησιμοποίησε σε δίκη διατροφής.

Η τράπεζα σε απαντητική επιστολή της προς τον προσφεύγοντα για το θέμα αυτό τον ενημέρωσε ότι η χρησιμοποίηση των εν λόγω αιτήσεων από την πρώην σύζυγό του και υπάλληλο του καταστήματος *** έγινε με ευθύνη και πρωτοβουλία αυτής. Όπως προέκυψε δε από τη διερεύνηση του θέματος, η τελευταία ζήτησε αντίγραφα των αιτήσεων αυτών από τον αρμόδιο του καταστήματος ο οποίος και τα έδωσε καλόπιστα διότι αφορούσαν τον σύζυγο και τα τέκνα τους.

Κατά την ακρόαση της υπόθεσης ο δικηγόρος της τράπεζας ανέφερε ότι ο προσφεύγων πήγε στο υποκατάστημα της τράπεζας στη *** , όπου η τότε σύζυγός του ήταν υποδιευθύντρια, και της έδωσε τρεις αιτήσεις προεγγραφής για αγορά μετοχών, μία για τον ίδιο και δύο για κάθε ένα από τα ανήλικα παιδιά τους, με την παράκληση να τις καταθέσει αυτή ως εκπρόσωπός του, χωρίς ωστόσο να έχει δεσμεύσει κάποια ισόποση τραπεζική κατάθεση ή να έχει δώσει τραπεζική επιταγή ή εγγυητική επιστολή ή άλλη εξασφάλιση, όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα. Ο διευθυντής του υποκαταστήματος συμφώνησε ατύπως να εγκρίνει τις αιτήσεις με τον όρο ότι σε περίπτωση που ο προσφεύγων δεν αγοράσει τελικά τις μετοχές που θα του αναλογούσαν, η σύζυγος ως εγγυήτρια και αντιπρόσωπος θα αναλάμβανε να πληρώσει αυτή το ποσό των μετοχών.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 2α και ε του ν.2472/97, οι αιτήσεις για αγορά μετοχών στις οποίες

αναγράφονται προσωπικά στοιχεία (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ΑΔΤ, ΑΦΜ) των αιτούντων φυσικών προσώπων αποτελούν αρχείο με προσωπικά δεδομένα, η επεξεργασία του οποίου εμπίπτει στο ν.2472/97. Επεξεργασία αυτών κατά το άρθρο 5 παρ.1 είναι επιτρεπτή μόνον όταν το υποκείμενο έδωσε τη συγκατάθεσή του ή αν συντρέχουν οι εξαιρέσεις της παραγράφου 2.

Σύμφωνα με το άρθρο 1399 ΑΚ, αν ο ένας από τους δύο συζύγους ανέθεσε στον άλλο τη διαχείριση της ατομικής του περιουσίας, δεν υπάρχει υποχρέωση για λογοδοσία και για απόδοση των εισοδημάτων από τη διαχείριση, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά, τα εισοδήματα δε αυτά καταλογίζονται στην υποχρέωση συνεισφοράς για τις ανάγκες της οικογένειας. Από το ανωτέρω άρθρο συνάγεται ότι ο ένας από τους δύο συζύγους μπορεί να αναθέτει στον άλλο ακόμη και σιωπηρά πράξεις διαχείρισης της περιουσίας του. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης προέκυψε ότι όλη η διαδικασία για την αγορά των μετοχών έγινε με πρωτοβουλία της πρώην συζύγου του καταγγέλλοντος. Ο προσφεύγων, υπάλληλος τράπεζας και ο ίδιος, γνώριζε ότι η τράπεζα δεν θα δεχόταν τις αιτήσεις του, οι οποίες ήταν κενές από πλευράς εξασφαλίσεων, χωρίς να έχει την κάλυψη από τη σύζυγο ως εγγυήτρια και αντιπρόσωπό του, ωφελήθηκε δε από το γεγονός αυτό για να τις προωθήσει προς έγκριση μέσω της συζύγου του. Από την εν λόγω συμπεριφορά του προσφεύγοντος υπήρξε δικαιολογημένη πίστη της τράπεζας ότι η σύζυγος ενεργούσε στο πλαίσιο της εξουσίας αντιπροσώπευσης όταν η τελευταία ζήτησε να της χορηγηθούν τα επίδικα στοιχεία.

Σχετικά με το αν τα επίδικα προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος χρησιμοποιήθηκαν νομίμως στη δίκη διατροφής από την πρώην σύζυγό του, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το δικαστήριο ενώπιον του οποίου έγινε η κρίση αυτή.

Κατά το άρθρο 1510 και 1516 ΑΚ, τη γονική μέριμνα για το ανήλικο τέκνο, η οποία περιλαμβάνει και τη διοίκηση της περιουσίας και εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία, ασκούν από κοινού οι δύο γονείς, οι οποίοι είναι οι νόμιμοι εκπρόσωποι του ανηλίκου, ο κάθε ένας όμως μπορεί

να επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενες στην άσκηση της γονικής μέριμνας, εκτός των άλλων περιπτώσεων, και όταν πρόκειται για την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του. Στην έννοια του νόμου, υπάγεται και η δυνατότητα πληροφόρησης του ενός γονέα χωρίς τη σύμπραξη του άλλου περί των τραπεζικών λογαριασμών του τέκνου, ακόμη και αυτών που είναι κοινοί με τον άλλο γονέα, αφού οι συνέπειες της απλής πληροφόρησης δεν έχει οικονομικές συνέπειες στην περιουσία του ανηλίκου (βλ. απόφαση Εφετείου Αθηνών 1664/2001).

Επομένως, η πρώην σύζυγος του προσφεύγοντος ασκώντας τη γονική μέριμνα, είχε δικαίωμα να λάβει ως εκπρόσωπος των ανήλικων τέκνων της αντίγραφα των αιτήσεων προεγγραφών που τα αφορούσαν.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η χορήγηση από την τράπεζα στην πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος αντιγράφων των αιτήσεων προεγγραφών μετοχών του προσφεύγοντος και των δύο παιδιών τους δεν προσκρούει στο άρθρο 5 του ν.2472/97, αφού αυτή ενεργούσε ως αντιπρόσωπος του συζύγου της και εκπρόσωπος των ανήλικων παιδιών τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προσφυγή του ***.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 72 / 2005

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τη με αρ. πρωτ. 591/27-3-03 αίτησή του ο τελωνειακός υπάλληλος *** έθεσε υπ' όψιν της Αρχής τα παρακάτω ζητήματα και ζήτησε να εξετασθεί αν υπάρχει ή όχι παραβίαση του Ν. 2472/97.

Α. Η Οικονομική Επιθεώρηση ****, στο πλαίσιο ελέγχου που διενεργούσε για το πρόσωπό του, απέστειλε στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών το με αρ. πρωτ. *** έγγραφο με το οποίο ζητούσε να της γνωστοποιήσει όλες τις κινήσεις τραπεζικών λογαριασμών που υπήρχαν στο όνομα του προσφεύγοντος. Το έγγραφο κοινοποίησε και στην ***

Τράπεζα. Η Τράπεζα με το με αρ. πρωτ. *** έγγραφο γνωστοποίησε τα αιτούμενα στοιχεία στην Οικονομική Επιθεώρηση ***. Ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι η Τράπεζα τον ενημέρωσε για τη χορήγηση των στοιχείων αυτών στην Οικονομική Επιθεώρηση ***, αλλά αρνείται να τα χορηγήσει και στον ίδιο. Επίσης καταγγέλλει ότι και η Οικονομική Επιθεώρηση *** αρνείται να του επιτρέψει την πρόσβαση στα στοιχεία αυτά.

Β. Ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οι αρμόδιοι επιθεωρητές συνέλεξαν στοιχεία από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, τις Δικαστικές Αρχές Πειραιά και τη Γραμματεία Πειθαρχικού του Υπουργείου Οικονομικών και στη συνέχεια εξέδωσαν πόρισμα χωρίς να τον καλέσουν προηγουμένως να εκφέρει τις απόψεις του και στο οποίο, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, αναφέρονται ψευδή, συκοφαντικά και αλλοιωμένα στοιχεία.

Στη συνέχεια οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών κοινοποίησαν το πόρισμα του ελέγχου στους εξής αποδέκτες:

- α) Γενική Διεύθυνση Τελωνείων / Διεύθυνση 3η Προσωπικού Τελωνείων & ΕΦΚ
- β) Υφυπουργό Οικονομικών
- γ) Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης / Διεύθυνση Επιθεώρησης υπηρεσιών Β'
- δ) Εισαγγελία Πρωτοδικών Πειραιά

Ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι, εξ αυτών, η Διεύθυνση 3η Προσωπικού Τελωνείων & ΕΦΚ αναπαρήγαγε το πόρισμα σε αντίγραφο και το μίρασε σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Γ. Ο προσφεύγων αναφέρει ότι ο Υφυπουργός Οικονομικών, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, έχει δικαίωμα ένστασης κατά των αποφάσεων του 5μελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Οικονομικών. Οι ενστάσεις συντάσσονται σε ενιαίο έγγραφο όπου αναφέρονται τα ονόματα όλων των υπαλλήλων που αφορούν και κοινοποιείται σε αυτούς μαζί με την κλήση σε απολογία. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι με τον τρόπο αυτό τα δεδομένα του κάθε υπαλλήλου καθίστανται γνωστά σε όλους τους άλλους κληθέντες και τα προσωπικά τους δεδομένα ανακοινώνονται σε μη δικαιούμενα πρόσωπα.

Δ. Ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών κατάρτισε κατάλογο τελωνεια-

κών υπαλλήλων που έχουν τεθεί σε αργία τον οποίο προσάρτησε σε δελτίο τύπου που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο την ***.

Η πιο πάνω αναφορά εξετάστηκε από την Αρχή κατά τη συνεδρίαση της 15-1-2004 κατά την οποία έκρινε ότι έπρεπε να κληθεί σε ακρόαση το Υπουργείο Οικονομικών.

Το Υπουργείο παρέστη διά της *** υπό την ιδιότητά της ως Προϊσταμένης Τμήματος.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και αφού έλαβε υπ' όψιν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 15-1-2004 που αφορούσαν το κρινόμενο ζήτημα καθώς και τις απόψεις τις οποίες ανέπτυξε ενώπιον της Αρχής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών τις οποίες υπέβαλε και γραπτώς με το με αρ. πρωτ. *** έγγραφό του και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 5 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.
β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.

γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επε-

ξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

(...).

Το άρθρο 7 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση.

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν τούτο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου.

δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εξουσιοδότησης ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας.

ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών.

στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλει-

στικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται. ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. (...).

Το άρθρο 10 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής:

«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολή του».

2. Σε σχέση με τα καταγελλόμενα προκύπτουν τα εξής:

Α. Όσον αφορά τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να ικανοποιεί αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 12 του Ν. 2472/97, χωρίς να απαιτείται η επίκληση εννόμου συμφέροντος. Τα στοιχεία που αναφέρονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς του προσφεύγοντος είναι προσωπικά δεδομένα. Συνεπώς η Τράπεζα πρέπει να ενημερώσει αμέσως τον προσφεύγοντα για τα στοιχεία αυτά, τα οποία γνωστοποίησε στην Οικονομική Επιθεώρηση^{***}. Είναι πάντως δυνατόν η ίδια η Οικονομική Επιθεώρηση να μην επιτρέπει στον ελεγχόμενο την πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η έρευνα για λόγους αποτελεσματικής διεκπεραίωσής της.

Β. Ως προς το δεύτερο ζήτημα, δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της Αρχής η εξέταση της

καταγγελίας ότι οι αρμόδιοι επιθεωρητές συνέλεξαν στοιχεία από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, τις Δικαστικές Αρχές Πειραιά και τη Γραμματεία Πειθαρχικού του Υπουργείου Οικονομικών και στη συνέχεια εξέδωσαν πόρισμα στο οποίο, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, αναφέρονται ψευδή, συκοφαντικά και αλλοιωμένα στοιχεία, χωρίς, προηγουμένως να τον καλέσουν να εκφέρει τις απόψεις του.

Γ. Αναφορικά με την καταγγελία ότι η Διεύθυνση 3η Προσωπικού Τελωνείων & ΕΦΚ του Υπουργείου Οικονομικών αναπαρήγαγε το πόρισμα σε αντίγραφο και το μοίρασε σε κάθε ενδιαφερόμενο, όπως προέκυψε από τη διαδικασία ενώπιον της Αρχής, το πόρισμα αναπαρήχθη και κοινοποιήθηκε μόνο στα μέλη του αρμοδίου Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125 του Ν. 2683/99, καθώς και σε όλους τους υπαλλήλους που αναφέρονται σε αυτό και οι οποίοι ήταν περίπου 70. Συνεπώς δεν αποδείχθηκαν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, οι οποίοι εξάλλου δεν προκύπτουν ούτε από τα έγγραφα που προσκόμισε με την αναφορά του.

Δ. Όσον αφορά την καταγγελία ότι οι ενστάσεις του Υφυπουργού Οικονομικών κατά των αποφάσεων του 5μελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου συντάσσονται σε ενιαίο έγγραφο όπου αναφέρονται τα ονόματα όλων των υπαλλήλων που αφορούν και κοινοποιείται σε αυτούς μαζί με την κλήση σε απολογία, η διαδικασία αυτή και αν ακόμη κριθεί ως σύμφωνη με τον Υπαλληλικό Κώδικα, παραβιάζει την αρχή του απορρήτου της επεξεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 10 του Ν. 2472/97. Κατά συνέπεια, η Αρχή πρέπει να απευθύνει σχετική σύσταση στο αρμόδιο Υπουργείο, προκειμένου να μην ακολουθείται παρόμοια πρακτική με τροποποίηση εν ανάγκη της σχετικής νομοθεσίας.

Ε. Όσον αφορά την έκδοση δελτίου τύπου με προσαρτημένο κατάλογο των τελωνειακών υπαλλήλων που έχουν τεθεί σε αργία, η ενέργεια αυτή αντίκειται στα άρθρα 5, 7, και 10 του Ν. 2472/97, γιατί συνιστά επεξεργασία με την οποία χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων και χωρίς να συντρέχει καμία από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 5 § 2 και 7 § 2 του Ν. 2472/97 προϋποθέσεις για τυχόν άρση της

συγκατάθεσης (όπως θα μπορούσε να είναι η υποχρέωση εκ του νόμου ή η ικανοποίηση υπέρτερου εννόμου συμφέροντος), ανακοινώνονται σε τρίτους προσωπικά δεδομένα και μάλιστα ευαίσθητα, στο μέτρο που αναφέρονται σε επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων, κατά παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου που υπέχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Συνεπώς η Αρχή πρέπει να απευθύνει σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών να μην προβαίνει σε τέτοιου είδους ενέργειες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Δέχεται εν μέρει την προσφυγή του ***.
2. Διατάσσει την Τράπεζα να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του *** και να του χορηγήσει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρεί σε αυτή και τα οποία αυτή γνωστοποίησε στην Οικονομική Επιθεώρηση ***.
3. Απευθύνει σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών να μην προβαίνει σε ονομαστική αναφορά υπαλλήλων που έχουν ελεγχθεί πειθαρχικά ή τεθεί σε αργία κατά την έκδοση δελτίων τύπου που αναφέρονται στην εξυγίανση των υπηρεσιών του Υπουργείου και την πάταξη των φαινομένων διαφθοράς.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 73 / 2005

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η Απόφαση αυτή είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής [http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Aprofaseis/73_05_anonym.doc] και αναπτύσσεται διεξοδικά στη σελίδα 83.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 75 / 2005

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΕΝΝΟΜΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Η Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω: Την με αριθμ. πρωτ. 1243/18.3.2005 αίτηση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΩΝΤΙΟΤΕΞ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.», με τα σχετικά αυτής

έγγραφα, όπως συμπληρώθηκαν με την με αριθμ. πρωτ. 3370/8.7.2005 αίτηση, ήτοι την από 1.11.2002 σύμβαση μεταξύ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε.» (στο εξής «ΟΤΕ») και της εταιρείας με την επωνυμία «ΩΝΤΙΟΤΕΞ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.». Με την αίτησή της η ανωτέρω εταιρεία (στο εξής «Audiotex») ζητεί να χορηγηθεί άδεια της Αρχής, ώστε να της χορηγήσει ο ΟΤΕ ονομαστικό κατάλογο συνδρομητών του, οι οποίοι δεν έχουν εξοφλήσει τα τέλη που αντιστοιχούν στην παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών της ανωτέρω εταιρείας.

Εξέτασε την παραπάνω αίτηση, όλα τα στοιχεία του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης μεταξύ των μελών της.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά τις διατάξεις του ν. 2472/1997, και συγκεκριμένα:

Α) Κατά το άρθρο 2 στοιχ. α', β', γ', δ', ε', ζ' του ν. 2472/97 «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. ... β) “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν ... την ερωτική ζωή... γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα... δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδώμα), η διαγραφή, η καταστροφή. ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία

τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο. ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,».

Β) Κατά το άρθρο 4 § 1 α' και β' του ν. 2472/97 «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας»

Γ) Κατά το άρθρο 5 § 2 περ. ε' του ν. 2472/97 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Δ) Κατά την διάταξη του άρθρου 7 § 2 περ. γ' του ν. 2472/97 - η οποία ισχύει για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, αλλά κατά μείζονα λόγο και για τα απλά - «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: γ) Η επεξεργασία ... είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

Ε) Σύμφωνα με το άρθρ. 11 § 3 του ν. 2472/97 «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΩΝΤΙΟΤΕΞ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.», η οποία είναι πάρο-

χος υπηρεσιών τηλεπικοινωνιακής πληροφόρησης (κατέχοντας, όπως δηλώνει, και τη σχετική νόμιμη άδεια), με σκοπό την κατάρτιση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών από απόσταση κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 2251/1994, έχει καταρτίσει με τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. την από 1.11.2002 «σύμβαση παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνιακής πληροφόρησης» προκειμένου, όπως δηλώνει, να αποκτήσει την τεχνική δυνατότητα σύνδεσης του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού της με το σταθερό δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο του ΟΤΕ. Σύμφωνα με τον όρο 4.8. της παραπάνω σύμβασης (βλ. ακριβές κείμενο της σύμβασης), από την αποδιδόμενη προς την εταιρεία Audiotex αμοιβή (που χαρακτηρίζεται στο κείμενο της σύμβασης ως «διαχειριστικό μερίδιο»), ο ΟΤΕ διατηρεί το δικαίωμα να παρακρατεί κάθε ποσό που αντιστοιχεί σε μη εισπραχθέντα τέλη, τα οποία περιλαμβάνονται σε τηλεφωνικούς λογαριασμούς συνδρομητών του και αφορούν υπηρεσίες τηλεπικοινωνιακής πληροφόρησης, που παρείχε προς αυτούς η ανωτέρω εταιρεία.

Ο ΟΤΕ, με επιστολές του προς την εταιρεία Audiotex, την ενημερώνει για την εκ μέρους του παρακράτηση, σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα, ποσών αμοιβής της εταιρείας που αντιστοιχούν σε μη εισπραχθέντα τέλη τηλεφωνικών λογαριασμών, τα οποία ποσά, όπως αναφέρει η εταιρεία, για ένα συγκεκριμένο μόνο χρονικό διάστημα, στο οποίο αναφέρονται οι επιστολές του ΟΤΕ, ανέρχονται στο ύψος 75.181,60 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Η εταιρεία Audiotex, κατά τους ισχυρισμούς της, έχει απευθείας αξίωση κατά των ως άνω συνδρομητών για την καταβολή του ανταλλάγματος που αφορά στις παρασχεθείσες προς αυτούς υπηρεσίες τηλεπικοινωνιακής πληροφόρησης. Η καταβολή του προβλεπόμενου για την κάθε περίπτωση τέλους εκ μέρους των συνδρομητών του ΟΤΕ οφείλεται, όπως ισχυρίζεται η εταιρεία Audiotex, ταυτοχρόνως (στο μέτρο που ο ανεξόφλητος λογαριασμός περιλαμβάνει κονδύλια για παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιακής πληροφόρησης) απευθείας και προς την εταιρεία Audiotex.

Η εταιρεία Audiotex ζήτησε από τον ΟΤΕ να της γνωστοποιηθούν οι αριθμοί των κλίσεων και η ταυτότητα των συνδρομητών, που

περιλαμβάνονται στις επιστολές του ΟΤΕ που την ενημερώνουν για την παρακράτηση των ποσών, κατά τα συμφωνηθέντα, που αφορούν απαιτήσεις της από λογαριασμούς που δεν εξοφλήθηκαν. Η γνωστοποίηση των στοιχείων αυτών, κατά την εταιρεία Audiotex είναι απαραίτητη, προκειμένου να μπορεί να προσπαήσει τα έννομα συμφέροντά της ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων. Ο ΟΤΕ απάντησε ότι τα στοιχεία αυτά δύνανται να της διατεθούν αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί η συγκατάθεση της Αρχής.

Κατόπιν αυτών η εταιρεία Audiotex ζητεί με την αίτησή της προς την Αρχή να δώσει η Αρχή γραπτή εντολή προς τον ΟΤΕ να της γνωστοποιήσει τα εξής στοιχεία:

A. Κατάλογο των τηλεφωνικών αριθμών, στους οποίους αναφέρονται οι από 19.2.2004, 28.4.2004, 27.5.2004, 16.6.2004, 5.8.2004, 20.10.2004, 23.12.2004 και 23.2.2005 επιστολές του ΟΤΕ προς την Audiotex και αφορούν ανεξόφλητα τέλη παροχής υπηρεσιών τηλεοπτικοπληροφόρησης εκ μέρους της.

B. Κατάλογο των αντίστοιχων συνδρομητών, που να περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις τους.

I. Τα δεδομένα που ζητεί η εταιρεία Audiotex να της γνωστοποιηθούν από τον ΟΤΕ, ενδεχομένως, είναι και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα στο μέτρο που τυχόν αποκαλύπτουν ιδιαίτερα στοιχεία της ερωτικής ζωής των προσώπων - συνδρομητών του ΟΤΕ που χρησιμοποίησαν τις ανωτέρω υπηρεσίες της εταιρείας Audiotex (άρθρο 2 στοιχ. β'). Κατά συνέπεια τίθεται θέμα χορήγησης, κατά το άρθρο 7 § 2 περ. γ' του ν. 2472/97, στον ΟΤΕ άδειας από την Αρχή για την διαβίβαση των ανωτέρω ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων στην αιτούσα εταιρεία Audiotex. Η χορήγηση της άδειας της Αρχής, με βάση το παραπάνω άρθρο, δεν στοιχειοθετεί πάντως υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας να διαβιβάσει τα στοιχεία στην αιτούσα εταιρεία, αλλά ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί χωρίς να εμποδίζεται από τον ν. 2472/97 να προβεί στην παραπάνω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Το ίδιο ισχύει και με την θετική γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5 § 2 (περ. ε') του ν. 2472/97.

II. Αξίωση της εταιρείας Audiotex κατά του

ΟΤΕ για την απόδοση των διαχειριστικών της μεριδίων δεν υπάρχει στην περίπτωση που ο ΟΤΕ δεν εισέπραξε τα ποσά των λογαριασμών που αντιστοιχούν στα μερίδια αυτά, σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. 4.8 συμβατικό όρο της προαναφερθείσας από 1.11.2002 σύμβασης παροχής υπηρεσιών τηλεοπτικοπληροφόρησης, οπότε και δεν μπορεί η Audiotex να ασκήσει πλαγιαστικά (κατά το άρθρ. 72 του ΚΠολΔ) ως δανειστής του ΟΤΕ την αγωγή του τελευταίου κατά των ανωτέρω συνδρομητών του.

Στο μέτρο όμως που υπάρχει ευθεία αξίωση της εταιρείας Audiotex κατά των συνδρομητών του ΟΤΕ στους οποίους παρέιχε αυτή τις τηλεφωνικές της υπηρεσίες συντρέχει λόγος χορήγησης της αιτούμενης άδειας. Η Audiotex χρειάζεται τα στοιχεία που ζητεί για να διεκδικήσει τα δικαιώματά της δικαστικώς και έχει σε κάθε περίπτωση ένα υποστηρίξιμο δικαίωμα, ερευνητέο δικαστικώς ως προς τη νομική και ουσιαστική βασιμότητά του. Πέραν του ότι το ζήτημα αυτό θα διαγνωστεί από το δικαστήριο στο οποίο θα καταφύγει η αιτούσα εταιρεία, θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι υπάρχει ευθεία αξίωση που απορρέει από τη σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ της Audiotex και του μεμονωμένου καταναλωτή και ότι ο καταναλωτής (συνδρομητής του ΟΤΕ) απευθύνει πρόταση για κατάρτιση σύμβασης προς την Audiotex όταν καλεί τον αριθμό της Audiotex που ανακοινώνεται στα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Ως εκ τούτου πρέπει, κατά την διάταξη του άρθρου 7 § 2 περ. γ' του ν. 2472/97, να κριθεί νόμιμη η διαβίβαση από τον ΟΤΕ στην Audiotex των στοιχείων που η τελευταία ζητεί για την άσκηση των δικαιωμάτων της κατά των τελευταίων.

Επίσης, το ίδιο μπορεί να γίνει δεκτό ότι ισχύει εάν η εταιρεία Audiotex για την προώθηση των έννομων συμφερόντων της ενώπιον δικαστηρίου επιθυμεί να στραφεί κατά του ΟΤΕ για λογοδοσία (αρθρ. 303 Α.Κ.) και κακή εκτέλεση της σύμβασης (π.χ. αν ο ΟΤΕ δηλώνει ψευδώς ότι δεν εξοφλήθηκαν οι λογαριασμοί), οπότε και χρειάζεται τα στοιχεία που ζητεί για την στήριξη και απόδειξη της αγωγής της κατά του ΟΤΕ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι ο ΟΤΕ μπορεί νομίμως να διαβιβάσει στην εταιρεία «ΩΝΤΙΟΤΕΞ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.» τον αιτηθέντα κατάλογο συνδρομητών του, οι οποίοι δεν έχουν εξοφλήσει τα τέλη που αντιστοιχούν στην παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών της ανωτέρω εταιρείας και χορηγεί άδεια για την παραπάνω διαβίβαση στο μέτρο που θα διαβιβάσθουν και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, υπό τον όρο πάντοτε ότι θα ενημερώσει προηγουμένως τα υποκείμενα των δεδομένων.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 81 / 2005

ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα παρακάτω Με έγγραφο που περιήλθε στην Αρχή από τους Α. και Α. Π. καταγγέλλεται ότι η τράπεζα Χ (κατάστημα ...) αναζήτησε στις 4.5.2004 και 5.5.2004 από το αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ προσωπικά στοιχεία που αφορούν τους καταγγέλλοντες, καθώς και τις εταιρίες ... και ..., χωρίς να τηρηθούν οι προϋποθέσεις του ν.2472/97.

Όπως αναφέρεται στην εν λόγω καταγγελία, άγνωστος αποστολέας απέστειλε φάκελο που περιείχε δυσμενή στοιχεία που αφορούσαν τους ανωτέρω στην εταιρία ... με την οποία επρόκειτο να συνεργαστούν επαγγελματικά οι προσφεύγοντες. Η εταιρία γνωστοποίησε το γεγονός στους προσφεύγοντες, οι οποίοι μετά από αλληλογραφία με την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, ενημερώθηκαν ότι η σχετική αναζήτηση έγινε από το κατάστημα ... της τράπεζας Χ.

Σε έγγραφο που απέστειλε η Αρχή στην ανωτέρω τράπεζα, έλαβε την απάντηση ότι η αναζήτηση έγινε από υπάλληλο της τράπεζας η οποία ενήργησε αυτοβούλως και εκτός των εργασιακών της καθηκόντων. Συνεπεία δε του ανωτέρω γεγονότος, η εν λόγω υπάλληλος απομακρύνθηκε από την τράπεζα.

Κατόπιν τούτου, η Αρχή στη συνεδρίαση της 27.1.2005 κάλεσε την τράπεζα που εκπροσωπήθηκε από τους Α.Π., Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και Επιθεώρησης και τον Γ.Χ., πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατά τη συζήτηση

της υπόθεσης, οι εκπρόσωποι της τράπεζας ανέφεραν ότι η πρόσβαση στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ γίνεται με κωδικό του οποίου κάνει χρήση ένας εξουσιοδοτούμενος προς τούτο υπάλληλος για το συγκεκριμένο υποκατάστημα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η υποδιευθύντρια έδωσε εντολή στον χρήστη να αντλήσει τα στοιχεία για λογαριασμό της, δηλαδή έκανε κατάχρηση των αρμοδιοτήτων που είχε από την τράπεζα για προσωπικούς της σκοπούς. Η τράπεζα δε έχει λάβει οργανωτικά μέτρα ώστε οι υπάλληλοί της να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του ν.2472/97.

Μετά από αίτημα της Αρχής για να αποσταλούν ο κώδικας δεοντολογίας της τράπεζας, οι διαδικασίες για την πολιτική ασφάλειας καθώς η σύμβαση που υπογράφει ο υπάλληλος με την τράπεζα, διαβιβάστηκαν ένα έντυπο με τη διαδικασία χορήγησης καταναλωτικών δανείων, μια εγκύκλιος της δ/σης χορηγήσεων του 2000 για το απόρρητο των στοιχείων του ΤΕΙΡΕΣΙΑ και μια υπηρεσιακή εγκύκλιος του 2004 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών της τράπεζας.

Η Αρχή κάλεσε την πρώην υποδιευθύντρια της τράπεζας Χ.Τ. στη σημερινή συνεδρίαση, η οποία παραδέχθηκε ότι η ίδια ζήτησε από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο της τράπεζας να συλλέξει και εκτυπώσει τα επίδικα στοιχεία βάσει των ΑΦΜ των προσφευγόντων τα οποία της έδωσε πρώην συνάδελφος και νυν εργαζόμενη στην επιχείρηση των προσφευγόντων με σκοπό να ελέγξουν οι τελευταίοι τις καταχωρήσεις στοιχείων που τους αφορούσαν στο σύστημα πιστοληπτικής ικανότητας της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ. Τις εκτυπώσεις δε αυτές ισχυρίστηκε ότι τις παρέδωσε την ίδια ημέρα στην πρώην συνάδελφο για να τις δώσει στους προσφεύγοντες. Πίστευε δηλαδή, λόγω του κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο και της πρακτικής να επικοινωνεί η πρώην συνάδελφος για διεκπεραίωση θεμάτων της εταιρίας με την τράπεζα, ότι η τελευταία ενεργούσε κατ' εντολή των προσφευγόντων. Παραδέχθηκε ακόμα ότι γνώριζε ότι οι ενέργειες αυτές ήταν παράτυπες σύμφωνα με τους κανονισμούς της τράπεζας, ωστόσο δεν έγιναν δολίως ή

αποσκοπώντας σε κάποιο όφελος.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ.1 του ν.2472/97, “η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ’ εντολήν του.”

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι : “Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.”

Κατά την παράγραφο 3 “ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Η Αρχή παρέχει εκάστοτε οδηγίες για τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαία να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, εν’ όψει και των τεχνολογικών εξελίξεων.”

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται σαφώς ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενός αρχείου έχει την ευθύνη για την τήρηση του απορρήτου κατά τη διεξαγωγή της επεξεργασίας που εκτελείται από υπαλλήλους του, ανεξαρτήτως αν αυτοί ενήργησαν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή αυτοβούλως. Η επεξεργασία από τον εκτελούντα υπάλληλο δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο από το καθήκον του να ελέγχει και να εξασφαλίζει ότι τα μέτρα ασφαλείας που απαιτεί ο νόμος εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο αυτό η τράπεζα πρέπει να λαμβάνει όλα τα οργανωτικά μέτρα για την αποφυγή αθέμιτης επεξεργασίας των δεδομένων, όπως π.χ. να

έχει εκπονήσει πολιτική ασφαλείας της επεξεργασίας, να ακολουθεί κώδικα δεοντολογίας και διαδικασίες ελέγχου για την πρόσβαση εξουσιοδοτημένων προς τούτο υπαλλήλων στο σύστημα, κλπ.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η τράπεζα σε εγκύκλιό της προς τους διευθυντές των καταστημάτων έδωσε οδηγίες για τη χρήση των στοιχείων του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και επισήμανε ότι τα στοιχεία αυτά δεν κοινοποιούνται, αλλά προορίζονται για εσωτερική χρήση της τράπεζας. Η ανωτέρω εγκύκλιος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως λήψη των προβλεπόμενων από το άρθρο 10 παρ.3 οργανωτικών και τεχνικών μέτρων για το απόρρητο της επεξεργασίας. Περαιτέρω, δεν έχει θεσπιστεί συγκεκριμένη διαδικασία που να καθορίζει τις ευθύνες των υπαλλήλων και διευθυντών κατά την άντληση στοιχείων από το ανωτέρω αρχείο. Ελλείπει μέτρων ασφαλείας, η πρόσβαση και άντληση των επίδικων στοιχείων από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο ο οποίος ενεργούσε για λογαριασμό της υποδιευθύντριας του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραβίαση κάποιου κανονισμού ασφαλείας.

Ωστόσο υπάρχει ευθύνη της τράπεζας κατά το άρθρο 10 παρ.2 του ν.2472/97 για την επιλογή του κατάλληλου για τη συγκεκριμένη θέση προσώπου, όπως είναι η εν λόγω υποδιευθύντρια η οποία παρέβη τις υποχρεώσεις της υποχρεώσεις, διότι η εν λόγω γνώριζε από τις οδηγίες που έχει δώσει η τράπεζα ότι οι πληροφορίες του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ δίνονται μόνο για συγκεκριμένους λόγους και δεν ανακοινώνονται σε τρίτους. Εφόσον λοιπόν η τράπεζα είχε τοποθετήσει ως υποδιευθύντρια την προαναφερομένη η οποία παραβίασε συνειδητά τους κανόνες πίστης για προσωπικούς της λόγους ανακοινώνοντας στοιχεία πελατών της τράπεζας σε μη δικαιούμενα πρόσωπα, η τράπεζα ευθύνεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας για την ανακοίνωση αυτή.

Ενόψει της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στα υποκείμενα δηλ. στους προσφεύγοντες κατά την ανακοίνωση αυτή στον επαγγελματικό τους χώρο, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ.β

του ν.2472/97 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης. Επειδή η υπόθεση πρέπει να κριθεί επεικώς λαμβάνοντας υπόψη την ιεραρχική θέση της υπαλλήλου και των ήδη ληφθέντων μέτρων εκ μέρους της τράπεζας (απομάκρυνση της εν λόγω υπαλλήλου από το δυναμικό της τράπεζας)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Επιβάλλει στην τράπεζα Χ χρηματικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5,000) ευρώ.
2. Η τράπεζα οφείλει να λάβει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια και το απόρρητο της επεξεργασίας, ιδίως δε να εκπονήσει σχέδιο ασφάλειας και κώδικα δεοντολογίας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/58/ΕΚ) ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 2472/97», ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΨΗΦΙΣΗ

Στο στοιχείο Α του εγγράφου αυτού, παρουσιάζεται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ και το τι συμβαίνει στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

Στο στοιχείο Β, αναφέρονται οι ειδικότερες παρατηρήσεις σε σχέση με το Σχέδιο Νόμου.

Α. Ενόψει του άρθρου 9Α του Συντάγματος, κατά το οποίο καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει και το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται από ανεξάρτητη Αρχή και τις Οδηγίες 95/46/ΕΚ για την προστασία από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και 2002/58/ΕΚ για την προστασία από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από τις αντίστοιχες Αρχές προστασίας δεδομένων με όποιον τρόπο και αν λαμβάνει χώρα η επεξεργασία. Ως ηλεκτρονικά μέσα νοούνται ιδίως τα υπολογιστικά συστήματα, τα δίκτυα και τα τηλεπικοινωνιακά συστήματα. Επισημαίνουμε ότι η Οδηγία 2002/58/ΕΚ αντικατέστησε την προγενέστερη Οδηγία 97/66/ΕΚ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν. 2774/99. Κατά τον ακόμη ισχύοντα νόμο, αρμόδια για τα σχετικά ζητήματα ορίζεται η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η Οδηγία 2002/58/ΕΚ, άλλωστε, αποσκοπεί στη βελτίωση της προστασίας του ίδιου έννομου αγαθού,

ενόψει της σύγκλισης των τεχνολογιών. Έτσι, ενώ η Οδηγία 97/66/ΕΚ είχε υπόψη της μόνο την τεχνολογία ISDN, η νεότερη Οδηγία αφορά κάθε τεχνολογία που επιφέρει ίδια αποτελέσματα.

Οι Οδηγίες 97/66/ΕΚ και 2002/58/ΕΚ ρητώς ορίζουν ότι για κάθε ειδικότερο θέμα που δεν ρυθμίζεται από αυτές ισχύει η γενική Οδηγία 95/46/ΕΚ. Η Οδηγία 2002/58/ΕΚ ρητώς αναφέρει ότι πρόκειται για εξειδίκευση της γενικότερης Οδηγίας 95/46/ΕΚ (βλ. αρ. 1 παρ. 2, άρθρο 15 παρ. 3 και σκέψεις 1, 2, 3, 4, 10 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ). Συνεπώς, όπου δεν υπάρχει ειδικότερη αναφορά ισχύει η Οδηγία 95/46/ΕΚ. Ως προς την αρμόδια αρχή ελέγχου, οι Οδηγίες 97/66/ΕΚ και 2002/58/ΕΚ δεν ορίζουν κάτι ειδικότερο, επομένως ισχύουν οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και άρα αρμόδια Αρχή ελέγχου είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κάθε κράτους μέλους. Άλλωστε και σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 3 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι των εθνικών Αρχών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι αρμόδια και για τα θέματα της προστασίας των δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Στις χώρες της ΕΕ, οι αρμοδιότητες που προκύπτουν από τις Οδηγίες αυτές ανήκουν αποκλειστικώς στις αρχές προστασίας δεδομένων. Ενδεικτικώς αναφέρουμε:

Στο Ηνωμένο Βασίλειο τόσο στη νομοθεσία για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 97/66/ΕΚ (The Telecommunications Data Protection and Privacy Regulations 1998) όσο και στη νομοθεσία για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ (The Privacy and Electronic Communications (EC Directive) Regulations 2003, section 31) ρητώς ανατίθενται οι σχετικές αρμοδιότητες στην αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων (Information Commissioner) ενώ η αντίστοιχη ΕΕΤΤ, ο OFCOM, μπορεί να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στην Αρχή κατόπιν αιτήματός της και με αντικείμενο ορισμένα τεχνικά ζητήματα των επικοινωνιών (section 33).

Στη Γερμανία, ο νόμος για τις τηλεπικοινωνίες (Telekommunikationsgesetz 2004) προβλέπει στο κεφάλαιο 7 τις υποχρεώσεις των τηλεπικοινωνιακών παρόχων για τη διασφά-

λιση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών (άρθρα 86 – 88) και τις υποχρεώσεις τους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων κατά τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων που προκύπτουν από την παροχή των υπηρεσιών αυτών (άρθρα 89 – 113). Οι τελευταίες διατάξεις ενσωματώνουν την Οδηγία 2002/58/EK. Αρμόδια για την επιβολή προστίμων είναι η αντίστοιχη ΕΕΤΤ, η οποία όμως τις επιβάλλει κατόπιν ελέγχων και πορισμάτων που πραγματοποιεί η Ομοσπονδιακή Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Στην Ιταλία, η Οδηγία 2002/58/EK ενσωματώθηκε στο Κεφάλαιο 10 του Κώδικα Ιδιωτικότητας (N. d.l.g. 196/2003). Σύμφωνα με το άρθρο 121 του ίδιου Κώδικα, ορίζεται ότι οι διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών εφαρμόζονται κατά την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό. Αρμόδια αρχή για την εποπτεία των εν λόγω διατάξεων ορίζεται σε συνδυασμό με το άρθρο 154 του ίδιου Κώδικα η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Garante per la Protezione dei Dati Personali).

Το ότι η Οδηγία 2002/58/EK αντιλαμβάνεται την επεξεργασία των δεδομένων που αναφέρονται στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ως επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που ως προς το περιεχόμενο της επικοινωνίας και τα δεδομένα κίνησης προστατεύονται και από ειδικό απόρρητο γίνεται σαφές και από τις σκέψεις (2) και (3) της Οδηγίας 2002/58/EK. Η σκέψη (2) της Οδηγίας προσδιορίζει το σκοπό της Οδηγίας και κάνει ρητή αναφορά στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, δηλαδή στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των επικοινωνιών και των προσωπικών δεδομένων, αντιστοίχως. Η σκέψη (3) αναγνωρίζει ότι το απόρρητο της επικοινωνίας κατοχυρώνεται ήδη από τις εθνικές και υπερεθνικές νομοθεσίες. Συνεπώς, σκοπός της Οδηγίας είναι να θέσει τους κανόνες επεξεργασίας των σχετικών δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη ειδικών διατάξεων προστασίας του απορρήτου. Η χρήση των ίδιων όρων όπως και στη γενική Οδηγία 95/46/EK καταδεικνύει ότι η Οδηγία αντιλαμβάνεται τα σχετικά

ζητήματα ως εμπίπτοντα στο δίκαιο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Ακόμη και η καταγραφή του περιεχομένου μιας συνομιλίας στο πλαίσιο επιχειρηματικής πρακτικής αντιμετωπίζεται βάσει της Οδηγίας 95/46/EK και η αναφορά της στην ειδικότερη Οδηγία έχει διακηρυκτικό χαρακτήρα (βλ. σκέψη (23) Οδηγίας 2002/58/EK). Επίσης, σύμφωνα με την Οδηγία 2002/58/EK καθώς και με τις υπόλοιπες Οδηγίες που αφορούν την τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» νοούνται οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής και των οποίων η παροχή συνίσταται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και των υπηρεσιών μετάδοσης σε δίκτυα που χρησιμοποιούνται για ραδιοηλεκτρονικές μεταδόσεις. Στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών υπηρεσιών δεν περιλαμβάνονται υπηρεσίες παροχής ή ελέγχου περιεχομένου που μεταδίδεται μέσω δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, και που δεν αφορούν τη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Έτσι, και ο πρόσφατος Ν. 3431/2006 για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ο οποίος ενσωματώνει τις εν λόγω Οδηγίες, υιοθετεί ακριβώς τον παραπάνω ορισμό στο άρθρο 2 στοιχ. μζ) με συνέπεια η ΕΕΤΤ να μην ελέγχει τράπεζες, νοσοκομεία και όποιον άλλο χρησιμοποιεί τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την παροχή των υπηρεσιών του.

Ανεξάρτητες αρχές προστασίας του απορρήτου δεν υπάρχουν παρά σε ορισμένα μόνο κράτη της ΕΕ (π.χ. Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο), όπου έχουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες που συνίστανται στον έλεγχο τήρησης της νόμιμης διαδικασίας άρσης του απορρήτου από τις αρμόδιες προς τούτο κρατικές αρχές και μόνο. Οι αρχές αυτές δεν εμπλέκονται με κανέναν τρόπο στην εποπτεία εφαρμογής της Οδηγίας 2002/58.

Στη Γαλλία, ο έλεγχος τήρησης των νόμιμων προϋποθέσεων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών ανήκει στην Εθνική Επι-

τροπή Ελέγχου των Παρακολουθήσεων Ασφαλείας (Commission Nationale de Contrôle des Interceptions de Sécurité).

Η Επιτροπή ιδρύθηκε με το άρθρο 13 του Νόμου 91-646 της 17-7-1991 για το απόρρητο των ανταποκρίσεων που πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως τροποποιήθηκε με τον Νόμο 2004-669 της 9-7-2004.

Η Επιτροπή είναι ανεξάρτητη διοικητική Αρχή που έχει αρμοδιότητα (α) να ελέγχει τη νομιμότητα των περιπτώσεων άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών που ζητούνται από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και (β) να γνωμοδοτεί για την αγορά από τις αρμόδιες κρατικές αρχές των λογισμικών νομίμων συνακροάσεων. Το προσωπικό της δεν υπερβαίνει τα 10 άτομα.

Από τις σχετικές νομικές διατάξεις προκύπτει σαφώς ότι η αρμοδιότητα της Επιτροπής αυτής περιορίζεται στο πεδίο της ζωής επικοινωνίας που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μεταξύ προσώπων μέσω δημόσιων διαθέσιμων στο κοινό δικτύων παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής δεν εκτείνονται σε θέματα δικτύων άλλου τύπου, σε θέματα ασφάλειας των δικτύων αυτών, σε θέματα προστασίας των δεδομένων των χρηστών ή των επικοινωνούντων προσώπων, σε θέματα τήρησης και περαιτέρω επεξεργασίας των δεδομένων κίνησης και χρέωσης κλπ. τα οποία ανήκουν στην αρμοδιότητα της Γαλλικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων (CNIL).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπάρχει αντίστοιχη ανεξάρτητη αρχή με την ΑΔΑΕ. Προβλέπεται μόνο η έννοια του Επιτρόπου για την Παρακολούθηση των Επικοινωνιών (Interception of Communications Commissioner) για περιοριστικά οριζόμενες περιπτώσεις.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 58 του νόμου που αφορά την ρύθμιση των ανακριτικών αρμοδιοτήτων (Regulation of Investigatory Powers Act 2000 [RIPA], www.ipt-uk.com, www.opsi.gov.uk), διορίζεται από τον Πρωθυπουργό ο Επίτροπος για την Παρακολούθηση των Επικοινωνιών (Interception of Communications Commissioner) με αποκλειστική αρμοδιότητα τον έλεγχο της έκδοσης των ενταλμάτων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Στην πράξη, ο Επίτροπος ελέγχει τον αρμόδιο Υπουργό (Secretary of the State) σε ό,τι αφορά την έκδοση ενταλμάτων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τις διαδικασίες που υιοθετούν οι φορείς που εμπλέκονται στην παρακολούθηση που γίνεται ύστερα από ένταλμα, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του ως άνω νόμου (RIPA).

Ελέγχει επίσης τις διαδικασίες που υιοθετούν οι διάφοροι οργανισμοί που συνδράμουν τους ανωτέρω φορείς που εμπλέκονται στην παρακολούθηση που γίνεται ύστερα από ένταλμα και την επάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται από τον Υπουργό για την επεξεργασία και προστασία του υλικού της κατόπιν εντάλματος παρακολούθησης.

Επισημαίνουμε, τέλος, ότι στην Ιταλία δεν υπάρχει αρμόδια αρχή για την ασφάλεια των Επικοινωνιών. Η αρχή *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* (μτφρ.: Αρχή για τις Εγγυήσεις στις Επικοινωνίες) αποτελεί τη Ρυθμιστική Αρχή για τις Επικοινωνίες, αντίστοιχη της Ε.Ε.Τ.Τ., όπως προκύπτει από το Ν. Ι. γ. 259/2003 (Κώδικας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών). Η αρχή αυτή είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τεχνικής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών επικοινωνίας, όχι για την ασφάλεια των επικοινωνιών. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του ιδίου νόμου, ασκεί τις αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί από τους Ι. 481/1995, Ι. 249/1997 και άλλους. Ενδεικτικά, αποτελούν αρμοδιότητες της αρχής αυτής κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ιδρυτικού νόμου της ίδιας (Ι. 249/1997): η επεξεργασία της κατανομής συχνοτήτων, η τήρηση καταλόγου παρόχων επικοινωνίας, ο καθορισμός κριτηρίων διασύνδεσης και πρόσβασης σε υποδομές, η επίλυση διαφορών σε σχέση με τη διασύνδεση και την πρόσβαση σε υποδομές τηλεπικοινωνίας, ο καθορισμός ενδεχόμενων υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, ο προσδιορισμός κριτηρίων των σχεδίων εθνικής αριθμησης δικτύων και των υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας κλπ.

Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι πούθενά αυτές οι αρχές δεν επεκτείνονται γενικότερα στην ασφάλεια της επικοινωνίας ούτε βέβαια θεωρούν ως επικοινωνία οτιδήποτε μεταβιβάζεται μέσω δικτύου, ούτε ελέγχουν

την παροχή υπηρεσιών περιεχομένου από αντίστοιχους παρόχους ιστοσελίδων κλπ.

Άλλωστε και ο Ν. 3115/2003, με τον οποίο ιδρύθηκε η ΑΔΑΕ, περιορίζει τις αρμοδιότητες της στην εποπτεία των διαδικασιών άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, όπως συμβαίνει με τις προαναφερθείσες αρχές των συγκεκριμένων ευρωπαϊκών κρατών καθώς και στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών και στη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας με την εξής έννοια:

Στο νόμο Ν. 3115/2003 δεν υπάρχει σαφής ορισμός του όρου «επικοινωνία». Από τις διατάξεις όμως των άρθρων 1 και 6 του νόμου αυτού σε συνδυασμό με το άρθρο 19 του Συντάγματος που προβλέπει το δικαίωμα προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών, προκύπτει ότι η ΑΔΑΕ μπορεί να ελέγχει μόνο παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό και μόνο ως προς τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας. Η επικοινωνία σύμφωνα με το Σύνταγμα νοείται ως επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων με όποιον τρόπο γίνεται αυτή. Δεν μπορεί συνεπώς η ΑΔΑΕ να ελέγχει οργανισμούς που παρέχουν τις παραδοσιακές συναλλακτικές υπηρεσίες τους μέσω δικτύου, όπως τράπεζες, και να ελέγχει π.χ. τις αυτόματες ταμειακές μηχανές (ATMs) ή τους παρόχους ιστοσελίδων ηλεκτρονικού εμπορίου ή άλλης δραστηριότητας. Τέλος, δεν μπορεί να ελέγχει εσωτερικά δίκτυα επικοινωνίας που εγκαθιστούν διάφοροι φορείς, όπως νοσοκομεία διότι δεν πρόκειται ακριβώς για υπηρεσία που παρέχεται στο κοινό. Επισημαίνουμε ότι και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ σαφώς διακρίνει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται στο κοινό από τα εσωτερικά δίκτυα επικοινωνίας και ρυθμίζει μόνο τις πρώτες ενώ για τις υπόλοιπες ισχύει η γενική Οδηγία 95/46/ΕΚ.

Όμως το ΠΔ 47/2005, σε αντίθεση με τις διατάξεις του νόμου τον οποίο καλείται να εξειδικεύσει, επεκτείνει κατά τέτοιο τρόπο τις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ, ώστε να δημιουργούνται ιδιαίτερα προβληματικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του σχετικού νομικού πλαισίου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι διατάξεις του άρθρου 3, όπου

ως είδη επικοινωνίας επί των οποίων έχει αρμοδιότητα η ΑΔΑΕ αναφέρονται και η πρόσβαση στις ιστοσελίδες, η πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, οι τηλεδιασκέψεις, οι πληροφορίες καταλόγου κλπ.

Παρατηρείται, επομένως, ότι με το Σχέδιο Νόμου επιχειρείται με διάφορους τρόπους παραχώρηση αρμοδιοτήτων στην ΑΔΑΕ καθ' υπέρβαση του Συντάγματος και της Οδηγίας την οποία καλείται να ενσωματώσει, δηλαδή και κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου. Απαιτείται, συνεπώς, να διατυπωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να προσδιορίζεται επακριβώς η αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ κατά τον τρόπο που γίνεται στις άλλες χώρες της ΕΕ. Η επιχειρούμενη με το Σχέδιο Νόμου ρύθμιση δημιουργεί σύγχυση και προβλήματα τα οποία θα οδηγήσουν σε ανασφάλεια δικαίου, σε αποφάσεις που προφανώς δεν θα αντέξουν τον δικαστικό έλεγχο, και φυσικά σε προβληματισμό στους πολίτες ως προς τον τρόπο της προστασίας τους και στους υπεύθυνους επεξεργασίας ως προς τις υποχρεώσεις τους.

Β. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ «ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/58/ΕΚ) ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 2472/97»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Στο άρθρο 1, να διαγραφεί το τελευταίο εδάφιο «και τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών».

Αιτιολογία: Ανεπίτρεπτη είναι η αναφορά ότι ο παρών νόμος ρυθμίζει θέματα απορρήτου των επικοινωνιών και συνεπώς συμπληρώνει, εξειδικεύει κλπ. τη νομοθεσία σχετικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, δηλαδή τους Ν. 2225/94, 3115/2003 και όποια άλλη κανονιστική διάταξη εκδίδεται με πρωτοβουλία της ΑΔΑΕ ως εκτελεστική του Ν. 3115/2003. Ο νόμος αυτός πρόκειται να ενσωματώσει την Οδηγία 2002/58/ΕΚ, η οποία ρυθμίζει μόνο ζητήματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Το γεγονός ότι τα δεδομένα αυτά προστατεύονται και από το απόρρητο των επικοινωνιών δεν σημαίνει ότι ο παρών Νόμος αποτελεί εξειδίκευσή του ούτε κατά συνέπεια δικαιολογεί την αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ. Εάν ήταν έτσι, κάθε προσωπικό δεδομένο που προστατεύεται και από ειδικότερο απόρρητο θα έπρεπε να εκφεύγει από την αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Για παράδειγμα, θα μπορούσαμε να διανοηθούμε τη συρρίκνωση των αρμοδιοτήτων της Αρχής ως προς τα ιατρικά δεδομένα, επειδή υπάρχουν ειδικές διατάξεις για το ιατρικό απόρρητο; Το γεγονός ότι προστατεύονται και από το απόρρητο της επικοινωνίας δεν αίρει τη φύση τους ως προσωπικά δεδομένα.

Το ότι η Οδηγία 2002/58/ΕΚ αντιλαμβάνεται την επεξεργασία των δεδομένων που αναφέρονται στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ως επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που ως προς το περιεχόμενο της επικοινωνίας και τα δεδομένα κίνησης προστατεύονται και από ειδικό απόρρητο γίνεται σαφές και από τις σκέψεις (2) και (3) της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Η σκέψη (2) της Οδηγίας προσδιορίζει το σκοπό της Οδηγίας και κάνει ρητή αναφορά στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, δηλαδή στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των επικοινωνιών και των προσωπικών δεδομένων, αντιστοίχως. Η σκέψη (3) αναγνωρίζει ότι το απόρρητο της επικοινωνίας κατοχυρώνεται ήδη από τις εθνικές και υπερεθνικές νομοθεσίες. Συνεπώς, σκοπός της Οδηγίας είναι να θέσει τους κανόνες επεξεργασίας των σχετικών δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη ειδικών διατάξεων προστασίας του απορρήτου. Η χρήση των ίδιων όρων όπως και στη γενική Οδηγία 95/46/ΕΚ καταδεικνύει ότι η Οδηγία αντιλαμβάνεται τα σχετικά ζητήματα ως εμπιπτοντα στο δίκαιο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Ακόμη και η καταγραφή του περιεχομένου μιας συνομιλίας στο πλαίσιο επιχειρηματικής πρακτικής αντιμετωπίζεται βάσει της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και η αναφορά της στην ειδικότερη Οδηγία έχει διακηρυκτικό χαρακτήρα (βλ. σκέψη (23) Οδηγίας 2002/58/ΕΚ).

2. Στο άρθρο 2, σημείο 3

Αντί του ‘...Στα δεδομένα κίνησης περιλαμβάνονται ιδίως ο αριθμός, ...’

Να γραφεί

‘...Στα δεδομένα κίνησης μπορούν να περιλαμβάνονται ο αριθμός, ...’

Αιτιολογία: Ποια δεδομένα κίνησης απαιτούνται, εξαρτάται από το είδος της επικοινωνίας, π.χ. τα δεδομένα θέσης που δίνουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη απαιτούνται μόνο στα κινητά δίκτυα επικοινωνιών, όχι στη σταθερή τηλεφωνία. Εάν παραμείνει η λέξη «ιδίως», σημαίνει ότι τα συγκεκριμένα δεδομένα περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση, γεγονός που δεν είναι ακριβές. Άλλωστε, η προτεινόμενη διατύπωση προκύπτει και από την Οδηγία 2002/58/ΕΚ.

3. Στο άρθρο 2, σημείο 6

Αντί του

‘...σύνδεση που πραγματοποιείται μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό τηλεφωνικής υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία ...’

Να γραφεί

‘... σύνδεση που πραγματοποιείται μέσω μιας διαθέσιμης στο κοινό τηλεφωνικής υπηρεσίας που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία ...’

Αιτιολογία: Η Οδηγία ρητώς περιορίζει την κλήση στις τηλεφωνικές υπηρεσίες. Άλλωστε, δεν θα χρειαζόταν ειδικός ορισμός της κλήσης αν αυτός ταυτιζόταν με τον ορισμό της επικοινωνίας. Πρέπει, συνεπώς, να διαγραφεί η φράση «ηλεκτρονικών επικοινωνιών» που φαίνεται να έμεινε εκ παραδρομής, διότι κατά τα άλλα η υπηρεσία περιορίζεται στην τηλεφωνική. Δεν είναι νοητή «τηλεφωνική υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών».

4. Στο άρθρο 4 παρ. 1 & 2

Να διαγραφούν οι λέξεις «δεδομένων θέσης», διότι δημιουργούν παρερμηνείες. Τα δεδομένα θέσης είναι, σύμφωνα με τον ορισμό των δεδομένων κίνησης (στο μέτρο που συνάδει με το είδος της επικοινωνίας), μέρος των δεδομένων κίνησης, συνεπώς δεν χρειάζεται να αναφερθούν χωριστά. Και στο άρθρο 5 παρ. 1 της Οδηγίας δεν αναφέρονται χωριστά.

5. Να αντικατασταθεί το άρθρο 4 παρ. 5 ως εξής:

«Η χρήση των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την αποθήκευση πληροφοριών ή την απόκτηση προσβάσεως σε πληροφορίες αποθηκευμένες στον τερματικό εξοπλισμό του συνδρομητή ή χρήστη, ιδίως με την εγκατάσταση κατασκοπευτικών λογισμικών, κρυφών αναγνωριστικών στοιχείων και άλλων παρόμοιων διατάξεων, επιτρέπεται μόνο εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας πριν την πρώτη (Με τη λέξη «πρώτη» επισημαίνουμε ότι την υποχρέωση αυτή φέρει και ο υπεύθυνος ιστοσελίδας στην οποία περιέχονται διαφημιστικά banners, εάν με το πάτημα του χρήστη πάνω σε αυτό ενεργοποιείται η διαδικασία αποθήκευσης ορισμένων πληροφοριών, και, επίσης, μεταφέρουμε το εδάφιο δ) της αιτιολογικής σκέψης (25) της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο οι σχετικές πληροφορίες μπορούν να δίδονται κατά την πρώτη χρήση της υπηρεσίας, ενώ κάθε μελλοντική χρήση καλύπτεται από την πρώτη) αποθήκευση ή πρόσβαση παρέχει στον συγκεκριμένο συνδρομητή ή χρήστη, με εύληπτο τρόπο, σαφή και ολοκληρωμένη ενημέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2472/97 όπως εκάστοτε ισχύει, και παρέχει στο συνδρομητή ή χρήστη το δικαίωμα να αρνηθεί την επεξεργασία αυτή. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η οιαδήποτε τεχνική φύσεως αποθήκευση ή πρόσβαση, αποκλειστικός σκοπός της οποίας είναι η διενέργεια ή διαβίβαση μιας επικοινωνίας μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή είναι αναγκαία για την παροχή υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας την οποία έχει ζητήσει ρητώς ο χρήστης ή ο συνδρομητής. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διευκολύνει όσο το δυνατόν την άσκηση του δικαιώματος άρνησης του συνδρομητή ή χρήστη. Το δικαίωμα άρνησης δύναται να ασκείται με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξασφαλίζει ότι ο χρήστης ή συνδρομητής ενεργεί με πλήρη επίγνωση, η δήλωσή του καταγράφεται με ασφαλή τρόπο και είναι ανά πάσα στιγμή προσβάσιμη στο χρήστη ή συνδρομητή.»

Αιτιολογία: Η διατύπωση όλης της παραγράφου δημιουργεί ερμηνευτικά προβλήματα. Το πρώτο εδάφιο απαγορεύει τη χρήση των αναφερόμενων συστημάτων. Το δεύτερο εδάφιο εισάγει εξαίρεση. Το τρίτο εδάφιο

ρυθμίζει τη νόμιμη χρήση τέτοιων συστημάτων. Ωστόσο, δεν διευκρινίζεται εάν το τρίτο εδάφιο αφορά και τις περιπτώσεις του δευτέρου εδαφίου. Η Οδηγία, αντιθέτως, τις περιπτώσεις του δευτέρου εδαφίου τις επιτρέπει χωρίς περαιτέρω προϋποθέσεις, διότι έτσι συνάδει στο είδος των περιπτώσεων αυτών, ενώ επιτρέπει τη χρήση τέτοιων συστημάτων, υπό τις προϋποθέσεις του αντίστοιχου τρίτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 4 του ΣχΝ. Επίσης, δεν απαιτείται πράξη της Αρχής που θα ορίζει ειδικότερα τα θέματα που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 εάν προστεθεί αντίστοιχο εδάφιο στο Νόμο.

6. Άρθρο 6 παρ. 1 & 3

Στην παράγραφο 1, αναφέρεται ότι τα δεδομένα καθίστανται ανώνυμα «με κατάλληλη κωδικοποίηση». Στην παράγραφο 3, δεν υπάρχει τέτοια προσθήκη. Προτείνουμε είτε τη διαγραφή της φράσης είτε τη συμπλήρωσή της και στην παράγραφο 3.

7. Άρθρο 13 – Αρμοδιότητες

Η σημερινή διατύπωση των αρμοδιοτήτων των δύο Αρχών (άρθρο 13) είναι πολύ επικίνδυνη για την ασφάλεια δικαίου και οδηγεί πρακτικώς στην αναρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Αυτό διότι τόσο στο εν λόγω άρθρο όσο και στην εισηγητική έκθεση ορίζεται ότι η ΑΔΑΕ είναι αρμόδια για τα θέματα του άρθρου 4 παρ. 1 - εκτός βέβαια από τα άρθρα 6 παρ. 4, 8 παρ. 7. Δηλαδή αφού κάθε χρήση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών προστατεύεται από το απόρρητο των επικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1, κάθε σχετικό ζήτημα υπάγεται στην αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ αφού η σχετική διάταξη εμπεριέχει γενικό κανόνα δικαίου. Άλλωστε, κάθε χρήση σημαίνει και επεξεργασία του περιεχομένου για σκοπούς εμπορικής πρακτικής και επεξεργασία των δεδομένων κίνησης για σκοπούς χρέωσης κλπ. Σε συνδυασμό με τις παραπάνω παρατηρήσεις και επειδή η αρμοδιότητα της Αρχής πρέπει να είναι δεδομένη, θα έπρεπε να γίνει ρητή αναφορά στο άρθρο 13 ότι η ΑΔΑΕ έχει αρμοδιότητα μόνο στα θέματα των άρθρων 6 παρ. 4 και 8 παρ. 7 εδ. β και γ (όχι όμως στην περίπτωση του άρθ. 8 παρ. 7 εδ. α διότι εκεί πρόκειται περί άρση της απόκρυψης σε περίπτωση που το ένα μέρος της

επικοινωνίας κακοβούλως ενοχλεί το άλλο μέρος της επικοινωνίας και συνεπώς δεν πρόκειται περί προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών με την έννοια ότι προστατεύονται τα μέρη της επικοινωνίας όταν κάποιος τρίτος παρανόμως υποκλέπτει την επικοινωνία τους. Επίσης, η άρση της απόκρυψης οδηγεί όχι μόνο στην ανακοίνωση του καλούντος αριθμού στον καλούμενο αλλά και στην ανακοίνωση του ονόματος του κατόχου του καλούντος αριθμού, δηλαδή στην ανακοίνωση δεδομένων που συνδέονται με τη σύμβαση συνδρομητή / παρόχου και τα οποία ουδεμία σχέση έχουν με το απόρρητο του περιεχομένου της επικοινωνίας και των δεδομένων κίνησης.

Εννοείται ότι και ως προς αυτά τα άρθρα (άρθρα 6 παρ. 4 και 8 παρ. 7 εδ. β και γ), η αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ είναι αμφίβολης νομιμότητας.

Εδώ και στις δύο περιπτώσεις αναφερόμαστε στον εντοπισμό του χρήστη και πρόκειται για δεδομένα θέσης και μάλιστα όχι μόνο αυτά που περιλαμβάνονται στα δεδομένα κίνησης αλλά και πιο λεπτομερή, όπως αυτά που προκύπτουν κατά την παροχή υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Αυτό ισχύει ιδίως στα δίκτυα της κινητής τηλεφωνίας, διότι στη σταθερή τηλεφωνία αυτό που μας χρειάζεται είναι μόνο η διεύθυνση στην οποία αντιστοιχεί ο αριθμός. Η διεύθυνση όμως, π.χ. Κηφισίας 1-3, δεν είναι δεδομένο κίνησης ούτε υπάγεται στην έννοια της επικοινωνίας και κατά συνέπεια στο απόρρητο. Με αυτή τη λογική, κάθε αναφορά στη διεύθυνση, η οποία μπορεί να προκύπτει από άλλα αρχεία, θα πρέπει να προστατεύεται από την ΑΔΑΕ! Αυτά λοιπόν τα δεδομένα θέσης δεν σχετίζονται με το απόρρητο της επικοινωνίας διότι δεν είναι δεδομένα κίνησης, δηλαδή αυτά που απαιτούνται για τη διαβίβαση μιας επικοινωνίας. Το εξής παράδειγμα το καθιστά σαφές: δεδομένα κίνησης είναι ότι το σήμα του καλούντος φεύγει από την κεραία του Πύργου Αθηνών. Όμως μία υπηρεσία έκτακτης ανάγκης χρειάζεται περισσότερα δεδομένα, δηλαδή τον ακριβή εντοπισμό του καλούντος σε βοήθεια, π.χ. ότι βρίσκεται στο κτίριο Κηφισίας 1-3, δηλαδή δεδομένα που προκύπτουν από υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Αυτά τα δεδομένα η Οδηγία ουδόλως

θεωρεί ότι εμπίπτουν στο απόρρητο της επικοινωνίας, αφού στο άρθρο 5 γίνεται ρητώς αναφορά μόνο στα δεδομένα κίνησης ενώ υπάρχει ειδικό άρθρο 9 για τα δεδομένα θέσης, διαφορετικά από τα δεδομένα κίνησης. Επίσης, η σκέψη 36 της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, όταν αναφέρεται στην επεξεργασία τέτοιων δεδομένων για λόγους εντοπισμού οχημάτων και κακόβουλων κλήσεων καθώς και κλήσεων έκτακτης ανάγκης, ρητώς αναφέρει ότι η εν λόγω επεξεργασία συνδέεται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής και όχι του απορρήτου των επικοινωνιών!

Επισημαίνουμε ότι η απόδοση αρμοδιοτήτων στην ΑΔΑΕ μπορεί να σημαίνει σοβαρή παράβαση του Κοινοτικού δικαίου. Η Οδηγία 2002/58/ΕΚ ρητώς αναφέρει ότι πρόκειται για εξειδίκευση της γενικότερης Οδηγίας 95/46/ΕΚ (βλ. άρθρο 1 παρ. 2, άρθρο 15 παρ. 3 και σκέψεις 1, 2, 3, 4, 10 της 2002/58/ΕΚ Οδηγίας). Συνεπώς, όπου δεν υπάρχει ειδικότερη αναφορά, ισχύει η Οδηγία 95/46/ΕΚ και άρα και οι διατάξεις για την αρμόδια αρχή ελέγχου. Υπενθυμίζουμε ότι και ο ισχύον Ν. 2774/99 ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την Οδηγία 97/66/ΕΚ η οποία πλέον αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2002/58/ΕΚ. Μέχρι τώρα, βάσει του ισχύοντος νόμου, η Αρχή έχει όλες τις σχετικές αρμοδιότητες και εάν δεν αντικαθίστατο η Οδηγία δεν θα ετίθετο καν θέμα συζήτησης. Επισημαίνουμε ότι στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ αντίστοιχη αρμοδιότητα έχουν οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και σε μία μόνο περίπτωση η Αρχή Εποπτείας των Επικοινωνιών, η αντίστοιχη δηλαδή ΕΕΤΤ., γεγονός που δικαιολογείται από τη γενικότερη αρμοδιότητα αυτής της αρχής να εποπτεύει τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Σε περίπτωση που ο Έλληνας νομοθέτης δεν σεβασθεί το κοινοτικό δίκαιο, ανακύπτει ζήτημα που ενδεχομένως θα πρέπει να αχθεί ενώπιον των αρμόδιων ευρωπαϊκών οργάνων.

Συμπερασματικά, λοιπόν, το συγκεκριμένο ΣχΝ ενσωματώνει Οδηγία που επιδιώκει την προστασία της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Αρμόδια αρχή για όλα τα σχετικά ζητήματα είναι η ΑΠΔΠΧ. Ανάθεση αρμοδιότητας σε άλλη αρχή αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο. Επί-

σης, και η μη ορθή μεταφορά της Οδηγίας, όπως π.χ. θα μπορούσε να θεωρηθεί η αναφορά των δεδομένων θέσης στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, αναδεικνύει τα ίδια ζητήματα μη συμμόρφωσης προς το κοινοτικό δίκαιο. Εδώ επισημαίνεται ότι το άρθρο 4 παρ. 1 ΣχΝ παρερμηνεύει το αντίστοιχο άρθρο 5 παρ. 1 εδάφιο 1 της Οδηγίας. Η Οδηγία ζητά από τα κράτη μέλη να κατοχυρώσουν το απόρρητο της επικοινωνίας, εάν δεν το έχουν κάνει. Η Ελλάδα όμως διαθέτει τις διατάξεις που αναφέρονται και στο ΣχΝ, εκτός από τη συμπερίληψη των δεδομένων κίνησης. Συνεπώς, θα αρκούσε μία συμπλήρωση του Ν. 2225/94 ως προς τα δεδομένα κίνησης. Και αυτό ακόμη δεν θα ήταν πλέον απαραίτητο αφού το Π.Δ. 47/2005 τα αναφέρει ρητώς. Συνεπώς, το άρθρο 4 παρ. 1 ΣχΝ δεν έχει ουσιαστική σημασία, εκτός βέβαια εάν η σημασία του εντοπίζεται στη θεμελίωση αρμοδιότητας υπέρ της ΑΔΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 2472/97)

Άρθρο 19 - Εννοια αρχείου άρθρον 2 Ν. 2472/97
 Να προστεθεί «...είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο, αποκεντρωμένο, κατανεμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση». Η διατύπωση αυτή μεταφέρει ακριβώς τον αντίστοιχο ορισμό του άρθρου 2 γ της Οδηγίας 95/46/ΕΚ

Άρθρο 25 – Τροποποίηση άρθρον 7 παρ. 2 β Ν. 2472/97

Να παραμείνει η αρχικώς προταθείσα από την Αρχή διατύπωση, δηλαδή:

β) «Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου ή τρίτου, εάν το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.»

Άρθρο 27 – Κατάργηση τελευταίου εδαφίου παρ. 3 άρθρον 7 Ν. 2472/97

Συμφωνούμε με την κατάργηση του τελευταίου εδαφίου, αλλά εμμένουμε στην τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 άρθρου 7, δηλαδή ότι:

«Η Αρχή ... και επεξεργασίας ιδίως ευαίσθητων δεδομένων». Αυτό δίνει τη δυνατότητα στην Αρχή να επιλέξει και άλλες κατηγορίες δεδομένων που ενδεχομένως χρήζουν προ-

ληπτικού ελέγχου μέσω της διαδικασίας της άδειας. Ουσιαστικά υλοποιούμε την επιταγή της Οδηγίας του άρθρου 20 σχετικά με επεξεργασίες που ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους.

Άρθρο 30 – Προσθήκη άρθρον 7B Ν. 2472/97

Να προστεθεί ο τίτλος του νέου άρθρου «Άρθρο 7 Β Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης»

Στοιχ. γ: Να διαγραφεί η λέξη «του» πριν από τις λέξεις «δημοσίου λειτουργήματος» και να προστεθεί μετά τις λέξεις «δημοσίου ενδιαφέροντος η φράση «ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης», διότι διαφορετικά δεν υλοποιείται επαρκώς η επιταγή του πρώτου εδαφίου του άρθρου αυτού. Επαναλαμβάνουμε το πλήρες κείμενο του στοιχείου γ:

«γ) Όταν η επεξεργασία αφορά σε ευαίσθητα δεδομένα δημόσιων προσώπων, τα οποία συνδέονται με την άσκηση δημόσιου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημόσιου ενδιαφέροντος ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται υπέρμετρα το δικαίωμα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής.»

Άρθρο 31 – Τροποποίηση άρθρον 9 Ν. 2472/97

Η διατύπωση στο ΣχΝ δεν είναι ακριβής στο μέτρο που ορίζει ότι η διαβίβαση είναι ελεύθερη μετά από άδεια της Αρχής (βλ. στοιχείο β). Ακριβώς όμως το αντίθετο ορίζει η Οδηγία, δηλαδή ελεύθερη είναι μόνο μία διαβίβαση που δεν υπόκειται σε ουσιαστικούς ή διαδικαστικούς περιορισμούς. Επίσης, πρόβλημα δημιουργείται με τη φράση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφαινεται με τη διαδικασία του άρθρου 31 παρ. 2 της Οδηγίας. Αυτό που ενδιαφέρει είναι εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε κατά το άρθρο 25 παρ. 6 το ζήτημα. Αυτή είναι η νομική βάση που απευθύνεται στα κράτη μέλη, ενώ το άρθρο. 31 παρ. 2 αναφέρεται στη διαδικασία με την οποία αποφασίζει η Επιτροπή. Άλλωστε και το άρθρο 16 ΣχΝ ακολουθεί αυτή τη λογική και αναφέρεται αντιστοίχως στο άρθρο 26 παρ. 4 της Οδηγίας και όχι στο άρθρο 31 παρ. 2, όπου παραπέμπει το άρθρο 26 παρ. 4. Συνεπώς, επαναλαμβάνουμε την προτεινόμενη διατύπωση, η οποία αποτελεί

στην ουσία προσθήκη μετά το τέλος της πρώτης παραγράφου:

«1. Η διαβίβαση ... δεδομένων. Δεν απαιτείται άδεια της Αρχής εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε κατά το άρθρο 25 παρ. 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ ότι η χώρα αυτή εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.»
Άρθρο 35 – Τροποποίηση εδαφίου 3 παρ. 3 άρθρου 10 Ν. 2472/97

Η Αρχή παρέχει οδηγίες σχετικά με το βαθμό ασφάλειας των δεδομένων και των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών, διότι αυτό ακριβώς εννοεί το άρθρο. 17 παρ. 1 της Οδηγίας όπου γίνεται ρητή μνεία της διαβίβασης των δεδομένων μέσω δικτύου. Για το λόγο αυτό, η Αρχή είναι απαραίτητο – και το μόνο εξάλλου λογικό – να μπορεί να ρυθμίσει τις επικοινωνιακές υποδομές. Καμία επεξεργασία στην ψηφιακή εποχή δεν είναι πλέον νοητή χωρίς την ύπαρξη δικτύου. Συνεπώς, προτείνουμε την εξής διατύπωση:

Ζ «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας... επίπεδο ... επεξεργασίας. Η Αρχή παρέχει οδηγίες ή εκδίδει κανονιστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 ι) για τη ρύθμιση θεμάτων σχετικά με το βαθμό ασφάλειας των δεδομένων και των υπολογιστικών και επικοινωνιακών υποδομών, τα μέτρα ασφάλειας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία και επεξεργασία δεδομένων καθώς και τη χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης της ιδιωτικότητας».

Άρθρο 38 – τροποποίηση περ. ν) παρ. 1 άρθρο. 19 Ν. 2472/97

Στο πλαίσιο των ελέγχων, ελέγχεται και η τεχνολογική υποδομή διότι αυτό είναι απαραίτητο για τον εύρυθμο έλεγχο. Προτείνουμε την εξής διατύπωση:

«Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους στο πλαίσιο των οποίων ελέγχεται και η τεχνολογική υποδομή που υποστηρίζει την επεξεργασία των δεδομένων...».

